

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΜΕΤΑΞΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΙ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκριθεῖσα ἐπὶ πενταετίαν

1901-1906

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

60 Χάρτες ἀπέναντι τοῦ
κειμένου.

86 Εἰκόνας καὶ σχήματα.

120 Ἀσκήσεις.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΕΛΜΑΤΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

1901

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΜΕΤΑΞΑ

«*Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς.*»*Ανεξάρτητα Γενελογικῶν***ΓΕΝΙΚΗ****ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ**

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Κ Α Ι

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκριθεῖσα ἐπὶ πενταετίαν 1901-1906

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

57. Χάρτις ἀπέναντι τοῦ κειμένου.—74. Εἰκόνας καὶ σχήματα.—
12. Ἐθνογραφικοὺς καὶ ζωολογικοὺς πίνακας.—120. Προφορικὰς ἀσκή-
σεις.—3. Ἀφώνους χάρτις.

Πίνακα τῶν δήμων τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλφαβητικὸν πίνακα πρὸς εὔρεσιν τῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερο-
μένων ὀνομάτων.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

1901

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄριθ. { Πρωτ. 9100
Διακτ. 8011

Ἐν Ἀθήναις τῆ 28 Μαΐου 1901.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Γ. Μεταξῶν

Ἐχόντες ἐπ' ὄψει τὸν Νόμον ἸΒΤΓ, τῆς 12ης Ἰουλίου 1895 περὶ διδασκικῶν βιβλίων τῆς μίσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαίδευσως καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1895 καὶ τὴν ἐκδοσὶν τῆς οὐκίας ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδασκικῶν βιβλίων, τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εισαχθέντων, γνωρίζομεν ἡμῖν, οὐ ἐγκρίνομεν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας ταύτης, ὅπως τὸ ἐμπέρονον σύγγραμμα «**Γεωγραφία**» τὸ κατὰ τὸν εἰρημένον Νόμον ἐγκριθέν, εἰσαχθῆ ἔν τοις δημοσίοις, δημοσυντηρήτοις καὶ ἰδιωτικοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐπὶ πάντε σχολικὰ ἔτη, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1901—1906.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΤΑΗΣ

ΣΤΕΦ. Μ. ΠΑΡΙΣΙΗΣ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τῶν ἡμετέρων Καταστημάτων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀνά χειρας γεωγραφίας ταύτης προσέβην οὐχὶ ἐκ κερδοσκοπίας, οὐδ' ἐξ ἀπλῆς κενοδοξίας, ὅπως προστεθῆ ὑπὸ τὸ ὄνομά μου ἐν ἐτι ἐγχειρίδιον εἰς τὴν πληθὺν τῶν ὑπαρχόντων καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τρόπον γεγραμμένων, ἀλλ' ὅπως εἰσαγάγω παρ' ἡμῖν σύστημα ὁμοίον πρὸς τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ κρατούμενα, δυνάμενον νὰ διεγείρῃ τὸν ζῆλον τῶν μαθητῶν καὶ διευκολύνη αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ σπουδαιωτάτου καὶ ὠφελιμωτάτου καὶ εἰς πᾶν τοῦ βίου στάδιον ἀπαραίτητου μαθηματος τῆς Γεωγραφίας.

Καὶ ἀπλοῦν βλέμμα ἐὰν βίβη τις ἐπὶ τῶν διαφόρων κεφαλαίων, θέλει πεισθῆ ὅτι ἡ Γεωγραφία αὕτη ἀποτελεῖ ἐντὸς τῶν ἑρίων διδακτικῶν βιβλίων ἄριον καὶ αὐταρκές.

Συνίσταται ἐκ δύο μερῶν σαφῶς μὲν διακεκριμένων ἀλλὰ στενῶς σχετιζομένων καὶ κειμένων πάντοτε τοῦ ἐνὸς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου — τοῦ κειμένου καὶ τῶν σχημάτων, εἰκόνων καὶ χαρτῶν.

Ὡς πρὸς τοῦτο ἠκολούθησα τὸ μεθοδικώτατον σύγγραμμα τοῦ ἐξόχου Γαλλοῦ γεωγράφου Foncin, ἐν ἐμιμήθησαν πρὸ πολλοῦ οἱ πλείστοι γεωγράφοι τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν.

Εἰς τὴν πληθὺν τῶν χαρτῶν προσέθηκα καὶ τοὺς ἀφόνους λεγομένους (ἀνευ ὀηλ. ὀνομάτων), τὸν τῆς Ὑδρογείου, τῆς Εὐρώπης καὶ Ἑλλάδος, δι' ὧν οἱ μαθηταὶ παίζοντες σχεδὸν θὰ γίνωσι κάτοχοι τῆς ἀκριβοῦς τοποθεσίας τῶν διαφόρων χωρῶν, πόλεων, ποταμῶν, ἑρίων κλπ. Ἐν τῷ τέλει δὲ ἐκάστου κεφαλαίου προσέθηκα καὶ προφορικὰς ἀσκήσεις ἢ ἐξεταστικὰς ἐρωτήσεις, νεωτερισμὸν δι' οὗ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι θὰ διευκολύνωνται καὶ ὅστις ἐν τῇ κατ' ἰδίαν μελέτῃ θὰ ὑποδεικνύη εἰς τοὺς μαθητὰς τὸ εἶδος καὶ τὸν βαθμὸν τῶν γνώσεων, ἃς δύναται τις ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν.

Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ καταστήσω χρήσιμον τὸ βιβλίον μου καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολείου εἰς τε τὰ διάφερα δημόσια καὶ ἐμπορικὰ γραφεῖα καὶ ἐν γένει εἰς πάντα φιλομαθῆ, προσέθηκα εἰς τὸ τέλος καὶ ἀλφαριθμητικὸν πίνακα, δι' οὗ εὐκόλως καὶ ταχέως ἕκαστος θὰ λύη πᾶσαν γεωγραφικὴν ἀπορίαν χωρὶς νὰ λαμβάνη ἀνάγκην εἰδικοῦ λεξικοῦ.

Ἐκ πάντων τούτων κατανοεῖ ἕκαστος, ὅποιους κόπους καὶ δαπάνας κατέβαλον, ὅσας δὲ δυσχερείας συνήντησα σπεύδων πρὸς τὴν εὐπρόσωπον καὶ ἐγκαίρην συγκρότησιν τοιοῦτου ἔργου· διὸ πέπειθα ὅτι ἀποβλέπων πρὸς τὰς δυσχερείας ταύτας καὶ τὸ ἀνεπαρκές τοῦ χρόνου (ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου ἐγκρίσεως τοῦ βιβλίου) θὰ φανῆ ἐπιεικὴς διὰ τὰς μικρὰς ἐλλείψεις τῶν γεωγραφικῶν χαρτῶν, αἰτίνας ἐν προσεχει δευτέρα ἐκδόσει θὰ ἐκλίπωσι παντελῶς.

Τελευτῶν θεωρῶ καθήκον νὰ ὁμολογήσω ὅτι πρὸς τὴν ἐγκαίρην δημοσίευσιν καὶ τὴν σχετικὴν τελειότητα τοῦ βιβλίου οὐκ ἄλλίον συνετέλεσε καὶ ὁ ἀναλαβὼν τὴν ἐκδόσιν αὐτοῦ δραστήριος καὶ φιλόκαλος ἐκδότης κ. Μητ. Ι. Σαλιβέρος, ὅστις φιλοτιμῶς καὶ ἀφιλοκερδῶς ἐργασθεὶς πρὸς τὴν ταχέαν καὶ ἐν πάσῃ δυνατῇ φιλοκαλίᾳ καὶ τελειότητι ἐκδόσιν τῆς Γεωγραφίας ταύτης εἶνε ἀξίως παντὸς ἐπαίνου.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 20 Αὐγούστου 1901.

Ὁ συγγραφεὺς

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

« Προβαίνοντες εις τὴν εξέτασιν τῆς Γεωγραφίας τοῦ Γ. Σ. Μεταξά ἐθαυμάσαμεν τὴν ἐντεχὸν φιλοκαλίαν, τὸν ἐπιστημονικὸν πλοῦτον καὶ πληθὺν καὶ ποικιλίαν τῶν διαφορῶν ζωολογικῶν καὶ ἐθνολογικῶν εἰκονῶν, τῶν σχημάτων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν, καὶ ἐμακαρίσαμεν τοὺς μέλλοντας ν' ἀποκτήσωσι τοιοῦτον διδακτικὸν βιβλίον παιδᾶς ἡμῶν, ὅτινες παίζοντες πῶς καὶ τερπόμενοι θὰ καρποθῶσι τόσον ὠφελίμους γνώσεις ἀπὸ τοιοῦτου παραδείου.

Καὶ τῷ ὄντι τὸ 1ον μέρος αὐτῆς περιέχον τὴν κοσμογραφικὴν καὶ Φυσικὴν Γεωγραφίαν, καὶ ἄλλως περιεκτικώτατον καὶ διδακτικώτατον ἔν, εἶνε πλήρες κοσμογραφικῶν σχημάτων καὶ εἰκόνων γεωλογικῶν κλπ. ἐξ ὧν πεπείσαμεθα ὅτι οἱ μαθηταὶ θὰ μάθωσιν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ καὶ θὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ μνήμῃ πλείονα καὶ κρείττονα ἢ ἕσα μανθάνουσιν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀποστηθίζοντες τοὺς ψιλούς λόγους ἀπλοῦ κειμένου.

Περιελθόντες δὲ εἰς τὴν εξέτασιν τῶν λοιπῶν μερῶν αὐτῆς εὗραμεν ταύτην κατ' οὐδὲν λειπομένην τῶν προεξετασθεῖσων γεωγραφιῶν, ἐν τισὶ δὲ καὶ μᾶλλον εὐστοχοῦσαν ὡς ἀρυσμένην τὴν ὕλην ἐκ καλλίστης πηγῆς.

Οὐδόλως ψέγοντες συγγραφεῖα οὕτως ὑποβάλλοντα ἔργον πολλοὺς μόχθους καὶ δαπάνας οὐ σμικρὰς ἀπαιτοῦν, πρὶν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ εἰσαγωγή αὐτοῦ εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, ἐγκρίνομεν κτλ. »

ΓΡΗΓΟΡΙΩ, ΜΑΡΑΣΛΗ,

ΑΝΔΡΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩ,

Κ Α Ι

ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΡΩΓΩ,

ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Ο ΣΥΓΓΡΑΨΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΗΣΙΑΣ

ΤΡΗΝΟΡΙΩ ΜΑΡΑΣΛΗ

ΛΥΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΚΑΙ

ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΙΜΗΘΙΤΑΝ

ΣΑΡΑΝΤΕΣ Ο

ΓΕΝΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΜΕΤΑΞΑ

Καθηγητού τῆς Γαλλικῆς.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ — Η ΓΗ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΡΟΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- 1^{ον} Τὴν Γῆν ἐν τῷ διαστήματι. — 2^{ον} Ἀπεικονισμὸν τῆς Γῆς. —
3^{ον} Τὴν Φυσικὴν Γεωγραφίαν. — 4^{ον} Τὸν Ἀνθρώπου (Πληθυσμὸς, φυλαί, Διοικήσεις,
Θρησκεία) — 5^{ον} Τὴν ἔργασίαν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ Γῆ ἐν τῷ Διαστήματι

1. Ἡ γῆ εἶνε εἰς ἐκ τῶν ἀναριθμῶν ἀστέρων τοῦ στερεώματος.

2. Πολλὰ εἶδη ἀστέρων ὑπάρχουσιν, ἧτοι οἱ ἀπλανεῖς, οἱ πλανήται, οἱ δορυφόροι τῶν πλανητῶν καὶ οἱ κομήται.

Ὁ ἥλιος εἶνε ἀστήρ ἀπλανής, ἡ Γῆ πλανήτης στρεφόμενος περὶ τὸν ἥλιον καὶ ἡ Σελήνη δορυφόρος στρεφόμενος περὶ τὴν Γῆν καὶ μετ' αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον.

Οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες

3. Οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες εἶνε τὰ λόμποντα ἐκείνα σημεῖα, ἅτινα παρατηροῦνται τὴν νύκτα ἐν τῷ Ὄραρῳ καὶ φαίνονται τηροῦντα τὴν αὐτὴν πρὸς ἄλλα θέσιν. Τὰ ἀστρα ταῦτα εἶνε σώματα αὐτόφωτα, ἀπέχουσιν ἀπέριτρον ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου καὶ εἶνε ἀναριθμητά.

4. Ἀστεροειδοί. Παρατηρῶν τις τὸν οὐράνιον θόλον ἐν καιρῷ νυκτὸς

ρισμοί. Εἰς τῶν γνωστοτέρων ἀστερισμῶν εἶνε ἡ *Μικρὰ Ἄρκτος* (Σχ. 1-2), εἰς τὴν οὐρανὸν τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος ἀστήρ εἶνε ὁ λεγόμενος *Πολικός ἀστήρ*, ὁ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ναυτικῶν ὀνομαζόμενος *ἀστὴρ τῆς τρομοντινάς*.

5. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς *Μικρᾶς Ἀρκτου* εἰρὶσκαται ἕτερος ἀστερισμὸς τοῦ αὐτοῦ μὲν σχήματος, ἀλλὰ μεγαλειότερος καὶ εἰς ἀντίστροφον θέσιν, ὅστις ὀνομαζέται *Μεγὰλῃ Ἀρκτῷ* ἢ *Ἀρκα τοῦ Δαβὶδ*. Εὐρισκῶν τις τὴν *Μεγὰλῃ Ἀρκτῷ*, ἧτις εὐκρίτως διακρίνεται εἰς τὸν ἀνέφελον οὐρανόν, δύναται δι' αὐτῆς εὐκρίωτατα ν' ἀνεύρη τὸν *Πολικὸν ἀστήρα*, ἐὰν προεβάλλῃ τὴν εὐθεῖαν τὴν ἐνδύσαν τοὺς μετωπικούς ἀστέρας τῆς *Μεγὰλης Ἀρκτου* εἰς ἀπόστασιν πεντάκις μεγαλειότεραν ἑκαί εἰς τὸ τέλος τῆς γραμμῆς κείται ὁ *Πολικός ἀστήρ*, ὅστις χηρσιμεῖται, ἵνα δι' αὐτοῦ διακρίνωμεν τὸν *Βόρρην*.

6. Ἑτερος μέγας ἀστερισμὸς, εἰς ὃν ἀνήκει καὶ ἡ Γῆ ἡμῶν, εἶνε ὁ λεγόμενος *Γαλαξίας*, κύκλος ὁρατός εἰς ἀνέφελον νύκτα ἐν εἰδῇ νεφελώματος φαοῦ ἢ γαλακτοχρόου, ἐξ οὗ φέρεται καὶ τὸ ὄνομα. Διακρίνομεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στερεώματος, ἐὰν εὐενθώωμεν τὸν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἀπὸ *Βόρρα* εἰς *Νότον*.

Ἡλιος

7. Ὁ ἥλιος εἶνε ὁ πλησιέστερος εἰς τὴν σφαιρὰν μας ἀστήρ καὶ ὁ μικρότερος μεταξὺ τῶν ἀπλανῶν. Ἐὰν ὁ ἥλιος ἀπέχεν ὅσον καὶ οἱ μᾶλλον μακρὰν ἡμῶν κείμενοι ἀστέρες, οὗς δύναμεθα νὰ βλέπωμεν δι' ἀόπλου ὀφθαλμοῦ, οὗτος δὲν θὰ ἦτο ὁρατός εἰς ἡμᾶς, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι ὁ μέγας ἡμῶν ἥλιος εἶνε μικρότερος ἄλλων ἀπλανῶν.

8. Μέγεθος τοῦ ἥλιου. — Ἐπιλογισθῆτι ὅτι ὁ ἥλιος εἶνε ἐν ἐκα-

τομυρίων τριακοσίων χιλιάδων φορὰς μεγαλειότερος τῆς Γῆς.

9. Ἀπόστασις τοῦ ἥλιου. Τὸ φῶς διατρέχει 75,000 λέυγας¹ κατὰ δευτερόλεπτον. Ὁ ἥλιος τοῦ ὁποίου τὸ φῶς φθάνει εἰς τὴν Γῆν εἰς 8 λεπτά καὶ εἰς 13 δευτερόλεπτα, ἀπέχε ἄρα ἀπ' ἡμῶν 37 ἑκατομ. λέυγας, ἀλλ' ἡ τεραστία αὐτῆ ἀπόστασις εἶνε ἀσημαντος παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν τὴν Γῆν ἀπὸ τοῦ ἐγγυτέρου πρὸς αὐτὴν ἀπλανοῦς, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ φῶς

Σχ. 3. Ἀπόστασις τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ ἥλιου.

φθάνει εἰς τὴν Γῆν εἰς 3 1/2 ἔτη καὶ ἐπιμένει: χιλιάδες ἐναντιῶν ὁδῶν νὰ παρέλθωσιν, ἵνα φθάσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ φῶς τῶν ἀπωτάτων ἀπλανῶν.

Οἱ πλανῆται

10. Πλανῆται καλοῦνται ἀστέρες, ὧν ἡ τροχιά² δὲν εἶν ἐντελῶς κυκλική, καὶ οἵτινες στρέφονται πῆρὶ ἐνὸς ἀπλανοῦς, μετὰ τοῦ ὁποίου ἀποτελοῦντὰ τὰ λεγόμενα ἡλιακὰ συστήματα, ὧν ἔν εἶνε καὶ τὸ ἡμέτερον.

11. Οἱ πλανῆται ἂν καὶ φαίνονται ὡς ἀστέρες ἀπλανεῖς, ἐν τούτοις

Σχ. 4. Τροχιά πλανήτου. Τροχιά κομήτου.

εἶνε ὄλως διάφοροι, καθόσον οἱ μὲν ἀπλανεῖς κίνηται εἰς ἀπέριτρον ἀποστά-

1 Μία λέυγα = 1 χιλιόμετρον.
2 Ὁ ὀρθόκυκλος θ' ἀναπτύχῃ τὸ πῆρὶ κύκλου καὶ τροχιάς.

Σχ. 1—2. Πολικός ἀστήρ, Μικρὰ Ἀρκτος, Μεγὰλῃ Ἀρκτῷ.

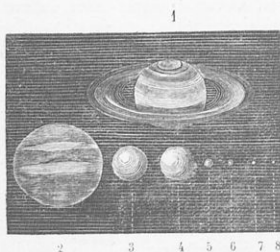
βλέπει ἀθροίσματα ἀστέρων διαφόρων σχημάτων. Ταῦτα ὀνομαζέονται ἀστε-

σεις και λάμπουσιν ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτῶν φωτός, ὡς τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ἡμέτερον ἥλιον, οἱ δὲ πλανῆται κενῶνται σχετικῶς πλείριστάκι εἰς τὴν Γῆν ἢ εἰς ἀπλανεῖς ἀστέρας, καὶ λάμπουσιν ἐκ τοῦ φωτός, ὅπερ λαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἡλίου, περὶ τὸν ὅποιον στρέφονται. Ἐὰν δὲ ὑποθεθῆ, ὅτι θά ἦτο δυνατόν νὰ ἀνέλθομεν εἰς ἕνα πλανῆτην, τότε θὰ ἐβλέπαμεν τὴν Γῆν λάμπουσαν ὡς ἄστρον, ἐνθ' ὅτ' ὡς λαμβάνει αὐτὴ παρὰ τοῦ ἡλίου.

12. Οἱ πλανῆται διαφορῶς προσεῖται τὸν ἥλιον, καθότι οὗτοι μὲν στρέφονται περὶ τὸν ἥλιον, οἱ δὲ ἀστέρες φαίνονται ἀκίνητοι.

13. Γνωστοὶ εἰσι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων κλίσει πλανῆται 8. καὶ ἕτερον σύμπλεγμα πολλῶν μικροτέρων νεοστῶ ἀνακαλυφθέντων.

Οἱ κυριώτεροι πλανῆται ἀριθμοῦνται ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν ἥλιον πλησιεστέρου εἰς (Σχ. 5).

4. Κρόνος μετὰ τῶν δακτυλίων αὐτοῦ.—2. Ζεὺς.—3. Ποσειδῶν.—4. Οὐρανός.—5. Γῆ.—6. Ἀφροδίτη.—7. Ἄρης.—8. Ἐρμῆς.

Σχ. 5. Συγκριτικὸν μέγεθος τῶν ὀκτὼ κυριωτέρων πλανητῶν.

Ἐρμῆς, Γῆ, Ζεὺς, Οὐρανός, Ἀφροδίτη, Ἄρης, Κρόνος, Ποσειδῶν.

14. Ὁ λοιπώτατος τῶν πλανητῶν εἶνε ἡ Ἀφροδίτη, ἥς ἡ λήμψις εἶνε τόσο ζωηρά, ὅστε καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἐνίοτε δὲν ὀρατῆ. Ὁ οὐρανός καὶ ὁ Ποσειδῶν δὲν φαίνονται διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

15. Δορυφόροι τῶν πλανητῶν. — Πολλοὶ πλανῆται συνοδεύονται ὑπὸ ἀστέρων δευτερευόντων, εἰτινες καλοῦνται δορυφόροι. Δορυφόρος τῆς Γῆς εἶνε ἡ Σελήνη.

16. Ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα. — Ὁ ἥλιος, οἱ πλανῆται καὶ οἱ Δορυφόροι τῶν πλανητῶν ὀνομαζόμενοι ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα ἢ ἀπλῶς σύστημα ἡλιακόν.

ΚΟΜΗΤΑΙ

17. Καλοῦνται κομήται ἀστέρες ἐσχηματισμένοι ὑπὸ πυρήνος φωτειοῦ, ἀραιοῦ καὶ ἀσυμπαγούς· τούτους περιβάλλει νεφελώδες περιάλυμμα καλούμενον κῆμη, ἥτις εἰς πολλούς ἐκ τῶν κομητῶν προεκτείνεται εἰς μακρὰν φωτεινὴν οὐρὰν περιβάλλουσαν κατὰ τὴν σχηματισμένην.

Οἱ Κομήται περὶ γράφονται περὶ τὸν ἥλιον ἐπιμηκροτάτως τροχίαι, ἐρχονται ἐξ ἀποστάτων χωρῶν, εἰνε ἄραται ἐπὶ τινα χρόνον καὶ κατόπιν ἐξαφανίζονται.

Η ΓΗ

18. Ἡ Γῆ εἶνε εἰς ἐκ τῶν ὀκτὼ κυριωτέρων πλανητῶν, ὅτινες στρέφονται περὶ τὸν ἥλιον.

19. Ἡ Γῆ εἶνε σφαιρικῆ, ἐλαφρῶς πεπιεσμένη περὶ τοὺς πόλους καὶ ὀλίγον ἐξωγκωμένη πρὸς τὸν ἰσημερινόν, ὡς παριστῆ ἡ εἰκὼν τοῦ ἀνωτέρου σχήματος, ὅπου ἡ ἄριστη διάμετρος ὑπολείπεται μεγαλύτερα τῆς καθέτου κατὰ 42 χιλίαι.

Σχ. 6. Ἡ Γῆ εἶνε πεπιεσμένη περὶ τοὺς πόλους.

20. Τὴν κυρτότητα τῆς Γῆς δύναται τίς ν' ἀντιληφθῆ, ἐὰν σταθῆ ἐπὶ παραλίας τινός.

Ἄς υποθέσωμεν παρατηρητὴν ἰστάμενον εἰς τὸ σημεῖον Α (Σχ. 7) τῆς παραλίας καὶ παρατηροῦντα πλείον ἀπομακρυνόμενον. Ἐὰν ἡ ἕπειρος ἐπι-

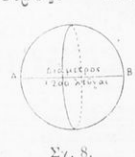
Σχ. 7. Μία ἀπόδειξις τῆς κυρτότητος τῆς Γῆς.

φάνεια τῆς θαλάσσης, ἥν ἔχει πρὸς αὐτόν, ἦτο ἐπίπεδος, θὰ ἔβλεπε μὲν τὸ πλείον κεικονόμενον κατὰ μικρὸν, ἀλλὰ πάντοτε ὀλόκληρον, μέχρις οὗ αἱ ἕπειροι ἀποστάσεις ἐκ τῶ καθίστων ἄρατον εἰς τὸν ὀφθαλμόν.

Ἄλλ' ὅμως δὲν συμβαίνει οὕτω εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς παραλίας ἀπόστασιν Θ ὁ παρατηρητὴς βλέπει ὅλον τὸ σκῆρος καὶ τοὺς ἰστούς τοῦ πλοίου, εἰς ἀπόστασιν Θ' βλέπει μόνον τοὺς ἰστούς καὶ τέλος εἰς ἀπόστασιν Θ'' καὶ αὐτοὶ οἱ ἰστοὶ ὑπὸ ὀπτικήν ἄκτινα AB ἐξαφανίζονται. Ὅλος δὲ τὸν ναυτικὸν συμβαίνει, ὅταν πλείον τι διευθύνῃται εἰς τὸν

λήμινα. Εἰς μεγίστην ὄλην ὅτι ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν ἐμφανίζονται τὸ ἄνω μόνον μέρος τῶν ἰστών, κατόπιν δὲ ὀλόκληροι οἱ ἰστοί, καὶ καθ' ὅσον τὸ πλείον πλησιάζει πρὸς τὸν λήμινα φαίνονται τὰ ἄνω μόνον μέρη τοῦ σκῆρους καὶ ἐπὶ τέλος ὀλόκληρον τὸ σκῆρος. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔπεται ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης εἶνε κυρτή, καὶ ἐπιπέδη ἢ αὐτὴ παρατηρήσει δύναται εἰς πᾶσαν θαλασσίαν ἀκτὴν νὰ ἐπιανιληφθῆ, συμπαρονομησάμενοι ἐνταῦθα ὅτι ἡ Γῆ ἔχει σχῆμα σφαιρικόν.

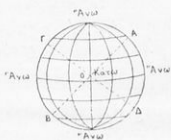
21. Μέγεθος τῆς Γῆς. Διάμετρος. — Ἡ διάμετρος AB τῆς Γῆς (Σχ. 8) εἶνε πλείον τῶν 3 χιλίων λευγῶν.

Σχ. 8. Διάμετρος τῆς Γῆς.

ακτινοῦμενον μὲν ὀφθαλμῶν, ἔχουσαν διάμετρον 1 μίτρον καὶ 50 ἑκ., ὅπως παραστῆται τῆς Γῆς, ἔπεται νὰ ἕσομεν ἐπὶ τῆς σφαιρᾶς ταύτης ἕνα κύκλον ἄμμου 1 χιλιτομέτρον πυκνότητος πρὸς παραστάσιν τοῦ ὕψους τοῦ ὀφθαλμοῦ. Ὁ κύκλος οὗτος τῆς ἄμμου ὀδοῦλος θὰ ἰσχυρῶς ὀρθῶς ἀναμειβῆται νὰ λέγομεν ὅτι, πάσης ἀναλογίας τρωμένης, ἡ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς εἶνε λειότερα τῆς ἐπιφάνειας τοῦ πλοίου τοῦ ποταμοῦ.

22. Ἀντιπόδες ὀνομαζόμενοι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῶν ἐκ ἀκμαίτρον ἀντιθέτων σημείων τῆς σφαιρᾶς. Οὕτως οἱ ἐπὶ τοῦ σημείου Β (Σχ. 9) ὄντες κάτοικοι εἶνε ἀντιπόδες τῶν τῶν σημείου Α. Ἐπισημῶσι κάτοικοι τοῦ σημείου Γ εἶνε ἀντιπόδες τοῦ σημείου Δ. Οὕτω βλέπομεν δὲ οἱ

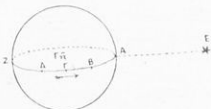

Σχ. 9. Ἀντιπόδες.

κάτοικοι τοῦ σημείου Β καὶ Δ φαίνονται ἔχοντες ἐν σχέσει πρὸς τοὺς κατοικοῦντες τῶν σημείων Γ καὶ Α τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ τοὺς πόδας ἀνεστρωμένους. Πράγματι δι' ἕμφότερους τὰ κάτω ἀποτελοῦσι τὸ κέντρον τῆς Γῆς πρὸς ὃ ἔλκει ἡμᾶς ἡ βαρῦτης, τὰ ἄνω εἶνε ὁ Οὐρανός ὁ πανταχῶθεν τὴν γῆν περιβάλλων.

23. Ἡ Γῆ κινουμένη ἀδελείπτως στρέφεται πάντοτε περὶ αὐτὴν, καθ' ὅν τρόπον ὁ κινούμενος αἰθέρης ἡ βέβαιος ἢ δὲ περιστροφικῆ αὐτῆς κινήσει γίνεται ἐκ οὐρανοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἐντὸς 24 ὥρων.

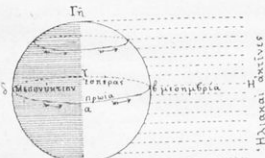
Ἡ Γῆ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ αὐτῆς περι-
στροφικῇ κινήσει φέρει ἀλληλοδιαδό-
χως τὰ διάφορα σημεῖα ΑΒΓΔ τῆς
ἑπιφανείας τῆς (Σχ. 10) ἀπέναντι τοῦ
Ἥλιου, τῆς Σελήνης ἢ εὐνοῦχόπουτος ἀ-

Σχ. 10. Περίστροφῃ τῆς Γῆς ἐκ ὁσμῶν
πρὸς ἀνατολὰς.

στέρας τοῦ Οὐρανοῦ. Ἡ κίνησις αὕτη
εἶνε αἰτία τοῦ νὰ νερμίζωμεν ἐπὶ εἰ
ἀστέρες μεταβάλλουσι θέσιν ἐν τῇ Οὐ-
ρανίῳ σφαίρᾳ, ἀνατέλλουσι καὶ δύου-
σιν, ὡς λέγομεν, ἐνῷ πράγματι ἡμεῖς
εἴμεθα εἰ στρεφόμενοι μετὰ τῆς Γῆς.
Ἐνεκα δὲ τῆς ἐκ ὁσμῶν πρὸς ἀνατο-
λὰς περιστροφῆς τῆς Γῆς συμβαίνει νὰ
φρίνωμεν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀστέρες ὅτι
ἀνατέλλουσιν ἐξ ἀνατολῶν, καὶ διερχ-
όμενοι ἀνωθεν ἡμῶν δύουσι πρὸς δύ-
σην. Ὅταν δὲ νερμίζωμεν ὅτι ὁ Ἥ-
λιος καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες στρεφόνται
περὶ ἡμᾶς, ἐνῷ πράγματι οὐδὲνας κι-
νοῦνται, ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν διὰ
τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει, καὶ ὅταν τα-
ξιδεύωμεν διὰ σπινθηροειδέων ἡλίκ-
στρωματίων, διὰ πλοῦν ἢ οὐχόματιον δι-
οῦσι καὶ τότε νερμίζωμεν ὅτι ἡμεῖς μὲν
δὲν κινουμένθα, τὸ δὲ ἔδαφος, τὰ ὄντα
καὶ τὰ λοιπὰ φεύγουσιν ἐνώπιον
ἡμῶν.

24. Διὰ τῆς περὶ ἐαυτὴν κινήσεως
τῆς Γῆς ἐξηγεῖται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ.
Εὐνόχουτος ἠλιαθῆ εἶνε ὅτι ὁ Ἥλιος Η
(Σχ. 11) φωτίζει τὴν Γῆν φωτίζει

Σχ. 11. Ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ.

μόνον τὸ ἡμισυ αὐτῆ ἀπέναντι αὐ-
τοῦ, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ αὐτῆς μένει
ἀφώτιστον. Λέθωμεν ὡς παραδειγμα
τὸ συμβαίνει ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀνοιξίαις
ἢ τοῦ φθινοπώρου. Ἡ γῆ στρεφόμενη
περὶ ἐαυτὴν δεκνύει ἀλληλοδιαδόχως
ἐν εὐνοῦχόπουτε σημεῖον τῆς ἐπιφανείας
αὐτῆς. Ὄψω α' εἰς α ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ
φωτισμένου μέρους εἶνε ἡ πρῶτα β'
εἰς β ἐν τῷ μίῳ τοῦ φωτισμένου μέρ-
ους ἀπέναντι τοῦ ἡλίου εἶνε ἡ μεση-

μέρια γ' εἰς γ ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς σκιάς
εἶνε ἡ ἑσπέρα καὶ δ' εἰς δ ἐν τῷ μί-
ῳ τῆς σκιάς πρὸς τὸ ἀντίθετον τοῦ
ἡλίου εἶνε τὸ μεσονύκτιον.

25. Ἡ περὶ τὸν Ἥλιον
περίοδός. Ἐκλειπτικὴ. — Ἡ
Γῆ στρέφεται περὶ τὸν Ἥλιον φυλάτ-
τουσα συγχρόνως πάντοτε καὶ τὴν ἐκ
ὁσμῶν πρὸς ἀνατολὰς περὶ ἐαυτῆν
περιστροφικὴν κίνησιν (Σχ. 12).

Σχ. 12. Ἡ περὶ τὸν Ἥλιον περιφορά τῆς Γῆς.

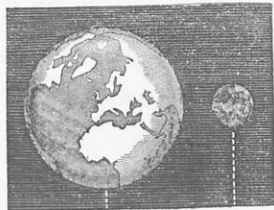
Ἡ περὶ τὸν Ἥλιον περιφορά τῆς
Γῆς ἀποτελεῖ κύκλον μέγαν, ὅστις
ὀνομάζεται Ἐκλειπτικὴ.

26. Διάρκεια τῆς περὶ τὸν
Ἥλιον περιφοδός. — Ἡ Γῆ δια-
κρίνει τὴν περιφορὴν αὐτῆς εἰς 365 ἡ-
μέρας καὶ 6 ὥρας, ἧται εἰς ἓν ἔτος,
μετὰ ταχύτητος πολλῆς ὑπερτέρας
σφαιρᾶς τηλεθύλου.

Ἡ Γῆ, ἦν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐνόμιζεν
ἀκίνητον, κέντηται ἀρὰ ταχύτητα
καταπληκτικῆν.

Η ΣΕΛΗΝΗ

27. Ἡ Σελήνη εἶνε μικρὸς ἀστήρ
49 φορές μικρότερος τοῦ ὅγκου τῆς
Γῆς καὶ τετρακοσίας φορές πλησιέστε-
ρος ἡμῶν ἢ ὁ Ἥλιος. Ἡ κατὰ μέσον
ὄραν ἀπόστασις αὐτῆς ἀπὸ τῆς Γῆς
εἶνε 95,000 λευγῶν.

Σχ. 13. Γῆ, Σελήνη.

Ἡ Σελήνη, ὅπως καὶ ἡ Γῆ, δὲν εἶνε
σωμα αὐτόφωτον, τὸ δὲ ἐν καιρῷ νυ-
κτός φαι, τὸ ὅπου ἐν αὐτῇ πέμπει πρὸς
ἡμᾶς, εἶνε αὐτὸ τὸ ἠλιακὸν φῶς, τὸ
ὅπου καὶ ἡ Σελήνη, ὡς καὶ ἡμεῖς,
δέχεται παρὰ τοῦ Ἥλιου.

28. Ἡ Σελήνη στρέφεται περὶ τὸν
Ἥλιον καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ Γῆ περὶ τὸν

Ἥλιον, ἧτοι εἶνε ὁμοίωρος τῆς Γῆς.
Ἡ Σελήνη, ἐνῷ στρέφεται περὶ
τὴν Γῆν, ἀκολουθεῖ συγχρόνως τὴν ἡ-

Σχ. 14. Ἡ περὶ τὸν Ἥλιον κίνησις
τῆς Σελήνης.

μετερον πλανήτην καθ' ἑλγὴν τὴν περὶ
τὸν Ἥλιον περιφορὰν αὐτοῦ.

29. Σεληνιακὴ περίοδος.

— Ἡ Σελήνη κίνησις μίαν περὶ τὴν
Γῆν περιστροφὴν εἰς 2 ἡμέρας καὶ 8
ὥρας· ἀλλ' ἵνα φθάσῃ εἰς κατὰ συν-
εῖχαι ἀπέναντι τοῦ Ἥλιου παρερ-
χονται 29 καὶ ἡμίσεια ἡμέραι, ὅτι ἡ
Γῆ ἐν τῷ μεταξὺ μεταβάλλει θέσιν.
Ἡ περίοδος αὕτη ἀποτελεῖ τὴν σελη-
νιακὴν περίοδον, ἧται τὸν ἠλιακὸν
μῆνον, κατὰ τὸν ὅπου ἡ Σελήνη πα-
ρουσιάζει τὰς διαφόρους φάσεις αὐτῆς.

Αἱ φάσεις αὗται εἶνε ἡ Νέα Σελήνη,
καθ' ἣν αὕτη εἶνε ἀόρατος εἰς ἡμᾶς,
τὸ Πρῶτον Τίταρον, ἡ Πανσέληνος
καὶ τὸ Τελευτῶν Τίταρον.

Ἐκ τῶν εἰρημίμων συνάγεται, ὅτι
ἡ μὲν περὶ τὸν Ἥλιον περιφορά τῆς
Γῆς περὶ ἐαυτὴν διαίρει τὸν χρόνον εἰς
ἔτη, ἡ δὲ τῆς Σελήνης περὶ τὴν Γῆν
διαίρει τὸ ἔτος εἰς μῆνας καὶ ἡ στροφή
τῆς Γῆς περὶ ἐαυτὴν διαίρει τὸ ἔτος
εἰς ἡμέρας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΔΕΣΚΗΣΕΙΣ

- 1. Ἐπερὶ τῶν ἀστέρων πολλὰ εἶδη ἀστέ-
ρων; 2. Τὶ ὀνομάζεται ἀστέρωρος; 3. Ποῖος
εἶνε ὁ σχηματισμὸς τῆς Μεγάλης Ἀρκτοῦ; 4.
Ἀποῦ ἀναγνωρισίωμεν τὴν Μεγάλην Ἀρκτον,
διὰ ποῖου μίσου ἀνακαλύπτωμεν τὸν Πολέμου
Ἀστέρα; 5. Ποῖον σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος δεκ-
νύει εἰς ἡμᾶς ὁ Πολέμου ἀστήρ; 6. Ἐχούσης
ἢ ὄχι ἴδιον φῶς οἱ ἀπλανῆτες ἀστέρες;
- Ἄσκ. 2. 1. Ὁ Ἥλιος εἶνε ἀπλανῆς ἢ οὐ; 2.
Ποῖον εἶνε τὸ μέγεθος τοῦ Ἥλιου ὡς πρὸς τὴν
Γῆν; 3. Εἰ, ποῖα ἀπόστασις ἀπὸ τῆς γῆς κεί-
ται ὁ Ἥλιος; 4. Τί εἶνε πλανήτης; 5. Ἡ
Γῆ εἶνε πλανήτης ἢ οὐ; 6. Ποῖοι εἶνε οἱ κυ-
ριώτεροι πλανῆται; 7. Οἱ πλανῆται εἶνε αὐτό-
φωτοι ἢ οὐ; 8. Διατί λάμπουσιν ὡς ἀπλανῆτες;
9. Διατί ὁ ἡλιος φαίνεται μεγαλύτερος τῶν
ἀπλανῶν; 10. Ποῖς ἠθύνθησαν νὰ ὑπολόγισωσι
τὴν ἀπόστασιν τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ Ἥλιου.
- Ἄσκ. 3. 1. Ποῖα εἶνε ἱεράνητος ἡ Γῆ, ἵνα ἰδῶ-
πομεν αὐτὴν ἀπὸ ἄλλου ἀστέρος; 2. Ποῖον εἶνε
τὸ σχῆμα τῆς Γῆς; 3. Ποῖα μέτρα εἶνε ἡ πε-
ριμέτριά τῆς Γῆς; 4. Ποῖον μῆκος εἶνε ἡ δι-
άμετρος αὐτῆς; 5. Τίνες καλοῦνται ἀντίποδες;
6. Ποῖος εἶνε αἰ ὅμο κινήσεως τῆς Γῆς; 7. Κατὰ
ποῖαν διεύθυνσιν γίνονται αἱ κινήσεις αὗται;
- Ἄσκ. 4. 1. Τί εἶνε ἔκλειπτικὴ; 2. Ποῖος εἶνε
ἡ διάρκειά τῆς περιφοδῆς τῆς Γῆς περὶ τὸν
Ἥλιον; 3. Ποῖος εἶνε ἡ ἀπόστασις τῆς Σελή-
νης ἀπὸ τῆς Γῆς; 4. Ποῖα εἶνε ἡ Σελήνη εἰς
μικροτέρα τῆς γῆς; 5. Ποῖον χρόνον διακρί-
νῆ ἡ Σελήνη ὅπως στροφή περὶ τὴν Γῆν;

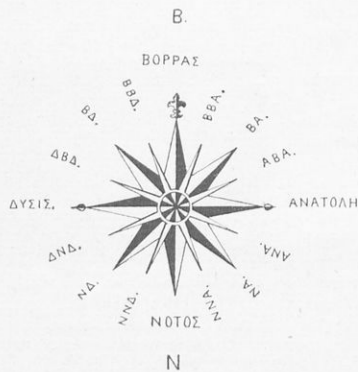
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

31. Ἄξων τῆς Γῆς. — Κα-

λυόμεν ἄξωνα τῆς Γῆς νοτιῆν γραμμὴν ΑΔ' (σχ. 15) περὶ τῆν ὁποίαν ἐπετελεῖ ἡ Γῆ τὴν ἡμερησίαν αὐτῆς κίνησιν εἰς 24 ὥρ.

32. Ὅταν παρατηρῶμεν τὸν πολικὸν ἄστερα, ἀπέναντι ἡμῶν ἔρχομεν τὸν Βορρᾶν, ὅσῳ πρὸς τὸν Νότον, δεξιᾷ τὴν Ἀνατολὴν, ἀριστερᾷ τὴν Δύσιν. Ὁ Βορρᾶς, ὁ Νότος, ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἡ Δύσις ὀνομάζονται τὰ 4 σημεῖα τοῦ ὀριζήσαντος (σχ. 20).

Ὁ Βορρᾶς ὀνομάζεται ἄλλως καὶ Ἀριστες.

σχ. 16. Κόρυθα καὶ δευτερεύοντα σημεῖα τοῦ Ὄριζήσαντος.

Ὁ Νότος ἢ Μεσημβρία ἀντιθέτως πρὸς τὸν Βορρᾶν εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὀριζήσαντος, ὅπου ὁ Ἥλιος εὐρίσκεται ἐκὰς τὴν μεσημβρίαν.

Ἀνατολὴ εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὀριζήσαντος, τὸ ὅπου καίτοι πρὸς τὰ δεξιὰ ἡμῶν, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὸν Πολικὸν ἄστερα, καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀνατέλλουσιν αἱ ἀστέρες καὶ ὁ ἥλιος, ἤτοι ἀρχίζουσι νὰ φαίνωνται.

Δύσις εἶνε τὸ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἡμῶν κείμενον σημεῖον τοῦ ὀριζήσαντος, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὸν πολικὸν ἄστερα, εἰς τὸν ὅποιον αἱ ἀστέρες καὶ ὁ ἥλιος δύουσιν, ἤτοι ἀρχίζουσι νὰ ἐξαφανίζωνται.

ΣΗΜ. Ἄρα εὐκόλως δυνάμεθα νὰ προσανατολίσωμεθα τὴν μὴ ἐπιφανῆ παρατηρούμεν τὸν πολικὸν ἄστερα, τὴν δὲ πρῶταν ἔχοντες τὴν

ἀνατολὴν πρὸς τὰ δεξιὰ ἡμῶν καὶ τὴν δύσιν πρὸς τὰ ἀριστερὰ.

Ἐπὶ τὸν γεωγραφικὸν χαρτίον ὁ Βορρᾶς σημεῖται πρὸς τὰ ἄνω, ὁ Νότος πρὸς τὰ κάτω, ἡ Ἀνατολὴ πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἡ δύσις πρὸς τὰ ἀριστερὰ.

32. Δευτερεύοντα σημεῖα τοῦ ὀριζήσαντος. Μεταξὺ τῶν προηγουμένων διευθύνσεων μεσελάουσιν ἕτεραί διευθύνσεις, αἵτινες καλοῦνται δευτερεύοντα σημεῖα τοῦ ὀριζήσαντος

εἶνε δὲ ταῦτα τὸ βορειανατολικὸν, μεταξὺ βορρᾶ καὶ ἀνατολῆς, τὸ βορειοδυτικόν, μεταξὺ βορρᾶ καὶ δύσεως, τὸ νοτιοανατολικόν, μεταξὺ νότου καὶ ἀνατολῆς καὶ τὸ νοτιοδυτικόν, μεταξὺ νότου καὶ δύσεως.

Οἱ ναυτικοὶ ὑποδιαιροῦσι τὰ σημεῖα ταῦτα εἰς μικροτέρας μοίρας, ἅς βλέπομεν ἐπὶ τῆς ναυτικῆς πυξίδος, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν ἀσφαλιστικὸν τοῦ ναύτου ὄργανον.

33. Πόλοι. Τὰ σημεῖα εἰς ἃ ὁ ἄξων τῆς Γῆς συναντᾷ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σφαίρας ἡμῶν ὀνομάζονται πόλοι τῆς Γῆς· καὶ ὁ μὲν πρὸς τὸν Πολικὸν ἄστερα καλεῖται πόλος βόρειος ἢ ἀρκτικός, ὁ δὲ πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος ὀνομάζεται πόλος νότιος ἢ ἀνταρκτικός.

34. Ἴσημερινός. — Ὁ Ἴσημερινός εἶνε ὁ μέγας νοτιὸς κύκλος ἐξ ἴσου ἀπέχων τῶν δύο πόλων καὶ αἰετῶν τὴν Γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη.

Ὁ Ἴσημερινός εἰσέρχεται τὸ βορρῆον μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν, τὴν Ἀφρικὴν, τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, τὰ μεγάλα ἀρχιπελάγη τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὸν Βερνηκὸν Ὠκεανόν ἐν τῷ μεγαλειτέρῳ αὐτοῦ πλάτει. (σχ. 18)

35. Παράλληλοι. — Ὀνομάζονται παράλληλοι κύκλοι νοτιῶν

36. Μεσημβρινοί. Μεσημβρινοὶ καλοῦνται νοτιῶν κύκλοι εἰς ΠΕΠΡ (σχ. 22 καὶ 23), αἵτινες εἰσέρχονται διὰ τῶν δύο πόλων. Διατεροῦν-

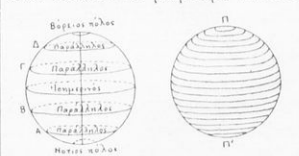
ται δὲ οὗτοι ὑπὸ τῷ τοῦ Ἴσημερινοῦ ΜΝ καὶ τῶν πόλων εἰς 4 ἴσα μέρη, ΠΕ, ΕΠ', Π'Ρ, ΡΠ. Ἐκαστον σημεῖον τῆς Γῆς ἔχει τὸν μεσημβρινὸν αὐτοῦ.

37. Πρὸς ἀπέκλιονσιν τῆς Γῆς εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκλέξωμεν ἓνα πρῶτον μεσημβρινόν. Ἐξέλεξαν δὲ αἱ ἀφόροι χώραι ὡς πρῶτον μεσημβρινόν τὸν διὰ τὸ ἀστεροσκοπεῖον αὐτῶν διερχόμενον.

38. Ἐκαστος μεσημβρινὸς διαίρεται εἰς 40,000,000 ἴσα μέρη, καὶ ἐν τοιούτῳ μέρος καλεῖται μέτρον.

ΣΗΜ. Μία μοῖρα τοῦ Ἴσημερινοῦ ἔχει μήκος περίπου 111 χιλιομέτρα ἢτοι 15 γεωγραφικὰ μίλια. Ἐν τετραγωνικῷ χιλιομετρῷ ἐμπεριέχει 1,000,000 μῆτρα ἢτοι χίλια στρέμματα. Ἐν γεωγραφικῷ μίλιον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 50 μῆτρα ἢτοι χίλιον μέτρα. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὀριζήσαντος τῆς Γῆς εἶνε 510,000,000 χιλιομῶν. Ἡ θαλάσσια λεῖγα εἶνε τὸ εἰκοστὸ μέρος μίαις μοίρας καὶ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 5,555,555 μέτρα. Τὸ θαλάσσιον μίλιον εἶνε τὸ τρίτον τῆς θαλάσσιας λεύγας ἢτοι 1852 μ'. Ὁ κόσμος εἶνε

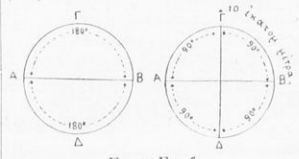
Α Β Γ Δ (σχ. 19) ἀγόμενοι παραλλήλως τοῦ Ἴσημερινοῦ. Οἱ κύκλοι οὗτοι καθίστανται μικρότεροι καθόσον

σχ. 19. Παράλληλοι.

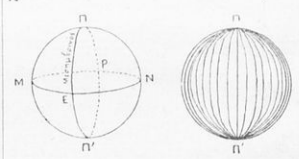
ἀπομακρύνονται τοῦ Ἴσημερινοῦ. Ὅστω εἰ κύκλοι ΑΔ εἶνε μικρότεροι τῶν ΓΒ.

ΣΗΜ. Πᾶσα κυκλικὴ περίφραξις ὑποδιαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη ἢ μοίρας. Ἐκάστη μοῖρα ὑποδιαιρεῖται εἰς 60 πρῶτα λεπτά (60') καὶ ἕκαστον πρῶτον λεπτόν εἰς 60 δευτέρα λεπτά (60").

σχ. α. σχ. β.

36. Μεσημβρινοί. Μεσημβρινοὶ καλοῦνται νοτιῶν κύκλοι εἰς ΠΕΠΡ (σχ. 22 καὶ 23), αἵτινες εἰσέρχονται διὰ τῶν δύο πόλων. Διατεροῦν-

σχ. 20 — 21. Μεσημβρινοί.

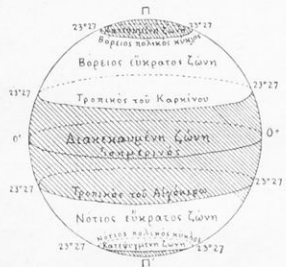
σχ. 18. Δυτικὸν ἡμισφαίριον, Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον. Χοῖραι ὑπὸ τοῦ Ἴσημερινοῦ διατεμενόμεναι.

τὸ 1200 μέρους τοῦ θαλάσσιου μιλίου ἦτοι 15 περίπου μέτρα.

39. Ζώναι. Οἱ κύκλοι εἰσὶν ἀπέχοντες ἀκατέφαθον τοῦ Ἰσημερινοῦ κατὰ 23, 28' μοίρας περιλαμβάνουσι τὴν διακεκομμένην ζώνην τῆς Γῆς καὶ καλοῦνται τροπικοί. Ἐξ αὐτῶν ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν κείμενος ὀνομάζεται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου ὁ δὲ πρὸς νότον τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Οἱ κύκλοι οἱ ἀπέχοντες ἀπὸ τῶν πόλων κατὰ 23, 28 μοίρας περιλαμβάνουσι τὰς κατεψυγμένας ζώνας τῆς Γῆς, αἷτινες εἶνε δύο ἢ Β. καὶ ἢ Ν.

Αἱ μεταξύ τῶν τροπικῶν καὶ πόλων κύκλων κείμεναι ζώναι καλοῦνται εὐκρατεῖς καὶ εἶνε ὡσαύτως δύο, ἢ Β καὶ ἢ Ν (Σχ. 22).

Σχ. 22. Αἱ πέντε ζώναι τῆς Γῆς.

ΣΗΜ. Ἐπὶ τῆς διακεκομμένης ζώσης ὁ ἥλιος βίπτει τὰ ἀκτῖνάς του καθ' ἑσπέρα, ἢ δι' θερμότητος εἰνε μείωσις. Αἱ εὐκρατεῖς ζώναι ἀμειψόμενον ὀλιγοῖσαν θερμότητα. Αἱ κατεψυγμένας ζώναι εἶνε μάλλον πληγίως ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτῶν προσκλήρομαι ὀδεύσαν σφαιρὸν θέρωνται.

40. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μήκος. Γεωγραφικὸν πλάτος καλεῖται ἡ ἀπόστασις ἑνὸς τόπου πρὸς Β ἢ πρὸς Ν ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ. Γεωγραφικὸν μήκος καλεῖται ἡ ἀπόστασις ἑνὸς τόπου πρὸς Α ἢ πρὸς Δ ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

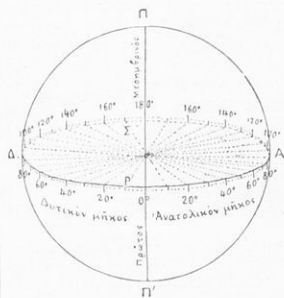
ΣΗΜ. Οἱ ἀρχαῖοι εἰσὶν ἐξηύσθησαν ἰδιαιτέρως τὰς ἐκτείνόμενας γῶρας κατὰ μήκος τῆς

Σχ. 23. Ὁ πῶν ἀρχαίων γνωστῶν κόσμος.

Μεσογίου καὶ πρὸς ἀνατολὰς τῆς θαλάσσης ταύτης (Σχ. 23) καὶ εἰσὶν ἐγέννησαν ὀλιγοῖτερον καλῶς τὰς πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον τῆς θαλάσσης ταύτης κείμενας γῶρας, κατὰ φυσικὸν λόγον ἐκάλεισαν μήκος τὸ μακρότερον διάστημα τοῦ Ἰσημερινῆτος μέρους καὶ πλάτος τὸ μέρος τὸ ἦτον ἐκτετατόν. Ἐκ συνήθειας δὲ ἐτραπήθησαν αἱ ὀνομασίαι αὗται.

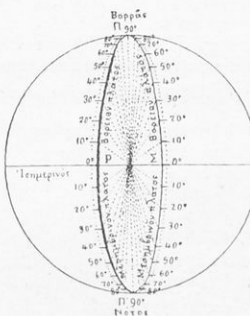
41. Διαίρεσις τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τῶν μεσημβρινῶν εἰς μοίρας.—Τὸ γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μήκος μετροῦνται εἰς μοίρας. Ὁ Ἰσημερινὸς (Σχ. 24) ΔΑ τέμνε-

Σχ. 24. Τὸ μήκος μετρεῖται ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

ται ὑπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ εἰς δύο ἴσα μέρη, τὰ ΡΑΣ καὶ ΡΑΣ, ἐκότερον τῶν ὅποιον ἰσοῦται μὲ 180 μοίρας, ἀφ' οὗ ὁ Ἰσημερινός, ὡς καὶ πᾶσα περιφέρεια διαιρεῖται εἰς 360 μοίρας. Ἐπὶ τῶν τόξων τούτων μετροῦνται τὰ μήκη, καὶ πρὸς ἀριστέραν μὲν τοῦ σημείου Ρ, τοῦτ' ἐστὶ πρὸς δυσμὰς ἀπὸ 0°—180° δυτικῶν ἡμῶς, πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ τοῦ σημείου Ρ, τοῦτ' ἐστὶ πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ 0°—180° ἀνατολικῶν ἡμῶς.

Ὅμοιος ὁ μεσημβρινὸς ΠΡΠ' Σ (Σχ. 25) τέμνεται ὑπὸ τοῦ Ἰσημι-

Σχ. 25. Τὸ πλάτος μετρεῖται ἀπὸ τοῦ Ἰσημι-

νοῦ εἰς δύο μέρη ἴσα, τὰ Ρ Η Σ καὶ Ρ Π Σ' ἐκότερον δὲ τούτων πάλιν διαιρεῖται ὑπὸ τῶν πόλων Η καὶ Π' εἰς δύο μέρη ἴσα, (οὕτως ὁ μεσημβρινὸς διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη ἴσα, ὧν τὰ μὲν δύο κείνται εἰς τὸ βόρειον, τὰ δὲ ἕτερα δύο εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον)

ἐπὶ τῶν μερῶν τούτων μετροῦνται καὶ πλάτη' καὶ ἐκ μὲν τῶν σημείων Ρ καὶ Σ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν Πόλον Η, τοῦτ' ἐστὶ πρὸς βορρᾶν, τὸ βόρειον πλάτος ἀπὸ 0°—90°, ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν σημείων Ρ καὶ Σ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν πόλον Η', δηλαδὴ πρὸς νότον, τὸ νότιον πλάτος ἀπὸ 0°—90°.

42. Ὑπολογισμὸς γεωγραφικῆς πλάτους εἰς μοίρας.—Ἐκ τῶν εἰρημένων συνάγεται ὅτι γεωγραφικὸν πλάτος τόπου τινὸς καλεῖται τὸ τόξον τοῦ μεσημβρινοῦ, ὅπερ περιλαμβάνεται ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ μέχρις ὅπου τινὸς καὶ μετρεῖται εἰς μοίρας. Ὅπως ὅταν λέγομεν ὅτι αἱ Ἀθῆναι ἔχουσι βόρειον πλάτος 37° καὶ 58', ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ τόξον τοῦ μεσημβρινοῦ, τὸ ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ μέχρις τῶν Ἀθηνῶν περιλαμβανόμενον, εἶνε 37° καὶ 58' καὶ πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰσημερινοῦ. Ἐπίσης λέγομεν ὅτι τὸ Ρενόβιον ἔχει πλάτος νότιον 23' ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ τόξον τοῦ μεσημβρινοῦ εἶνε 23' καὶ πρὸς νότον τοῦ Ἰσημερινοῦ.

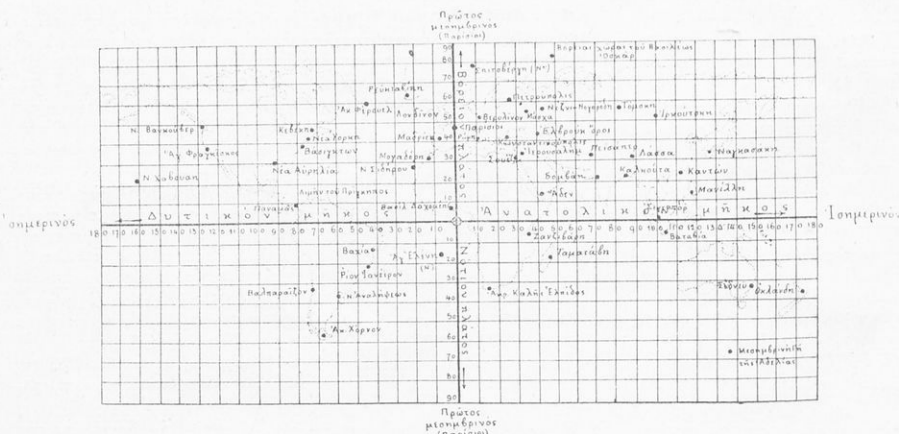
43. Ὑπολογισμὸς γεωγραφικῆς μήκους εἰς μοίρας.—Γεωγραφικὸν μήκος τόπου τινὸς λέγεται τὸ τόξον τοῦ Ἰσημερινοῦ, ὅπερ περιλαμβάνεται μεταξύ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου τούτου καὶ μετρεῖται εἰς μοίρας. Ὅπως ὅταν λέγομεν ὅτι ἡ Νεῖα Ἰσθμὸς ἔχει μήκος δυτικὸν 75°, ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ τόξον τοῦ Ἰσημερινοῦ τὸ περιλαμβανόμενον μεταξύ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ καὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου εἶνε 75° καὶ πρὸς δυσμὰς τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

44. Διαφορὰ τῆς ὥρας δύο τόπων ἐξ ὁμών ἐχόντων διάφορα

Σχ. 26. Διαφορὰ τῆς ὥρας δύο τόπων ἐξ ὁμών ἐχόντων διάφορα μήκη.

μήκη.—Ἡ Γῆ, ὡς γνωστόν, ἐκτελεῖ ὀλόκληρον περιστροφήν περὶ τὸν ἕξονά της ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς εἰς διάστημα 24 ὥρων, ἦτοι κατὰ τὸ

Σχ. 27. Το πλάτος μετρείται άνωθεν και κάτωθεν του Ίσημερινού. Το μήκος μετρείται δεξιά και αριστερά του πρώτου μεσημβρινού.

διάστημα τούτου παρουσιάζει προς τὴν Ἠλιον διαδοχικῶς τὰς 360 μοίρας τῆς ἰσημερινῆς περιφέρειας ἅρα ἐντὸς μίας ὥρας παρουσιάζει 15 μοίρας.

Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι τόποι ἔχοντες διάφορα μήκη ἔχουσι καὶ διαφορετικὴν ὥραν. Οὕτως, ὅταν εἰς Παρισίους εἶνε μεσημβρία, εἰς τόπον ἔχοντα μήκος δυτικόν 15^ο εἶνε 11 π. μ. εἰς τὸν ἔχοντα 30^ο δυτικόν μήκος, εἶνε 10 π. μ. καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Τούναντιον δὲ εἶνε 1 μ. μ. εἰς τόπον ἔχοντα 15^ο ἀνατολικόν μήκος κτλ.

Ομοίως συνάγεται ὅτι δύο τόποι ἔχοντες διάφορον ὥραν ἔχουσι καὶ διάφορα μήκη ὅπως γνωρίζονται τὰς ὥρας δύο τόπων καὶ τὸ μήκος τοῦ ἐνὸς προσδιορίζεται τὸ μήκος τοῦ ἑτέρου. Οὕτως ἡ Νέα Ὑόρκη, ἥτις ὑστερεῖ 5 περίπου ὥρας τῶν Παρισίων, ἔχει μήκος δυτικόν 5×15=75^ο.

Αἱ Ἀθήναι, αἰτίνας ἔχουσι 1 καὶ 26^ο μεσημβρίαν ἠνωτέραν τῶν Παρισίων, ἔχουσι ἀνατολικόν μήκος 15×1 ἢ 26=21^ο 15'.

Πάντες δὲ οἱ τόποι οἱ ἔχοντες τὸ αὐτὸ μήκος ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὥραν.

1.1. Κλίμαξ.—Οἱ χάρται παριστώσιν ἐν σμικρῇ μεγάλῃ ἐκτάσει, ἢ δὲ διάφορα σχέσια μεταξύ τῶν μακρῶν τοῦ χάρτου καὶ τῶν μακρῶν τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως ὀνομάζονται κλίμαξ.

Ἐποῦ μήκος ἐνὸς ἑκατομμυρίου μέτρων, τούτοις παριστάται δὲ ἐνόμετρον. Τὸ σχέδιον θά εἶνε εἰς τὴν κλίμακα

$$\frac{1}{1,000,000}$$

(ἀνάγωγι ἐν ἑκατομμυρίοις)

ὁ δὲ χάρτης ὀλόκληρος θά εἶνε 1,000,000,000 φορές μικρότερος τῆς παριστανόμενης ἐκτάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Γεωγραφία εἶνε μάθημα ὅπερ γενικῶς ἐξετάζει τὴν γῆν, οἷα δὲ τὴν κατασκευὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ὡς κατοικήτην τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Φυσικὴ Γεωγραφία εἶνε ἡ περιγραφή τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνεται ἐν αὐτῇ αἱ μεταβολαὶ, ἃς χεῖρες καὶ νοῦς ἀνθρώπου ἐπινοήσαντες εἰς τὴν φυσικὴν τῆς Γῆς μορφήν.

Ἡ Φυσικὴ Γεωγραφία περιλαμβάνεται: 1^{ον} τὴν μελέτην τοῦ γῆινου φλοιοῦ (γεωλογία), 2^{ον} τὴν μελέτην τῆς ἀτμοσφαιρῆς καὶ 3^{ον} τὴν μελέτην τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν στερεῶν.

Ι

ΓῆΙΝΟΣ ΦΛΟΙΟΣ

1.1. Σχηματισμὸς τῆς Γῆς.

Κατὰ τινὰ γνώμην γενικῶς παραδεγμένην, ἡ γῆ ἦτο κατ' ἀρχὰς μᾶζα ἀερόδης καὶ πυρροπλεγῆ, στρεφόμενη περὶ ἑαυτὴν καὶ διαγράφουσα τὴν τροχίαν τῆς περὶ τὸν ἥλιον. Σὺν τῷ χρόνῳ ἡ ἐπιφάνεια τῆς αερώδους ταύτης μάλισ συμπανωθεῖσα καὶ ψυχρανθεῖσα κατὰ μέρη ἐστερεοποιήθη καὶ ἀπέτελεσε οὕτως τὸν γῆινον φλοιὸν ἐπὶ τοῦ ὀπίου ζώσαν. Τὸ δὲ ἐνδοτερον τῆς Γῆς ὑπὸ τὴν στερεότητά τῆς ἐπιφανείας μὲν ὄντιον νὰ ὑποστῇ τὴν ἐπίδρασιν τῆς

φύσεως ἔστιν ἐκτετατὸ εἰς ἀκατάστῃν ὄσῳν.

1.1.1. Σύνθεσις τοῦ γῆινου φλοιοῦ.—Ὁ γῆινος φλοιὸς ἀποτελεῖται ἐξ ὀλίγων αἰτίνας ὀνομάζονται πετρώματα. Διακρίνομεν δύο εἶδη πετρω-

Σχ. 28. Σύνθεσις τοῦ γῆινου φλοιοῦ. Τα δύο εἶδη τῶν πετρωμάτων.

μάτων: τὰ πυριγενῆ ἢ πλουτώνια καὶ τὰ ὕδατογενῆ ἢ Ηεσεϊόνια (Σχ. 28).

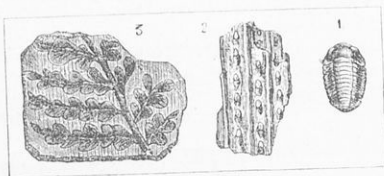
1.1.2. Πετρώματα πυριγενῆ.—Ταῦτα ἐσχηματίσθησαν ἐκ τῆς

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

1. Τί καλεῖται ἄξων τῆς Γῆς;
2. Τί ἰσημερινός;
3. Ποῖα γῶρας διέρχεται ὁ ἰσημερινός;
4. Τί ὀνομάζονται παράλληλοι;
5. Καὶ τί μεσημβρινός;
6. Εἰς τί διαίρεται ἕκαστος μεσημβρινός;
7. Ποῦν εἶνε τὸ μήκος τῆς ὥρας;
8. Ποῦν τετρα. μέτρα μετρεῖται ἐν τετρ. γιλιόμετρον;
9. Πρὸς πόσα τετρ. γιλιόμετρα ἰσοδυναμεῖ ἡ γεωγραφικὸν μίλιον;
10. Ποῖα εἶνε ἡ ἑπτάκις ὀλοκλήρου τῆς Γῆς;
11. Ποῖα πόσα μέτρα ἰσοδυναμεῖ μίλι θαλάσσια λέγια;
12. Πόσα μέτρα εἶνε τὸ θαλάσσιον μίλιον καὶ πόσα ὄ αὐτοῦ;
13. Ποῦ αἰτίαι οἱ τροπικοὶ κύκλοι;
14. Ποῦς ὥρας ἀπέχοντες ἀπὸ τῶν πόλων αἱ κατεφονγμιαὶ ῥοαί;
15. Τί καλεῖται γεωγραφικὸν πλάτος;
16. Τί γεωγραφικὸν μήκος;
17. Τί οἱ ἀρχαῖοι ἑκάστον πλάτος καὶ τί μήκος;
18. Ποῦ μετρεῖται τὸ γεωγραφικὸν πλάτος;
19. Ποῦ μετρεῖται τὸ γεωγραφικὸν μήκος;
20. Ποῦ ἰσχυταί ἡ διαφορά τῆς ὥρας διαφορῶν τόπων;
21. Ποῦν εἶνε τὸ μήκος τῶν Ἀθηνῶν;
22. Διατὶ αἱ Ἀθήναι ἔχουσι μεσημβρίαν ἠνωτέραν τῶν Παρισίων;
23. Τί ὀνομάζεται κλίμαξ;

στερεοποίησης των εν άραις καταστάσει γίνων υλών.

48. Πετρώματα ύδατογενή.—Τά πετρώματα ταύτα έσχηματίθησαν διά της επίδρασεως των υδάτων, άτινα εν τη πρώτη αυτών συμπικνωθεί περιεκλήψαν άπασαν την Γήν. Ότε ές συνελθόντα βραδυρότα έσχημάτισαν δι' άλληλοδιαδόχων μαρμαρίσεων τους βυθούς των ώκεανών.

Σχ. 29. Άπολιθώματα τριτογενών ιδάρων:— 1. Τριλοβίτης.— 2. Κοράμεις αγιλλάριαι.—3. Γαιάνθραξ μετ' άποικομαμάτων φυτών.

άπέσπασαν εν τη όρμη αυτών τά πυριγενή πετρώματα και έπασφώρυσαν έπ' αυτών κατά πυκνά στρώματα τά έρειπίωδη λείψανα των επί των πετρωμάτων πρώην εικοσάντων ζώων και φυτών. Έντεθεν έσχηματίθησαν τά νέα πετρώματα, άργιλλοι, άμμολίθοι, ιάσων κτλ. κληθέντα Έδατογενή ή Ποσειδάωνια, άτινα και άλλως στρώματα ή φλέβες καλούνται, ώς όντα κατά σιβάδας διατεταγμένα.

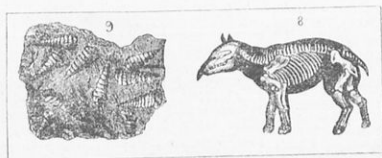
Έν αρχή του σχηματισμού των ύδατογενών πετρωμάτων, ό στερεός φλοιός της Γής, λεπτός έστι ών, ύφιστατο διαφόρους βωμάς υπό την επίδρασιν πίεσεων έσω-

Σχ. 30. Άπολιθώματα δευτερογενών ιδάρων:— 4. Ίγθώσκαρος (μέγεθος παλαιήν).— 5. Λίθος μετ' κοχυλίων.— 6. Πετροδάκτυλος (μέγεθος περιστέρης).— 7. Κεράλι Μυσσάραο.

περικών. Διά των βρωμάτων τούτων προέκυψαν έξω ύπερμαγείβεις όγκοι πετρωμάτων πυριγενών (γρανίται, πορφύρω λίθοι, μελανόλιθοι, λάβας κτλ.), άτινα εκλήθησαν εκρηξιγενή ή όρηστικισγενή πετρώματα.

49. Άπολιθώματα.— Όργανικά τινα όντα ζώων

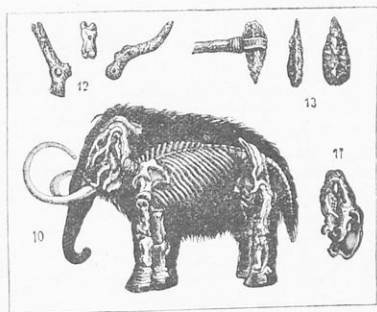

Σχ. 31. Άπολιθώματα τριτογενών ιδάρων:— 8. Παλαιόθριον (άναστημα όνου).—9. Άπολιθώματα κοχυλίων.

και φυτά ένεκα βριαίς άνατροπής του φλοιού της γή συγχωσθέντα μετεβλήθησαν υπό άγνώστους χημικάς συνθήκας εις λίθους και όνομάζονται άπολιθώματα (Σχ. 29,

— 30, — 31, — 32). Η εξέταση των άπολιθωμάτων τούτων έπέτρεψε τον καθορισμόν των στρωμάτων, εν εις εύρησται τά συγχρόνως ζήσαντα ζώα.

50. Διαιρέσεις των πετρωμάτων εις εδάφη.— Τα ύδατα στρώματα του φλοιού της Γής έπίκεινται έτερη όροσών έπ' άλλήλων και άποτελούνται εκ πέντε ταιούτων σειρών, αίτινες καλούνται εδάφη, φέροντα έκαστον ίδιον όνομα, ύπερ ύπερμαγνήσκει την έσοχην του σχηματισμού αυτών ταύτα εινε τά πρωτογενή ή αιώκικα ή δευτερογενή ή παλαιωοικικά εδάφη, τά δευτερογενή ή μεσοοικικά εδάφη, τά τριτογενή ή νεωοικικά εδάφη, τά τεταρτογενή εδάφη.

Σχ. 32. Άπολιθώματα τεταρτογενών ιδάρων. — 10. Σκελετός μαμούθου.— 11. Κράνιον μεγάλης άκτου του σπυλαιών.— 12. Ταμάνου όστία έπιεργασμένα.— 13. Πάλλαια έκ πορώτου λίθου.

51. Νεότερα προζώοεις.— Άν και φαίνεται σήμερα ότι ό γήινος στερεός φλοιός εινε έντελώς καθορισμένος, όμοιος ή ένεργεια των έσωτερικών και έξωτερικών δυνάμεων άδικαιεπώς τροποποιεί αυτών εις διάφορα μέρη. Ό άνεμος, ή βροχή, οι ποταμοί, ή θάλασσα, σφείρουν άκαταπαύστως τάς λιθίνας επιφανείας τάς εις τήν επίδρασιν αυτών έκτεθειμέναις, και μετατοπίζουν τά λείψανα αυτών. Ταιούτοτρόπος είκαταρρέοντες σωφοικαταβαίνουσι εν τω βυθί: των κιλιάων ένθα μέρος μόν αυτών κατατίθεται υπό μορφήν προσωμαίων, μέρος δε παρασύρεται εις τήν θάλασσαν κατατιθέμενον έν ειδεί δέλτα εις τό στόμιον αυτών.

52. Φιόκικη διάπλασις του εδάφους.— Αί βρωσται πετρωστικόμεναι ύλαι, αίτινες ήσαν πιγνή των άλλοτε έαρηκτικών υλών και νυν εισιν ύλαι όρηστικισοειδείς, έξακχυλούσθαι όνηκενός ψυχόμεναι, και ούτω συστέλλόμεναι έλαττωσύντα κατ' όγκον. Ό δέ γήινος φλοιός, έπειδή εινε στερεός, άνάγκη κατά νόμους φυσικός να συστέλληται, ίνα εφαρμόσθι επί της τεταγμένης μάξης του έσωτερικού της σφαιρας, συστέλλόμενος δε χαλαρούται, θραύεται, πύσσεται και ούτω καλύπτεται υπό ειδημάτων, άτινα άποτελούν τά όροσείας άλλ' α' κινήσει αυται εινε σχεδόν άνεπισθητοι. Ούτω ή Σουβίδια και Φινλανδία κινυλόνται βραδέος. Η άρκτική Βαλτικη έκνεουσαι βωυλιδών, ένθ' έξ άλλου α' άκται της Όλλανδίας ύφίστανται καθίζησιν.

53. Σεισμοί.— Τα πειστικώτερα τεκμήρια της ένεργείας των έσωτερικών δυνάμεων εινε οι σεισμοί και τά θηάσεια.

Οι σεισμοί είναι απότομοι κινήσεις του εδάφους, οτινες συνοδεύονται συνήθως υπό μεγάλων κρούσων όμοιων προς το κτύπημα των άμαζων ή προς μεμακρυσμένα έκπυροσκαρτήσεις πυροβόλων και οφείλονται είτε εις βρήξεις των γήινων φλοιού προερχόμενας έκ μεγάλων ύπογειων καταρρεύσεων, είτε εις τήν άντωση των κοιλιζουσών υλών του έσωτερικού της σφαιρας.

Οι σεισμοί είναι ιδίως συχνοί έν τή κεντρική Αμερικη, εις τας παρά τας Άνδεις χώρας και εις τούς ανά τήν Μεσόγειον πότους.

Οι σεισμοί πολλάκις άντανακλώσιν επί μεγάλων αποστάσεων. Ούτως ό κατά τό 1755 περιόχτος σεισμός τής Λισαβώνας, ό ένός 6 λεπτών καταστρέφας 60000 ψυχών, έγένητο έπαισθητός μέχρι των Άντιλλών.

54. Ηφαίστεια. Ηφαιστειον λέγεται τό βουνόν, τό όποιον διά μιάν έν τή κορυφή όπής, ήτις καλείται κρατήρ, εξερεύχεται τετηγμένας υλας (λάβαν) έσθραν και άερα προερχόμενα έκ του έσωτερικού μέρους τής Γης. Τά ηφαιστεια εύρίσκονται σχεδόν πάντοτε πλησίον τής θαλάσσης και κατά μήκος των κυριωτέρων όρωμύων του γήινου φλοιού (Σχ. 33).

Σχ. 33. Ηφαιστειον.

Ός αίτια τής γεννήσεως των ηφαιστειων φέρεται κοινώς ή εξής: εισδύοντα τά ύδατα διά μέσου χυματών και όρωμύων των γήινων στρωμάτων φθάνουσιν εις βάθος, όπου ή θερμότης είναι εις τόν υπέρτατον βαθμόν, και τό ύδωρ μεταβαλλόμενον ένεκα τούτου εις άτμόν μαγίστης έλαστικότητος, όθει μετά βίας τόν γήινον φλοιόν, άνοίγει κρατήρα και όδει τοισυτρόπως άφορμήν εις τήν γέννησιν του ηφαιστειου.

55. Φυτική Γη. Η φυτική γη σχηματίζεται κατά διαφόρους τρόπους: εις μόν τό βάθος των κοιλάδων αποτελείται αύτη έκ προσώσεων αϊτινες γίνονται υπό των υδάτων άλλачου σχηματίζεται αύτη διά τής διάλυσεως των λίθων, οτινες αποτελούσι

τό υπόστρωμα του εδάφους υπό τήν επίδρασιν του άνέμου και τής βροχής.

Έπί δε των κλιτύων αύτη σχηματίζεται έν μέρει μόν έξ έπιτοπίων υλών, έν μέρει δε έξ υλών μεταφερομένων υπό των υδάτων.

Η φυτική γη συνίσταται ιδιαίτερώς, έκ τής συμμίξεως των στοιχείων τριών όρωμάτων: του περιτίου, του άσβεστολίθου και του άργιλου μετά των όποιων ένουται και τέταρτον στοιχείον συνιστάμενον έξ οργανικών ούσιων, τό καλεούμενον έλν γράδιος.

ΣΗΜ. Το περιτίον είναι λίθος πολύ σκληρός άπαντων υπό μορφή χαλίκων και ώς επί τό πολύ υπό μορφή άμμου, έν ή συνουσία νά μπρερίγεται και άλλα υλαί διάφοροι. Ο άσβεστολίθος ή άσβέστιον, είναι λίθος μαλακός, διά τόν πόρον του όπου έκπέφυε τό ύδωρ διαρρόχοντα γατα άρβουσι εις τας όποιας μόνον άσβέστιον άπαντί, είναι σχεδόν άγονο. Η δε άργιλος τούταντος σχηματίζει έδαφη, άτινα κυλλούσι τρελάος του ύδατος τήν διάβασιν ως έκ τούτου άποδύουσιν υλότητες ά γατα, εις τας όποιας έπικρατεί αύτη, τά δε ύδατα κυλλόμενα εξαπλώνεται εις τήν έπιφάνεια.

II

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

56. Όριόμος τής άτμοσφαιρας. — Ατμόσφαιρα λέγεται σφαιρική άερας περιβάλλον πανταχού έν τή Γην ή πυκνότης αύτης είναι 80 περίπου χιλιομέτρων, έξ ών όεκα μόν είναι κατάλληλα εις άναπνήν. Η πυκνότης αύτη είναι άσθενεστάτη έν συγκρίσει προς τόν όγκον τής Σφαιρας και εις τήν αύτην περίπου αναλογίαν, όταν βλέπομεν εις τόν γινούν τόν περιεκτώπτην κυδώνιν ή βροδάκιον.

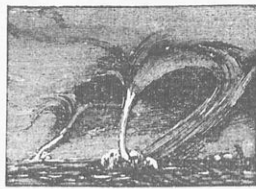
57. Ένεκα τής έν τή άτμόσφαιρα γινόμενης έκάστοτε μεταβολής τής θερμοκρασίας του άερος παράγονται διάφορα φαινόματα άτινα όνομάζονται άνεμοι. Έκ των άνέμων άλλοι μόν πνέουσι κανονικώς και σταθερώς από ενός σημείου εις έτερον τοιούτοι δε είναι οι έτηλαοί οι πνέοντες έκ του πόλου προς τόν ίσημερινόν και οι παλινδρομοί, οτι είναι είναι έτηλαίοι έπισπερδέντες προς τούς πόλους άλλοι δε πνέουσι κανονικώς ήτοι κατά τήν αύτην διεύθυνσιν από ενός χρονικού διαστήματος μέχρις έτέρου και τοιούτοι είναι οι όνομαζόμενοι περιοδικοί ή μουσώνιοι.

58. Από Οκτωβρίου μέχρις Άπριλιου ό άνεμος πνέει έκ των Ίνδιων προς τήν Άνατολικήν Αφρικην και αύτος είναι ό χειμερινός περιοδικός ή μουσώνιος άνεμος. Από Άπριλιου μέχρις Οκτωβρίου ό άνεμος πνέει έκ τής Άνατολικής Αφρικης προς τας

Ίνδους και αύτος είναι ό θερινός μουσώνιος.

59. Είς τινας χώρας πνέουσι ιδιαίτεροι άνεμοι οι καλούμενοι τοπικοί άνεμοι και τοιούτοι είναι ό Σιμόν όστις έγείρεται ύπέρνω τής Σαχάρας και πνέει επί τής Άλγερίας και τής Μεσογείου.

60. Σίφωνες και κυκλώνες. — Άνεμοι σφοδρός πνέοντες σχηματίζουσιν άνεμοστροβίλους, οτινες όνομαζονται σίφωνες (Σχ. 34). Οταν

Σχ. 34. Σίφων.

δέ ό σφοδρός πνέων άνεμος κινήται επί μεγάλων διαστάσεων, όνομάζεται κυκλών. Οι κυκλώνες οτινες γεννώνται πλησίον των Άντιλλών και διατρέχουσι τήν Βόρειον Αμερικην και τας Δυτικές Άντιλλας, επιφέρουσι κατά τήν διάβασιν των σφοδράς καταίγριας.

Οι κυκλώνες, οτινες μετά των εκρήξεων των ηφαιστειων και των σεισμων, αποτελούσι φαινόμενα επιφέρουσα μεγάλας καταστράφας, είναι σπάνιο έν Εύρωπην και πολλάκις δέν φθάνουσι μέχρις ήμων μετά τής αύτης άρχικής των σφοδρότητος.

61. Βροχαί. — Το ύδωρ των θαλασσών, των ποταμών και των βουνών εξατμίζεται: ό άτμός ό παραγόμενος έκ τής εξατμίσεως ταύτης άνέρχεται εις τήν άτμόσφαιραν όπου ψύχεται, συμπυκνύεται, και σχηματίζει τήν όμίχλην και τά νέφη τά πίπτοιντα ως βροχή.

Αφθνοί βροχαί πίπτουσιν έν τή

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Ασκησης 6.—1. Τι ήτι φυσική Γεωγραφία; 2.—Τι ήτι ή Γη έν τή άρχή; 3.—Ποίος μεταβολάς ύπέστη τό έξωτερικόν μέρος τής αερώδους μάξης; 4.—Είς ποίαν κατάσταση παραεχόμεθα επί εφίπιασιν τό έσωτερικόν τής Γης; 5.—Πόσα είδη περιωμάτων διακρίνομεν; 6.—Είς πόσα είδη διαίρεται τό γήινον φλοιόν και ποία είναι ταύτα; 7.—Σήμερον ό γήινος φλοιός ύφίσταται τροποποιήσεις; 8.—Τι λέγεται σεισμός; 9.—Πού οι σεισμοί είναι ισχυρότεροι; 10.—Πώς παραδύνεται κοινώς τήν γέννησιν των ηφαιστειων; 11.—Τι λέγεται ηφαιστειον; 12.—Ποία είναι τά έπικρατώτερα στοιχεία έν τή συνθέσει τής φυτικής Γης;

χώρα του 'Ισμερινού, ἔνθα ἡ θερμότης προκαλεῖ μεγάλην ἐξάτμισιν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κλιτίων τῶν ὄρεων, ἅτινα ἐπελευθεύει τὰ νέφη. Εἰς χώρας τινὲς οὐδέποτε πῦμα βροχῆ ὡς ἐν τῇ Σαχάρα τῆς 'Αφρικῆς.

62. Κλίμα.—Οἱ πνεύοντες ἀνεμοὶ ἡ ξηρασία ἢ ἡ ὑγρασία τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τοῦ ἔδαφους καὶ ἐν γίνεσι ἡ θερμοκρασία ἀποτελοῦσι τὸ κλίμα τῶπου τινός.

63. Θερμοκρασία.—Ἡ θερμοκρασία εἶνε τὸ σπουδαιότερον στοιχεῖον ἐνὸς κλίματος.

Ἡ θερμοκρασία ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ πλάτους ὅσον πλησιάζομεν πρὸς τὴν 'Ισμερινὴν τῶσον ἡ θερμότης αὐξάνει ὅσον ἀπομακρυνόμεθα ἀπ' αὐτοῦ, τῶσον ἰσχυρότερον ψυχρὸς ἐπικρατεῖ. Ὑπελγίσθη ὅτι μετὰ τῶν 50 λευγῶν πρὸς τοὺς πόλους ἰσοδυναμεῖ πρὸς κατάπτωσιν τῆς θερμοκρασίας κατὰ 1 βαθμὸν.

Ἡ θερμοκρασία ποικίλλει ὡσαύτως ἀναλόγως τοῦ ὕψους. Εἰς τοὺς πρόσοδας ὄρους τινὲς ἡ θερμοκρασία εἶνε ὑψίστη, ὅσον δὲ ἀνέρχεται τις, τοσοῦτον ἡ θερμοκρασία χρομυλοῦται κατὰ 1 βαθμὸν ἀνὰ 180 μέτρα.

Ἡ θερμοκρασία τροποποιεῖται προσέτι: 1) Ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀερίων ἀέμων. 2) Ἐκ τῆς γεινιάσεως τῆς θαλάσσης ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ θερμαίνεται ἢ ψύχεται βραδύτερον ἢ τὸ ἔδαφος, αἱ παρακείμεναι χώραι λαμβάνουσι τὴν ἐξάτμισιν ἐξ αὐτοῦ ἀέρος, ὅστις δὲν εἶνε οὔτε τῶσον θερμὸς οὔτε τῶτον ψυχρὸς, ὅσον εἶνε ὁ ἀέρ τῶν ἠπειρωτικῶν χωρῶν. 3) Ἐκ τῆς γενιιάσεως τῶν ὄρεων, ἅτινα ἐπελευθεύουσι τοὺς θερμὸς ἢ ψυχροὺς ἀέρας καὶ συμπυκνῶσι τὰ νέφη. 4) Ἐκ τῶν βροχῶν, αἵτινες ὑγραίνουσι τὴν ἀτμοσφαιραν. 5) Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἔδαφους ὅτι χωραί ἀμμοειδῆς ἐναποταμιεύουσι πλεονεκτήρον θερμότητα ἢ χωραὶ ἑλώδεις. 6) Ἐκ τῆς γενιιάσεως θαλασσίων ρευμάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἐν καταλλήλῳ τόπῳ θὰ γίνῃ λόγος, καὶ ἅτινα μεταφέρουσι τὴν θερμότητα καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ 7) Ἐκ τῆς βλαστῆσεως, ἥτις ἀπορροφᾷ πρὸς χεῖρας αὐτῆς τὴν ἡλιακὴν θερμότητα.

64. Τὰ κλίματα διαίρουται εἰς δύο μεγάλους ποικιλίας ἧτοι: κλίματα θαλάσσια καὶ κλίματα ἠπειρωτικά. Οὗτως, αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι ἔχουσι κλίμα θαλάσσιον ἢ Ἐλβετία ἠπειρωτικόν, ἢ Ἑλλάς ἀμφοτέρως.

65. Ἰσοθεροὶ γραμμαι.—

Σχ. 35. Αἱ γραμμαι ἐν γένει δεκτικουσι τὴν ποσείαν τῶν καυθῶν.—Αἱ διὰ στιγμῶν γραμμαι εἶνε αἱ ἰσοθεροὶ γραμμαι.—Τὰ βέλη δεικνουσι τὸν ἐκθετικὸν τῶν ἰσθηρῶν.

λαμβάνοντες τὸ ἄθροισμα τῶν θερμοκρασιῶν, αἵτινες παρατηρήθησαν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἡμερησίων καὶ διαίρουντες αὐτὸ διὰ 24 εὐρίσκουεν τὴν λεγομένην μέσην θερμοκρασίαν τῆς ἡμέρας.

Λαμβάνοντες δὲ τὸ ἄθροισμα τῶν μέσων θερμοκρασιῶν τῆς ἡμέρας καθ' ὅλον τὸν ἑνιαυτὸν καὶ διαίρουντες αὐτὸ διὰ 365, ἔχουεν τὴν μέσην θερμοκρασίαν τοῦ ἔτους.

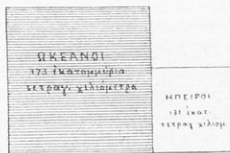
Καλοῦνται γραμμαι ἰσοθεροὶ αἱ διατεταγμέναι διὰ τῶν μερῶν τῆς Σφαιρας ἔνθα ἡ μέση θερμοκρασία ὁμοκλήρου τοῦ ἔτους εἶνε ἡ αὐτή.

Χωραὶ κείμεναι πέραν τῆς ἰσοθεροῦ 0 (Σχ. 35) εἶνε ἐκείναι, ἐν αἷς τὸ ψυχρὸν εἶνε μέγιστον, χωραὶ δὲ κείμεναι μεταξύ τῶν ἰσοθερῶν 0 καὶ 25 ἔχουσι κλίμα συγκεραρμένον, ἢ δὲ χώρα ἢ κείμενὴ μεταξύ τῶν ἰσοθερῶν 25 ἔχει θερμότητα μεγίστην καὶ ἡ χώρα αὕτη εἶνε ἐν τῷ μέσῳ τῶν 'Ισμερινῶν καὶ μέσην θερμότητα φθάνουσαν μεταξύ 26⁰—30⁰ κατ' ἀνώτατον ὄρον.

66. Χιόνες διηκνεῖς.—Ὁ πάχος καὶ ἡ χροὺν οὐδέποτε ἐξ ἐλακλήρου ἐξαφανίζονται ἐπὶ τῶν κερυρῶν ὄρεων τινῶν ὑψηλῶν καὶ τότε λέγομεν ὅτι αἱ χιόνες εἶνε διηκνεῖς. Τὸ ὕψος τῶν διηκνεῶν χιόνων ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους, ὅπου κείνται τὰ ὄρη. Εἰς τοὺς πολικοὺς κύκλους πρέπει ν' ἀναθῶμεν 1500 μέτρα ὑπερ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ὅπως φθάσωμεν εἰς χώρας χιόνων διηκνεῶν. Εἰς τὴν 45^{ην} μοίραν πρέπει ν' ἀνέθῶμεν μέχρι 2550 μέτρων. Ἐν τῷ 'Ισμερινῷ συναντῶμεν χιόνες διηκνεῖς μόνον εἰς ὕψος 4800 μέτρων.

III.
ΘΑΛΑΣΣΑΙ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΙ
ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΑΣ

67. Συγκριτικὴ ἔκτασις τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑδάτων.
Ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆνης σφαιρας λίαν ἀνώμαλος οὕτω παρουσιάζει κοιλώματα ἅτινα κατὰ μέγα μέρος εἶνε κεκαλυμμένα ἐξ ὑδάτων.

Σχ. 36. Συγκριτικὴ ἔκτασις τῶν στερεῶν κατὰ θαλάσσιον.

Τὸ ὕδωρ κατέχει τῷ ὄντι τὰ τρία τέταρτα τῆς ἐπιφανείας τῆς Σφαιρας

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

"Ασκήσις 7.—1. Ποία εἶνε ἡ ἄλλη πικρότης τῆς ἀτμοσφαιρας;—2. Ποία εἶνε ἡ πικρότης τοῦ ἀναπνεύσαντος ἠέρος αὐτῆς;—3. Ποῖος εἶνε ὁ γενικός χαρακτήρ τῶν ἐπιρῶν ανέμων;—4. Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν πνεύουσι;—5. Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν πνεύουσι οἱ παλινοτοροὶ ἐπιρῶν;—6. Κατὰ ποίαν διεύθυνσιν πνεύουσι οἱ χειμερινοὶ περιοδικοὶ ἡ μωσασινοὶ;—7. Ποίαν ἐπιρῶν ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦπου τινὸς ἐπὶ τῆς θερμοκρασίας αὐτοῦ;—8. Ποία εἶνε τὰ ἄλλα αἷτια, ἅτινα συντελοῦσιν εἰς τὴν ποικιλίαν τῆς θερμοκρασίας;—9. Ποία εἶνε αἱ δύο μεγάλαὶ ποικιλιαὶ τῶν κλιμάτων;—10. Ποῖς εὐρίσκεται ἡ μέση θερμοκρασία μετὰ ἡμέρας καὶ πῶς ἐνὸς ἔτους;—11. Τί ὁνομαζονται ἰσοθεροὶ γραμμαι;—12. Ποῖον εἶνε τὸ ὄρον τῶν διηκνεῶν χιόνων εἰς τὰ διάφορα πλάτη;

και εν μόνον εξαρτιον παρουσιάζει στερεάν επιφάνειαν, αποτελούσαν την λεγομένην **ξηράν**.

68. Το περισσότερον μέρος της ξηρας εφίσταται εν τῷ προς βορρην τῶν Ἰσημερινῶ ἡμισφαιρίων, τὸ ὅποιον περιλαμβάνει τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀσίαν, τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν, τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν καὶ μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

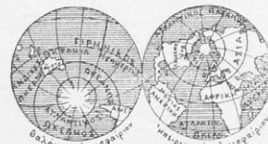
69. Αἱ θάλασσαι ἀφθονοῦσιν ἕϊως πρὸς νότον τοῦ Ἰσημερινῶ ἐν τῷ Ἀνατολικῷ ἡμισφαιρίῳ, ὅπου περιλαμβάνει μέρος τῆς Νοτ. Ἀφρικῆς, τὸ πλείστον μέρος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὰς νήσους τῆς Ὀκεανίας.

Δυνάμεθα νὰ καταστήσωμεν κατ'αναπροσέταρ τὴν ἀνίσωτητα τῆς διανομῆς τῆς ξηρᾶς καὶ τῶν ὁδάτων τέμνοντες τὴν γῆν οὕτως (ὡς ἐν τῷ σχήματι 38 φαι-

νεται) ὥστε τὸ μὲν ἐν ἡμισφαιρίον νὰ περιλαμβάνη τὰ δύο τρίτα ὅλων τῶν ὁδάτων, τὸ δὲ ἕτερον ὅλας σχεδὸν τὰς ἡπείρους.

70. Στερεά. Ὑπάρχουσι δύο μεγάλα στερεὰ ἢ Ἐραία καὶ ἡ Νέα. Καὶ ἔχουν Ἀραία ὀνομαζομένην πλαισίον κόσμος περιλαμβάνει τὰς τρεῖς ἡπείρους, ἧτις τὴν Εὐρώπην, Ἀσίαν καὶ Ἀφρικὴν, ἢ ἐν Νέα στερεᾷ ἀποτελεῖ τὴν τετάρτην ἡπείρον, ἧτις τὴν Ἀμερικὴν, ἧτις διαιρουμένη εἰς Βόρειον καὶ Νότιον ὀνομαζέται Νέος Κόσμος, διότι ἀνεκαλύθη τῷ 1492 ὑπὸ τοῦ Χριστοφώρου Κολόμβου.

Πλὴν τούτων ὑπάρχει καὶ πέμπτη ἡπείρος ὀνομαζομένη Ὀκεανία, διότι

Σχ. 38. Θαλάσσιον ἡμισφαίριον καὶ ἡπειρωτικὸν ἡμισφαίριον. ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν νήσων διεσπαρμένων ἐν τῷ Ὀκεανῷ.

ΣΗΜ. Ἡ διαίρεσις τῶν ἡπείρων εἰς μέρος τοῦ κόσμου εἶνε διαίρεσις κατὰ ἀνήλικον γινωσκόμεν ὑπὸ τῶν γεωγράφων ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τὴν φύσιν· αἱ ἀληθεῖς φυσικαὶ διαίρεσις εἶνε ὁ Ἄρχαιος Κόσμος, ὁ Νέος Κόσμος καὶ ἡ Αὐστραλία, ἧτις τρεῖς γῆνοι ὄγκοι χωροσυσταμένοι ἐπ' ἀλλήλων διὰ τῶν ὁδάτων.

71. Συγκριτικὴ ἐπιφάνεια τῶν 5 μερῶν τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἀρχαίας Στερεᾶς εἶνε 80 ἑκατομ. τετρ. χιλίωμ. ἄντι ἀνελογιστοῦσιν ὡς ἑξῆς. (Σχ. 39).

Εἰς μὲν τὴν Εὐρώπην 10 ἑκατομ. τετρ. χιλίωμ. εἰς δὲ τὴν Ἀσίαν 40 ἑκ. τετρ. χιλίωμ. καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν 30 ἑκ. τετρ. χιλ.

72. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Νέου Κόσμου εἶνε 43 ἑκατομ. τετρ. χιλίωμ. ἧτις εἰς μὲν τὴν Βόρ. Ἀμερικὴν 25 ἑκατομ. τετρ. χιλ. εἰς δὲ τὴν Νότ. Ἀμερικὴν 18 ἑκατ. τετρ. χιλίωμ.

Αἱ Ὀκεανίδες ξηραὶ ἔχουσιν ὅλας ὁμοῦ ἐπιφάνειαν 11 ἑκατ. τετρ. χιλ. ἑξ ὧν 7 διὰ τὴν ἡπείρον τῆς Αὐστραλίας.

Ἐν γένει δὲ ἡ Εὐρώπη παρισταῖ τῷ 50ῷ μέρει τῆς ὕδρογειῶς ἐπιφανείας, εἶνε μεγαλειτέρα κατὰ 1/3 τῆς Αὐστραλίας, περίπου τρεῖς φορές μικροτέρα τῆς Ἀφρικῆς, τετράκις μικροτέρα τῆς Ἀσίας καὶ τετράκις μικροτέρα τῆς Βορείου ὁμοῦ καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς.

ΝΕΑ ἨΠΕΙΡΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ἨΠΕΙΡΟΣ	ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
Ἄνω μέρος	Ἄνω μέρος	Ἄνω μέρος
Βόρειον Ἀφρικήν 25	Ἀσία 40	Ἀφρικήν 30
Νότιον Ἀφρικήν 18	Ἄνω μέρος 7	Βόρειον Ἀμερικὴν 25
	Νότιον Ὀκεανὸν 4	Νότιον Ἀμερικὴν 18
	Ἄνω μέρος 7	Νότιον Ὀκεανὸν 4
	Ἄνω μέρος 7	Νότιον Ὀκεανὸν 4

Σχ. 9. Συγκριτικὴ ἕκτασις τῶν ἡπείρων.

73. Πολικαὶ χῶραι. Χῶραι πολικαὶ καλοῦνται οἱ παρὰ τοῦς πόλους κείμεναι καὶ ἥμισα γνωστά οὗσαι.

Αἱ πολικαὶ χῶραι εἶνε βεβηθοσμένοι ἐντὸς ἀπειροῦ σωρείας παγετῶν, ἑξ ὧν ἄποσπῶνται μεγάλοι ὄγκοι καὶ φέρουσιν ἐπιπλέουσι εἰς τὰ ὕδατα. Οἱ ἐκ πάγων οὗτοι ὄγκοι, καλοῦνται παγωμένα ὄρη, τήνεται ἐνίοτε, ἀφού εἰα τρεῖςκις μεγάλας ἀποστάσεις ἐπιπλέουσι.

Ἡ Βόρειος Πολικὴ χῶρα παρίσταται ὡς περιβαλλομένη ἀπὸ ζώνης ὑπὸ τῶν βορείων μερῶν τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ Νότιος Πολικὴ χῶρα ὑπ' οὐδεμίαν τῶν γνωστῶν ἡπείρων ὀρίζεται περιβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐπιπλέοντων πάγων.

74. Ὀκεανοὶ καὶ θάλασσα. Ὁ καλύπτων τὰ τρία τέταρτα

τῆς Γῆς ὁδάτινος ὄγκος διακρίεται εἰς πέντε μεγάλας θαλάσσας ἢ Ὀκεανούς, ἧτοι :

- Εἰς τὸν Εἰρηρικὸν Ὀκεανόν, τὸν Ἀτλαντικόν Ὀκεανόν, τὸν Ἰνδικόν Ὀκεανόν, τὸν Βόρ. Παγοῦ. Ὀκεανόν καὶ τὸν Νότιον Παγοῦ. Ὀκεανόν.

Σχ. 40. Πόλιον ἀποκλεισθὲν ἐντὸς τῶν παγετῶν.—Ἐσκαμῖοι καὶ κῶνες ὑποβυθίου.

ΣΗΜ. Ὁ Εἰρηρικὸς Ὀκεανὸς ἐπιπλέουσι οὕτως ἐκ τῶν ἀνέμων, οἵτινες, κανονικῶς ἐν αὐτῷ πλέουσιν, ἀποκόβουσιν καταλλήλως εἰς τὴν ναυτιλίαν. Ὁ δὲ Ἀτλαντικὸς, ἐκ τοῦ εἰς τὰ ΒΔ τῆς Ἀφρικῆς κειμένου ὑψηλοῦ ὄρους, ὅπου καλεῖται Ἄτλας, Ὁ Ἰνδικὸς ὁ τῶν Ἰνδίων τῶν ὀπίσθιν περιεβρέθη τὰς ἀπᾶς, τῶν δ' ἄλλων δὲ ὁ μὲν εἰς, οἱ δὲ κῆτοι εἰς τὸν Βόρειον Πόλον, ὁ δ' ἑίρας παρὰ τὸν Νότιον.

Σχ. 41. Ὁ Νότιος πόλος πρὸς οὐδέμιαν ἡπείρον συνορεύει.—Ὁ Βόρειος πόλος περιβάλλεται ὑπὸ τῶν δύο μεγάλων ἡπείρων.

75. Νῆσοι. Πολλὰ μεγάλα νῆσοι συνδέονται μετὰ τῆς πλείστην κειμένης ἡπείρου δι' ὑπογειῶν φαράγγων. Αἱ μεγάλα νῆσοι Σουματρά, Ἰάβα, Φιλιππῖναι ἀπέτρελουν ἄλλοτε μέρος τῆς Ἀσίας.

Αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι συνδέονται πρὸς τὴν Εὐρωπεϊκὴν ἡπείρον. Ἡ Σι-

Σχ. 42. Συγκριτικὴ ἕκτασις τῶν μεγάλων Ὀκεανῶν.

κελία εἶνε προσέκτασις τῆς Μεσημβρι- νῆς Ἰταλίας. Αἱ Βαλκανικαὶ εἶνε συν- ἕχεται τῶν Ἰσπανικῶν ὄρεων.

76. Πολλὰ μικρὰ νῆσοι ἐσχημα-

Σχ. 43. Ἀρχαία Ἡμερος.

Σχ. 44. Νέα Ἡμερος.

τίθησαν ἐξ ἡφαίστειου ἀνοψώσεως τοῦ ἕδαφους. Γεωαὐτὴ εἶνε ἡ γῆρας τῆς Ἄγ. Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆος ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ, αἵτινες εἶνε ζωοφωτιστράκινα, ἧτι ἐσχηματισμένοι ὑπὸ ἀναρρηκτῶν θαλασσιῶν ζῴων, ἅτινα καλοῦνται κοράλλια καὶ αἱ πολυάριθμοι κοράλλιοι νῆσοι τῆς Ὠκεανίας (Σχ. 45).

Αἱ μᾶλλον ἀξιοσημειώται νῆσοι εἶ-

Σχ. 45. (Ἀκόλλη κοράλλιοι νῆσοι).

σιν ἡ Βόρρειος ἐν Ὠκεανίᾳ, ἡ Μαδαγασκάρη παρὰ τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς Ἀφρικῆς, ἡ Νιρόνη μίαν τῶν Ἰνδοκίμων νήσων, ἡ Μεγάλη Βρετανία καὶ ἡ Κούβα εἰς τὰς Ἀντίλλας.

Σχ. 46. Συγκριτικὴ ἑκτίσις μεγάλων τινῶν νήσων.

ΘΑΛΑΣΣΑΙ, ΒΑΘΟΣ, ΡΕΥΜΑΤΑ

77. Μέρος ἑξῆς βρεχόμενον ὑπὸ θαλάσσης ὀνομάζεται *paraλία*.

Ἀκτὴ ὀνομάζεται μέρος παραλίας ὑψηλὸν καὶ ἀπόκρημνον ἐνθα φέρνεται ἡ θάλασσα.

Θεὶ ἡ αἰγιάδος καλεῖται ἡ ἀμμόδῃς καὶ ἡ πύχης χαλίικον παραλία.

78. Ἀνοδότης τοῦ θαλασίου πυθμένου.— Ὁ πυθμὸν τῆς θαλάσσης εἶνε ἀνώμαλος, ὅπως ἡ ἐπιφανεία τῆς ἑξῆς. Ἐκ πολλῶν γενόμενον καταμετρήσεων πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν τηλεγραφικῶν κώλων, ἠδυνήθησαν νὰ καθορίσωσι τὸ βάθος τῶν θαλασσιῶν ὑδάτων, τὸ ὅποιον εἶνε τινα μέρη τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ εἶνε μέχρις 8,000 μέτρ.

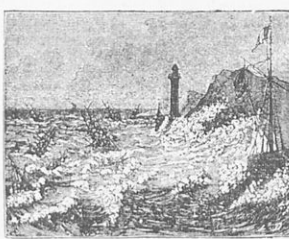
79. Παλίρροια.— Δις τῆς ἡμέρας κατὰ διαλείμματα ἐκ 12 ὥρων καὶ 25 λεπτῶν περίπου ἡ θάλασσα κινουμένη πρὸς τοὺς αἰγαλοὺς κατα-

πολεγομένη εἰς θάλασσαν μικρὰς ἐκτάσεως εὐτως ἐν μὲν τῇ Μεσογείῳ εἶνε ὀλίγον ἀσθενής, αὐξαντος δὲ ἐν τῇ Μαζῆρ καὶ Κασπίᾳ θαλάσσει. Ἡ ἐξέλιξις περίπου διάρκειά τῆς μὲν ὑψώσεως τῶν ὑδάτων λέγεται πλημμυρίς, τῆς δὲ ταπεινώσεως ἀμωσις.

Ἡ πλημμυρίς δὲν εἶνε εἰς ὅλας τὰς ἀκτὰς οὐτε εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος οὐτε εἰς τὴν αὐτὴν ὥραν, ἀλλὰ βραδύνει 50 περίπου λεπτὰ ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας εἰς ἄλλην δι' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον.

Αἱ πλημμυρίδες χρησιμοποιεῖσαι πολὺκις ἵνα προσρμίζωνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν εἰς ἀκαθεῖς λιμένων μεγάλα ἀποπέπλα, καθαρίζουσι προσέτι τὰς παραλίας ἀπὸ τῆς ἐπιπολεζούσας ἐν αὐταῖς ἀκαθαρσίας.

Ἡ παλίρροια καθίσταται συνήθως ἀίσθητὴ εἰς τὸ στόμιον τῶν ποταμῶν, ὅπου παράγει τὸ ἐκ τῆς συναντήσεως

Σχ. 47. Φαιόμενον παλίρροιας.

κλίσει αὐτοῦ, ἐπιτα δὲ ἀποσυρμένη τοὺς ἀποκαλύπτει. Ἡ διπλῆ αὕτη κίνησις ὀνομάζεται παλίρροια καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν διαδοχικὴν ἐλθὴν τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης (Σχ. 47).

Ἡ παλίρροια αὕτη δὲν δύναται νὰ

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΞΗΣΕΙΣ

Ἄσκησις 2.— 1 Ποῖα ἀναλογία ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἑρῆς καὶ τῶν ὑδάτων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὑδροσφαιρῆς. — 2 Εἰς ποῖον ὅλιον ἡμισφαιρίον συγκεντροῦνται αἱ ἑρῆαι καὶ εἰς ποῖον τὰ θάλαττα. — 3 Εἰς ποῖον ἡμισφαιρίον κένεται ἡ Ἀυστραλία, τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. — 4 Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφανεία τῶν διαφόρων ἡπείρων. — 5 Μεταξὺ τίνων μερῶν τοῦ κόσμου κένεται αἱ πολικαὶ χώρας.

Ἄσκησις 3.— 1 Ποῖς ὀνομαζοῦνται οἱ τῶν ὑδάτων σχηματιζόμενοι Ὠκεανοὶ ὅσον ἄσφαρτῆν μεταξὺ τῶν ἡπείρων ἑξῆς τῶν. — 2 Ὅστις εἶνε ὁ μεγαλύτερος τῶν Ὠκεανῶν. — 3 Ποῖας ἑρῆας πρόκειται εἶνε αἱ μεγάλαι ὅσον Σουματρά καὶ Ἰάβα. — 4 Ποῖας ἑρῆας πρόκειται εἶνε αἱ Βρετανικαὶ νῆσοι καὶ ποῖα ἡ Σικελία. — 5 Ποῖς ἑσχηματίσθησαν αἱ ζωοφωτιστράκινα νῆσοι.

δύο αντίθετων ρευμάτων φαινόμενον, τὸ καλούμενον **βόρειος παλιρροιακὴ**.

80. Θαλάσσια ρεύματα.— Ὡς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ οὕτω καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ παράγονται ρεύματα. Ταῦτα δὲ εἶνε **ρεύματα ψυχροῦ ὕδατος**, βαίνοντα ἐκ τῶν πόλων πρὸς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ **ρεύματα θερμοῦ ὕδατος**, βαίνοντα ἐκ τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τοὺς πόλους.

Τὰ κυριώτερα θερμὰ ρεύματα εἶνε τὸ **ἐγκόλιον ρεῖμα** ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ καὶ τὸ **Κοῦρο Σίδον** ἐν τῷ Εἰρηκτικῷ ὠκεανῷ.

Τὸ ἐγκόλιον ρεῖμα (Σχ. 55) σχηματίζεται ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Μεξικού, διέρχεται τὰς ἀκτὰς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ φθάνει πρὸς τὸ στίγμα τοῦ ποταμοῦ Ἄγ. Λαυρεντίου συναντᾷ τὸ ψυχρὰ ρεῖμα τὰ ἐκ τοῦ πόλου προερχόμενα καὶ διαίρεται εἰς κλάδους τρεῖς.

Ὁ πρῶτος διευθυνόμενος πρὸς νότον, στρέφεται πρὸς τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντλλῶν καὶ προσεγγίζει πρὸς τὰς Ἀζόρας καὶ Καναρῖους νήσους. Ὁ δεύτερος καλούμενος **κλάδος τοῦ Ρενέλ**, ὡς ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνακαλύψαντος γεωγράφου, διευθύνεται πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Γαλλίας καὶ στρέφεται πρὸς τὴν Ἰρλανδίαν. Ὁ τρίτος κλάδος δὲ καὶ κυριώτατος διέρχεται πλαγίως τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, θερμαίνει τὴν Νορβηγίαν καὶ Ἰσπανίαν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν τῆξιν μέρους τῶν πάγων τοῦ Β. Πόλου.

Τὸ ἐγκόλιον ρεῖμα ἀποτελεῖ τρεῖς πόντον νηὶ ποταμὸν θαλάσσης πλάτους 60 περίπου χιλιομέτρων καὶ βάθους 370 μέτρων, ἔχει χρομὰ βαθύ κυανόν, καὶ ταχύτητα 6 ἢ 7 χιλιομ. καθ' ὥραν ἐν τῆς ταχύτητος ταύτης ἐπαυλούμενος εἰς κυματίζοντα εἰς τὸν εἶς Ἀντλλῶν πρὸς τὴν Εὐρώπην πλῆον.

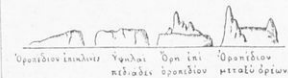
Τὸ **Κοῦρο Σίδον** ἐν τῷ Εἰρηκτικῷ ὠκεανῷ χρησιμεῖ ἐπίσης, ὡς τὸ ἐγκόλιον ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ, διευκολύνει ὅλην ὃν καὶ τοῦτο τὸν ἐκ Κίνας εἰς τὸν Ἄγ. Φραγκίσκον (Ἦνομένην Πολιτείαν) πλῆον.

ΕΠΗΡΑΙ

81. Φυσικὴ διάπλασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.—

Τῆς ὑπὸ ὕδατος κεκαλυμμένης ἐπιφανείας τῆς Γῆς μόνον τὸ 1/4 αὐτῆς ὑψεται ὑπὲρ τῶν ὕδατων αὐτῶν ἐν σχήματι ἡπείρων ἢ νήσων· ἅπαντα δὲ αὐτῆ ἡ ἐπὶ διαίρεται εἰς πεδιάδας, εἰς ὄρησιν καὶ εἰς ὄρη.

82. Αἱ μεγαλειότεραι πεδία ἀδὲς τοῦ κόσμου.— **Πεδίον** λέγεται ἐπὶ ἡμεῶν ἐδαφὸς γῆς καὶ με-

Σχ. 48. Διάφορα εἶδη ὄρησιν.

τρίως ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὑψόμενον. Αἱ μεγαλειότεραι πεδιάδες τοῦ κόσμου εἶνε ἡ **βόρειος πεδιάς τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας** (Σχ. 56) ἣτις διατεταμένη ὑπὸ τῶν Οὐραλῶν ὄρων ἄρχεται ἀπὸ τῶν Περσικῶν καὶ περατοῦται εἰς τὸν Βερίγγειον πορθμὸν ἢ **πεδιάς τοῦ Μισσιππὶ ἐν τῇ Βορ. Ἀμερικῇ** καὶ τὸ **δεκαπόδιον τῶν Ἀμαζονίων** ἐν τῇ **Νοτίῳ Ἀμερικῇ**.

83. Τὰ μεγάλα ὄρησιν τοῦ κόσμου.— Μεγάλαι πεδῖαι ἐκτάσσει, πλὴν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἀνυψούμεναι ὀνομάζονται ὄρησιν.

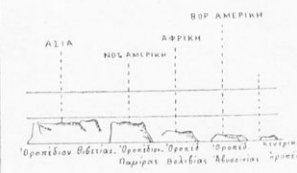
Σχ. 49. Συγκριτικὴ ἔκτασις μεγάλων τινῶν ὄρησιν.

Τὰ ὄρησιν δυνατόν νὰ ἦναι 1) ὑψηλαὶ πεδιάδες ὑπερπερούσαι κατὰ τὸ ὕψος ἄλλας περὶ αὐτῶν πεδιάδας· 2) γαίτι ἀνυψούμεναι ὀριζοντίως ἐν σχήματι πελωρίων δίσκων καὶ χρησιμεύουσαι ὡς κρηπίδες εἰς ὄρησιν, αἵτινες ἢ ἐπικαθῆνται, ἢ ὑπέκκινται περὶ ὡς στρωθίσματα αὐτῶν (Σχ. 50).

84. Τὰ μεγαλιότερα ὄρησιν τοῦ κόσμου εἶνε (Σχ. 49) ἐν Ἀσίᾳ τὸ μέγα κεντρικὸν ὄρησιν τῆς **Μογγολίας** καὶ **Θιβετίας** καὶ τὸ ὄρησιν τῶν **Ἰνδῶν**.

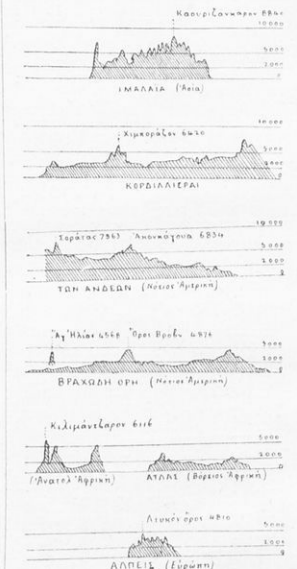
85. Τὰ κυριώτερα ὄρη τοῦ κόσμου.— Τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κόσμου εἶνε τὰ **Ἰμαλία** (ἐν Ἀσίᾳ) (Σχ. 51) τῶν ὁποίων ἡ ὑψηλότερα κορυφὴ εἶνε τὸ **Γανγοισάκχαρον** ἢ **Ἐβέρεστον** ὄρος (8,840 μέτρ. ὕψους).

Ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ τὸ τῆς **Ἰτάχης** ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ τὸ ὄρησιν.

Σχ. 50. Συγκριτικὸν ὕψος μεγάλων τινῶν ὄρησιν.

ἐν τῇ Βολιβίας, ἐν Ἀφρικῇ τὸ μέγα **μεσημεριανὸν ὄρησιν** ἣτις ἡ **Σαγάρρα**

Σχ. 51. Συγκριτικὸν ὕψος μεγάλων τινῶν ὄρησιν.

καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ τὸ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτῆς κείμενον ὄρησιν.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΙΣΙΣ

Ἀσκησις 10. — 1 Πῶσον εἶνε τὸ ἐμβαθὴν μίσητον βάθος ἐν τῷ ὠκεανῷ; — 2 Πῶσαι εἶνε τῆς ἡμέρας ἡ θάλασσα παραγορῆ πρὸς τὰς παραλλῆλας; — 3 Πῶσον γρῶνον διακροῖ ἡ πλωμαρῖα εἰς καὶ πόσον ἡ ἀπνοῖα; — 4 Πῶσον βραβῶν εἶνε ἡ παλιρροία ἀπὸ μῆος ἡμέρας εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν πόσον; — 5 Εἰς τί ἀποδοῖται τὸ φαινόμενον τῆς παλιρροίας; — 6 Πῶσα εἶνε ἡ διεθῶν τῶν ψυχροῦ ὕδατος ρεύματος καὶ ποῦ τῆς τοῦ θερμοῦ; — 7 Πῶσα εἶνε τὰ δύο κυριώτερα θερμὰ ρεύματα; — 8 Εἰς ποῖους ὠκεανούς βένουσι τὰ ἐγκόλιον ρεῖμα καὶ τὸ Κοῦρο-Σίδον; — 9 Περιγράψον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐγκόλιου ρεύματος καὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ.

Ἡ ὁροσειρά, ἣτις διατρέχει τὴν Βόρειον καὶ Νότιον Ἀμερικὴν καλεῖται Βραχώδης ὄρη καὶ Κορδιλλέρας τῶν Ἀνδῶν καὶ ἔχει ὕψος κατὰ 1/3, ὀλιγώτερον τῶν Ἰταλιῶν. Ὁ Σοράτας (6550 μ.) καὶ ἡ Ἀροκαγόνα (6834 μ.), ἄτινα ἀναφέρονται ὡς ὑψιλότατοι κορυφαὶ τῶν Ἀνδῶν.

Ἐν Ἀφρική ὁ Ἀτλας δὲν ἔχει πολὺ ὑψηλὰ κορυφὰς. Εἰς τὰ κατὰ μέρος τῆς ἀνατολικῆς παραλλήλου ὄρη εὐρίσκονται τὸ ὄρος Καλιμάντάρου ἔχον ὕψος 6,000 μ.

Ἐν Εὐρώπῃ ἡ ὑψηλότερα ὁροσειρὰ εἶνε ἡ τῶν Ἀλπεων, τῶν ὁποίων ἡ μᾶλλον ὑπερχυνοῦσα κορυφὴ εἶνε τὸ Λευκὸν ὄρος (4810 μ.).

ΣΗΜ. Ἡ ἀνοδος εἰς ὑψηλὰ ὄρη δὲν εἶνε πάντοτε ἀκίνδυνος βράβητος, γυνωστιδαίος, ἀρρώστιας ἀποστρεφτικῆς, ψυχῶς υπερβολικῆς, ἀποναρκῶντος τοῦ σώματος κλπ. πρέπει να λαμβάνεται ὅτι ὄρει ὑπὸ τῶν ἐπιγεγονότων τοιαύτας ἀνάδοξαι.

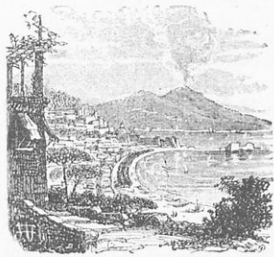
86. Κυριώτερα Ἡφαίστεια.

— Τὰ δύο τρίτα τῶν Ἡφαιστειῶν τῆς σφαιρᾶς σχηματίζονται κύκλον περὶ τοῦ Βόρειου ἤμισυ. Τὰ κυριώτερα Ἡφαιστεια τοῦ κύκλου τούτου εἶνε ἐν Ἀσίᾳ τὰ Ἡφαιστεια τῆς Καμπαϊάεως καὶ τῆς Τασιωρίας (Φουσί, Γιάμα), ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ Ἡφαιστεια τῶν Φιλιππίνων νήσων, τοῦ Ἠρριλεδάγους τῆς Σαϊνῆς (Ἡφαιστεια τῆς Ἰάβας, τῆς Νέας Γουίνεας, τῆς Νέας Ζηλανδίας καὶ τῶν νήσων Χάβαι). Ἐν Ἀμερικῇ τὰ Ἡφαιστεια τῆς Γῆς τοῦ περὶ τὸν Κορδιλλέρον τῶν Ἀνδῶν, τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς, τοῦ Μεξικῆ, τῆς Καλιφορίας, τῆς Ἀλάσκας.

Ἐκτός τῶν Ἡφαιστειῶν τούτων ὀνόμαθα ν' ἀναφέρωμεν ἐν Εὐρώπῃ τὴν συστάδα τῶν Ἰταλικῶν Ἡφαιστειῶν, τὴν ἐν Ἑλλάδι Κικλαδικῆν ἀσπιάδα τῆς ὁποίας ἐνεργόν εἶνε τὸ Ἡφαιστειὸν Γεωργίου (Θήρας), τὸν Ἰαλανδικὴν ἀσπιάδα (Ἑλλάς), τὴν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἀσίᾳ Ἀρμενικὴν ἀσπιάδα (Αρὰρᾶτ) καὶ ἐν Ἀφρική τὰ Ἡφαιστεια τῶν νήσων τῆς Ἰνδωνήσων, τοῦ Πρασίνου ἀρκτοπριῶν, τῶν Καναρίων νήσων καὶ τῶν Ἀζόρων.

Ὁ Βεσούβιος πρὸ Χριστοῦ ἐκάλυπτο ὑπὸ κηλῶν καὶ ἐπαύλεον, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι οὐδέποτε εἶχον ὑπερπέσειν ὅτι ὕπρχεν ἐκεῖ κοιμώμενον Ἡφαιστειὸν κατὰ δὲ τὸ 75 μ. Χ. ἐγένετο ἡ πρώτη αὐτοῦ ἐκρήξις, ἣτις κατακάλυψε ὑπὸ τὴν τέραν τῆς τρεῖς πόλεις, τὴν Πομπηίαν, τὸ Ἡράκλειον καὶ τὰς Σταβίας. Ἐπι πολλοὺς αἰῶνας αἱ τρεῖς αὐταὶ πόλεις ἦσαν κεχω-

ρμέναι ὑπὸ πικρῶν στρωμάτων γαέθους ὕλης, ὅπου διάφορα μέρη τῆς ἐπιφανείας ἐκκαλιεργούντο ὑπὸ τῶν γεωργῶν ἄλλὰ κατὰ τὸ 1748 χωρικαὶ σάτυροι πόντος τοῦ ἔδαφος ἀνεκάλυψαν εἰρηπικῶς ἄτινα ἔδωκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Νεαπολίδος ἀφορμὴν ὅπως ἐνεργήσῃ ἐπιτηδεῖας ἀνακαταρῆς καὶ τοιαυτοτρόπως ἀνεκαλύθησαν οἱ δύο πόλεις Ἡράκλειον καὶ Πομπηία ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, ἐν ἣ εὐρίσκοντο πρὸ 1826 ἐτῶν. Αἱ ἀρχαιοτάτες αὐταὶ εἶνε ζωντα

Σχ. 52. Ὁ Βεσούβιος.

λεῖψανα θαυμασιὰ: πάντα διατηρούμενα καὶ παρέχοντα πολὺ τὸ ἐνδοξοῦν, ὅστι διασώσκουσιν ἡμᾶς τὰ ἦθη, τὰς τέχνας καὶ τὴν κοινωνικὴν τῶν Ῥωμαίων κατάστασιν.

ΠΕΟΝΤΑ ΥΔΑΤΑ

87. Σχηματισμὸς τοῦ ῥοῦ τῶν ὑδάτων. Τρία κυρίως εἶσι τὰ αἰτία, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ σχηματισθῇ ῥοὴ ὕδατος (ἦτοι ῥοαί, χεῖμαρρος, ποτάμιον, ποταμῖ). 1) Ἡ βροχῆ. 2) Ἡ τήξις τῆς ἐπὶ τῶν ὄρειων γιγῶς καὶ 3) αἱ πηλαὶ αἰτίαι πρὸς ῥέχοντα ἐκ τῆς ἀιθέρους τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς καὶ τῶν γιγῶν.

Συμβαίνει δὲ εἰσίοτε νὰ σχηματισθῇ ῥοὴ ὕδατος ἐκ τῆς ὑπερχυλισμοῦ τῶν ὑδάτων λίμνης τινός. Ἀπὸ οὗτου σχηματίζη μικρὸς ῥοὴ ὕδατος, αὐτὸς γένεται τὴν κατοφύρεταν, ἣτις ἄγει αὐτὸν εἰς τὴν κοιλάδα καὶ ἐκεῖ, ἐνεκα τῆς συρροῆς ἀπάντων τῶν ὕμειος ἐκ τοῦ ὕψους καταρχημένω ὑδάτων, ὁ ἀρχικὸς ῥοὴ λαμβάνει διαστάσεις μεγαλειώτερας καὶ μεταβάλλεται εἰς ποτάμιον, εἰς ποταμῖον.

88. Κλίσις τοῦ ῥοῦ τῶν ὑδάτων. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὀρθήτων συνάγεται ὅτι ἡ ὁδοῦ, τῶν ὁποίων διακίβη ῥοὴς τῆς, ἀποτελεῖ γραμμὴν ἐπικλινῆ, ἣτις βαίνει χαμηλομένη ἐκ τῆς πηγῆς πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἐκ τῆς

κλίσεως ταύτης γεννᾶται ἡ φορὰ ἡ δύναμις τοῦ ῥεῖματος.

Ὅταν δύο πόλεις κείνται κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ῥοῦ ὕδατος, ἡ μὲν πρὸς τὰς πηγὰς λέγεται Ἀνω, ἡ δὲ πρὸς τὰς ἐκβολὰς λέγεται Κάτω, ὡς Ἄνω Αἴγυπτος, Κάτω Αἴγυπτος κλπ.

Ὅταν ἰσότημους ἀπεικίζωμεν πρὸς τὰς ἐκβολὰς ῥοῦ τινος, δεξιὰ μὲν ἡμῶν ἔχωμεν τὴν δεξιάν ὄχθην, ἀριστερὰ δὲ τὴν ἀριστεράν ὄχθην.

Τὸ μέρος, ὅπου ποταμὸς τις ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν, λέγεται στόμιον, ἀν δὲ τὸ στόμιον εἶνε εὐρὸν λέγεται ἐκβολαί· ἐὰν δὲ σχηματίζονται πλεῖστα στόμια τοῦ ἐνός, τοῦτο καλεῖται Δέλτα τοῦ ποταμοῦ.

89. Ἀξίσις ὑδάτων καὶ πλῆμμορα τοῦ ποταμοῦ.

— Ὁ ὅγκος τοῦ ὕδατος τῶν ποταμῶν αὐξάνεται ἐν γένει εὐθὺς ἅμα τῇ λήξει τῶν γιγῶν ἢ τῇ ἐκρήξει τῶν βροχῶν· ἀλλ' ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πορείαν δι' ὅλους τοὺς πετρωμοὺς, ὅτε μὲν γινόμενῃ βραδεία, ὅτε δὲ ὀρεῖα καὶ ἀπότοιμας· αἱ διαφοραὶ αὗται πρὸς ῥέχοντα ἐκ τῆς φώσεως τοῦ περὶ τὸ ἔδαφος· ἦτοι ἐὰν τὸ ἔδαφος εἶναι πορώδες καὶ ἀπορροητικόν, ἐνεργεῖ ὡς σπῆγγος ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῶν βροχῶν ἢ τῶν γιγῶν, ἀπορροφᾷ καὶ ἀποταμιεύει αὐτὸ, καὶ τότε ἡ αὐξήσις εἶνε βραδεία. Ἐὰν τὸν αὐτὸν τὸ ἔδαφος εἶνε ἠψικτὸ πορώδες καὶ δὲν ἀπορροφᾷ, τότε τὸ ὕδωρ μὴ εἰσδύον ἐκ τῆς γῆς κατακλίνει ταχέως τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ καὶ ἡ αὐξήσις αὕτη εἶνε τότε ἀπότομος, ὁ δὲ ποταμὸς ἐξέρχεται τῆς κοίτης τῆς καὶ πλημμυρεῖ τὰς πλησίον πεδιάδας.

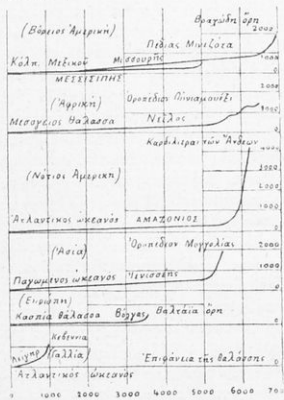
90. Οἱ μᾶλλον ἀξιοσημειώτοι ποταμοί. Οἱ ποταμοὶ αἱ κυ-

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΛΕΚΗΣΕΙΣ

Ἀσκησις 11.—1 Πῶσαν θῆν παρουσιάζει τὸ βόρειον μέρος τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας; 2 Ἐπὶ τίνος ὁροσειρᾶς διατρέχεται ἡ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἡμερῶν πεδιάς; 3 Εἰπὲ μίαν πεδιάδα ἐν τῇ Βορείῃ Ἀμερικῇ. 4 Μίαν ἐν τῇ Νοτίῃ Ἀμερικῇ. 5 Τί λέγεται ὀροσειρῶν; 6 Ποῖον εἶνε τὸ εὐρύτερον καὶ τὸ ὑψηλότερον ὀροσειρῶν τοῦ κόσμου; 7 Εἰπὲ ἐν ἔτερον ἐν Ἀσίᾳ. 8 Ὅποια τις εἶνε ἡ Ἀνατολικὴ Ἀφρική χαμηλὴ ἢ ὑψηλὴ; 9 Εἰπὲ ἐν ὀροσειρῶν ἐν τῇ Βορ. Ἀμερικῇ. 10 Εἰπὲ ἐν τῇ Νοτίῃ. 11 Ποῦς πρὸβαίνει ἡ φυσικὴ τοῦ ἔδαφος διάπλασις ἀπὸ τοῦ Πόλου πρὸς τὸν Ἰσημερινόν; 12 Ποῖα εἶνε ἡ ὑψηλότερα ὁροσειρὰ τοῦ κόσμου; 13 Ποῖα εἶνε ἡ μακρὰ ὁροσειρὰ ἡ διατρέχουσα τὴν Βορ. Ἀμερικῇ; 14 Ποῖα ἡ διατρέχουσα τὴν Νότιον Ἀμερικῇ; 15 Ποῦ κείνται τὰ δύο τρυφὰ τῶν Ἡφαιστειῶν τῆς Σφαιρᾶς; 16 Εἰπὲ τὰ κυριώτερα περὶ τὸν Βόρειον ἡφαιστειῶν. 17 Εἰπὲ ἄλλα Ἡφαιστεια μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ κύκλου.

λίνοντας τὸν μεγαλύτερον ὄγκον ὕδατος εἶνε οἱ εἰρηθεῖς ὁ Ἀμαζόνιος (Νότ. Ἀμερικῇ) χῆον κατὰ μέσον ὄρον 80 χιλ. κυβικὰ μέτρα ἀνὰ δευτερολέπτου ἡμέρα ἢ τὸ ἑκάστον ἢ δωδεκάτοσ τοῦ ὄγκου τοῦ ἐπὶ τῆς ὕδροσφαιρῆς βέοντος ὕδατος. Ὁ Κόκοξ, ἐν τῇ ἐπι τὸν Ἰσημερινῷ Ἀφρικῇ, ἴσος σχεδὸν πρὸς τὸν προηγούμενον. Ὁ Δοιράβις, ὁ ἀγχιώτερος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, χῆον 9000 κυβικὰ μέτρα κατὰ δευτερολέπτου.

91. Ὁ μέγιστος ἔχων μῆκος ποταμὸς τῆς Γῆς εἶνε ὁ Μισσισιππὸς (Ἡνωμένα Πολιτεῖαι) ὅστις μετὰ τοῦ παραποτόμου τὸν Μισσορρῆ ἔχει μῆκος 9200 χιλιομέτρων περίπου· ὁ Νείδος (ἐν Αἰγύπτῳ) ἔχει μῆκος 6400 χιλιομέτρων. Ὁ Βόλγας, ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, ἔχει μῆκος 3700 χιλιομέτρων.

Σχ. 53. Συγκριτικὸν μῆκος καὶ κλίσις μεγάλων τινῶν ποταμῶν.

93. Ποταμοὶ τινες ἐκβάλλοντες εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ γριμῆς παραλίας καταβέβητον εἰς τὸ στίμιον αὐτῶν μεγάλως ποσότητος ἕξιματος ἢ ἰδιότα. Τοιοῦτο δὲ εἶνε ὁ Νείδος (Αἰγύπτος), ὁ Δοιράβις (Εὐρώπη), ὁ Μισσισιππὸς (Ἡνωμένα Πολιτεῖαι) καὶ ὁ Ροδάριος ἐν Γαλλίᾳ.

Ποταμοὶ τινες μὴ ἔχοντες σπουδαῖον ὄγκον ἢ μῆκος εἶνε ὀσμυκτά ὡς ἐκ τῶν παραποτόμιων πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας χορηγεῖται ὡς λιμένες· τοιοῦτοι δὲ εἶνε ὁ Τάμις ἐν τῷ Λονδίνῳ, ὁ Μερσίβις διὰ τὴν Λιβερπούλην καὶ ὁ Οὐάισον διὰ τὴν Νέαν Ἰόρκην τῶν ὁποίων οἱ λιμένες εἶνε περιώνητοι.

94. Σημαντικότεροι λίμναι. Ὑπόχρησις λίμναι ἐκ γινώσκου ὕδατος καὶ λίμναι ἐξ ὕδατος ἀλυρού ἢ θαλασσίου.

Ἡ Κασπία θάλασσα εἶνε ἡ μεγίστη ἀλυρὴ λίμνη μετ' αὐτῆς δὲ ἔρχονται ἡ Ἀράλ (πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κασπίας) καὶ ἡ Ἐρδιος λίμνη (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι).

95. Μεταξὺ τῶν μεγάλων λίμνῶν γλυκῆς ὕδατος ἀξιόλογοι εἶνε : 1) Ἡ Ἰνδισὶς τῶν μεγάλων Ἀμερικανικῶν λίμνῶν ἧται ἡ Ὑπέρα, ἡ Μιχαγάβ, ἡ Γρόν, ἡ Ἐρίη, ἡ Ὀντάρς κειμένη μετὰ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τὸ Καναδῶν. 2) Αἱ λίμναι τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, μετὰ τῶν ὁποίων διακρίνονται ἡ Εὐκρεοῦς. 3) Ἡ Βαϊκάλη ἐν Σιβηρίᾳ. 4) Αἱ Φιλανδὶ καὶ λίμναι ἐν τῇ βορείῳ Ρωσίᾳ, τῶν ὁποίων σπουδαιότερα εἶνε ἡ Λαδόγη. Λίμναι τινὲς κεινται ἐπὶ μεγίστων ὕψωμάτων τοιαῦται δὲ εἶνε ἡ Τιτακάκα ἐπὶ τοῦ ὄρητοδίου τῆς Βελιθίας (Νότ. Ἀμερικῇ) εἰς ὕψος 4 χιλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΦΥΛΛΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑΙ. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

96. Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς ὑπολογίζεται εἰς 1530 περίπου εκατομμύρια κατοίκους, ἐξ ὧν εἶνε μὲν τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσιν 830 ἐκ. Ἐκ τὴν Εὐρώπην 360 » Ἀφρικῇ 170 » Β καὶ Ν Ἀμερικῇ 125 καὶ » Ὀκεανίαν 45

97. Κάποιον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς φυσικο-λογικούς καὶ ψυχολογικούς νόμους ζῇ

ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐν τοῖτοσ ὡς πρὸς τὴν μορφήν, τὸν σχηματισμὸν τοῦ κρανίου καὶ τὸ χρομὰ τοῦ δέρματος διακρίνονται οἱ ἄνθρωποι εἰς ἰδιαίτερας τάξεις, αἵτινες ὀνομάσθησαν φυλὴ ἀνθρώπινα καὶ εἶνε αὐτὰ κυρίως προτῆ, ἡ λευκῆ, ἡ κίτρινη καὶ ἡ μαύρη φυλῆ. Κατὰ δὲ τούτων διακρίνονται οἱ ἄνθρωποι καὶ εἰς ἄλλας δευτερευούσας φυλάς, αἵτινες εἶνε ἡ βόρειος ἢ Ἀσπραδιαικῆ, ἡ Μαλαϊκῆ, ἡ Πολωνο-σιακῆ, ἡ Αἰγυπτιοθερβηρικῆ, ἡ Ὀστρο-τάλειος καὶ ἡ Ἀμερικανικῆ.

Ἡ λευκῆ φυλῆ ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο ἑτέρους κλάδους, ἐξ ὧν τὸν μὲν πρῶτον ἀποτελοῦσιν οἱ Σκῆται, εἰς τοὺς ἀνήκουσιν οἱ Ἀράβις, οἱ Ἰσραηλιταὶ καὶ οἱ Σύριοι, τὸν δὲ δευτέρον οἱ Ἰνδοευρωπαϊκοὶ ἢ οἱ Ἀριοί, εἰς τοὺς ἀνήκουσιν οἱ Ἑλλῆνες, οἱ Λατίνοι, οἱ Γερμανοί, οἱ Σλαῶν καὶ οἱ Κέλται, ἐξ

Σχ. 54. Συγκριτικῆ ἔκτασις μεγάλων τινῶν λιμνῶν.

ὧν ἀποτελέσθησαν τὰ πλεῖστα τῶν νεωτέρων ἔθνων τῆς Εὐρώπης. Εἰς τοὺς Ἀριῶν ἀνάγονται ἐπίσης οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι τῆς Ἀσίας. Ἡ λευκῆ φυλῆ λέγεται καὶ Καυκάσια κληθῆσα εὖτως ἐκ τοῦ Καυκάσου, ἐνθα ὑπάρχουσιν ὀρειώτατοι λευκοὶ πληθυσμοί.

Ἡ κίτρινη φυλῆ ἐπικρατοῦσα ἐν Ἀσίᾳ περιλαμβάνει τοὺς Μογγόλους, λαοὺς τῆς δυτικῆς Τουρκεστάνης, τοὺς καλουμένους Τουρκανίους, ἐξ ὧν κατῶνται καὶ λαοὶ τινὲς τῆς Εὐρώπης, εἰς τὸν Τούρκου, Ὄγγου καὶ Φιλανδοί.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

Ἀσκήσις 12 1 Εἰς ποῖον αἶθρον ὀρεῖται ὁ σχηματισμὸς ἐνὸς ἐπὶ ὕδατος; 2 Εἰς τί ἀπείθεται ἡ δύναμις ἢ ἡ βία βεβαίως τινος; 3 Πῶς ὀνομαζέται διὰ τὴν ὄψη ποταμὸς τινὸς καὶ τί ἀποτέλεσ; 4 Πῶς λέγεται αἰθμιον, τὸ ἐλαλὸν καὶ τί δέλητα ἴνος ποταμῶ; 5 Διατί ἡ αἰθμῆ τῶν ποταμῶν ὑδατῶν γίνεται βραδίον, ὅταν τὸ ἕδαρος εἶνε ἀπυρροητικόν; 6 Διατί γίνεται ἀποκτόμος ὅταν τὸ ἕδαρος εἶνε ἀδιαδύρουν; 7 Ποῖαν ποσότητα ὕδατος χῆνει κατὰ μέσον ὄρον ὁ Ἀμαζόνιος; 8 Ποῖον εἶνε τὸ μῆκος τοῦ Μισσισιππὸ; 9 Ποῖον τοῦ Νείλου καὶ ποῖον τοῦ Ἀμαζόνιου; 10 Εἰπὲ ἄλλους τινὰς μακροὺς ποταμοὺς. 11 Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ οἱ ἰσχυροὶ καταρράξες ὀσμυκτοί; 12 Εἰπὲ τὰς κυριώτερας ἀλυρούς λίμνας. 13 Εἰπὲ τὰς κυριώτερας λίμνας γλυκῆς ὕδατος. 14 Εἰς ποῖον ὄρος κειται ἡ λίμνη Τιτακάκα;

Είς τούς Μογγόλους ανάγονται και οι Σινοί, οι Ιάπωνες (λαοί της Ίνδοσινας) και άλλαι τινες φυλαί των Ίνδιων. Η Μαύρη φυλή περιλαμβάνει τους Αιθίοπας και τους εν Αφρική και Αμερική μαγδάς. Μεταξύ των Λευκών της Αφρικής αναριθμούνται οι Λαγυτοί, οι Κάφροι και οι Ζουλόι.

98. **Δευτερεύοντα φυλαί.** Η Βόρειος φυλή (Λάπωνες, Έσκιμωδοί) έχει αναλογίαν τινά προς την Κιτρινή φυλήν. Οι Αυστραλιανοί και οι Παπούοι είναι οι Μαύροι της Ωκεανίας. Οι της Μαλακίας και Πολυνησιακής φυλής μετέχουν εν της Κιτρινης και της Μαύρης φυλής. Οι Αιγύπτιοι, εις ους ανάγονται οι Βερβηροί και οι Αθυσσινοί, έχουν το χρώμα υπέρυθρον ή ροζόν και πολλάκις τὰ χαρακτηριστικά των λευκών. Οι Όππεντότοι έχουν την χροάν βυρσοκυτρίνη ή βυρσοκυανήν. Οι Αμερικανοί (Ερυθροδέρμιοι, Μεξικανοί, Γουαράνιοι, Παταγόνοι) είναι ΰαγενεις της Νέας Ήπειρου ήτοι της Αμερικής.

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

99. Πολίτευμα λέγεται ο τρόπος καθ' ον κυβερνάται κράτος τι.

100. Έν η πολλά έθνη έθνη αναγνωρίζοντα μίαν και την αὐτήν κυβέρνησιν αποτελούσι κράτος. Πολλάκις δε και μέρος έθνους τινός αποτελεί κράτος ιδιαίτερον.

Εἶδη πολιτευμάτων υπάρχουν πολλά.

α') Το άριστοκρατικόν πολιτευμα, καθ' ο μίς τις τάξις ανθρώπων προνομισίων (συνήθως στρατιωτικόν) άδικαι εν έθνος, ως είναι το πολιτευμα των Αραβικῶν φύλων.

β') Το θεοκρατικόν πολιτευμα, καθ' ο δίκαιος άρχηγός της θερηκείας. Γουόντον πολιτευμα εν της Θεβητικής (Κίνα).

γ') Το μοναρχικόν πολιτευμα, καθ' ο εις βασιλεύς ή αυτοκράτωρ εξασκεί την υπερτάτην εξουσίαν. Και έαν μὲν ή εξουσία αυτή είναι άπερίοριστος και ανεξέλεγκτος, ή μοναρχία καλεΐται άπόλυτος, ως εν Ρωσία, έθνα ή θήληρις και εν Τουρκία, έθνα τὰ πάντα εξαρτώνται εν της άποφάσεως του Σουλτάνου. Έάν δε ή εξουσία περιορίζεται υπό της αντιπροσωπείας του λαού (της Βουλής), ήτις ψηφίζει τούς νόμους του κράτους, τότε ή μοναρχία καλεΐται συνταγματική, ως εν Ελλάδα, Αγγλία κλπ.

δ') Το δημοκρατικόν πολιτευμα, καθ' ο ο άνώτατος άρχων (ο πρόεδρος της δημοκρατίας) εκλέγεται υπό του λαού επόρισμένον χρόνον, ώς εν Γαλλία.

ε') Το δημοσπονδιακόν πολιτευμα είναι άθροισμα κρατών, έκαστον των οποίων, ενώ έχει ίδιον πολιτευμα, αναγνωρίζει ιδιαίτερος μίαν κεντρικήν κυβέρνησιν, ήτις καλεΐται δημοσπονδιακή και άσχελεΐται περί του γενικού υπέρθεσμου της δημοσπονδίας. Τυχαΐτως δημοσπονδίας αποτελούσαν οι Ηνωμένοι Πολίταις της Αμερικής, η Έθελτία, ή Αυστροουγγαρία και η Γερμανική αυτοκρατορία.

ΟΡΗΣΚΕΥΜΑΤΑ

101. Υπάρχουσι δύο είδη θρησκευμάτων, ο Πολυθεϊσμός και ο Μονοθεϊσμός.

102. Πολυθεϊσμός καλεΐται το θρήσκευμα, καθ' ο λαοί τινες λατρεύουσι πολλούς θεούς.

Κυριώτεροι κλάδοι πολυθεϊσμού είναι:

α') **Ο φετιγιωμός,** όστις προσβύθμενος υπό 200 έκταμ. άνθρωπον είναι το σκωϊότερον και βουνοσότερον έθνος των θρησκευμάτων· ο φετιγιωμός συνιστά λατρείαν πανθεϊσμών αντικειμένων ή όντων, άτινα θεωρούνται χρέματα ή έπιπλαθή. Πολλοί λαοί της κεντρικής Αφρικής, της βορείου Ασίας, της Αμερικής και της Ωκεανίας είναι φετιγιωταί.

β') **Ο βραχμανισμός,** τον όποιον προσβύθμενος 200 έκταμ. άνθρωπον, είναι ή θρησκεία του Βράχμαν καθ' ην προσωποποιούνται και λατρεύονται άπαντα οι δυνάμεις της φύσεως.

γ') **Ο βουδισμός** προσβύθμενος υπό 500 έκταμ. άνθρωπον εν Ασία, είναι το θρήσκευμα του Βουδά ή μίς τις μεταρρήθμιοις του βραχμανισμού.

Μονοθεϊσμός. Ο μονοθεϊσμός είναι θρησκεία καθ' ην λαοί τινες λατρεύουσι ένα και μόνον θεόν· εις τον μονοθεϊσμόν ανάγονται,

α') ο Ιουδαϊσμός, θρησκεία 6 1/2 έκταμ. Ισραηλιτών διασπαρμένων εις πάσαν την γην.

β') ο Μωαβιθισμός ή Ισλαμισμός όστις προσβύθεται υπό 100 έκταμ. άνθρωπον εν τη Κεντρώα, τη όντικη, και τη μεσημβρινή Ασία, εν Αφρική και εν Τουρκία.

γ') ο Χριστιανισμός, όστις περιλαμβάνει την Καθολικήν έκκλησίαν, εν η 200 έκταμ. πιστών αναγνωρί-

ζουσι την Πατικήν εξουσίαν, την Έκκλησικήν εις την όποιαν ανάχουσι 80 έκταμ. Όρθόδοξοι. Έκ τούτων μέρος μὲν ύπάγεται εις την Ρωσικήν Ιεράν Σύνοδον, το δε πλείστον εις την δικαιοσίαν των τεσσάρων Έκκλησιαστικῶν Πατριάρχων, του Έκωνσταντινουπόλεως, Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, και τινων άλλων, την προτιστατικήν έκκλησίαν, ήτις υποδιαιρείται εις πολυάριθμους κείσεις, εις τον Καθολικισμόν, τον Ασθηρανισμόν, την Αγγλικανικήν έκκλησίαν κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΗΕΜΤΟΝ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ, ΕΠΙ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Άργη της Γεωργίας. Τα αρχαιότατα λαΐματα της ανθρωπίνης βιομηχανίας ξεκινούσι τον άνθρωπον ως κατασκευόντα σπήλαια και οικουδομούντα κελύβας εν έξωλον εντός των έλών, ένα προφυλάσσει από της προσβολής των άγριων ζώων, πολλή ισχυροτέρον αυτού. Έκ της πάλης ταύτης έμψύχονος όστμηρι κατασκευάζοντο κελύβας εν περιτολίθω, βραδυότερον δε εξ όρειυάλλου, και ήρχισαν ούτω να κυνηγή τα ζώα, των όποιων το κρέας έτρωνον· έτι βραδυότερον έσχε κύνας και παίρματα, διήγε βίον νομαδικόν ή ποιμενικόν· και ήδη άνακαλύπτει την χρήση του σιδήρου, δε τελείος εξαχθιόρυσας την σκηνήν του επί των πεδιάδων ήρχισε να έργάζηται την γην.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκ. 13—1. Ποσός εις έγγιστοι είναι όλοι ο πληθυσμός της θρησίου Σφάριας.—2. Ποιοί είναι οι τρία κυριώτερα φυλάί.—3. Ποιοί είναι κλάδοι διαίεταί ή λεπτή φυλή.—4. Ποιοί λαοί άναχουσι εις τον Σμητικόν κλάδον.—5. Ποιοί εις τον Ίνδοευρωπαϊκόν.—6. Ποιοί λαοί περιλαμβάνει η Κιτρινή φυλή.—7. Ποία είδη πολιτευμάτων υπάρχουν.—8. Τι λέγεται πολιτευμα άριστοκρατικόν.—9. Τι άριστοκρατικόν.—10. Τι δημοκρατικόν.—11. Όταν ή έξουσία ήγεμόνων τινός είναι άπόλυτος και ανεξέλεγκτος, πώς άνομαζείται τότε το πολιτευμα.—12. Όταν ή έξουσία του ήγεμόνου περιορίζεται υπό αντιπροσωπείας του Έθνους, πώς άνομαζείται τότε το πολιτευμα.—13. Τι άνομαζείται δημοσπονδιακόν πολιτευμα.—14. Ποιοί είναι οι τρία κυριώτερα θρησκευματα.—2. Τι άνομαζείται πολυθεϊσμός.—3. Ποιοί τα τρία κυριώτερα πολυθεϊστικά θρησκευματα.—4. Ποιοί είναι το μάλλον διαδεδόμενον εν των τριών τούτων θρησκευμάτων.—5. Ποιοί λαοί προσβύθμενος εν Βουδισμόν.—6. Ποιοί τον Βραχμανισμόν.—7. Ποιοί τον Φετιγιωμόν.—8. Τι λέγεται Μονοθεϊστική θρησκεία.—9. Ποιοί είναι οι τρία κυριώτερα μονοθεϊστικά θρησκεία.

Πολλοί υψώ προήλθον αιώνας ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ἄνθρωπος ἔσπευε τὸν πρῶτον κόκκον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτοις μόλις καλλιέργηται σήμερον τὸ δέκατον μέρος τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατοικουμένων ἡπείρων.

103. Τροποποίησις τοῦ ἐδάφους καὶ ἐπέκτασις τῆς καλλιέργειας. Πάν ἕδαφος ἐν τούτοις, ὅταν ἄγρως καὶ ἂν εἶνε, δύναται νὰ καταστή παραγωγὸν διὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιμελείας. Ἡ χρῆσις τῶν λιπαρμάτων πλουτίζει τὴν γῆν καὶ παρέχει εἰς τὸ φυτόν τὰς τροφὰς οὐκ ἐλλείπουσι εἰς αὐτό. Διὰ διαφόρων δὲ καταλλήλων μέσων τροποποιεῖται καὶ βελτιοῦνται καὶ αὐτὰ αἱ φυσικαὶ ιδιότητες τῆς γῆς.

104. Βελτιώσεις τῶν ἐγκλιματισμῶν φύτων καὶ ζώων. Δύναται ἐπίσης νὰ βελτιωθῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ αὐτὰς τὰς γενεὰς τῶν ζώων (βοῦν, ἵππου; κλπ.) καὶ αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν φυτῶν (σίτον, ἄμπελον, δένδρον καρποφόρον, κλπ.) ὅσα δύναται νὰ συντελεῖσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Δι' ἐνδελεχοῦσιν φροντίδων πολλαπλασιάζεται, καλλιεργεῖται καὶ παράγει καὶ ξένων ἀκόμη χωρῶν ζῶα καὶ φυτὰ.

ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΩΝ ΓΥΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΥΤΩΝ.

105. Ἀποξήρανσις τῶν ἐλῶδων. Προσπαθεῖ ὡσαύτως ὁ ἄνθρωπος νὰ καθίσταται ἄνευ τῶν ὑδάτων, νὰ διοχετεύῃ αὐτὰ, ὅπου ἡ ἀνάγκη τοῦ ἄπαιται καὶ νὰ τὰ ἀπομακρύνῃ ἐκεῖθεν, ὅπου ἡ παρουσία αὐτῶν εἶνε βλαβερά. Οὕτως δὲ ἀπεξήρανθησαν ἔλη. ἄλλα μετέδιδον τοὺς κοκκοὺς πυρετούς, καὶ λίμνα, αὐτὴν ἐκάλυπτον γιὰ τὴν ἐπιτήλειαν εἰς καλλιέργειαν.

106. Τεχνητὰ λίμνα. Ἐνίοτε εἶνε ἀναγκαῖα ἡ ὁμοιογενεῖα τεχνητῶν λίμνων ἢ ὅπως ἐξ αὐτῶν ἀνοίχθωσι διώρυγες πρὸς συγκοινωνίαν, ἢ ὅπως δι' αὐτῶν ἀρδεύωνται χωρὶ στερομένου ὑδάτος.

107. Ἀρδενσίς γαιῶν. Ἀποταμιεύσις ποταμιῶν ὑδάτων. — Γεωργικὸ κατεκλυσμοί. — Τὰ ὑδάτα τῶν ποταμῶν γονιμοποιεῖσι τὸ ἀρδισμέν ἕδαφος· οὕτως δὲ σήμερον χρῆσιμαποιοῦσι τὰ ὑδάτα τοῦ Νείλου ποταμοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἡ πεδιάς αὐτοῦ (Ασβαρδικὴ πεδιάς)

τετεθλήθη εἰς τὴν πλουσιωτέραν χώραν τοῦ κόσμου· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Νείλου, τοῦ ὁποίου τὰ ὑδάτα καθιστοῦσι τὴν Αἴγυπτον γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

Ἐν Ἰσπανίᾳ, Ἀλγερίᾳ καὶ μεσημβρινῇ Γαλίᾳ, ἀποταμιεύονται ἐπιτηδεῖσι; τὰ ἕρβια ὑδάτα τῶν χειμάρρων ἐν κερῶ χειμῶνος, ὅπως ἐν ὄρη θέρῳ; διανέμονται αὐτὰ εἰς τὰς πεδιάδας, ὅταν συμβαίη ξηρασί; ἐξ ἡλλοῦ δὲ ἐγένετο ἀπέπειρα ὅπως ἀνὰ πᾶν ἔτος κατακλύζων ἐπὶ πολλοὺς μῆνας τοὺς ἀπεκλῶνας εἰς τὴν μέρην τῆς Εὐρώπης; ἵνα διὰ τῶν γεωργικῶν τούτων κατακλυσμῶν καταστρέφουσι τὴν φυλλοζήρην.

108. Ἐτέρω πρόβλεψις, ἣτις παρέχει ἐξαιρετικὰς ὀφελείας εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, εἶνε ἡ ἰσοσολιτισμοί· τοῦτ' ἔστι σκέπτονται εἰς βάθος τὸ γεωγραφικὸν εἶδος καὶ ἀκαλοῦ ζουσι ἐντὸς ἀσφίρους σὼλήνας ἐξ ὁπτιῆς γῆς; διὰ τῶν σὼλήνων τούτων ἀπορροφώμενα ἅπαντα τὰ πλεονάζοντα ὑγρὰ τοῦ ἐδάφους, διαχετεύονται μακρὰν εἰς λίαν πρὸς τοῦτο παρασκευαζόμενον.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

109. Διὰ ξηρὰς συγκοινωνίας. Δι' ἄνω τὰς οὐδὲς ἡ ἀποξήρανσις τῶν ἐλῶδων καὶ τῶν ὑδάτων καὶ ἐξήχρησις τῶν ὑδάτων τούτων ὑδάτων πλεονάζοντων ἀποκατεσκεύασαν διώρυγας καὶ μετέβαλον εἰς πλωτοὺς τοὺς πρότερον μὴ τειούτους ποταμοὺς. Ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ αἵματος παρήγαγε τοὺς σιδηροδρόμους.

110. Ὑπάρχουσι νῦν σιδηροδρόμοι 650,000 χιλιομέτρων ἐν ἑνεργείᾳ. Δι' ἐπιπορευτικὰ δὲ γρημικὰ διασχίζουσι ὅρη μέρη 4000 μέτρων ὕψους, ὡς εἰς τὰς Ἄνδιες τῆς Περούης ἡ διέρχεται ὑπὸ τὰ ὄρη διὰ σιδηροδρόμου, ὡς εἶνε ἡ σιδηρὸς τοῦ Φρέζο ἢ τοῦ Κερσίον ὄρους εἰς 12 χιλιομέτρων, ἣτις εἰς μέσον τῶν Ἀλπεων συνδέει τὴν Γαλίαν μετὰ τῆς Ἰταλίας, καὶ ἡ σιδηρὸς τοῦ Γουθάρου (15 χιλιομέτρων), ἣτις διὰ μέσου τῶν Ἑβρετικῶν Ἀλπεων συνδέει τὴν Γερμανίαν μετὰ τῆς Ἰταλίας. Ἐτέρω δὲ ἐπίσης θηλυτικὸν εἶδος σιδηροδρόμου εἶνε οἱ διερχόμενοι ἐπὶ κρηματῶν γεφυρῶν ἐνὸς χιλιομέ-

τρου μήκους ὡς εἶνε ἡ γέφυρα τῆς Νέας Ὑόρκης.

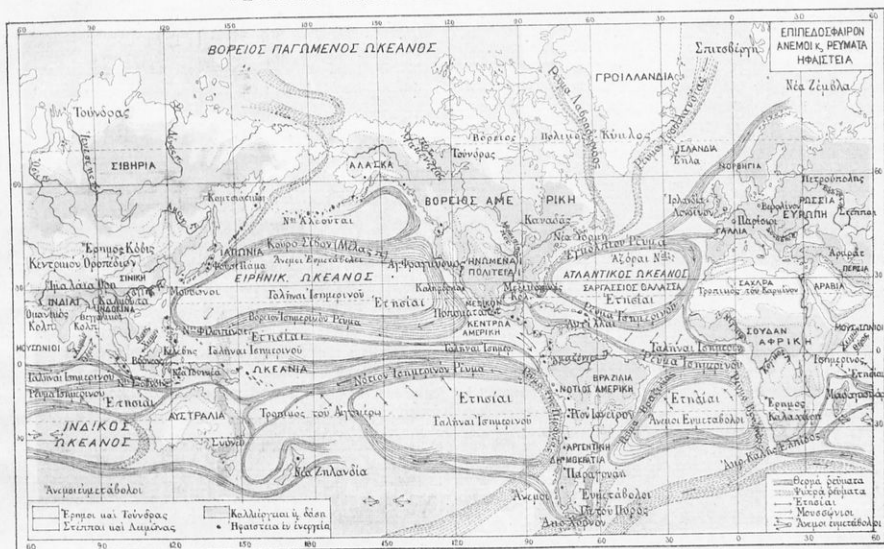
111. διὰ θαλάσσης συγκοινωνίας. Βλέπων ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ ἀνάγκῃ ὕψω, διαπεριωπὴ εἰς τὴν ἔτιον ἐξήχη πατωμοῦ τινος ἢ ὅπως περιελθῆ τὰς ἀκτὰς τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν κατόφκει, ἐκείλων κατὰ πρότερον κερῶν τινὰ ἐνέουον καὶ κατασκευάσαν ἐξ αὐτοῦ πλωτῶν ἐφόδων ὅτε δὲ βραδύτερον ἐτελειοποιήσατο τὸ ἀρχέγονον πλοῖον τῶν, ἐξήχη μοποῖνον ἤδη τὸ ἱστίον, διεπέρας τὰς θαλάσσας καὶ νέας χώρας ἀνεκάλυψεν. Ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὁ ἀέριος ἀεροκλίον κατὰ μέγιστον τὴν κατὰ θάλασσαν συγκοινωνίαν τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλὰ καὶ τοὺς σκεπτοῦσι αὐτοὺς χρῆσιμαποιοῦσι σήμερον πρὸς ἀνεργασίαν προχηρῶν τῶν φέρων, εἰτινες καὶ ὀδογροῦσι καὶ προστατεύουσι τοὺς πλέοντες ἐν ὄρη κοκκοκαίρας. Μετεωρολογικὰ δὲ γραφεῖα, ἰερῶν τὰ εἰς τοὺς μεγάλους λιμένας, προλέγουσι εἰς τοὺς ναυτικούς τὸν καιρὸν τῶν ὁπίων θά ἔχουσι, τοὺς κλιμῶνας, τοὺς ὁπίους πρέπει ν' ἀποφύγῃσι, ἢ τὸν ἄνεμον, τῶν ὁπίων ὅθεν νὰ ἀφελθῶσιν.

112. Ἐπειδὴ καὶ Ἰσθμὸς τῆς μεσσηθῶν καθίστα μακροτέραν τὴν ἀεροκλίον τοῦ πλοῦ ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν, ἐτόμη καὶ οὕτως καὶ ἀπέτελεσε τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ, καθὼς ἐτόμη καὶ ὁ τῆς Κορίνθου καὶ καθὼς τέμνεται ὁ τῆς Περσικῆς ἐν Ἰουσίᾳ καὶ ὁ τῆς Νερουσήσου Χολστῆρ ἐν Γερμανίᾳ. Ἐν ὃ δὲ τὰ πρὸς τερμὴν τοῦ Παναμᾶ ἔργα διεκρίθησαν, οἱ Ἀμερικανοὶ κατασκευάζουσι πλησίον ἑτέρων διώρυγαν ἐν τῇ Νικαραγουῶν καὶ ἤδη σκέπτονται νὰ τῶσαι καὶ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Φωαίδος, ὅπως διευθύνουσι τὸ ἐγκλιματισμὸν θερμῶν βῆμα εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην.

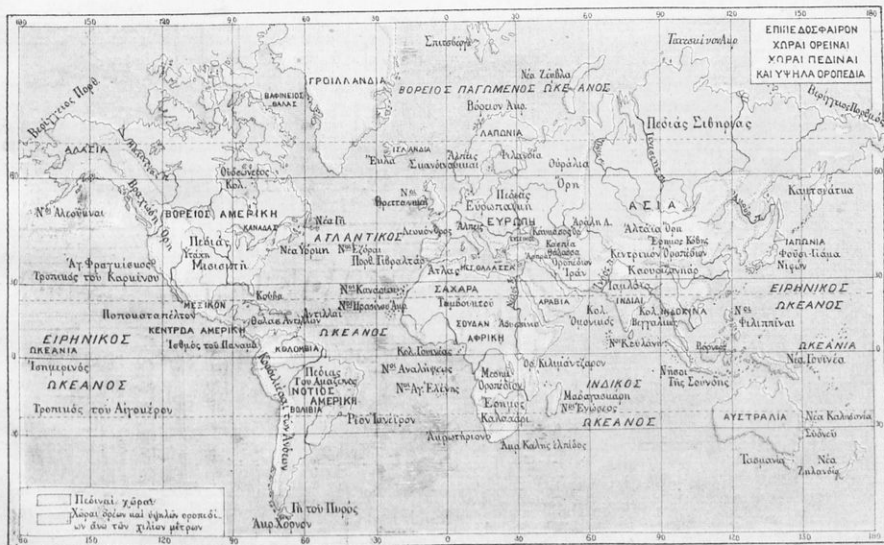
113. Τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφθονικὰ συγκοινωνία. Δὲν ἤρκασι ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἡ συντέμνωσις τῶν ἀποστάσεων διὰ τῆς χρήσεως τοῦ αἵματος ἠθλήσαν οὕτως ἵνα καὶ ἡ σιδηρὸς τοῦ μεταβιβάθῃ ἐντὸς δευτερολέπτων ἀπὸ τόπου εἰςτόπον καὶ τὴν ὑπερτίαν ταύτην ἐτελειοποιῶ σήμερον ἐπέκεινα τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμισίου ἐκταμῶν χιλιομέτρων τηλεγραφικὰ σύματα. Τινὰ δὲ τῶν συσκευῶν τούτων κατατεθειμένα ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης; (ὕπερθεν καὶ ἀλλ' ὅ) συνδέουσι πρόστι καὶ τὰς ἡπείρους πρὸς ἀλλήλας.

ὡσαύτως ἐπετεύχθη ἡ μετέδοσις τοῦ ἡχου εἰς μεγάλην ἀπόστασιν τῆ

Σχ. 55. Ρεύματα ψυχρού ύδατος, βαίνοντα εκ των πόλων πρὸς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ ρεύματα θερμοῦ ὕδατος βαίνοντα ἐκ τοῦ Ἰσημεριοῦ πρὸς τοὺς πόλους.

Τὰ κριώτερα θερμὰ ρεύματα εἶνε τὸ Ἐγγόλιον ρεῦμα ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὀκεανῷ καὶ τὸ Κοῦρ-Σίρον ἐν τῷ Ἐιρηρικῷ ὀκεανῷ.

Σχ. 56. Τὸ κίτρινον δεκτικόν τὴν ἕκτασιν τῶν πεδινῶν χωρῶν, τὸ δὲ ῥοδόχρουν τὴν τῶν ὀρεινῶν.

βοηθεία των ίδιων τηλεγραφικών συστημάτων, τα όπλα των οποίων προσαρμόζονται εις ιδιαίτερα όργανα όνομαζόμενα *ηλέγωνα*. Καί σήμερα τή βραχέια του τηλεφώνου έμπορεύ τις καθήμενος εις τώ γραφεϊόν του δύναται νά όμιλή εις 'Αθηνών προς τινα έμπορον εις Πειραιώς και έκ Παρισίων προς άλλον έμπορον της Μασσαλίας, των Βρυξελλών ή του Λονδίνου.

Φαίνεται δε ότι τώ τηλεφώνου μέλει νά παρουσιάσθ ήν τώ χρόνω θεωρούσιν άλλας προόδους, οτινες θέλουν άπολύτώς την ανθρώπιότητα.

114. 'Επίδρασις του κλίματος. Μεθ' όλων έν τούτοις τών υπερχόν τον ταύτην ό άνθρωπος δεν είνε άπόλυτος κύριος της φύσεως: υποτάσσεται και αυτός εις την επίδρασιν όλων των κλιματικών μεταβολών, της άκρας θερμότητας ή του υπερβολικού ψύχους, άτινα και επιδράσιν επί του βίου αυτού: ούτωφέρ' εϊπειν, αϊ ευκραίως χωρία υπήρξαν πάντοτε μέσα ευνοϊκά εις την ανάπτυξιν του ανθρώπου και έν αύταις βλέπουν μεγαλειότερα

συχνέντρων των ανθρώπινων πληθυσμών (Ευρώπη, Σινική), έν αύταις δε εγένοντο αϊ μεγαλειότερα ανακαλύψεις της επιστήμης.

115. 'Επίδρασις της φυσικής διαπλάσεως του εδάφους. Οί κάτοικοι των πεδινών και οί κάτοικοι των ύψηλών χωρών παρουσιάζουσι μεγάλας αντιθέσεις από φυσικής και ήθικής άπόψεως. 'Επί των όρεισίων ζώσι συνήθως τά κατακτατικά έθνη (Μογγόλοι): οί όρεστίαι είνε εύρωστοι και ένεργητικοί. Είς τας πεδιάδας αϊ φυλαί συγκιρνώνται, ή γεωργία καλεί τους ανθρώπους νά κώπται προς τώ έδαφος: οί δε παρά την θάλασσαν οίκουντες λαοί ευκόλως έκπατριζονται αισθανόμενοι κλίσιν προς τώ έμπόριον και προς την επίδοξιν καλλιέργειας τύχης. ('Αγγλοι, 'Ελληνας, 'Ολλανδοί, Πορτογάλοι).

116. 'Επίδρασις της φύσεως του εδάφους. Τών ανθρώπων αϊ χαρακτηριστικά και αϊ έξεις διαπλάττονται αναλόγως προς τας φυσικάς ιδιότητας του εδάφους, τώ όποιον

κατοικοῦσι. 'Ο κάτοικος των έλών δεν έχει τόν αυτόν χαρακτήρα, τόν όποιον και ο κάτοικος των άμμουδών μαρινών, των κλιμάδων ή των γρανιτωδών όρεισίων.

117. 'Αντίδρασις του άνθρώπου επί του εδάφους, τώ όποίον κατοικεί. Δύναται έν τούτοις ο άνθρώπος ν' ανταγωνισθ ή μέχρι ορίου τινός κατά τών έξωτερικών επιδράσεων. Ούτω λ. χ. ο κάτοικος της ευκράτου ζώνης, έν αίψη εύρεθ ή εις την διακεκαυμένην, αναζητεί όρεστίαι ύψηλά, όπως έν αύταις εύρη τό κλίμα της τής ίδιας έαυτου πατρίδος. 'Επιόδεσται εις τών αναβάσεων των όρειων όπως προηλάσθ την ύγρασταν και έκπατώσθ την σφοδρότητα των ανέμων: πανταχού τέλος ή ανθρώπινη θέλησις τείνει προς καταπολέμησιν της φύσεως και βελτίωσιν αυτής καθ' έν τρόπον τώ πνεύμα του πολιτισμού και της προόδου αποδοκίας: βραχυρόδον και καταστέλλει τους χονδροειδείς πλοκάμους της βαρβαρότητας.

ΕΥΡΩΠΗ

I. ΘΕΣΙΣ. ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

118. Η Ευρώπη κείται μεταξύ της 36^{ης} και της 71^{ης} περίπου βόρειου πλάτους, μεταξύ της 13^{ης} δυτικού μήκους και της 62^{ης} ανατολικού.

119. Η Ευρώπη έχει έπιφανείαν 100 εκατομ. □ χμ. ήτοι είνε τρίς μικροτέρα της 'Αφρικής, πεντάκις μικροτέρα της 'Ασίας και τετράκις άλλης όμοῦ της 'Αμερικής.

II. ΑΚΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

120. Αϊ περιβρέχουσαι την Ευρώπην θάλασσαι είνε αϊ έξεις: Η *Δυτική θάλασσα*, ήτις σχηματίζεται υπό του βόρειου παγωμένου 'Οκεανού ή *Βαλτική*, ή *Γερμανική*, ή *Μάγνη*, και ή *Ιρλανδική*, άπασα σχηματίζονται υπό του 'Ανταρκτικού 'Οκεανού. Τό *Τυρρηνικόν πέλαγος*, τό *Αδριατικόν*, τό *Ιόνιον*, τό *Αιγαϊόν*, ή *Προποντις*, ό *Εξέσιος Πόντος* και ή *Αζοική θάλασσα* σχηματίζονται άπασαι υπό της Μεσογείου θάλασσης.

Η Κασπία θάλασσα είνε μεγάλη άλμυρά λίμνη, ήτις δεν συγκοινωνεί με ούδεμίαν άλλην θάλασσαν. Η επιφάνεια αυτής είνε χαμηλοτέρα της επιφανείας της Μαύρης θάλασσης (Ευξείνου Πόντου) κατά 26 μέτρα.

121. Κόλποι. Οί κυριώτεροι

κόλποι της Ευρώπης είνε ο *Βοθηικός*, ο *Φινικός*, και ο *Ριγαϊός* εις τὰ δυτικά της: *Ρωσσίας* έν τή Βαλτική θάλασσά ή του *Σουηδική* εις τας άπείκας της: *Ολλανδική* ή *Γασκωνική* εις τὰ δυτικά της: *Γαλλίας* και ο *τουν Γαδελφικόν* εις τὰ ΝΑ της: *Ισπανίας*. 'Εν δε τώ Μεσογείω ο της *Αιών* προς νότον της *Γαλλίας*: ο της *Γενούης*, έν τώ *Τυρρηνικώ* πέλαγος: ο του *Τάραντος* εις τό Ν. της *Ιταλίας*: ο της *Βενετίας* ή *Τερρυσταϊός* κόλπος έν τώ *Αδριατικώ* πέλαγος: ο *Κορινθιακός* και ο *Σαρωνικός* μεταξύ *Σπερτσής* *Ελλάδος* και *Πελοποννήσου*.

122. Χερσόνησοι. 'Εν Ευρώπη σχηματίζονται αϊ έξεις χερσόνησοι: προς βορραν ή *Σκανδιναβική* χερσόνησος (*Σουηδία* και *Νορβηγία*): προς νότον ή *Ισπανική* ή *Ιβηρική* (*Ισπανία* και *Πορτογαλία*), ή *Ιταλική* και ή *Ελληνική* χερσόνησος. Πάν τούτων ή Ευρώπη έχει και άλλας μικροτέρας χερσόνησους ήτι τών *Ιουλιανδικήν* (έν *Δανία*), την *Πελοποννησικήν*: της οποίας όμως ο *Ισθμός* τέμνεται νυν υπό διώρυγας, και την *Κριμαϊκήν* (προς Ν. της *Ρωσσίας*.)

123. 'Ακρωτήρια. Τὰ κυριώτερα ακρωτήρια της Ευρώπης είνε: τό *Βόρειον* έν τή *Νορβηγία*, όπερ είνε

τό βορειότερον ακμείον της Ευρώπης: τό *Αϊθάρδον* ΝΑ. της *Αγγλίας*: τό *Φοινίκερον* ΒΔ. της *Ισπανίας*: τό του *Αγιόν Βικεντιόν* προς Ν. της *Πορτογαλίας* και τό *Ταύραρον* προς Ν. της *Πελοποννήσου*, όπερ είνε τό νοτιώτερον σημειον της Ευρώπης.

124. Πορθμοί. Οί κυριώτεροι πορθμοί είνε: ο *Σκαγερράκιος* και ο *Κατιεγάτης* μεταξύ *Δανίας* και *Σκανδιναβίας* και ο της *Σουηδικής* μεταξύ *Ζηλανδικής* και *Σουηδίας* ενούστας την *Βαλτικην* θάλασσαν μετά της *Γερμανικής* ή του *Καϊκ* ένώνων την *Γερμανικην* θάλασσαν μετά της *Μάγνης*: ο του *Γιβραλτάρ* συνδέων τόν *Ατλαντικόν* μετά της *Μεσογείου*: ο του *Βορρηνίου* μεταξύ *Κερκυκής* και *Σαρδουσίας*: ο της *Μεσσηνίας* μεταξύ *Σικελίας* και *Ιταλίας*: ο *Ελλησποντικός* μεταξύ του *Αιγαίου* και της *Προποντιδος*: ο *Θρακικός* *Βόσπορος* ένώνων την *Προποντιδα* μετά του *Ευξείνου Πόντου* και ο *Κιμριός* *Βόσπορος* συνδέων τόν *Ευξείνου Πόντον* μετά της *Αζοικής*.

125. 'Ισθμοί. Δύο είνε οί κυριώτεροι *Ισθμοί* της Ευρώπης, ο της *Κορινθίου*, ένώνων την *Πελοποννήσον* μετά της *Σπερτσής* *Ελλάδος*, έν τώ όποίω νυν υπάγει διώρυξ, και ο *Πε-*

Σχ. 57. Το ροδόχρουν χρώμα δεκνεί την Ήκτασιν, ην κατέχει επίσημης ουσίας η λευκή γη, το κίτρινον η κίτρινη, το ίσχυρον η μαυρή, το δε μετά ραβδώσεων χρώμα δεκνεί την Ήκτασιν ην κατέχουσιν αι δευτερονοσθα φυλά ητοι η Ανταρτακική, η Μαλιική, η Πολωνησιακή, η Διηπολυθερικική, η Όσσετίνιος και η Αμερικανική.

ρεκλίσει ενόωνν την Κριμαίαν μετά της Ρωσίας.

Παρατηρήσει ότι η Εβρώπη έχει άκτιας λαν πολυγώνια, τοὺς ὅπερ εἰνε πλείοντα κη μὲ ἀπαντοι τῆς τῆς λοιπῆς ἡσείρου καὶ συντάξει εἰς τὸ νὰ μὲ ἀπέχη εἰς πολὺ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὠκεανῶν σημῖον τῆς Εβρώπησ καὶ ἐν κατοικίῃ. Μεταξὺ Βαλτικῆς καὶ τοῦ Ἀστικῶν πελάγους ἴσως ἀπέσται 325 λευγῶν (ἡ λῦσα = 4,415 μέτρα), ἐν ᾧ ἐν Ἀσίῃ μεταξὺ Παγκίον καὶ Ἰνδικῶν ὠκεανῶν ἡ ἀπέσται εἰνε 1200 λευγῶν. Ἐπισηδὴ εἰς ἡ θάλασσα εἰνε μέγα ἴσως συγχωνῶναι μεταξὺ τῶν διαφόρων μερῶν τῶν κίτρου, αὶ ἴσως τὰ ὅπλα αὶ ἀκταί εἰνε μάλλον πολυλῦτοι, εἰνε ἐνοικίωτοι πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἔμπορίου καὶ τῆς ναυτικῆς.

III. ΝΗΣ ΟΙ

Αἱ κυριώτεραι νῆσοι τῆς Εβρώπησ εἰνε :

α) Ἐν τῷ Βορῶ Παγωμῶ ὠκεανῶ αὶ κατῷψυχοι Σπιτωβέρη, ἡ Νέα Ζέβρδα, ἡ Βαϊράνη, ἡ Καλυονέη (ἀνήκουσι εἰς τὴν Ρωσίαν) καὶ αὶ Λαφολάιν ἀνήκουσι εἰς τὴν Νορβηγίαν.

β) Ἐν τῇ Βατικῇ : Ἡ Ζηλανδία περικυκλωμένη ὑπὸ ἄλλων Δανικῶν νῆσων, ἡ Γουτλάνδη, ἀνήκουσι εἰς τὴν Σουηδίαν, ἡ Δέγη καὶ ἡ Ἐδελ ἀνήκουσι εἰς τὴν Ρωσίαν.

γ) Ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ : Ἡ Ἰσλανδία, ἀνήκουσι εἰς τὴν Δανίαν, ἡ Μεγάλη Βρετανία καὶ ἡ Ἰρλανδία ἀπετελοῦσι τὸ ἡγόμενον βασιλεῖον τῆς Μεγάλῆς Βρετανίας.

δ) Ἐν τῇ Μεσογίῳ : Αἱ Βαλεαρίδες (εἰς τὴν Ἰσπανίαν), ἡ Κερσική (εἰς τὴν Γαλλίαν), ἡ Σαρδῶ καὶ ἡ Σικελία (εἰς τὴν Ἰταλίαν), ἡ Μάλτα (εἰς τὴν Ἀγγλίαν) καὶ ἡ Κρήτη (ἦδη ἡγεμονία ἰστώνομος).

Ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει αὶ Ἴονιοι νῆσοι καὶ ἐν τῷ Αἰγαίῳ αὶ Κυκλάδες ἀνήκουσι πάσαι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν βασιλεῖον.

126. Φυσικὴ διάπλασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τῆς Εβρώπησ. Τὸ ἔδαφος τῆς Εβρώπησ περιλαμβάνει δύο τμήματα 1) τὸ ὄρειον τμήμα ΝΔ καὶ 2) τὸ πεδινὸν τμήμα ΒΑ.

127. Ὁρειῶν τμήμα. Ἡ Κεντρικὴ ὄρεισ τῆς Εβρώπησ ἀποτελεῖται ἐν τῶν Ἀλπεων, πέρας τῶν ὄρειων ἐκτείνουσι ὡς βραχίονες ΝΔ τὰ Περνηαία, ΝΑ τὰ Βαλκανικά, πέρας Ν ἡ μακρὰ ὄρεισ τῶν Ἀπεννίνων, πρὸς Β ἡ ἄλλοις τῶν Γερμανικῶν ὄρειων (Μέλας Δρυμὸς κλπ.) καὶ τὰ ὄρη ἄλλα περιβάλλουσι τὸ ὄρειπῶν τῆς Βενητίας (Βενημικά, Μεταλλικά, Γρανάτια) καὶ πρὸς Α ἡ καμπίνα

λη ὄρεισ τῶν Καρπαθίων ἐν Ἀστρουραγίῃ. Ἡ ὑψηλότερα ὄρεισ τῆς Εβρώπησ εἰνε τὸ Δευκὸν ὄρεισ τῶν Ἀλπεων (4810 μ.).

128. Ὁρειπῶν. Ἐπὶ τῶν τριῶν κυριώτερον ὄρεισ τῆς Εβρώπησ (Ἀλπεων, Περνηαίων καὶ Βαλκανίων) ἐπικύβηται τρία ὄρειπῶν 5600 μέτρων ὕψους κατὰ μέσον ὄρειν, ἧται ἐν μὲν ταῖς Ἀλπεσι τὰ Ἑλλητικὰ καὶ Βαυαρικὰ ὄρειπῶν, ἐν δὲ ταῖς Περνηαίσι τὸ Ἰσπανικὸν ὄρειπῶν καὶ ἐν ταῖς Βαλκανικαῖς τὸ ὄρειπῶν τῆς Βοσνίας.

129. Ἠφαίστεια. Τὰ κυριώτερα ἐν ἀνεργείῃ Ἠφαίστεια εἰνε τὰ Ἠφαίστεια τῆς μεγάλης Ἰστανδίαῖς νῆσου, ὧν τὸ γρωστότερον εἰνε ἡ Ἐκκία ὁ Βεσούβιος, πλησίον τῆς Νεαπόλεως ἐν Ἰταλίῃ ἡ Ἄϊτση ἐν Σικελίῃ τὸ Στρωβόδιον, ἐν ταῖς Ἀπεννίνου νῆσοι πρὸς Β. τῆς Σικελίας καὶ τὸ Ἠφαίστεον τῷ Ἀγ. Γεωργίῳ παρὰ τὴν νῆσον Θήραν.

130. Πεδιάδες. Αἱ πεδιάδες κατέχουσι τὸ ΒΑ. τῆς Εβρώπησ, τὸ μέρος τοῦτο ἐγκλείει μεμονωμέναις τινὰς ὄρεισ τῶν τῶν αὐτῶν εἰνε 1) ἐν ταῖς Βρετανικαῖς νῆσοι τὰ Σκοτικὰ ὄρη, 2) ἐν τῇ Σκανδιναυικῇ χερσονήσῳ τὸ Νορβηγικὸν ὑψίπεδον, 3) πρὸς Α τὰ Οὐράλια ὄρη, τὰ χωρίζουσι τὴν μεγάλην πεδιάδα τῆς Εβρώπησ ἀπὸ τῆς ἀπειρῶντος πεδιάδος τῆς Ἀσίας. Αἱ πεδιάδες λοιπὸν κατέχουσι τὴν βόρειον Γαλλίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν κάτω Γερμανίαν, τὴν Ρωσίαν καὶ μέγα μέρος τῆς Οὐγγαρίας.

131. Κλίματες. Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸν βῶν τῶν ὠκεανῶν, δυναμέθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν Εβρώπην ὡς διαιρουμένην εἰς δύο μεγάλας κλίτες, τὴν Βορειοδυτικὴν καὶ τὴν Νοτιοανατολικήν.

Ἡ βορειοδυτικὴ κλίτις διευθίνει τὰ ὕδατα αὐτῆς εἰς τὸν βόρειον παγωμένον ὠκεανόν, εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν σχηματιζομένης θαλάσσης.

Ἡ νοτιοδυτικὴ κλίτις ῥίπτει τὰ ὕδατα αὐτῆς εἰς τὴν Μεσογίον, εἰς τὰς ὑπ' αὐτῆς σχηματιζομένης θαλάσσης καὶ εἰς τὴν Κασπίαν.

Ἡ γραμμὴ, ἧτις χωρίζει τὰ ὕδατα ἀπὸ τῶν δύο μεγάλων κλιτύων, ἀνομοζεταί γενικῇ διαίρειται γραμμὴ τῶν ὠκεανῶν καὶ διευθύνεται πλαγίως διὰ μέσου τῆς Εβρώπησ, τοῦ ἀρκατωρικοῦ. Βικεντίου ἐν Ἰσπανίῃ καὶ τῶν Οὐράλιων ὄρειων ἐν Ρωσίῃ.

ΠΟΤΑΜΟΙ ΚΑΙ ΑἰΜΝΑΙ 132. Ποταμοί. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Εβρώπησ εἰνε : Ὁ Πειραγὸν ἐν Ρωσίῃ ἐκβάλλων εἰς τὸν βόρειον παγωμένον ὠκεανόν.

Ὁ Δούναξ ἐν Ρωσίῃ ἐκβάλλων εἰς τὴν Λευκὴν θάλασσαν.

Ὁ Νείλαξ τῆς Πετρούπολεως, βραχίαι, ἀλλὰ πλήθους προεκβάλων τῶν μεγάλων τῆς Ρωσίας λιμνῶν.

Ὁ Δούναξ τῆς Ἰγγῆς ἡ τοῦ Λιθωνικοῦ κόλπου.

Ὁ Νιρῶν ἐν Ρωσίῃ, ὁ Βιστούλαι καὶ ὁ Ὀδερὸς ἐν Γερμανίῃ ἐκβάλλουσι εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν.

Ὁ Τάμειος τοῦ Λένινου, ὁ Ἀλβις τοῦ Ἀμβούργου, ὁ Οὐδούργιος ἐν Γερμανίῃ, ὁ Ρῖνος ἐν Ἑλβετίῃ, Γερμανίῃ καὶ Ὀλλανδίῃ χυνομένοις εἰς τὴν βόρειον ἡ Γερμανικὴν θάλασσαν.

Ὁ Σκουάνιος τῶν Παρισίων χυνομένος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Μάγχης, ὁ Δέγρη καὶ ὁ Γαροῖν ἐν Γαλλίῃ, ὁ Δούβριος, ὁ Τάγος, ὁ Γουδώνια καὶ ὁ Γουαδουκίνοβιος ἐν Ἰσπανίῃ καὶ Πορτογαλίῃ ἐκβάλλουσι εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἀσκ. 15.—1. Ποῖα εἰνε ἡ Εβρώπη εἰνε μικροτέρα τῆς Ἀσίας.—2. Ποῖα εἰνε τῆς Ἀμερικής.—3. Ποῖα εἰνε τῆς Ἀφρικής.—4. Εἰπὶ τοὺς διαφόρους πορθμοὺς τῆς Εβρώπησ καὶ τὰς δι' αὐτῶν συγχωνῶναι θαλάσσης.—5. Εἰπὶ τοὺς κλίματι καὶ τὰς νῆσοι τῆς Βαλτικῆς.—6. Τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανῶν.—7. Τῆς Μεσογίου.—8. Τῆς βορείου θαλάσσης.—9. Εἰπὶ τὰ κυριώτερα ἀρκατωρῆα καὶ τὰς κυριώτερας χερσονήσους.

Ἀσκ. 16.—1. Ποῖα εἰνε ἡ γενικὴ ἀπόψις τῶν Εβρωπαικῶν ἀκτίων.—2. Ποῖαν ἐπιβραζίν ἀποκρίνει αὐταί.—3. Ποῖα εἰνε ἡ κεντρικὴ ὄρεισ τῆς Εβρώπησ.—4. Ποῖα ὄρεισ τῆς ὄρεισ τῆς Εβρώπησ.—5. Ποῖα πρὸς τὰ ΝΑ.—6. Ποῖα ἐκτείνουσι ἡ ὄρεισ τῆς Εβρώπησ αὐτῆς πρὸς τὸν Νότον.—7. Ποῖα πρὸς Ἀνατολῆν αὐτῆς πρὸς τὸν Βορρῶν.—8. Ποῖα εἰνε ἡ ὑψηλότερα ὄρεισ τῆς Εβρώπησ.—9. Ποῖα εἰνε ἡ ὑψηλότερα ὄρεισ τῆς Εβρώπησ.—10. Ποῖα εἰνε τὰ ἐπὶ τῶν Ἀλπεων ἐπικύβηται ὄρειπῶν.—11. Ποῖα εἰνε τὰ ἐπὶ τῶν Περνηαίων.—12. Ποῖα εἰνε τὰ ἐπὶ τῶν Βαλκανίων.—13. Ποῖα εἰνε τὰ κυριώτερα Ἠφαίστεια.—14. Εἰπὶ τοὺς κυριώτερον ποταμοὺς τῆς Ρωσίας.—15. Τῆς Ἰσπανίας.—16. Τῆς Γαλλίας.—17. Τῆς Ὀλλανδίας.—18. Τῆς Ἰταλίας.—19. Ποῖα ἴσως διαρρεῖ ὁ Δούναξ.—20. Ποῖον εἰνε ὁ ποταμὸς τῆς Εβρώπησ, οἵτινες ἴσως τὸ μεγαλύτερον ἡμῶν.—21. Ποῖα εἰνε τὰ κυριώτερα ἡμῶν.

Ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ Μαυροπονιάκου.

22. Ἰγνογράφου τὰ ὄρηγραφικὰ σύστημα τῆς Εβρώπησ.—23. Ἰγνογράφου τὴν Εβρωπαικὴν παραλλαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς Νέας Ζηλέδας μέχρι τοῦ ἀρκατωρικοῦ ἄγ. Βικεντίου μετὰ τῶν κυριώτερον νῆσων, κλίματων καὶ ἐκβάλων ποταμῶν.—24. Ἰγνογράφου τὴν μεσημεριανὴν παραλλαν τῆς Εβρώπησ ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτῶρ μέχρι τοῦ Οὐράλιου ποταμοῦ.

Ὁ Ἐθνος ἐν Ἰσπανίᾳ, ὁ Ρωσὶανὸς ἐν Γαλλίᾳ, ὁ Τίβητος ἐν Ἰταλίᾳ παρὰ τὴν Ρώμην, γινόμενοι εἰς τὴν Μεσόγειον εἰς τὸ Ἀριετικὸν πέλαγος.

Ὁ Δουναβίος, ὁ σπουδαιότερος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης διερχόμενος διὰ τῆν Γερμανίαν, Αὐστρίαν, Ρωμανίαν, καὶ Βουλγαρίαν ὁ Δριετικὸς καὶ ὁ Δριετικὸς, ἐκβάλλονται καὶ εἰς τρεῖς εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον.

Ὁ Δὸρ (Τάσις) ἐν Ρωσίᾳ ἐκβάλλων εἰς τὴν Μαιωτικὰ λίμνην ὁ Βόλγας ὁ μακροτέρος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, καὶ ὁ Οὐράλιος ἀμφοτέρω ἐν Ρωσίᾳ, ἐκβάλλοντες εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν. Ἀπαντες αἱ ποταμοὶ οὗτοι εἰνε πλωτοί. Οἱ τὸ μεγαλύτερον ὄγκος ἔχοντες ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἰνε ὁ Βόλγας (3600 χιλίωμ.), ὁ Δουναβίος (2800 χιλίωμ.), ὁ Δριετικὸς (1700 χιλίωμ.), ὁ Δὸρ, ὁ Οὐράλιος (1500 χιλίωμ.) καὶ ὁ Ρήνος (1200 χιλ.) ὁ δὲ μεγαλύτερος κατὰ τὸν ὄγκον πάντων ὁδῶτων εἰνε ὁ Δουναβίος.

133. Λίμναι. Αἱ κυριώτεραι λίμναι εἰνε: αἱ τῆς Σουηδίας Βερέρη καὶ Βερέρη αἱ τῆς Γουσίαις Λαδύγα, Ὀρέγα καὶ Σαίμη ἡ Γενεύη τὴν ὁποίαν διέρχεται ὁ Ρωδανός, καὶ ἡ Κωνσταντινὰ, τὴν ὅποιαν διέρχεται ὁ Ῥήνος, ἀμφοτέρω ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ αἱ Ἰταλικαὶ λίμναι: ἡ Κώμος, ἡ Γόρφη καὶ ἡ Μαγγιέρα.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΦΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

134. Ἡ Εὐρώπη διαίρεται πολὺ τιμῶς εἰς 21 κράτη, ἐκ τῶν ὁποίων 9 εἰνε πρὸς Νότον, 4 πρὸς βορρᾶν, 1 πρὸς ἀνατολὰς καὶ 7 ἐν τῷ κέντρῳ.

135. Τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἰνε.

1) Ἡ Πορτογαλίᾳ πρῶτ. Λισαβὼν, 2) Ἡ Ἰσπανία πρῶτ. Μαδρίτη, 3) Ἡ Ἰταλία πρῶτ. Ρώμη, 4) Ἡ Τουρκία πρῶτ. Κωνσταντινούπολις, 5) Ἡ Ρωμανία πρῶτ. Βουκουρεστίον, 6) Ἡ Σερβία πρῶτ. Βελιγράδιον, 7) Τὸ Μαυροβούνιον πρῶτ. Κεττίγγη, 8) Ἡ Βουλγαρία καὶ ἀνατολ. Ρωμανία πρῶτ. Σόφια, 9) Ἡ Ἑλλάς πρῶτ. Ἀθήναι.

136. Τὰ 4 βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης εἰνε 1) Τὰ ἡνωμένα κράτη τῆς Μεγάλης Βρετανίας πρῶτ. Λονδίον, 2) Ἡ Δανία πρῶτ. Κοπεγχάγη, 3) Ἡ Σουηδία πρῶτ. Στοκχόλμη, 4) Ἡ Νορβηγία πρῶτ. Χριστιανία.

Ἡ Δανία, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία ἀναφέρονται πολλὰκις ὑπὸ τὸ ὄνομα Σκανδιναβικαῖ ἔθνος, ἡ δὲ Σουηδία καὶ Νορβηγία ἔσονται ἓνα βασιλεῖα.

137. Τὸ ἀνατολικὸν κράτος τῆς Εὐρώπης εἰνε ἡ Γουσία πρῶτ. Πετρούπολις.

138. Τὰ 7 κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἰνε:

1) Ἡ Γαλλία πρῶτ. Παρίσι, 2) Τὸ Λουξεμβούργιον πρῶτ. Λουξεμβούργιον, 3) Τὸ Βέλγιον πρῶτ. Βρυξέλλαι, 4) Ἡ Ὁλλανδία ἡ κάτω χώρα πρῶτ. Χάγη, 5) Ἡ Γερμανικὴ αυτοκρατορία πρῶτ. Βερολίον, 6) Ἡ Δούπερρουγγία πρῶτ. Βιέννη, 7) Ἡ Ἑλβετία πρῶτ. Βέρνη.

139. Μέγιστον εἰστέι ἐν Εὐρώπῃ ἐκ παλαιῶν χρόνων τρία μικρὰ ἐσθρα θεωρούμενα ὡς ἀνεξήγητα. 1) Ἡ Δημοκρατία τῆς Ἀνδόρρας ἐν τοῖς Πυρηναίοις, 2) Ἡ Ἠγεμονία τοῦ Μονακό πλησίον τῆς Νίσσης ἐν Γαλλίᾳ, 3) Ἡ Μικρὰ Δημοκρατία τοῦ ἄγ. Μαρτίνου ἐν Ἰταλίᾳ.

140. Ἡ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ, ἡ Ρωσία, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰταλία εἰνε αἱ εἴς Μεγάλαι Δυναμίεις τῆς Εὐρώπης.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΛΛΑΣ

141. Γεωγραφικὴ ὁπότης. — Τὸ νέον Ἑλληνικὸν Βασίλειον, ἰσχυρὸν μετὰ ἐπικτατικῆς ἐθνικῆς ἀγῶνης τῷ 1830 τῆ ἐπεμβάσει τῶν τότε μεγάλων δυνάμεων καὶ ἔκτοτε κατὰ μικρὸν νέαι χώρας προσλαβὼν, περιλαμβάνει τὸ νοτιώτατον μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, ἡτεὶ τὴν Θεσσαλίαν μετὰ μικροῦ μέρους τῆς Ἠπειροῦ μέχρι τῶν ἀκρωτηρίων Μαλέα καὶ Γιαννίτου, τὰς ἡήσους τοῦ Ἰονίου πελάγους καὶ τὴν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγη νήσον Εὐβοίαν μετὰ τινῶν βορείων Σποράδων καὶ τὰς πρὸς Ν. αὐτῆς Κυκλάδας ἡήσους.

142. Τοπογραφικὴ διαίρεσις καὶ γεωγραφικὴ διαστάσις. — Φυσικῶς ἡ Ἑλλὰς διαιρομένη εἰς τρία μέρη, εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς τὰς ἡήσους, κεῖται μεταξύ τῶν 36^ο καὶ τῶν 40^ο περίπου βορείου πλάτους καὶ τῶν 17^ο καὶ 25^ο ὡς ἐγγιστα ἀνατολικῶ μέρους τοῦ μεσημβρινῶ πάν Παρισίων. Ἡ χωρογραφικὴ ἐκτασις τῆς Ἑλλάδος

εἰνε 65,119 τετραγ. χιλίωμ., ἐξ ὧν 50,244 περιλαμβάνει ἡ ἡπειρωτικὴ Ἑλλὰς (Ἡπειρος, Θεσσαλία, Στερεὰ, Πελοπόννησος) καὶ 14,875 αἱ νήσοι.

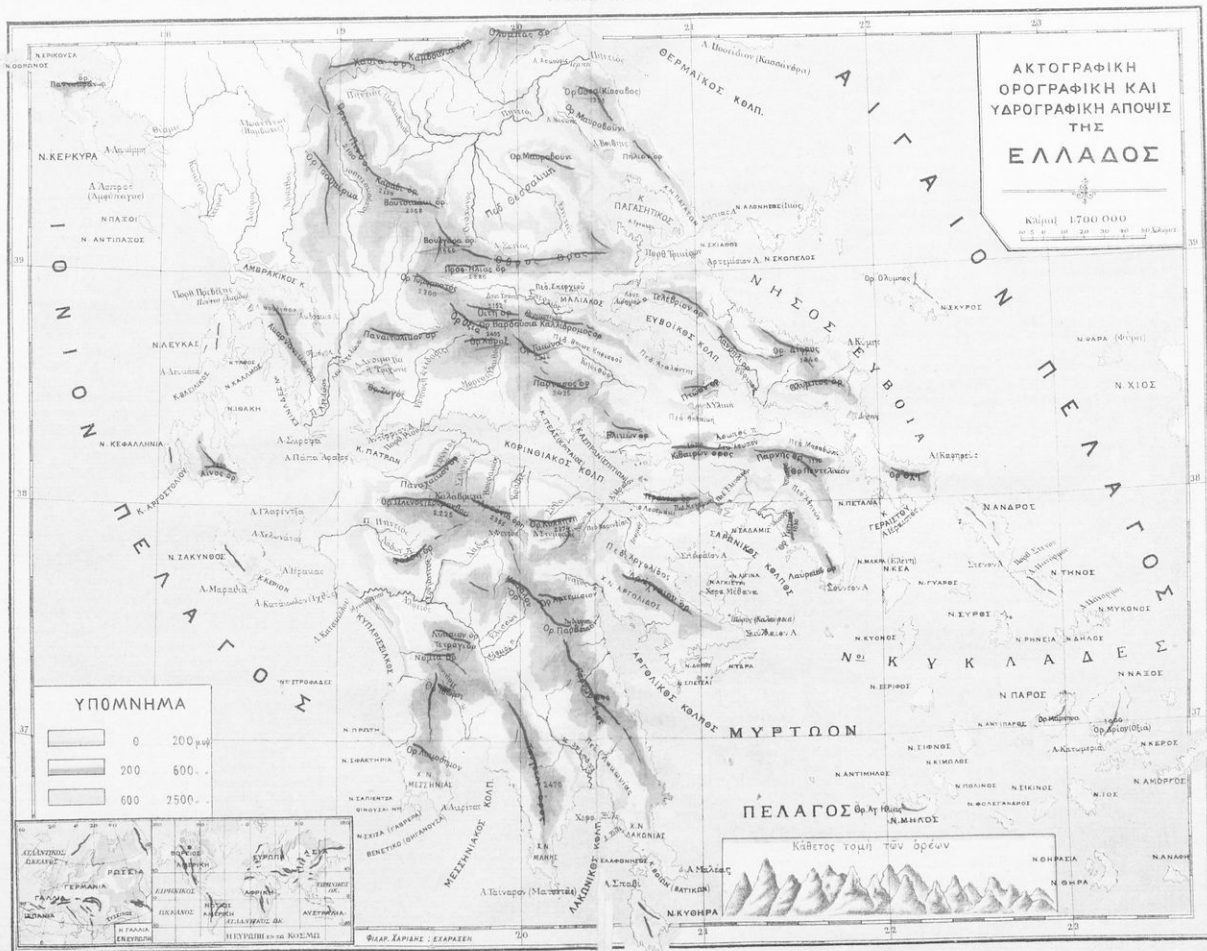
Ἡ Ἑλλὰς εἰνε 52 φορές μικροτέρα τῆς Εὐρώπης καὶ 2090 φορές τῆς Ἰταρίας τῶν πέντε ὁμοῦ ἡπείρων. Τὰ περὶ τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα ἔσονται μακροῦς 424 χιλίωμ. καὶ πρὸς τὴν Τουρκίαν σῦνολα 307 χιλίωμ. περίπου. Βοιωτίζοντες οὖν τῆς Ἑλλάδος εἰνε ἡ κατὰ τὸ Αἰγαίον καταλήγουσα ἄκρα τῆς κατὰ ἄρην ὄρειτικῆς γρομμῆς (Θεσσαλία, μεσημβρινοὶ ὄρειοι τῆς Ἀντιόχθρας) δυτικωτάτων ἡ νήσιος Ὀθωνοὶ πρὸς Δ. τῆς Κερκυρας καὶ ἀνατολικωτάτων ἡ Ἄρσος.

143. Ἀκρωτηριακὴ ὁπότης. — Πλὴν τῆς βορείου ὄρειτικῆς γρομμῆς, ἅπαναι αἱ ἄλλαι ἀκταὶ τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος τεμνόμεναι ὑπὸ τῆς θαλάσσης σχηματίζουσι πολλὰς βαθεῖς κόλπους καὶ χερσονήσους, αἷταις περιέχοντες ὄντων νησιωτικῶν τινος συμπλέγματος καὶ συντελοῦσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν διὰ θαλάσσης συγκοινωνίαν καὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορίου.

144. Κόλποι. Κόλποι ἐπισημωμένοι ὑπὸ μὲν τοῦ Ἰονίου πελάγους πρὸς Δ. σχηματίζονται ὁ Ἀμβρακικός, ἔνθα ἔκτεται ἡ ἀρχαία πόλις Ἀμβρακία ἡ νῦν Ἄρτα, ὁ Κορινθιακός, ὁ τῶν Πατρῶν καὶ ὁ Κεφαρισσιακός, καὶ πρὸς Ν. ὁ Μεσσηνιακός, καὶ ὁ Λακωνικός. Ὑπὸ δὲ τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς Α. σχηματίζονται ὁ Ἀργολικός καὶ ὁ Σαρονικός, ἐν τῷ ὁποίῳ πεσὸν ὁ ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Τροίης Σαρων ἐπέπηγ, καὶ πρὸς Β. ὁ Παγασιακὸς κόλπος, ἔνθα ἔκτεται ἡ πόλις Παγασαὶ ὁ νῦν Βόλος. Ἐντοῦθα ἐναυπηρήθη τὸ πλοῖον Ἄργω, διὰ τοῦ ὁποῖου αἱ Ἀργεῖνοὶ ἐπλευσαν εἰς τὴν Κολχίδα.

145. Χερσονήσοι. Αἱ διὰ τῶν πολλῶν τούτων κόλπων ἀποχωριζόμεναι χερσονήσοι εἰνε α') ἡ Πελοπόννησος, ἐκ τῆς ὁποίας διακλαδίζονται αἱ μικροτέραι χερσονήσοι ἡ Μεσσηνιακὴ, ἡ Λακωνικὴ καὶ ἡ Ἀργολικὴ β') ἡ Παγασιακὴ καὶ γ') ἡ τῆς Ἀττικῆς.

146. Ἀκρωτήρια. Τὰ ἐπισημωτέρα ἀκρωτήρια, ἅτινα σχηματίζονται ἐκ τῶν διαφόρων χερσονήσων εἰνε τὸ Ἄκτιον ἡ Πόντος, παρὰ τὸ στέμον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, τὸ Πριον ἡ Ἀντίρριον, ἅτινα σχηματίζουσι τὸ μεταξύ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ τοῦ τῶν Πατρῶν πεσῶν, ὁ Ἄραχος, ΒΔ. τῆς Πελοποννήσου, ὁ Χελοναίας, νοτιοδυτικωτέρων τοῦ Ἄραχου καὶ ἀπέναντι τῆς Ζακύνθου, ὁ Ἀκρίτας, (Κάβο Γάλλο) πρὸς Ν. τῆς Κερύνης, ὁ Ἰρθός (ἢ Κατάκλιον), τὸ

Οι αριθμοί της καθεύτου τομής δείχνουν τα ύψη επί άκρων: 1 Αίτωλας, 2 Μήδος, 3 Παλαμάριος, 4 Αιγυρικός, 5 Οίτη, 6 Τυρρηνός, 7 Μαινικός, 8 Παρνασσός, 9 Κολλήνη, 10 Έλικων, 11 Πάρνηξ, 12 Παγασητικός, 13 Παρνηός, 14 Όσσα, 15 Θήβων, 16 Πεταλιών, 17 Τριφυλίας, 18 Δίψος.

Ταύρων (Ματαπές), ή νοτιωτάτη άκρη της Μάνης, ή *Μαλιάς* (κάθε Μαλιάς) ή νοτιωτάτη άκρη της Πελοποννήσου, τὸ Σαβύλων, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς άκρας τῆς Ἀργολικῆς Χερσονήσου, τὸ Σαΐων, (Κάθε Κολόνες), ἔθνη εὐώνευα στυλοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Σουμιάδος Ἀθηνᾶς, ὁ Γεραιστός καὶ ὁ Καραφρῆς (Κάθε Δόρος Ν. τῆς Εὐβοίας τὸ Ἀρτεμίδιον ΒΔ. τῆς Εὐβοίας, πρὸ τοῦ ὅπου τοῦ 480 π.Χ. ἐγένετο ἡ πρώτη μεταξύ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Περσῶν ναυμαχία, τὸ πρὸς Ν. τῆς Θεσσαλικῆς παραλίας Σηπιάς, ἔθνη μέγα μέρος τοῦ στόλου καταστράφη ὑπὸ τρυμῆρας, καὶ πολλὰ ἄλλα ἐπὶ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων.

147. Πορθμοί. Πορθμοί (στενὰ ἢ διαυλοὶ) ὑπάρχουσιν ἐν τῇ στερεῇ Ἑλλάδι καὶ μεταξύ τῶν ἡσων πολλοί, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπιστημωτέρου εἶνε ὁ τοῦ Ἐβρώτου, ὅστις χωρίζον τὴν Βοιωτὴν ἀπὸ τῆς Βύβωσις, ἀποτελεῖ διαυλον στενωτάτου (63 βημάτων) ἐπὶ τοῦ ὅπου ὑπάρχει γέφυρα. Ἐν αὐτῷ συμβαίνειαι κανονικὰ περιοδικὰ παλλήρατα. Ὁ τοῦ Ῥίου καὶ Ἀντιρρίου (πλάτους 3000 μέτρ. περίπου), ὁ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου (1000 μέτρων), ὁ μεταξύ Ὀρεοῦ καὶ Τρικηρόν εἰς τὸν Παγαστικὸν κόλπον, ὁ μεταξύ Ἀκαρνανίας καὶ Λευκάδος, ὅστις πλεστοστὸ εἶνε μόνον διὰ λέμβους, ὁ μεταξύ Πόρου καὶ Τροιηνίας, ὁ μεταξύ Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας καὶ πολλοὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

ΦΥΣΙΚΗ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

148. Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζει πλειστάς ὁροσείρας μεταξύ τῶν ὁποίων διανοίγονται ευρείαι κλάδες καὶ πεδιάδες. Πᾶσαι αἱ ὁροσειραὶ αὐταὶ συνέχεται οὐσιαστικῶν Διηλεκτικῶν Ἄλπεων ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τῶν ἐν τῇ Πίνδου (ὕψ. 2100 μ.), ἢ τις συνέχεται οὐσα τῆς μεταξύ Ἰπείρου καὶ Μακεδονίας ὁροσειρᾶς τοῦ Σκόρδου ἐκτείνονται ἀπὸ Β. πρὸς Ν., χωρίζει τὴν Ἰπείρου ἀπὸ τῆς Θεσσαλικῆς καὶ ἐκπέμπει ἄλλους διαφόρους κλάδους πρὸς Α. πρὸς Δ καὶ πρὸς Ν.

Καὶ εἰς μὲν τὸν Ἀνατολικὸν κλάδον ἀνήκειαι τὰ Καρθαγῖνα ὄρη (1590

μ.), τὰ ὅποια χωρίζουσι τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας, καὶ ὁ περιώνυμος Ὀλύμπας (2985 μ.), ἐπὶ τοῦ ὅπου κατὰ τὴν μυθολογίαν καθήκει ὁ 12 μεγάλαι θεοί, οἱ καλούμενοι Ὀλύμπιοι, καὶ ἐκ τοῦ ὅπου διεχωρίζεται τὸ πρὸς Ν. διακλαδουμένη σειρά καὶ ἀπετελεσθῆ ἡ περιώνυμος κοιλὴ τῶν Τριπόρων. Κιᾶνδὸς τοῦ Ὀλύμπου εἶνε ἡ Ὄσσα (Κισσάθος 1993 μ.) καὶ τὸ Πήλιον (1618 μ.). Εἰς δὲ τὴν πρὸς Δ. διευθυνημένην ὁροσειρᾶν τῆς Πίνδου ἀνήκει ἡ Τέμνη, παραρρομένη ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἄωου, καὶ ἄλλα ἐν Ἰπείρῳ ὄρη. Συνέχεται δὲ τὸ πρὸς Ν. διευθυνημένου κλάδου τῆς Πίνδου εἶνε ἐν τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι τὰ ὄρη τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, τῶν ὁποίων σημαντικώτερον εἶνε ὁ Τυμφρηστός ἢ Βελοῦρη (2300 μ.), τὸ Καράβι (2130 μ.), τὸ Βονταϊκάκι (2156 μ.), ἡ Βουλγύρα (1660 μ.) ὁ Προφήτης Ἥλιας (1280 μ.), ὁ Κόραξ ἢ Βαρούσιας (2495 μ.), ἡ Γκιῶνα (2512 μ.) καὶ ἡ Ὀττη (2150 μ.) Παρὰ τῶν πρόποδας τῆς Ὀττης ὑπάρχει στενὴ τῆς διάβάσεως καλουμένη Φερμαλίαι, ἔθνη ὑπῆρχε τείχος κωλῶν τὴν μεταξύ τῶν Φοινίκων καὶ Θεσσαλῶν συγκοινωνίαν. Ἐνταῦθα ἐκ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα τῆς Σπάρτης Λεωνίδαν 300 Σπαρτιάται ἐπσαν ἡρώδαια μαχόμενοι κατὰ μυριάδων Περσῶν. Ἡ ἀνοήτωρ μηνησθηθεῖσα ὁροσειρᾶ ἐνομένη μετὰ τοῦ Παρνασσοῦ (2435 μ.) διαχωρίζει τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα εἰς ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν. Ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ (Λιγκουρα), ὅστις ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὡς ἱερὸν ὄρος τοῦ Ἀπόλλωνος κενεῖται αἱ κορυφαὶ Τεθροῖα καὶ Λυκαορεῖα, ἐρ' ὧν ὑπῆρχον ναοὶ τῆς Ἀρτέμιδος, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Βάκχου μετ' ἀμπελῶν ἦτις κατὰ τὴν μυθολογίαν καὶ ἐκάστην παρῆγε σταφυλῆν. Ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ ὑπῆρχε καὶ σπήλαιον, ἐν ᾧ καθέκει δράκων καλούμενος Δελφίνος. Τούτων κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐφάνευσεν ὁ Ἀπόλλων, τὸ δὲ σπήλαιον ἀφιέρωθη εἰς αὐτὸν ἀνευρέθη τὸ πλουσιώτατον καὶ σεβαστώτατον μαντεῖον τῶν Δελφῶν.

Πρὸς Α. τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκτείνονται ἡ σειρά τῆς Ὄθρου, ἢτις εἶνε τὸ ρυσικὸν ὄρειον μεταξύ Θεσσαλίας καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος. Αὐτὴ μετὰ τῆς Πίνδου πρὸς Δ. καὶ τῶν Καρθωνίων καὶ τοῦ κάτω Ὀλύμπου πρὸς Α. διανοίγεται τὸ μέγα Θεσσαλικὸν λεκανοπέδιον, ὅπερ ἀρδεύει ὁ Πηνειὸς καὶ οἱ

τοῦτου παραπόταμοι. Ἐκ τῶν ΒΔ. τῆς Πίνδου ἔπεται κλάδος ἀποσπώμενος διαχωρίζει τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Ἀχελώου ἢ Ἀσπροποτάμου ἀπὸ τοῦ Ἀργεῶν ποταμοῦ, οὗτος ἡ εἰσθνησις ἀπὸ τῶν ἐλλοβῶν τοῦ μέγους 108 χιλιόμετρα πρὸς Β. ἀποτελεῖ τὰ πρὸς Δ ὄρη τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Μεμνημένους δὲ διαφόρους ἀποτελεῖται ἐν τῇ Θεσσαλικῇ νησιῶν τὴ Πήλιον καὶ ἡ Ὄσσα ἢ Κισσάθος, τὸν ὅπου, ὡς ἐπιμην, διαχωρίζει ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ὁ Πηνειὸς, καὶ τὰ τῆν Βοιωτῶν καὶ Ἀττικῶν διατρέχοντα ὄρη: Κιβαίριον (1470 μ.), ἐπὶ τοῦ ὅπου κατὰ τὴν μυθολογίαν καθήκει οἱ Μούσαι, Ἐλευκὸν, Πάρης, Πεντεκόντη ἢ Πεντέλη (1110 μ.), ὄρημαστὴ διὰ τὰ λευκώτατα μέρημά τῆς, ῤητινὸς (1030 μ.) περιώνυμος διὰ τὸ ἐπ' αὐτὸ παραγόμενον μελί καὶ τὸ Αἰαίριον, ἔθνη τὸ πάλαι ὑπῆρχον πλοῖσις μεταλλεῖα ἀργύρου, ὅν διὰ νόμου ἐγένετο μόνον μεταξύ τῶν πάντες αἱ πόλεις Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκησις 1η — 1. Ποῖα ἴσθητὶ τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον; — 2. Ποῖον μέρος τῆς Ἑλλάδος; — 3. Εἰς ποῖα μέρη φυσικῶς διαίρεται; — 4. Μεταξύ τῶν ἡσων μέρων ἴσθητὶ πλάτους καὶ ἀνατολικῶς μήκους κείρι; ἢ Ἑλλάς; — 5. Ποῦ εἶνε ἡ γεωγραφικὴ ἔκτασις τῆς Ἑλλάδος; — 6. Ποῖα τετραγ. γέλιον περιλαμβάνει ἡ Στερεὴ Ἑλλάς καὶ ἡ Πελοποννήσος καὶ ποσα αἱ νῆσοι; — 7. Ποῖαν ὄρειν περιέχουσιν αἱ ἀκταὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τί; — 8. Ποῖα εἶνε ὁ πρὸς Δ. κόλπος; — 9. Ποῖα εἰσπίπτουσι ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ πελάγους καὶ ποῖα ὑπὸ τὸν Αἰγαίου; — 10. Ποῦεν ὀνομασθῆ ὁ Παγαστικὸς κόλπος; — 11. Ποῦεν ὀνομασθῆ ὁ Σαρωνικός; — 12. Ποῖα εἶνε αἱ σημαντικώτεραι Χερσονήσοι τῆς Ἑλλάδος; — 13. Ποῦ κείται τὸ Ἄκτιον ἀκροτήριον καὶ τί συνέθη παρ' αὐτὸ; — 14. Ποῖον εἶνε τὸ ἀπέναντι τῆς Ζακύνθου κείμενον ἀκροτήριον; — 15. Πρὸς ποῖον τῶν ἀκροτήριον κείται τὸ Κατάκλιον; — 16. Ποῦς ἄλλως ὀνομασθῆτὶ Ἄρκτης καὶ ποῦ κείται; — 17. Ποῖα εἶνε ἡ νοτιωτάτη ἄκρη τῆς Μάνης; — 18. Ποῦ κείνεται τὰ ἀκροτήρια Μαλίας καὶ Σκύλλων; — 19. Ποῦα νοτιώτερον κείται πρὸς Ν. τῆς Ἀττικῆς; — 20. Ποῖα ἀκροτήρια κείνεται πρὸς Ν. τῆς Θεσσαλικῆς παραλίας; — 21. Ποῖα εἶνε αἱ ὀνομαστώτερα ἀκροτήρια τῆς Εὐβοίας; — 22. Τί συνέθη παρὰ τὸ Ἀρτεμίδιον καὶ τὴν Σηπιάδα ἄκρα; — 23. Ποῖον εἶνε ὁ ἐπιστήμωτερον νοθηρὸν τῆς Ἑλλάδος; — 24. Εἰς τίνα πορῶν συμβαίνειαι παλλήρατα; — 25. Ποῖον ναοῦ ἴσθηται τὰ εἰρεῖται ἐπὶ τοῦ Σουμιάδου ἀροῦ; — 26. Ποῦ συνέθηται ἡ νῆσος Εὐβοία μετὰ τῆς Βοιωτίας; — 27. Ποσαίτις ἡ Ἑλλάς εἶνε μικροτέρα τῆς Βύβωσις; — 28. Ποσαίτις εἶνε μικροτέρα τῆς ἑπικρατεῖας τῶν πέντε ἡσῶν ἡπειρῶν; — 29. Τί μέρος ἔχουσι τὰ παραλία τῆς ἡπειροτικῆς Ἑλλάδος; — 30. Ποῖον εἶνε τὸ μέρος τῶν πρὸς τὴν Τυρρανίαν σφόνδρα; — 31. Ποῖον εἶνε τὸ βορειώτατον σημεῖον τῆς Ἑλλάδος; — 32. Ποῖον τὸ μεσημέριώτατον; — 33. Ποῖον τὸ δυτικώτατον καὶ ποῖον τὸ ἀνατολικώτατον;

149. Λεκανοπέδια και ποταμοί της Στερεάς Ελλάδος.

Πάντα οι όρσειρες αυτά διακένονται την Στερεάν Ελλάδα εις λεκανοπέδια διαφερόμενα υπό μεγάλων ποταμών. Και προς Α. μὲν εἶνε τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Πηγεῖο (μῆκ. 162 χιλόμε.), ὅστις κατερχόμενος ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ δεξιό-μενος τὰ ὕδατα πάσης τῆς Θεσσαλικῆς χώρας ἐκβάλλει εἰς τὸ Αἰγαίον. Μεσημβριότερον κεῖται τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Σπερρεῖο ἢ Ἀλαμάνος (μῆκ. 80 χιλόμε.) ἔχον πρὸς Β. τὴν Ὄθρυν καὶ πρὸς Ν. τὴν Οἴτην καὶ τὸ Καλ. Λιθρομ ἢ Σαρῶματα. Νοτιώτερον ἔπειτα ἀπλοῦται τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Βοιωτικῆ Ἀσωποῦ (μῆκ. 54 χιλόμε.), ὅστις ἐκβάλλει εἰς τὴν Εὐβοικὴν θάλασσαν καὶ τὸ τοῦ Ἀθηναίων Κηφισσοῦ (μῆκ. 25 χιλόμε.), ὅστις ἐκβάλλει εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον.

Πρὸς Δ. δὲ ἐκτείνεται τὸ μέγιστον λεκανοπέδιον τοῦ Ἀρελῶν ἢ Ἀσπροποτάμου, μεγίστου πᾶν Ἑλληνικῶν ποταμῶν (μῆκ. 220 χιλόμε.), ὅστις παρὰ τὰ βόρεια τοῦ Πίνδου ἀρχόμενος διαρρέει μέγα μέρος τῆς Ἠπείρου καὶ διὰ τῆς Ἀκαρνανίας κατερχόμενος ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἴόνιον Πέλαγος. Εἰς τὰς ἄκρας τοῦ ποταμοῦ τούτου ἔβηται βασιτῆν Ζαῖκος καλουμένη, ἣτις εἶχε τὴν ἰδιότητα νὰ μεταβάλλῃ τὴν εἶναι εἰς ὕδωρ πλὴν τῆς ὄσμης. Ὑπῆρχον δ' ἐν αὐτῇ καὶ λίθιναι ἀνομοιογενεῖς γόμενοι, οἵ ὧν ἐλευκνίζοντο τὰ λινὰ ὑφάσματα.

Ὁ Ἀχελῷος θεωρεῖται ὡς μέγιστος πᾶν ποταμῶν τῆς Ἑλλάδος, οὐ μόνον διὰ τὴν ἔξιν τὸ μέγιστον μήκος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γίνεσιν τὴν μεγίστην ποσότητα ὕδατος· εἶνε δὲ ὁ μόνος ποταμὸς πλωτὸς εἰς πλοίαρχια.

Δυτικῶς τούτου κεῖται τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Ἀρχαῖου ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος δέχεται τὰ ὕδατα τοῦ Ζαγορίου καὶ τοῦ Μεσσόβου. Πρὸς Α. δὲ τὸ Ζαγοριὸν ἐκβάλλουσιν εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον δύο μικρότεροι ποταμοὶ ὁ Εὐνός ἢ Φειδαρις καὶ ὁ Μόρος.

150. Ὅρη τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων. Τὸ τῆς Πελοποννήσου ὄρος εἶνε μὲν ὄρειον, πεδινὰ ἀλλὰ παρουσιάζει πλεῖστεράς πεδιάδας ἢ ἰσθμὸν ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἐν μὲν τῇ βορείῃ Πελοποννήσῳ ἐκτείνονται ἀπὸ Δ. πρὸς Α. τὰ συνεχόμενα ὁ Ἐριφάνθος ἢ Ὠλέρος (2225 μ.) καὶ ἡ Κυλλήνη ἢ Ζήρια (2374 μ.), ἐνθα κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐγενήθη ὁ Ἐριθρ., τὰ Ἀρόνια (2355 μ.)

καὶ τὸ Παγαθαῖον ἢ Βεϊδιάς (1927 μ.). Ἐν δὲ τῷ κέντρῳ ἀπλοῦται τὸ μέγα Ἀραδικὸν ὄρειον, ἐξ οὗ λαμβάνουσι τὴν γένεσιν πάντες οἱ μεγάλοι ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου. Εἰς τὴν ὄρειάν ταύτην ἀνήκουσι τὸ Μαῖναιον καὶ ὁ Ταγέτος ἢ Πενταδάκτυλος ἢ βροῦσι τῆς Μήνης (2470 μ.). Ἀνατολικῆ δὲ ὄρεισιρὰ εἶνε ὁ Πάρος ἢ Μαλεθὸ (1840 μ.), τὸ Ἀρισίριον (1772 μ.), τὸ Παρθένιον (1217 μ.) καὶ τὸ Ἀραγαθαῖον (1199 μ.).

Δυτικῆ δὲ ὄρεισιρὰ εἶνε τὸ Λάκαιον ἢ Τετράριον (1518 μ.), ἡ Φολὴ (668 μ.), ὁ Σκόλιος (1130 μ.) καὶ ἡ Ἰθάμη ἢ Βουλδέρο, ὅρος ἀποτομώτατον καὶ ἡφαιστειον.

Ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν νήσων ὄρη ὀνομαστά εἶνε ἡ ἀπὸ Β. πρὸς Ν. διατρέγουσα τὴν Εὐβοίαν ὄρεισιρὰ Τελέθρον ἢ Καρδιὰ (971 μ.), ἡ Λέρφον (1745 μ.), ἡ Ὀρμη (1404), τὸ ἐπὶ τῆς Νάξου ὄρος Ἄριος (1000 μ.) ὁ ἐπὶ τῆς Κεφαλληνίας Αἶνος (1620 μ.) καὶ ἄλλα τινὰ ἐπ' ἄλλων.

151. Ποταμοὶ καὶ λεκανοπέδια τῆς Πελοποννήσου.

Ποταμὸν κυριώτατον καὶ διάφορον λεκανοπέδιον, ὁ ὁποῖος κατακείμενος τὴν Πελοπόννησον εἶνε ὁ πρὸς Δ. εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος ἐκβάλλων Ἀλφειὸς ἢ Ρομφιά (90 χιλ.), ὁ μέγιστος τῶν τῆς Πελοποννήσου ποταμῶν ὃν εἶχον θεοποιήσει οἱ ἀρχαῖοι καὶ πλουτοτότην ἐκάλεον. Οὗτος κατερχόμενος ἐκ τῶν νοτίων ὄρειων τοῦ Ἀραδικῆ ὄρειοπέδιου καὶ δεξιόμενος κατὰ τὸν βόρειον αὐτοῦ καὶ ἄλλοις ποταμοῦς λαμβάνοντας τὰς πηγὰς ἐκ τῶν βορείων ὄρειων τοῦ αὐτοῦ ὄρειοπέδιου ἐκβάλλει εἰς τὸν Κυπαρισσιακὸν κόλπον· ὁ βορειώτερον τοῦ προηγουμένου τὴν Ἠλιὰ διαρρέων ποταμὸς Πηγεῖος (μῆκ. 70 χιλ.) ἐκ τοῦ Ὠλεῖνος κατερχόμενος. Νοτιῶς δὲ εἶνε ὁ Πάμισος ἢ Περνάτος (μῆκ. 50 χιλ.) καὶ ὁ Εὐρώτας (μῆκ. 80 χιλόμε.). Ἀμφοτέροι οὗτοι ἐκ τῶν νοτίων ἐπίσης ὄρειων τοῦ Ἀραδικῆ ὄρειοπέδιου πηγάζοντες διαρρέουσιν ὁ μὲν τὴν Μεσσηνίαν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, ὁ δὲ τὴν Λακωνίαν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Λακωνικόν. Ἀνατολικῶς κεῖται ὁ ἔζρων ὧν ἔχον τὴν κώτην Ἰτραῶν ἢ Πλανίνα ὁ πρότερον Ἀλιθακὸν καλούμενος. Εἰς τὸν ποταμὸν τούτον ὑπῆρχε λίθος ὁμοιος σακκίφω, ὅστις ἐξήλεγε τοὺς ψευδοκρυπτάς γενόμενος μέλας εἰς τὰς χεῖρας τῶν.

Τὴν δὲ βορείων Πελοποννήσου δια-

ρρέουσι παραλλήλως σχεδὸν καὶ εἰς ἰσάριθμα κατακείμενοις λεκανοπέδιοι οἱ ἐξῆς ἡμερομνηστέροις ποταμοῖσι· ἐν μὲν τῇ Κορινθίᾳ ὁ Ἀσωπός, διαρρέων τὴν πεδιάδα Ἀγίου Γεωργίου ἢ Φιλίσιον πεδίον, ὁ Ἐλισσῶν, ὁ Σῆς ἢ Σῦθα, καὶ ὁ Κρίσις, ἐκβάλλοντες ἅπαντες εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ἐν δὲ τῇ Ἀχαΐᾳ εἶνε ὁ Κραθῆς ἢ Ἀκράτας, ὁ Βουραϊκὸς καὶ ὁ Σελινοῦς, ἐκβάλλοντες ἐπίσης εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον.

152. Λίμναι. Αἱ λίμναι τῆς Ἑλλάδος ἐν συχρασίᾳ πρὸς τὰς τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος. Χερσονήσου εἶνε μικραὶ καὶ ἀσημανταί. Καὶ ἐν μὲν τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι ὀνομαστώτεραι εἶνε ἡ Ἀσκουριάς καὶ ἡ Νεσσοῦς ἢ Βεϊδιάς ἢ Κάρλα πρὸς Β. τοῦ Βόλου καὶ ἡ Ξυρῶνις κατὰ τὸν Δομοκόν. Ἡ Τριγωνίς καὶ ἡ λιμνοθάλασσα τοῦ Αἰτωλικοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ. Ἡ ἀποξηρανθεῖσα Κωπαῖς (πάλαι Κημισίς) ἡ μεγίστη ψαῶν (300 τετρ. χιλ.) Ἡ Ὑλικὴ ἐν Βοιωτίᾳ.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ εἶνε ἡ Λέρφον ἐν τῇ ὁποίᾳ διέτριβεν ἡ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φουνοθεῖσα Λερναία Ὑδρα, ἡ Φενεὸς καὶ ἡ Στυμφαλίς, ἣτις ἦτο πλήρης σαρκωζῶν ὄρειων, ἅτινα κατέστρεφον ὁ Ἡρακλῆς.

Πλὴν τούτων υπάρχουν ἐν Ἑλλάδι καὶ μικραὶ ἀβαθεῖς παράλια λίμναι, χρησιμοποιοῦμεναι μάλλον πρὸς πῆξιν ἄλατος διὸ καὶ ἀλιτικὰ καλοῦνται. Τιοῦται εἶνε ἡ τοῦ Μεσολογγίου, τῆς Δεμβραίνης, τοῦ Βόλου καὶ ἄλλα. Τινὲς τῶν λιμνῶν τούτων χρησιμεύουσιν ὡς ἰχθυοτροφεία, ὡς τοῦ Ἀράξου, τοῦ Πύργου, τῶν Βουπρασίων καὶ ἄλλων.

153. Ὑδάτα νοσηρὰ καὶ ὕδατα ἱαματικά.

Παρὰ τὰς ἀκτάς καὶ τὰ στήματα τῶν ποταμῶν υπάρχουν ἐπίσης τόποι ἐλώδεις, καθιστώμετες νοσηρὰς τὰς παρακείμενας χώρας. Ἀντιθέτως ὅμως τούτων υπάρχουν πηγαὶ ἢ ὕδατα ἱαματικά, ὧν τὰ κυριώτερα εἶνε τὰ τῆς Αἰθιψῆς, τῶν Θερμοπυλῶν, τῆς Ἰπτάκης, τῆς Κόθων, τῶν Μεθώνων, τοῦ Αουτρακίου, τῆς Κυλλήνης καὶ ἄλλα.

154. Πεδιάδες. Ἡ Ἑλλάς ἔχει πολλὰς καὶ διάφορας πεδιάδας μεταξὺ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερας μείας εἶνε ἄξια αἱ ἐξῆς.

Ἐν μὲν τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι ἡ μεγάλη Θεσσαλικὴ πεδιάς, ὅσα οἰσεῖ ἀθροισμα πολλῶν μικροτέρων πρὸς ἀλλήλας παρακειμένων. Ἡ Πα-

ραρλωίτες επί της Ἀκαρνανίας, ἢ τοῦ Σπερχειοῦ ἢ Ἀλαμάνε ἐπί τῆς Φθιώτιδος, ἢ τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισοῦ, ἢ Θηβαϊκῆ ἢ Παρασωπία, ἢ τῆς Ἀταλάντης, τῶν Πλαταιῶν, τῶν Μεγάρων, τῆς Ἐλευσίως ἢ Θρᾴσιον πεδίων, τοῦ Ἄρρωποῦ, τοῦ Μαθαῶνος, τῶν Μεσογείων καὶ τῶν Ἀθηναίων.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ εἶνε ἡ τῆς Ἀργολίδος, Κορινθίας, Λακωνίας, καὶ Κυνορίας.

Ἐν δὲ ταῖς νήσοις ὀνομαστοτέρας πεδιάδες εἶνε ἡ τοῦ Σπρωγορίου καὶ ἡ τῆς Χαλκίδος ἢ Ἀθήλων Πεδίων ἐπὶ τῆς Εὐβοίας· ἢ τῆς Ζακύνθου, ἢ τῆς Παλλάδος ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ τῆς Κερκίρας.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Κόλποι τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἀμβρακικός, ὁ Κορινθιακός, ὁ Κυπρισσαϊκός, ὁ Μεσσηνιακός, ὁ Λακωνικός, ὁ Ἀργολικός, ὁ Σαρωνικός, ὁ Μελιακός καὶ ὁ Παγασητικός.

Χερσόνησοι. Ἡ τῶν Παγασῶν, τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἀργολίδος, τῆς Ἀκαθίας, τῆς Λακωνίας, τῆς Μεσσηνίας καὶ τοῦ Ἀνακτορίου. Ἡ Πελοπόννησος δύναται να θεωρηθῆ ὡς ἄθροισμα χερσῶ ἴσων.

Ἀκρωτήρια. Ἄκτιον, Ἀντίρριον, Ῥιον, Ἀραξος, Χελωνάτας, Καπτικάλον, Ἀκρίτας, Ταίναρον, Μελίας, Σκυλλαιον, Σούνιον, Ἀφείται, Αἰάντιον, Σητιάς, Καρηρεῖς καὶ Ἀρτεμισίον.

Ὄρη. Ὀλυμπος, Ὄσσα, Πίνδος, Ζυγός, Καράθι, Βουλγάρια, Τυμφορστός, Ὄφθα, Κόραξ, Γκιόνα, Παραναστός, Ὄθρου, Πήλιον, Κιθαίων, Ἐλικόν, Πάρνης, Πεντελίκον, Ὑμμητός, Λαβριον, Αἰγάλεως.

Ἐν τῇ Πελοποννήσῳ: Κυλλήνη, Ἀροάνια, Ἀρτεμισίον, Παρθένιον, Ἀραχναίον, Πάρναν, Ἐρύμανθος, Παναγαϊκόν, Φολοῖ, Μαίναλον, Ταύγετος.

Ἐν ταῖς νήσοις: Ὀχη, Δίρρος, Ὀλυμπος, Πυξάρια καὶ Τελεθέριον ἐν Εὐβοίᾳ, Δρίος ἐν Νάξῳ καὶ Αἶνος ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Ποταμοὶ. Πηνειὸς, Σπερχειὸς, Κηφισός, Ἰλισσός, Ἀραχθὸς καὶ Ἀχελώος, Εὐρώης καὶ ἄλλοι.

Ἄλιμα. Νεσωνίς, Βετιθής, Σεναίς, Ἰρκαίνης, Γλυκὴ, Λέρνη, Φενεὸς καὶ Στυμφαλίς.

Ὑδατα ἱαματικά. Τὰ τῆς Αἰδηψοῦ, Ὑπάτης, Θερμοπυλῶν, Κίθων, Μεθάνων, Κυλλήνης, Αὐτρακίου.

Πεδιάδες. Ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Ἑλλάδι. Θεσσαλική, Παραχελωνίτις Σπερχειοῦ, Βοιωτικὸν Κηφισοῦ, Θηβαϊκῆ, Ἀταλάντης, Πλαταιῶν, Μεγάρων, Ἐλευσίως, Ἄρρωπο, Μαθαῶνος, Μεσογείων καὶ Ἀθηνῶν.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ αἱ τῆς Ἀργολίδος, Κορινθίας, Λακωνίας καὶ Κυνορίας.

Ἐν ταῖς νήσοις, αἱ τῆς Χαλκίδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας καὶ Κερκίρας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ

Ἡ Ἑλλὰς διοικητικῶς διαιρεῖται εἰς νομοὺς 26. Οἱ νομοὶ εἰς ἑπαρχίας 69 καὶ αἱ ἑπαρχίαι εἰς δήμους 443.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ἐκτασίς 2280 πετρ. χιλίωμ. περίπου. Πληθυσμὸς 255,978 κατοίκους.

Φυσικὴ Ἀποψή

Κλίμα. Τὸ κλίμα τῆς Ἀττικῆς εἶνε ἐκ τῶν ὥραιότερων καὶ προσηνέων τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν. Ἡ ἀπύκνωσιν αὐτῆς ῥημίζεται διὰ τὴν καθαρότητα καὶ τὴν διαύγειαν καὶ τοὺς ποικίλους χροματισμοὺς αὐτῆ· τὸ ῥῶδίδι ἐπὶ τῶν ὄρειων καὶ τῶν πεδίων.

Ἐδαφός. Τὸ ἔδαφος τῆς Ἀττικῆς λεπτοπέγγων ὄν δὲν εἶνε πολὺ εὐφροῦν.

Προϊόντα. Δημητριακὰ κεραικοί, σίνοι, ἔλαιον, μέλι, πρώινα κτηνοτροφία καὶ βοεμυχανίας, μάκρωνα καὶ τινα μέταλλα.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Σούνιον (Κάβο κολώνες) ἢ Ἀμφιάλη (Πέρασμα) καὶ ἡ Πιθήια.

Ὄρη. Ὁ Πάρνης, τὸ Πεντελικόν, ὁ Ὑμητός, ἢ Λεῖρας τοῦ Αἰγῆλω ἔχουσα τρεῖς διακεκριμένους κορυφάς, Ζάσταον πρὸς Β., Ἄμωνι ἐν τῷ μέσῳ καὶ Σκαρμαγὰς πρὸς Μ., τὸ Λαβριον ἐθα ὑπὸ ῥαχίᾳ μεταλλεῖς μελάνθου καὶ ἀργύρου καὶ ἡ Γεράνεια.

Πεδιάδες. Διὰ τῶν ὄρειων τούτων ἡ Ἀττικὴ κατατέμεται εἰς 4 μεγάλα τμήματα ἀπαρτίζοντα ἴδια λεκανοπέδια τὰ ἐξῆς: 1. Ἡ Δακρυία πρὸς Β. τῆς Πάρνητος καὶ Πεντελικοῦ, τὰ Μεσόγεια πρὸς Α. τοῦ Ὑμηττοῦ, τὸ Ἀθηναϊκὸν καὶ τὸ Θρᾴσιον πεδίων πρὸς Δ. Τὸ σημαντικότερον τῶν πεδίων τούτων εἶνε τὸ Ἀθηναϊκὸν κείμενον μεταξύ Πάρνητος, Πεντελικοῦ, Ὑμηττοῦ καὶ Αἰγάλεω καὶ ἐκτείνεται πρὸς Ν. εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον. Μεμονωμένα δὲ βουνά εἶνε τὸ Ἄκροπόλεω (54.156 μ.) τὸ τοῦ Λυκαβήτοῦ (277 μ.) καὶ τὰ Τουρκοβού-

ρια, ἅτινα διαίρουν τὸ Ἀθηναϊκὸν πεδίων εἰς δύο τμήματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν δυτικὸν διαίρει ὁ Κηφισός, τὸ δὲ ἀνατολικὸν ὁ Ἰλισσός.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκησ. 19.—1. Ποῖον ὄρειον συνέθετα εἶνε ἡ Πίνδος καὶ τίνα ὀνόματα λαμβάνει; — 2. Εἰπέ τὰ ὄρη ἅπαντα ἐκτείνοντα πρὸς Ν. τῆς Πίνδος — 3. Μετὰ τίνων ὄρειων ἵνοῦται ἡ πρὸς Ν. ὄροσειρά τῆς Πίνδος καὶ εἰς τίς χωρίας τὴν Στερεάν Ἑλλάδα; — 4. Ποῖα ὄρη ἀνομοιογενεῖ τὰ μέγα Θεσσαλικὰ ὄρησίντων; — 5. Ποῖα ὄρη πρὸς Δ. ἀποτελοῦσι τὸ ὄρη τοῦ Ἑλλην. Βασιλείου καὶ τίνα λεκανοπέδια διαχωρίζει ἡ ὄροσειρά αὐτῆ; — 6. Ποῖα ὄρη διαχωρίζει ἡ Πηνειὸς ἐν Θεσσαλίᾳ; — 7. Εἰπέ τὰς μνημονωμένας πεδιάδας ἐν τῇ Θεσσαλομαγαρῆσιν, τῇ Ἀττικῇ καὶ τῇ Βοιωτίᾳ; — 8. Πῶν εἶνε τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου καὶ ποῦ τὸ τῆς Πίνδος; — 9. Εἰπέ τὰ διάφορα ὄρη τῆς Στερεᾶς καὶ Πελοποννήσου τὰ ἔγιστα πλέον τὸν 2 χιλ. μέτρ. ὕψος; — 10. Ποῦ ἀπόκειται καίται τὰ ὄρη Κόραξ καὶ Ὑμίνα; — 11. Ποῦ κείται ὁ Κιθαίων, Ἐλικίων καὶ Ὑμητός; — 12. Ποῖα ὄροσειρά ἐκτείνεται πρὸς Α. τοῦ Τουρκοβούτοῦ; — 13. Εἰπέ διάφορα ὄρη ἐν τῇ Στερεᾷ ἔγιστα ἕως ὑπὲρ τὰ 1000 μέτρ. — 13. Ποῖον εἶνε τὸ ὕψιστον ὄρος τῆς Ἑλλάδος καὶ ποῦ τὰ χαμηλότερα;

Ἄσκησις. 20.—1. Πῶθεν κατέρχεται ἡ Πηνειὸς; — 2. Ποῦ λεκανοπέδιον κείται πρὸς Ν. τοῦ Σπερχειοῦ; — 3. Ποῦ λεκανοπέδιον κείται πρὸς Ν. τοῦ Πηνειοῦ καὶ ποῦ εἶνε τὰ ὄρη αὐτῶν; — 4. Ποιοὶ ποταμοὶ ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν Εὐβοικὴν θάλασσαν; — 5. Ποῖον εἶνε τὸ μήκος τοῦ Πηνειοῦ; — 6. Ποῖον τὸ Σπρωγορίου; — 7. Ποῖον τὸ Βοιωτικὸν Ἄζωπον; — 8. Ποῖον τὸ Ἀθηναϊκὸν Κηφισοῦ; — 9. Ποῖον εἶνε ὁ μέγιστος καταρῆς τῆς Ἑλλάδος, διὰ ποῖον μερῶν διέρχεται, ποῦ ἐκβάλλει καὶ τί μήκος ἔχει; — 10. Ποῖον λεκανοπέδιον κείται δυτικῶς τοῦ Ἀράθου; — 11. Εἰπέ δύο μικροῦς ποταμοὺς ὀνομαστοὺς ἐν τῇ μεθολογίᾳ. 12. Ποῖαι εἶνε αἱ τρεῖς ὄροσειραι αἰνίας τέμουσαι πρὸς Μεσημβρίαν τὴν Πελοποννήσον; — 13. Ποῖον εἶνε τὸ ἀπομακρύτερον ὄρος τῆς Πελοποννήσου; — 14. Ποῖον εἶνε τὸ ὄρος τῶν Ἀρραίων; — 15. Ποῖα ὄρη ἐν τῇ Ἑλλάδι φέρουσι τὸ ὄνομα Ὀλύμπου καὶ ποῦ ταῦτα κείται; — 16. Ποῦ κείται τὸ Μαίναλον; — 17. Εἰπέ τὰ πρὸς Α. τῆς τῆς Πελοποννήσου; — 18. Εἰπέ τὰ πρὸς Δ.; — 19. Ποῖα εἶνε τὰ διάφορα ἐπὶ τῶν νήσων ὀνομαστὰ ὄρη.

Ἄσκησις. 21.—1. Ποῖον εἶνε ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου; — 2. Ποῖον εἶνε τὸ μήκος αὐτοῦ; — 3. Πῶθεν ὁ Πηνειὸς κατέρχεται καὶ τί μήκος ἔχει; — 4. Ποῖον ποταμὸν διαίρει τὴν Μεσσηνίαν καὶ ποῦ τὴν Λακωνίαν; — 5. Εἰπέ τοῦς ἐν τῇ Κορινθίᾳ ποταμοὺς; — 6. Ὑπὸ ποῖον ποταμῶν διαίρεται ἡ Ἀγαθὰ; — 7. Εἰπέ ἅπαντας τοὺς ποταμοὺς τῆς Ἑλλάδος τοὺς εἰς τὸν Κορινθιακὸν ἐκβάλλοντας; — 8. Ποῖα εἶνε ἡ μέγιστη λίμνη τῆς Ἑλλάδος καὶ τίνα ἔκαστον αὐτῆ κατέχει; — 9. Ποῖον εἶνε αἱ ὀνομαστοτέρας λίμναι τῆς Στερε. Ἑλλάδος; — 10. Ποῖαι αἱ τῆς Πελοποννήσου; — 11. Εἰπέ τὰς ἐν τῇ Στ. Ἑλλάδι πεδιάδας; — 12. Ποῦ κείται τὸ Φαλαῖσιον πεδίων; — 13. Ποῦ τὸ Θρᾴσιον;

Ἄσκησις. 22.—1. Ποῦ κατὰ τὴν μεθολογίαν διέρχονται αἱ Μούσαι; — 2. Ποῦ κείται αἱ Θερμοπύλαι καὶ διατὶ αὐταὶ φημιζόνται; — 4. Τί συμβολίζει ὁ Παναριστός; — 5. Ποῦ ἐπέχρηματιζόταν τὰ Θεσσαλικὰ τέμπη; — 6. Τί ἴφροτον εἶνε τὸν Ἀγχιόλιον ποταμῶν; — 7. Διατ εἶνε ὀνομαστὴ ἡ Πεντελί; — 8. Πῶθεν τὸ μαντιῶν τῶν Δελφῶν ἔγει τὴν ἀρχὴν του; — 9. Τί ὕψιστον εἶνε τὸν Ἰαγκον ποταμῶν; — 10. Ποῖον θηρίον διαίρει εἰς τὴν λίανην Λέρνην; — 13. Διατὶ εἶνε περιώνυμος ὁ Ὑμητός;

Ποταμοί. Τὰ διαφέροντα τὴν Ἀττικὴν βεβρα εἶνε πενιχρά, ἐκλείποντα τὸ θέρος ἐν καιρῷ ἰνυμβρίας. Ὁνομαστώτεροι ποταμοὶ εἶνε ὁ Κηφισσὸς καὶ ὁ Πεισισός.

Λίμνη. Ἐν τῇ Ἀττικῇ οὐδεμία ὑπάρχει λίμνη, πλὴν τῆς Βουλιγαμῆνης ἥτις εἶνε μάλλον φρικτὴ δεξερμῆν ὕδατος ὑψηλοτέρου θεοῦχου ἰσχυατικῶ. Τέλευτα δὲ καὶ ἐλώδη τμήματα περιέχει πολλὰ.

Λιμένες καὶ ὄρμοι. Ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς, ὁ τῆς Ζέας ὁ τῆς Μουρχειᾶς πρὸς Ν. τοῦ Πειραιῶς. Ὁ ὄρμος ὁ τῆς Βουλιγαμῆνης καὶ ὁ τῆς Ἀραδίθου (Ἀγ. Νικολάου) ἐν τῇ δυτικῇ παραλίᾳ, ὁ τῶν Ἐργαστηρίων τοῦ Λαυρίου, ὁ Πόρτο-Μαρθῆ ἐν τῇ ἀνατολῇ. παραλίᾳ, ὁ τοῦ Κατάμου (Δελφίνου). καὶ ὁ Σκάλα τοῦ Ἐρω ποῦ βρεσιότερον.

Νῆσοι. Ἡ Σαλαμίς, ἡ Λειψοκονιάδα (Ψωττάλεια), ἡ Μακρόνησος, ἡ Αἶγνα καὶ ἄλλα τινὲς ἀκροταίετοι.

Κόλποι. Ὁ Σαρωνικός.

Συγκοινωνία. Μετὰ μεγάλη ἀμαξίτις ὁδὸς προεκτεταμένη μεταξὺ Ἀθηῶν καὶ Ἐλευσίνος ἀνακλασθῆναι ἐν Ἐλευσίνῃ καὶ συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς Βιωτίας καὶ Κορινθίας, Σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ ὑπάρχουσι τρεῖς, ἀπετηρίαν ἔχουσαι τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ α') Ἀθηῶν Πειραιῶς, β') Ἀθηῶν Λαυρίου μετὰ διακλαδῶσεως ἐν Κηφισσίᾳ, καὶ γ') Πειραιῶς Ἀθηῶν-Πελοποννήσου.

157. Διοικητικὴ διαίρεσις.— Ὁ Νεμὸς Ἀττικῆς διοικητικῶς διαίρεται εἰς τρεῖς ἐπαρχίας: 1) Ἀττικῆς 2) Μεγαρίδας καὶ 3) Αἰγιόγης.

158. Ἐπαρχία Ἀττικῆς. Πρωτεύουσα τοῦ νεμοῦ, τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ βασιλείου εἶνε αἱ

ΑΘΗΝΑΙ

(111,000 κ.), αἰτίνες κείνται μεταξὺ τῶν ποταμῶν Κηφισσοῦ καὶ Πεισισσοῦ. Αἱ ἀρχαῖαι Ἀθήναι τὸ πάλαι συνίσταντο εἰς τριῶν μερῶν, ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως, ἐκ τῆς κάτω πόλεως, ἥτις ὀνομαζέτο Ἄστυ, καὶ ἐκ τῶν λιμένων τοῦ Πειραιῶς, Μουρχειᾶς καὶ παλαιῶ Φαλήρου, ὅστινες συνεδέοντο μετὰ τῶν

Ἀθηῶν διὰ μακρῶν τειχῶν. Ἡ Ἀκρόπολις μέχρι τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ πόλις ἔλαβε σπουδαίωτά τινα, ἐχρησίμευεν καὶ ὡς εἶρα τοῦ βασιλείου μετὰ τῶν πολιτικῶν καὶ ἱερατικῶν αὐτοῦ ὑπαλλήλων. Ἄπανα ἡ πόλις κατακοσμεῖτο ὑπὸ θαυμασίων ἔργων οἰκοδομῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἐπισημώτερα λείψανα εἶνε τὰ ἀκόλουθα.

Ἐν μὲν τῇ Ἀκροπόλει τὰ Προπύλαια μετὰ τῆς Πενταθήρας, πλησίον τῶν ὁπίων κίττα ὁ ναὸς τῆς Ἀπέρου Νίκης, τὸ Ἐσχάριον καὶ ὁ Πόρθειον, ὅστις οἰκοδομήθει ἐπὶ Περικλέους ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων Ἰκτίνου καὶ Καλλικράτους, ἀποσπᾶ τὸν θαυμασίων παντός τοῦ ἀνεπτύχμενον κόσμον. Ὁ Παρθειὸν μεταβλήθει μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς ταιμίον καὶ χρησίμευον συγχρόως ὡς πυριτοδοποθήκη ἐσφίξετο ὀλόκληρος μέχρι τοῦ 1687, ὅτε περιχορηγέων

τῆς Εὐρώπης ἡ δὲ ἀφθονία τοῦ μαρμάρου καθιστᾷ καινὴν τὴν χρῆσιν αὐτοῦ εἰς τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς οἰκοδομὰς, τῶν ὁποίων αἱ πολυτελέστεραι εἶνε ἐφ' ἡμίλλοι πρὸς τὰς καλλίστας τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Εὐρώπης. Τὰ σημαντικώτερα καὶ λαμπρότερα τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων εἶνε τὰ Ἀνάκτορα, ὅστιθεν τῶν ὁπίων εἶνε ὁ βασιλικὸς κήπος μετ' ἐρπνότηας περιπέτρα καὶ κανονικωτάτας δεινροστομίας διὰ μέσου τῶν ὁπίων τὸ βλέμμα εἰσδίδει εἰς ὠραίαν ἀποψιν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῆς ἀπόστην μαρμαυροῦσης θαλάσσης· τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Λαδοῦχου, τὸ Ζάτειον Μέγαρον, ἡ Σιναία Ἀκαδημία, εἰς ἀνεργίαν τῆς ὁπίων ἐδαπανήθησαν 3 περίπου ἑκατομμύρια φράγ. ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος Σίντα, τὸ Πανεπιστήμιον, ἡ Βασιλικὸς Βιβλιοθήκη, τὸ Χρμειὸν, τὸ ἐκ μαρμάρου ἀνακτισθὲν Στάδιον, τὸ Βου-

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

τῶν Τούρκων ἐν τῇ Ἀκροπόλει ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν, ὅδης ἐνετικῆ περσοῦσα ἐν αὐτῷ ἀνέφλεξε τὴν πυρτιδα καὶ ἀνετίναξεν εἰς τὸν ἀέρα τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ ναοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἔσπετι ὅπερ ἦτο πλήρες δημοσίων οἰκοδομῶν, σφίζονται τὰ ἐρείπια τοῦ μερίστου ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Λόβου, ὁ ναὸς τοῦ Ἡραίου κινῶς καλούμενος Θηρεῖον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρόδου τοῦ Ἀττικοῦ, τὸ Ἀσκλημεῖον, τὸ Θέατρον τοῦ Διονύσου, (πάντα ταῦτα πέριξ τῆς Ἀκροπόλεως κείμενα), τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀνοικαρίτου ὁ πύργος τοῦ Κορηόστου (ναὸς τοῦ Αἰόλου), ἡ Πύλη τῆς Ἀγορᾶς καὶ ἄλλα τινὰ.

159. Αἱ νέα Ἀθήναι ἐκτισμένα μετ' εὐθείας καὶ κανονικῆς ὁδοῦ συγκαταλέγονται μετὰ τῶν πρώτων πόλεων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν δευτερευουσῶν

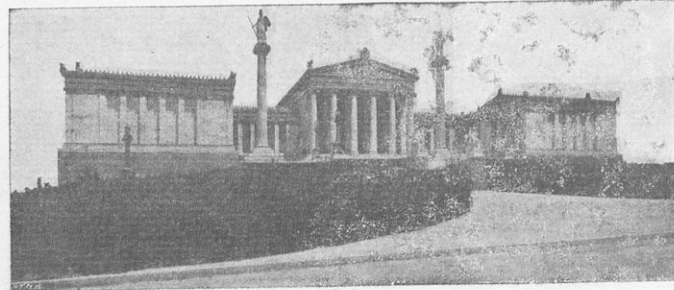
λεντήριον, τὸ Ὠδεῖον, τὸ Πολυτεχνεῖον, τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, τὸ Θέατρον, τῆ Ἀρσενεῖον κτλ. Αἱ Ἀθήναι ὡς ἐν τῷ ἀρχαίωτι αὐτοῦ καὶ ἡμέρον θεωροῦνται ὡς κέντρον τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν καὶ ἐν αὐταῖς ἀνεπτύχθη ἐσχάτως σημαντικὴ βιομηχανία καὶ διεξάγεται ἐμπορίαν μετὰ τῆς ἐσωτερικῶν καὶ ἑξωτερικῶν μερῶν.

160. Ἐξοχαὶ τῶν Ἀθηνῶν. Κηφισσία συνδεμένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῶν Ἀθηῶν, ἔχουσα λαμπρὰς ἐπαυλας καὶ δροσερότατον ὕδωρ. Αὕτη ἦτο μία τῶν 12 πόλεων τῆς Ἀττικῆς τὰς ὁπίων ἐκτίσεν ὁ Κέαρωφ καὶ ἐχρησίμευεν ὡς ἐνδείαγμα τῶν πλουσίων ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς εἶχεν ἐν αὐτῇ ὀνομαστὴν ἑπαυλίαν μετὰ κήπου, λουτρῶν καὶ στοῶν ὁ δὲ Ἀυτοκράτωρ Ἀδριανὸς θέλων νὰ χρησιμοποίησιν τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων

της Κρησίας είχε κατασκευάσει μέγα ύδραγωγείον τὸ ὅποιον καὶ ἀνεκαλύφθη. Ἀμαρούσιον οὕτω ὀνομασθῆν ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ τὸ πάλαι ὑπάρχοντος ναοῦ τῆς Ἀμαρυσίας Ἀρτέμιδος, εἶνε τερπίνον θερινὸν ἐνδιαίτημα μὲν πολλὰς φυσικὰς καλλωνὰς καὶ ὀσμωσπὸν ὕδαρ. Ἀμφότερα αἱ ἐξοχαὶ αὗται κεντὰν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Πεντελικοῦ. Τὰ Παϊσία κείμενα πλησίον τῶν Ἀθηνῶν μὲ εὐθαλεῖς κήπους καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς.

Τὸ Νέον Φάληρον καὶ Παλαιὸν Φάληρον ἀμφότερα παράλιαι ἐξοχαὶ κείμεναι ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου ἔχουσιν λουτρὰ καὶ ἐστιατόρια καὶ συνδεδεμένα μετὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διὰ σιδηροδρόμου.

Ταῦτόν ἢ Δεκτέλεια εἰς τὰς ὑποφωτεινὰς τῆς Πάρινης, βασιλικὴ ἐπαυλις μὲ ἐκτεταμέναις φουέταις. Πεντέλη, μοναστήριον ἐπὶ τοῦ Πεντελικοῦ ὄρους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Καισαριανή, μοναστήριον κείμενον εἰς τὰς δυτικὰς ὑποφωτεινὰς τοῦ Ἰμπεττοῦ καὶ πολλὰ ἄλλα.

161. ΠΕΙΡΑΙΕΙΣ (43,000 κ.), τὸ ἐπίνειον τῶν Ἀθηνῶν, πόλις λίαν ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανοῦ ἔχουσα εὐθυγράμους καὶ κανονικωτάτας ὁδοὺς φωτισμέναις διὰ φωταερίου καὶ ηλεκτρικοῦ φωτός, παντοειδῆ ἐργαστάσια, μηχανουργεῖα, ναυπηγεῖα, διάφορα ὑφαντουργεῖα, τὴν ναυτικὴν σχολὴν τῶν δοκιμῶν, θέατρον, γυμνάσιον καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκπαιδευτήρια καὶ φιλανθρωπικὰ κατὰ στήματα. Ὁ Πειραιὲς ἀπέχων περί τὰ 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν συνδέεται μετ' αὐτῶν διὰ δύο σιδηροδρόμων καὶ ἐνὸς τροχιοδρόμου καὶ ἔχει συνεχῆ ἀεροπολικὴν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν πλείστων τοῦ Κράτους παραλίων πόλεων καὶ μετὰ τὸ ἐξωτερικοῦ. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὁ Πει-

ραιεὺς ἦτο ἀσήμενον μικρὸν χωρίον καὶ ὀνομαζέτο Πόρτο-Λεόνε, ὅστις ἐπὶ τῆς παραλίας εὐρίσκειτο μακρὰν ὁδὸν Λεῶν τὸν ὅποιον οἱ Ἑνετοὶ μετέφερον εἰς Ἐνωτίαν.

162. Χορῖα καὶ Κῶμαι τῆς Ἀττικῆς. *Μεγιδιον* (2000 κ.) καλούμενον τὸ πάλαι Ἀχαιοὶ καὶ ὄρων ἀπέχον ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν. *Μαρκόπουλον* (2000 κ.). *Ἡράκλειον*, χωρίον κατοικοῦμενον ὑπὸ Βυζανζῶν, *Κορωπί* (3700 κ.) κώμη ἐπίσημος διὰ τοὺς λαμπροὺς εἰνους τῆς. *Κερατιὰ*, (2500 κ.) κώμη κειμένη ἐν τῇ μεσογείῳ πεδιάδι, *Θορικόν*, χωρίον ἐν τῇ ΝΑ. παραλίᾳ, *Ἐργαστήριον*, (8,000 κ.) πόλις παράλιος κειμένη εἰς τὰς ὑποφωτεινὰς τοῦ Λαυρίου καὶ κατοικοῦμενη ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐργαστήρια τοῦ Λαυρίου. *Καμάριζα*, (3150 κ.) *Πλάκα* καὶ *Δασκαλεῖο* ἐν ταῖς κώμαις ταύταις ὑπάρ-

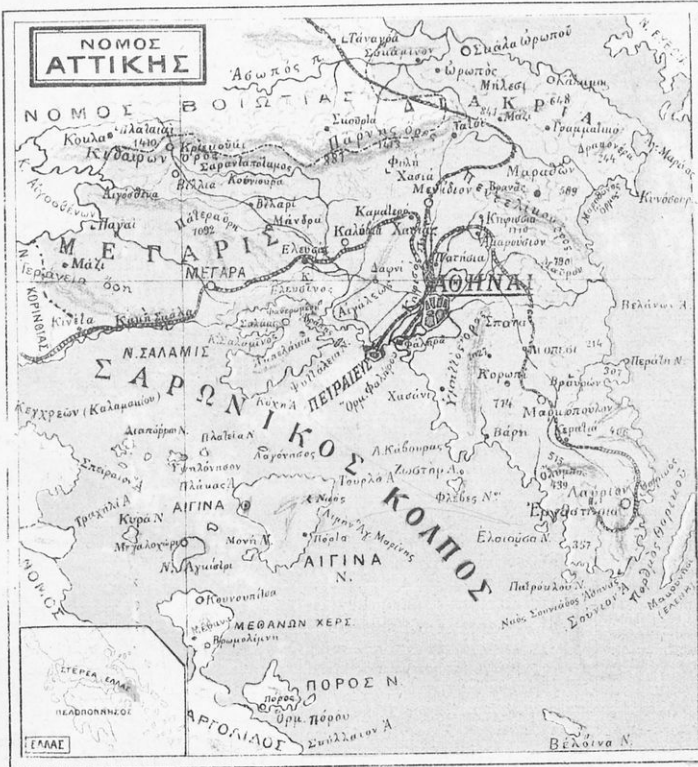
χοῦσι πλοῦσια μεταλλεῖα [μολύβδου καὶ ἄλλων μετάλλων. *Μαραθῶν*, χωρίον παρὰ τὸ Πεντελικὸν κείμενον καὶ ἀπέχον 7 ὄρας ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν. Ἐν τῇ ὀνομαστῇ ταύτῃ πεδιάδι τοῦ Μακρῶνος οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τῶν Πλατωνείων ἐνίκησαν περιφανῶς τῷ 490 π. Χ. τοὺς Πέρσας. Ἐνταῦθα σφάζεται ὁ πάρος, ὅστις καλύπτει τὰ ὄστα τῶν κατὰ τὴν ἐνδοξον ἐκείνην μάχην πεσόντων.

163. Ἐπαρχία Μεγαριδος. Ἡ ἐπαρχία αὕτη διαιρουμένη εἰς 5 ὀμίους ἐκτείνεται πρὸς Δ. ἀπὸ τῶν ὄρων Αἰγάλεω καὶ Κιθαιρώνος μέχρι τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου. Πρὸς Ν. δὲ τὸ ὕψηλόν ὄρος Γεράνεια, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς παραλίας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ διασχίζον πρὸς Β. κατὰ μήκος τὴν Μεγαρίδα, καταλήγει εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου

σχηματίζον μέρος κρημνώδες, δι' οὗ διέρχεται ὁ σιδηροδρόμος τῆς Πελοποννήσου. Τὸ μέρος τοῦτο καλεῖται *Κυκὴ Σάλλα* (πάλαι Σκιερωνίδες) ἐν τῷ ὅποιῳ ἐνεδρεύον ἄπεριβήτους λεχίστης Σαλίρων, κατεξήμεναι τοὺς διαβάτας εἰς τὴν θάλασσαν. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὰ *Μεγαρα* (6400 κ.) πόλις κειμένη ὀ μακρὰν τῆς θαλάσσης καὶ συνδεδεμένη μετὰ τῶν Ἀθηνῶν διὰ σιδηροδρόμου. Τὰ Μεγαρα τὸ πάλαι ἤμικρον ὡς πόλις ναυτική. *Σαλαμίς* (κεινὸς Κούλουρη), νῆσος κειμένη πρὸς Δ. τοῦ Πειραιῶς ἔχουσα (6.600 κ.) ἀσχελομένους εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον. Ἐν αὐτῷ ἐγεννήθησαν οἱ Σόλων καὶ Εὐριπίδης. Ἡ Σαλαμίς κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου σχηματίζει μετὰ τῆς Ἀττικῆς τὸ ἐνδοξὸν στενὰ τῆς Σαλαμίνος, ἐν αὐτῷ οἱ Ἕλληνας κατενανήχθησαν τῶν Πέρσας.

Εἰς τὸ βόρειον μέρος τῶν στενῶν τούτων ἐκτείνεται ἀκρωτήριον, ἐπὶ τοῦ ὅποιον ὑπάρχει ὁ βασιλεὺς Νικιστάθης. *Ἐλευσίς* (1350 κ.) κώμη παράλιος κτισθεῖσα ἐπὶ Κίερος καὶ συνισκωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεσπίου κείται πρὸς Ν. τῶν Ἀθηνῶν ἐν τῷ Θεσπίῳ πεδίῳ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Α. Π. Ἡ Σαλαμίς ὑπῆρξε διάσημος τὸ πάλαι διὰ τὸν περιώνυμον ναὸν τῆς Δήμητρος, τῆς ὁποίας τὸ ἀγάλμα ἐκμίσθη εἰς Λονδίνον τῷ 1801. Ἐν τῷ ναῷ τούτῳ οὕτως σφάζονται ἐπὶ εἰρηκίαι, ἐτελοῦντο τὰ Ἐλευσινία Μυστήρια. *Μάνδρα* (3100 κ.) κώμη κειμένη ἐπὶ τῆς εἰς Ἀθηνῶν εἰς Θήβας ἀγούσης ἀμαξιοδρόμου. Ἄλλα χωρία εἶνε τὸ *Καικοῦκι* καὶ ἡ *Βιλλία*.

164. Ἐπαρχία Αἰγινης. Ἄσχη διαιρουμένη εἰς 2 ὀμίους ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ὀμωνύμου νήσου καὶ τῆς μικρῆς νήσου Ἀγκιστρίου. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ *Αἴγινα* (8200 κ.) νῆσος τριγωνικοῦ σχήματος κειμένη ἐν τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ καὶ ἔχουσα ἐκτετασθ. 85 τετρ. χιλίωμ. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ὄρειον καὶ ἠφριστικῶδες καὶ μόνον ἐν τῇ ΝΑ. παραλίᾳ ἀπλοῦται πεδία μικρὰ καὶ κάρφους ἐξ ἀμπελώνων καὶ δένδρων ὀπωροφόρων. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ἀγριοεμπλαστικὴν καὶ πρό πάντων εἰς τὴν σπογγα-

λείων, ἐξ ἧς εἰσέρχεται κατ' ἔτος ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατομμύριον δραγμάτων. Ἀρχίστριον (700 κ.) νήσος μικρὰ ἀπέμνητι τῆς Αἰγίνης κειμένη καὶ ἐξάγεται ῥητίνη, κριθὴν, βάμβακα, σῦκα καὶ ἰνόν. Πέρι αὐτῆς κείνται νησιόδες τινες ἀκατοίκητοι. Ἐκ τῶν ἄλλων χωρίων τῆς Αἰγίνης ἐπιστημότερον εἶνε ἡ Πέριονα.

Ἡ Αἶγινα καλουμένη τὸ πάλαι Οἰνώνη ἐγένετο ὀνομαστὴ διὰ τὴν μεγάλην ναυτικὴν δύναμιν καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς ἕως αὐτῆς περί τας 500 χιλ. καταίκα. Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῇ ἡμαζαν ἢ ἀγγειοπλαστικῇ ἐν Αἰγίνῃ, ἐξ ἧς μεγάλη ἐξαγωγή διακόσμων ἀγγείων ἐγένετο. Ἐν Αἰγίνῃ ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ ὁποῦ ἐρείπια εἶσι καὶ νῦν σώζονται. Τῷ 1826 μετετέθη εἰς Αἶγινα ἡ εἶδρα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καποδίστριας, ὅστις ἔδρυσεν ἐν αὐτῇ ἰδρύματα κοινῆς ὠφελείας.

ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἐκτασ 4,000 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς 57,091 κατ.

Φισιθῆ Ἀποψίς

Κλίμα. Τὸ κλίμα τῆς Βοιωτίας εἶνε ὑγρὸν καὶ νοσηρὸν κατὰ τὸ θέρος ἕνεκα τῶν πολλῶν λιμναζόντων ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑδάτων.

Ἔδαφος. Λιανὸν εὐφορὸν καὶ εὐκαρπν.

Προϊόντα. Ἐλιων, οἶνος, καννίς, ὄσπρια καὶ προϊόντα κτηνοτροφίης.

Ὅρη. Ὁ Ἐλικὸν, ἡ κατοικία τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ Παρνασσὸς, ὁ Κιθαριῶν καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπέλωνα ἐπίσης καθιερωμένον Πήριον. Τὰ ὄρη ταῦτα ὄντα ὑψηλά, κατάφυτα καὶ δασυδῆ, παρέχουσι ἀφθονοὺς βοσκὰς εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὀρεινῶν ὄρων.

Πεδιάδες. Ἡ Βοιωτία οὖσα χωρὰ πεδινὴ ἀποτελεῖται ἐκ δύο λεκανο-

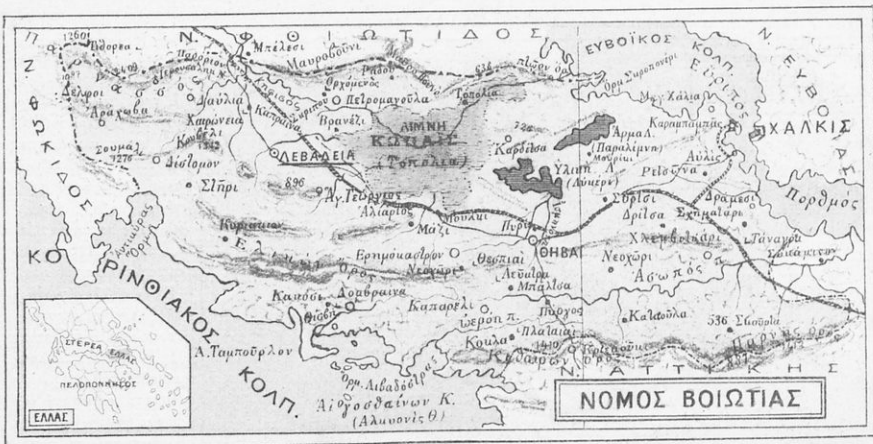
πέδων καταρτῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἐν περιλαμβάνει τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας, τὸ δὲ ἕτερον τὸ μεγαλύτερον, τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν.

Ποταμοί. Ὁ Ἀσωπὸς ἀρδεύων τὸ Θηβαϊκὸν πεδίον καὶ ὁ Κηρισσοὺς τὸ τῆς Λεβαδείας.

Κόλλοι, ὄρη καὶ λιμένες. Τὰ περὶ τῆς Βοιωτίας σχηματίζουσι πολυαριθμοὺς ὄρους καὶ κολλίσκους, ἐξ ὧν σημαντικώτεροι εἶνε ὁ κολλίσκος Λιβαδόστρας, ὁ μέγας λιμὴν τῆς Λομβραίνης, τὸ ἐπίκειον τῆς Λεβαδείας, ὁ τοῦ Σαρῶντι καὶ ὁ μέγας τῶν Ἀσπῶν Σπιῶντι ἢ τῆς Ἀντικαρίας. Καθ' ἑλκὴν δὲ τὴν ὄντι κημπαλίαν τῆς Λεβαδείας παράκεινται νησιδες ἔρημοι. Πρὸς τὴν Ἑβθεϊκὴν θάλασσαν κείνται ὁ ὄρος τοῦ Σκροποριῶν καὶ ὁ τῆς Ἀδλίδος, ὀνομαστοὶ τὸ πάλαι, διότι ἐν αὐτῷ συνοφρεισθέντες οἱ Ἕλληνας ἐστράτευσαν ὑπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα εἰς Τροίαν.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΛΕΞΗΣΕΙΣ

- * Λεξ. 23.—1. Εἰπὶ βοηθόμενος ὑπὸ τῷ γάρτῳ ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τοῦ νομοῦ τῆς Ἀττικῆς.
- 2. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀττικῆς;—3. Ποῖα εἶνε οἱ ὀνομαστότεροι ποταμοί;—4. Εἰπὶ τὰς πεδιάδας τῆς Ἀττικῆς;—5. Ὑπὸ ποῖον βουνὸν διατίθενται τὸ Ἀθηναϊκὸν πεδίον;—6. Εἰς ποῖον ὄρος ἀπάρχουσι μεταλλεῖα μολύβδου;—7. Τί γνωσκίαι περὶ τοῦ ἔδαφους τῆς Ἀττικῆς καὶ τὴν περὶ τοῦ κλίματος;—8. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα αὐτῆς;—9. Ποῖα εἶνε τὰ ἀκρότηρα τῆς Ἀττικῆς;—10. Ποῖα οἱ λιμένες καὶ ποῖα οἱ ὄρη αὐτῆς;—11. Εἶς ποῖας ἐπαρχίας διαίρειται ἡ Ἀττικὴ;—12. Τί γνωσκίαι περὶ τῆς συγκοινωνίας αὐτῆς;—13. Ποῖα νησιὰ ὑπάρχοντα εἰς τὴν Ἀττικὴν;—14. Ποῖα εἶνε τὰ ἑσώτερα τῶν ὀρεινῶν οἰκομημάτων τῶν Ἀθῶν;—15. Ποῖα τὰ σπουδαιότερα ἀρχαία μνημεῖα;—16. Ποῖα ἀρχαιότεκονα ἠκολούθησαν τὸν Παρθενῶνα;—17. Ποῖα καταστροφὴ τὸ μεγαλύτερον μέρος αὐτοῦ;—18. Ποῦ ἔκειντο αἱ Σκωρικῆδες πέτραι καὶ ποῦ αὐταὶ σχηματίζονται;—19. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῶν Μεγάρων;—20. Ποῖα κείνται τὰ Ἐργαστήρια καὶ τίς ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν;—21. Εἰπὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς συνδεόμεναι μετὰ τῶν Ἀθῶν διὰ σιδηροδρόμου;—22. Ὑπὸ τίνος ἐκτίθη ἡ Ἐλευσίς καὶ διατὶ ἤτο ἐπίσημος;—23. Τί γνωσκίαι περὶ τῆς Σαλαμίνος;—24. Ἐκ ποῖων νήσων ἀποτελεῖται ἡ ἐπαρχία τῆς Αἰγίνης;

Αθήνα. Η Κοινότης, ἀποξηρ-
ηθείσα ἤδη, ἡ Ὑλική καὶ ἡ Παλαιήν
συνεγερμένοι ὑπογεώμενοι μετὰ τῆς Κο-
παίδος.

Τὰ ὄρη τῆς Κοινότητος διωγετόμενοι δι'
εἰκοσι περίπου καταδρόμων ἐν τῷ Ἐβροτικῷ
κόλπον. Ἐπ' ἐσχάτων αἱ καταδρόμαι αὐταὶ
καταλλήλως χρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῆς ἀνα-
λαβούσης τὴν ἀποξήρανσιν τῆς λίμνης Ἀγ-
γλικῆς ἑταιρείας, ἐπιβέβαιον τὴν ἐπιτυχὴ ἐπι-
τυχίαν τῶν ὁδῶν. Ἐκ τῆς ἀποξήρανσεως τῆς
Κοινότητος τὸ μὲν κλίμα τῆς Βοιωτίας στρατη-
κτικῶς ἐβελτίωθη, αἱ δὲ γεωργικαὶ πληθύνον ἀ-
πέκνησαν ἔδαφος παχυστόν 240,000 περίπου
στρεμμάτων πρὸς καλλιέργειαν.

Διοικητικὴ διαίρεσις

Ὁ νομὸς αὐτὸς ἠνωμένως ὡν πρότε-
ρον μετὰ τοῦ νομοῦ τῆς Ἀττικῆς, διαι-
ρεῖται εἰς δύο ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς
Λαυραϊκῆς καὶ τὴν τῶν Θηβῶν.

166 Ἐπαρχία Λαυραϊκῆς.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ
ΒΔ. μέρος τῆς Βοιωτίας, διαίρεται
εἰς 6 ἑθμούς. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχ-
ίας καὶ τοῦ ὁμώνυμου νομοῦ εἶνε ἡ
ΛΕΒΑΔΕΙΑ (6,271 κ.), πόλις κειμένη
πρὸς Β. τοῦ Ἐλλάδος εἰς μακρυτε-
νωτάτην τοποθεσίαν. Οἱ κάτοικοι αὐ-
τῆς ἀσχολοῦνται εἰς τὴν βλάδευσιν
τῆν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ
τὴν νηματουρίαν. Παρὰ τὴν Λαυραϊ-
κειαν ὑπῆρχε τὸ πάλαι ὁ ἐπίσημος ναὸς
καὶ τὸ μνησίον τοῦ *Τρωαίου Λιδός*,
ΝΑ. τῆς Λαυραϊκῆς κείται τὰ εἰρησι-
τῆ; Κορινθίως, παρὰ τὴν ὁσίαν τῷ μὲν
447 π. Χ. οἱ Θηβαῖοι ἐνίκησαν τοὺς
Ἀθηναίους, τῷ δὲ 394 π. Χ. οἱ Σπαρ-
τιάται ὑπὸ τὸν Ἀγησίλαον ἐνίκησαν
τοὺς Ἀργεῖους, Θηβαίους καὶ Ἀθη-
ναίους. *Αἰγάθωβα* (3,325 κ.) πόλις
κειμένη ἐπὶ τῶν νοτίων ὑπερῶν τοῦ
Παρνασσοῦ καὶ παράγουσα εἰναι ἐξαι-

ρετον. *Κάπραναι*, κώμη μικρὰ κειμένη
ἐπὶ τῶν εἰρησιῶν τῆς ἀρχαίας πόλεως
Χαιρωνίας, ἧτις ὑπῆρχε πατρίς τοῦ
Πλευστάρχου. Ἡ Χαιρωνία ἐγένετο
ὄνομαστὴ διὰ τὴν νίκην τοῦ βασιλέως
τῆς Μακεδονίας Φιλίππου (τῷ 338 π.
Χ.) ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων καὶ Θη-
βαίων, ὅτε ὀλόκληρος ὁ ἱερός λόχος
τῶν Θηβαίων ἐπεσον ἥρωικῶς μαχημέ-
νοι. Πρὸς ἀνάμνησιν τῶν πεσόντων ἐν
τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐστήθη ἐπὶ τοῦ τόπου
αὐτῶν παμμέγιστος μαρμάρωνος λίθου,
τοῦ ὅπου λείψανα ἀνευρέθησαν. *Λαί-
λια* (1,700 κ.). Ἄγιος Βλάσιος ἐπὶ
τῶν εἰρησιῶν τῆς Χαιρωνίας. Ἄγιος
Γεώργιος (1,150 κ.). *Λίστορον* (1,
180 κ.), πόλις μικρὰ γενομένη ὄνομα-
στὴ διὰ τὴν πλησίον αὐτῆς καταστρο-
φὴν τῶν Τούρκων ὑπὸ τῶν Σουλτανῶν
τῷ 1827. *Σαρκοῦ*, χωρίον παρὰ τὴν
εἰρησίαν τοῦ ἀρχαίου Ὀρχομενοῦ. *Σι-
μόν*, χωρίον παρὰ τὴν λίμνην Κοπαίδος,
πλησίον τοῦ ὁποίου εὐρηνται τὰ εἰρη-
σια τῆς Ἀλιάρτου, ἐξ ἧς καὶ Ἀλιάρ-
τις ἐκαλεῖτο πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ἡ
Κοπιὰ.

167 Ἐπαρχία Θηβῶν.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΝΑ.
μέρος τῆς Βοιωτίας καὶ ἐκτείνετο
ἀπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ μέχρι τοῦ Ἐβρο-
τικῷ κόλπου διαίρεται εἰς 7 ἑθμούς.
Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Θῆβαι
(4,780 κ.), πόλις ἀρχαία κειμένη ἐπὶ
τοῦ ἀρχαίου λόφου τῆς ἐπίσημος τὸ
πάλαι ἀγορῆσιος Κορμείας, πατρίς
τοῦ ποιητοῦ Πινδαροῦ καὶ τῶν στρα-
τηγῶν Ἐπαμεινώνου καὶ Πελοπίδου,
εἶνε ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Θηβῶν καὶ Λα-
βιδείας.

Αἱ Θῆβαι, μία τῶν μεγίστων πόλεων
κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἐβασθεν εἰς με-
γίστην ἀκμὴν καὶ ὄξαν ἐπὶ Ἐπαμει-
νώνου καὶ Πελοπίδου, οἵτινες εἰς ἰσ-
τορικοῦς μάχας ἐνίκησαν τοὺς Σπαρτιά-
τας. ΝΑ. τῶν Θηβῶν κείται αἱ Θεσπι-
αὶ (κοιν. Ἐρημοκόστρο) κώμη μικ-
ρὰ (980 κ.) ἐπίσημος τὸ πάλαι πό-
λις, τῆς ὁποίας 200 τέκνα γενναίως
συνηγωνίσθησαν ἐν Θερμοπύλαις μετὰ
τοῦ Λεωνίδου.

Πρὸς νότον καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστα-
σιν ἀπὸ τῶν Θεσπιῶν ἔκειτο τὰ Λαί-
κεια, παρὰ τὰ ὅποια οἱ Σπαρτιάται ἐ-
νίκηθησαν ὑπὸ τῶν Θηβαίων τῷ 371
π. Χ. Ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐπεσον ὁ
βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Κλεόμ-
δρος, Κόικα (620 κ.) χωρίον μικρὸν
κείμενον ἐπὶ τῶν βορείων προπόδων
τοῦ Κιθαιρωνος, πλησίον τοῦ ὁποίου
κείται τὰ εἰρησία τῶν Πλαταιῶν,
ὄνομαστὴ τὸ πάλαι πόλις; διὰ τὴν ἐν
αὐτῇ λαμπρὰν νίκην τῶν Ἑλλήνων
κατὰ τῶν Περσῶν ὑπὸ τὸν βασιλέα
τῆς Σπάρτης Πουσανίον τῷ 479 π. Χ.
Κορινθιακῶν (1,400 κ.) παρὰ τὸν Κο-
ρινθιακὸν κόλπον. *Λίμνον* (κ. Δήλεσι)
τὸ ἐπίτηδες τῆς ἀρχαίας πόλεως; Τα-
νάρως, τῆς ὁποίας καὶ νῦν σφῆζονται
εἰρησία. Ἡ πόλις αὕτη εἶνε ὄνομαστὴ
διὰ τὴν παρ' αὐτὴν νίκην τῶν Σπαρ-
τιατῶν κατὰ τῶν Ἀθηναίων τῷ 470
π. Χ. καὶ τὰς εὐφροσύνας σπουδαίας
ἐπιγραφὰς; καὶ τοὺς τάφους, ἐν εἰς εὐ-
ρέθησαν πλῆθον ἀγγεῖα καὶ ἀγαθὰ
λαμπρὰς τέχνης ἐξ ὀπῆς; γῆς, πολύ-
τιμα διὰ τὴν ζωγραφικὴν καὶ ἐπιχρῶ-
σασιν αὐτῶν. *Βαθί*, χωρίον μικρὸν κεί-
μενον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ

λιμένες Αδελίδας. Πλησίον του χωριού τούτου εβρέθησαν τὰ ερείπια του ναού της Ἀρτέμιδος, ἐν τῷ ὅσῳ καὶ Ἀγαθμίμων ἐπιγραφὴ ἐπὶ θύσας τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἰργενίονα.

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Ἐκτασίς 4,630 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμὸς 98,964 κάτ.

Φυσικὴ Ἀποψή

Κλίμα. Ψυχρὸν καὶ ὕμηνον.

Ἐδαφος. Εὐφορτάτων.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, ὄσπρια, καπνὸς, βύβαλα, εἰνὸς καὶ ἔλαιον.

Ὄρη. Τυμφρησίδας, Ὄθωνος καὶ Οἴτης, τῆς ὁποίας αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ τὰ Πηρὰ ἢ Καταβόθρα (2,160 μέτ.) καὶ Καλλίδρομον (1,375 μέτ.). Ἐπὶ τῆς πρώτης κορυφῆς ἐμβολογραφεῖται ὅτι ἐκάθη ὁ Ἡρακλῆς.

Ποταμοί. Ὁ Σπερχεῖος (Ἀλαμάνα).

Λίμνη. Ἡ Σενιάς.

Πεδιάδες. Ἡ πεδιάς τῆς Φθιώτιδος διαρρεσμένη ὑπὸ τοῦ Σπερχεοῦ καὶ ἡ τῆς Λοκρίδος διαρρεσμένη ὑπὸ τοῦ Κηφισοῦ.

Κόλποι. Ὁ Μαλιακὸς καὶ ὁ Ὀλοπιτιός.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

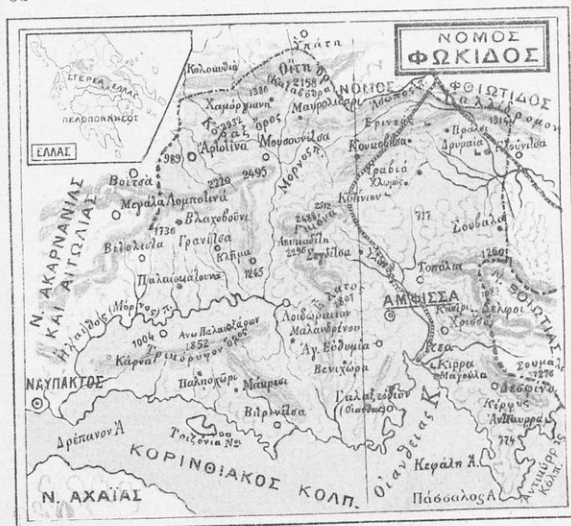
Ὁ νομὸς Φθιώτιδος ἀποτελεῖται ἐν τρεῖσι Ἐπαρχίαι, ἐν τῆς Φθιώτιδος, τῆς Λοκρίδος καὶ τοῦ Λομοκοῦ.

168. Ἐπαρχία Φθιώτιδος. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Οἴτης μέχρι τῆς Ὄθρωνος πρὸς Β. καὶ ἀπὸ τοῦ Τυμφρηστοῦ καὶ Ὀζιζῆς μέχρι τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου διατεταγμένη εἰς 12 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὁμώνυμου νομοῦ εἶνε ἡ ΛΑΜΙΑ (7,400 κ.), πόλις κειμένη ἐπὶ τῶν κλιτύων εὐφορτάτης πεδιάδος, ἔχουσα ἀκόρπην Ἀρχαιολαμῖνον ὀνομαζομένην καὶ παράγουσα ἐξαιρετικὸν καπνόν. Εἶνε ἔδρα τῆς ἀρχαιεπισκοπῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. Ἡ Λαμία ὑπῆρξεν ὀνομαστή διὰ τὸν μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ τοῦ Ἀντιπάτρου κατὰ τὸ 322 π. Χ. Ἀσμακῶν πόλεμον. Ἐπίνευον τῆς Λαμίας εἶνε ἡ Στυλὴ (1,790 κ.) ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου. Ὑπάτη (1,550 κ.), ἔχουσα ἰαματικὰ ὕδατα. Γαδύσιον (1150 κ.). Σοφίτη (1,460 κ.) κώμη παράγουσα λαμπρὸν καπνόν. Νέα Μίλιτα ἢ Ἀμαλινοῦσι (685 κ.) μικρὰ κώμη συνοικισθεῖσα ὑπὸ Μακεδόνων παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φθιώτιδος κείται ὁδοὸς σχηματισμένη μετὰ τῶν ἀνο-

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΞΗΣΕΙΣ

Ἄξ. 21.—1. Πόλις μέρους τῆς Βοιωτίας κατένε ἡ ἐπαρχία Λιδαδίας καὶ πόλις ἡ τῶν Θηβῶν.—2. Πόλις ἤν ἐκτείνοντο τὴν Βοιωτίαν.—3. Ἐκ πόλεων Λακωνικῶν ἀποτελεῖται ἡ Βοιωτία καὶ πόλις αὐτῆς ἀρέοντες αὐτὴν ποταμοί.—4. Πόλις εἶνε ὁ ἵππικὸν τῆς Λιδαδίας.—5. Ἐπὶ ὄσῳ ὄρους κειμένου πρὸς τὴν Ἐββοτικὴν θάλασσαν, ὄρος ἄλλου πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον.—6. Ὑπὸ τίνος νομοῦ ἵδριεται πρὸς Β. ἡ Βοιωτία, ὑπὸ τίνος πρὸς Ν. καὶ ὑπὸ τίνος πρὸς Δ.—7. Πόλις μέρους Βοιωτίας, περιθρονηθεῖσα ἐπὶ θάλασσαν.—8. Πόλις ὀρεινὰ προκείμενη ἐκ τῆς ἀποκρήσεως τῆς Κοπιθῆς.—9. Τῆς γυνώσκεις παρὶ τὸν ὄρειον τῆς Βοιωτίας καὶ παρὶ τοῦ κλιματοῦ αὐτῆς.—10. Πόλις εἶνε τὰ πρόπυρα τῆς Βοιωτίας.—11. Μετὰ τίνος νομοῦ ἦτο ἄλλου γυνώσκεις ὁ νομὸς Βοιωτίας.—12. Πόλις ναὺς ἐπισημὴ τοῦ πλάτος παρὰ τὴν Ἐββοτίαν.—13. Εἶνε ἑρείπια κειμένα ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῶν μὲν πολλῶν κειμένων ἐπὶ τῶν νοτίων ἰσθμῶν τῆς Βοιωτίας.—14. Πόλις κώμη κειμένη ἐπὶ τῶν Περσικῶν τῆς παραθῶς τοῦ Πηλοπονήσου καὶ ἐπὶ τῶν γορῶν ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῶν ὄρειων τῶν ὄρειων.—15. Διὰ τὸ ΝΔ. τῆς Κοπιθῆς ἱακίλετο τὸ καλὰ Ἀλαριζῆ.—16. Εἶνε δεῖς ἱστορικῶν γυνώσκεις παρὶ τὸν Ὄθωνον.—17. Πόλις κειμένη αἰθιακῆ, ποὺ τὰ Λατῆρα καὶ ποὺ αἰ Πλαταῖαν.—18. Διὰ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀναφέρονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ.—19. Πόλις κειμένη ἐπὶ ἱερῶν τῆς ἀρχαίας Τανάγρας καὶ ἐπὶ σπουδαῖον ἀνευθῆσαι εἰς αὐτὰ.—20. Πλησίον τίνος χωριοῦ εβρέθησαν τὰ εἶπια του ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος.—21. Πόλις εἶνε ἡ ἐκτασίς τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς ὁ παραθῶς αὐτῆς.—22. Ἐκ πόλεων ἐπαρχίαν σχηματίζει ὁ νομὸς Βοιωτίας καὶ εἰς πόλιν δέμους διαίρεται.

τολικῶν κρημνῶν τοῦ ὄρους Καλλιδρόμου καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου Θερμοπύλαι καλουμένη. Ἡ ὁδὸς αὕτη ἔχουσα πὸ πάλαι 20 μείρ. πλάτος κατέστη σήμερον διὰ τῶν προσχώσεων τοῦ ποταμοῦ Σπερχεοῦ εὐρυτάτη ἔχουσα 3,500 μείρ. πλάτος. Αἱ Θερμοπύλαι ὑπῆρξαν ἐνδοξοὶ διὰ τὸν ἐν αὐταῖς ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ Λεωνοῦ καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν καὶ 700 Θησιπείων τῷ 480 π.Χ. Οὐ μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν ἔκειτο ἡ ἐπὶ τοῦ Σπερχεοῦ γέφυρα Ἀλαμάνη, ἔνθα τῷ 1821 συν ἐλήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὁ ἄρως Ἀθανάσιος Δάκος.

169. Ἐπαρχία Λοκροῖδος.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη αἰαυμένη εἰς 9 ὄμους περιλαμβάνει τὸ ΝΑ. μέρος τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος ἔκτεινόμενη ἀπὸ τῆς Βαιωτίας μέχρι τῆς Οἴτης πρὸς Β. καὶ ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ μέχρι τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου πρὸς Α. ἔνθα σχηματίζεται ὁ Ὀπουντικός κόλπος. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Ἀταλάντη (1,400 κ.) πόλις μικρὰ ὄμων ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ ἐπίνειου Σκάλας καὶ παράγουσα ἀξίῳ λογιῶν σίτων, ἔλαιον καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα. Μετὰ τῆς Ἀταλάντης συνεχεται ἡ Νεῖα ἢ ἄνω Πέλλα (850 κ.) κώμη μικρὰ συνεικθίσιμα ὑπὸ Μακεδονίαν ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Ἐπαναστάσεως. Δειβαῖται (1,200 κ.) πατρὶς τοῦ Ὀδυσσεῖος Ἀνδρούτσου καταστραφείσα τῷ 1894 ἀπὸ τοῦ συμβάντος μεγίστου καὶ καταστρεπτικῆς

σεισμοῦ. Μύλος, κώμη εὐπορος 2 1/2 ὄμους μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν.

Εἰς ὄμων ἀπὸ τοῦ Μώλου ἀπόστασις κεῖται ἡ ὁδὸς τῶν Βασιλικῶν, ἔνθα οἱ Ἕλληνες τῷ 1821 κατέστρεψαν τὸν στρατὸν τοῦ Μπαϊράμ Πασᾶ. Ἀρχαίμιν (1,120 κ.) κώμη εὐ μακρὰν τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἐλατιφίας, ἣτις θέσσειτο τὸ πάλαι ὡς κλειεὶ τῆς Σπερῆς Ἑλλάδος. Ἀρδιὸν (3,430 κ.) ἀσχυρομένης εἰς τὴν ἑπαρχίαν καὶ ὕψινοῦς κρημ. Βελίτσα (1,600 κ.).

170. Ἐπαρχία Δουμοκοῦ.

Αὕτη κειμένη πρὸς Β. τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος αἰαυμένη εἰς 3 ὄμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ὁ Δουμοκὸς (τὸ πάλαι Θαυμακί), πόλις κειμένη ἐπὶ μαγευτικότητις, τῆς ἀνὰ ὄχθρας θέσεως ἔχουσα ὄρρους καὶ 1,630 κ. (βλ. ἄκ. 25).

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

Ἐκτασὶς 2,035 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμὸς 60,471 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Ψυχρὸν.

Ἐδαφοί. ὄρειον.

Προϊόντα. Ἐλαια εἰς αἴρεταις, τυρὸς περίφημος, δημητριακὰ καὶ προϊόντα κτηνοτροφίας.

ὄρη. Ἡ Γαῖονα, ὁ Κόραξ, ἡ Κίφρος, ὁ Στρογγύλος καὶ ὁ Παρνασσός.

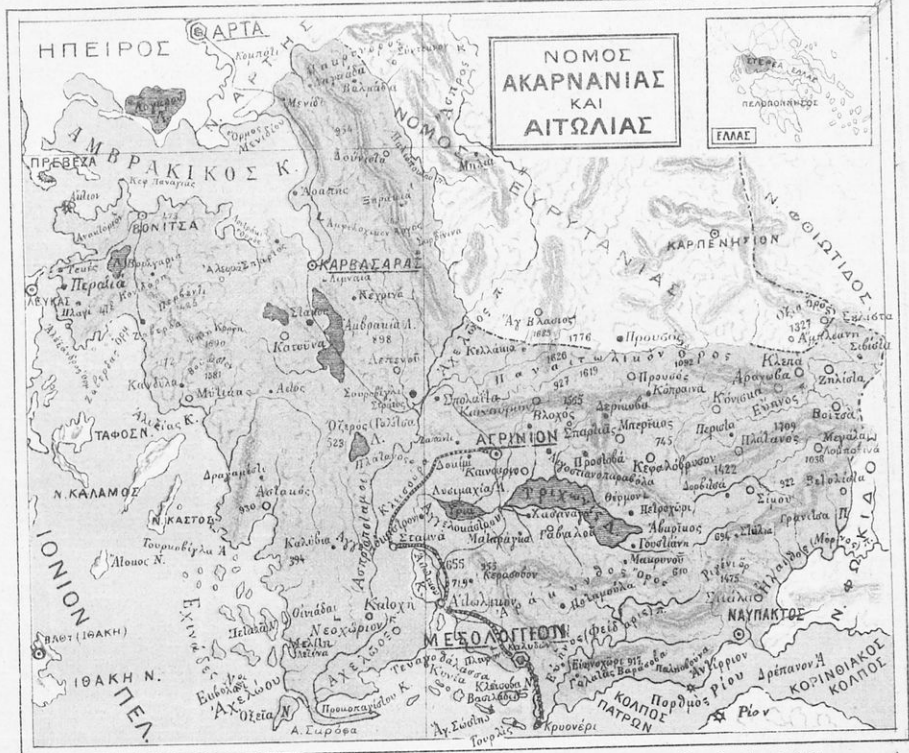
Ποταμοί. Ὁ Πηκίσιος ἢ Πηκιστός καὶ ὁ Λάγωνος ῥυμινοὶ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον.

Κοιλάδες. Μεταξὺ τῶν ὄρων Γκιώνας καὶ Παρνασσὸς ἔκτεινεται ἡ κοιλὰς τῆς Ἀμφίσης κατάφυτος εὖσα ἐξ ἔλαιων.

Διοικητικὴ Διάρθρωσις

Ὁ νομὸς Φωκίδος αἰαυμένη εἰς 2 ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς Παρνασσίδος καὶ τὴν τῆς Δωρίδος.

171. Ἐπαρχία Παρνασσίδος. Αὕτη ἔκτεινόμενη ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ πρὸς Ν. μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου περιλαμβάνει 8 ὄμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Ἀμφίσις (Σάλωνα, 5,400 κ.) πόλις κειμένη ἐπὶ λαμπροτάτης θέσεως ἐν μέσῳ εὐθαλοῦς ἑλαιώνας εἶνε ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου Φωκίδος (Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος). Εἰς αὐτὴν σφόντων ἐρείπειται ἀκροπόλις. Ἐπίνειον τῆς Ἀμφίσης εἶνε ἡ Ἴτεια, ἣτις ἀπέχουσα δύο ὄρας ἀπ' αὐτῆς καὶ εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Κρισσαίου κόλπου κειμένη συνδέεται δι' ἀμακίτου ὁδοῦ. Χρισὸν (πάλαι Κρίσσα, 1,380 κ.) κώμη ἐπὶ τῶν ὑπορείων τοῦ Παρνασσοῦ. Γραβιά χωρίον μικρὸν κειμένον παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Κιτίνιον. Πλησίον τῆς Γραβιάς κεῖται τὸ διάσημον Χάνι τῆς Γραβιάς, ἔνθα ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν τῷ βιβλίῳ 120 γενναίων Ἑλλήνων ἀνέστη κατὰ τὸν ὄρη Βριώνη τῷ 6 Μαΐου 1821 πελευθήσας ἐπὶ ὀλοκλήρῳ ἡμίρῳ κατὰ πελαγίον Τούρκων. Δελφοὶ (νῦν Καστρί) περιώνυμον ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὸ διάσημον μακρῆν τὸν Ἀττήλωνας, ἔνθα κατὰ τριετίαν ἐτελοῦντο οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες ἡ τὰ Πύθια καὶ ἐς τοῦ ἔτους συνήρχετο τὸ Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον. Πλησίον αὐτῶν ὑπῆρχεν ἡ περιώνυμος πηγὴ Κασταλία, ἱερὰ τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐν τῷ Δελφοῖς γεννημένων ἀνακταρῶν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἀνεκαλύθη ἕκασ ὁ ἀρχαῖος γῶρος καὶ εὐρέθησαν ἐν αὐτῷ ἀρχαιότητες μεγάλης ἀξίας, ἐν αἷς τὸ γάλκινον ἄγαλμα, παριστῶν τὸν Πηλοῦδαον ἀδελφὸν τοῦ τυραννοῦ τῶν Συρακοῦσων Ἰέρωνος. Πρὸς Ν. τῶν Δελφῶν ἐπὶ τῆς παραλίας ἔκειτο ἡ πόλις Κίρρα χρησιμεύουσα ὡς ἐπίνειον τῶν Δελφῶν. Ἀσπυρ Σπίνα (πάλαι Ἀντίπυρρ) ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου κόλπου. Γαλαξιδίον (πάλαι Οἰαθέχεια) (4,100 κ.) πόλις ἔχουσα κληρὸν λιμένα καὶ ἀξιόλογον ναυτικόν. Οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταῦτης ἀσχυλοῦνται εἰς τὴν ναυτιλίαν. Τοπόλια (1,500 κ.). Μαυρολιθίον (1,100 κ.).

Ἄλλα κῶμα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Ἁγία Εὐθύμια καὶ ἡ Λεοφία.

172. Ἐπαρχία Δωριδοῦ.
 Ἀπὸ τὴν κειμένη πρὸς Δ. τῆς Παρνασσίδος ἐκτείνεται πρὸς Δ. μέχρι τῆς Αἰτωλίας, ἀπ' ἧς χωρίζεται διὰ τῶν Βαρδουσιῶν ὄρων καὶ τοῦ ποταμοῦ Μόρνου, κατέρχεται μέχρι τοῦ Κερυνθιακοῦ κόλπου καὶ διαιρεῖται εἰς 7 ὄμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Λιδωρικίον (1,100 κ.) κώμη, ἧς οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Ἀγοιτῖνα (1,600 κ.) κώμη κειμένη εἰς τὰς ὑψώσεις τοῦ ὄρους Κίρακος, πατρίς τοῦ Ἀθανασίου Διακου. Βασιλίτσα κώμη μικρὰ καὶ παράλιος κειμένη πρὸς Δ. τοῦ Γαλαξειδίου καὶ παρὰ τὰ ἄρεια τῆς ἄρχαιας πόλεως Τολοφώνος. Πρὸ τῆς παραλίας κεινται αἱ μικραὶ νῆσοι Τριζώνια καλούμεναι, αἵτινες πολλὰκις χρησιμεύσαν ὡς λοιμοκαθάρτηρα ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ. (Βλ. ἄσκ. 26).

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ἐκτασίς 7,500 τετρ. χιλ. περίπου.
 Πληθυσμὸς 128,898 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψίς

Κλίμα. Συγχερασμένον.

Ἔδαφος. Εὐφρώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, πολὺς καὶ ἐλεγκτός καπνός, σταφίς, σίνος, ἔλαιον καὶ περίοντα ἀλείας καὶ ἄλλοτριάς.

Ὄρη. Τὸ Πανατωλικὸν (1,927 μ.), ὁ Ἀράωνθος (755 μ.), τὰ ἄρη τῆς Ἀχαρναγίας (1,570 μ.), ἡ Χαλκίς (Βαράσσοβα) καὶ ὁ Ταρμωσσός.

Πεδιάδες. Ἡ Παραγαλιώτις, ἡ τῆς Αλεπερού, τοῦ Ἀγρινίου καὶ τῆς Ναυακίου.

Ποταμοί. Ὁ Ἀχελῷος, ὅστις διαιρεῖ τὴν χώραν εἰς δύο μέρη, τὴν Αἰτωλίαν πρὸς Δ. καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν πρὸς Δ. καὶ ἐξακολουθεῖ προσχώων τὴν θάλασσαν διὰ τῆς ἰλῆος, ἣν

κατακρίζει εἰς τὰς ἐκβολὰς του, καὶ ὁ ἔθνος ἡ Φειδαγίς.

Λίμνη. Ἡ Τριχωνίς, ἡ Αναμαχία, ἡ Ἀμφρακία, ἡ Ὀσπρὸς καὶ αἱ ἰχθυοτρόφι λιμνοθάλασσαι τοῦ Μεσολογγίου.

Κόλποι. Ὁ τοῦ Μεσολογγίου, ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Ἀμφρακικός.

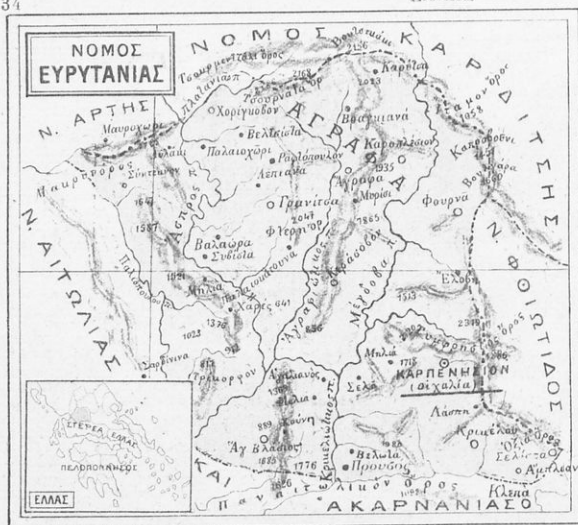
Πορθοί. Ὁ τοῦ Ρίου καὶ Ἀντιρείου.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Ἄζιον.
Νῆσοι. Τὸ Αἰτωλικόν, ἡ Κλεισοῦβα, τὸ Βασιλάδι καὶ αἱ Ἐχινάδες.

Λιμένες καὶ ὄρμοι. Ὁ τοῦ Μεσολογγίου, ὁ τῆς Ναυακίου, ὁ τοῦ Κορινθιακοῦ, ὁ τῆς Βοιτίσης καὶ ὁ τοῦ Ἀστακοῦ.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ὁ νεὸς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας διαιρεῖται εἰς 6 ἐπαρχίας, εἰς τὴν τοῦ Μεσολογγίου, τῆς Ναυακίας, τῆς Τριχωνίας, τοῦ Βάλκου καὶ Βοιτίσης καὶ Σηρομέου.

173. Έπαρχία Μεσολογγίου. Αύτη έκτείνεται από του ποταμού Εγγήνου μέχρι του Άχελφίου προς Δ. και από της λίμνης Τριγωνιάδος μέχρι του κόλπου Μεσολογγίου προς Ν. διαιρείται εις 5 δήμους. Πρωτεύουσα του νομού και της επαρχίας είναι τὸ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ (8.400 κ.) πόλις κτισθεῖσα κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους και συγκοινωνουσα διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τοῦ Κρουονερίου, τοῦ Ἀγρινίου και τοῦ Αἰτωλικοῦ. Τὸ Μεσολόγγιον κείμενον ἐν τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ τοῦ ὠκεανικοῦ κόλπου, τὸ ὅπου τὰ ὕδατα εἶνε λίαν ἀθάβη, συγκοινωνεῖ διὰ θαλάσσης μετὰ τοῦ Κρουονερίου, ὅπερ χρησιμεῖ ὡς ἐπίγειον τῆς πρωτεύουσας. Τὸ Μεσολόγγιον ὑπῆρξεν ἐνδοξὸν ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς τρεῖς ἐνδόξους πολιορκίας, αἱ ὑπέστη ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὰ ἐτῆ (1822, 1823 και 1826), και διὰ τὴν ἐξοδὸν τῆς φρουρᾶς, ἣς ἐξήγγειρε τὸν θαυμασμὸν και τὴν συμπάθειαν ἀπᾶσιν τῆς Ἑυρώπης ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων προσγόνων ἡμῶν. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κεινταί ὡς μαρτύρια τῶν ἐνδόξων τῶν γεγονότων τὸ νεοστέρων τῶν κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῆς φρουρᾶς ἡρωικῶς πεσόντων, οἱ τάφοι τοῦ ἡρώου Μάρκου Βότσαρη και τοῦ φιλελλήνου Λόρδου Βύρωνος και ὁ ἀνδρῖας αὐτοῦ. Τὸ Αἰτωλικὸν (3.500 κ.) πόλις κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τῆς λιμενοθαλάσσης και ἐκτε-

μένη ἐπὶ νησοῦ, ὅπερ συνδέεται μετὰ τῆς ἕρας διὰ δύο γεφυρών.

Τὸ Αἰτωλικὸν ὑπῆρξεν ἐνδοξὸν διὰ τὰς κατὰ τὸν Τούρκων ἀντιστάσεις αὐτοῦ ὡς και τὰ νησιῖα Κλεισθεῖα και Βασιλιά. **Νεοχώριον** (1.760 κ.). **Σταμί** (1.050 κ.). Ἄλλαι κώμαι εἶνε οἱ **Παπαδάται** και ἡ **Ματαθόρκα**.

174. Έπαρχία Ναυπακτίας. Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΝΑ. μέρος τοῦ νομοῦ διαιρεῖται εἰς 7 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ **Ναῦπακτος** (2.570 κ.) πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου και ἐδρα οὕσα τῆς ἐπισκοπῆς Ναυπακτίας. Ἡ Ναυπακτος ἦτο ἐπίσημος τὸ πάλαι διὰ τὴν μεγάλην αὐτῆς ναυτιλίαν και διὰ τὴν κἀθοδὸν τῶν Ἠρακλειδῶν, ὅτινες δι' αὐτῆς διεπεριεώθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον. **Πλάϊσως** (1.225 κατ.). Ἄλλαι κώμαι τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ **Κουονεῖριον** ἀπέναντι τῶν Πατρῶν, τὰ **Λαμιοῦναιά**, ἡ **Αἰράγθα** και ἄλλαι.

Ἡ ἀπὸ τῆς λίμνης Τριγωνιάδος μέχρι τοῦ ποταμοῦ Μέρου και ἀπὸ τοῦ βουνοῦ Ρεζῖναι μέχρι τῶν Ἀραιοκεράλων ἱερισμένη γῆρα κεινταί τὰ Κράβαρα. Τὰ Κράβαρα εἶνε γῆρα ὄρεινῃ, ἀνοήματι, χαλαροῦσθι, ἔχουσα στενὴν και ἀποκρίμαται ἀτραπὸς, διὰ τὸν ὅπου μόνον ἡμῶσι δυνατόναι νὰ διέλθωσι, και τραμὸν ἡμῶσι ἀποστόμους κλιεῖται, διὰ τὸν ὅπου κλειεῖται ἀποστόμους τῆς Ἑλλάδος και ὁ Μόνονος. Οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τῶν Κράβαρων ἔνεκα τοῦ ἀγνοῦν τῆς γῆρας νὰ μασιέονται διὰ πέντας και εὐκόλως ἐκπαρτίζονται.

175. Έπαρχία Τριγωνίας. Αὕτη κειμένη ἐν τῷ μέσῳ σχεδόν τοῦ

νομοῦ και ἐκτείνεται πρὸς Β. τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου μεταξὺ τοῦ Εγγήνου και Ἀχελφίου ποταμοῦ περιλαμβάνει 4 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Ἀγρίνιον (Βραχώρι 9.600 κ.) πόλις κειμένη ἐν μέσῳ εὐφροσυνάτης πεδιάδος και παράγουσα ἐξῆρτον και ἄφθονον καπνόν. Τὸ Ἀγρίνιον συνδέεται μετὰ μὲν τοῦ Μεσολογγίου διὰ σιδηροδρόμου και δι' ἀμαξίτου ὁδοῦ μετὰ τοῦτου και τῆς Ἀρτῆς. Παρὰ τὴν Τριγωνιάδα λίμνην ἔκειτο ἡ πόλις Θέρμιον, ἐνθα συνήρξατο τὸ πάλαι τὸ Αἰτωλικὸν συνέδριον. Παρὰ τὸν γῶρον τοῦτον γενεμένων ἀνασκαφῶν ἀνεκαλύφθησαν σπουδαῖστα ἀρχαῖότητες ὡς ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅς σταί και ἄλλαι.

176. Έπαρχία Βάλτου. Αὕτη ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἀχελφίου μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου περιέχει 4 δήμους. Πρωτεύουσα αὕτης εἶνε ὁ **Καρθαῖος** (πάλαι **Λιμναῖα**, 2.300 κ.) πόλις μικρὰ ἐξάρχουσα βαλάνους. **Λεονοῦ** (1.130 κ.) κώμη μικρὰ κειμένη ΒΔ. τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πρωτεύουσας τῆς Ἀκαρνανίας πόλεως Σαρράτου. Σύντεκνον (1.400 κ.).

177. Έπαρχία Βονιόσης και Ξηροφώρου. Αὕτη ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Βάλτου και τῆς Τριγωνίας μέχρι τοῦ Ἰονίου πελάγους διαιρεῖται εἰς 5 δήμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ **Βόντια** (7.275 κ.) πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου πλησίον τῶν ἐρειπίων τοῦ Ἀνακτορίου. **Κασιῖνα** (1.620 κ.) παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἀχελφίου. **Κατοχή** (1.380 κ.). **Ἀσιακὸς** (1.540 κ.) κείμενος ἐντός κοιλίτσου τοῦ Ἰονίου πελάγους. (βλ. δασκ. 27).

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ἐκτασίς 2,225 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμὸς 43,667 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Πολὺ ψυχρὸν.

Ἐδαφος. Ἡ Εὐρυτανία εἶνε χώρα ὄρεινῃ και τραχεῖα και καλύπτεται ὑπὸ πυκνοτάτων δασῶν.

Προϊόντα. Προϊόντα κτηνοτροφίας και ὑλοτομίας.

Ὅρη. Ὁ **Τιμωρηγιόσις** και ἡ **Ὀρεῖα** πρὸς Α., τὸ **Πανατωλικὸν** πρὸς Ν. και τὰ ὄρη τῶν **Αἰράγθων**, ἄντινα εἶνε διακλαδῶσες τῆς Πίνδου. Πρὸς Β. τὰ ὄρη ταῦτα εἶνε ὑψηλά και καλύπτονται ὑπὸ πυκνῶν δασῶν.

Ποταμοί. Ὁ Ἀσπρος, ὁ Ἀγρωφικός, ὁ Μέρδος, ὁ Κουκελιώτικος.

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Έκτασις 2,390 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 92,000 κατ.

Φυσική Άποψις

Κλίμα. Ευκρατές.**Έδαφος.** Εξοφρώτατον.**Προϊόντα.** Δημητριακοί καρποί, βόμβαξ, κτηνός έλλεικτός, έλαιον, σπώρα και προϊόντα κτηνοτροφίας.**Όρη.** Τò Πήλιον.**Πεδιάδες.** Η τών Φερών και ή τού Άλμυρού έκτεταμένη μέχρι τών Β. ύψωρειών τής ανατολικής Όθρουσ.**Άίματα.** Η Βαβυλις, τής όποιας αι ανατολικαι και νότιοι πλευραι εινε βραχώδεις, αι δε προς Β. χαλιώδαι και έλιώδεις καλυπτόμεναι υπό χέρτων και έλθριαν ρυτών.

Τò Πήλιον έκτείνόμενον προς Δ. τού νομού εινε όρος γραφικώτατον καλυπτόμενον υπό όρων, πλατάμων, κασταμών, αμπελώνων και άγρών άπείρατον, εν τή μέρη τών όποιων εινε διασπαρμένα μαγευτικώτατα χωρία.

Κόλλοι. Ό Παγασητικός.**Άμμένες και όρμοι.** Ό τού Βόλου, τής Ζαγοράς, τής Κισσού, τής Τσαγκαράδος, τής Σκιάθου και άλλαι.**Πορθοί.** Ό τών Τρικερών.**Άκροτήρια.** Η Σηγιάς.**Νήσοι.** Σκιάθος, Σκιάπελος, Άλόνησος και άλλαι μικραι.

Διοικητική Διαίρεσις

Ό νομος Μαγνησίας διαίρεται εις τρεις επαρχιας, εις τήν τού Βόλου, τού Άλμυρού και τής Σκοπέλου.

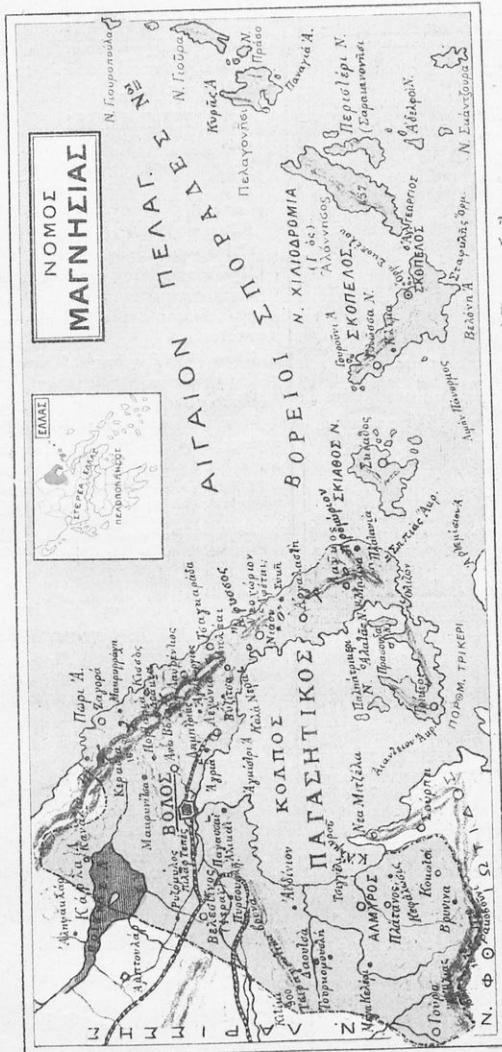
178. Έπαρχία Βόλου. Αύτη καίμενη προς Ν. τής λίμνης Βαιθίδος και περιλαμβάνουσα τò Πήλιον και τήν χερσόνησον τής Μαγνησίας διαίρεται εις 15 όμους. Προτεύουσα τού νομού και τής επαρχίας εινε ο ΒΟΛΟΣ (18,000 κ.), πόλις εύλιμενος, νέα και έμπορικη, έχουσα άκυκλιαν βιομηχανίαν και συγκενώνουσα διά σιδηροδρόμου μετά τής Αιολίας, Καλαμπάκας και Λακωνίαν και ούσα έδρα τής Μητροπόλεως Δημητριάδος. Παρά τόν Βόλον έκειντο αι αρχαίαι Παγαοί, εξ ών ο κόλλπος άνεμείσθη, ή Δημητριάς κτισθείσα υπό Δημητρίου τού Πελοποννήσου έγγυς τού κόλλπου επί θέσεως όχυρας ύνα χρησιμεύση ως ναύσταθμος, και ή Πολυκόκ, εξ ής εξέπελυσεν ο Ίάσων μετά τών Άργεοναυτών εις τήν Κελχίδα προς άρπαγήν τού χρυσού θέρατος. Διά τού λιμένος Βόλου γίνετα κυρίως ή

έξαγωγή τών προϊόντων τής Θεσσαλίας. Προς ανατολάς τού Βόλου κείται τα 24 χωρία τού Πήλιου, εξ ών τα 14 προς τόν Παγασητικόν κόλλπον, τα δε λοιπα 10 επί τής ανατολικής κλιτύος τού Πήλιου. Έπιστημώτερα τούτων εινε ή Ζαγορά (3,150 κ.), Πορταία (3,750 κ.), Μήλια (2,000 κ.), Μακρινιώτα (5,200 κ.), Κισσός (1,500 κ.), Λεικόσ (2,000 κ.), Τσαγ-

Οι κάτοικοι τού νομού τούτου διασκορπισμένοι κατά μικράς κόμης άσχολούνται κυρίως εις τήν κτηνοτροφίαν, ύλοτερίαν και γεωργίαν. Παρά τò Καρπενήσιον εν νυκτερινή έπόδω έπεσε μικρός χιμνός κατά τών Τούρκων ο ήρωος χιμνός Βότσαρης. Προυσός (1,220 κ.). Άλλαί κόμαι τής επαρχίας εινε ή Γρανίτσα, τò Κεράσσοβον και τὰ Άρχαφα. (Βλ. άσκ. 28).

ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΜΜΕ

Διοικητική Διαίρεσις

Ό νομος ούτος περιλαμβάνει μόνον επαχίαν κίττα και προς Α. τών επαρχιών Φθιώτιδος και Φωκίδος, προς Δ. τής επαρχίας Βάλτου, προς Α. τής Καρδίτσας και προς Ν. τής Τριχωνίας. Προτεύουσα τού νομού και τής επαρχίας εινε τò ΚΑΡΠΗΝΗΣΙΟΝ (πάλα Ούχαλια, 2,020 κ.) καίμενον εις τās δυτικάς ύψωρειάς τού Τυμφαηστου.

μος διά τὰ εὐχίμα ἄπια. Σκιάθος (2,800 κ.) νῆσος εὐχίμενος. Ἀλιθνήσος (500 κ.). (Βλ. ἀσκ. 29).

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Ἐκτάση 4,230 τετρ. κλ.
Πληθυσμὸς 86,500 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Εὐκρασις.

Ἐδαφος. Εὐφορτώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, βάμβαξ, σάχαινον, γεωμύλα, ὄσπρια, μέταξα, ἔλαιον, ὄπωρα καὶ προϊόντα κτηνοτροφίας.

Ὅρη. Ὁ Ὀλυμπος, ἡ Ὄσσα καὶ τὸ Μανφροβούνιον.

Ποταμοί. Ὁ Πηνειὸς (Σάλμα θρῆξ) καὶ οἱ παραποταμοὶ αὐτοῦ Τιταρίσιος, Εὐρώπος (Ξερτιάς), Ἐπιπέας καὶ ἄλλοι.

Τὰ Τεμπή εἶνε τρυφωτάτη κοιλάς τῆς Θεσσαλίας μεταξύ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης σχηματισθεῖσα εἰς προϊστορικοῦ χρόνου ἐκ τῆς πλημμύρας τῶν Θεσσαλικῶν ὕδατων ἢ ἐπιφανῶν διεξόδων. Περὶ τὴν ἕσθον τῆς θαυμασίας ταύτης κλιθεῖσσι εὐρύταται ἡ περιήγρησις πηρὶ τῆς Ἀρροθιῆς ἀναδιδόουσα ἐκ τινος βραχίου ακαίωσαν ὑπὸ θαυμασίων πλατύνων.

Λίμνη. Ἡ Βοηθίς (Κάρλα), ἡ Ἀσκονίς (Νεζερές) καὶ ἡ Νεοσσονίς.

Πεδιᾶδες. Ἡ μεγάλῃ Θεσσαλικῇ πεδιάδι, ἥτις κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀρχαίων ἀπέτελε εἰς ἀρχαιτάτους χρόνους ἀπέραντον λίμνην, τῆς ὅποιος τὰ ὕδατα μετὰ μέγαν σεισμὸν ἀνήνηξαν ἄρουν διά τῆς κοιλάδος τῶν Τεμπῶν.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ὁ νομὸς Λαρίσης περιλαμβάνων μέγα μέρος τῆς ΒΔ. Θεσσαλίας διαιρεῖται εἰς 4 ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς Λαρίσης, τῆς Ἀργίας, τοῦ Τυρνάβου καὶ τῶν Φαρσάλων.

181. Ἐπαρχία Λαριδίσης.

Αὕτη κεκλιμένη μεταξύ τῶν ἐπαρχιῶν Τυρνάβου καὶ Φαρσάλων ἐκτείνεται πρὸς Α. μέχρι τῶν Τεμπῶν καὶ διαίρεται εἰς 8 ὄψεις. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΛΑΡΙΣΣΑ (15,000 κ.) κεκλιμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄψεως τοῦ Πηνειοῦ καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Πελαγονιάτιδι, πόλιν λίαν ἐμπορικὴν ὡς ὕστα τὸ κέντρον μεταξύ τῆς Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας. Εἶνε ἕδρα τῆς Ἐπισκοπῆς Λαρίσης καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ Βόλου διὰ αἰκιοφρόρων. Ἡ πόλις εἶνε παναρχαία Πελαγονικὴ πόλις καὶ ἐν αὐτῇ εἴχθησσι καὶ ἀπέθανον οἱ διάσημοι ἱατροὶ Ἰπποκράτης. Ἄλλαι κομῆαι τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὰ Ἀμυλαικία (1500κ.), ἐπίσημα πρὸ τῆς Ἐλ-

καράδος (1,700 κ.), Ἀργασιῶν (2,280 κ.), Ἄγιος Λαυρέντιος (2,200 κ.), Ἀργία (2,770 κ.) καὶ ἄλλαι πολλὰ κατωπέλας καὶ κώμαι. Ἀνακασίη (ἄνω Βόλος 3,750 κ.). Φεραὶ ἢ Βελεστινὸς (3,000 κ.) πόλις ἀρχαία κεκλιμένη ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Ηλιαστρώτιδος καὶ πατρὶς τοῦ πρωτομάρτυρος τῆς Ἑλλήν. Ἐπαναστάσεως Ῥήγα τοῦ Φεραίου. Πλησίον τῶν Φερῶν πρὸς Δ. κείνται οἱ ὄες λόφοι οἱ καλούμενοι Κυνὸς Κεφαλαί, ἐνθα ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς Φλαμίνιος ἐνίκησε τὸν βασιλεῖα τῆς Μακεδονίας Φίλιππον τὸν Γ' τῷ 148 π. Χ.

Ὁ Βελεστινὸς κείται ἐπὶ τῆς διακλάσεως τῶν Θεσσαλικῶν αἰσχροπόρων 3 ὄρας πρὸς ΝΑ. τοῦ Βόλου ἐν μέσῳ δένδρωσθων ἐκτάσσει, πλησίον αὐτοῦ σφῆκται ἰχθὺς τῆς ἀεροπόλου, τινὰ ἀνάγκη, ἵππαρα καὶ κινούχρα συντετριμμένα τῶν ἀρχαίων Φερῶν.

179. Ἐπαρχία Ἀλιμουρού.

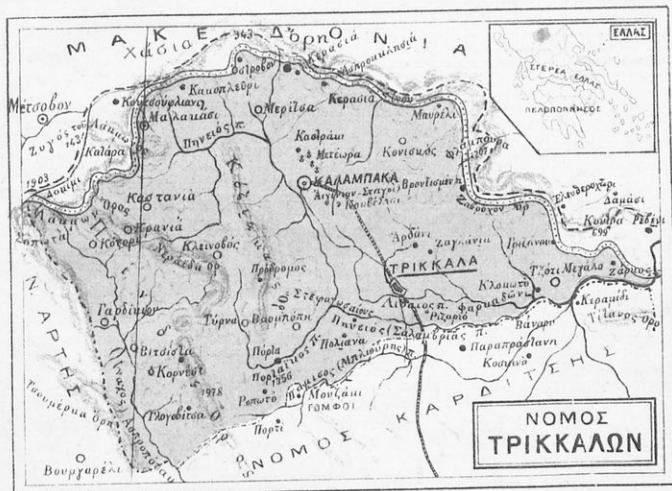
Αὕτη κεκλιμένη πρὸς Α. τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου καὶ ἐκτετατομένη πρὸς Ν. μέχρι τῆς ὄψεως περιλαμβάνει τρεῖς ὄψεις. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε

ὁ Ἄλιμουρος (4,880 κ.) πόλις κειμένη πρὸς τὸν Παγασητικὸν κόλπον καὶ παράγουσα ἐξαιρετικὸν καπνὸν, βῆμα καὶ δημητριακοῦ καρποῦ. Πλησίον τοῦ Ἄλιμουρου κείται τὸ Ἰδιόνιον, ἐνθα ὑπάρχει ἡ Κασσαβέτειος γεωργικὴ σχολή.

Ὁ Ἄλιμουρος εἶνε ἡ χώρα, ἥτις ἀπέτελε τὸ βασίλειον τοῦ ἀνδρείου Ἀχλιδίως καὶ ἡ πρώτη ὀνομασθεῖσα κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Ἑλλάς. Πόλις ταντος (1,270 κ.).

180. Ἐπαρχία Σκοπέλου.

Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῶν νήσων Σκοπέλου, Σκιάθος, Ἀλωνήσου καὶ ἄλλων μικροτέρων πρὸς Β. τῆς Εὐβοίας καὶ μέσων καὶ περιλαμβάνει 4 ὄψεις. Αἱ νῆσοι αὗται μικραὶ καὶ περὶ τοὺς 2000 κ. θεωροῦνται γεωλογικῶς ὡς ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ τῆς Μαγνησίας. Πρωτεύουσα τῶν νήσων τούτων εἶνε ἔλαιον, ὄσπρια καὶ ὄπωρα, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῶν ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Σκόπελος (3,800 κ.) ἐπίσης

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ

Έκτασις 3,050 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμός 96,000 χ.

Φυσική Αποψη

Κλίμα. Ψυχρόν μὲν εἰς τὰ θέρια, ὑγρὸν δὲ ἐν τῇ περὶ τὴν χειμῶνα καὶ θερμότερον κατὰ τὸ θέρος.

Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποὶ, ὄρυζα, σίκαλας, καπνὸς, μετὰ καὶ τὰ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν καλλιιεργούμενα τεύτλα (κοκκινεγούλια), εἰς ὧν κατασκευάζεται ἡ ζάχαρις.

Ὅρη. Τὰ Καρβούνα, ἡ Πίνδος καὶ ὁ συνέχων ἀμφότερα Ζυγὸς, κατὰ φρατὰ ὑπὸ δασῶν.

Ποταμοί. Ὁ Πηνειὸς καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Ληθαῖος (Τρικκαλιανὸς) καὶ Ἀπιδανὸς (Φαρσαλιτικὸς).

Πεδιότητες. Πολλαὶ καὶ εὐφορώταται.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς Τρικκάλων μεστέγεις ὡν περιλαμβάνει μέγα μέρος τῆς ΒΑ. Θεσσαλίας καὶ συνίσταται ἐκ δύο ἐπαρχιῶν, τῆς τῶν Τρικκάλων καὶ τῆς Καλαμπάκας.

185. Ἐπαρχία Τρικκάλων. Αὕτη κειμένη μετὰ τοῦ νομοῦ Καρδίτσας καὶ τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας διαιρεῖται εἰς 7 ἔθμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε τὰ Τρίκαια (πάλαι Τρίκη, 21,000 χ.), πόλις κειμένη ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ληθαίου, εἰς τῆς ἐπισκοπῆς Τρίκκης καὶ ἡ ἐμ-

περικωτέρα πόλις τῆς βορείου Θεσσαλίας συνδεομένη μετὰ τοῦ Βόλου διὰ σιδηροδρόμου. Μεταξὺ τῶν κατοικῶν αὐτῆς ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ Ὀθωμανοὶ καὶ Ἰσραηλίται. Ἄλλα κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶνε ὁ Ζάγκος (1,200 χ.) οὗ μακρὰν τοῦ Πηνειοῦ καὶ τὸ Γαρούδι.

186. Ἐπαρχία Καλαμπάκας. Αὕτη κειμένη πρὸς Β. τῆς ἐπαρχίας Τρικκάλων περικυκλούται ὑπὸ τῶν Χασίων καὶ τῆς Πίνδος καὶ διαίρεται εἰς 6 ἔθμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Καλαμπάκα (ἡ ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Βυζαντινῶν Σταγὸν, 2,300 χ.) κειμένη παρὰ τοῦς πρόποδας τῶν

ἀπεκρήμων καὶ μεινωμένων βράχων, οἵτινες καλύπτου μετέωρα. Πρὸς κεντρὸν δὲ ταῦτα ἐκ τῶν χαλίκων, τοῖς ὁποίοις χεῖμαρρος ἐκ Μακεδονίας ῥέουσι καὶ εἰς τὴν ἄλλοτε λιμνὴν τῆς Θεσσαλίας εἰσβάλλον παρέσχε μετ' αὐτοῦ. Ἐπ' αὐτῶν ἦσαν ἐκτισμένα ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν πλάτ μναστήρια, εἰς ὧν σῴζονται ἐπι ἐπτά, κατασκευασμένα ὑπὸ 60 περίπου μνασῶν. Εἰς τινὰ τούτων ἡ ἀνάβασίς γίνεται διὰ κρημαστῶν κλιμακῶν ἡ διὰ κανναβίνου δικτύου συρμένον ἄνωθεν διὰ τροχαλίας. Ἄλλα κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶνε Μαλακασίων (1,300 χ.) καὶ Καστανία (1,180 χ.). (Βλ. ἄκ. 31).

ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Έκτασις 2,345 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμός 80,700 χ.

Φυσική Αποψη

Κλίμα. Ψυχρόν.

Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποὶ, βόμβος καὶ καπνός.

Ὅρη. Βουλγίνα, Καράβη καὶ Τσουρνάτα ἅπαντα ὄντα διακλαδωθεὶς τῆς Πίνδος.

Ποταμοί. Ὁ Πηνειὸς καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Σοφαδικὸς καὶ Λομοτικὸς.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

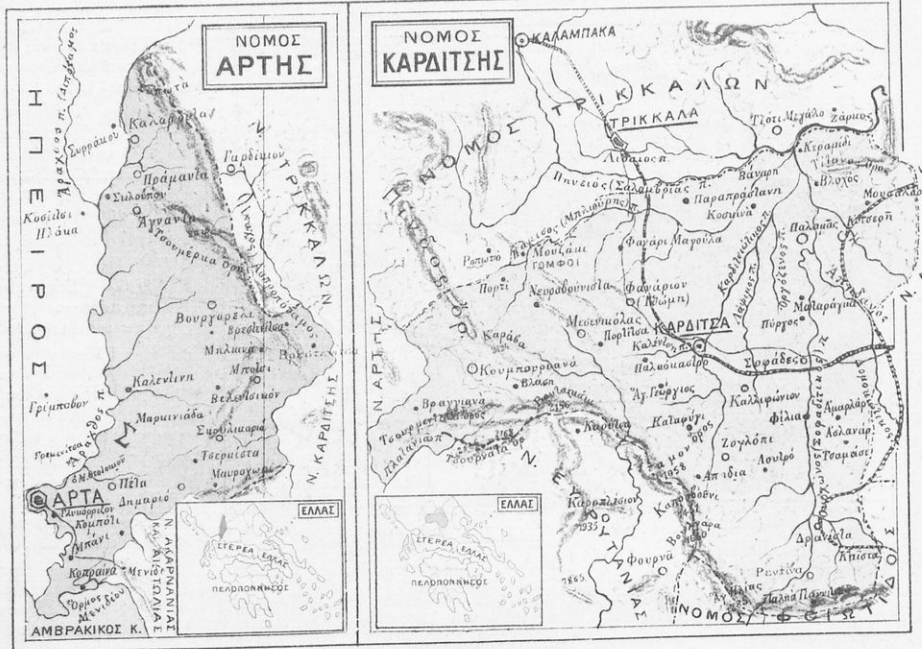
Ὁ νομὸς Καρδίτσας μεστέγεις ὡν κεῖται μετὰ τῶν νομῶν Τρικκάλων, Λαρίσσης, Ἄρτας, Εὐρυτανίας καὶ Φθιώτιδος καὶ ἀποτελεῖται ἐκ μίας μὲ-

ληνικῆς ἐπανάστασις διὰ τὰ ὕμνητοῦσι τῶν Μαιμούνῃ (1,200 χ.) τὸ Τολπιτάρ καὶ ἄλλα.

182. Ἐπαρχία Ἀγινῶν. Αὕτη ἐκτεταμένη πρὸς Β. τῆς Χερσονήσου Μεγαρήσιος θῆναι μέχρι τῆς θαλάσσης καὶ περιλαμβάνει 3 ἔθμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Ἄγινα (2,400 χ.) κώμη κειμένη ΝΑ. τῆς Ὀσσῆς καὶ οὐκ ἐπίσημος πρὸ τῆς ἐπανάστασις διὰ τὰ ὕμνητοῦσι τῆς. Ἰσχυρὴ κώμη μικρὰ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πηνειοῦ καὶ τὸ ἐπίκεινται τῆς ἐπαρχίας.

183. Ἐπαρχία Τυρνάβου. Αὕτη ἐκτεταμένη μέχρι τῶν συνόρων περιλαμβάνει τὸ πρὸς Β. μέρος τοῦ Πηνειοῦ διαιρουμένη εἰς 3 ἔθμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ὁ Τυρνάβος (5,500 χ.) πόλις κειμένη παρὰ τὰ μέθρια καὶ ὀνομαστῆ γενεμένη κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα διὰ τὰ ὕμνητοῦσι τῆς. Ραυράνη (2,130 χ.) κώμη κειμένη εἰς τὰς ὑπερείας τοῦ Ὀλύμπου ἐπίσης ὀνομαστῆ ἄλλοτε διὰ τὰ ὕμνητοῦσι τῆς ἔγους ἀπεράντους ἀμπελωνίας καὶ ποχύσικα δάση πλατάνων μὲν κρυσταλλίνους βρύσκα. Λαρεῖη (1,600 χ.) καὶ Νεφερός (1000 χ.).

184. Ἐπαρχία Φαρσάλων. Αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ νότιον μέρος τοῦ νομοῦ διαιρεῖται εἰς 3 ἔθμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Φαρσάλας ἢ Φέροβα (2,000 χ.). Ἐντυθεν πρὸς Β. διέρχεται ὁ σιδηροδρόμος Βόλου-Τρικκάλων. (Βλ. ἄκ. 30).

νης επαρχίας. Πρωτεύουσα του νομού και της επαρχίας είναι η ΚΑΡΔΙΤΣΑ (9,400 κ.) μεταξύ των οποίων υπάρχουν και τινες Ίσραηλίται, κειμένη επί τῶ παραποτάμιου του Πηνειού Καλέντζη και ούσα ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Καρδίτσας. Φανάριον (1,840 κ.) κώμη γεωργική κειμένη ἐπὶ ἀπορρήμων κλιτύων λόφου. Ἄλλαι κώμαι τῆς επαρχίας εἶνε ἡ Παλαμάς (3,560 κ.), οἱ Σοφάδες (1,880 κ.), τὰ Κανιάνα (1,650 κ.), τὸ Μονάκιον (1,320 κ.) ἡ Παραπότανα (1,330 κ.) ὁ Μεσσηγιόλας (1,200 κ.). (Βλ. ἄσκ. 32).

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Ἐκταση: 1,400 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς 39,000 κ.

Φυσικὴ Ἀποψὶς

Κλίμα. Ψυχρὸν.

Ἐδαφόν. Εὐφρορῶτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί. πορτοκάλια, λεμόνια, μέταξα καὶ προϊόντα κτηνοτροφίας.

Ἄρνη. Τροσκίνα (2,336 μ.) Περιοτιοί (2,199 μ.) καὶ Τροσκονορέλια (2,196 μ.), ἅπαντα κλάδι τῆς Πίνδου.

Ποταμοί. Ὁ Ἀραχθὸς πηγάζων ἐκ τῆς Πίνδου.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς οὗτος, ἀποτελούμενος ἐκ μικροῦ μέρους τῆς Ἱπείρου, τὸ ὁποῖον μετὰ τῆς Θεσσαλίας παρεργήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1881 διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου, συνίσταται ἐκ μιᾶς μόνῃς επαρχίας, τῆς Ἀρτῆς, ἣτις διαιρεῖται εἰς 8 ἄμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς επαρχίας εἶνε ἡ ΑΡΤΑ (τὸ πάλαι Ἀμβρακία), πόλις κειμένη ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Ἀράχθου ποταμοῦ καὶ ἔχουσα 7,500 κ. ἐν εἰς καὶ τινὰς Ἰουδαίους. Ἡ Ἀρτα οὕσα νῦν ἔδρα ἐπισκοπῆς συγκατανοεῖ εἰς ἑξαετίτων ὁδὸν μετὰ τοῦ Ἀγρινίου καὶ Μεσσηγγίου καὶ μετὰ τοῦ ἐπινείου αὐτῆς Μενιδίου. Ἄλλαι κώμαι τῆς επαρχίας ἢ Πέτα (1,400 κ.) ΒΑ. τῆς Ἀρτῆς, ἐπίσημος διὰ τὰς περ' αὐτὴν μάχας (1822) τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Αἱ Καλαοῦνα (1,230 κ.), κομὴ πόλις πλησίον τῆς ὁπίας ὑπάρχει ἡ παλαιὰ μόνῃ Βίβλις ἀιτηρῶν καὶ βιβλιεθήκη πηλοῶν συγγρομητῶν καὶ χειρογράφων. Παρὰ τὰς Καλαοῦνας ἐπίσημ' ὑπάρχει ἡ θέσις Ἀδάτα μὲ Πελασγικὰ τεῖχη ἔνθα εὐρισθῆναι ἀρχαιότατον τάφον καὶ νεμίσματα θου

μοστῆς τέχνης, τὰ Ἄγναντα, κομὴ πόλις ἔχουσα 1200 κατ. ἀποβώντας ἐκ ὀλίγων αἰγροεργῶν καὶ ἐκ μικρῶν λιπέλων. Σχοροῦσινα (1200 κ.), πλησίον τῆς ὁπίας σχηματίζεται ὁ καταρράκτης Σιωποτός (80 μετρ. ὕψ.), τὰ Ἰράματα (2,830 κ.), τὸ Κομπόλι καὶ ἡ Σκοιλικαρά, πατρίς τοῦ στρατηγοῦ Καραϊσκάκη. (Βλ. ἄσκ. 33).

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἡ Πελοπόννησος κατὰ τὸν νέον διοικητικὸν νόμον διαιρεῖται εἰς 9 νομοὺς, ἦτοι 1) τῆς Ἀργολίδος, 2) τῆς Κορινθίας, 3) τῆς Ἀχαΐας, 4) τῆς Πηλίας, 5) τῆς Ἀρκαδίας, 6) τῆς Λακεδαιμόνος, 7) τῆς Λακωνικῆς, 8) τῆς Μεσσηρίας καὶ 9) τῆς Τριφυλίας.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Ἐκταση: 2,850 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς: 80,700 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψὶς

Κλίμα Εὐκράε.

Ἐδαφόν. Εὐφρορῶτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, εἶνας, ἔλαιον, βῆμαβαξ, καννίς, γλυκάνισον καὶ σταφίς.

Όρη. Τὸ Ἀραχναῖον, τὸ Ἄστε μίσιον, τὸ Παρθένον καὶ τὸ Λόχιον. **Ποταμοί.** Ὁ Ἰθακὸς καὶ ὁ Ἐραοῖος, χαμηροὶ ἄλλοι οὐκ ἔσσι.

Νῆσοι. Ὁ Πόρος, ἡ Ὑδρα καὶ αἱ Σπέται.

Κόλποι. Ὁ Ἀργολικὸς καὶ ὁ Σαρονικός.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Σκόλλαιον.

Διοικητικὰ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς Ἀργολίδος διαίρεται διοικητικῶς εἰς 5 ἐπαρχίας, ἧτις τὴν τῆς Ναυπλίας, τῶν Σπεσῶν καὶ Ἐρμιονίδος, τῆς Ὑδρας, τῆς Τροιζηνίας καὶ τοῦ Ἄργους.

187. Ἐπαρχία Ναυπλίας. Αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ βλ. μέρος τοῦ νομοῦ διαίρεται εἰς 5 δήμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ ΝΑΥΠΛΙΟΝ (5,800 κ.), πόλις κειμένη ἐπὶ μικρᾷ βραχῶδου, χερσονήσου τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου, συγκοινωνεῖ μετὰ τοῦ Ἄργους διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἀμαξίτου ὁδοῦ καὶ εἶνε ἔδρα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀργολίδος. Τὸ Ναυπλίον ὑπέρξεν ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἀπὸ τοῦ 1829 μέχρι τοῦ 1834. Ἐπερὶ τὸ Ναυπλίον ἐπὶ ὕψηλῳ βράχῳ (216 μέτρ. ὕψ.) κείται τὸ ἰσχυρὸν φρούριον Παλαμῆδιον, ἔπερ ἤλωθη τῇ 30 Νοεμβρίου 1822 ὑπὸ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Στακοπούλου, καὶ ἡ Ἀχιοναπλία (Ἴτα

Καλέ), ἐν ἧ ὑπάρχουσι φυλακαὶ κατὰδικων καὶ στρατώνες. Ἀπέναντι τοῦ Ναυπλίου ἐπὶ νηίδος κείται τὸ μικρὸν φρούριον Μπουρτζί, ἔπερ κατὰ τὴν ἐπανόστασιν ὑπέρξεν ἔδρα τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς. Πρὸς Β. καὶ εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας ἀπὸ τοῦ Ναυπλίου ἔκειτο ἡ προϊστορικὴ πόλις Τίους, τῆς ὁποίας σφίγγεται ἄκρην τὰ περίφημα Κυκλώπεια ἢ Πελασγικὰ τεῖχη εἰς ὄγκωδιστάτων τετραγωνικῶν λίθων. Πρὸνοια (1,500 κ.) ὄραϊον καὶ ἐπὶ τερπνοτάτης θέσεως κείμενον προδένειον τοῦ Ναυπλίου. Ἐπίδαυρος (νῦν Πίδαυρα 2,000 κ.) εὐ μακρὰν τοῦ Ἐρμιονικοῦ κόλπου, ἐπίσημος διὰ τὴν ἐν αὐτῇ συνελθοῦσαν πρώτην τῶν Ἑλλήνων ἔθνηκην συνέλευσιν (τῇ 1 Ian. 1822), ἧτις ἐκήρυξε τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Μίαν ὄραν μακρὰν αὐτῆς κείται ἡ ἀρχαία Ἐπίδαυρος, ἐνθα γενεμένω ἀνασκαφῶν ἀνεκαλύθη τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπκλητιοῦ.

188. Ἐπαρχία Σπεσῶν καὶ Ἐρμιονίδος. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἀποτελομένη ἐκ τοῦ ΝΔ μέρους τῆς Ἀργολικῆς χερσονήσου καὶ τῆς νήσου Σπεσῶν περιλαμβάνει 4 δήμους. Πρωτεύουσα αὕτης εἶνε ἡ νῆσος Σπέται (4,300 κ.), κειμένη εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου πρὸς Ν. τῆς Ἐρμιονίδος, ἐνδοξὸς διὰ τὰ ἥρωϊκα κατορθώματα τοῦ ναυτικοῦ

αὐτῆς ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξορτηρίας ἀγῶνι. Κρανίδιον (6,900 κ.) ἡ ἐπισημότερα καὶ μεγαλύτερα πόλις τῆς ἐπαρχίας, κειμένη ΝΔ. τῆς Ἀργολικῆς χερσονήσου. Ποιοχίλιον, τὸ ἐπίκειον τοῦ Κρανιδίου καὶ εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν κείμενον. Ἐρμιῶν (Καστρί 2,500 κ.) κώμη κειμένη ἀπέναντι τῆς Ὑδρας καὶ ἔχουσα ἰαματικὸς πηγὰς.

189. Ἐπαρχία Ὑδρας.

Αὕτη ἀποτελομένη ἐκ τῆς ἑμονίμου νήσου περιλαμβάνει 1 μόνον δήμον. Πρωτεύουσα αὕτης εἶνε ἡ Ὑδρα (7,000 κ.) νῆσος βραχῶδου, μικρὰ καὶ ἐπισημὴ κείται πρὸς Ν. τοῦ ἀκρωτηρίου Σκόλλαιου. Εἶνε ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Ὑδρας καὶ Σπεσῶν, πατρίς τοῦ ναυάρχου Μιαούλη καὶ ἐνδοξὸς, ὡς καὶ αἱ Σπέται, διὰ τὰ ἥρωϊκὰ αὐτῆς ναυτικὰ.

190. Ἐπαρχία Τροιζηνίας. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῆς νήσου Πόρου καὶ τῆς ἀπέναντι αὐτοῦ κειμένης Τροιζηνίας καὶ διαίρεται εἰς 3 δήμους. Πρωτεύουσα αὕτης εἶνε ὁ Πόρος (πάλαι Καλαῖα 4,400 κ.) νῆσος μικρὰ καὶ δασυδὴς χωρικομένη ἀπὸ τῆς ἀπέναντι αὐτῆς Τροιζηνίας διὰ στενωτάτου πελάγους. Ἐν τῷ Πόρῳ ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἐπὶ ἔκτασιον ὁ Δημοσθένειος, ὅτε ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάρχου κατεδιώκετο,

ἀπέθανε πῶν τὸ κῶνισον, ὅπου μὲν ἑαυτοῦ ἔφερε. Τροχὴν (Δαμαλάς) κώμη μικρὰ κειμένη ἐν μέσῳ εὐφρόνῳ πεδιάδος. Ἐν αὐτῇ συνήλθεν ἡ Γ' ἔθνικὴ συνέλευσις, ἧτις τῷ 1827 ἐξέλεξε ὡς κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος τὸν Γ. Καποδίστριαν. Βρομοπόλιν, κώμη μικρὰ, παρὰ τὴν ὅποιαν ὑπάρχουσι τὰ ἀγρονομία καὶ τὰ ἄλλα κούρῳ τῶν Μελανῶν.

191 **Επαρχία Ἰωνίου.** Αὕτη ἐκτεταμένη ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας πρὸς Ν. μέχρι τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου καὶ ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας πρὸς Δ. μέχρι τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας περιλαμβάνει 6 δήμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε τὸ Ἄργος (10,000 κ.) πόλις ἀρχαιότατη μικρὸν ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Θηλάσσης.

Ἄλλα κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶ ἐ τὸ Κοινοπόδιον (1,360 κ.), Αἰμίνα (1,160 κ.), ὁ Ἀγλαδοκάμπος καὶ τὸ Χαυθίαι, παρὰ τὸ ὅποιον ἐκτενοὶ αἱ ἀρχαῖαι Μυκηνῶν, αἵτινες ὑπέρξαν πρωτεύουσα τοῦ κράτους τῶν Ἀτρεϊδῶν. (βλ. ἄκ. 34).

ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ἐκτασίς 2,170 τετρ. γιλ.

Πληθυσμὸς 64,000 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα Εὐκρασίας καὶ γλυκὴ εἰς τὰ παρῶν, ψυχρὸν δὲ εἰς τὰ μεσόγεια.

Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα Δημοτικαὶ καρποὶ, οἶνος, ἐξαιρέτως, σταφίς Κορινθιακῆ, ἔλαιον καὶ ἄλλα.

Ὄρη. Ἡ Κυλλίνη (Ψεῖρα 2,874 μέτρ.) τὸ ὑψηλότεον μετὰ τὸν Ταῦργετον ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

Ποταμοί. Ὁ Ἀσπιός.

Αἰμίνα. Ἡ Φετός, τῆς ὅποιας τὰ ὕδατα διὰ καταθερῶν γίνονται εἰς τὸν παραποσίον τοῦ Ἀλφειοῦ Λάωνος, καὶ ἡ Στυμναίς, ἐκ τῆς ὅποιας κατὰ τὴν μυθολογίαν ὁ Πρακλῆς ἐξεδίωξε τὰς Στυμναλίδας ὄρνιθας.

Κόλποι. Ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Σαρωνικὸς.

Λιμένες. Τὸ Λέχαιον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ὁ Σχοινός (τὸν Καλαμάκιον) καὶ αἱ Κερχεαὶ εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον.

Ἰσθμοί. Ὁ τῆς Κορίνθου.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς αὐτὸς ἐκτεταμένος ἀπὸ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου μέχρι τῶν ἐπαρχιῶν Ναυπλίας καὶ Ἄργους πρὸς Β. ἀποτελεῖται ἐκ μόνῃς τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, τῆς ὅποιας πρωτεύουσα ὡς καὶ τοῦ νομοῦ εἶνε ἡ ΝΕΑ ΚΟΡΙΝΘΟΣ (4,200 κ.) πόλις νέα κτισθεῖσα ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ τῷ 1858 μετὰ τὴν ὅταν σεισμῷ καταστραφείταν παλαιὰν Κόρινθον, ἧτις καὶ τῷ 146 π. Χ. καταστραφείσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων εἶχεν ἀνεγερθῆ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Κλαύδιου καὶ τοῦ Ἀδριανού. Παρ' αὐτῇ ἐκτενοὶ τὸ γυμνάσιον Κράσιον, ἐν ᾧ διέτριβον ὁ κυνικός φιλόσοφος Λυσιγένης, καὶ τὸ στάδιον, ἐν ᾧ ἐτελούντο τὰ Ἰσθμια. Ἡ Νέα Κόρινθος οὕτω ἔδρα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κορινθίας ἔχει ὁδοὺς εὐθείας καὶ συγκοινωνοὶα εἰς σιδηροδρόμου μετὰ τῶν Ἀθηνῶν. Περαχώρα (1,400 κ.) κώμη κειμένη ἐπὶ ἀποκρήνιμου ὄρους. Ἀσπράκιον κώμη μικρὰ κειμένη παρὰ τοῦ

Ν. πρόπυλας τῶν Γερμανοῶν καὶ ὀρεμαστῆ οὕσα διὰ τὰ ἱμακτικὰ αὐτῆς ὕδατα. Ἄγιος Γεώργιος (2,200 κ.) κώμη κειμένη παρὰ τὸν ἀρχαῖον Φλειεῖοντα καὶ παρῶντα ἐκτενοὶ μέγαναι εἰνόν. Μεταξὺ τοῦ Φλειεῖοντος καὶ τῆς ἀρχαίας πόλεως Κλεωνῶν ἐκτενοὶ ἡ Νέμεα καὶ τὸ ἄλλος, ἐνθα ἐτελούντο οἱ ἀγῶνες τῆς Νέμεας καὶ ἐνθα ὁ Ἡρακλῆς ἐφόρυσεν τὸν Νεμεαῖον λέοντα. Οὐ μακρὰν τῶν Κλεωνῶν κεινται τὰ στενά τῶν Δερβενακίων, ἐνθα οἱ Ἕλληνες δολοφρόνηον ὑπὸ τοῦ Κολκοστροφῆ

καὶ τῶν πρώτων αὐτοῦ ὀπλαρχηγῶν Νικήτα, Παπαφλέσσα καὶ Ἰψηλάντου κατέστρεψαν τὴν ἐκ 30,000 στρατιῶν τοῦ Δραμαλῆ ἐπιστρέφοντος ἐξ Ἄργους. Ἄλλα κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Σορικόν (1,700 κ.), τὰ Τριχωνία (1,700 κ.), τὸ Βασιλικὸν (ἡ ἀρχαία Σικων, παρὶς τοῦ Ἀράτου καὶ τοῦ Πολυκλείτου), τὸ Κούτον (2,600 κ.), τὸ Ἐπιλόκοστρον (1,100 κ.), ἡ Γκοῖρα (1,100 κ.) καὶ ἄλλα. (βλ. ἄκ. 35).

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Ἐκτασίς 3,250 τετρ. γιλ. περίπου.

Πληθυσμὸς 144,800 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα Εὐκρασίας.

Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Δημοτικαὶ καρποὶ, σταφίς Κορινθιακῆ, ἔλαιον, ὀπωρὰ διάφορα, πορτοκίλια καὶ ἄλλα.

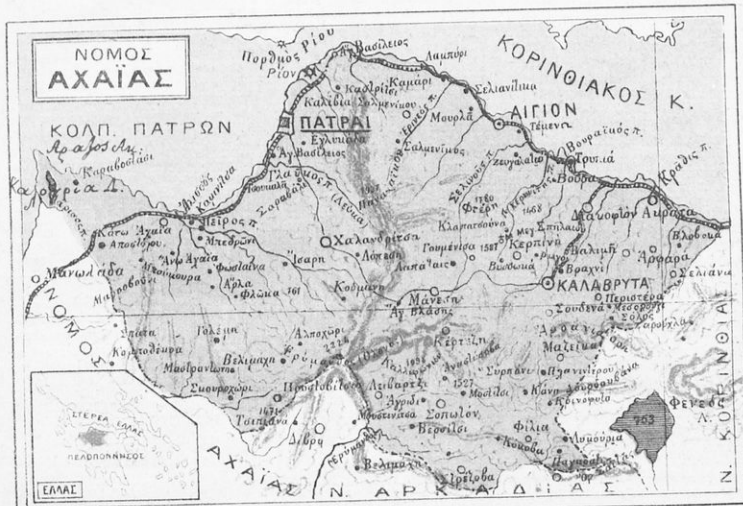
Ὄρη. Τὰ Ἀρσίνια (Ψεῖμος 2,355 μέτρ.), ὁ Ἐρῶμανθος (Ψεῖμος 2,255 μέτρ.), ἡ Κορίνεια (Ψεῖμα 1,780 μέτρ.) καὶ τὸ Ναθαγαϊκὸν (1,927 μέτρ.).

Ποταμοί. Ὁ Πηγεῖος, ὁ Κούος, ὁ Σελανός, ὁ Ἐρῶμανθος, ὁ Κούθης (κ. Ἀκράτας) καὶ ὁ Πέισος.

Κόλποι. Ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ τῶν Πατρῶν.

Ἀκροπόρτα. Ὁ Ἀραῖος, παρὰ τὸν ὅποιον κεινται ἡ ἰχθυοφόρος λιμνοθάλασσα τῆς Καλογυρίας, τὸ Ῥιον καὶ τὸ ἀπέναντι τούτου ἐπὶ τῆς στερεᾶς Ἀττικῆς.

Πεδιᾶδες. Ἡ τῆς Ἀχαΐας.

Διοικητική Διαίρεσις

Ο νομός ούτος περιλαμβάνει τὸ ΒΔ. μέρος τῆς Πελοποννήσου διαίρεται διοικητικῶς εἰς τρεῖς ἐπαρχίας, εἰς τὴν τὴν Πατρῶν, τῆς Αἰγιαλίας καὶ τὴν Καλαβρυτίων.

192. Ἐπαρχία Πατρῶν

Αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΒΔ. μέρος τοῦ νομοῦ διαίρεται εἰς 5 δήμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε αἱ ΠΑΤΡΑΙ (38,000 κ.) ἡ δευτέρα ἑμπορικὴ πόλις τῆς Ἑλλάδος· κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὁμιανίμου κόλπου, εἶνε ἕδρα τῆς ἄρχιεπισκοπῆς Πατρῶν, πρὸ δὲ τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπέπεσε τὴν μητροπολὶν τὸν Παλαιῶν Πατρῶν, τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν τῇ 25 Μαρτίῳ 1821 ὤφισεν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας ἐν τῇ μονῇ τῆς ἁγίας Λαύρας. Ἡ πόλις ἔχει μεγίστην διὰ θαλάσσης συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Εὐρώπης· καὶ μετὰ τῶν παραλίαν πόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ συγκοινωνεῖ μετὰ τῶν Ἀθηνῶν διὰ σιδηρόδρομου. Ἐκ τοῦ λιμένος αὐτῆς γίνεται ἡ ἐξαγωγή τοῦ πλείονος μέρους τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος. Ἐν Πάτραις ἤρπαστο ἀπὸ τινος χροῦνον νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ βιομηχανία ἀσφράγγων κλάσων καὶ ἡδῆ ἡ πόλις ἔχει πλείστα βιομηχανικὰ ἐργοστάσια. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἑσταυρώθη ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, ὁ πολιοῦχος τῆς πόλεως, τοῦ ὁποίου ὁ τάφος σφάζεται ἐν τῷ ὁμιανίμῳ ναφ. Ἄλλα κώμα καὶ ἐπαρχίας ἄξιαι λόγῳ εἶνε ἡ Κίττω ἡ Α-

γαῖα, ὁ Ἅγιος Βασίλειος, αἱ Καμίραι, ἡ Χαϊνδοῦτοι, τὸ Κασρίτσιον καὶ ἄλλα.

193. Ἐπαρχία Αἰγιαλίας.

Αὕτη περιλαμβάνουσα τὴν κατὰ μῆκος ἐκτετατομένην ἀπὸ τοῦ ὄρους Παναχικοῦ μέχρι τῆς Κορινθιακῆς κόλπου χώραν διαίρεται εἰς 4 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Αἶγιον (7,800 κ.) ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Ἀχαΐκῆς· συμπολιτείας κειμένη ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. ΝΔ. τοῦ Αἴγιου κείται ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξισσῶν, ἣτις εἶνε ἡ δευτέρα κατὰ τὴν ἐπισκοπότητα μονὴ τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκειται εἰκόνη τῶν ἁγίων Παθῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἀρχαῖα κώμη μικρὰ καὶ εὐπύρα· καὶ Λακογιόν, ὅθεν ἐρχεται ὁ εἰς Μέγα Σπήλαιον καὶ Καλάβρυτα ἄγιον ὀδοντόδου σιδηρόδρομος.

194. Ἐπαρχία Καλαβρυτίων.

Αὕτη μεσόγειος οὖσα καὶ ὀρεινὴ περιλαμβάνει τὴν πρὸς ἀνατολὰς ἐκτετατομένην χώραν μέχρι τοῦ νομοῦ Κορινθίας καὶ διαίρεται εἰς 3 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὰ Καλάβρυτα (4,400 κ.), κώμη κειμένη ἐν τῷ μέσῳ κλάδῳ τῶν Ἀρσανίων ὄρους, εἶνε ἕδρα τῆς ἐπισκοπῆς Καλαβρυτίων καὶ Αἰγιαλίας. Πάντες αἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀσχολοῦνται κυρίως· εἶνε τὴν κλιμαίονα τῆς σταφίδος. Πρὸς Β. τῶν Καλαβρυτίων κείται τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ ἀσσημότερα μονὴ τῆς Ἑλλάδος, ἐν ἣ ὑπάρχει μία ἐκ τῶν τριῶν εἰκόνην τῆς Θεο-

τόκου, αἰτίνες ἐστροφίσαν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ κατὰ τὴν ἱερὰν παράδοσιν. Πλησίον αὐτῆς καὶ μίαν ὥραν μακρῶν τῶν Καλαβρυτίων εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῆς ἁγίας Λαύρας, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὁ Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν μετὰ τοῦ Ζαΐμη, Λόντου καὶ ἄλλων Ἑλλήνων ὤφισεν τῇ 25 Μαρτ. 1821 τὴν σημαίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ ἱερὰ αὕτη σημαία φυλάσσεται εὐλα-

βῶς ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ τῆς μονῆς. Ἄλλα κώμα ἐν ἐπαρχίᾳ εἶνε τὸ Λεβιάτζιον, τὸ Σοσιπιόν, τὸ Κίρτζιον, ὁ Πλάτανος, ἡ Στροβόβα καὶ τὰ Μαζέικα. (βλ. σελ. 36).

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΪΑΣ

Ἐκτασις 2,840 τετρ.χλ. περίπου. Πληθυσμὸς 91,500 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

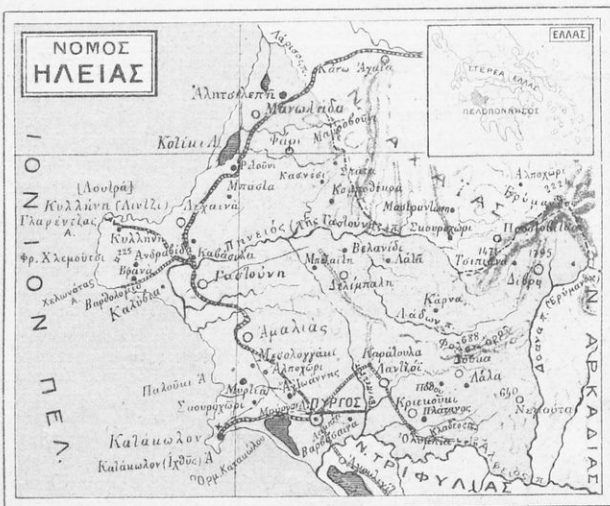
Κλίμα. Γλυκὸ καὶ θερμὸν κατὰ τὸ θέρος.

Ἐδαφός. Εὐφορράτων.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, οἶνος, ἔλαιον, σταφίς καὶ βαλανιδίων.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

*Ασκ. 28 —1. Ἐκ ποίων ἐπαρχιῶν ἀποτελεῖται ὁ νομός Φθιώτιδος;—2. Μετὰ τίνων ὀρειῶν καὶ μὲρ τινοῦ κόλπου ἵκτεται ἡ ἐπαρχία Φθιώτιδος;—3. Ποῖος μὲρ τοῦ νομοῦ περιλαμβάνει ἡ ἐπαρχία Λοκροῦς;—4. Ποῦ κείται ἡ ἐπαρχία Δομοκῶν;—5. Ποῖας ἐπαρχίας πρωτεύουσα εἶνε ἡ Ἀκαδητὴ καὶ ποῖας ἡ Λαμία;—6. Ἐπὶ μικρῶν πόλεων τῆς Φθιώτιδος ἔγινον ἰσχυρὰ λοιπρά;—7. Ποῖον εἶνε τὸ πλείονος τῆς Λαμίας;—8. Εἶλε μίαν κώμην πρὸς τὸν Παναχικόν κόλπον;—9. Τί εἶνε αἱ θερμοπύλαι, ποῦ αὐταί κτείναν καὶ τί ἱστορικὸν γεγονόςος περὶ αὐτῶν;—10. Εἶλε δύο κώμας ἐν τῇ νομῷ Φθιώτιδος τοιομοιότητας ὑπὸ Μακεδονικῆς λοιπράς;—11. Ποῖα ἀρχαία πόλις θεωρεῖται τὸ πάλαι ὡς κλις τῆς Στερεῆς Ἑλλάδος;—12. Ποῖα πόλις ὀνομαζομένη κείται ὡς Δομοκῆς καὶ διατὶ ὀνομαζομένη Θεσσαλίας;—13. Ποῦ εἶνε τὰ ὅρια τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος;—14. Ποῖον ὄρος κείται πρὸς Ν. τοῦ νομοῦ καὶ ποῖον πρὸς Β.;—15. Ποῦ εἶνε αἱ εὐφρότεραι κορυφαὶ τῆς Οἴτης;—16. Ποῦ κείται ἡ λίμνη Σινιάς;—17. Ποῦ εἶνε αἱ πεδιάδες τῆς Φθιώτιδος καὶ ὑπὸ τίνων ποταμῶν διαίρεται;—18. Ποῖα εἶνε ἡ ἔκτασις τοῦ νομοῦ καὶ τίς ὁ πληθυσμὸς αὐτοῦ;

Όρη. Η Φολοή και ὁ Ἐρύμανθος. **Ποταμοί.** Ὁ Ἄλφειός, ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου, καὶ ὁ Πηνειός.

Πεδιᾶδες. Ἡ εὐθαλὴς καὶ λαμπρὰ πεδιάς τῆς Ἡλίδος διαρρεσμένη ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ.

ἀπέχουσα 8 στάδια ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἔχει μέγα ἐπιτόριον καὶ ἴδιος Κορινθιακῆς στάδιος. Ὁ Πύργος συγκοινωνεῖ διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τὸν Πατρῶν καὶ τοῦ Κατακόλου, ὅπου εἰναι ἐπίνοτος αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦ τεχνητοῦ λιμένος αὐτοῦ γίνεται μεγάλη ἐξαγωγή Κοριν-

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς οὗτος ἀποτελοῦμενος ἐκ μόνῃς τῆς ἐπαρχίας Ἡλείας καὶ περιλαμβάνων τὸ ΒΔ. μέρος τῆς Πελοποννήσου ἐκτείνεται μέχρι τοῦ Ἰονίου πελάγους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ εἶνε ὁ ΠΥΡΓΟΣ (12,700 κ.), πόλις κειμένη ἐν μέσῳ εὐόρου πεδιάδος καὶ

Ο ΕΡΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Θιακῆς σταφίδος. Γαστρονίη (2,230 κ.) κώμη εὐπρος. Ἀμαλίας (6,200 κ.) πόλις συσταθεῖσα ἐκ τῶν ἐνωθεσίων κομῶν Καύτης καὶ Λοβισσελεπῆ ἄλλοι κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Λίβθη (1,770 κ.), τὰ Λαζυῖα (2870 κ.) Μανωλιάς, ἐνθα ὑπάρχουσι τὰ κτήματα τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου ἐν εὐρυτάτῃ πεδιάδι. Ἀνόραβις (2080 κ.) καὶ ἡ διαχθώσις καταστάσα πρὸ τῆς ἐπινοστώσεως διὰ τῆς θηριωδίας τῶν κατοίκων αὐτῆς Ἀθλάνων κώμη Λαία. Ἐνωσθεῖα ἐστὶ 1821 ὁ Κ. Μεταξῶν ἀγῶν εὐαριθμῶς γενναίου· Κερκίλλας ἔνθα ἐνίκησε τοὺς θηριώδεις Λαλιώτας.

Μετὰ τερφάρων σιδηροδρομικῆν πορταν ἀπὸ τοῦ Πύργου εὐθύνον ἐπὶ τῆς προϊούσῃ κοιλιάδι τῆς Ὀλυμπίας ἤτις ἀρθίσταται ὑπὸ τῶν

ποταμῶν Ἄλφειοῦ καὶ Κλαυδίου καὶ περιβάλλεται πανταχῶθεν ὑπὸ βυθλοῖν καταφύτων λόφων. Ἐν τῇ κοιλιάδι ταύτῃ εἰς Λοῦθον κατὰ τετρακτῖαν ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγῶνις μέχρι τοῦ 394 μ. Χ., ὅτε ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Α', κατηργήθησαν καὶ κατεστράφησαν τὰ ἱεῖρα ἐν αὐτῇ καλλιτεχνήματα, ὅπου ἦσαν τὸ Γυμνάσιον γρησμίμων πρὸς ἄσκησιν τῶν ἀγωνισμῶν, τὸ Ἴριον, ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἔργον τοῦ Φειδίου, τὸ Παρθενῶν, τὸ Μνηστεῖον, ναὸς τῆς μητρὸς τῶν θεῶν Περσέως, τὸ ἱερόν τῶν ἀρχαῖων τῶν πάντων τῶν ἐν Ὀλυμπία ναῶν, ἐντὸς τοῦ ὁποῦο ἰερέθῃ τὸ περίφηρον ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ, τὸ Πρωτανεῖον καὶ ἄλλα.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ ὑπάρχει Μουσεῖον κείμενον ἐπὶ μικρῷ ὄρειμακτῳ ἐν αὐτῷ φυλάσσονται τὰ δύο ἀριστοτέλεια τῆς τέχνης, ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους καὶ ἡ Νίκη τοῦ Μαιονίου, συντηρητάτα ἀγαλμάτων καὶ ἄλλα τινά. (Βλ. ἀξ. 37).

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ

Ἐκτασίς 1,620 τετρ. γιλ. περίπ.
Πληθυσμὸς 86,500 κ.

Φυσικὴ Ἄποψις

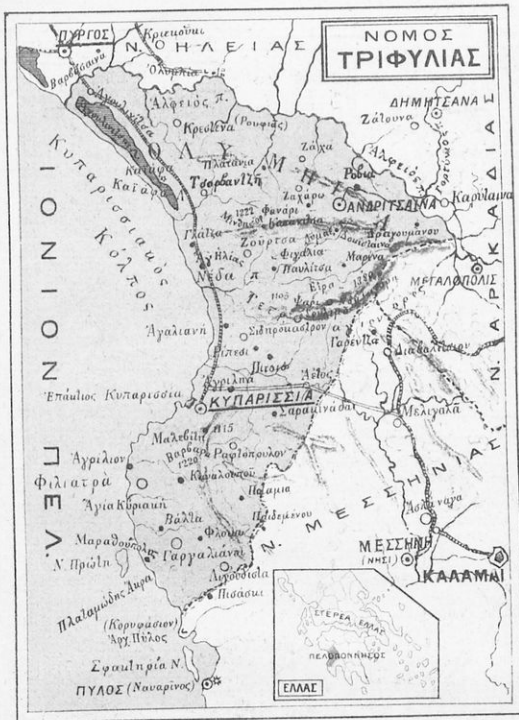
Κλίμα. Γλυκύτατον.

Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακὸν καρποῖ, σταφίς, σῦκα, ἐλαίαι, εἰνος καὶ προϊόντα κτηνοτροφίας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκησ. 26.—1. Ποῖα ἔκαστος ἔχει ὁ νομὸς Φωκίδος;—2. Εἰς πόσας ἐπαρχίας διαίρεται καὶ εἰς πόσους δήμους;—3. Τί ἔχει;—4. Ποῖοι ποταμοὶ διαρρῶσιν αὐτόν;—5. Μεταξὺ τίνων ὁρίων ἐκτείνεται ἡ κοιλίς τῆς Ἀρφίσεως;—6. Ποῖα εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Δωριδος καὶ ποῖα ἡ τῆς Παρρασσοῦς;—7. Εἰπὲ μίαν κώμην ἐπὶ τῶν ὑποπεριῶν τοῦ Παρρασσῶ. —8. Ποῖα πόλις ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι Οἰάνθεια καὶ ποῦ αὕτη κείται;—9. Ποῦ ἔκειντο οἱ Δελφοί;—10. Ποῖοι ἀγῶνες ἐτελοῦντο εἰς τοὺς Δελφοὺς καὶ ποῖον αἶμα τῶν ὑποπεριῶν τοῦ Παρρασσῶ ἀνήρχετο εἰς αὐτούς;—11. Ποῖαν φράγχα διαρρῖε ὁ ποταμὸς Πλειστής καὶ ποῖα ὄρη χωρίζει ἡ φράγχι αὕτη;—12. Πηγήθητε τὸν περὶ ἰδρωσῶς τοῦ κομῆου διαδουλομένου μῦθον. —13. Εἰς ποῖον μέρος τοῦ νοῦ ἔκειτο τὸ μαντεῖον;—14. Ποῦ ἐκάθητο ἡ Πύθια καὶ ποῖοι διερχόμενοι τοὺς λόγους τῆς;—15. Ποῖοι θεοὶ κερταζοῦντο εἰς τὰ ἀετώματα τοῦ νοῦ καὶ τί ἀνεμῶσθητο ἐν τῷ προνόμῳ;—16. Ποῖα κατεστράφησαν οἱ Δελφοί;—17. Ποῖα πηγή ἔκειτο πληθύνων τῶν Δελφῶν;—18. Ποῦ ἦτο τὸ ἐπίνοτον τῶν Δελφῶν;—19. Διὰ τίνων ὁρίων καὶ τίνος ποταμοῦ χωρίζεται ἡ ἐπαρχία Δωριδος ἀπὸ τῆς Αἰτωλίας;—20. Εἰπὲ μίαν κώμην κειμένην εἰς τὰς ὑποπεριῶς τοῦ Κόρακος καὶ μίαν ἑτέραν κειμένην πρὸς Δ. τοῦ Γαλαθίου. —21. Ποῦ κείται αἱ ἄρχαὶ Τριφυλίας;—22. Ποῖα εἶνε τὰ ἴσα τοῦ νομοῦ;—23. Ποῖοι νομοὶ ἐκτείνονται πρὸς Δ. τῆς Φωκίδος;—24. Ὑπὸ ποῖας θαλάσσης περιβάλλεται πρὸς Ν. ἡ Φωκίς;—25. Ὑπὸ τίνος νομοῦ ὁρίζεται πρὸς Δ. ἡ Φωκίς;

Έδαφος. Εθροφράτων.

Προϊόντα. Διμητριακά καρποί, σίτος και πρόβατα βιμεχχανίας.

Όρη. Το Λόκειον, τὸ Ἀρτεμίσιον, τὸ Παρθένιον καὶ τὸ Μαΐναλον.

Ποταμοί. Ὁ Ἀλφειὸς, ὁ Ἐρμιόνηθος, ὁ Λάδων, ὁ Ἐλισσών, ὁ Γορτίσιος, καὶ ὁ Ὄρις.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ὁ νομὸς Ἀρχαΐας διοικητικῶς διαιρεῖται εἰς 4 ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς Μαντινίας, τῆς Γορτυνίας, τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ τῆς Κυνουρίας.

197. Ἐπαρχία Μαντινίας. Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα ἔδην τὸ ὄρειον τοῦ νομοῦ, τὸ ὅποιον κείται μεταξύ των ὄρων Ἀρτεμίσίου, Μανιάλων καὶ Πάρωνος διαιρεῖται εἰς 10 ὄμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΤΡΙΠΟΛΙΣ (10,500 κ.), πόλις κειμένη παρὰ τοῖς πρόποδας τοῦ Μανιάλου καὶ ἔχουσα βιμεχχανίαν γαλοκουρνιαίας, σιδηρουργίας καὶ ὄργαντικῆς ταπήτων καὶ φλανιλλῶν. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ Τρίπολις ἦτο ἔδρα τῶν βλακίων τῆς Πελοποννήσου, κατὰ δὲ τὴν ἐπαναστασίαν πολιορκηθεῖσα ὑπὸ των Ἑλλήνων ἠλώθη τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1821. Ἡ Τρίπολις εἶνε ἔδρα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Μαντινίας καὶ Κυνουρίας καὶ συγκρινεῖται διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Μεγαλοπόλεως, τοῦ Ἀργεῶς, τῆς Κορίνθου καὶ των Ἀθηνῶν, εἰ' ἀμαξίτου δὲ ὁδοῦ μετ' ἄλλων πόλεων τῆς Πελοποννήσου. Τσιτανῶν (2,150 κ.) κειμένη ὑπὸ τοῖς πρόποδας τοῦ Ἀρτεμίσίου. Πρὸς Δ. τοῦ Ἀρτεμίσίου ὑπάρχει τὰ ἔσπειρα τῆς Μαντινίας, πορὰ τὴν ὅποιαν εἰς θῆβαις ἐνέκτανται τοὺς Σπαρτιάτας καὶ ἐρονεῦθη ὁ Ἐπομενίδης. ΝΑ. τῆς Τρίπολεως κείται τὸ Βαλιέσιον ὀνομαστόν γένόμενον κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν, κατὰ τὴν ὅποιαν εἰ Ἑλλήνες τῇ 13 Μαΐου 1821 ἔσπεσαν εἰς αἰσχρὴν φυγὴν 12,000 Τούρκους καὶ Ἀθηνῶν. Ἄλλα κῶμαι τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὰ Βερίσοβα, ἡ Τεγέα (νῦν παλαιὰ Βερεσπέη) καὶ ἄλλαι.

198. Ἐπαρχία Γορτυνίας.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΒΔ. μέρος τοῦ νομοῦ καὶ κειμένη μεταξύ τοῦ ὄρους Μανιάλων καὶ των νομῶν Ἀρχαΐας καὶ Πλείας διαιρεῖται εἰς 11 ὄμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Δημητσάνα (2,400 κ.) πόλις ὀνομαστὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἑξ πατρῶς τοῦ κειμήστου Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Β' τοῦ ἀπαρχισθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ των Τούρκων τῇ 1821 καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Ἄλλα κῶμαι τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Στεφανίσιον, ἡ Καραύα, ἡ Βερίσοβα, ἡ Ζίτουνα, ἡ Κοτοβάζα, ὁ Βαλιεσιῶν καὶ ἄλλαι.

Όρη. Ἡ Μαθία (Βυθόνα, 1,225 μ.) τὰ Νότια, τὸ Λόκειον, καὶ τὸ Ἀλφειῶν.

Ποταμοί. Ὁ Ἀλφειὸς καὶ ἡ Νέδα.

Νῆσοι. Ἡ Πρώτη.

Κόλποι. Ὁ Κυπαρισσιακὸς κόλπος.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ὁ νομὸς οὗτος περιλαμβάνει τὸ μέρος τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τῆς Πύλλας μέχρι τοῦ Ἀλφειοῦ πρὸς Β. καὶ ἀπὸ τῆς Γορτυνίας μέχρι τοῦ Κυπαρισσιακοῦ κόλπου πρὸς Δ., διαιρεῖται εἰς δύο ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς Τριφυλίας καὶ τῆς Ὀλυμπίας.

195. Ἐπαρχία Τριφυλίας. Αὕτη περιλαμβάνουσα ἔδην τὸ τὸ πρὸς Δ. μέρος τῆς Μεσσηρίας διαιρεῖται εἰς 8 ὄμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ (6,500 κ.) πόλις ἐκτισμένη ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους Ψυχρῶν καὶ μικρῶν ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς παραλίας, ἔδρα κείται ὁ ὄρος αὐτῆς. Φιλιατρά (9,700 κ.) ἡ μεγαλειτέρα πό-

λις τῆς ἐπαρχίας. Γαβαλινοί (5,700 κ.) πόλις κειμένη ἐπὶ ὄρειαις τοποθεσίας καὶ ὀλίγων ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ ἑπίνειου Μαραθουπόλεως, πρὸ τῆς ὁπίσθας κείται ἡ μικρὰ νῆσος Πρώτη. Λυγούδινα (2,700 κ.) κῶμη πλευρῶν. Πᾶσαι αἱ πόλεις οὗται συνδέονται μετὰ τῆς Πύλλης δι' ἀμαξίτου ὁδοῦ.

196. Ἐπαρχία Ὀλυμπίας.

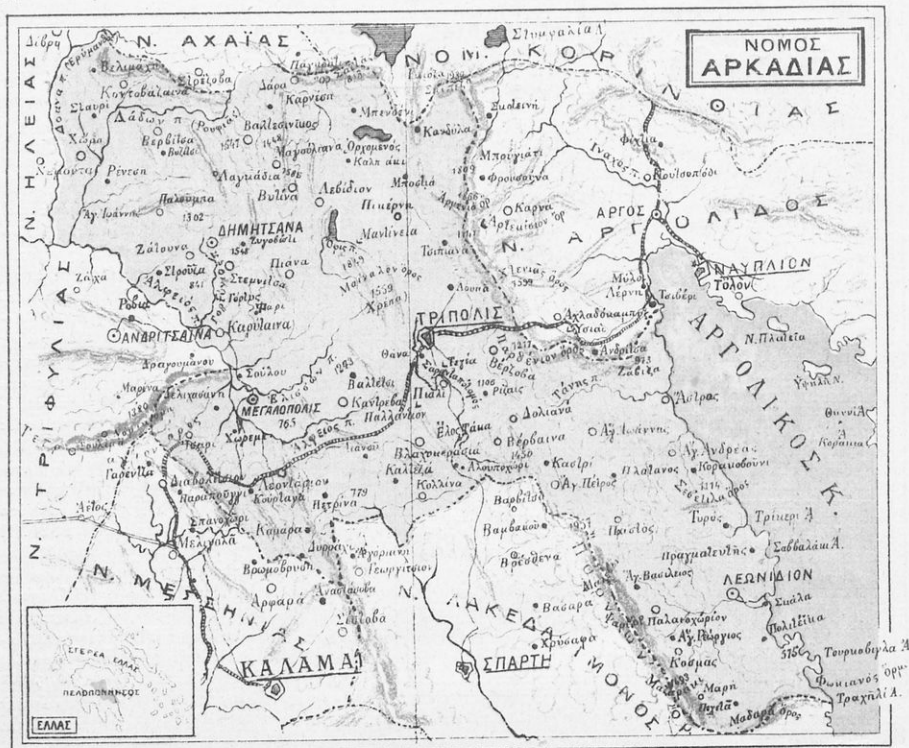
Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Νεῶς μέχρι τοῦ Ἀλφειοῦ ἐκτείνωμενον μέρος διαιρεῖται εἰς 6 ὄμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑ (2,100 κ.) κῶμη κειμένη ὑπὸ τὰς ὑπαρτίας τοῦ Λυκαίου ὄρους. Ἀγρονίτινα (2,580 κ.) κῶμη κειμένη μεταξύ τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ τῆς ὁμοίμου ἕλης. Ἄλλα κῶμαι εἶνε ἡ Κρίσταινα καὶ ἡ Ζούσιον. (βλ. ἄκ. 38).

ΝΟΜΟΣ ΑΡΧΑΪΑΣ

Ἔκτασις 4,330 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς 167,000 κ.

Φυσικὴ Ἀπόψις

Κλίμα. Ψυχρὸν εἰς τὰ ὄρεινά καὶ εὐκραὲς εἰς τὰ πεδινὰ μέρη.

1919. Επαρχία Μεγαλόπολις. Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΝΑ. μέρος τοῦ νομοῦ ἐπέτεινε καὶ μέχρι τῶν νεωρῶν Τριπολιῶν καὶ Μεσσηνίας, ἀρ' ὧν χωρίζεται ἀπ' ὄρειαν ὄψηλῶν, καὶ διαίρεται εἰς 3 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Μεγαλόπολις (καίως: Σινάνον, 1,400 λ.). πατρὸς τοῦ Φιλοποίμενος καὶ τοῦ ἱστορικοῦ Πολυδίου συνεισθεῖσθα ὑπὸ τοῦ Ἐπαμεινώνου μετὰ τὴν ἐν Λακωνίᾳ μάχην τῷ 317 π. Χ. Ἄλλα κώμη τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Ἰσάρι καὶ Ἀσωνάσιον, παράγον εἶνε ἐξαιρετικῶν, ἔλαιον καὶ σίτον.

200. Επαρχία Κενουριάς. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ὀνομαζομένη καίως: Τοακωνιά περιλαμβάνει τὸ ΝΑ μέρος τοῦ νομοῦ πρὸς τὸν Ἀργεολικὸν κόλπον καὶ διαίρεται εἰς 10 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ Ἀσωνάσιον (3,680 κ.) κώμη κειμένη ὑπὸ μικρῶν τῆς θαλάσσης ἢ Ἄγιος Πέτρος (3,850 κ.) Δολιχὰ καὶ Βίβρανα ὀνομαστὰ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν εἰς

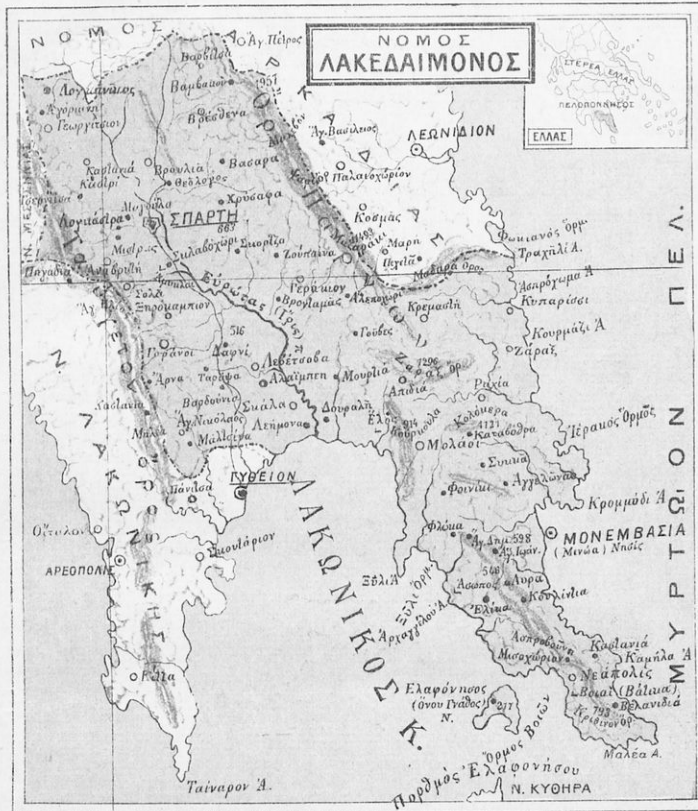
τὴν ἐν αὐτοῖς· μετὰ τὴν μάχην τοῦ Βαλτετισίου καταστρεπτικὴν ἤρταν τῶν Τούρκων. Παιδαχοῖον, Ἄγιος Κοσμάς, Ἄστρος (Ἀγριαννίτικα Κελύβια) ἐν τῷ ὅποιον συνέχθη τῷ 1823 ἡ δευτέρα ἐθνικὴ συνέλευσις. (Βλ. ἔσθ. 39).

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκη 27.—1. Ποία εἶνε τὰ ὄρη τοῦ νομοῦ Αἰτωλ. καὶ Ἀκαρν.;—2. Ποιοὶ κόλποι κείτῃ πρὸς τὸ ΒΑ. τοῦ νομοῦ;—3. Ποιοὶ πρὸς τὸ ΝΑ.;—4. Ποιοὶ λιμὴν κείτῃ πρὸς ΝΑ. τοῦ νομοῦ;—5. Ποιοὶ πρὸς Ν.;—6. Ποιοὶ πρὸς Δ.;—7. Ὑπὸ τίνας κόλπους σχηματίζεται τὸ Ἄμικον τοῦ Κρετταεῶν;—8. Ποῦ κείτῃ τὸ Ἄμικον;—9. Ποία λίμνη κείτῃ εἰς τὸ ΒΔ. τοῦ νομοῦ;—10. Ποία εἶνε ἡ ὀρεινότερα τῶν λιμνῶν τῆς Ἑλλάδος;—11. Μετὰ τίνας λίμνης ἢ Τριχωνίαι συγκοινωνοῦ καὶ ποῦ διοχετεύονται τὰ ὕδατα αὐτῆς;—12. Εἰς πόσας ἐπαρχίας διαίρεται ὁ νομὸς;—13. Ποῖον μέρος τοῦ νομοῦ περιλαμβάνει ἡ ἐπαρχία Μεσολογγίου;—14. Ποῖον ἡ ἐπαρχία Ναυπαιτίας;—15. Μετὰ τίνας πόλεις συγκοινωνοῦ σιδηροδρομικοῦ τὸ Μεσολόγγιον; (δ. ἐπὶ τοῦ χάρτου).—16. Ποῖον εἶνε τὸ ἐπίκεινον τοῦ Μεσολογγίου;—17. Ποῖον

ἀνῶρον τάφος ἐπάσχοναι εἰς τὸ Μεσολόγγιον;—18. Ποία πόλις κείτῃ ἐν τῷ μυχῷ τῆς λιανοθαλάσσης;—19. Εἰπέ τοῦτο κώμας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεσολογγίου;—20. Δύο ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπαιτίας. —21. Δύο ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βιτώνης καὶ Σπυριόπου. —22. Ποία πόλις ἔκειτο τὸ πάλαι παρὰ τὴν Τριχωνίαν λίμνην;—24. Διὰ τί ἦτο ἱσχυρισμὸς τὸ πάλαι ἢ Ναυπακτος;—25. Ποία ἦτο ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Ἀκαρνανίας;—26. Ποία εἶνε τὰ ὄρη τοῦ νομοῦ καὶ ποῖοι οἱ ποταμοί;—27. Ποῖαν ἔκτισεν ἔχει ὁ νομὸς;—28. Ποία εἶνε τὰ προϊόντα αὐτοῦ;—29. Ποῖον μέρος τοῦ νομοῦ καλεῖται Κράτταρα;—30. Τί γινώσκεις περὶ τὸν Κρετταεῶν;

Ἄσκ. 28.—1. Πόσας ἐπαρχίας περιλαμβάνει ὁ νομὸς Ἐβρυτανίας;—2. Ποῦ ἀκριβῶς κείτῃ ὁ νομὸς Ἐβρυτανίας;—3. Πῶς ὀνομαζέτο τὸ πάλαι τὸ Κρετταεῖσιον;—4. Εἰς τί ἀσπολυτοῦται οἱ κάτοικοι τῆς Ἐβρυτανίας;—5. Ποία εἶνε τὰ προϊόντα τοῦ νομοῦ;—6. Ποία ὄρη κείτῃ πρὸς Δ. τῆς Ἐβρυτανίας;—7. Ποῖον πρὸς Ν.;—8. Τί γινώσκεις περὶ τὸν ὄρειον τῆς Ἐβρυτανίας;—9. Ποῖοι ποταμοὶ διαρροῦσι τὴν Ἐβρυτανίαν;—10. Εἰπέ διαφόρους κώμας ἐν τῷ νομῷ Ἐβρυτανίας;—11. Ποῖαν ἔκτισεν ἔχει ὁ νομὸς;—12. Ποιοὶ εἶνε οἱ πληθυσμῶς αὐτοῦ;

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ

Έκτασις 3,350 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμός 85,000 κατ.

Φυσική Άποψις

Κλίμα. Ευκρατές.

Έδαφος. Εβρώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακοί καρποί, είνος, έλαιον, βαλάνια, όσπρια και προϊόντα κτηνοτροφίας.

Όρη. Ό Ταΰγετος και ό Πάρωνα.

Ποταμοί. Ό Εβρώτας.

Νήσοι. Η Έλαφώνησος.

Κόλποι. Ό Αργολικός κόλπος.

Διοικητική Διάρθρωσις

Ό νομός Λακεδαίμονος διαιρείται εις δύο επαρχίας, εις την τής Λακεδαίμονος και τής Έπιδάουρον Λιμνηράς.

201. Επαρχία Λακεδαί-

μονος. Αύτη περιλαμβάνουσα πάντας σχεδόν την μεταξύ του Ταΰγετου και του Πέρωνος χώραν, την όποιαν διαβέβηε ό Εβρώτας ποταμός, διαιρείται εις 13 δήμους. Πρωτεύουσα του νομού και τής επαρχίας είναι ή ΣΠΑΡΤΗ (4,200 κατ.), πόλις κτισθείσα τῷ 1834 παρά την δεξιάν όχθην του Εβρώτα και έν τή περιχώρ τής αρχαίας Σπάρτης. Η Σπάρτη συγκοινωνεί μετά τής Τριπόλεως και του Γυθείου δι' άμαξιτού όδου και είναι έδρα τής αρχιεπισκοπής Μονεμβασίας και Σπάρτης. Άλλα κώμα τής επαρχίας είναι ή Αναβρηνή, ό Βουρλιάς, τὰ Βρέσθαινα, ή Βαριαβακού, ή Βαβρῖταια, τὸ Γεωργύτσιο, ό Μισοιράς, ό όποιος έκτίσθη υπό των Φράγκων και ήτο ή πρωτεύουσα τής Λακεδαίμονος επί τής Φραγκοκρατίας και Τουρκοκρατίας.

202. Έπαρχία Έπιδάουρον Λιμνηράς. Αύτη περιλαμβάνουσα τήν χερσόνησον τήν σχηματισμένην υπό των νοτίων διακλαώσεων του Πέρωνος και καταλήγουσα εις τὸ άκρωτήριο Μολδαίον και εις τινας μικράς πεδιάδας περιέχει 5 δήμους. Πρωτεύουσα αύτης είναι ό Μολδαίον κώμη μεσσηγείος έχουσα 1,500 κατ. Έπιδάουρον Λιμνηρά (κοιν. Μονεμβασία) κώμη μικρά κειμένη επί νησίδιου και συγκοινωνουσα διά γεφύρας μετά τής Ξηρώνος, Νεάπολις, πάλαι Βοιαι (κοιν. Βάτικα), κειμένη εις την ανατολικήν παραλίαν και κατοικουμένη υπό όλιάντων, είναι δε όνομαστή διά τήν μεγίστην εξαγωγήν των κρημνίων και διά τὸ αξιόλογον ναυτικόν. Άπέναντι των Βοίων έκτείνεται ή μικρά νήσος Έλαφώνησος, πάλαι Όνον γνήσιος, ούτω όνομασθεΐσα ώς έκ τῶ σχήματος αύτης, έχουσα 220 κατοίκους.

(Βλ. άσπ. σελ. 61).

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

* Άσκηρ. 29.—1. Πού κείται ή επαρχία Βόλου;—2. Πού ή επαρχία Άλμυρού;—3. Εν τίνων νήσων αποτελείται ή επαρχία Σκοπέλου;—4. Ποιοι λόφοι κείται πλησίον των Φερών;—5. Τι ιστορικόν γινώσκεις περί του Άλμυρού;—6. Άπό τίνος ήφρας αποσκοπούται αι νήσοι τής επαρχίας Σκοπέλου;—7. Ποια είναι τὰ προϊόντα αυτών;—8. Μετά τίνων πόλεων συγκοινωνεί σιδηροδρομικώς ό Βόλος;—9. Ποια άρχαία πόλις έκινετο παρά τον Βόλον;—10. Διά τίνος λιμένος γίνεται ή εξαγωγή των προϊόντων τής Θεσσαλίας;—11. Ποια είναι τὰ προϊόντα του νομού;—12. Διότι έν επί του γέφυρου ή γορία κειμένα προς τον Παγασητικόν κόλπον και 6 έλλα είς τής ανατολικής κείσεως του Πηλίου;—13. Πού κείται ό άνω Βόλος και πού τὸ Βελεστίνον;—14. Πού υπάρχει γεωργική σχολή;—15. Πού κείται τὸ άκρωτ. Σηπιάς;—16. Ποιοι ποταμοί σχηματίζονται εις τον νομόν;—17. Είρη τίς διασφορών λιμένας και όρμους;—18. Πού έκτείνεται ή πεδιάς του Άλμυρού;—19. Ποια λίμνη ήφραίνεται εις τὸ ΒΔ. του νομού;—20. Ποια είναι τὰ όρια του νομού;

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ

Έκταση 1,180 τετρ.χλ. περίπου.
Πληθυσμός 63,000 κατ.

Φυσική Αποψη

Κλίμα. Εξηρατές.

Εδάφος. Εξφορτώτατο.

Προϊόντα. Δημητριακοί καρποί, έλαιον εξαίρετον, σίτες άφθονοι, Κορινθιακή σταφύλη, βαλανιδία, και προϊόντα κτηνοτροφίας.

Όρη. Ό Ταΐγετος, ό Πάρνων και ό Άγιος Πλάς.

Πεδιάδες. Ή τής Λακωνικής.

Κόλλοι. Ο Λακωνικός και ό Μεσσηνιακός.

Άκρωτήριο. Τό Ταΐναρον.

Νήσοι. Ά Κίθηρα και τή Αντικίθηρα.

Διοικητική Διάρθρωση

Ή νομός τής Λακωνικής αποτελείται έκ τριών έπορχιών, τής τού Γυθείου, τής Οϊτύλου και τής των Κυθήρων.

203. Έπαρχία Γυθείου ή

Άν. Μάνης. Αύτή περιλαμβάνουσα τό ανατολικόν μέρος τής χερσονήσου Μάνης και όλην τήν παραλίαν τού Λακωνικού κόλπου, περιέχει 5 δήμους. Πρωτεύουσα τού νομού και τής έπαρχίας είνε τό ΓΥΘΕΙΟΝ (κ. Μαραθωνιάς 4,060 κ.) πόλις κειμένη έν τώ μυχώ τού Λακωνικού κόλπου είνε τώ επίγειον τής Σπάρτης συγκοινωνούν μετ' αύτής δι' άμαξίου όδου.

204 Έπαρχία Οϊτύλου ή
Άντ. Μάνης. Αύτή περιλαμβάνουσα

Πρωτεύουσα αύτής είνε τή Κίθηρα (Καθάλιν) κόμη μικρά είς τό Ν. μέρος τής παραλίας ούσα έδρα έπισκόπου. Προς Β. κείνται ό **Ποταμός**, συνδεόμενοι μετά των Κυθήρων δι' άρχαίου όδου. Οί κάτοικοι τής μικρής νήσου Άντικιθήρων άσχολούνται περί τήν άλιείαν.

Παρά τή Κίθηρα άνευρέθησαν έσχάτως έν τώ βυθώ τής θαλάσσης υπό Σιφναίων σπεγγαλίτων και άνεικνύθησαν διάφορα κειμήλια άρχαίας τέχνης, μεταξύ των οποίων σπουδαία άρχαιολογική άξία άποδίδεται είς χάλκινον καλλιτεχνικώτατον άγάλμα νεανίου παρσιτώντος κατ' άλλους μέν τον Πέρην κατ' άλλους δέ τον Βέρμην. (Βλ. άσκ. σελ 61).

τήν δυτικήν κατωφέραιαν τού όρους Ταΐγету μέχρι τού Μεσσηνιακού κόλπου έκτείνεται προς Ν. από τής Μεσσηνίας μέχρι τού Ταΐνάρου και περιέχει 5 δήμους. Πρωτεύουσα τής έπαρχίας είνε ή **Λορέοπολις ή Τοίμομη**. (1,980 κ. κώμη κειμένη επί των Δ. ορειών τού Ν. μέρους τού Ταΐγету έν τώ Μεσσηνιακού κόλπου και έδρα έπισκόπου. Οϊτύλος (1,200 κ.), είς ής ή έπαρχία ελάβε τό όνομα. Καθαμίτλη, κόμη παρβαλίου και Πύργος.

205. Έπαρχία Κυθήρων. Αύτή αποτελείομένη έκ τής όμόνομης νήσου, μιας των Ιονίων νήσων, και τής νοτιοτάτης νήσου τού Έλλην. βασιλείου, των Άντικιθήρων, περιλαμβάνει 2 δήμους.

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Έκτασις 1,730 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμός 119,000 κατ.

Φυσική Άποψις

Κλίμα. Ευκραές.

Έδαφος. Εδφορώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακά κερπαί, σταφί, σύκα, μέλι, όπωρα και προϊόντα κτηνοτροφίας,

Όρη. Ή Μαθιά, ή Ήρώμη και τή Μακερίον.

Ποταμοί. Ό Παύσιος και ό Νέδων.

Μεδιάδες. Ή τών Καλαμών, τής Μεσσηνής και τής Πυλίας, ευφροτάται και καλύτερον υπό σταφυλιωπέλων, ελαιώνων, σκευών και σικυμορέων.

Κόλλοι. Ό Μεσσηνιακός.

Νήσοι. Ή Σφακτηρία, όνομαστή κατά την επανάστασιν, διότι εϊ Έλληνας (τῷ 1825) ήρωϊκῶς ἀνέστησαν κατά τής στρατίας και τού στόλου τῷ Ίβραήμ Πασά, δετ μετῆ ήρωϊκῶν ἀγῶνα εἰσήθη ὡς ἐκ οὐχιάτους τή πλείον τῷ Α. Τσαμαδῷ, ὁ ἄρξας, ἀεσιγίας τῶν ἐθνηκῶν στόλων. Τό διάστημα τούτου πλείον σῶζεται ἐτι ἐν

τῷ Ναυστάθμῳ. Αἱ Οἰνοῦδοι και ή Θηγανοῦσα.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ό νομός Μεσσηνίας διαίρεται πολιτικῶς εἰς τρεῖς ἐπαρχίας εἰς τήν τῶν Καλαμών, τής Μεσσηνής και τής Πυλίας.

206. Ἐπαρχία Καλαμών.

Αὕτη περιλαμβάνουσα τή ΝΑ. μέρος τῷ νομῷ, τήν μεταξῷ τῷ Παιμίου και τῶν ὑπερειῶν τῷ Ταυγέτῳ κειμένην χώραν περιέχει 5 δήμους. Πρωτεύουσα τῷ νομῷ και τής ἐπαρχίας εἶνε αἱ ΚΑΛΑΜΑΙ (14,300 κατ.) πόλις κειμένη ἐν τῷ μυχῷ τῷ Μεσσηνιακῷ κόλπου εἰς μικρῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τής θαλάσσης. Αἱ Καλάμαι εἶνε ἔθρα τῆ ἀρχιπισκοπῆς Μεσσηνίας και ἔχουσι ἀξιόλογον διμυχρῶν μεταξέων ὑφραμάτων και εἰςπεοίας. Αἱ Καλάμαι ὑπῆρξαν ὀνομασται κατά τήν επανάστασιν, διότι εἶνε ή πρώτη πόλις, τήν ὅποιαν οἱ Έλληνας ἐκυρίευσαν τῷ 22 Μαρτίου 1822. Ἄλλαι κῶμαι τής ἐπαρχίας εἶνε ή Θουρία (κοινῶς Καράριες), Ἀσολιάνα (2,040 κατ.), Ἀρραρά (1600 κ.), Σίτσοβα και ἄλλαι.

207. Ἐπαρχία Μεσσηνίας.

Αὕτη κειμένη ΒΔ. τής ἐπαρχίας Καλαμών και περιλαμβάνουσα τὸ μέγιστον και ευφροτάτον μέρος τής Μεσσηνιακῆς πεδιάδος διαίρεται εἰς 6 δήμους. Πρωτεύουσα τής ἐπαρχίας εἶνε ή Μεσσηνί ή Νησίον (6,200 κατ.), πόλις κειμένη εἰς τήν δεξιῶν ὄχθη τῷ Παιμίου εἰς ἀπόστασιν μιάς ὥρας ἀπὸ τής παραλίας. Ἐπίνοτον τής Μεσσηνίας εἶνε ή Μπίουχα. Ἄλλαι κῶμαι τής ἐπαρχίας εἶνε ὁ Μεγαλιός (1,400 κατ.) και τὸ Λαβιότιον.

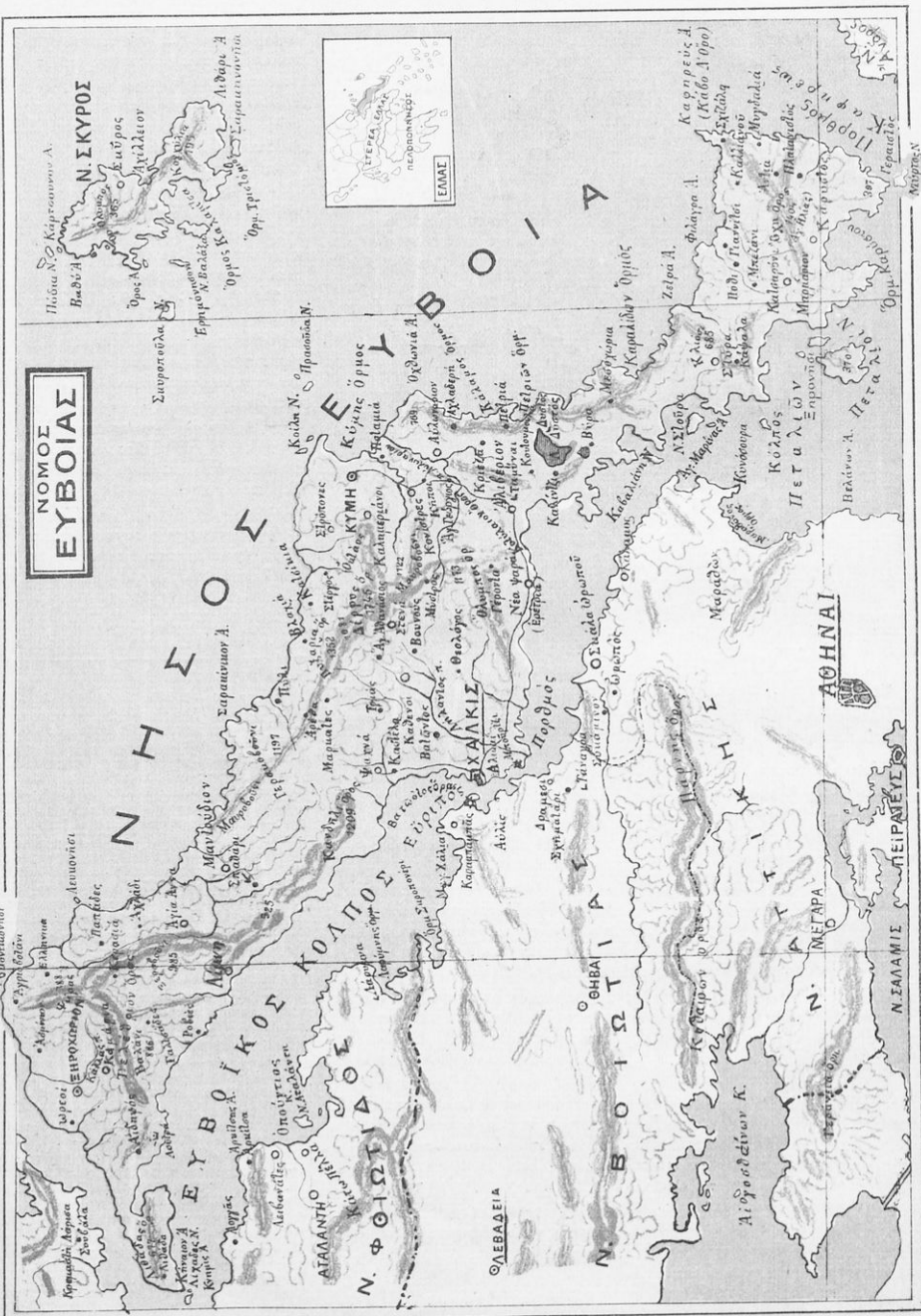
208. Ἐπαρχία Πυλίας.

Αὕτη κατέχουσα τὸ ΝΑ. μέρος τῷ νομῷ και περιλαμβάνουσα ὀλην τήν χερσόνησον, τήν μεταξῷ τῷ Ἴοντι πελάγους και τῷ Μεσσηνιακῷ κόλπου ἐκτείνεται μέχρι τῷ Ἀκρίτῃ και περιέχει 6 δήμους. Πρωτεύουσα τής ἐπαρχίας εἶνε ή Πέλος ή Ναγαθῶν (2,180 κατ.) κῶμη κειμένη ἐπὶ τής ΝΔ. παραλίας τῷ νομῷ, ἐνθα σχηματίζεται μικρῶς κόλπος. Ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ κατεστράφη ὀλοσχερῶς ὁ Τουρκικός και ὁ Αἰγυπτιακός στόλος τῷ 1827 ὑπὸ τῶν ἠρωμένων στόλων Ἀγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας. Κορώνη (2,990 κατ.), Μεθῶνη (2,670 κατ.). (Βλ. ἄσκ. 42).

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκη. 30.—1. Εἰς πόλις Ἐπαρχίας διαίρεται ὁ νομός Λαρίσης;—2. Πόλις μέρος τῷ νομῷ περιέχεται; ὑπὸ θαλάσσης;—3. Δίον ἐπὶ τῷ ὕψῳ τῶ ὥρα τῷ νομῷ;—4. Μετῆ τῶν πόλεων τυγχάνουσι εἰσηροδομονῆς ή Ἀδρίας;—5. Ποῦ ἐκβάλλει ὁ Πηνειῶς και ποῖα εἶνε οἱ παραποτάμοι αὐτοῦ;—6. Πόλις ὅρος κείται πρὸς Ν. τῷ Ὀλύμπῳ;—7. Ποῦ λίμνη κείται πρὸς τὸ ΒΔ. τῷ νομῷ;—8. Ποῦ πρὸς Α.;—9. Πόλις ὅρος ἐκτείνεται πρὸς Β. τής Βοηθῆδος Ἰμνῆς;—10. Πόλις εἶνε ὁ πληθυσμῶς τῷ νομῷ και ποῖα ή ἔκτασις αὐτοῦ;—11. Ποῦ κείται ή ἐπαρχία Λαρίσης;—12. Ποῦ ἐκτείνεται ή ἐπαρχία Ἀργείας;—13. Ποῦ ή ἐπαρχία Τυρναβῶν;—14. Πόλις μέρος τῷ νομῷ περιλαμβάνει ή ἐπαρχία Φαρσάλων;—15. Ποῦ εἰσηροδομονική γαμῆ διέρχεται πρὸς Β. τῶν Φαρσάλων;—16. Εἰπὶ τρεῖς κῶμαι ἐν τῇ ἐπαρχία Τυρναβῶν;—17. Ποῦ κείται ή κῶμη Τζαγέρη και ποῖα ἐπαρχία εἶνε ἐπίνοτον;—18. Τῇ ἴσῃ κατὰ τῶν ἀργυραιούτων χρόνων ή Θεσσαλική πεδιάς;—19. Ποῦ εἶνε τῶ προϊόντα τῷ νομῷ;

Ἄσκη. 31.—1. Ποῖα ποταμῶς διαίρει τὸν νομόν;—2. Τῇ γινώσκεις περὶ τῷ κλίματι τῷ νομῷ;—3. Ποῖα εἶνε τῶ προϊόντα τῷ νομῷ;—4. Πόλις μέρος τής Θεσσαλίας περιλαμβάνει ὁ νομός Τρικκαίων και ἔκ ποῖων ἐπαρχιῶν ἀποτελεῖται;—5. Ποῦ πῆλις κείται ἐπὶ τῶν ὄχθων τῷ Ἀγλαῶν ποταμῷ;—6. Εἰς πόλις πῆλις τῷ νομῷ ὑπερταμοῦ;—7. Εἰς πόλις πῆλις τῷ νομῷ ὑπερταμοῦ πολλοῦ ὀθωνοῦ και Ἰσραηλῆται;—8. Ὡπὸ τῶν ὄρων περιουλοῦται ή ἐπαρχία Καλαμπάκας;—9. Τῇ εἶνε τῶ μέτωρα;—10. Ποῦ πόλις κείται ἐπὶ τῶν Βακτριανῶν χρόνων ἔκαλυτο Σαγοῦ;—11. Εἰπὶ δύο κῶμαι ἐν τῇ ἐπαρχία Καλαμπάκας.

**ΝΟΜΟΣ
ΕΥΒΟΙΑΣ**

ΝΗΣΟΙ

Αι νήσοι τῆς Ἑλλάδος χωρογραφικῶς ὄνταντα εἰς διακεκρωμέναι εἰς τρεῖς τάξεις, ἦτοι α') εἰς τὰς Σποράδας ἢ βορείους, αἰτίαι ἀνήκουσιν εἰς τὸν νομό Μαγνησίας, β') εἰς τὰς Κυκλάδας καὶ γ') εἰς τὰς Ἰονίους.

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Ἐκτασίς 3,894 τετ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμὸς 115,500 κ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα Εὐδαρές.

Ἐδαφός. Εὐφροτώτατον.

Προϊόντα Δημητριακοὶ καρποί, εἶνος, ἔλαιον, σῦκα, μέλι, ἐξάρετον, ὄπωροι, καπνὸς καὶ λιγνίται (Κόμη).

Ἄορα. Τὸ Τελέθριον, τὸ Κανδόλι, ἡ Ὀρχή, ἡ Λίρηνος, ἡ Πευθαρία καὶ τὰ Στόρα.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Ἀσπιμίσιον καὶ Κρυαῖον, ἀσπίγματα ἐν τῇ ἱστορίᾳ διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς γενομένας πρώτας ναυμαχίας μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Περσῶν. Ὁ Γερασιὸς (κ. Κάβο-Μυνοῦλι), Καρηφίδες καὶ ἄλλα.

Νοταοί. Οἱ γεμαρῶδες Κάλιας, Λήλατος καὶ Νηλέϊς.

Πεδιάδες. Ἐ τῆς Χαλκίδος, τοῦ Ξηροχώριον καὶ τοῦ Ἀλιβερίου.

Νῆσοι. Ἡ Εὐβοία, ἡ Σκύρος, αἱ Πευθαρία καὶ ἄλλα μικρότεροι.

Ἡ Εὐβοία εἶνε ἡ μείζων τῶν Ἑλληνικῶν νήσων ἐκτεταμένη ἀπὸ τῆς εἰσοδοῦ τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου μέχρι τῆς ΝΑ. παραλίας τῆς Ἀττικῆς καὶ ἔχουσα μέγιστον πρὸς 160 χιλιομ. πλάτος διὰ ποικίλλον μεταξὺ 22 καὶ 52 χιλιομ. καὶ ἔκτασιν 3,665 τετρ. χιλ. Ἡ νήσος αὕτη καλοῦσθαι τὸ βασισμένον, μεταξὺ τῶν ὀπίστων διακρίνουται μικραὶ πεδιάδες διαρροήματα ὑπὸ ἀσπίγαντων γεμαρῶν. Ἡ δὲ πικρὰ παραλία τῆς Εὐβοίας παρουσιάζει λιμένας πολλοὺς, τὸ δὲ πρὸς τὸ Ἄγιον μέρος αὐτῆς εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκτὴ ἀπότομος καὶ ἀλίμενος. Τὸ πάλαι ἡ νήσος ὀνομαζέτο Δόληχ καὶ Μάκρος ὅς ἐκ τῶ ἐπιμηχίονος αὐτῆς σχηματός. Εὐβοία δὲ ἐκλήθη ὅς ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ὀπίστων βουνῶν, ὅς ἐπερραῖεν ἐπὶ τὸν παχυστόνον αὐτῆς λευκόμον.

Ὁ Ἐβριος εἶνε στενὸν σχηματικῶμενον ἐκ τῆς προεχούσης τῆς ἀκτινοειδοῦς μικρᾶς χερσονήσου τῆς Χαλκίδος ἀπ' ἰνῶς καὶ τῆς στραγγιζῆς Βωσιτικῆς χερσονήσου τῶν Κλερδοῦν καὶ ἀπ' ἰσπίου. Τὸ ἀπὸ τούτου ἔχει πλάτος ποικίλλον μεταξὺ 40 καὶ 60 μέτρων καὶ εἶνε ομοειδὴς ἐν τῇ τῇ αὐτῇ συμβαίνουσας παλιρροίας. Ἀπὸ τῆς 26ης εὐληκτικῆς ἡμέρας μέχρι τῆς 6ης τῆς ἰσομετρικῆς αἰθῆρας καὶ τῆς 11ης μέχρι τῆς 22ης συμβαίνουσι τακτικαὶ παλιρροίαι ἀριθμοῦσας 2 πλημμερίας καὶ δύο ἀνωπύτους καθ' ἡμέραν ἕκαστη πλημμερία ἢ ἀνωπύτος διαρκεῖ ἕως 4, δὲ ἀνώπύτος τὸ ὕψος ποικίλλει ἀπὸ 1—2 πόδι ὑπὲρ τὴν συνήθη ἐπιπέδωσιν. Κατὰ τὰς λοιπὰς αἰθῆρας ἡμέρας συμβαίνουσιν ἀτακτοὶ παλιρροίαι.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς Εὐβοίας διαίρεται διοικητικῶς εἰς τρεῖς ἐπαρχίας, ἦτοι εἰς τὴν τῆς Χαλκίδος, τὴν τοῦ Ξηροχώριον καὶ τὴν τῆς Καρότου.

209. Ἐπαρχία Χαλκίδος.

Αὕτη περιλαμβάνουσα τὴν χώραν, ἦτις ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ δροῦς Τελεθρίου μέχρι τοῦ Κανδουλίου καὶ τῆς Λίρηνος διαίρεται εἰς 8 δήμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΧΑΛΚΙΣ (8,500 κ.), πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ στενοῦ τοῦ περὶ τοῦ τοῦ Εὐβοίου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦτο ὑπάρχει σιδηρὰ γέφυρα, καὶ τῆς ἑλληνικῆς συγκοινωνίᾳ μετὰ τῆς Βοιωτίας. Ἡ Χαλκίς εἶνε ἔδρα τῆς ἀρχαιοποικῆς Χαλκίδος καὶ Ξηροχωρίου καὶ ἔχει πολλὰ ἐργοστάσια ἀνοσηνοματωσίας καὶ διαφόρων ἄλλων βιομηχανικῶν προϊόντων. Ἐν τῇ Χαλκίδι κατοικοῦσιν εἰσάτι καὶ τινες Ὀθωμανοὶ καὶ Ἑβραῖοι. Τὰ Νέα Ψαρά (623 κ.), κώμη συνεικισθείσα ἐπὶ τῶν ἐρείπων τῆς ἀρχαίας Ἐβρετίας ὑπὸ Φαριανῶν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων καταστροφήν τῆς νήσου Ψαφῶν. Ἡ δὲ Ἐβρετία καταστράφη τῷ 480 π. Χ. ὑπὸ τῶν στρατηγῶν Δατιδῶς καὶ Ἀρταφέρνης τῶν ὑπὸ τοῦ Δαρείου περυσθέντων ἵνα καθυποτάξωσι τὴν Ἑλλάδα. Λίμνη (Λίγη), 2,700 κ.) κώμη παράλιος, ἦς οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται περὶ τὴν ναυτιλίαν καὶ γεωργίαν. Ἀγρία Ἄγρια (1,460 κ.) καὶ Στενὴ (1,350 κ.).

210. Ἐπαρχία Ξηροχωρίου.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὴν πόλιν Β. τοῦ Τελεθρίου ὄρουσας τὴν Εὐβοίαν διαίρεται εἰς 2 δήμους. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε τὸ Ξηροχώριον (3,500 κ.) κώμη κατάφυτος ἐξ ἔλαιων καὶ ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ ἀπέχουσα μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς θάλασσης. Αἱ δὲ ἄγροι (1,200 κ.) κώμη ὄραια κειμένη εἰς τὰς ὕψους τῶν Τελεθρίου. Ἡμισίαν ὥραν μακρὰν τῆς Αἰδηψῶν κείνεται παρὰ τὴν θάλασσαν τὰ διάστημα ἱματικῆς βουχίας λουτρὰ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίωτικὴν καὶ εἰς τοῦ καθ' ἡμέρας χρόνους. Ὄρειοι (700 κ.) κώμη μικρὰ εἴσα τὸ ἐπίγειον τοῦ Ξηροχωρίου.

211. Ἐπαρχία Καρότου.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΝΔ μέρος τοῦ νομοῦ Εὐβοίας, τὸ ἐκτεταμένην μέχρι τῆς Λίρηνος καὶ τῆς νήσου Σκύρου διαίρεται εἰς 9 δήμους. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Κόμη (4,800 κ.) πόλις ἀρχαία μικρὴ ἀπὸ

τῆς θάλασσης ἀπέχουσα καὶ ἐπίσημος διὰ τὸν λαμπρὸν αὐτῆς μέλανα εἶνον καὶ τοὺς λιγνίτας. Ἡ Κόμη εἶνε ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Καρότου. Ἀλιβερίου (1,400 κ.) ὄλιγον τῆς θάλασσης ἀπέχον, ἔθνα κείνεται τὸ ἐπίγειον αὐτοῦ, ἡ Σκόλα. Καρότου (1,400 κ.) κώμη κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ὀρχης 1/2 ὥραν μακρὰν τῶν ἐρείπων τῆς ἀρχαίας Καρότου. Τὸ Ἀδωνάριον (1,470 κ.) κώμη παράλιος. Ἡ νήσος Σκύρος, κειμένη ἀπέναντι τῆς Κόμης, ἔχουσα πόλιν ὀμώμενον καὶ 3,500 κ. ἀσχολοῦμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν. Πευθαρία, τέσσαρες μικραὶ νήσοι κείνεται ΝΔ. τῆς Καρότου ἀνήκουσιν εἰς τὸν βασιλεῖα καὶ παράγουσι ἐλεγκτῶν εἶνον. (Βλ. ἄσκ. σελ. 61).

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκη. 32.—1. Ποία εἶνε τὰ ὄσια τοῦ Β. Καρότου;—2. Τίνος ὄρου διακρίνουσας εἶνε τὰ ὄρη τοῦ Β. Καρότου;—3. Ποῖοι ποταμοὶ διαρροῦσιν τὸν νομόν;—4. Μετὰ τίνων νομῶν κείνεται ὁ νομὸς Καρότου;—5. Ποῖος εἶνε ὁ πλεῖστον τῶν νήσων;—6. Ποῖα κείνεται ἡ Καρότου καὶ πόσις κατοικῶσι ἔχει;—7. Εἰς διαφόρους κώμας ἐν τῇ νομῷ Καρότου;—8. Ποία εἶνε τὰ προϊόντα τοῦ νομοῦ;—9. Τί κλίμα ἔχει;—10. Ποία εἶνε ἡ ἔκτασις αὐτοῦ;

Ἄσκη. 33.—1. Ἐκ πόσων νομοῦ ἀνοσηνοῦται ὁ νομὸς Ἄσκη;—2. Ποῖς ἐκλείουσι τὸ πάλαι ἡ Ἄρτα;—3. Μετὰ τίνων νομῶν συγκοινωνεῖται διὰ τῆς ἡ Ἄρτα;—4. Εἰσι διαφόρους κώμας ἐν τῇ νομῷ Ἄσκη;—5. Ποία εἶνε τὰ προϊόντα πλεῖστον τῶν Καλαρροῦν;—6. Ποῖος καταρρακτὴς σχηματικῶς τῆς Σημερτοῦν;

Ἄσκη. 34.—1. Εἰς πόσους νομοῦ διαίρεται ἡ Πελοπόννησος;—2. Ποία εἶνε τὰ ὄσια τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος;—3. Ποῖον μέρος τοῦ νομοῦ περιλαμβάνει ἡ ἐπαρχία Ναυπλίας;—4. Ἐκ τίνων μερῶν ἀποτελεῖται ἡ ἐπαρχία Περσῶν καὶ Ἐρμιονίδος;—5. Ἐκ τίνων ἡ ἐπαρχία Τροιχωνίδος;—6. Ποῦ ἐκτείνεται ἡ ἐπαρχία Ἄργου;—7. Ποία πόλις κείνεται ἐπὶ τῆς βραχυμῶν χερσονήσῳ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου;—8. Ποῦ ὑπάρχουσι φυλακὰ κατὰ τῶν καὶ στρατιωτικῶν;—9. Ποῖα κείνεται τὸ φρούριον Μπούρτζι;—10. Ποία προϊστορικὴ πόλις εἶνε πρὸς Β. τοῦ Ναυπλίου;—11. Ποῦ κείνεται ἡ Ἐπίδαυρος καὶ διατὶ εἶνε ἰσημοῦσι;—12. Ποῖον εἶνε τὸ προϊστορικὸν τοῦ Ναυπλίου;—13. Ποία πόλις κείνεται ἐν τῇ εἰσοδοῦ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου;—14. Ποία εἶνε ἡ μεγαλύτερη πόλις τῆς ἐπαρχίας Σπερτοῦν καὶ Ἐρμιονίδος;—15. Ποῖον εἶνε τὸ ἰπίστιον τοῦ Κρανιδίου;—16. Ποία κώμη τῆς ἀνωτέρου ἐπαρχίας ἔχει ἱματικῆς πηγῆς;—17. Ποία νήσος κείνεται πρὸς Ν. τοῦ ἀκρωτηρίου Σκυλλαιῶν;—18. Τίνος γὰρ εἶνε ἡ Ἄρτα;—19. Ποῖος ὄρων εἶναι τὸ πάλαι ὁ Πύριος;—20. Ποῖος ναὸς ὑπάρχει ἐν τῇ πόλει καὶ τίς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος κατέφυγεν εἰς αὐτόν;—21. Ποῦ εἰσπίουσι τὰ λουτρὰ τῆς Μεθάνων;—22. Ποῖος κατοικῶσι ἔχει τὸ Ἄργον;—23. Εἰσι τρεῖς κώμας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἄργου;—24. Ποία ἀρχαία πόλις ἔκειτο παρὰ τὴν σημερινὴν κώμην Χαρόβι;—25. Ποῖος ποῖον μέρος τοῦ νομοῦ ἐκτείνεται ὁ Ασαχμαῖον ὄρος;—26. Τὸ Ἀσπιμίσιον;—27. Ποῖον ὄρος ἐκτείνεται πρὸς Β. καὶ ποῖον πρὸς Ν;—28. Ὅσοι τίνων ποταμῶν διαρροῦσι ὁ νομὸς;—29. Ποία εἶνε τὰ προϊόντα τοῦ νομοῦ;

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΛΕΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκ. 35.—1. Ποία εἶνε ἡ ἔκτασις τοῦ νομοῦ Κορινθίας καὶ ποιοὶ οὗ πληθυσμὸς αὐτοῦ;—2. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τοῦ νομοῦ;—3. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν ἀποτελεῖται ὁ νομὸς οὗτος;—4. Πότε ἐκτίσθη ἡ Νέα Κορίνθος;—5. Τί ἐκτετο παρὰ τὴν Κορίνθον;—6. Πού κείται τὸ Λουτράκιον καὶ διατί εἶνε ἀνοικτόν;—7. Πού εἶ-

μιτο ἡ Νεμεῖα;—8. Δίξον ἐπὶ τοῦ χάρτου πέντε διαφόρους κόμας τοῦ νομοῦ Κορινθίας;—9. Ποία εἶνε τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς Πελοποννήσου;—10. Ὑπὸ τίνος ποταμοῦ διαρρέεται ὁ νομὸς;—11. Πού γίνονται τὰ ὕδατα τῆς Φεισῶς;—12. Μετὰ τίνος πόλεως ἡ Κορίνθος συγκοινωνεῖ διὰ σιδηροδρόμου;—13. Δίξον ἐπὶ τοῦ χάρτου τὰ διάφορα σημεῖα, δι' ὅν διέρχεται ὁ σιδηροδρόμος Κορινθίας;—14. Εἰπέ

ἕνα λιμένα ἐν τῇ Κορινθιακῇ κόλπῳ καὶ δύο ἄλλους ἐν τῷ Σαρωνικῷ.

Ἄσκ. 36.—1. Ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας;—2. Ποία μὴν κείται παρὰ τὸ Αἴγιον;—3. Εἰπέ πέντε κόμας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Πατρῶν καὶ Αἰγιαλίας;—4. Πού ἐπάγει ὕδατος τοῖς σιδηροδρομοῖς;—5. Πού κείται τὰ Καλάβρυτα;—6. Ποία εἶνε ἡ διασημ. μὴν τῆς Ἐλ. καὶ ποῦ αὐτὴ κείται;

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Έκτασις 2700 τετρ. χιλ. περίπου.
Πληθυσμὸς 134,750 κ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Γλυκύτατον.

Ἐδαφός. Τὸ ἔδαφος τῶν μὲν πλείστων νήσων εἶνε εὐφρορτάτων, τῶν δὲ ἄλλων ἡμιστερωδὲς καὶ ἄγονον.

Προϊόντα. Δημητριακτικὰ καρποὶ, οἶνοι ἐξαιρέτοι, μέταξα, ἔλαιον, βόμβυξ, τυρὸς, ἀμύγδαλα, πορτοκάλια καὶ λεμόνια καὶ τὰ ὀρυκτὰ ἢ σμύρις (ἐν τῇ Νάξῳ), ἢ στυπτηρία, τὸ θεῖον, ἢ γύψος, αἰ μολύβδιον, ὁ ἀργυροῦς λίθος (βαρυτίτης), τὸ ὄρυκτον ἕλας (ἐν τῇ Μίλῳ), ἢ κημώλια (ἐν τῇ Κυμώλῳ) καὶ ἡ θηριακὴ γῆ (Πορσελάνη) ἐν τῇ Θήρᾳ.

Ἄγον. Ἡ Κομβάρα (ἐπὶ τῆς Ἀνδρου), τὸ Λάματον (Ἄγιος Πίλις) ἐπὶ τῆς Μυκόνου, τὸ Γύρας (Τσιανί) ἐπὶ τῆς Τήνου, ὁ Λόριος (ἐπὶ τῆς Νάξου), ἢ Μόρασησα (ἐπὶ τῆς Πάρου) καὶ ὁ Ἄγιος Πίλις (ἐπὶ τῆς Θήρας).

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ὁ νομὸς Κυκλάδων διοικητικῶς διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ ἐπαρχίας ἧτοι 1) εἰς τὴν τῆς Σίφου, 2) τῆς Τήνου, 3) τῆς Ἀνδρου, 4) τῆς Κέας, 5) τῆς Νάξου, 6) τῆς Μήλου, καὶ 7) εἰς τὴν τῆς Θήρας.

212. Ἐπαρχία Σίφου. Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἀποτελοῦσιν αἱ νῆσοι Σίφος καὶ Μύκονος καὶ αἱ ἀκατοίκητοι νῆσοι Ἀήλος, Ῥήνια καὶ Γύρας, αἵ τινες διακρίνονται εἰς 3 ὄψεις. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ (18,700 κ.). πόλις νέα κειμένη ἐπὶ τῆς νήσου Σίφου καὶ κτισθεῖσα κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν ὑπὸ Νίω καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, εἴτενας μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν πόλεων τῶν κατέρωθεν εἰς τὴν Σίφον. Ἡ Ερμούπολις ἦτο μία ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων καὶ πλουσιωτέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος πρὸ τῆς ἐμπορικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Πειραιῶς ἔχουσα πολλὰ καὶ διάφορα ἐργαστήρια βιομηχανικὰ καὶ ναυπηγικὰ ἱστιοφόρων πλοίων. Ἡ Σίφος ἔχει μέγιστον καὶ ἀσφαλὴ λιμένα. Μετὰ τῆς Ερμούπολεως ἐνοῦται ἡ Ἄνω Σίφος ἐκτεταμένη ἐπὶ λόφου βραχέως καὶ κανεσιδούς καὶ ἔχουσα 3,300 κ. ἐξ ὧν οἱ πλείστοι εἶνε Καθολοί. Καὶ ἡ μὲν Σίφος εἶνε ἔδρα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σίφου, Τήνου καὶ Μήλου, ἢ δὲ Ἄνω Σίφος εἶνε ἔδρα ἐπισκόπου Λατίνου. Μύκονος (4000 κ.) νήσος ξηρά, ὀρεινὴ, βραχώδης καὶ ὀλί-

γον εὐφρορ, ἔχουσα πόλιν ὀνόμιστον Μύκονον (3,300 κ.) κειμένην πρὸς Ἀ. τῆς Σίφου. Περὶ τὴν Σίφον κείνται αἱ μικραὶ, βραχώδεις καὶ ἀκατοίκητοι νῆσοι Ἀήλος, Ῥήνια καὶ Γύρας. Ἡ μὲν Ἀήλος ὑπέρξεν ὀνομαστὴ εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἐνομιζέτο ὡς ἱερὰ πόλις, ὁμοίως ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν μυθεολογίαν ἐγεννήθη ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις καὶ ἐν αὐτῇ ὑπέρχε πολυτελέστατος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Ἡ δὲ Ῥήνια ἢ Μεγάλῃ Διῷ χρησιμαίει νῦν ὡς λοιμοκαθαρητήριον.

213. Ἐπαρχία Τήνου. Ἡ ἐπαρχία αὕτη περιλαμβάνουσα μόνον τὴν νήσον Τήνον ἔχουσαν 12,300 κ. ἐν οἷς καὶ πολλοὶ Ἕλληνες καθολικοὶ διακρίεται εἰς 4 ὄψεις. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας ἢ κόμη Τήνος (2,400 κ.) ἔχουσα καλὸν λιμένα καὶ ὀνομαστὴ διὰ τὸν ἐν αὐτῇ ὑπέρχοντα περικαλλῆ ναὸν τῆς Ἐυαγγελιστρίας καὶ τὴν ἐν αὐτῷ εἰκόνα τῆς Θεομήτορος. Ἄλλαι κώμαι τῆς ἐπαρχίας εἶνε ὁ Πύργος (1,460 κ.). ΒΔ τῆς νήσου ὀνομαστὴ διὰ τὰ παρ' αὐτὴν κείμενα λατομεία λευκοῦ καὶ πρασίνου μαρμάρου, καὶ Ἐνθάρα χωρίον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδρεῖται Ἀντίνος ἐπισκόπος, ὁμοίως τινὲς τῶν κατοίκων τῆς νήσου εἶνε καθολικοί. Ἐν τῇ Τήνῳ ὑπέρχουσι καὶ δύο μοναὶ καθολικῶν κληρονομιῶν.

214. Ἐπαρχία Ἀνδρου. Αὕτη συνισταμένη ἐκ μόνῃς τῆς νήσου Ἀνδρου (18,800 κ.) κείτα εἰς τὸ βορειοτάτον μέρος τῶν Κυκλάδων νήσων καὶ περιλαμβάνει 4 ὄψεις. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ κόμη Ἀνδρου κειμένη εἰς τὸ ΒΔ. μέρος τῆς νήσου καὶ ἔχουσα 1,880 κ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ναυτιλίαν. Ἄλλαι κώμαι τῆς νήσου εἶνε τὸ Γαῖριον, τὸ Λάμαρα, ἢ Μεσαρία καὶ ἄλλαι.

215. Ἐπαρχία Κέας. Αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ τῶν νήσων Κέα (κενὸς Τζήας) Κόθινος καὶ Σερφίρου περιλαμβάνει 4 ὄψεις. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ πόλις Κέα (4,500 κ.) κειμένη ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου καὶ ὀνομαστὴ ὡς πατρίς τῶν ἀισθητικῶν ποιητῶν Σιμωνίδου καὶ Βακχυλίδου. Κόθινος (θηριακὴ) νήσος μικρὰ καὶ ὀρεινὴ ἔχουσα 4,300 κ. γεωργούς καὶ ναύτας καὶ ὀνόμιστον κόμην Κόθινον (1,970 κ.). Ἐν τῇ Κόθῳ ὑπέρχουσι καὶ θερμὰ λουτρά. Σερφίρος (3,800 κ.) μικρὰ καὶ πετρώδης νήσος ἔχουσα καὶ ὀνόμιστον κόμην Σέρφρον ἐκτεταμένην

ἐπὶ ἀποτόμου βράχου, ὀλίγον ἀπέχουσαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἔχουσαν 2,450 κ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν. Ἐν τῇ Σερφῳ ὑπέρχουσι ὀρυκτὰ σιδήρου.

216. Ἐπαρχία Νάξου. Ἡ ἐπαρχία αὕτη συνισταμένη ἐκ τῶν νήσων Νάξου, Πάρου, Ἀντιπάρου καὶ τινῶν νησοῦδων διαιρεῖται εἰς 9 ὄψεις. Ἡ νήσος Νάξος εἶνε ἡ μεγαλύτερα, ὄρειναιτέρα καὶ εὐφρορτέρα τῶν Κυκλάδων ἔχουσα 15,600 κ., ἐν οἷς καὶ πολλοὶ καθολικοὶ. Πρωτεύουσα αὐτῆς καὶ ὅλης τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Νάξος (1,750 κ.) κόμη ὀρεινὴ κειμένη ἐντὸς κολάδων καὶ παράγουσα οἶνον καὶ τυρὸν ἐξαιρέτων. Ἐν τῇ Νάξῳ ἐξορροῦσται σμύρις ἁρίστης ποιότητος, ἦτοι χρησιμαίει πρὸς λείανσι λιθῶν, μεταλλῶν καὶ ὕδατο. Ἄλλαι κώμαι τῆς Νάξου εἶνε ὁ Ἀπείρανθος (2,000 κ.) τὸ Φιλόποιν (1,800 κ.) καὶ ἡ Κομματὴ (1,500 κ.). Πάρος (8,350 κ.) κειμένη πρὸς ὀρυκτὰ τῆς Νάξου ὑπέρξεν ὀνομαστὴ διὰ τὰ λαμπρὰ λευκὰ αὐτῆς μάρμαρα. Πρωτεύουσα τῆς νήσου εἶνε ἡ κόμη Παροῖα (2,600 κ.) Νάουσα (1,200 κ.) ὀνομαστὴ τὸ πάλαι καὶ τὰ χυνολιμενα αὐτῆς μάρμαρα. Ἄλλαι κώμαι τῆς νήσου εἶνε αἱ Λεῖων καὶ ἡ Ἀντίπαρος (τὸ πάλαι Ὠλίανος).

217. Ἐπαρχία Μήλου. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῶν νήσων Μήλου, Κιμῶνος, Σίφου, Φοιερῶνδρον καὶ Σικάνου διαιρεῖται εἰς 6 ὄψεις. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ κόμη Μήλος (κεν. Πιάκος) ἔχουσα ἀσφαλίστατον λιμένα καὶ 1,100 κ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν ἐξορύξιν τῶν ὀρυκτῶν. Ἐν τῇ Μήλῳ εὐρέθη τῷ 1820 τὸ περιφωρτάτων ἀγάλμα τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, τὸ ὁποῖον νῦν εὐρίσκειται ἐν τῷ Λουβρῷ τῶν Παρισίων. Ἡ Μήλος παράγει οἶνον, θεῖον, ἀργυρομιτῆ βορυσίτην, γύψον καὶ μολύβδιον. Ἄλλαι κώμαι εἶνε τὸ Τριβοῦβαλον, ἢ Τρηπιτὴ καὶ ὁ Ἀδάμος διακρίεται τὸ πάλαι διὰ τὰ ἐν αὐτῇ χρυσορυχεῖται καὶ τὴν κερραυετικὴν. Κιμῶνος (1,605 κ.) νήσος μικρὰ ἔχουσα ἔδαφος ἄγονον, θερμὰς πηγὰς καὶ κημώλια γίν καὶ ὀνόμιστον κόμην Κιμῶνον. Σίφρος, νήσος ὀρεινὴ καὶ ὀνομαστὴ εἰς τὴν ἀρχαιότητα διὰ τὰ ἐν αὐτῇ μετολλεία χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ μολύβδου ἔχουσα 4,000 κ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν ἀγγειοπλαστικὴν. Φο-

τρω περίπου ούχι πρό πολλών ετών άνδυσεν ή Παλαιά Καυμένη, την όποσαν οι κάτοικοι επηλεκει πρό τω γενομένω ελιγόν ονομάσει Άγιαν. Κατά τήν έτη 1866—1870 συνέβησαν ελιγάδες μερικόν εκρήξην, αιτινες εξερρονδόνον εις ύψος 1200 μέτρων περίω τας τέρας, ως διακρίνον εις αΐθε της νήσου Κρήτης. (Βλ. άνα. σελ. 61).

ΙΟΝΙΟΥ ΝΗΣΩΙ

Αυται κεινται προς Δ. της Έλλάδος ονομασθεΐσαι 'Ιόνιοι εκ του 'Ιονίου πελάγους και 'Επτάνησος εκ των επτά των μεγαλειότατων εξ αυτών. Αί 'Ιόνιοι νήσοι υποταχθήσαι τω πρώτω υπό των Ένετων και μετά ταυτα ύπ' άλλων περιήλθον επί τέλους υπό την προστασίαν της Άγγλίας, ήτις τώ 1864 παρεχώρησεν αυτάς εις την Έλλάδα. Η Έπτάνησος πλην των Κυθήρων διαίρεται πολιτικώς εις τέσσαρας νομούς, εις τόν της Κερκύρας, της Κεφαλληνίας, της Λευκάδος και της Ζακύνθου.

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Έκτασις 745 τετρ. χιλ. περίπου.

Πληθυσμός 91,000 κατ.

Φυσική Άποψις

Κλίμα. Γλυκύτατον.

Έδαφος. Εξερρότατον.

Προϊόντα. Έλιανον εξάιρετον και οινος.

Όρη. Οι 'Άγιοι Δέκα και ή 'Ιστούνη, της όποιαις ύψιστη κορυφή εινε ο Παιτοκράτωρ.

Άκροτήρια. Λευκάμνη, Άμφίταγος, Φαλακρός και Κασοάτη.

Διοικητική Διαίρεσις

Ο νομός Κερκύρας άποτελείται εκ των νήσων Κερκύρας και Παζών και εκ 4 άλλων μικρών και διαίρεται πολιτικώς εις δύο επαρχίας, εις την της Κερκύρας και εις την των Παζών.

219. Επαρχία Κερκύρας.

Αυτη συνιστάται εκ της νήσου Κερκύρας και των ΒΔ. αυτης κειμένων μικρών νήσων περιλαμβάνει 12 όμους. Πρωτεύουσα αυτης εινε ή Κέρκυρα (Κερρα) πόλις άρχαία κειμένη αντικρή της 'Ηπείρου και έχουσα 18,000 κ., εξ όν πολλοί εινε Εβρώπατοι και 'Ιουδαίοι. Η Κέρκυρα εινε λίαν έμπορικη πόλις έχουσα λιμένα ευρύτατον και διάφορα εργοστάσια βιομηχανίας. Εινε έδρα Έλλήνων και Λατινών αρχαιοπισκόπου. Έν τή νήσω ταύτη υπάχει ο περικαλλής ναός του 'Αγίου Σπυριδωνος, εν τω όπωλο εδρiscεται και τό σσημν λειψάνον αυτού.

Πρόσταται της Κερκύρας εινε τό Μανδουλιόν (3850 κατ.), ή Γαρίτσα (2,400 κατ.), ο άγιος Ρώμος (2,600 κατ.). Έτεραί κώμαι της νήσου εινε ο Ποταμός (1,760 κατ.), ο άγιος Μανθουλιόν (1,410 κατ.), τό Γασιούριον (1,400 κατ), αί Καρυσσάδες και άλλαι. Εις την επαρχίαν της Κερκύρας υπάγονται και αί μικρά νήσοι 'Οθωνοί, 'Ερίουσα και Μαθροίον.

λέγανθος, νήσος μικρά, άλιμενος και τραχεία έχουσα 1,000 κ. και όμόνομον κώμην. Σίκινος, νήσος μικρά και άλιμενος έχουσα άπτάς άποτόμους και όμόνομον κώμην. Άμφοτέραι αυται αί νήσοι παράγουσι οίνον, αί δε επίλοιποι νήσοι εινε άκατοικηται και τρέφουσι αιγας.

218. Επαρχία Θήρας.

Αυτη άποτελείται εκ των νήσων Θήρας (Σαντορίνης), Θηρασίας, 'Ιου, Άμοργου και Άνάξης και περιλαμβάνει 9 όμους. Η Θήρα εινε νήσος ζραισετώδης, ζήρα και άνδρους και έχει (15,800 κ.) εν εις και πολλούς Έλληνας τώ δυτικω δόγματος και εινε έδρα επισκόπου ορθόδοξου και Λατινίου. Πρωτεύουσα της επαρχίας εινε ή κώμη Θήρα (κων. Φηρά, 1,200 κ.). Άλλαι κώμαι της νήσου εινε ή Οία, ο Πόρος και τό Έμπορείον. Θηρασία (900 κ.), νήσος μικρά έχουσα τέσσαρα χωρία, ών οι κάτοικοι άσχελούνται εις την γεωργίαν και άμπελοουργίαν. 'Ιος (Νζός), νήσος μικρά κειμένη προς Β. της Θήρας έχουσα κώ-

μην όμόνομον και 2,400 κ. άσχελομένους εις την γεωργίαν ή και τό έμπορίον. Άμοργός (4,200 κ.), ή άνατολικωτέρα νήσος της Έλλάδος κειμένη ΒΑ. της 'Ιου και έχουσα όμόνομον πρωτεύουσα, καλυμένη κτηνώδης Χώρας ή Κάστρον και 1,000 κ. Άνάξη (650 κ.) μικρά νήσος ζραισετώδης και τραχεία προς Α. της Θήρας.

Θήρα ή Σαντορίνη ονομάζεται μικρόν σύμπλεγμα νήσων ήραταιογενών, αιτινες σχηματίζουσι κύκλον περί μεγάλο κρατήρος έχοντος βάθος 390 περίπου μέτρων. Κατα τους γεωλόγους τό σύμπλεγμα τούτο άπέτελει εις προϊστορικούς χρόνους εν έλιω, μεγίστη δε εκρήξις εξερρονδόνον εις άνόν την εν τω κέντρω περιών ήν σχηματίσασα ούτω την άδυσαν, ήν παρατηρούμεν σημερον εν τώ μέσω του συμπληκτικού. Καί πρό Α. μιν βρισχται εν σχήματι ημισελήνου ή Θήρα, παρουσιάζουσα προς τό μέρος της άδύσου αποκομίμους ακτάς, προς δε τό μέρος της άνοικτής θαλάσσης μακράς επικείμενης έκτάσεως κεκαλυμμένη υπό εξαιρέτων άμπελων. Προς Δ. τού κρατήρος κεινται, ως ήρπειωμένη ταύτη τω ήρατισμω, ή μικροτέρα νήσος Θηρασία και ή βράχος του Άσπρονιστιού, πλησίον των όπωλων ζέει έστει ή θάλασσα. Προς Α. της Θηρασίας άνδυσεν περί τας άρχάς τού ΙΙ' αιώνος εκ κόνος λάσας ή Νία Καυμένη, ήτις πολύ βραδυτέρον επηρνήθη διά νών προδολών, της Άρροσσης και του Γεωργίου. Έν τώ κέν-

220. Επαρχία Παξών. Τήν επαρχίαν ταύτην αποτελοῦσι δύο μικραὶ νῆσοι, οἱ Παξοὶ καὶ ἡ Ἀντίπαξος καὶ περιλαμβάνει 2 δήμους.

Οἱ Παξοὶ εἶνε νῆσοι πετρώδεις καὶ ἀνυδροὺς παράγοντα ἑλιανὸν περίφημον καὶ ἔχουσα (4,850 κατ.). Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ κόμη Γάιος ἔχουσα ἀσφαλῆστατον λιμένα. Ἡ μικρὰ νῆσος Ἀντίπαξος ἔχει πηγὰς πετρελαίου. (βλ. ζακ. 43).

ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Ἐκτασις 461 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς 43,000 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Γλυκὸ.

Ἐδαφος. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Ἐλιαν, οἶνος, σταφίς.

Ἄθρ. Μεγαλόρος, Στανρωτῆς καὶ Ἅγιος Πάιος.

Ἀκρωτήρια. Λευκάτας, ὀνομασπὸν ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ, διότι ἐξ αὐτοῦ ἐλέγματο ὅτι ἐρήθη εἰς τὴν θάλασσαν ἢ πεύχηρα Σαπφίω.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς Λευκάδος περιλαμβάνων τὰς νῆσους Λευκάδα, Ἰθάκην καὶ τὰς νηϊδάς Τάφρον, Κάλαμον καὶ Καστὸν διαίρεται διοικητικῶς εἰς δύο ἐπαρχίας εἰς τὴν τῆς Λευκάδος καὶ εἰς τὴν τῆς Ἰθάκης.

221. Επαρχία Λευκάδος.

Αὕτη συνιστομένη ἐκ τῆς Λευκάδος καὶ τῆς Τάφρου διαίρεται εἰς 8 δήμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ ΛΕΥΚΑΔ, πόλις κειμένη παρὰ τὸν πορθμὸν ἐπὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς νήσου ἔχουσα (5,800 κ.) ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ εἶσα ἔδρα ἐπισκοπῆς. Ἡ νῆσος Λευκάς κειμένη πρὸς Δ. τῆς Ἀκαρνανίας ἡνῶστο τὸ πάλας μετ' αὐτῆς καὶ ἀπετέλει χερσονήσον. Ἐπειτα δὲ διαωρίθη ὁ ἰσθμὸς αὐτῆς ὑπὸ πῶν κατακτητῶν Κορινθίων καὶ εὖτα μετεβλήθη εἰς νήσον. Ἄλλα κώμη τῆς νήσου ἀξιόλογοι εἶνε ἡ Κερνὴ (1,500 κατ.), ὁ Ἅγιος Πέτρος, ἡ Βασιλικὴ καὶ ἄλλα.

Τάφος (1,450 κατ.), νῆσος μικρὰ κειμένη ΝΑ. τῆς Λευκάδος καὶ ἔχουσα κώμην Βαθί.

222. Ἐπαρχία Ἰθάκης.

Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῆς νήσου Ἰθάκης καὶ ἐκ πῶν ἐν τῇ ὀντικῇ παραλίᾳ κειμένων μικρῶν νήσων Κάλαιον, Καστοῖ, Λίτικον, Ἀρκουδιὸν καὶ Ἐχινάδων καὶ περιέχει 4 δήμους.

Ἡ Ἰθάκη εἶνε διάσημος νῆσος, διότι ὑπῆρξε πατρίς τοῦ πολυμήχανου Ὀδυσσεύς. Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας εἶνε ἡ Ἰθάκη ἢ Βαθί (4,700 κατ.) πόλις κειμένη ἐν τῷ μυχῷ ἀσφαλῆστατον λιμένος. Ἡ Ἰθάκη εἶνε ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς Ἰθάκης.

Κάλαμος, νῆσος μικρὰ κειμένη ΒΑ. τῆς Ἰθάκης παρὰ τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ ἔχουσα κώμην ὀμόνομον. Ἡ Καστὸς καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ νῆσοι εἶνε μικραὶ, ὧν οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν. (βλ. ἐκ. 61).

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Ἐκτασις 689 τετρ. χιλ. περίπου. Πληθυσμὸς 70,000 κατ.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Εὐφορώτατον.

Ἐδαφος. Εὐφορώτατον.

Ἄθρ. Ἅγιος (Μεγάλος Βουνὸς).

Προϊόντα. Ἐλιαν, οἶνος, σταφίς, βόμβαξ, πορτοκάλια καὶ ὄπωρα.

Χερσόνησος. Ἡ τῆς Πάλης, τῆς Ἐρίσσου καὶ ἡ τοῦ Ἀργοστολίου.

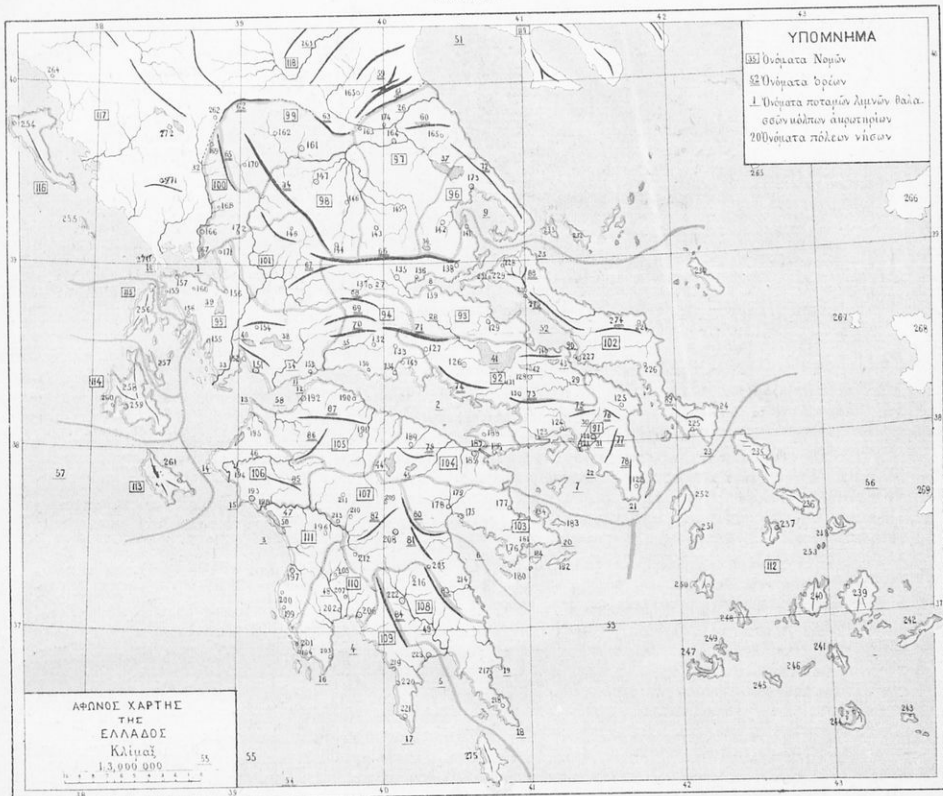
Ἀκρωτήρια. Τὸ Πάνορμον, ὁ Ἀθήρας καὶ ἄλλα.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ὁ νομὸς Κεφαλληνίας ἀποτελοῦμενος ἐκ μόνῃς τῆς νήσου Κεφαλληνίας διαίρεται πολιτικῶς εἰς τρεῖς ἐπαρχίας, εἰς τὴν τῆς Κρανιάς, τὴν τῆς Πάλης καὶ εἰς τὴν τῆς Σάμης.

223. Ἐπαρχία Κρανιάς.

Αὕτη περιλαμβάνουσα τὸ ΝΑ. μέρος τῆς νήσου περιέχει 8 δήμους. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ τῆς ἐπαρχίας εἶνε τὸ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ (9,200 κατ.), πόλις κειμένη ἐν τῇ δεξιᾷ παραλίᾳ τοῦ ὀμαυνοῦ κόλπου ἔχουσα λιμένα ἀσφαλῆ.

Πολύν ο αριθ. 257; Ποία πόλεις περισταται διά του άριθ. 124; Ποία διά του άριθ. 133; Είσι τας πόλεις αίτινες περισταται διά των άριθ. 136-134-135-137 και 145. Διά τίνος άριθμού περισταται ο νομός 'Ηλείας; Διά τίνος ο νομός Μεσσηνίας; Διά τίνος ο νομός Τριφυλίας; Διά τίνος ο νομός Κυκλάδων; Ποια όρη περιστατίνον οι άριθμοι 70-69-68-67-66-65 και 64; Ποιον πορθών περιστατίνον ο άριθ. 90; Ποιον πορθών περιστατίνον ο άριθ. 26; Ποιος διά του άριθ. 90; Ποιος διά του άριθ. 32; Ποια ό-κρωτήρια περισταται διά των άριθμών 13-14-15 και 16; Πώς ονομάζεται ή λίμνη 38; Πώς ή λίμνη 39; Πώς ή λίμνη 44; Είσι τούς ποταμούς αίτινες περισταται διά των άριθ. 46, 47 και 48. Διά τίνων άριθμών περισταται τά άκρα. Γερωντός και Κρησστή;

Άσκησ. 21. Ποίους νομούς περιστατίνον οι άριθ. 108-107-101 και 104; Ποίαν χώραν περιστατίνον ο άριθ. 148; Ποίαν ο άριθ. 147; Διά τίνων άριθ. περισταται ο νομός Κερκίρας; Διά τίνος ο νομός Λακωνίας; Τι περιστατίνον οι άριθμοι 122-123-124 και 125; Ποίαν χερσονήσον περιστατίνον ο άριθ. 149; Ποία πόλεις περιστατίνον διά των άριθ. 149 και 132; Ποιον κόλπον περιστατίνον ο άριθ. 58; Ποια όρη περισταται διά των άριθ. 59 και 60; Ποία θαλάσσια περιστατίνον οι άριθ. 53 και 55; Διά τίνων άριθ. περισταται τά Τίγμα; Ποιον πορθών περιστατίνον ο άριθ. 49; Ποιον κόλπον περισταται διά των άριθ. 51 και 52; Διά τίνων άριθμών περισταται

τό 'Ιόνιον πέλαγος; Είσι τας νήσους αίτινες περισταται διά των άριθ. 241-240-234-238 και 237. Διά τίνος άριθμού περισταται ή 'Ανδρος; Διά τίνος ή Θήρα; Τι περιστατίνον οι άρ. 225-226-227-228-224-230 και 231; Διά τίνων άριθμών περισταται αι Πάτρα; Διά τίνος ή Κόρινθος; Διά τίνος ή Σπάρτη; Είσι τας έν τω κόλπω 7 κερμάς νήσους. Ποίος νήσους περιστατίνον οι άριθμοι 266-267-268 και 269; Τι περιστατίνον οι άριθμοι 195 και 197; Ποια άκρ. περισταται διά των άριθ. 10-11 και 12; Διά τίνων άριθ. περισταται ο Παγασητικός κόλπος; Διά τίνος ο 'Αργολικός;

Άσκη. 24. Ποία νήσοι περισταται διά των άριθ. 242 και 243; Διά τίνων άριθ. περισταται ή 'Ιθάκη, ή Κεφαλληνία, ή Ζάκυνθος και ή Λευκά; Διά τίνων άριθμών περισταται τό 'Αργολικό και τό Ληξούριον; Τι περιστατίνον οι άριθμοι 262 και 263; Ποία πόλεις περισταται διά του άριθμού 264; Ποίος νήσους περιστατίνον οι άριθμοι 245-246-247 και 265; Διά τίνων άριθμών περισταται αι νήσοι 'Ανδρος και Κίως; Διά τίνων ή Κρήνη και ή Σέριφος; Τι περιστατίνον οι άριθ. 148-149 και 150; Διά τίνων άριθμών περισταται τό Μεσολόγγιον και τό 'Αγρίνιον; Τι περιστατίνον ο άριθ. 156; Τι ο 157; Ποιον όρος περιστατίνον ο άριθ. 440; Διά τίνων άριθμών περισταται τό Τριχάλια, ή Λάρισσα και ή 'Αρτα; Ποιος άρ. περιστατίνον τόν Βόλον και ποιος τό Ναύπλιον; Τι περιστατίνον οι άριθ. 152 και 153; Διά τίνος ά-

ριθμού περισταται ο Δομοκό; Τι περιστατίνον οι άριθμοι 144 και 142; Διά τίνων άριθμών περισταται αι Σάπτες; Διά τίνος τό 'Αργος; Ποίους κόλπους περιστατίνον οι άριθ. 1-2-3 και 5; Διά τίνος άριθμού περισταται τό 'Αρτεμίσιον άκρ.; Ποίους ποταμούς περιστατίνον οι άρ. 30 και 31; Διά τίνων άριθμών περισταται οι ποτ. 'Αγελός και Εύροης; Ποια όρη περιστατίνον οι άριθ. 62 και 63; Διά τίνων άριθμών περισταται τά όρη 'Ελακόν και Κιθαρών; Τι περιστατίνον οι άριθ. 242 και 244; Ποία πόλεις περισταται διά των άριθ. 208 και 240; Ποίους λίμνας περιστατίνον οι άριθ. 41 και 42; Τι περιστατίνον οι άριθ. 181-182-183 και 184; Ποία κώμα περισταται διά των άριθμών 203-204-205 και 207; Διά τίνος άριθμού περισταται αι Καλλίμα; Ποια όρη περιστατίνον οι άριθ. 76 και 79; Ποίαν νήσον περιστατίνον ο άρ. 255; Ποίαν ο 232; Ποίαν ο 233; Ποίαν ο 234; Ποία όρη περιστατίνον οι άριθ. 273 και 272; Διά τίνος άριθμού περισταται τά Κύθηρα; Τι περιστατίνον οι άριθμοι 170-171 και 174; Ποία κώμα περιστατίνον οι άριθ. 186-187-188-189 και 190; Τι περιστατίνον οι άριθ. 193 και 194; Διά τίνων άριθμών περισταται τά όρη Μαίναλον, Φολόη και Ερμιονών; Ποία κώμα περιστατίνον οι άριθμοι 194 και 192; Διά τίνος άριθμού περισταται τό Γέθειον; Διά τίνος τό Νεστόν; Διά τίνος ή Πόλις; Τι περιστατίνον οι άριθ. 115 και 117; Διά τίνος άριθμού περισταται ή Κόρα; Ποία κώμα περιστατίνον οι άρ. 149 και 140;

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΦΥΣΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Ἐδαφος. Τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος συγκείμενον κατὰ τὸ πλείστον ἐκ σχιστολίθων καὶ ἀσβεστολίθων σπερριταλιθωνθρακσφύρων στρωμάτων, ἐν τῶν τῶν ὁπίων κείνται οἱ λιθάνθρακες, οἱ τοσοῦτον χρήσιμοι εἰς τὴν μεταλλουργίαν καὶ βιομηχανίαν. Ἐν Κίμῃ, Ἀλιβερίῳ καὶ Ὠρωπῷ εὐρίσκονται παχηταί κίτται λιγνιτῶν. Τὰ πετρώματα τῆς Ἀττικῆς καὶ ἰδίως τῆς Πεντέλης, τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τοῦ Λαυρίου εἶνε λίαν μεταλλοφόρα περιέχοντα μόλυβον, σίδηρον καὶ σμύριδα, καὶ παρέρχουσι μάρμαρα καὶ οἰκοδομησίμους λίθους. Ἐν Ραφινῇ καὶ Ηικερμῆῳ εὐρίσκονται στρώματα ἑρυθρῶν ἀργίλων, ἐν εἰς ἐγκλιείονται καὶ ἀπολιθώματα μεγαλοπεπεστώτων θηλαστικῶν ζῴων (μαστόδοντος, δεινοθηρίου). ὄρα σελ. 7.

Θερμὴ καὶ ἰαματικὰ ὕδατα. Αἱ πολλὰ καὶ θαυμασταὶ ἰαματικὰ πηγαὶ τῆς Ἑλλάδος ὀφείλονται εἰς ὕδατογενεῖς καὶ ἡφαιστειογενεῖς ἐνεργείας (ὄρα σελ. 7.), αἵτινες καὶ νῦν ἐξακολουθοῦσιν ἀλλοιοῦσαι τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω λοιπὸν ὁ Ἀλφειὸς ἐκάλυψε τὰ εἶσματα τῆς Ὀλυμπίας, ὁ Ἀγελῶς αὐξίνει ἀδιαιλέτως τὸ ἔδαφος ἀπὸ θῶαν τὴν θάλασσαν, ὁ Μαλιακὸς κόλπος ἡλατῶθη ὑπὸ τοῦ Σπερχεῖο, οὕτως τὸ δέλτα βαθυγῶν προεκβάλλεται. Αἱ ὑπόγειαι σύρριγγες τῆς Κοπιαίδας, τῆς Φενεοῦ κτλ. παρασύρουν ὑπὸ τὰ ὄρη τὰς προσχώσεις (ἰλῶν, ἀποτρίμματα φυτῶν) καὶ καταθέτουν αὐτὰ μακρὰν ἐπὶ τῶν πεδιάδων καὶ καθίστουσι τοιοῦτοτρόπως τὰς πεδιάδας γονιμωτάτας.

Τὰ ἡφαιστειογενεῖς καὶ ἰδίως τὰ ἐν Θήρᾳ παράγουσι ἐκ διαλειμμάτων νέας ὄρυκτας ὕλας, αἵτινες συντελοῦσιν εἰς τὴν προσάξινον τοῦ ἔδαφους. Οὕτω κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν εἴτει

1866 ἐκέρχθη παρῆγαγον τὰ νησίδια Ῥέκαν καὶ Ἀφροῦσσον, ἅτινα ἐνωθέντα μετὰ τοῦ Γεωργίου ἀποτελεσαν τὸ νέον ἄκρον τῆς Νέας Καυμίνης.

Κλίμα. Ἐς μία μακρὰ καὶ προμήκη χειρὸν ἡμερῶν ἐπέβη ἡ Ἑλλάς διὰ μέσου τριῶν θαλασσῶν, τοῦ Ἴονιου, τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ εἰς εὐκρατον ζῶνῃ κείνην ἀποτελεῖ χώραν ἰδιαιτέρως εὐνοήσασαν τοὺς κατοίκους αὐτῆς. Οὐδέμια δὲ ἄλλη χώρα τῆς γῆς παρυστάζεται ὡς ἀγαθὴν ἐνοδιαίτημα θεῶν, ὡς τόπος, ἐν ᾧ ἐγεννήθησαν αἱ Μούσαι, ἐν ᾧ ἀνεπτύχθησαν αἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι καὶ εἰς ὅν ὅλα τὰ νεώτερα τῆς Εὐρώπης ἔθνη ὀφείλουσι τὸ ἥθικόν καὶ κειμωνικὸν αὐτῶν μεγαλεῖον. Ὁ περιώνυμος γλαυκὸς οὐρανὸς τῆς Ἀττικῆς εἶνε ὁ αὐτὸς σχεδὸν καὶ ἐν ἄπαν τῷ ἑλληνικῷ ἔδαφός. Ἐὰν δὲ ὑφίστανται κατὰ τόπους κλιματολογικαὶ ποικιλίαι, αὐταὶ εἶνε πρῶτον τῆς ἑδαφικῆς θέσεως πρὸς τὰ νοτιώτερα ἢ βορειώτερα, πρὸς τὰ παρὰ τὴν ἡμετέραν ἢ μεσόγειαν, πρὸς τὰ πεδινὰ ἢ πρὸς τὰ ὕψηλα καὶ ὀρεινότερα. Πλὴν δὲ τούτων οὐτε τὸ φύκος εἶνε ἐν Ἑλλάδι ἄριστον, παγερὸν καὶ διαρκές, οὐτε ὁ καύσων εἰς ἄκρον καυστικὸς καὶ παγερός. Μέσης θερμοκρασίας ὄρα τοῦ μὲν χειμῶνος εἶνε μετὰ 9^ο καὶ 15^ο ἑκατονταβῆθμου, τοῦ δὲ θέρους μετὰ 25^ο καὶ 27^ο. Τὸ ἔαρ καὶ τὸ φθινόπωρον μικρὰς σχετικὰς διαρκείας ἀπαρτίζονται ἀποτῶμας ὁ χειμὼν καὶ τὸ θέρος. Αἱ ἡμέραι, ὧρον ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τοῦ χειμῶνος, σπανίως πῆπτουσι τὴν θερινὴν ὥραν. Καὶ ἡ χιών ἐπ' οὐδενὸς σχεδὸν τῶν ὀρέων τῆς Ἑλλάδος διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν.

Φυτὰ. Τὰ φυτὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπισύρουσι τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν ἐνδιαφέρον τῶν βοτανικῶν

διὰ τὴν ἄπειρον πληθύν καὶ τὴν ποικίλιαν τῶν εἰδῶν, ἐξ ὧν πλείστα εὐλείπουσιν ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ. Τὸ ἔμβαδόν τῶν ἐν Ἑλλάδι ὄσων ἀποτελεῖ ὡς ἐγγιστα 820 χιλ. ἐκτάρια, (1) ὧν 550 χιλ. μόνον ἐν τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι. Κατὰ τὰ εἶδη τῶν δένδρων ἡ ἐλάτη ἀποτελεῖ τὰ 35^ο/₁₀₀, ἡ πεύκη τὰ 20^ο/₁₀₀ καὶ τὰ φυλλοβόλα δένδρα (ὄρυς, κοσταναία, ὄξυς) τὰ 45^ο/₁₀₀. Τὰ ὄρη καὶ αἱ ἐπαρχίαι ἐνθα ὑπάρχουσιν ἐκτεταμένα ὄσα εἰσὶν ἡ Πίνδος, ἡ Ὄσσα, τὸ Πήλιον, αἱ ἐπαρχίαι Φθιώτιδος, Ἐβρυτανίας, Βάλτου, Βενιτῆς, Ἄρτης, Ἀρκαδίας, Κορινθίας, Κυνουρίας, Ἠλείας καὶ ἄλλαι.

Ζῶα. Μεγάλᾳ ἄγρια θηλαστικὰ δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἐν Ἑλλάδι, τὸ δὲ σύνολον τῶν ἐν αὐτῇ θηλαστικῶν ἀνέρχεται εἰς 61 εἶδη, εἰς ὁ ὕψος (Στερεῇ Ἑλλάδι), ὁ θῶς, ἡ ἀλώπηξ, ὁ ἀρουραῖος (ὁ μαστίξων τοὺς ἀγροὺς τῆς Θεσσαλίας), ὁ κάπρος, ἡ ἔλαφος τῆς Θεσσαλίας, ἡ ὄρυς (Περνασσός), ἡ ὀρεινὴ αἰξ (Ὀίτη, Τυμφορητός, Πίνδος), ἡ φώκη συχὴ εἰς τὰς παραλίαις, ἡ κόμηλος (μόνον εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Λαμίας καὶ Ἀμφίσσης), ὁ βουβάλος κτλ.

Πτηνὰ. Πτηνῶν ὑπάρχουσι 358 εἶδη, ὧν τὸ ἐν τρίτῳ ἐπιδημικῶν διαμείνοντα καὶ νεοσσοποιούντα ἐν τῇ χώρᾳ, εἰα ὁ γυψ, ὁ γυπαετός, ὁ ἑραβός, ἡ γλαυξ κτλ.

Ἐρπετὰ. Ἐρπετῶν ὑπάρχουσι πολυάρθρημα εἶδη, ὧν ἰσθλόν εἶνε ἡ ἔχιδνα.

Ἰχθύες. Ἐκ τῶν ἰχθύων γνωστὰ εἶδη ὑπάρχουσι 240 περίπου, ἐκ τῆς ἀλλείας τῶν ὁπίων τὸ ὀσμῶσιον εἰσπράττει ἀρκούντο ἡμέρα. Ἡ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀλφειοῦ λίμνη τῆς Ἀ-

(1) Ἐν ἐκτάριον=10 στρέμματα ἢ 10.000 τετρ. μέτρ.

γυλιώτιστος και τὸ Μεσολόγγιον εἰσὶν οἱ σπουδαιότεροι ἄλιευτικὸι σταθμοὶ τοῦ κράτους, ἐνθα ὑπάρχεισι μεγάλα ἰχθυοπαραίτια, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τῆν προσωμίαν βιβάρια. Ἐκτός τῶν εἰς τὰς ἀγροὰς φερόμενων προσφάτων ἰχθύων ταριχεύονται ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ καὶ παρὰ τῆν Ἐββοῖαν μεγάλα ποσὰ φροισῶν, σαροδελῶν, χαψίνων, σκιδρωῶν καὶ ἐγγελευῶν τὸ ἀυγοτάραχον, ὅπερ εἶνε ἰδίως ταταριχευμένα ὄψρια κεφάλων, εἶνε κυρίως προϊόν τοῦ Μεσολογγίου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΙΣ

Πληθυσμός. Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς νῦν Ἑλλάδος εἶνε Ἕλληνας τῆν καταγωγῆν, ἐκτός μοίρας τινοῦ Ἀθλαῶν, ὧν ἡ ἀνάμιξις χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 15ης ἑκατονταετηρίδος, μικροῦ τινος ἀριθμοῦ Ἰουδαίων κατοικοῦτων ἐν Κερυραῖοι, Χαλκίδι καὶ Λαρίσσι, καὶ μικροῦ τινος πληθυσμοῦ Μωαμεθανῶν, οἵτινες ἔμειναν εἰς τῆν χώραν μετὰ τῆν εἰς τῆν Ἑλλάδα προσέοτησιν τῆς Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας. Ἕλληνας δὲ καὶ Ἀθλαῖν ἀνήκουσι πάντες εἰς τῆν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, πλὴν 15 περίπου χιλιάδων, οἵτινες Ἕλληνας ὄντες ἀνήκουσιν εἰς τῆν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἔχοντες ἰδίως ἐπισκόπους καὶ ἱερεῖς καὶ κατοικοῦντες ἰδίως εἰς τὰς Κυκλάδας νήσους. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ἀναλογεῖ κατὰ τμήματα ὡς ἑξῆς.

Στερεὰς Ἑλλάδος	631,000
Θεσσαλίας	358,500
Ἡπείρου	39,000
Πελοποννήσου	902,000
Νήσων	503,000

Ἦτοι τὸ σύνολον τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ εἶνε 2,433,500 κατ. Κατὰ πῶλον θεωροῦμεν τοῦ πληθυσμοῦ ἕξῃσεται ὅτι οἱ ἄρρενες ὑπερτεροῦσι τοὺς θήλειας κατὰ 82 χιλ. περίπου.

Ἐν Ἑλλάδι ἀναλογεῖται 38 κάτοικοι κατὰ χιλιάμετρον τετραγωνικόν.

Πολίτευμα. Μετὰ πολυετέας ἐθνικῆς ἀγῶνας ἀσπασθεῖσα ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας ἀπέτελεσε τῷ 1830 κράτος αὐτόνομον ὑπὸ τῆν προστασίαν τῶν τότε Μεγάλων Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσίας ὡς Ἠγεμονία ὑπὸ κυβερνήτην τὸν Ἕλληνα Καποδίστριαν μετ' ὀλίγων δὲ ἐκυβερνήθη ἡ Ἑλλάς ὡς βασιλεῖον μοναρχικόν καὶ ἔπειτα ὡς συνταγματικόν ὑπὸ τὸν δευτερότοκον πρίγκηπα τῆς Βαυαρίας Ὁθωνά μέχρι τοῦ 1862, ὅτε ἐκπεσόντος τοῦ

Ὁθωνος ἀνήλθεν ἐκτοτε τὸν Ἑλληνικὸν θρόνον ὁ ἔτι καὶ νῦν ἐπ' αἰσίσις συνταγματικῆς βασιλείαν Δανὸς πρίγκηψ Γεώργιος ὁ Α', εἰς οὗ τὰς χεῖρας κίεται τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος, υἱὸς τοῦ νῦν βασιλέως τῆς Δανίας Χριστιανῶ, ἐγεννήθη τῇ 12 Δεκεμβρίῳ 1845, ἀνηγορευθὶ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων τῇ 18 Μαρτίῳ 1863 καὶ ἐνομοθετή τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1867 τῆν Ὀλυγαν θυγατέρα τοῦ Μεγάλου δουκὸς τῆς Ρωσίας Κωνσταντίνου, γεννηθεῖσαν τῇ 22 Αὐγούστου 1851. Διάδοχος δὲ τοῦ θρόνου εἶνε ὁ πρωτότοκος αὐτῶν υἱὸς Κωνσταντίνος λαβὼν σήμερον τῆν Σοφίαν, ἀδελφὴν τοῦ τῆς Γερμανίας αυτοκράτορος.

Κυβέρνησις. Ἀπασα ἡ διοίκισις τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ἐνεργεῖται διὰ τριῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν καὶ ἕξουστων, τῆς Νομοθετικῆς, τῆς Ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς Διοικητικῆς.

Καὶ τῆν μὲν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἔσκει ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους· τῆν δὲ ἐκτελεστικὴν οἱ ὑπεύθυνοι ὑπουργοὶ τῶν ἐπιτῶ ὑπουργείων τοῦ κράτους, ἧτοι τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ἐξωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως, τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν. Σκέψις δὲ γίνεται νὰ προστεθῆ καὶ ἕτερον ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας· τῆν δὲ δικαστικὴν ἐξουσίαν ἄσκουσι δικασταὶ ἰσόθιοι πλὴν τῶν εἰσαγγελέων, ἀντεισαγγελέων καὶ εἰρηνοδικῶν.

Ὡς ἀναγκαῖον τῆς δικαιοσύνης ἔργον ἐθεωρήθη καὶ ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἐργαζομένων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χώρας καὶ ὠφελείᾳ τοῦ ἔθνους. Πρὸς τοῦτο δὲ ὀρίσθη τῷ 1843 τάγμα ἀριστέας κληθῆν (τάγμα τῶν Ἰπποτῶν τοῦ Σωτήρος) καὶ διακρίνονεον εἰς κλάσας 5 μετὰ τοῦ οἰκείου παρασήμου καὶ τοῦ συνημένου διπλώματος ὡς ἑξῆς.

- 1). Κλάσις τοῦ τάγματος τῶν Ἰπποτῶν τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ.
- 2). Κλάσις τοῦ τάγματος τῶν Ἰπποτῶν τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ.
- 3). Κλάσις τοῦ τάγματος τῶν ταξιαρχῶν.
- 4). Κλάσις τοῦ τάγματος τῶν ἀνωτέρων ταξιαρχῶν.
- 5). Κλάσις τοῦ τάγματος τῶν Μεγαλοσταυρῶν.

Δημόσιον χοῦμα. Ὁ προῦ-

πολογισμὸς τοῦ κράτους ἀνέρχεται εἰς 100 περίπου ἑκατομύρια δραχ.

Δυνάμεις τοῦ Κράτους. Ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τοῦ κράτους διακρίεται εἰς δύο, εἰς τῆν κατὰ ξηρὰν καὶ εἰς τῆν κατὰ θάλασσαν, καὶ συγκαταρτοῦσιν αὐτὴν οἱ Ἕλληνας πολῖται θεωροῦμενοι κατὰ νόμον στρατεῖσμοι ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν καὶ ἐκλεγόμενοι κατὰ ὄμους διὰ κλήρου. Διαμένουσι δὲ 2 μόνον ἔτη ἐν τῇ ἐνέργῳ ὑπηρεσίᾳ, 8 δὲ ἐν τῇ ἐφερείᾳ, 8 ἐν τῇ ἐθνοφυροῦ καὶ 10 ἐν τῇ ἐφερείᾳ τῆς ἐθνοφυροῦρας. Στρατεῖσμοι ὄλλοι ὅτι θεωροῦνται κατὰ νόμον οἱ Ἕλληνας πολῖται ἀπὸ τοῦ 21 μέχρι τοῦ 50 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Καὶ ἐν καιρῷ μὲν εἰρήνης ὁ στρατὸς ἀνέρχεται εἰς 26,244, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου ὁ κατὰ ξηρὰν στρατὸς δύναται νὰ ἀνάβῃ εἰς 100—120 χιλ. ἀνδρῶν.

Ὁ δὲ κατὰ θάλασσαν στρατὸς ἀποτελεῖται ἐκ 2,500 περίπου ἀνδρῶν καὶ ἐκ πλείων ἐν ὄλω 45, πλὴν ἄλλων τινῶν δευτεροεπίσης ἀξίας, κατὰ τὸν ἑξῆς πίνακα.

Θωρακτὰ (Ἵγγρα, Σπέτια, Ἰαρά)	3
Θωρακοβάρει (Γεώργιος Α')	1
Καταδρυμικῶν (Ναυάρχος Μιαούλης)	1
Θωρακοδρόμων (Βασίλισσα Ὀλυγ)	1
Τερπιλλοῦδοι	8
Ἀτιμοδρόμωνες	4
Ἀτιμομολοῖαι	12
Τερπιλλοθεῖτιδες	3
Κανονοφόροι, ὕλιταγωγὰ	12

Σημαία. Ἡ σημαία, ἧν φέρουσιν αἱ κατὰ ξηρὰν ἐθνικαὶ δυνάμεις, εἶνε κυανόχρους διασχίζομένη ὑπὸ σταυροῦ λευκοῦ, φέροντος ἐν τῷ μέσῳ τῆν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τῆν δὲ σημαίαν τοῦ στόλου συνιστῶσι διάφοροι ὀρίζοντιοι βαθρώσεις ἡ ταινία, ἕξ ὧν 5 μὲν εἶνε κυανόχρου, ἐκ τούτων δὲ καὶ τὰ δύο ἄκρα ἀποτελοῦνται, 4 δὲ λευκαὶ ἐν μέσῳ τῶν 5 ἐναλλάξ διατασσόμεναι. Τετραγῶνον δὲ ἄνω καὶ πλεῖστον τοῦ ἰστού καὶ ἐκ ταινιῶν συγκείμενον παρουσιάζει τῆν ὄψιν κυανοχρόου ἐδάρου διασχίζομένου ὑπὸ λευκοῦ σταυροῦ μετὰ τοῦ βασιλικοῦ στέμματος ἐν τῷ μέσῳ.

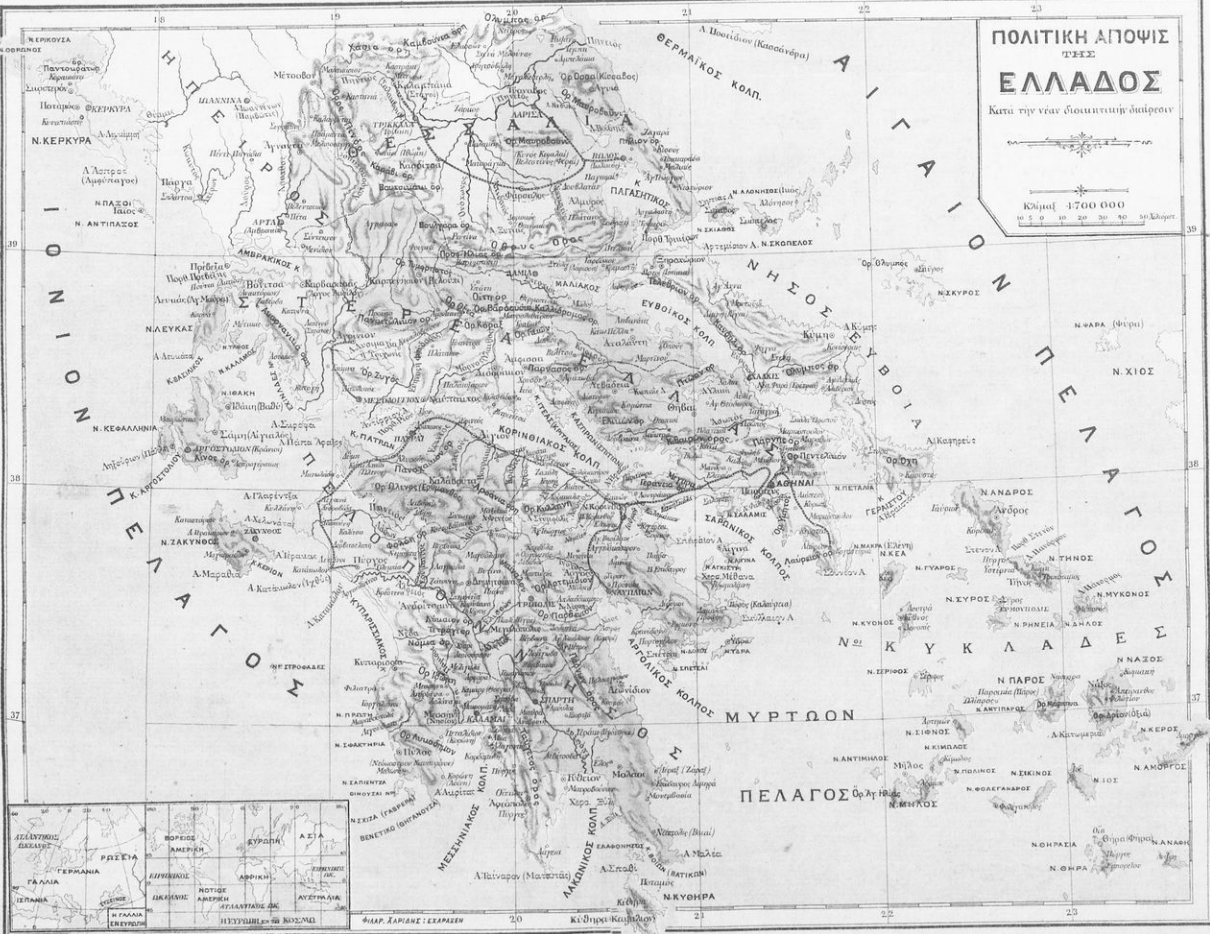
Ἐκκλησία. Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶνε αὐτοκέφαλος, ἄσπουσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τὰ ἴδια αὐτῆς κυριαρχικὰ δικαιοῦματα, καὶ δικαίεται ὑπὸ ἱεράς συνόδου ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ὡς διαρκούς προ-

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατά την νέα διοικητική διαίρεση

Κλίμακῃ 1:700 000
0 5 10 15 20 25 30 35 Χιλιόμετρα

Φίλαρ. Γαρίαντ : Σκαρβάν 20 Κ.Υ.Π.Π.Κ. 23

έδρου και υπό τεσσάρων επισκόπων, καθ' έκαστον έτος διά Βασιλικού Διατάγματος συγκαλούμενων. Διακρίνεται δέ η Έλλάς εκκλησιαστικώς εις 39 έδρας, ήτοι εις 16 αρχιεπισκοπάς και 23 επισκοπάς. Τών δε καθολικών Ελλήνων πολιτών υπάρχουσιν εν Έλλάδι αρχιεπισκοπαι μὲν τρεῖς, επισκοπαι δὲ τέσσαρις· υπάρχουσι προσειν εν Έλλάδι τῶν Μωσιμαθῶν τζαμία εν Αιρίσθ, Φαρσάφ, Τρικάλαις, Βόλω μεθ' ενός εις έκαστον Μουρτή, και συναγωγαι τῶν Ιουδαίων εν Κερκύρα, Άρτζ, Λαρίση και Βόλω.

Ίεραϊ Μοναί. Έν Έλλάδι υπάρχουσιν Ιεραϊ μοναί 202, εν αις άποικουσι τῶν μοναχικῶν βίον 2,260 μοναχοι ορθόδοξοι άμφοτέρων τῶν φύλων, και τινα καθολικῶν μοναστηρίων, άτινα χρησιμεύουσι μάλλον ως κέντρα επιτηρήσεως τῆς εις τὸ ἴδιον ὄγμα θρησκευτικῆς και οικογενειακῆς άγωγῆς τῶν εν τῷ Κράτει καθολικῶν.

Έκπαιδευσις. Εἰς τὴν μόρφωσιν ὅλων τῶν κωνσταντικῶν τάξεων ἀποβλέπουσα ἡ εν Έλλάδι ἐκπαιδευσις παρέχεται δωρεάν εις πάντας εν γένει εἴτε ἡμεδαποῦς εἴτε ἀλλοδαποῦς, και δύναται να φέρωσιν εις τὰ δημόσια σχολεῖα πάντων τῶν εν Έλλάδι κατοικοῦντων τὰ τέκνα ἀνεξαρτήτως θρησκευμάτων ή φυλῆς άμφοτέρων τῶν φύλων. Διακρίνεται δὲ αὐτή εις κατωτάτην, μέσην και ἀνωτάτην ἐκπαιδευσιν. Καίτοι δὲ και ή πολιτεία και ή ἀπορική κατ' ἐπαρχίαις και δήμοις πρωτοβουλία ἰκανῶς ἐνισχύει τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, εν τούτοις ή πιεδαία εν συγκρίσει πρὸς ἄλλας χώρας δὲν εἶνε ἰκανῶς διαδεδομένη.

Και τῆς μὲν κατωτάτης ἐκπαιδευσεως λειτουργοῦσι δημοτικῶν σχολεῖα και παρθεναγωγεῖα 2,183 και γραμματεῖα 1,400 μετὰ μαθητῶν εν ὄφῳ 100,000, εἰς οὗ κατ' ὄλην γίνεται ὅτι μόνον τὸ 1/4 τοῦ λαοῦ φαιτῆ εις τὰ σχολεῖα. Τῆς δὲ μέσης ἐκπαιδευσεως λειτουργοῦσι 260 ἑλλην. σχολεῖα και 36 γυμνάσια· δια δὲ τὴν ἀνωτάτην πληρομένην ἐκπαιδευσιν υπάρχουσι τὸ Έθνικὸν πανεπιστήμιον, ὅπερ ἱδρυθῆν τῷ 1837 διακρίνεται εις 4 ἀνωτάτας σχολάς, ήτοι τὴν φιλοσοφικὴν, τὴν νομικὴν, τὴν θεολογικὴν και τὴν ἱατρικὴν. Πλὴν δὲ τούτων υπάρχουσι 4 δασκαλεῖα εν Ἀθήναις, Τριπόλει, Αιρίσθ και Κερκύρα πρὸς μόρφωσιν δημοδασκαλῶν, δύο γεωργικῶν σχολαι, εις γεωργικῶς σταθμῶς, ἐνδύλειον

πρακτικῶν σπουδῶν, ἡ Ριζάρειος ἐκκλησιαστικὴ σχολή εν Ἀθήναις, δύο ἑτεραί ἱερατικῶν σχολαι εν Χαλκιδι και Σύρω, μία σχολή τῶν βιομηχανικῶν τεχνῶν, μία τηλεγραφικὴ σχολή, μία ναυτικὴ, δύο στρατιωτικῶν ή τῶν Βυδελπιδῶν και ή τῶν ὑπερρωματικῶν, μία τῶν ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν και πολλὰ ἰδιουστήρητα λύκεια.

Μαρτυροῦν και μῆσα τῆς Έθνικῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως θεωροῦνται προσετι τὸ ἀστεροσκοπεῖον, ὁ βοτανικὸς κήπος, εἰς ὁμοίαι βιβλιοθήκαι και τὸ ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον εν Ἀθήναις μετὰ πολλῶν παρερτημάτων αὐτοῦ εν ταῖς ἐπαρχίαις, εἰς ὧν τὸ σπουδαιότερον εἶνε τὸ τῆς Ὀλυμπίας και πολλὰ ἄλλα μουσεῖα, ήτοι τὸ Ζωολογικόν, τὸ φουκολογικόν και τὸ τῆς ἱστορικῆς και ἔθνομολογικῆς ἱσταίριαις. Μετὰ δὲ τούτων δεῶν να συγκαταλέγουσιν και διάφορα ἐπιστημονικῶν σύλλογοι και ἑταιρῖαι, ὅν ἐπισκομότεραι εἶνε ή ἀρχαιολογικῆ, ή ἱστορικῆ και ἔθνομολογικῆ και ὁ Σύλλογος Παρνασσός, ὅστις διατηρεῖ και σχολὰς τῶν ἀπῶρων παιδων.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Καίτοι τὸ ἔδαφος τῆς Έλλάδος ἔνεκα τοῦ κλίματος και τῆς γεωγραφικῆς θέσεως αὐτῆς εἶνε λίαν κατὰλληλος εις καλλιέργειαν πάντων τῶν δένδρων, φυτῶν και ζῶων τῶν εὐκράτων ζῶων, εν τούτοις ή γεωργία και ή κτηνοτροφία ἀπὸ πολλῶν ἔτων εν Έλλάδι εἶνε λίαν παρημελημένη, διότι οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ ἀπορροφῶμενοι κατ' ὄληρον ὑπὸ τῶν πόλεων παραμελοῦσι τοῦ φυσικοῦ πλοῦτου και τῆς εὐμερίας, εις ἣν θά ἔζων, ἐὰν ἐπεμελούμετο τῆς γεωργίας και τοῦ πλοῦτοπαρηγωγῶ ἔδαφους τῆς χώρας. Τούτων ἔνεκα οἱ μὲν ἡμητριακοὶ καρποὶ, ὅτινες παράγονται πανταχῶς τῆς Έλλάδος και ἰδίως ἐπὶ τῶν πεδίων μερῶν, δὲν ἐπαρκοῦσιν εις τὴν τοπικὴν καταναλώσιν, ή δὲ χῶρα ἀνευκάζεται να εἰσάγῃ εἴθωρον τὸ ἑλλείπον τῆς ἀπαιτουμένης παρηγωγῆς.

Ὁ συνολτικὸς πῖναξ τῶν φυσικῶν και φυσικοτεχνικῶν προϊόντων εἶνε: ἡμητριακοὶ καρποὶ, σταφῆς, μέταλλα, καννῶς, σῖνος, σῦκα, σπύγγοι, βάλανος, μέταξα, ἑλαίαι, ἑλαιον, οἶνοπνευματώδη ποτὰ, δασικὰ προϊόντα, ἑσπεροειδή, φυτικὰ βαφὰ, κανναβις, βιάβαξ, βαμβάκοςποροι, γωμῆπλα, ζῆα, μαλλια, δέρματα, τυρός, βούτυρον, ὄστᾶ, μέλι, κηρός και ἄλλα.

Καλλιεργούμενον ἔδαφος.

Ἡ Έλλάς ἔχει ἑκαστον 65,119 τετραγων. γίλιμο. ήτοι 65,119,000 στρέμ. εἰς ὧν μόλις 23,000,000 στρέμ., καλλιεργοῦνται, ή εἶνε κεκαλυμμένα ὑπὸ δασῶν. Ἐκ τῶν 23 τούτων ἑκαστομυρ. στρέμ. κατέχει:

Ἡ ἄμπελος	2,400,000	στρέμ.
Οἱ ἡμητρη. καρποὶ	4,560,000	»
Δάση	8,500,000	»
Λαχανόκηποι	65,000	»
Ἑσπεροειδή	15,000	»
Καρποφόρα παντοῖα	230,000	»
Καννῶς	55,000	»
Βιάβαξ	65,000	»
Λίνος	7,000	»
Κάννασις	200	»

και διάφορα ἄλλα τὰ λοιπὰ στρέμ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅλων γίνεται ὅτι μόνον τὸ εν τρίτον τῆς ὅλης ἐπιφανείας τῆς Έλλάδος εἶνε καλλιεργούμενον ή δεδασωμένον· ἐὰν δὲ ὑποθεθῆ ὅτι τὸ ἕτερον τρίτον ἀποτελοῦσι τὰ ἐντελῶς βραχώδη ὄρη τὰ ἀνεπίδεντα βλαστήσεως, αἱ πόλεις, αἱ ὄδοι, οἱ ποταμοὶ, αἱ λίμναι και τὰ ἑλη, ὑπολείπεται ἑκαστις 22 ὡς ἔγγιστα ἑκαστομ. στρεμμάτων δυναμένη να καλλιερρηθῆ ή να ἀναδασωθῆ, ήτις σήμερον ἀποτελεῖ τὰς πλείεστας φυσικὰς νομάς, εἰς ἃς βόσκουσι περὶ τὰ 6 ἑκαστομ. αἰγοπρόβατα.

Βιομηχανία. Ἡ βιομηχανία τῆς χώρας μικρὰ οὕσα μόλις ἀπὸ τινων ἔτων ἤρρησε να λαμβῆνῃ σχετικὴν τινα ἀνάπτυξιν.

Τὰ κυριότερα βιομηχανικὰ προϊόντα εἶνε: ἡμίατα, ὄφραματα, τάπητες, ἐνδύματα, ρέσια, ἀγγεῖα (πήλινα, θέλινα), σάπων, ζαχαροπλαστικὰ, στεατοκίμα, ζυμαρικά, μεταλλουργικὰ (μηχαναὶ, ἐργαλεῖα) σχινια, ἄμια, ἀλεξήλια και ἀλεξίβροχο, χειρόκτιτα, λαμυδέτια, πῖλοι, κήφιοι, σάβωνα και τινα χημικὰ προϊόντα.

Έμπορεύον. Ἡ Έλλάς ἐξάγει

εις τὸ ἐξωτερικόν :		
Σταφίδα ἀξίας φράγγ.	38	περίπου ἐκ.
Ἐλαιον	4	»
Μέταλλα	20	»
Καννῶν	2	»
Οἶνοπνευματώδη ποτὰ	1 1/2	»
Οἶνον, μέταξιν, ἑσπεροειδή, βάλανια κτλ.		

Εἰσάγει δὲ ἡμητριακοῦς καρποῦς, ζυλιον, δέρματα κατεργασμένα, ἐιδώματα, βιομηχανικὰ προϊόντα, γαιάνθρακα και ἄλλα εἶδη.

Τὸ σύνολον τῆς μὲν εἰσαγωγῆς ἀν-

έρχεται εις 160 περίπου εκατομ. δραχ. της δε εξαγωγής εις 100 περίπου εκ.

Ναυτικά έμπορικά. Ναυτική χώρα ούσα ως εκ της φύσεως αυτής ή Ελλάς κατέχει την δεκάτην περίπου θέσαν μεταξύ των άλλων ναυτικών εθνών αριθμούσα 1,200 περίπου ιστιοφόρα άνω των 30 τόνων, πλείστα άλλα μικροτέρας των προηγουμένων χαρακτηριστικώς και άτμολοία 160.

Συγκοινωνία. Η διά θαλάσσης συγκοινωνία εκτελείται δι' άτμολοίων ελληνικών και ξένων εταιριών. Έκ των Έλληνικών εταιριών αι μεγαλύτεραι είνε αι εξής. 1) Η Πανελλήνιος άτμολοία, ήτις έχουσα 10 άτμολοία εκτελεί πλοΐς εις τους κυριωτέρους Έλλην. λιμένας και εις τό εξωτερικόν άπ' ενός μέχρι Τερψίστης και άπ' έτέρου μέχρι Βατούμ προσερχίζουσα συγχρόνως και εις τους κυριωτέρους τουρκικούς λιμένας και 2) Η Έλληνική άτμολοία, ήτις έχουσα 9 άτμολοία εκτελεί πλοΐς εις όλους τους ελληνικούς λιμένας. Διά πολλών δε ξένων άτμολοίων συγκοινωνεί ή Ελλάς με άλλας τας λοιπάς χώρας του κόσμου.

Έξαιρετικόν ίδίως πλεονέκτημα διά την έν Ελλάδα συγκοινωνίαν αποτελούν ή Κεραιτική διάωρυς, δι' ής αι μεταξύ των λιμένων της δυτικής Εύρώπης και των της Ελλάδος, Τουρκίας και Μαύρης θαλάσσης άποστάσεις συντομεύονται κατά 184 μίλια ναυτικά.

ΣΠΜ. Η Διώρυγ της Κορίνθου τέμνευσα κατ' ευθείαν γραμμήν τον Ίσθμόν της Κορίνθου έναντι των Κορινθικών κάλων μετά τό Σφαρμικόν. Η Διώρυγ άποτελούσα ευθείαν γραμμήν έχει μήκος έν διαμ 6,300 μέτρων, βάθος 8 μέτρων και πλάτος έν τόν πυθμένα 21 μέτρ. και εις την έπιφανείαν της θαλάσσης 24,60 μέτρ. Έκαστέρωθεν της διάωρυγ καθ' ύψος άντι τό μήκος αυτής υπάρχουν κρηπίδομακτα εις ύψος 2 μέτρων άνω της έπιφανείας του ύδατος. Η Διώρυγ φωτίζεται την νύκτα δι' ήλεκτρικου φωτός, ό δε διάπλους έπιτρέπεται και την ήμέραν και την νύκτα εις πάν πλοίων, ούτινος τό πλάτος δεν υπερβαίνει τά 20 μέτρα και ή βόθρεια τά 7,20 μέτ.

Πρός άσφάλειαν των ναυτιλλομένων υπάρχουν ήδη επί των ελληνικών παραλίων διάφοροι φάροι και φανοί 49 κατά τό Ίόνιον πέλαγος και 48 κατά τό Αιγαίον.

Άμαξιτοί οδοί και οδοιφόροι. Τό σύνολον των άμαξιτοών άνέρχεται εις 5 1/2 χιλ. περίπου χιλιόμετρα και εκάστοτε κατασκευάζονται νέαι, τών δε σποδρόδρομικών γραμμών εις 1000 χιλιόμε. Αίτινες συνδέουσι τόν Πειραιά μετά των Άθηνών και ταύτας μετά της Κορίνθου, Πατρών, Πόργου, Όλυμπίας, Κατακόλων, Άργους, Ναυπλίου, Τριπόλεως, και Λαυρίου. Τό Μεσολόγγιον μετά του Άργυνίου και Κρουσερτίου, τόν Βόλον μετά της Λαρίδας, Φερών, Φαρσάλων, Καρδίτσας, Τρικάλων και Καλαμπακίας και τας Καλάμας μετά του Διαβολεΐτου. Μετά τό τό πέρας του σποδρόδρομου Πειραιώς-Λαρίσσης ή χώρα πεδίσεται εις όριστικήν συγκοινωνίαν μετά της Εύρώπης και των γειτόνων Βαλκανικών κρατών. Άπαντες δε ταύτην την συγκοινωνίαν ευεργετικώς έπίσης υπηρετεί και σύμπλεγμα τηλεγράφου, τηλεφώνων ως και πλείστα γραφεία ταχυδρομικά.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΔΑΞΗΧΕΙΣ

Άσκησ. 37.—Ποιός είνε ό πληρωσμός του νομού Ήλίας;—2. Ποιός είνε τό κλίμα και τό έδαφος αύτου;—3. Υπό τίνων ποταμών διατρέχει τό νομός;—4. Ποιός ναός ύπήρχεν έν Όλυμπίαι και ποιός άγώνιος έτελούντο έν αύτ. ή;—5. Ποιον μέρος της Πελοποννήσου περιλαμβάνει τό νομός Ήλίας;—6. Ποία είνε ή πρωτεύουσα του νομού;—7. Ποιον τό έπίνομα του Πόργου;—8. Μετά τίνων πόλεων συνδέεται σποδρόδρομικώς ό Πόργος;—9. Ποιαι πόλεις της Πελοποννήσου έξάγουσι μεγάλας ποσότητας σταφίδος;—10. Είσι διάφοροι κόμμοι έν τώ νομώ Ήλίας.

Άσκησ. 38.—1. Μετά τίνος νομού συνορεύει προς Ν. ή Τριφυλία;—2. Μετά τίνος προς Α.;—3. Υπό ποιός θαλάσσης βρέχεται προς Δ. ή Τριφυλία;—4. Μετά τίνος πόλεως συνδέεται διά σποδρόδρομύ ή Κυπαρισσία;—5. Ποια σποδρόδρομική γραμμή εκτείνεται προς Α. της Τριφυλίας;—6. Ποιός είνε τό μέγιστος ποταμός της Πελοποννήσου;—7.—Διά ποιων γαιών διατρέχει ούτος;—8. Ποιον μέρος της Πελοποννήσου περιλαμβάνει τό νομός Τριφυλίας και εις ποιάς επαρχίας διαίρεται;—9. Ποία είνε ή μεγαλύτερη πόλις της Τριφυλίας;—10. Ποιον είνε τό έπίνομα των Παρχαλιών;—11. Ποία είνε ή πρωτεύουσα της Όλυμπίας;—12. Είσι όδο κόμμοι έν τη επαρχία Όλυμπίας;—13. Ποιαι όδοι εκτείνονται έν τώ νομώ Τριφυλίας;

Άσκησ. 39—1. Μετά τίνων πόλεων συνδέεται σποδρόδρομικώς ή Τριπολις;—2. Ποια όδο εκτείνονται έν τώ νομώ Αρκαδίας;—3. Ποια όλομνη ήτις είνε τό πρώτο ποταμός του Άρκαδικού και ποιός έπίνομα εφόσκοντες προς Δ. αύτου;—4. Τίνος πόλις είνε ή Δημηγιάνα;—5. Ποία πόλις συνοψίζεται υπό τόν Έπικουριώνον μετά την έν Λεπκίους μέλιν;—6. Ποιός ονομάζεται ήτις ή επαρχία Κονουρίας;—7. Ποία είνε ή πρωτεύουσα της επαρχίας Έπιδαύρου Διμηγιάνας;—8. Ποια όδη διατίθενται της Δακελιανής;—9. Ποία πόλις κείται παρά την δεξιάν όχθην της Εύρώπης;—10. Μετά τίνων πόλεων συγκοινωνεί ή Σπάρτη;—11. Ποία πόλις εκτί-

σθι υπό τόν Φράγγου;—12. Ποία είνε ή πρωτεύουσα του νομού Λακωνικής;—13. Ποια κόμμοι κείται επί τών δυτικών όσειρών του Ταύρου;—14. Είσι μία κομμη παράλιον έν τη επαρχία Οίτουλου;—15. Ποιον είνε τό έπίνομα της Σπάρτης;—16. Ποιαι νήσοι ύπάγουσι εις τόν νομόν Λακωνικής;—17. Ποια όδη διατίθενται την Μεσσηνίαν;—18. Τί γινώσκεις περί τών πεδίων της Μεσσηνίας;—19. Τι ιστορικόν γινώσκεις περί της νήσου Σρακυντίας;—20. Ποιον είνε τό έπίνομα της Μεσσηνίας;—21. Ποία πόλις κείται έν τώ νομώ της Μεσσηνιακού κόλπου;—22. Δείνον επί του χάρτου τας κόμμοις της Μεσσηνίας δι' έν διατρέχει τό σποδρόδρομος ό συνδόν τας Καλάμας μετά της Τριπόλεως;—23. Μετά τίνων πόλεων συνδέεται σποδρόδρομικώς ό Καλάμας;—24. Χωρογραφικώς εις τί διαίρουνται αι νήσοι της Ελλάδος;—25. Ποία είνε ή μεγίστη των Έλληνικών νήσων;—26. Ποιον όρος κείται εις τό κέντρον της Έββοίας;—27. Μετά τίνων όρων συνδέεται ή Δίρρος προς Β. και μετά τίνων προς Ν.;—28. Ποιον μέρος της νήσου παρουσιάζει άντις άποθρομους;—29. Ποιός ονομάζεται τό πέλαγος ή Εββοία;—30. Ποιός σχηματίζεται τό στενό του Εύβοίου;—31. Ποιον είνε τό πλάτος του πελοπόν;—32. Τι συμβαίνει έν τώ στενω του Εύβοίου;—33. Είσι τί άποδοιείται τό φαινόμενον της παλαρρέας; (βρα σελ. 11, παράγρ. 79);—34. Εκ τίνων νήσων αποτελείται ό νομός Εββοίας;—35. Ποιός κείται ή Έβρετα και υπό τίνων αύτη κατατρέφει;

Άσκησ. 40.—1. Ποία έν συνόλω είνε ή έκτασις των Κυκλάδων;—2. Έκ τίνων νήσων αποτελείται ό νομός ούτος;—3. Είσι ποιάς επαρχίας διαίρεται;—4. Ποιον όρος ύπάρχει επί της Άνδρου;—5. Ποιον επί της Μυκόνου;—6. Ποία είνε τό έδαφος της Μυκόνου;—7. Ποια νησιδίοι κείται περί την Σύρον;—8. Διά τί κατά την άρχαιότητα ή Άδρος ονομάζεται ιερά πόλις;—9. Ποία εκ των Κυκλάδων νήσος έχει τόν μεγαλύτερον λιμένα;—10. Είσι ποια νήσων ευρίσκονται όρηκτα σίδηρου;—11. Ποία είνε τά όρηκτα της Μήλου, ποια τά της Θήρας;—12. Ποια κατά τους γεωλόγους ίσχυματισθή ή άδυσος της; νήσου Θήρας;—13. Ποια νήσος κείται προς Δ. του κρατήρος;—14. Είσι μία έν Έλλην νήσων ήραισιτίσθη προς Α. της Θήρας;—15. Ποία είνε ή ανατολικότερη νήσος της Ελλάδος;—16. Είσι ποια νήσων έέρθη τό περισσότερο άγαλάμ της Αφροδίτης και του τούτου εκτρέφει;—17. Ποια κομμη της Μήλου ήτο τό πάλι διαπύριος διά τά έν αύτ. χρυσουμίτια;—18. Ποία είνε ή μεγαλύτερη νήσος των Κυκλάδων;—19. Κυκλαδικός τό άκρ. Σούνιον προς Α. ποια νήσων συναντιώνται;—20. Ποια νήσος κείται προς Α. της Κέας;—21. Ποια νήσος κείται προς Α. της Πάρος;—22. Είσι ποιάς τέσσαρας νησιδας κείται μετά Νήσου, Ποια και Άργουρού;—23. Ποια νήσος κείται προς Δ. της Θήρας;—24. Είσι τας έν Ν. προς Β. και έν Α. προς Δ. κείμενας νήσους.

Άσκησ. 41.—1. Διά τί ά προς Δ. της Ελλάδος κείμεναι νήσοι καλούνται Ίόνιαι και Έπικύριαι;—2. Ποιαι παρεχόμεναι την Έπικύριον εις την Ελλάδα;—3. Έκ ποιων νήσων αποτελείται ό Νομ Κερκίρας;—4. Ποιός ναός ύπάρχει έν αύτ. ή;—5. Είσι ποια νήσων ύπάγουσι πηγαί πετρελαίου;—6. Ποια όδη εκτείνονται επί της Λευκάδος;—6. Εκ ποιων νήσων αποτελείται ό νομός Λευκάδος;—7. Τίνος πατρις είνε ή Ίθάκη;—8. Δείνον επί του χάρτου τας διαφόρους κόμμοις νήσους, αίτινες ύπάγουσι εις τόν νομόν Λευκάδος; Ποία είνε τά πρώτοτα της Ζακύνθου;—9. Ποια τά της Κεφαλληνίας;—10. Ποια τά της Κερκίρας;—11. Εκ τίνων νήσων αποτελείται ό νομός Ζακύνθου;—12. Ποιός ονομάζεται ναός ύπάρχει εις Ζακύνθου;—13. Είσι ποιον μέρος της νήσου ύπάγουσι πηγαί θαλάσσης;—14. Τι γινώσκεις περί του έδαφους της Ζακύνθου;

Θεσσαλίας; — 7. Ποίος ὁ τῆς Ἀπείρου; 8. Ποίος τῆς Πελοποννήσου; — 9. Ποίος τῶν νήσων; — 10. Κατὰ πόσας γιλιόσας οἱ ἄρρες υπερτεροῦσι τοὺς θήλει; — 11 Πόσοι κατοικοὶ ἀναλογοῦσιν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τετραγυλιόμετρον; — 12. Ὑπὸ τίνος ἐκτελεσθή το πρόσωπὸν ἡ Ἑλλάς; — 13. Τίνος υἱὸς εἶνε ὁ βασιλεὺς Πεώργιος; — 14. Πότε ἐγεννήθη; — 15. Τίνος θυγάτηρ εἶνε ἡ Ὀλγα καὶ πότε αὐτὴ ἐγεννήθη; — 16 Ποίος εἶνε ὁ διαδοχὸς τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου; — 17 Διὰ ποῖον ἀνοστήθη τὸ κράτος τῆς Ἑλλάδος; 18. Ποίος ἀσπὶ τὴν νομοθετικὴν ἵερωσίαν; — 19. Ποίος τὴν ἐκτελεστικὴν; — 20. Εἰς πόσα πρ. ἀνέρεται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Ἑλλάδος; — 21 Ἀπὸ ποῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν θεωροῦνται στρατεύσιμοι οἱ Ἕλληνες πολῖται; — 22. Πόσος εἶνε ὁ στρατὸς τῆς Ἑλλάδος ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ πόσος ἐν καιρῷ πολέμου; — 23. Ἐκ πόσων ἀνδρῶν ἀποτελεῖται ὁ κατὰ θάλασσαν στρατός; — 24. Ἐκ πόσων πλοίων ἀποτελεῖται ὁ στόλος μας; — 25. Τί γινώσκεις περὶ τῆς ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος; — 26. Εἰς πόσας ἑθρὰς διαίρειται ἑκκλησιαστικῶς ἡ Ἑλλάς; — 27. Εἰς πόσας πόλεις ὑπάρχουσι τεμένη μουσεῖον; — 28. Εἰς πόσας πόλεις συναγωγὴ Ἰουδαίων; — 29 Πόσαι νομαὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι καὶ πόσαι νομαὶ ἰουδαϊσμοῦ; — 30. Εἰς τί πόλεις ἡ ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι; — 31. — Πι κενὸν εἶνε ἀρκοῦντος διαδεδομένη ἐν Ἑλλάδι; — 32. Πόσον μέρος τοῦ λαοῦ φοιτᾷ εἰς τὰ σχολεῖα; — 33. Πόσα δημοτικὰ σχολεῖα καὶ γυμνασιακὰ λειτουργοῦσιν ἐν Ἑλλάδι; — 34. Πόσοι μαθηταὶ φοιτοῦν ἐν αὐτοῖς; — 35. Ποια ἑλληνικὰ σχολεῖα, πόσα γυμνάσια καὶ πόσα διδασκαλεῖα ὑπάρχουσιν; — 36. Εἰς πόσας σχολὰς διαίρειται τὸ Πανεπιστήμιον; — 37. Ποια ἄλλα σχολεῖα ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι; — 38. Ποια ἄλλα ἱερὰ καὶ θεωροῦνται ὡς κέντρα τῆς ἰθνητικῆς διαπαικοῦσιν ἀναπύξουσι;

ΠΡΟΦΟΡΗΚΑ ΑἰΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΧΟΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄσκ. 49. — 1 Ποῖον στρατιωτικὸν στρατεῖται τὸ ἔθνος τῆς Ἑλλάδος; — 2 Ποῦ εὐρίσκονται λιμένας; — 3 Τί περιέχουσι τὰ περὶώματα τῆς Ἀττικῆς; — 4 Εἰς ποῖον μέρος τῆς Ἑλλάδος ἐγκλιθεὶ ἀπολιθώματα ὄρειον; — 5 Ποῦ ὄρελλοντα αἱ ἰαματικὰ πηγαὶ τῆς Ἑλλάδος; — 6 Εἰς ποῖα μέρη τινὰ τῆς Ἑλλάδος ἀνὰ ἐπιπέδον ἀλλοιοῦσιν ἐν τῶν ὑδατογενῶν ἡ φρασιτικῶν ἐνεργειῶν; — 7 Τί γινώσκεις ἐν γένει περὶ τοῦ κλίματος τῆς Ἑλλάδος; — 8 Ποίος εἶνε ὁ μέσος ὅρος θερμοκρασίας τοῦ χειμῶνος καὶ ποῖος ὁ τοῦ θερος; — 9 Πόσα ἐκτάρια ἀποτελεῖ ὡς ἐγγύστα τὸ ἔμβωδον τῶν ἐν Ἑλλάδι ἄσων; — 10 Ποῦ εὐρίσκονται τὰ περισσότερα ἄσων; — 11 Ἐκ ποῖου κυριότερον ὄξενον ἀποτελοῦνται τὰ ἐν Ἑλλάδι ἄσων; — 12 Ποῖον εἶδος ὄξενου κα-

ταλιεμένον τὸν μεγαλύτερον γόνον; — 13 Εἰς τί ὄρη καὶ τὰς ἰσχυράς ποταμοὺς ὑπάρχουσιν ἐκτεταμέναι ἄσων; — 14 Ὑπάρχουσιν ἀρχαὶ θεολατρεῖα ἐν Ἑλλάδι; — 15 Ποῦ ἀπαντᾷται ὁ λάκος; — 16 Ποῦ ὁ ἀρροατός; — 17 Ποῦ ὁ κάπρος; Ποῦ ἡ ὀσένη αἰς; — 18 Ποῦν ἔχουσιν ἀρροατός; — 19 Ποῖος εἶνε τὰ παντὰ εἰς τὸν Παρνασσόν; — 20 Ποῦ περὶ τῆς Λαμίας καὶ τῆς Ἀμφίπολις; — 20 Ποῦ ἀπαντᾷται ἡ ῥοκίη; — 21 Ποῖος εἶνε τὸν περὶ τῶν ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι; — 22 Ποῖα πτηνὰ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι; — 23 Ποῖα εἶδη κρῖτος οἰσποιαστῶν ἀπιστικῶν σταθμοὶ τοῦ κράτους; — 23 Ποῦ ταρνεῖονται μεγάλα ποσὰ κηλῶν;

Ἄσκ. 50 — 1 Ποῖον εἶνε τὸ ἐπικρατοῦν θρησκείμα ἐν Ἑλλάδι; — 2 Ποῦ κατοικοῦσιν ἴδιος πόλις τοῦ δυτικοῦ δόγματος Ἑλλήνων; — 3 Ποῖο εἶνε τὸ δυτικὸν δόγματος Ἰουδαίων; — 4 Ποῦν τὸ σύνολον ὑπάρχουσιν Ἰουδαῖοι; — 5 Ποῖος εἶνε ὁ τῶν Ἑλληνικοῦ πληθυσμῶ; — 5 Ποῖος εἶνε ὁ τῶν πληθυσμῶ; τῆς Στερεᾶς; — 6 Ποῖος εἶνε ὁ τῶν αὐτῶν; — 10. Εἰς τί πόλεις ἡ ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι; — 31. — Πι κενὸν εἶνε ἀρκοῦντος διαδεδομένη ἐν Ἑλλάδι; — 32. Πόσον μέρος τοῦ λαοῦ φοιτᾷ εἰς τὰ σχολεῖα; — 33. Πόσα δημοτικὰ σχολεῖα καὶ γυμνασιακὰ λειτουργοῦσιν ἐν Ἑλλάδι; — 34. Πόσοι μαθηταὶ φοιτοῦν ἐν αὐτοῖς; — 35. Ποια ἑλληνικὰ σχολεῖα, πόσα γυμνάσια καὶ πόσα διδασκαλεῖα ὑπάρχουσιν; — 36. Εἰς πόσας σχολὰς διαίρειται τὸ Πανεπιστήμιον; — 37. Ποια ἄλλα σχολεῖα ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι; — 38. Ποια ἄλλα ἱερὰ καὶ θεωροῦνται ὡς κέντρα τῆς ἰθνητικῆς διαπαικοῦσιν ἀναπύξουσι;

Ἄσκ. 51. — 1. Διατί ἡ γεωγραφία ἐν Ἑλλάδι εἶνε παραηλεμένη; — 2. Ποια εἶνε τὰ φυσικὰ καὶ φυσικογενετικὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος; — 3. Εἰς πόσα σπέρματα ἀνέρεται ἡ ἑστιασὶς τῆς Ἑλλάδος; — 4. Ἐξ αὐτῶν πόσα σπέρματα καλλιερροῦνται ἢ εἶνε κεκαλυμμένα ὑπὸ δαῶν,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Ἄκτογραφικὴ ἄποψις.

Ἡ Ἑλληνικὴ χερσονήσος κατέχουσα τὸ ΝΑ. μέρος τῆς Εὐρώπης καλεῖται καὶ χερσονήσος τοῦ Αἴμου ἢ Βαλκανικὴ λαβούσα τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ κειμένη ὄρεισις τοῦ Αἴμου ἢ Βαλκανίου. Αὕτη περιβάρεται πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἴονιου Πελάγους, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, τῆς Προποντιδος καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ πρὸς Β. χωρίζεται ἀπὸ τοῦ κορυμῆ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου διὰ τὸ κάτω Δουναβίου καὶ τοῦ παραποτάμιου αὐτοῦ Σαίου.

Ἐκτετασίς — Σχῆμα. Ἡ ἔκτασις τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου εἶνε 578, 658 τετρ. χιλιόμετρα. Τὸ σχῆμα αὐτῆς εἶνε πηλόμερρον καὶ ἀκανόνιστον καὶ τὸ ἔδαφος ὀρεινὸν καὶ ἀνώμαλον σχηματίζον ἐκτεταμένα ὄρηπείδια καὶ μεταξὺ τῶν ὀρέων εὐθείας πεδιάδας.

Κόλλοι. Ὁ Ἀμβρακικός, ὁ τῆς Αἰθίας καὶ ἄλλοι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, ὁ Μέλαις, ὁ Θεσμικός, ὁ τῆς Κασσάνδρας καὶ ὁ Στρομενικός σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Θρακικοῦ πελάγους, ὁ τῆς Ραιδεστού καὶ τῆς Σηλυβρίας σχηματίζονται ὑπὸ τῆς Προποντιδος, ὁ τῆς Πέρρου ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ ἄλλοι.

Χερσόνησοι. Ἡ Γλώσσα ἐν τῷ Ἀδριατικῷ πελάγει παρά τὴν Αὐλώνα, ἢ Χαλκιδικὴ ἐν τῷ Θρακικῷ πελάγει διαμελιζομένη εἰς τρεῖς μικροτέρας χερσονήσους τὴν τοῦ Ἄγ. Ὁρους (Ἄθος) τὴν τοῦ Λόγγου (Σίθωνια) καὶ τὴν τῆς Κασσάνδρας (Παλλάνη) ἢ τῆς Κασσαντινοπολίτικος μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ Προποντιδος καὶ ἡ Θρακικὴ μεταξὺ Ἑλλησπόντου καὶ Μελανος κόλπου.

Ἀκρωτήρια. — Τὸ Ἀκρωκαρινεῖον ἢ Πείρου, ὁ Ἀράβης, τὸ Ποσειδών, τὸ Κασσαντινόν καὶ ἄλλα ἐν Μακεδονίᾳ, ἢ Μαστιγίον ἐν Θράκῃ καὶ τὸ Αἰμόνιον ἐν Βουλγαρίᾳ.

Πορθοῖ. — Ὁ Ἑλλησπόντος καὶ ὁ Βοσπόρος.

Φυσικὴ διπλάσις τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλά. Χερσονήσους.

Ὄρη. — Τὰ ὄρη τῆς Ἑλλά. Χερσονήσους συνέχεται ὄντα τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ Ἄλπειων σχηματίζουσι δύο ὀ-

κῶδη ὀρεινὰ συστήματα καὶ διαίρουσιν αὐτὴν εἰς Δ. καὶ Α. τμήματα. Καὶ ἐν μὲν τῷ Δ. τμήματι κείνται αἱ Διναρικαὶ Ἄλπει, αἵτινες ἐκπέμπουσι κατὰ μήκος κλάδους εἰς πάσας τὰς ἐν τῷ τμήματι τούτῳ κειμένας χώρας τῆς Ἑλλά. Χερσονήσους μὲν τῶν ἀκρωτηρίων Ταϊνάρου καὶ Μαλέα.

Κλάδοι τῶν Διναρικῶν Ἄλπειων εἰνε τὰ ὄρη τῆς Δαλματίας, Βοσνίας, Ἑρζεγοβίνης καὶ Μαυροβουνίου. Μεταξὺ τῶν ὀρέων τούτων εἶνε ὁ Σκάρδος, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς χερσονήσου (3050 μ.) ἔχον ὡς κλάδους τὰ ὄρη τῆς Ἀλβανίας, Μακεδονίας, Ἡπείρου καὶ Ἑλλάδος (Σκόριαν, Ὀρβήλος). Πίνδος, Κρημνοῦνα, Ὀλυμπος κλπ.

Ἐν τῷ Α. τμήματι τῆς χερσονήσου ὑψίστου τὰ ὄρη τοῦ Αἴμου ἢ Βαλκανίου, ἄντια χωρίζουσι τὴν Βουλγαρίαν ἀπὸ τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας καὶ ἐκτείνονται ἐκ Δ. πρὸς Α. μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου τελευτώντα εἰς τὸ Αἰμόνιον ἀκρωτήριον.

Μεταξὺ τῶν ὀρεινῶν τούτων συστημάτων παρεντίθεται καὶ ἕτερον, τὸ ὁποῖον ἐξαπλοῦται ἐν τῇ Θράκῃ καὶ Α. Μακεδονίᾳ καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ὄρεισις τῆς Ροδόπης καὶ τοῦ Ριλο-Δάγ.

Ποταμοί. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς χερσονήσου εἶνε ὁ Δούναβις, ὁ ὀγκωδέστερος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης καὶ ὁ μεγαλύτερον ἔχον μήκος μετὰ τὸν Βόλγα. Ὁ ποταμὸς οὗτος τὸν ὅποιον διαπλέουσι μεγάλα ἀπρόσποια πηγάζει ἐκ τῶν Α. κλιτύων τοῦ Μελανος Δρυμῶ (Γερμανία), δεχεται κατὰ τὴν πορείαν αὐτοῦ πολλοὺς παραποτάμους, διέρχεται τὴν Ἀστρο-Ουγγαρίαν, τὴν Σερβίαν, τὴν Ρουμανίαν, τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐκβάλλει διὰ τριῶν σημείων εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον. Τὸ μήκος τοῦ Δουναβίου ἀπὸ τῶν πηγῶν αὐτοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν εἶνε 2860 χιλιόμε. τὸ δὲ βάθος ελάχιστον πηλόμερρον καὶ φθάνον εἰς 3 μ. Ὁ ἄρχαιτοι ἐγίνωνσκον μόνον τὸν κάτω βόυ τοῦ Δουναβίου ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἴστρος. Εἰς τὸν Δουναβίον ἐκβάλλουσιν ἐπίσης ὁ Σαῖος, ὅστις εἶνε πλωτός, ὁ Μοράβιος, ὁ Ἴσπερος καὶ ἄλλοι.

Ὁ Ἐβρος (Μαρίτσα), πηγάζει ἐκ τοῦ Ριλο-Δάγ, ὁ Στρυμόν ἐκ τοῦ Σκωπίου, ὁ Αἰξὸς ἐκ τοῦ Σκάρδου, ὁ Ἀλιάμων ἐκ τοῦ Βοίου καὶ ἄλλοι χυνομένοι ἅπαντες εἰς τὸ Θρακικὸν πέ-

λάγος. Ἐκ τῶν ποταμῶν τούτων μόνον ὁ Ἐβρος εἶνε ἐν μέρει πλωτός.

Ὁ Ἀχέρον (Μαυροπόταμος) ὁ Θάμις (Καλαμάς) ὁ Αἰσός, ὁ Ἄγιος καὶ ἄλλοι χυνομένοι εἰς τὸ Ἀδριατικὸν καὶ Ἴονιον πέλαγος, καὶ ὁ Ἀραχθὸς χωρίζον τὴν Ἑλληνικὴν Ἠπείρον ἀπὸ τῆς Τουρκικῆς καὶ χυνομένοι εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον.

Πολιτικὴ διαίρεσις. Ἡ Ἑλληνικὴ χερσονήσος περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς κράτη: 1) τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος: 2) τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν (Θράκη, Μακεδονία, Ἀλβανία, Ἠπείρος, Β. Θεσσαλία): 3) τὴν αὐτόνομον Κρητικὴν Πολιτείαν: 4) τὴν Βουλγαρίαν, ἡγεμονίαν φέρου ὑποτέλη εἰς τὸν Σουλτάνον: 5) τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν, ἐπαρχίαν αὐτόνομον: 6) τὸ Βασίλειον τῆς Σερβίας: 7) τὴν ἀνεξάρτητον ἡγεμονίαν τοῦ Μαυροβουνίου: 8) τὴν Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίαν διατελούσας ὑπὸ τὴν ἡμετέρον διοίκησιν τῆς Ἀστροουγγαρίας: 9) τὸ Νόβι-Παζάρ κατεχόμενον ὑπὸ τῶν Ἀστροουγγρικῶν στρατευμάτων.

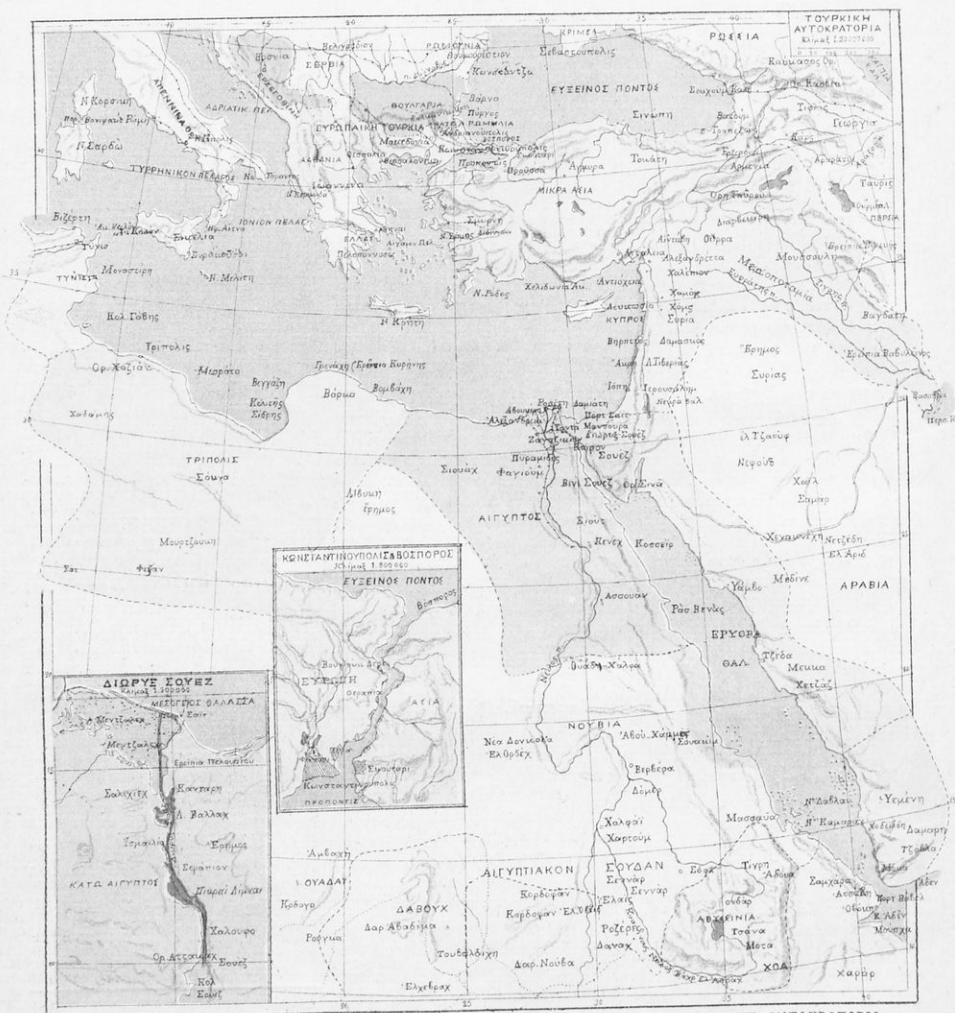
Ἴστρο Σημ. Οἱ Ἕλληες οἵτινες ἔστειλαν ἀποικίας εἰς τὰς παραλίας τῆς Μικρῆς Ἀσίας καὶ τοῦ Ἀρχιπελάγους παρέμειναν ἐν τῇ ἑλλην. χερσονήσῳ, οἱ δὲ Ρωμαῖοι οἱ ἐγκαθιδρυθέντες ὑπὸ τὸν Τραϊανὸν ἐν τῇ Μοισίᾳ καὶ ἐν τῇ Δακίᾳ ὑπῆρξαν ἐν τῇ κἀτερ κοιλίᾳ τοῦ Δουναβίου τὸ στέλεχος λατινικῆς φυλῆς μεγάλῃ ἀναπτύξεως ἐπιδεικτικῆς, ἣτις ἀπέτελεσε τοὺς νῦν Ρωμοῦνους ἢ Βλάχους καλουμένους.

Οἱ Ἀλβανοὶ ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Πελασγῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Θράκες ἐξηγερνήθησαν καὶ τούτους διεσέθησαν αἱ Σλαῦοι, Σέρβοι, Ἀλβανοὶ καὶ Βουλγαροί.

Ἡ Τουρκικὴ φυλὴ ὄφρυ καθυποτάξα-

— 5 Πόσα στέρμια κατέχει ἡ ἄπειρος; — 6. Πόσα ἰκτινοί; — 7. Πόσα τὰ καπορρά εἰνδρα; — 8. Πόσα ὁ βίβλας; — 9. Ποῖα ἕκτασις ἐν Ἑλλάδι ὑπολείπεται δυναμένη νὰ καλλιεργηθῆ ἢ νὰ ἀναδυσθῆ; — 10. Ποῖα εἶνε τὰ κυριώτερα γεωγραφικὰ προϊόντα; — 11. Ποῖα προϊόντα ἐξαγει ἡ Ἑλλάς; — 12. Ποῖα εἶδη εἰσάγει ἡ Ἑλλάς; — 13. Εἰς πόσα ἑκατομ. φρ. ἀνέρχεται τὸ σύνολον τῆς εἰσαγωγῆς καὶ εἰς πόσα τὸ τῆς ἐξαγωγῆς; — 14. Ποῖαν θέταν κατέχει τὸ ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος μεταξὺ τῶν ἄλλων ναυτικῶν ἐθνῶν; — 15. Πόσα ἱστωρρα καὶ πόσα ἀπρόσποια ἀρμυρὰ τὸ ναυτικὸν μάζι; — 16. Ποῖας ἀποστάσεως, συντομῆς ἢ διάρως τῆς Κορίνθου; — 17. Ποῖον εἶνε τὸ μήκος τῆς διώρυγος καὶ πόσους κόλπους αὕτη ἐννοεῖ; — 18. Εἰς πόσα χιλιόμετρα ἀνέρχεται τὸ μήκος τῶν ἀμακτιῶν ὁδῶν καὶ εἰς πόσα τὸ τὸν αἰ. ἀριθρομικῶν γραμμῶν;

πᾶσαν τὴν χειρὸν κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ἐξηγήθησε βαθμηδόν, οἱ δὲ ὑποταχθέντες λαοὶ ἀνεκτίσαν κατ' ὀλίγον τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν (Ἑλλάς, Ρωμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο). Οἱ Βούλγαροι ἐξεγερθέντες κατὰ τὸ 1876 ἀνεγνωρίσθησαν ἐπὶ τέλους ὡς ἡγεμονία φόρου ὑποτέλης τῇ Τουρκίᾳ. Ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμανία, θεωρηθεῖσα κατὰ τὴν Βερολίνοιον συνθήκην (1) ἐπαρχία αὐτόνομος

(1) Οὕτω καλεῖται ἡ εἰς Βερολίνον τῷ 1878 συνελθούσα σύνοδος ἐκ πληρεξουσίων τῶν με-

θῶν ὑπὸ τῆν ἄμεσον πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς Τουρκίας, ἠνώθε τῷ 1885 μετὰ τῆς Βουλγαρίας εἰς μίαν ἡγεμονίαν τὴν ἐνωσὶν ὅμως ταύτην δὲν ἀνεγνώρισεν ἐπίσημως ἡ Τουρκία καὶ αἱ Δυνάμεις. Οἱ Σλαῦοι τῆς Βοσνίας καὶ Ερζεγοβίνης προσετήθησαν δυνάμει τῆς Βερολίνοιου συνθήκης εἰς τοὺς Σλαῦους τῆς Αὐστρίας.

ἄλλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ τῆς Τουρκίας, καθ' ἣν ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐνελθὺ ἀνεξαρτησία τῆς Ρωμανίας, τῆς Σερβίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ἐκανονίσθησαν διάφορα ἄλλα κτήνηματα.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ἐκτασίς 4 ἐκ. τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 36 ἐκ. 900 χιλ.
Ἡ τουρκικὴ αὐτοκρατορία ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικής καὶ ἀποτελεῖται ἐκ κτήσεων, αἰτίνας ὑπὸ διοικητικῶν ἐπιπέδων διαίρουσται εἰς δύο κατηγορίας 1) εἰς κτήσεις αἰμάους 2) εἰς κτήσεις ἐθνομίους.

Ἄμεσοι κτήσεις εἶναι ἐκεῖναι, αἰτίνας διοικουῦνται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ

της Τουρκικής Κυβερνήσεως, τοιαύται είνε η *Ευρωπαϊκή Τουρκία*, ή *Ασιατική Τουρκία* ή *Αφρικανική Τουρκία*.

Έμφροδοι κτήσεις είναι χωρα, ούτινες έχουσι μὲν διοικητικὴν αὐτονομίαν, ὑπάρχοντα ὅμως ὑπὸ τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου. Τοιαῦτα εἶναι ἡ *Ερζεγοβίνη* καὶ *Βοσνία* κατεχόμενα ὑπὸ τῆς Αὐστρίας. Ἡ *Κύπρος* κατεχόμενη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Ἡ *Ἀνατολική Ρωμυλία* ἀπετελοῦσα ἴδιον Ἡγεμονίαν ὑποτέλη εἰς τὸν Σουλτάνον. Ἡ *Σάμος* αὐτόνομος διοίκισις ὑπὸ τίτλου Ἡγεμονίας. Ἡ *Κρήνη* πολιτικῶς αὐτόνομος καὶ ἡ ἀντιβασιλεία τῆς Αἰθιοπίας κατεχομένη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

ΑΜΕΣΟΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Ἐκτασίς 2880000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 23,500,000 κατ. (ἐξ ὧν 168,500 ἐν Εὐρώπῃ) — Ἑλλάς 2434000.

ΣΗΜ. Ἐκ τῶν 23500000 ἑκπ. κατ. 5500000 περίπου εἰνε Ἑλλήγες ἐξ ὧν ὑπάρχουσι Ἑλλήγες 150000.

Προϊστολογισμὸς 425 ἐκ. φρ. — Ἑλλάς 100 ἑκατ. φρ.

Λημιστὸν χρός 3 ἑκατ. μῦρ. 100 ἐκ. φρ. — Ἑλλάς 830 ἐκ. φρ.

Στρατός ἐν καιρῷ εἰρήνης 220 χιλ. ἀνδρῶν. — Ἑλλάς 20 χιλ. ἀνδρῶν.

Στρατός ἐν καιρῷ πολέμου 800 χιλ. ἀνδρῶν. — Ἑλλάς 120 χιλ. ἀνδρῶν.

Στόλος 125 ἀφόρακ. πλῆξ. — Ἑλλάς 45 πλῆξ.

Ἐμπορίον 800 ἐκ. φρ. — Ἑλλάς 100 ἐκ. φρ.

Ἐμπορίον μετὰ τῆς Ἑλλάδος 17 ἐκ.

Ἐμπορίον ναυικῶν 190 χιλ. τόν. — Ἑλλάς 360 χιλ. τόν.

Σιδηροδρομοὶ 4200 χιλ. μῦρ. — Ἑλλάς 4000 χιλ.

Συγκοινωνία. Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας δὲν εἰνε πλὴν ἀνεπτυγμένα ἐν Τουρκίᾳ. Ὅτε ἄμας τὸν ὀλίγοντον ὑπάρχουσι, τὸ δ' ἐσωτερικὸν ἐμπορίον ἐνεργεῖται κυρίως δι' ὀδῶν βατῶν εἰς ζῶα σκεδῶν καθ' ἑλκὴν τὴν Ἐπικράτειαν.

Πολίτευμα. Ἀπόλυτος μοναρχία. Ὁ ἀνώτατος πολιτικὸς καὶ πνευματικὸς ἄρχων εἰνε ὁ Σουλτάνος, ὅστις εἰς μὲν πῶς πολιτικῶς ὑποθέσεις ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ Βαζιῶν εἰς δὲ πῶς θερηκευτικῶς ὑπὸ τοῦ Σείχ-ουλ-Ἰσλάμ. Οἱ δύο οὗτοι ἀνώτατοι λειτουργοὶ μετὰ τῶν ὑπεργῶν καὶ ἄλλων

ἐπισημῶν ἀνδρῶν συγκροτοῦσι τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους.

Θρησκονμα ἐπικρατοῦν ὁ Ἰσλαμισμός.

Τὸ ὄνομα Σουλτάνος ἦτο ἄλλοτε κήρον ὄνομα. Οἱ δὲ τίτλοι τοῦ ὀπίουος φέροι ὁ ἀνώτατος ὄντος ἄρχων εἰνε: Αὐτοκράτωρ τοῦ Ἰσλάμ, βασιλεὺς τῶν βασιλείων, σκία τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ὑπέρτατος κυριάρχος τῆς Μαῦρας καὶ τῆς δεκτικῆς θαλάσσης καὶ Παλαιῆς (ἴδεις παρὰ τὴν σημερινὰν μέγαν βασιλείαν). Τὸ πρόσωπον τοῦ Σουλτάνου εἰνε ἱερὸν, ὡς εἰς τοῦ ὄψου δὲ ἀξιώματός του καὶ τῆς ἀπολύτου κυριαρχίας του ἐπ' ὅλων τῶν μουσουλμάνων θεωρεῖται ἀνώτερος: τοῦ νόμου καὶ οὐθέμων πονίην δύναται νὰ ὑποστῇ.

Ὁ ἔθνος εἰνε ὁ πρωθυπουργός, διὰ τοῦ ὅποιου ὁ Σουλτάνος ἀσκεῖ τὴν κυριαρχικὴν τοῦ ἀσκιαματι: αὐτὸς ὑπογράφει ἅπαντα τὰ διατάγματα, ἀνεὶν ὀνομάζονται Κατῦ-Σερίρ (ὑπόστα γράφη) καὶ οὕτως δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τῆς κερύσεως αὐτοῦ. Ἡ διοίκισις τοῦ Βαζιῶν ἐν τῇ ἀπληματικῇ γλώττῃ συμβόλλεται διὰ τοῦ ὀνόματος *Ἰσλάμ Πάλα*.

Διοικητικὴ Διάρθρισις

Αἱ ἄμας κτήσεις ἀναίρονται εἰς βλαίτια ἢ νομοῦς, τῶν ὀπίουος ὁ διοικητής καλεῖται *βαλής*. Τὰ βλαίετια ὑποδιαιροῦνται εἰς *σαντζακία* ἢ τοῦ ἐπαρχίως, τῶν ὀπίουος ὁ διοικητής καλεῖται *μουτεσαρίφης*. Τὰ *σαντζακία* εἰς καὶ *μακαμάτια*, τῶν ὀπίουος ὁ διοικητής καλεῖται *κοιμακχίης* καὶ ταῦτα εἰς *μουδερῆς*, τῶν ὀπίουος ὁ διοικητής καλεῖται *μουδερῆς* (τελευταῖα διοικητικὴ διάρθρισις).

ΑΜΕΣΟΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥΡΚ. ΑΥΤΟΚΡ. ΕΝ ΕΥΡΩΠῃ

Ι. ΘΡΑΚΗ

Ἱστορικὴ Ἀνοψις

Ἡ Θράκη ἐν ἀλλὰς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Μικεδῶνων, τῶν Ρωμητιῶν καὶ τῶν Βυζαντινῶν δὲκατ' ἔσχατος ὑπέκυψε κατὰ τὸν 15 αἰῶνα ὑπὸ τὴν Τουρκίαν, ὑπὸ τὴν ὀπίουος καὶ νῦν εἰσι διατελοῦσιν οἱ διάφοροι ἐν αὐτῇ κατεκυκύντες λαοὶ Ἑλλήγες, Τούρκοι, Βούλγαροι, Ἀρμένιοι, Ἑβραῖοι, Αἰθίγγωνοι, Κιρκάσιοι καὶ ἄλλοι. — Διαιρεῖται δὲ ἡ χώρα αὕτη εἰς δύο μέρη: εἰς *Βόρειον* καὶ εἰς *Μεσημβρινὴν Θράκην*. Ἡ βόρειος Θράκη εἰνε ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας καταληφθεῖσα ἀλλοθιρέτως ὑπὸ τῶν Βουλγάρων χώρα.

Πληθυσμός. 2 ἑκατ. κατ. ὧν 900 χιλ. Ἑλλήγες, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι, Βούλγαροι, Ἀρμένιοι, Ἑβραῖοι καὶ πολλοὶ Ἑβραῖοι.

Κλίμα. Ἐξαρτοῦν καὶ ὑγιεινὸν πλῆθ. τῶν ὀρεινῶν μερῶν ὄντων ψυχρῶν.

Προϊόντα. Τὸ ἔδαφος τῆς Θράκης κείται εὐφορὸν, καλλιεργεῖται ὡμο-

κρῶθῃς ἐνεκα τοῦ στασίμου πνεύματος τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ κτηνο-

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκησις 1.—1. Ποῖον μέρος τῆς Εὐρώπης κατέχει ἡ Ἑλλάς; Χερσόνησος.—2. Ποῖο ἄλλο αὕτη καλεῖται.—3. Διὰ τίνας ποταμοὺς χωρίζεται ἀπὸ τοῦ κομοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς γῆτρος.—4. Ὑπὸ ποῖον θαλάσσιον ὄριζημα πρὸς Ἀ. ἡ Ἑλλ. Χερσ.—5. Ποῖον μέρος τῆς χερσονήσου περιέρχεται ἡ Μεσόγειος θάλα καὶ ποῖον τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος; 6. Ποῖα εἰνε ἡ Ἑλλάς; Ἑλλ. γερσ.—7. Τί γινώσκεις; περὶ τοῦ σχήματος καὶ τί περὶ τοῦ ἔδαφός αὐτῆς;—8. Τίνων ὄρειων συνέταις εἰνε τὰ ὄρη τῆς Ἑλλ. γερσ.—9. Ποῖα εἰνε τὰ ὄρη τοῦ Α. τμήματος τῆς Χερσ.—10. Ποῖον εἰνε τὸ ἐπιφύλακτον ὄρος τῆς Χερσονήσου.—11. Ποῖα ὄρη τῶν κλάδων τοῦ Σακάρου.—12. Ποῖα ὄρη ὑφίστανται ἐν τῷ Α. τμήματι τῆς Χερσονήσου;—13. Ποῖα ὄροστογία ἐκπληροῦται ἐν τῇ Θράκῃ καὶ Ἀ. Μακεδονίᾳ.—14. Ποῖος εἰνε ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Χερσονήσου;—15. Ποῖον ὁ Δουναβίος πηγάζει, ποῖας χώρας διέρχεται καὶ ποῖ ἐκβάλλει;—16. Ποῖον εἰνε τὸ μέγιστον Δουναβίος καὶ ποῖον τὸ βάθος αὐτοῦ;—17. Ὑπὸ ποῖον ὄνομα γίνωσκον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνιστῶν Δουναβίον;—18. Ποῖος ποταμὸς ἐκβάλλουσι ἐκ τοῦ Δουναβίου.—19. Ποῖος ποταμὸς πηγάζει ἐκ τοῦ Ρίλου-ἄγ, ποῖος ἐκ τοῦ Σκοπιῶν καὶ ποῖος ἐκ τοῦ Σακάρου.—20. Ποῖα διάφορος ποταμοὺς γινώσκουσι εἰς τὸ Ἀδριατικὸν καὶ Ἰόνιον πέλαγος.—21. Ποῦ γίνονται ὁ Ἀραχτοῦς;—22. Ποῖος εἰ τῶν εἰς τὸ Θερρακικὸν πέλαγος γινώσκουσι ποταμῶν εἰνε ἰν μέρει πλωτός;—23. Ποῖον κλίμα σχηματίζεται ὑπὸ τῷ Θερρακικῷ πέλαγῳ;—24. Ποῖος εἰνε τῆς Προποντιδῆς;—25. Ποῖος κλίμας σχηματίζεται εἰς τὸ Α. τῆς Χερσονήσου;—26. Ποῖα μῆναι γινώσκον ἐν τῇ Ἀδριατικῷ πέλαγῳ;—27. Ποῖα μέρη τῶν διαμελίζεται εἰς ἄλλας μερῆτος;—28. Ποῖα χερσονήσος σχηματίζεται μετὰ τοῦ Ἰβηρικοῦ πέλουος καὶ Προποντιδῆς;—29. Ποῖα εἰ ἀπεροῦσιν ἐν Ἠπείρῳ;—30. Τρεῖς ἐν Μακεδονίᾳ.—31. Ἐν ἐν τῇ Θράκῃ καὶ ἐν ἄλλο ἐν Βουλγαρίᾳ.—32. Ποῖα τὰ διάφορα κοίτη εἰνε ὁ ἀποτελεῖται ἡ Ἑλλ. γερσ.—33. Ποῖον μέρος τῆς Χερσ. περιλαμβάνει ἡ Ρωμανία;—34. Ποῖα μέρη τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης;—35. Ἐκ ποῖων χωρῶν ἀποτελεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία;—36. Μετὰ ποῖον τίνων χωρῶν κείται ἡ Σερβία;—37. Ποῖα γῶμα κείται πρὸς Ν. τῆς Ρωμανίας;—38. Ποῦ κείται τὸ Μαυροβούνιον;—39. Ποῖον εἰνε τὸ νοτιότερον κράτος τῆς Ἑλλ. γερσ.;—40. Ποῖον ἡ Ἀλβανία ἔλασιν τῆς καταγωγῆν αὐτοῦ;—41. Τίνων ἀπόγονοι εἰνε ἡ νῦν Ρωμανοὶ ἢ Βλαγῶν;—42. Ποῖοι λαοὶ διεδιέφθησαν σήμερον τοῦς ἀρχαίους Θράκας;—43. Ποῖα ἡ Τουρκικὴ κοίτη καθορίζεται πᾶσαν τὴν Χερσονήσον;—44. Ποῖος εἰ τῶν λαῶν τῆς Χερσ. ἀνέκταν τὴν ἑλευθερίαν τῶν;—45. Ποῖος εἰ Βουλγάρους κατέλαβον τὴν Ἀνατ. Ρωμανίαν;—46. Τι καλεῖται Βεργλίνος συνθήκη;

Ἄσκησις 2.—1. Ποῖον ἐν συνόλῳ εἰνε ἡ ἔκτασις τῆς Ἑλλαν. χερσονήσου;—2. Ποῖος ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς;—3. Ποῖος εἰνε ἡ ἔκτασις τῶν ἄμας κτησιῶν τῆς Τουρκίας καὶ τίς ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν;—4. Τι καλοῦνται ἄμας κτήσεις καὶ ποῖα εἰνε αὐταί;—5. Ποῖα εἰνε ἡ ἱμερὸς κτήσεις;—6. Ποῖος εἰνε ὁ στρατός τῆς Τουρκίας ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ποῖος ἡ ἐν καιρῷ πολέμου;—7. Ἐκ ποῖων πλοῶν ἀποτελεῖται ὁ στόλος τῆς Τουρκίας;—8. Ποῖον εἰνε τὸ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἱμερὸς τῆς Τουρκίας;—9. Ποῖος εἰνε ὁ ἀνώτατος πολιτικὸς καὶ πνευματικὸς ἄρχων ἐν Τουρκίᾳ;—10. Διὰ τίνας προποῖον ἀσκεῖ τὰ κυριαρχικὰ τὸ δικαιοσύνη ὁ Σουλτάνος;—11. Ποῖος συγκροτοῦσι τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους;—12. Τι καλεῖται Ἰσλάμ Πάλα;—13. Ποῖα εἰνε ἡ διοικητικὴ διάρθρισις τῆς Τουρκίας;

τροφία, καιτοι ευδοκιμεί είνε όμως ό-
λίγον άνεπτυγμένη. Τά δέ κυριώτερα
των προϊόντων είνε όημητριακοί καρ-
ποί, βόμβαξ, είνος, μέταξα, όρυζα,
όριστος καπνός και μέταλλα διάφορα.

Βιομηχανία. Άσήμαντος, συνι-
σταμένη ως επί τό πλείστον εις τήν
κατασκευήν μαλλίων ύφασμάτων.

Έμποριον. Μικρόν.

Φυσική Άποψη

Κόλλοι. Ό τής Αίνου, έ Μέλαις
και ό Κερατίας.

Πορθμοί. Οι περιώνυμοι Έλλη-
σποντος, ενώνων τώ Θρακικών πέλα-
γος μετά τής Προποντίας και ό Βο-
σπορος ενώνων τήν Προποντία μετά
τού Έδξεινου Πόντου.

και διερχόμενος διά τής Φιλιππουπό-
λεως και Άδριανουπόλεως εκβάλλει εις
τόν κόλπον τής Αίνου.

Χερσόνησοι. Η τής Κωνσταν-
τινουπόλεως και ή τής Καλλιπόλεως.

Νήσοι. Σμυρναίη (10 χ. κ.)
Ίμβρος (13 χ. κ.) Αήμος (18 χ. κ.)
Ύφρος νήσος ύπαγομένη εις τόν νεμόν
του Αιγαίου Πελάγους.

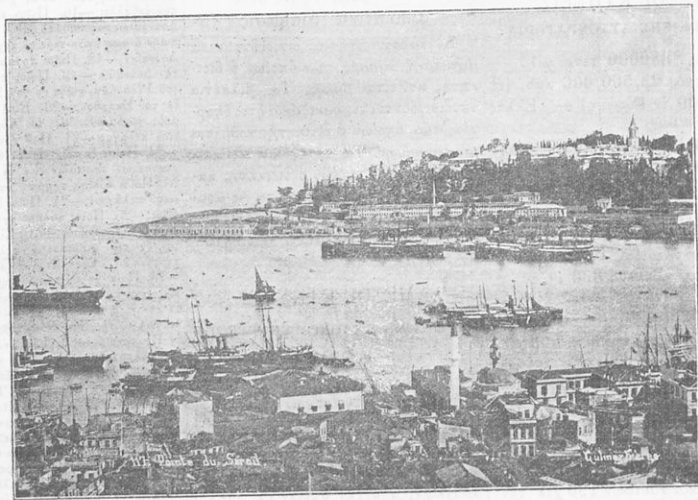
Διοικητικά Διαιρέσεις

Η Μεσημβρινή Θράκη διαιρείται
διοικητικώς εις δύο νεμούς (βλαστία).
α') εις τόν νεμόν τής Κωνσταντινου-
πόλεως μετά τών απέναντι έν Μικρή
Άσία νήσων Χρυσόπολεως και Νι-
κομηδείας και β') εις τόν νεμόν Ά-
δριανουπόλεως.

σταντινούπολις προς τιμήν του Μ.
Κωνσταντίνου.

Η Κωνσταντινούπολις θαυμάζεται
διά τās φυσικής καλλονάς της: από
θαλάσσης όρμημένη παρέχει θέαν μα-
γευτικωτάτην, προς τήν όποιαν απο-
τελούσι σκληράν αντίθεσιν αί στενάι
και ανώμολοι όδοι και τό άγαι-
τών εισοδημόν. Πάλιν όμως, όνοεί
πρός αποζήμιωσιν του ύσανασχετού-
τος όφθαλμού, ιδιαιτέρως κινούσι τόν
θαυμασμόν και εμβάλλουσι τόν επι-
σκέπτην των εις παικίλην βέβηλη ή
μεγαλοπρεπήσ ήά του Βοσπόρου όστις
είνε κατασπαρμένος υπό δένδρων και
μεγάρων τερπνοτάτων.

Η Κωνσταντινούπολις σύγκειται
κυρίως εκ 4 μερών. α') Έκ του Βι-

ΒΟΣΠΟΡΟΣ

Άκρωτήρια. Η Μαστουσία έν
τῇ είσόδω του Έλλησπόντου και ή
Οινιάς έν τῷ Έδξεινω Πόντω.

Όρη. Η Ροδόπη, χωρίζουσα τήν
Θράκη από τής Μακεδονίας. Ταύτης
κορυφαί είνε τό Σκόμιον και τό Ρίλον.
παραλλήλως δέ προς τήν Προποντία
είνε τό Ιερόν όρος, όπερ αήκει μέχρι
Καλλιπόλεως.

Πεδιάδες. Η τής Άδριανουπό-
λεως.

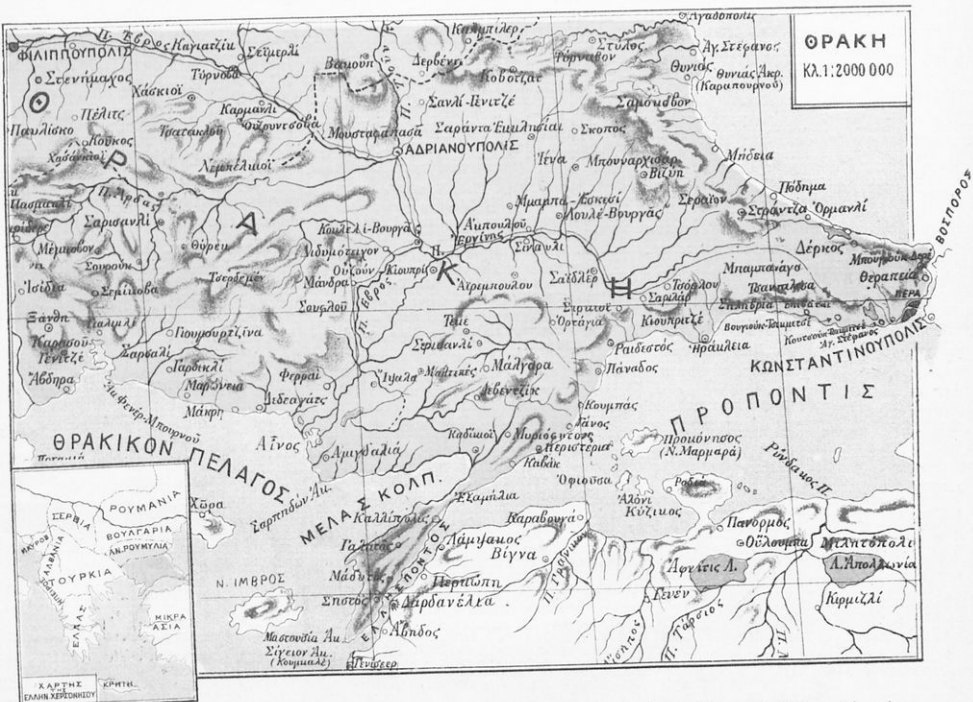
Πορθμοί. Ό Νίστος πηγάζων
εκ του Σκεμιού και εκβάλλων εις τό
Θρακικόν πέλαγος. Ό Έβρος (Με-
ρίτσα) όστις πηγάζων εκ του Ρίλου

ΝΟΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Έκτεσις 7,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμός 1,136,000 κατ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ πρωτεύουσα
τῆς Τουρκικής αυτοκρατορίας έχευσα
περίπου έν εκατομ. κατοίκων, ών
350 χιλ. Έλληνες. Η περιώνυμος
αύτη βασιλεύς τών πόλεων εκτίθη ύπό
του Μεγ. Κωνσταντίνου (320 μ. χ.)
επί του αρχαίου Βυζαντίου (όποικίας
τών Μεγαρέων) και κατ' άρχάς μόν
ώνομάσθη Νέα Ρώμη κατ' αντιδια-
στολήν προς τήν παλαιάν Ρώμην,
και επτάλετος ως εκτισμένη επί επτα
λίφων έπειτα δέ ώνομάσθη Κων-

σταντίου (Στομπούλι) τό όποιον κείται
επί τριγωνικής χερσονήσου βρεχούμενης
υπό τής Προποντίας και του βαθύως
εισχωρούτος εις τήν Ξηράν Κερατίου
Κόλπου β') εκ τής Πεγαίας, ήτις περι-
λαμβάνει τόν Γαλατάν και τό Πέρην
ή Σταυροδρόμιον, χωρίζεται δέ από
του Βυζαντίου διά του Κερατίου κόλ-
που γ') εκ τών ακαθάρτων του Βο-
σπόρου προαστείων, τών όποιων επι-
σημότερα είνε έν μόν τῇ Ασιατικῇ
παραλίῃ ή Χρυσόπολις, έν δέ τῇ εὐ-
ρωπαϊκῇ ή Βαθυροδία (Βουρνούκ Δι-
ρές), τά Θεραπειά και τό Νεωχώριον.
δ') εκ τών Πυργακιοήσων, τών όποιων
επιστημότερα είνε ή Πρίγκηπος, ή Αν-

υγόνη, ἡ Πρώτη καὶ ἡ Χάλκη, ἐν ἧ ὑπάρχουσι περίφημοι σχολαί.

Ἐν Βυζαντίῳ παρὰ τὸν Κερατίον κόλπον κείται ἡ συνακὴ Φαναρίου, ὅπου εἶνε τὴ Πατριρχεῖα καὶ ἡ Μεγάλη τοῦ γένους Ἑλληνῶν, τὸ ἐπισκοπικόν των ἐν Τουρκίᾳ ἕλλησι ἐκπαιδευτηρίων. Ἐν Φαναρίῳ κατοκῶν τὸ πάλαι οἱ πλοῦσοι καὶ εὐγενεῖς ἐκ τῶν Ἑλλήνων, οἱ καλοῦμενοι Φαναριώται. Ὁ Γαλιάτς καὶ ὑπερῶν αὐτοῦ τὸ Πέραν ἢ Σιανροδόμων εἶναι αἱ κατ' ἐξοχὴν χριστιανικαὶ συναικίαι, ἐν αἷς κατοικοῦσιν Ἑβραῖοι πολλοί. Ὡσαύτως πέραν τοῦ Κερατίου παρὰ τὸν Βόσπορον κείται ὁ Τοπ Χαῆς (πυρροδίκιον) καὶ τὰ μαχευτικώτατα ἀνάκτορα τοῦ Δουλμά-Μπαζέ (χωστὸ περιβόλι) ἐκ λευκοτάτου μορμάρου θεωρούμενα ὡς τὰ μεγαλειότερα καὶ πλουσιώτερα ἀνάκτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ Πιλιζ Κιόσκ, ἀληθὲς παράδεισος, ἐθα ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Σουλτάνου Ἀβδὺλ Χαμίτ κείμενα ἐπὶ λόφου.

ΣΗΜ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπάρχει ὁ διάσημος ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σο-

φίας μεταβιβλημένος σήμερον εἰς τζαμίον. Τὰν ναὸν τούτον ἀνήγειρον ὁ αυτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς τῷ 537 μ. Χ. Διὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ ἔδαπανήθησαν ὑπέρογκα ποσὰ καὶ 10,000 ἀνθρώπων ἐνεργήσαντο ὅπως περατωσάντων αὐτὸν ἐντός ἐξ ἐτῶν. Ὁ ναὸς οὗτος

ΑΘΩΝΙΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ἔχει σχῆμα τετραγώνου σχεδὸν ἰσοπλευρῶν, ἅπαν ὁρὸ τὸ καθολικὸν καλυπτεται ὑπὸ τοῦ μεγάλου θύλου καὶ δύο μικροτέρων ἡμικύκλων καὶ ἀποτελεῖ σχῆμα οὐραίου 250 πόδων μήκους, 100 πλάτους καὶ 180 ὕψους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ ναῷ κίωνων ἀνέρχεται εἰς 107 ἐξ ὧν οἱ τεσσαράκοντα εὐρίσκονται

ἐπὶ τοῦ εὐάστρου, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπερῶν. Μεγάλαι ἀψίδες καὶ μαρμάραι στήλαι ἀπέτελουν τὰ προπύλαια τοῦ ναοῦ, εἰς τὸ κέντρον τῶν ὁποίων ὑπήρχε μέγας νικητὴρ, ἐφ' οὗ ἀνεγινώσκαστο ἡ πολυθούλλητος φράσις «Νίψεν ἀνεμάχματα

ΠΡΟΦΗΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

"**Ἀσκη.** 84.—1. Εἶπε μίαν πόλιν ἡμιερὴν παρὰ τὴν Προποντίδα.—2. Ποῦ κείται ἡ Καλλιπύλις.—3. Ποῦ κείται τὸ Διδυμοῦτερον.—4. Ποῖα νῆσοι κείται ἐν τῇ Προποντίδι.—5. Ποῦ εἶναι τὰ Ἰερίθρα καὶ διατὶ ταῦτα ἀναφέρονται.—6. Εἶπε μίαν πόλιν κειμένην παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Αἴθρου.—7. Ποῖα πόλεις εἰσῆναι δια τὸ λαμπρὸν κατὰ τὴν.—8. Ποῖα νῆσοι κείται ἐν τῇ Ἑσθρακίῳ πελάγει.

"**Ἀσκη.** 85.—1. Πῶς ὀνομάζεται ἡ Βόρειος Ἑσθρακίη καὶ ὑπὸ τίνων κατελήφθη.—2. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς Μεσημβρινῆς Ἑσθρακίης καὶ ἐξ αὐτῶν πόσοι εἶνε Ἑλλήνων.—3. Εἰς ποσὸν νομὸς διαίρεται καὶ ὀνόμασαν τὸ ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἑλλησπόντου εὐρισκομένου ἀκρωτηρίου.—4. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἑσθρακίης.—5. Ποῦν πηγαί ὁ Ἑβρος καὶ ποῦ ἐκβάλλει.—6. Ποῖος ποταμὸς ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἑσθρακίον πέλαγος.—7. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.—8. Ποῖα εἶνε ἡ παλαιὰ πρωτεύουσα τῆς Τουρκίας.—9. Ποῖον εἶνε τὸ ἱππικὸν τῆς Ἀδριανουπόλεως.—10. Πρὸς Ν. τῆς Γενεύης ποῖα πόλις εἶναι τὸ πάλαι καὶ διατὶ ἐφηρῆτο αὐτῇ.—11. Πληθῶν τίνος πόλις εἶναι τὸ πάλαι οἱ Αἴγιοι ποταμοὶ καὶ διατὶ ἀναφέρονται οὗτοι.

μη μόνον ὄψιν. » Πέντε θύραι ἐκ τῶν προπυλαίων ἔφερον εἰς τὸν ἐξω νάρθηκα, ὅστις εἶνε διπλοῦς καὶ ὑπὲρ τὸν ὅποιον ἠγείρεται τὸ κωδωνοστάσιον μετὰ τῶν 32 κωδῶνων. Οἱ τοῖχοι τοῦ ἔσω νάρθηκος καλυπτόνται διὰ μαρμάρων πολυτελῶν, ἡ δὲ ὄροφῃ εἶνε καταστάτικτος ὑπὸ μοσαϊκῶν· ἐκατέρωθεν αὐτοῦ ὑπάρχουσι θύραι φέρουσαι εἰς κλίμακας, δι' ἃν ἀνέρχεται τις εἰς τὸν γυναικωνίτην, εἰς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ ὁποίου ὑψούτο ἡ ἐδρα τῆς αυτοκρατορίας.

ΝΟΜΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐκτασίς 38,900 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 1,065,000 κατ.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ (100 χιλ. κατ.) ἔχουσα μεγα-

λυσσα καλὸν εἶναι. **Λιδυμῆαρχον** (10 χιλ. κ.). Αἶνος παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἐβρου. Δεδὲ Ἁγίας (9 χ.) ἐπίκειται τῆς Ἀδριανουπόλεως, μετ' ἧς συνδέεται σιδηροδρομικῶς. **Γουμουλάϊνα**, **Σαῖνθη**, **Γεντζὲ** ὄνομασταὶ διὰ τὰ λαμπρὰ κοινὰ τῶν. **Πόρτο-Λαγὸ** χρησιμευούσως ἐπίκειται τῶν ἀνωτέρω πόλεων.

Ἱστορ. Σημ. Πρὸς Ν. τῆς Γεντζῆς ἐκίετο τὸ πάλαι ἡ πόλις Ἀλόθρα γνωστὴ διὰ τὴν ἱεροπολιτικὴν, μοροκρασίαν καὶ ἀπειροκαλίαν τῶν κατοίκων τῆς. Πρὸς Ν. τῆς Καλλιπόλεως ἐκίετο αἱ Ἀγῆς ποταμὸν γνωστὸν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς καταστροφὴν τοῦ Ἀθρακίτου στόλου ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν τῷ 405 π. Χ. Πρὸς Α. τῶν Ἀγῆς ποταμῶν ἐκίετο ἡ ἀρχαία Σηρτὸς ἐπίσημος διὰ τὴν παρ' αὐτὴν γερουσίαν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑπὸ τοῦ Σέρβου τῷ 480 π. Χ.

Βουλγάρου ἐγκατασταθέντες κατὰ τὸν Τετῆν αἰῶνα, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι, Ἀλβανοί, Σέρβοι, Ἑβραῖοι, Ἀθίγγανοι καὶ πολλοὶ Ἑβρωπαῖοι.

Κλίμα. Συγκρατασμένον καὶ ὑγρῶν.

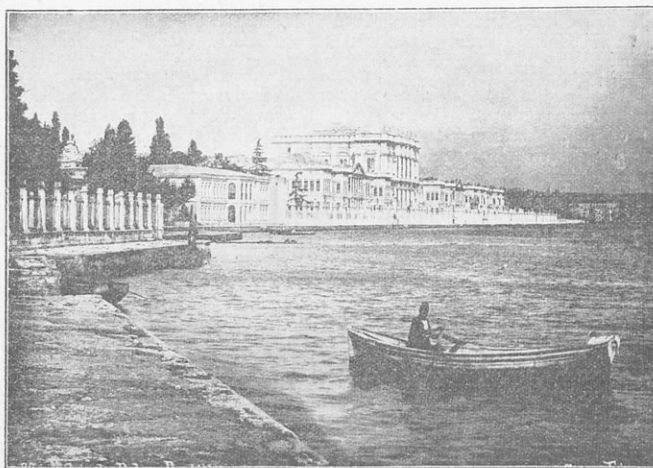
Ἐδαφός. Εὐφορώτατον.

Προϊόντα. Δημητριακά, ὑσπρια βόμβαξ, ὄρυζα, ὄνος, καπνός, μέταλλα, ζυλεῖα.

Ἐμπορίον. Ἀρμαϊότατον διεξαγόμενον διὰ τῶν ἑλκόμενων Θεσσαλονίκης καὶ Καβάλλας.

Θρησκεία. Ἐπικρατοῦσαι ἡ Χριστιανικὴ Ὁρθόδοξος καὶ ἡ Μωσαμβανικὴ.

Ἐκπαίδευσις. Κατὰ τὴν δια-

ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΔΟΛΜΑ—ΜΠΑΞΕ

λοπερη ἀνάκτορα τῶν Σουλτάνων, οἱ πάλαι πρωτ. τῶν Τούρκων, βιομηχανικὰ ἐργαστήσια, πολλὰ ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ ἑλληνικὸν γυμνάσιον. Ἡ πόλις αὕτη κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος τῶν Ῥωμαίων Ἀδριανου ἐπὶ τῶν εἰρηπιῶν τῆς ἀρχ. Ὁριστιάνος κείταται ἐπὶ τοῦ Ἐβρου καὶ συνδέεται μετὰ τῆς πρωτεύουσας σιδηροδρομικῶς. Τὸ ἐν τέταρτον περίπου τοῦ πληθυσμοῦ εἶνε Ἑλληγες.

Ῥαυδεσιὰς (πάλαι Βισάνθη) παρὰ τὴν Προποντιδα ἔμπορικὸς κέντρον καὶ εὐλίμενος (25 χιλ. κατ.). **Καλλιπόλις** ὄχυρὰ καὶ ἔμπορικὴ ἔχουσα δύο λιμένας. **Σαράντα Ἐκκλησίαι** (17 χιλ. κ.) παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Αἰμου, ἐξά-

2. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ἱστορικὴ Ἀποψις

Ἡ Μακεδονία, ἥτις ἦτο τὸ πάλαι μικρὰ καὶ ἀσπρος, ἐπεξετάθη ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Β', ἐφθασε δὲ εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης ἐπὶ Μ. Ἀλεξάνδρου. Μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἀπόλεσε τὴν δυνάμιν τῆς, τῷ 148 π. Χ. περιήλθεν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ῥωμαίων, μετέπειτα τῶν Βυζαντινῶν, κατὰ τὸν 15 αἰῶνα ὑπέπεσε καὶ αὕτη ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ διατελεῖ εἰσέτι.

Πληθυσμός. 2 ἑκατ. κατ. ἐξ ὧν αἱ 800 χιλ. Ἑλληγες ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων καὶ 600 χιλ.

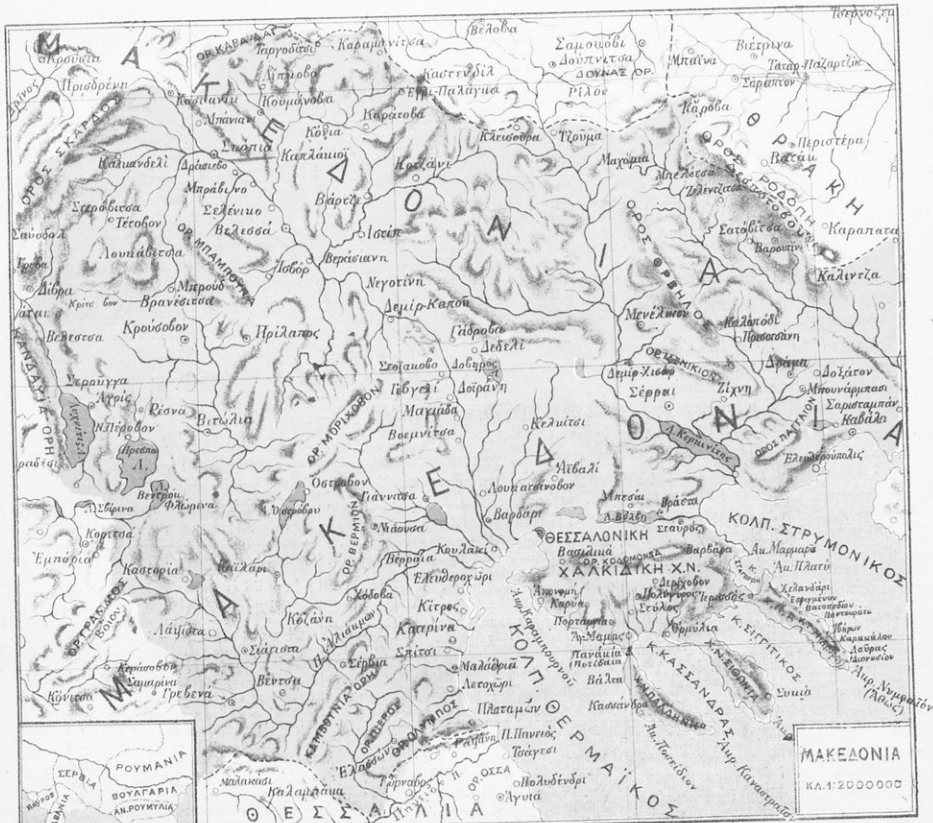
νοητικὴν ἀνάπτυξιν οἱ Ἑλληγες ὑπερθετοῦσι τῶν λοιπῶν κατοίκων διατηρούντες ἐξ ἰδίων πλείεστα ἐκπαιδευτήρια ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐν Σέρραις, Βιτωλίαις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Κερκιστῇ ὑπάρχουσιν Ἑλληνικὰ γυμνάσια.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κόλποι. Ὁ Θερμαϊκὸς ὁ μέγιστος πάντων, ὁ τῆς Κασσάνδρας, ὁ Στρομητικὸς καὶ ὁ τῆς Καβάλλας.

Ἀρροτήρια. Τὸ Καρὰ-μυωνοῦ, τὸ Κανισαίριον, τὸ Ἀρέτανον (Δέρρας).

Χερσόνησοι. Ἡ Χαλκιδικὴ ὑποδιαίρουμένη εἰς τρεῖς μικροτέρας, τὴν Παλλήνην, τὴν Σιθωνίαν καὶ τὴν Ἀκτῆν.

Όρος. Προς Β. το Σκόμιον χωρίζον την Μακεδον. από της Βουλγαρίας.

Ό Όθρηλος χωρίζει την Μακεδονίαν από της Σερβίας. Ό Σκιώδης και οι τούτου κλάδοι προς Ν. Έν τῷ κέντρῳ τὸ Βόϊον καὶ τὸ Βέρμιον. Πρὸς Ν. τὰ Καμβοῦνια καὶ ὁ ἐπισημότερος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα Ὀλυμπος ἔχων ὕψος 2285 μέτ. Πρὸς Α. ὁ περίουσιμος Ἄθως (ἄγ. Ὄρος). Τὸ Παγγαῖον, ὅπερ καταλήγει εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου.

Ἰστορ. Σημ. Τὸν Ὀλυμπον ἰθαίωρον οἱ ἀρχαῖοι ὡς κατοικίαν τῶν Θεῶν. — Παρὰ τὸ Ἄθων κατεστράφη ὁ ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον Περσικὸς στόλος. Ἐν αὐτῷ ἴγνεντο ἡ διωρὸς τοῦ Σέρβου πρὸς ἀποσπῆν νέας καταστροφῆς τοῦ στόλου. — Ἐπὶ τῷ Ἄθω βρέθησαν κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα 21 μοναστήρια, 15 αὐ καὶ Ἄγιον Ὄρος ὀνομάζεται οὗτος. Τὸ Παγγαῖον ἦτο περι-

μον διὰ τὰ πλοῦσια αὐτοῦ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. — Ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσῳ ὑπέβηον τὸ πάλαι πλείστοιαι ἰλλυρικαὶ ἀποικίαι, τὰς ὁποίας ὄπισθε ἡ κατεστρεφὴ ὁ φιλικὸς πατὴρ τῷ Μ. Ἀλέξανδρῳ.

Ποταμοί. Ὁ Ἄξιός, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Μακεδονίας πηγάζων ἐκ τοῦ Σκόρρου καὶ ἐκβάλλων πλησίον τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ Ἀλιάκμων ἐκ τοῦ Βεῖου εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον. Ὁ Στρυμὼν ἐκ τοῦ Σκομιῶν εἰς τὸν Στρυμονικὸν κόλπον. Ὁ Νέστος πηγάζων ἐκ τοῦ Σκομιῶν καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Θερμαϊκὸν πέλαγος. Ὁ Ἀρίδιον πηγ. παρὰ τὴν Λυχνιτιδα λίμνην καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. Ὁ Ἐχθίδωρος χιμαρῶνδης, ἐκβάλλων παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην, εἰνε δὲ ὀνομαστός διότι τῷ 480 π. Χ. κατεπόθη ὀλόκληρος ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ.

Λίμναι. Ἡ Λυχνίτις (νῦν Ἀχρίς)

ἡ μεγαλύτερα πασῶν, τρέφουσα λοιμ. πρὸς ἰχθύς. ἡ Ὀρεστιάς (Καστοριά) ἡ τοῦ Ὀστροβόν, ἡ Βόλβη, ἡ Κερκιτις.

Πεδιάδες. Ἡ τῶν Βιτωλίων, ἡ τοῦ Κοσογραυλιδίων, ἡ τῶν Σκοτιών, ἡ τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ τῆς Ἀριάμης καὶ ἡ τῶν Σερρών.

Νῆσοι. Θάσος (ἔκτασ. 393 τετρ. χιλ. πληθ. 12000) κειμένη ἀπέναντι τῶν ἐκβάλων τοῦ Νέστου καὶ διατεταμένη ὑπὸ ὄρεων χαμηλῶν, παράγει σίτον, ἔλαιον καὶ εἶνον. Ἡ νῆσος αὕτη κυβερνᾶται ὑπὸ ἀπισταμένου τῆς Αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως, διότι ὁ ἄλλοτε ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ Ἄλδης εἶχε λάβει αὐτὴν ὡς ἑώραν παρὰ τοῦ Σουλτάνου Μεχμεῦτ.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ἡ Μακεδονία διαιρεῖται διοικητι-

κώς εις τρεις νερούς, τὸν τῆς Θεσσαλονίκης, τὸν τοῦ Κοσσυφοπέδιου καὶ τὸν τῶν Βιτωλίων.

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

*Εκτασίς 35,450 χιλ. κατ.

Πληθυσμὸς 1,200,000 κατ.

Κυριώτεροι πόλεις: Θεσσαλονίκη (150 χιλ. κατ. ὡν οἱ ἥμισυ εἰς Ἑβροίαι). Εἶνε πρωτ. τοῦ νεμοῦ καὶ πόλις ἐμπορικωτάτη. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει ὁ Νεὸς τοῦ ἁγ. Δημητρίου μεταβιβλημένος εἰς ἤραμιον καὶ ὁ τοῦ ἁγ. Γεωργίου, ἀμφότεροι Βυζαντινοί. Ἐχει δὲ ἡ Θεσσαλονίκη γυμνάσιον καὶ πολλὰ ἐλ. ἐκπαιδευτήρια καὶ συνδέεται σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Βιέννης. Νάσσα παραχρῆμα ἐξείρατον εἶναι καὶ ἔχουσα βιομηχανία μαλλίνων ὑφανμάτων. Βέροια (15 χιλ. κ.) ἀρχαιωτάτη πόλις. Βοδοῦδι (Ἐδέσσα) 11 χιλ. κ. ἡ πρώτη πρωτ. τοῦ Μακεδονικοῦ Κράτους. Γιαντισά (9 χιλ. κατ.) Σέρρα (40 χιλ. κ.) ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανία ἔχουσα ἄλλην. γυμνάσιον. Δράμα (10 χιλ. κ.) Καθίλλα (5 χιλ. κατ.) παράχρῆμα ἐξείρατον καπνῶν. Σιγρομίτσα (12 χιλ. κατ.).

Εἰς τὸν Νεμὸν Θεσσαλονίκης ἀνήκει καὶ ἡ Χαλκιδική, διαίρουμένη εἰς τρεῖς μικρὰς χερσονήσους, τὴν Παλλήνην (Κασσάνδραν) τὴν Σιθωνίαν (Λόγγον) καὶ τὴν Ἀκτὴν.

Τούτων ἐπισκοπότηρ εἶνε ἡ Ἀκτὴ (*Ἄγ. Ὅρος) φημιζομένη διὰ τὰς φυσικὰς τῆς καλλοίας καὶ τὰς ἐν αὐτῇ 20 μονὰς, ὡν αἱ 17 ἑλληνικαὶ διοικουμένοι ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντίνῳ ἐδρευούσης Ἱερᾶς Συνάξεως. Κῶμοι τῆς Χαλκιδικῆς εἶνε ἡ Ἱερισσοῦ (πόλις Ἀκαυτοῦ) κειμένη παρὰ τὸν Ἰσθμόν, τὸν ὅποιον ὁ Σέρτζης ἤβηλερ καὶ τάμη. Πρὸς ΒΔ ταύτης κείνται τὰ ἐρείπια τῶν Σταγειρίων πατρίδος τοῦ Ἀριστοτέλους. Κασσάνδρα παρὰ τὴν δυτικὴν ἀκτὴν τῆς Παλλήνης. Βασιλικὴ ΝΑ τῆς Θεσσαλονίκης.

ΝΟΜΟΣ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟΥ

*Εκτασίς 31,350 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 960,000.

Ὅπως ἀποτελεῖται ὑπὸ τοῦ πρώτου νεμοῦ Θεσσαλονίκης ὑπελειπούμενον μέρους τῆς Μακεδονίας, ὅπερ φθάνει μέχρι τῶν Σερβικῶν συνόρων καὶ ὑπὸ τμήματος τῆς Ἀλβανίας.

Κυριώτεροι πόλεις. ΣΚΟΠΕΙΑ

(Ὀσκούπι) πρωτεύουσα τοῦ νεμοῦ (50 χιλ. κατ.) ἐκτισμένη ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ὄχθων τοῦ Ἄξιου, ὄχραυ καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Πρισιτίνα (14

χιλ. κατ.). Προσρηνή (24 χιλ. κατ.). Ἰσπίων (15 χιλ. κατ.), ἔχον ἄλλοτε ὀρθόδοξον πατριαρχεῖον.

ΝΟΜΟΣ ΒΙΤΩΛΙΩΝ ἢ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

*Εκτασίς 27,690 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 847,000 κατ.

Ὁ Νεμὸς οὗτος κείται μεταξὺ τοῦ νεμοῦ Θεσσαλονίκης καὶ Κοσσυφοπέδιου, τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἀλβανίας καὶ κατοικεῖται ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν.

Ἐπίσημοι πόλεις. ΒΙΤΩΛΙΑ

(Μοναστήριον) 45 χιλ. κ. πρωτεύουσα τοῦ Νεμοῦ πόλις ἐμπορικὴ, ἔχουσα Ἑλλήν. Γυμνάσιον καὶ ἄλλα ἐκπαιδευτήρια. Καστοριά (10 χιλ. κατ.) παρὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην. Κορινθιά (18 χιλ. κ.) ἔχουσα Ἑλλ. γυμνάσιον καὶ ἄλλα ἑλλην. σχολεῖα. Περλεπίς ἔχουσα (13 χιλ. κ.) καὶ ἐμπόριον δημητριακῶν. Ἀχρίς παρὰ τὴν ὁμώνυμον λίμνην. Κοζάνη, Γρεβενά, Σιάμιστα, Ἐλασσών, Κατερίνα, Κίττος ἅπαντα κατοικοῦμενα ὑπὸ Ἑλλήνων.

*Ἰστορ. Σημ. Ἡ Θεσσαλονικὴ πάλαι καλομένη Ἔθρημ, ἐκτεθῆ τῇ 315 π. τοῦ Κασσανδρού, ὄντος εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῆς τοῦτοῦ Θεσσαλονίκης. Πληθὸν τῆς Γενεαῖς ἐκείτῃ ἀρχ. Πέλλη ἐν ἡ ἐγεννήθη ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐν Σκοπίοις ἐγεννήθη ὁ αυτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανός. Ἐν τῇ Χαλκιδικῇ ἤμαρταν διαίρασις Ἑλληνικῆ ἀποικία ὡς ἡ Ὀλύμπιος, ἡ Πισθία κατ.

3. ΗΠΕΙΡΟΣ

Ἡ Ἡπειρος ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἄδων, δι' οὗ χωρίζεται ἀπὸ τῆς Ἀλβανίας.

Κλίμα. Εὐκρατος καὶ ὑγιεινόν.

Ἐδαφος. Εὐφρων εἰς τὰ πεδινὰ καὶ ἄκαρπον εἰς τὰ ὄρεινά μέρη.

Προϊόντα. Δημητριακοὶ καρποί, καπνός, ἔλαιον.

Ἐμπόριον. Μέτριον, διεξαχθόμενον διὰ τῶν λιμένων τῆς Πρεβέζης, τῶν Ἄγ. Σαράντα, καὶ τῆς Σαλαχώρας.

Θρησκεία. Ἐπικρατοῦσα ἡ ὀρθόδοξος.

Φυσικὴ ἀπόψις.

Κόλποι. Ὁ Ἀμβρακικός.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Ἀκρωκεραῖον, τὸ Ποσειδίων, τὸ Ἄκτιον.

Ὄρη. Τὰ Κραταῖα παρὰ τὴν παραλίαν, ὁ Λάκμων (Ζυγὸς) διαχωρίζων τὴν Ἡπειρον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας, ἡ Πίνδος, ἡ Τύμφη.

Ποταμοί. Ὁ Ἄφρος, ὁ μέγιστος πάντων πηγάζων ἐκ τῆς Τύμφης καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλα-

γος. Ὁ Θάμης (Καλομάς) πηγάζων ἐκ τῆς Τύμφης καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλ. Ὁ Ἀραχθὸς χερσονημίων ὡς ὄριον μεταξύ Ἑλληνικῆς καὶ Τουρκικῆς Ἡπείρου. Ὁ Ἰνάχος, ὅστις περγάζει ἐκ τοῦ Λάκμωνος καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος. Ὁ Κοκκινὸς καὶ ὁ Ἀχρίων ὀνομαστὴ ἐν τῇ Μυθολογίᾳ ὡς ποταμοὶ τοῦ Ἄδων.

Λίμνη. Ἡ Παμόδιος (λίμνη τῶν Ἰωαννίνων), ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπάρχει νησίς μὲ 500 κ. Ἡ Ἀχραιοῖα μικρὰ καὶ ἐλώδης, δι' ἧς κατὰ τὴν μυθολογίαν ὁ Χάρων ἐπέβηκεν τὰς ψυχὰς. Ἀλιβάρ (Πηλώδης) ἀπάναντι τῆς Κερκίρας.

Διοικητικὴ διαίρεσις

Ἡ Ἡπειρος περιλαμβάνει ἓνα μόνον νεμὸν τῶν Ἰωαννίνων ἔχοντα πληθυσμὸν (650 χιλ. κατ.), ὡν 268 χ. Ἑλλήνες καὶ 80 χ. Ἀλβανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ ἔκτασις 18, 250 τετ. χιλ.

Κυριώτεροι πόλεις. ἸΩΑΝΝΙΝΑ (26 χιλ. κ.) ἐπὶ τῆς δυτικῆς

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

*Απ. 36. Πόλις ἐστὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Μακεδονίας; — 2. Κατὰ πόταν ἐποχὴν γέγονε ὁ πόλις ὁ Μεδιόπολις; — 3. Εἰς ποῖαν πόλιν ἐγεννήθη ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος; — 4. Κατὰ πόταν ἐποχὴν ἡ Μακεδονία πενήθην εἰς τὴν ἰσονταν τῶν Ρωμαίων; — 5. Πόλις Ἑλλήνων κατοικοῦσαν ἐν Μακεδονίᾳ; — 6. Πόλις Βούλγαρων; — 7. Διὰ τίνας λιμένους διεξέρχεται ὁ Ἄδων; — 8. Πόλις εἶνε τὰ πρώτιστα ὄνομα τῆς πόλεως; — 9. Πόλις εἶνε ἡ ἱερικωτάτη θρησκεία καὶ ὅποια εἶνε ἡ ἐκπαίδευσις; — 10. Πόλις κλέουσι ἔχει ἡ Μακεδονία; — 11. Ὄνομασον τὰ πρὸς Β, αὐτὴς κείνημα ὄρη; — 12. Τὰ πρὸς Ἰωνίον; — 13. Εἰς πόσους νομούς διαίρεται ἡ Μακεδονία; — 14. Μετὰ τίνας πόλεις συνδέεται σιδηροδρομικῶς ἡ Θεσσαλονίκη; — 15. Τίνες εἶνε οἱ ποταμοὶ τῆς Μακεδονίας; — 16. Εἰς τίνας μικρωτέρως χερσονήσους διαίρεται ἡ Χαλκιδική; — 17. Πόλις εἶνε τὰ ὄρη τοῦ νεμοῦ Θεσσαλονίκης; — 18. Εἰς ποῖαν πόλιν τῆς Μακεδονίας οἰκοῦσι πολλοὶ Ἑβραῖοι; — 19. Πληθὸν τίνας λιμένους εἰσέκονται αἱ Σέρρα; — 20. Πόλις ἀργαίας πόλις τὰ εἶπται ὑπὸ ἰσονταν παρὰ τὴν Καντινάτι; — 21. Ποῦ ἐγεννήθη ὁ αυτοκράτωρ Ἰουστινιανός; — 22. Πόλις εἶνε αἱ ἔκτασις τῆς Χαλκιδικῆς; — 23. Εἰσι πόλεις τῆς Μακεδονίας; — 24. Πόλις εἶνε τὰ ὄρη τοῦ Νεμοῦ Βιτωλίων; — 25. Πόλις πόλις τῆς Μακεδονίας ὑπῆρξεν ἄλλοτε ὄρη ὀρθόδοξου Πατριαρχεῖου; — 26. Πόλις νομὸς κατοικεῖται ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν; — 27. Πόλις ἦτο ἡ πρώτη πρωτεύουσα τοῦ Μακεδονικοῦ Κράτους; — 28. Ποῦ κείνται τὰ εἶπται τῆς πατρίδος τοῦ Ἀριστοτέλους; — 29. Εἰσι διαφόρους κώμας ἐν τῇ Χαλκιδικίᾳ; — 30. Ὑπὸ πόσους κληρονομοὺς ἡ νῆσος Θάσος; — 31. Πόλις εἶνε ἡ πόλις ποταμοῦ τῆς Μακεδονίας; — 32. Πόλις ποταμοῦ πηγάζει ἐκ τῆς Ἰμνῆος τῆσ; — 32. Πόλις ποταμοῦ κληρονομοὺς ποταμοῦ ἰσάλλη παρὰ τὴν Θεσσαλονίκη καὶ διατεῖ ἐν ἰσονταστῶ ὄρη; — 33. Ποῦ κείνται ἡ Ἰσπιδίος; — 34. Εἰσι 4 πόλεις ἐν τῷ νεμῷ Θεσσαλονίκης; — 35. Πρὸς ἐν τῷ νεμῷ Κοσσυφοπέδιου. — 36. Εἰσι 7 μικρὰς πόλεις ἐν τῷ νεμῷ Βιτωλίων οἰκουμέναι ὑπὸ Ἑλλήνων.

αρχής της ομώνυμου λίμνης, πρωτεύουσα της Ήπειρου, έχουσα διάφορα

φιλιθρησικά ιδρύματα και ελληνικών γυμνασίων. **Αργυροκάστρον** (13 χ.κ.) πόλις οχυρά, εξαίτουσα λαμπρόν καπνόν. **Μεσσοβόν** (18 χ.κ.) πόλις όρεινή. **Μπίρζεα** (6 χ.κ.) πόλις οχυρά, έμπορικὴ καὶ λιμὴν τῶν Ἰωνιῶν εἰς τὴν εἰσδοῦν τὸν Ἀμβρακικοῦ κόλπου. **Δέλιον** (3 χ.κ.), **Αἰθῶν** (6 χ.κ.) παρὰ τὸν ομώνυμον κόλπον. Ζαγοροὶν ἀποτελοῦμεν ἐκ 46 κομῶν. Χειμάρρα ἀποτελομένη ὡσαύτως ἐκ διαφόρων κομῶν.

Κοινοὶ πόλεις εἰνὶ τὸ Τεπελίον, ἡ **Πόλινα** (πάλαι Ἀπολλωνία), τὸ **Λαμπεροβόν**, τὸ **Γαρδία**, ἡ **Πάργα**, ἡ **Φιλιππίαις**, ἡ **Χιταγόρη**, ἡ **Παραμυθία**. Πλησίον τῆς Παραμυθίας κείται τὰ ὄρη τοῦ ἥραιοῦ Σουλίου, ἐπὶ τῶν ὁρίων ὑπάρχουσι 38 κομαί, ὧν εἰ κάτοικοι καλοῦσι τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἀλβανικὴν.

Ἰστορ. Σμ. Ἡ Ήπειρος ἔμακρον ἐπὶ τῆς ἰσχυρῆς τοῦ Ἰσθμοῦ, κατόπιν ὅμως ὑπέκυψεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ὃ ἐξ ὕπατος τῶν Ῥωμαίων Αἰμίλιος κατέσκαψεν 70 πόλεις αὐτῆς καὶ 150 χιλ. κατ. ἐξηθρομασίοντες οἱ ἠπειρωταὶ ἔγουντο γλώσσα, θρησκείαν καὶ καταγωγὴν Ἑλληνικὴν. Τὰ Ἰωνῶνα εἰνε πατρίς τῶν Ζωσιμαίων, Καπλανίων καὶ Ἑλλων εὐρρετιῶν τοῦ ἔθνους. Τὸ Τεπελίον εἰνε ἡ πατρίς τοῦ διαδοχῆτος Ἀλῆ πασῶ. Τὸ Λαμπεροβόν εἰνε πατρίς τῶν Ζαγορῶν μεγάλου εὐρρετιῶν τοῦ ἔθνους. Παρὰ τὸ Ζαγορόν εκτετο ἡ ἀρχαία Δούδρα, ἐν ἡ ὑπῆρχε τὸ μακντοῦν τοῦ Διός. Ἡ Χιταγόρη εἰνε πατρίς τοῦ Ἀρσάκη.

4. ΑΛΒΑΝΙΑ

Ἡ Ἀλβανία, ἡ νότιος Ἰλλυρία τῶν ἀρχαίων κείται πρὸς Δ. τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ τῆς ὁπίας χωρίζεται διὰ τοῦ Σκάρρου.

Κλίμα. Εἰς μὲν τὰ ὄρεινά μέρη εὐκρατοῦν καὶ ὑγιεινόν, εἰς δὲ τὰ παράλια καὶ πεδινὰ νοσθεὶς καὶ θερμόν.

Ἐδαφος. Εὐφοροῦν ἄλλ' ἐλάχιστα καλλιεργημένον.

Προϊόντα. Ὀλίγοι δημητριακοὶ καρποί, βράμβας, ἔλαιον καὶ καπνός.

Ἐμπορίον. Μικρόν, διενεργούμενον διὰ τῶν λιμένων Δυρραχίου καὶ Αἰθῶνας.

Κάτοικοι. Ἀλβανοὶ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἰλλυριῶν, φυλῆς συγγενοῦς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν. Οὗτοι ὁμιλοῦσι γλῶσσαν μικτὴν ἐξ Ἀλβανικῶν, Λατινικῶν, Τουρκικῶν, Ἑλληνικῶν καὶ Σλαβικῶν λέξεων. Εἰνε λαὸς τραχὺς καὶ φιλοπόλεμος γνωστός ὑπὸ διάφορα ὀνόματα ἤτοι Ἰγκάδες, κατοικοῦντες πρὸς βορρᾶν, Τσάκιδες πρὸς Ν. Λιάπιδες πρὸς τὰ Κεραῖνια ὄρη καὶ Τσάμδες ἐν τῇ Ήπειρῳ.

Θρησκεία. Χριστιανική και Μωαμεθανική, είνε δὲ καὶ τινες καθολικοί.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κόκκοι. Ὁ τῆς Ἀδδῶνος.

Ἀρροτήρια. Τὸ Νυμφαῖον (Τροδόν).

Ὄρη. Τὰ Κανδάρια καὶ ὁ Τόμαρος.

Ποταμοί. Ὁ Ἀράλλων ἢ Ἀρῶνος ὁ μέγιστος πάντων ἐβαλλών εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. Ὁ Γενοσῶς πηγάζων ἐκ τῶν Κανδάρων καὶ χυνομένος εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. Ὁ Ἄμος ὠσάτως εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος χυνομένος.

Λίμνη. Ἡ Λαβεῖως ἀνήκεισα ἐν μέρει εἰς τὸ Μαυροβούνιον.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ἡ Ἀλβανία περιλαμβάνει ἓνα μόνον νομὸν τὸν τῆς Σκόδρας ἔχοντα πληθ. 322 χιλ. κατ. καὶ ἔκτασιν 11,700 τετρ. χιλ.

Κυριώτεραι πόλεις. Σκόδρα πρωτ. τοῦ νομοῦ (32 χιλ. κατ.) ἀρχαία πόλις. Αὐραχίον ἀρχαία Ἐπίδαμνος (7 χιλ. κατ.) λιμνὴ ἐμπορικῆς. Τόρονα (20 χ. κ.) ἡ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἀλβανίας. Τὸ Ἐλβασάνιον (25 χιλ. κατ.) πόλις ὄχρου, ἐμπορικῆ καὶ βιομηχανοῦς. Τὸ Βεράτιον (10 χ. κ.) πόλις ὄρου καὶ λιαν ὄχρου. Ἡ Κρούα (7 χιλ. κ.) ἐπὶ βράχου ἐκτεταμένη καὶ ὄχυρωτάτη.

Ἰστορ. Σημ. Ἡ Σκόδρα ἐρχομένη τὸ πάλαι προέκονσα τῆς ἱερδάρου Ἰλλυρίας. Ἡ Κρούα εἶνε παλιὰ τοῦ ἥρους τῆς Ἀλβανίας Γεωργίου Καστριώτου ἢ Σκνδέρμπετ.

ΕΜΜΕΣΟΣ ΚΤΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

(Βλέπε χάρτη ἑλλην. χερσονήσου σελ. 62)

*Ἐκτασις 163,720 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 5,760,000 κατ.

ΒΟΤΑΝΙΑ ΕΡΧΕΤΟΒΙΝΗ ΝΟΒΙ-ΠΙΑΖΑΡ

(Βλέπε χάρτη ἑλλην. χερσονήσου σελ. 62)

*Ἐκτασις 51,400 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 1,486,000 κατ.

Κλίμα συγκεκριμενισμένον, εἰς δὲ τὰ ὄρεινα ψυχρόν.

*Ἐδαφος κυριώτερον ἄλλ' ὅχι καλῶς καλλιεργημένον.

Προϊόντα. Δημονησιακοὶ καρποὶ καὶ διάφορα μέταλλα.

*Ὄρη. Αἱ Ἰσθμιαὶ Ἄλπεις.

Ποταμοί. Ὁ Λοβνίσιος καὶ ὁ Σάϊος.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ἡ Βοσνία καὶ Ἐρζεγοβίνη, ἀνήκουσαι ἄλλοτε εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ

παρὰχωρηθεῖσαι ἐπ' ἄριστον εἰς τὴν Ἀυστρίαν διὰ τῆς Βερλοκίνεως συνθήκης τῆ 1878, διαίρουνται εἰς 6 περιφερείας. Τὸ Νόβ.-Παζάρ παραμένει μὲν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Τουρκίας, κατέχεται ὅμως ὑπὸ Ἀστροακίου στρατοῦ.

Κυριώτεραι πόλεις. Ἐν Βοσνίᾳ. Σαράγιβο ἢ Βοσνασεράϊον πρωτ. ἔχοντα (26 χιλ. κατ.). Σβέρνικον (11 χ. κ.) ἔχον μετὰλλεῖα ἀργύρου. Ἐν Ἐρζεγοβίνῃ, ἢ Μοσάτα, πόλις βιομηχανοῦς, ἐν ἣ κατασκευάζονται ὄπλα καὶ ξίφη. Ἐν Νόβι-Παζάρ πρωτ. Νορβισαζάρ (12 χ. κ.)

Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν τούτων εἶνε Βόσνιοι, Σέρβοι, Μαυροβούνιοι, Τούρκοι, Ἀρμένιοι, Ἕλληνας, Ἑβραῖοι κτλ.

ΚΡΗΤΗ

Ἱστορικὴ Ἀποψις

Ἡ βρασίλις αὕτη τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ Ἑλληνικῶν νήσων ἐκτεταμένη ὄρεοντις; ἀπὸ Μαλέα εἰς Ρόδον ἔχει ἐπιφανέστα 8,618 τετρ. χιλ. καὶ 301 χιλ. κ. Ἀπαντες οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε Ἑλληνικῆς καταγωγῆς; ἀπὸ τῶν ἀρχαιωτάτων χρόνων διὰ μέσου τῶν αἰώνων διετήρησαν ἀκαρτίως τὸ Ἑλληνικὸν αὐτῶν φρόνημα, ἀεὶποτε δὲ παρεγκλοῦθησαν ἐκ τοῦ πληθῆος τὰς τύχας τῆς μητρῆς Ἑλλάδος; καὶ ὡς γνήσια τέκνα συμμετέσχον τῶν διαφορῶν αὐτῆς περιπέτειον. Ἡ Κρήτη ὑποταχθεῖσα, ὡς; πάλαι ἀλλὰ ἔλλην, νήσοι, εἰς τοὺς Ἐνετοὺς καὶ ἀπὸ τούτων μεταπεσοῦσα εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων (1669) οὐδέποτε ἐπέκυψε εἰς τοὺς κατακτητὰς ὡς; ὄσσην, ἀλλὰ πάντοτε διετέλεσεν ἑνοπλος διαμαρτυρουμένη κατὰ τῆς ξενικῆς τυραννίας. Ἐλασεν ἐνεργῶν μέρος εἰς τὴν μεγάλην τῶν πατέρων ἡμῶν ἐπανάστασιν, ὑπέστη καὶ αὐτὴ τὰς ἀγρίας ἐκδικήσεις τῶν τυράννων καὶ πωλαχού τῆς Ἑλλήν. γῆς; τὰ τέκνα αὐτῆς ἔβρυσαν τὸ αἷμα τῶν. Ἐν τούτοις ὅτε αἱ τρεῖς προστάτιδες Δυνάμεις ἔδρυσαν τὸ μικρὸν Ἑλλήν. βασιλεῖον, ἀπέκλεισαν τὴν Κρήτην. Οἱ Κρήτες ὅμως κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦτου διεμαρτυρήθησαν ἐνοπλως; καὶ οἱ ἐπαναστάσεων ἀλλεπαλλήλων, τῶν ὁσίων ἡ τελευταία, ἣ τοῦ 1897 ἔκρινεν ὄρεοντις; περὶ τῆς τύχης τοῦ Κρητικῦ λαοῦ.—Ἡ Εὐρώπη ἐκήρυξε τὴν πολυπαθῆ νήσον ἡγεμονίαν αὐτόνομον καὶ ὠρίστηεν ὑπατον Ἀρμιστῶν αὐτῆς;

τὸν πρίγκιπα τῆς Ἑλλάδος Γεώργιον, ὅστις ἦν αἰκεῖ αὐτὴν μετὰ συμβουλίου καὶ Συντάγματος ἐκπονηθέντος ὑπὸ τῆς Κρητικῆς Συνελεύσεως.

Κλίμα Ὀδεμῆς ἄλλης; χώρας τοῦ κλίμα εἶνε ὑγιεινότερον καὶ θερμότερον τοῦ κλίματος τῆς Κρήτης. Καὶ κατὰ τὰς θερμότητας ἡμέρας τοῦ θερος ἡ ἀτμόσφαιρα ὄρεοντις; ὑπὸ τῶν θαλασσιῶν ἀνέμων, ὁ δὲ χειμὼν ἀρχόμενος τὸν Δεκέμβριον λήγει τὸν Ἰανουάριον.

*Ἐδαφος. Γονιμώτατον καὶ κατόπρον.

Προϊόντα. Ἐλαιον, σάπων, βαλανίτια, ζυλικέρατα, τυρὸς ἄριστος, μέλι, κηρὸς, κάστανα, σταφί, μέλιτζα, ἄρθρα λεμόνια καὶ πορτοκάλια καὶ διάφορα ἄλλα ὄπωρα.

*Ἐμπορίον. Ἀναλόγως τῆς θέσεως τῆς ἣ Κρήτη δὲν ἀσκεῖ μέγα ἐμπορίον.

Ναυτιλία. Λίαν περιορισμένη ἐξ 80 ἱστοφόρων καὶ δύο μικρῶν ἀπομοσίων.

Γλώσσα. Ἡ Ἑλληνικὴ ἥτις εἶνε γλώσσα καὶ αὐτῶν τῶν Ὀθωμανῶν ἀρροσούντων τὴν Τουρκίαν.

Θρησκεία. Ἐπικρατούσα εἶνε ἡ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ. Ἡ ἐκκλησία διοικεῖται ὑπὸ Μητροπολίτου ἑδρεῶν—

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

*Ἀσκ. 37.—1. Πότε ἤρκαεν ἡ Ἡπειροῦς;—2. Ἦπο τίνοσ; ὑπέστη μεγάλην καταστροφὴν ἡ Ἡπειροῦς;—3. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τοῦ νομοῦ Σκόδρας; καὶ ποῖος ὁ τοῦ νομοῦ τῶν Ἰοαννίνων;—4. Διὰ ποῖον λιμῆνον γίνεται τὸ ἐμπορίον τῆς Ἡπειροῦ καὶ διὰ ποῖον τὸ τῆς Ἀλβανίας;—5. Ποῦ κείται τὸ ἀκρον. Ἄκτιον;—6. Ποῖος εἶνε ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἀλβανίας;—7. Ποῖος εἶνε ὁ ποταμὸς τῆς Ἡπειροῦ;—8. Ποῦ κείται ἡ Λαβεῖως λίμνη;—9. Ἐν ποῦ μέρος λίμνης κείται μὴ νήσοι;—10. Ποῖα πόλις τῆς Ἀλβανίας εἶνε ἐκτεταμένη ἐπὶ βράχου;—11. Τὰ ποῖα ὄνματα εἶνε γνωστοὶ οἱ Ἀλβανοί;—12. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἡπειροῦ;—13. Ὀθωμανοσ; δύο ποταμοῦ τῆς Ἡπειροῦ γνωστοῦσ; ἐν τῇ μυθολογίᾳ;—14. Ποῖαν γλώσσαν μιλοῦσ; οἱ Ἀλβανοί;—15. Εἰπὲ μίαν πόλιν τῆς Ἡπειροῦ κειμένην παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς πρόσβας; τῶν Κρανίων.—16. Ποῦ κείται τὸ Βεράτιον;—17. Ποῦ τὸ Μέσσοπον;—18. Ποῖα εἶνε ἡ ὄρειναι πόλις τῆς Ἀλβανίας;—19. Εἰπὲ δύο κόμης ἐν Ἡπειρο.

*Ἀσκ. 38.—1. Εἰς πόσους νομοὺσ; διαίρεται ἡ Βουλγαρία καὶ εἰς πόσους ἡ Ἀνατολ. Ρωμανία;—2. Ποῖαι εἶνε αἱ κυριώτεραι πόλεις τῆς Βουλγαρίας καὶ ποῖαι αἱ τῆς Ἀνατολ. Ρωμανίας;—3. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς ὅλης τῆς χώρας;—4. Εἰπὲ πᾶν ὅτι ἱστορικὸν γνωστικῆσ; περὶ Βουλγαρίας.—5. Ποῖα προϊόντα ἀποτελοῦσ; δύο κυριώτερος; πόρους τῆς χώρας;—6. Ποῖα πόλις κατοικοῦνται ὑπὸ Ἑλλήνων;—7. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς Βουλγαρίας;—8. Πόσος εἶνε ὁ στρατός; αὐτῆς;

τος εν Ἡρακλείῳ καὶ ἔχοντος ὕψ' ἐξ αὐτῶν τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχ. 7 ἐπισκόπους.

Ἐκπαί-

δευσις. Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν Κρήτῃ ἐνεργεῖται διὰ ἀνωτάτων σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, εἰς τὰ ὅποια ἡ φοίτησις εἶνε ὑποχρεωτικὴ καὶ δι' ἐπιταξίαν γυμνασίων, εἰς τὰ ὅποια εἶνε προσηρτημένα παιδαγωγικὰ τμήματα.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κόλλοι. Ὁ τῆς Σούδας, ὁ τῶν Χανίων, ὁ τῶν Κισάμου καὶ ὁ τῆς Σιταίας κτλ.

Λιμένες. Ὁ τοῦ Καστελλίου, ὁ τῆς Σούδας, ὁ ἀσφαλιέστατος πάντων, γαρῶν στόλου ὀλοκληρέως, ὁ τῆς Σπινάλωγος, ὁ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ἅπαντες ἐν τῇ βορ. πλευρῇ. Ἐν δὲ τῇ νοτίῳ παραλίᾳ ὑπάρχει εἰς καὶ μόνος, τὸ Λουτρὸν ἐν Σφακίαις.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Τριθῆν ΒΔ. (κ. Βούτα) καὶ τὸ Ψάκον. Τὰ δύο ταῦτα περιστοιχίζουσι τὸν κόλπον τοῦ Κισάμου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ λιμὴν τοῦ Καστελλίου. — Τὸ Κόλαμον, τὸ Δρέπανον, τὸ Δίον καὶ τὸ Σιμόνιον.

Ποταμοί. Οἱ ποταμοὶ τῆς Κρήτῃς εἶνε μάλλον χειμάρροι σχηματιζόμενοι ἐκ τῶν βροχῶν καὶ τῶν χιόνων.

ὄρη. Ἡ Κρήτῃς εἶνε ὀρεινὴ, τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς δὲν ἀποτελοῦσιν ὀροσειχίαν συνεχῆ ἀλλ' εἶνε ἀεσπαρμέννα καθ' ὅλην τὴν νήσον. Τούτων γνω-

στότερα εἶνε τὰ Λευκὰ ὄρη (2,469 μ.) πρὸς Δ. ἐπὶ τῶν ὁποίων κατοικοῦσιν οἱ ἀνόρειοι Σφακιανοὶ—ἡ Ἰδη (Ψηλορείτης) ἐν τῷ μέσῳ, τὸ ὕψιστον τῶν ὄρων τῆς νήσου (2,500 μ.) καὶ ἡ Δίκτη.

Τὰ ὄρη τῆς Κρήτῆς σχηματίζουσιν εἰς τὰς ὑπερείας τῶν βαθυτάτας φάραγγας ἐπ' αὐτῶν κείνται πολλὰ καὶ παμμέγιστα σπήλαια, τινὰ τῶν ὁποίων χωροῦσιν 1000-2000 ἀνθρώπων. Ἐν ἑκ τῶν σπηλαίων τούτων εἶνε καὶ ὁ παρὰ τοὺς Ἁγ. Δέκα Λαβύρινθος, μυθολογούμενος ὡς κατοικία τοῦ Μινωταύρου, ὅστις ὅμως ἦτο λατρεῖον τῆς πλησίον κειμένης Γόρτυνος.

Πολιτικὴ Κατάστασις

Ἀνώτατος ἄρχων τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶνε ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος διαρισθεὶς ὑπὸ τῶν Δυνάμεων ἐπὶ πενταετησίαν ὡς ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Νήσου. Ὁδτος μετὰ βουλῆς συγκειμένης ἐκ μελῶν διορισμένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων ἐλεγχομένων κατὰ διεταίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀσκήει τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διὰ πέντε ὑπευθύνων συμβούλων οὗτοι διορίζονται καὶ παύονται δι' ἡγεμονικοῦ διατάγματος.

Διοικητικὴ Διαιρέσις

Ἡ Κρητικὴ Πολιτεία διαίρεται εἰς τοὺς ἐξῆς 5 νομοὺς.

1) **Χανίων** 2) **Ρεθύμνης** 3) **Ἡρακλείου** 4) **Λασηθίων** 5) **Σφακιῶν.** Οἱ νομοὶ οὗτοι διαίρουσιν εἰς 23 ἐπαρχίας καὶ 86 ὄμους.

1) **Νομὸς Χανίων.** (72,000 κατ. ὧν 11,600 Τούρκοι). Χανία

(Κυδωνία 21,000 κατ.) πρῶτ. τοῦ νομοῦ καὶ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας καὶ ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν εἶνε πόλις ὄχυρά, ἔχει γυμνάσιον καὶ σπουδαιότατον ἐμπόριον ἐξαγωγῆς μάλιστα μεταξὺ. Χαλεπὰ προβάσσει τῶν Χανίων μετὰ κλίμα ὑγιεινὸν καὶ λουμπρὰς οἰκοδόμας. Ἐν αὐτῇ εὐρίσκειται τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Πρίγκιπος καὶ διαμένουσιν οἱ Πρῶτοι. Τοῦδε καὶ κώμη μίαν ὄραν ἀπέχουσα τῶν Χανίων παρὰ τὸν λιμένα τῆς Σούδας. Καστέλλι μικρὰ κώμη πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Κισάμου

2) **Νομὸς Ρεθύμνης** (59000 κατ. ἐξ ὧν 6,800 Τούρκοι). **Ρεθύμνη** (9,300 κατ.) Πρῶτ. τοῦ νομοῦ κειμένη εἰς τὸν εὐρὺν κόλπον τοῦ Ἄλμουρου ἔχουσα λιθοστρώτους καὶ κανονικὰς ὁδοὺς καὶ παράγουσα ἐξαιρετικὸν σάπωνα. Ἀπόγεια, Ἀτασιόπουλον, κώμη.

3) **Νομὸς Ἡρακλείου** (91,200 κατ. ὧν 13400 Τούρκοι). **Ἡρακλείον** πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ καὶ ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Ἱερῆς Ἐπισκοπικῆς Συνόδου. Εἶνε ἡ μεγίστη πόλις τῆς νήσου κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν (22 χιλ. κατ.). Περικλείεται δι' ὄχυρῶν τειχῶν καὶ ἔχει γυμνάσιον. Τὸ Ἡρακλείον κείται εἰς παραλίαν ἄλιμενον φυσικῶς καὶ ἐχρησίμευε τὸ πάλαι ὡς ἐπίπλευον τῆς πόλεως Κνωσοῦ, τῆς καθέδρας τοῦ Μίνωος ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπὶ Νέρονος διὰ σεισμοῦ ἠρῆνίσθησαν οἱ τάφοι καὶ εὐρήθη τὸ περὶ Τρωϊκοῦ πολέμου ἔργον τοῦ Κρητῆς Δίκτου. Ἁγ. Δέκα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Γόρτυνος, ἐνθα ὁ μυθολο-

γρόμενος Λαδουβίνος. "Αγ. Μύρον μικρά κόμη.

4) **Νομός Λασιθίου** (53,000 κατ. ὀν 1450 Τούρκοι).

Νεάπολις. Πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ ἔχουσα μαγειρικά ἐξέχως καὶ 2,300 κατ. Κρησιὰ τὸ μέγιστον χωρίον τοῦ Κρήτης. Σπιναλόγκα νήσος στὴν βραχὺδὴς καὶ ἄγινος μὲ ἐνετικὰ φρούρια καὶ φυλακὰς ἔχουσα 1200 κατ. "Ιερόπετος μικρὰ πόλις ἔχουσα ὄχυρόν πόρρον. Λιμὴν εἰς τὸν μυχόν τοῦ κόλπου πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Σητείας, ἣτις εἶνε ἡ μέγιστη κατὰ τὴν ἔκτασιν ἐπαρχία τῆς Κρήτης διασχιζομένη ὑπὸ πολλὸν ὄρεον, ὄροπιδιον, κοιλίδων καὶ λόφων καταφύτων καὶ καταρρύτων.

5) **Νομός Σαφίων** (25,000 κατ. ὀν 45 Τούρκοι). Πρωτεύουσα αὐτοῦ εἶνε ἡ Γεωργιούπολις ἐπὶ τῆς νοτίου τῆς νήσου ἀκτῆς κληθεῖσα οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου. Βάμος, Κεφαλάδες, Μίλαμπε κτλ. κώμα ἐν τῷ νομῷ.

Οἱ Σρακιῶται, ὄντινες οὐδέποτε ὑπέκυψαν εἰς τοὺς κατακτητὰς τῆς νήσου, φημιζονται ἐπὶ ἡρώσῳ.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

"Ἐκτασις ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν 96,660 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119.

Πληθυσμὸς ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν 3,380,000 κατ. Ἑλλάς 2,434,000.

Προσπολιτισμὸς 90 ἑκατ. Ἑλλάς 100,000,000.

Στρατὸς 200 χιλ. ἄνδρ. Ἑλλάς 120 χιλ.

"Ἐμπόρων 150 ἑκατομ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Σιδηροδρομοὶ 838 χιλόμε. Ἑλλάς 1000 χιλόμε.

Σιδηρόδρομος ἀρχόμενος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως καὶ διερχόμενος δι' Ἀδριανουπόλεως, Φιλιππουπόλεως, Σόφριας καὶ Βιλαγραδίου ἵστανται μετὰ τῆς Βιθίνης καὶ τῆς ἐπιλοπιου Εὐρώπης.

"Ιστορικὴ "Αποψις

Μετὰ τὴν διαφόρον λαῶν, οἷτινες ἐκινήθησαν ἐξ "Ανατολῶν πρὸς Δυσμὰς κατὰ τὴν μεγάλῃν τῶν Ἑθνῶν μεταναστεύσιν, τάσσονται καὶ οἱ Βούλγαροι. Οἱ Βούλγαροι κατασχινώσαντες παρὰ τὸν Βουλγὰρ ποταμόν, ἐξ οὗ ἔλαβον καὶ τὸ ὄνομα, κατέκτησαν περὶ τὸν Τον αἰῶνα μ. Χ. τὴν ἐν τῇ ἑλλῶν χερσονήσῳ Κάτω Μαισίαν, ἣτις ἔκτοτε ὠνομάσθη Βουλγαρία. Ἀναμικθέντες δὲ μετὰ ταῦτα

μετὰ Σλαβικῶν φυλῶν ἠπάθεισαν πρὸς χριστιανισμόν διὰ τῶν Ἑλλήνων μοναχῶν Κυρίλλου καὶ Μεθόδιου.

Οἱ Βούλγαροι πολλὰ ἐκάσποτε παρεῖχον πρᾶγματα εἰς τὸ Βυζαντιανὸν κράτος ἄνω καὶ οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες μετὰ πολλοὺς καὶ μακροχρόνιους ἀγῶνας κατέλυσαν τὸ βασιλεῖον αὐτῶν. Βραδύτερον περιήλθον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων ἀπὸ τοῦ 1341, τῷ δὲ 1878 διὰ τῆς Βερολινείου συνθήκης ἐκνήρθη ἡ χώρα αὐτῶν αὐτόνομος ἡγεμονία ὑποτελής εἰς τὸν Σουλτάνον. Διὰ τῆς Βερολινείου ὁσώταυς συνθήκης ἡ Βόρειος Θράκη, ἡ κατοικουμένη ὑπὸ πολλῶν Βουλγάρων, ἐκνήρθη αὐτόνομος ἐπαρχία ὑπὸ τὸ ὄνομα "Ανατολικῆ Ρωμυλίας. Ἄλλὰ τῷ 1885 ἡ "Ανατολικῆ Ρωμυλία ἐκήρυξε τὴν ἐνωσίν τῆς μετὰ τῆς Βουλγαρίας καίτοι αἱ Δυνάμεις καὶ ἡ Τουρκία δὲν ἀνεγώρυσαν εἰσέτι ἐπίσημος τὸ πολιτικὸν τοῦτο πρᾶξιμόθημα. Οἱ Βούλγαροι ζητοῦσι νὰ κυριαρχήσων ἀπᾶσας τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃσι διὰ τῆς γλώσσης αὐτῶν τὴν ὠραίαν ἑλληνικήν.

Κλίμα. Τραχὺ καὶ ψυχρὸν, εἰς δὲ τὰ πενὴν τῆς "Ανατολικῆς Ρωμυλίας συγκεκερασμένον.

Ἐδαφός. Εὐφόρον.

Προϊόντα. Ἄφθονοι ὀμητριακοὶ καρποὶ, βᾶμβαξ, σίνος, καπνός, μέταξκα καὶ διάφορα μετὰλλα.

Ἐκπαίδευσις. Λίαν προωδευμένη (3χιλ. ὄμη. σχολεῖα καὶ περὶ τὰ 70 μίσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως).

Φυσικὴ "Αποψις

Κόλλοι. Ὁ τοῦ Πύργου.

Ὄρη. Ὁ Αἰμός (Βυζαντινὰ) χωρίζων τὴν Βουλγαρίαν ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Τὸ Σκόπιον.

Ποταμοὶ. Ὁ Ἐβρος, ὁ Δουναβίς ("Ἰστρος), ὁ Μοραῦος, ὁ Λῶμ, ὁ Ἰάντρικς, κτλ.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ἡ ἰδία Βουλγαρία διαίρεται εἰς 17 νομοὺς, ὑποδιαιρουμένους εἰς 28 ἐπαρχίας.

Κυριώτεραι πόλεις. Ἐν τῇ ἰδίῳ Βουλγαρίᾳ εἶνε : ἡ ΣΟΦΙΑ (47 χ. κ.) πρωτ. τῆς ἡγεμονίας ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικῆ. Τίσοβον (15 χ. κ.) πρῆξον πρωτ. τῆς Βουλγαρίας. Ρουχτοσίβον (27 χ. κ.) ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικῆ. Σοδία (23 χ. κ.) ὄχυροτάτη πόλις. Βάργα, ἡ ἀρχαία Ὀδησσός ἀποικία τῶν Μιλησίων ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ κειμένη ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικῆ, συνδεομένη

μετὰ τοῦ Ρουχτοσίβου διὰ σιδηροδρόμου (28 χ. κ.). Σιδίστορα καὶ Βιδίνορον ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Δουναβίως, ἀμφότεραι ὄχυρα. Σιστοβον, Πλεϊνα, Νεσόβοι καὶ ἄλλα.

Πόλις ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ. ΦΛΗΘΗΝΟΠΟΛΙΣ (36 χ. κ.) συνδεομένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Κων)πόλεως. Αὕτη ἐκτίθη ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Β' τῆς Μακεδονίας καὶ οἰκεῖται ὑπὸ πολλῶν Ἑλλήνων διατηρούτων πολλὰ ἐκπαιδευτήρια. Στενὴμαχος (12 χ. κ.) πόλις Ἑλληνική. Κεζάνλια, ὄνομαστὸν διὰ τοὺς βοτῶνάς του. Σήλμανος παρὰ τὸν Αἰμόν. Ἰάμοπολις, Ἐσὶ Ζαορὰ καὶ Γεὴ Ζαορὰ πόλις ἐμπορικῆ. Τατὼ Παζαρλίκα καὶ Βέλοβα ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Πύργος (7 χ. κ.) Σοξίπολις (4 χ. κ.) Ἀγγιάλος (5 χ. κ.) καὶ Μεσομβρία μικρὰ παράλιος πόλις, κείμενα ἄπασαι ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ κατοικοῦμαι ὑπὸ Ἑλλήνων.

Ὀικονομικὴ "Αποψις

Τὸ ἔμπροσιν τῆς Βουλγαρίας ἤρχισεν νὰ λαβῆναι ἔπιδοσιν οὐχὶ μικράν. Τὰ κυριώτερα εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς εἶνε σιτηρὰ, κτήνη, ἀρωματικὰ ὕδατα καὶ δέματα. Οἱ κυριώτεροι κλάδοι τῆς βιομηχανίας εἶνε ἡ βυρσοδεψία, ἡ μαχαίροποιία, ἡ ζυλοουργία, ἡ τρυφηνική καὶ τὰ μάλλινα ὑφάσματα. Οἱ ὄνομαστοὶ βοτῶνες τῆς Βουλγαρίας, ἐξ ὧν παράγεται μεγάλη ποσότης βοδελαιτου, ἡ κτηνοτροφία, ἡ μεταξοσκωληκτοτροφία ἀποτελοῦσι τοὺς κυριώτερούς πόρους τῆς χώρας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ

"Ασκησ. 19.—1. Τὴ γέννησιν περὶ τῶν κατοικῶν τῆς Κρήτης;—2. Εἰπὲν πᾶν ὄτι ἱστορικῶν γεννησίων περὶ τῆς νήσου.—3. Ποία εἶνε τὰ πρῶτα ἐπίσημα ἐπὶ τῆς νήσου;—4. Ποία εἶνε οἱ διάδοχοι τῆς νήσου;—5. Ποία φέρει τῆς νήσου λιμένες;—6. Ποία φέρει τὴν ἀποκρίθην παρασκευάζουσι τὸν κόλπον τοῦ Κισαίου;—7. Εἰς ποίαν πλευρὰν τῆς νήσου κτεταὶ τὸ Κισαῖον ἀκροπόλις;—7. Εἰς ποίαν τὸ Δρέπανον;—8. Εἰς ποίαν τὸ Δίον;—9. Τὴ γεννησίν περὶ τῶν ποταμῶν τῆς νήσου;—10. Ποῖον εἶνε τὸ ὄρυτον τῶν ὄρων τῆς νήσου;—11. Ποία ἔλλα ὄρη ἐκτείνονται ἐν τῇ νήσῳ;—12. Τὴ πρᾶξιμότητις εἰς μωλοβιτοκόσῳ λατρίᾳ καὶ ποῖο ὄνομα;—13. Ποῖος εἶνε ὁ ἀνώτατος ἄγρον ἐν Κρήτῃ;—14. Ποῖος ἀσκεῖται ἡ ἐκτελεστικὴ ἔκτασις;—15. Εἰς ποῖον νομόν διαίρεται ἡ νήσος;—16. Ποῖον ἐν τῶν κατοικῶν εἶνε μοσιμβανῶν;—17. Ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας;—18. Ποῖον εἶνε τὸ πρῶτον τῶν Χαλκιδῶν;—20. Ποία εἶνε ἡ κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν μεγαλύτερη ἐπαρχία;—21. Εἰς ποῖον πόλιν ἔβησε ὁ Μητροπολιτὴς Κρητῆς;—22. Ποία ἦτο ἡ καθέδρα τοῦ Μίνωος;—23. Ποία εἶνε ἡ πρωτ. τοῦ νομοῦ Λασιθίου;—24. Τίτος νομοῦ πρωτεύουσα εἶνε ἡ Γεωργιούπολις καὶ διατὴ ἐλλήθῳ οὕτω;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

*Έκτασις 48300 τετρ. χιλ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός. 2,314,000, Έλλάς 2,434,000.

Προϋπολογισμός 65 εκ. φρ. Έλλάς 100 εκ. φρ.

Αγροσίον χρέος 420 εκ. φρ. Έλλάς 830 εκ. φρ.

Στρατός 350 χιλ. άνδρ. εν πολέμω, Έλλάς 120 χιλ. άνδρ.

*Εμποσίον 75 εκατ. φρ. Έλλάς 100 εκατ.

Σιδηρόδρομοι 540 χιλ. μίλ. Έλλάς 1000 χιλ. μίλ.

Κλίμα. Εύκρατον και υγιεινόν.

Έδαφος. Καρποφόρον άλλ' ουχί καλώς καλλιτεργημένον.

Προϊόντα. Όρυκτά διάφορα και προϊόντα κτηνοτροφίας.

Θρησκεία. Χριστιανική ορθόδοξος.

Πολίτευμα. Συνταγματικόν.

Φυσική άποψις.

*Όρη τó Καποάνικον και τó Ρουδώνικον.

Ποταμοί ó Δούναβις, ó Σαβός, ó Μοραβός, ó Δρύνος και ó Τιμαχος.

Πολιτική κατάσταση.

Η Σερβία μέχρι το 1878 απέτέλει ήγεμονίαν ύπερ της Σουλιάνω, από της εποχής δέ ταύτης έγινετες έντελώς ανεξάρτητος και τώ 1882 προήχθη εις βασιλείον.

Διοικητική διαίρεσις.

Πολιτικώς διαίρεται εις 17 διαμερίσματα. Πρωτεύουσα τού κράτους είναι τó ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ συνδεδέμενον μετά της Θεσσαλονίκης διά σιδηρόδρομον, έχον πανεπιστήμιον, μουσείον, βιβλιοθήκην και 60 χιλ. κατ. Σερμίνδα, επί της Δ. όχθης τού Δουναβίου, όχυρά πόλις πρώην πρωτ. τού κράτους (8 χιλ. κ.). Κραγιόβιτς (14 χιλ. κ.) έχουσα κυριήιον πυρσόλιον και όπλαστάσιον.

Γασσάβριτς έμπορική πόλις. *Οσπίτα, Νεγοσίη και *Αλεξάνδις μικρά έμπορικά πόλις.

Νισάα (21 χιλ. κ.) λίαν όχυρά.

Όρη. Η Σερβία έκαστο τó πάσι Παιονία, επί των Ρουμάνων ήνωσάθη Μοισία και κατά των έθνομον αίμα μετανομάθη Σερβία. Έν Βελιγράδιον έρσηθή υπό των Τούρκων ó πρωτομάτος της ήλληνης επανάστασης Γήςας Φιλάτος. Έν Νικαίαι έγεννήθη ó μέγας Κωνσταντίνος.

Οικονομική άποψις.

Τó έμπόριον τής Σερβίας είναι μικρόν.

Η κτηνοτροφία και ίδιώς ή χειροτοφία είναι λίαν προηγμένη. Τά όρη αυτής παρέχουσι μέταλλα καινά και πολύτιμα. Η βιομηχανία αυτή είναι μικρά.

Η ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ

*Έκτασις 9,080 τετρ. χιλ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 250,000 κατ. Έλλάς 2,434,000.

Προϋπολογισμός 1,700,000. Έλλάς 100 εκ.

Αγροσίον χρέος 2 εκ. φρ. Έλλάς 830 εκ.

Στρατός. Δέν ύπάρχει μόνιμος, άλλ' έκαστος πολίτης έν όρη άνάγκης φέρει όπλα.

Κλίμα. Ψυχρόν και υγιεινόν.

Έδαφος. Άκαρπον και λίαν όρεινόν.

Προϊόντα. Λίαν πενιχρά, όρυζα, γεώμηλα, άραβόσιτος, κριθή και όλιγος καπνός.

Θρησκεία. Χριστιανικών ορθόδοξον.

Πολίτευμα. Ηγεμονία ανεξάρτητος.

Φυσική άποψις.

*Όρη Κλάδοι των Δυναρικών *Άλπεων.

Ποταμοί. *Ο Μοραβίας και άλλοι.

Διοικητική διαίρεσις

Τó Μαυροβούνιον πολιτικώς διαίρεται εις 10 τμήματα και περιλαμβάνει περί τó 400 χείρας και κώμας.

Κυριώτεροι πόλις. Κετίγιη πρωτεύουσα (2,400 κ.) κομμάτολις μεσογείας. Ποδορσίτα, (6 χιλ. κ.).

*Ανίβαρι (13 χιλ. κ.), Δουλιάνον (14 χιλ. κ.) λίαν έμεις επί τού *Δρινατικού πελάγους.

Όρη. Τó Μαυροβούνιον όπερ απέτελει άλλτες μέρος τού Σερβικού βασιλείου πριν ή τούτο ύποταγή ής τούς Τούρκους και άνα κήση πάλιν την έλευθειαν του, δι' άδελπίων πολέμων ήγάκησας τάς μεγάλας δυνάμεις ν' άνεκαρτίωσι αυτό Ηγεμονίαν ανεξάρτητον τώ 1878.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

*Έκτασις 131,000 τετρ. χιλ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 5,400,000 κ. Έλλάς 2,434,000.

Προϋπολογισμός 200 εκ. φρ. Έλλάς 100 εκ.

Αγροσίον χρέος 1 δισεκ. 480 εκατ. Έλλάς 830 εκ.

Στρατός. 240 χιλ. Έλλάς 120 χιλ. *Εμποσίον 575 εκ. Έλλάς 100 εκ.

*Εμποικόν ναυικόν. 60 χιλ. τον Έλλάς 360 χιλ. τον.

Σιδηρόδρομοι 3520 χιλ. μίλ. Έλλάς 1000 χιλ. μίλ.

Βιομηχανία. Μικρά προορισμένη

Γλώσσα. Ρουμανική (μίγμα Λατινική και Σλαβική).

Θρησκεία. Χριστιανική ορθόδοξος.

*Εκπαίδευσις. Ίκανώς προηγμένη, ή δέ κατοπάτη ύπερχρεωτική.

Κλίμα. Ψυχρόν και υγιεινόν.

Έδαφος. Λίαν καρποφόρον.

Φυσική Άποψις

*Όρη. Τρανσυλβανικαί *Άλπεις και τά Καρπάθια.

Ποταμοί. *Ο Δούναβις, όστις χωρίζει αυτήν από της Βουλγαρίας και ει παραπόταμοι αύτου Προύθος, Σερβίτης, Άλιούτας και άλλοι.

Λίμνη. Ραζέιμη, άλλωρά και μετά της θαλάσσης συγκεκλιωσάν, Καζοβή και άλλαι.

Πολιτική κατάσταση

Η Ρουμανία σύγκριται έκ της Βλαχίας, Μολδαβίας και της Δόβρουτσας, διαίρεται εις 32 νομούς, τó δέ πολίτευμα αυτής είναι συνταγματικόν.

Κυριώτεροι αυτής πόλις. ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ (236 χιλ. κατ.) πρωτεύουσα τού Βασιλείου έχουσα άνάκτορον, πανεπιστήμιον, πλούσια μέγαρον. Έν Βουκουρστίνω ύπάρχουσι πλείετοι Έλληνες. Κραϊόβα (38 χιλ. κατ.) έχουσα άλατωρυγεία. Βράιλα (51 χιλ. κ.) και τó Δουναβίος πόλις έμπορική κατοικουμένη υπό πολλών Έλλήνων διατηρουμένων αξιόλογα ελληνικά σχολεία. Γαϊζζιον (57 χιλ. κ.) επί τού Δουναβίου κέντρον τού έμπο-

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

*Άσκη. 60—1. Ποία είναι τó προϊόντα της Σερβίας;—2. Ποία τó τού Μαυροβουνοί;—3. Τι πολιτεύματα έχει ή Σερβία;—4. Ποία είναι πρωτεύουσα τής Σερβίας;—5. Ποία τó τού Μαυροβουνοί;—6. Τι γνώσεις περί τού έμπορίου τής Σερβίας;—7. Ποίος έγεννήθη έν Νικαίαι;—8. Ποίος εκ των ένδοξων άνδρων έρσηθή έν Βελιγράδιον;—9. Ποία είναι ή πρώτη πρωτεύουσα τής Σερβίας;—10. Ποίος ποταμός διαρρέει την Σερβίαν και ποίο τó Μαυροβούνιον;—11. Πόσον στρατόν έχει τó Μαυροβούνιον και πόσον ή Σερβία;—12. Είπαι τά διαφόρος πόλις τής Σερβίας;—13. Μετά ποίας πόλις συνδέται διά σιδηρόδρομόν τó Βελιγράδιον;—14. Πώς ήνωσάθη τó πάσι ή Σερβία;—15. Κατά ποίαν εποχήν προήχθη ή Σερβία εις βασιλείον;—16. Τίνας βασιλείον απέτελε άλλοτε μέρος τού Μαυροβουνοί και ποίς έκρηθήν άνεξάρτητον;

*Άσκη. 61.—1. Ποία είναι τά όρη της Ρουμανίας;—2. Ποίος ποταμός διαρρέει την αυτήν;—3. Είπαι τά επί τού Δουναβίου κυριώτεροι πόλις;—4. Ποία πόλις είναι τó κέντρον τού έμπορίου;—5. Είπαι διαφόρος πόλις εις άς κατοικούν Έλληνες;—6. Τι γνώσεις περί τής Δόβρουτσας;—7. Ποί κείται ή Κωνσταντά;—8. Έκ ποίων χωρών αποτελείται ή Ρουμανία;—9. Πόθεν κατάγονται οι Ρουμάνοι;—10. Τι συνέβη έν Φουζάν;—11. Ποίος είναι ó πληθυσμός τού βασιλείου;—12. *Ο στρατός;—13. Τι έμπορικόν ναυικόν;—14. Ποία είναι τó έμπορικόν τού Ρουμάνου;—15. Τά όρη;

Πληθυσμός. 32,300,000 κατ. Έλλάς 2,434,000.

Έμπόριον 2 δισεκ. 250 εκ. Έλλάς 100 εκάτ.

Προϊούκοιμοί. 1 δισεκ. 650 εκ. Έλλάς 100 εκ.

Λημόσιον χρέος. 13 δισεκ. Έλλάς 830 εκ.

Στρατός. 1 εκ. 400 χιλ. εν καιρώ πολέμου, Έλλάς 120 χιλ.

Στόλος. 53 θωρηκτά και καταδρομικά, Έλλάς 5 θωρηκτά και καταδρ.

Σιδηρόδρομοι. 15,640 χιλόμε. Έλλάς 1000 χιλόμε.

Έμπορικόν ναυικόν. 820 χιλ. τόν. Έλλάς 360 χιλ. τόν.

Κλίμα. Θυμώσιον.

Έδαφος. Γόνιμον.

Θρησκεία. Καθολικόν.
Πολίτευμα. Συνταγματικόν.

Γλώσσα. Ιταλική.

Φυσική Άποψις

Κόλποι. Ό τής Γενοβής, ό τής Βενετίας, ό τού Τάραντος, ό τής Νεαπόλεως.

Πορθμοί. Ό Σικελικός, ό τού άγ. Βονιφάτιου, ό τού Όργάνου.

Όρη. Αί Άλπεις και τὰ Άπέννινα.

Ήράστεια. Ό Βεζούβιος και έν τή Σικελία ή Αίθνα.

Ποταμοί. Ό Άδής και ό Πάδος, ό Ήριανός εκβάλλοντες εις τή Άδριατικόν, ό Τίβρις, όστις ειρχεται διά τής Γόμη, ό Άρνος, ό Ρουβίκου και τινες άλλοι.

Πεδιάδες. Εφορρι και ώραιαι εις τή Λομβαρδίας, ή τής Τοσκάνης, ή τής Ρώμης, ή τής Καμπανίας, ή τής Άπουλίας.

Λίμνη. Η Ουεβανός (Μαγχιόρε), ή Βήγκονς (Γάρρα) και άλλοι.

Νήσοι. Η Σικελία (29,241 τετρ. χιλ.), Αί Ασαράια ή Αιολικαί (291 τετρ. χιλ.), ή Έββα Αιθάλια (222 τετρ. χιλ.). Προς Ν. τής Σικελίας κείται ή Μελίτη (Μάλτα 223 τετρ. χιλ.) άνήκουσα εις τούς Άγγλους και προς Δ. τής Ιταλίας ή Κορκική Κήρυος (8,748 τετρ. χιλ.) άνήκουσα εις τούς Γάλλους.

Χερσόνησοι. Η τής Άπουλίας και ή τής Καλαβρίας προς Ν.

Διοικητική Διαίρεσις

Τό Βασίλειον τής Ιταλίας εινε θαυμασίος τόπος υπό έσποφιν κλίματος,

ριου τής Ρουμανίας κατοικούμενον και υπό πολλών Έλλήνων. Φωξάνη ΒΑ. τής Βραβίας, Ίάσιον (96 χ.κ.) πρωτεύουσα τής Μολδαβίας, Γιούργεβον, Ιομαήιον, Τούτσια, Πάτσι, Καλαράι, Σονιανός και έν Δεβρούτσα ή Κοιτάτσιον.

Η Δεβρούτσα εινε χώρα έλλοδής, ήν ή Ρωσία εξεχώρησε τή Ρουμανία τή 1878 λαβούσα ώς άντάλλαγμα τήν Βασσαρραβίαν.

Ίστορ. σημ. Οι Ρωμιοί καταγόναται εκ των Ρωμαίων άποικιών αίτινες έβρήσαν έν Δακία (Μολδαβία) επί Τραιανού. Πολλοί εις αυτών εινε Έλληνική καταγωγή. Έν Φωξάνη Ό Ήρής άνήγει τή 1821 διαγωγίνας τόν Ίερόν λόγον των φοιτητών, όστις ειπε μαχόμενος κατά των Τούρκων. Έν Ρουμανία απέκτισαν διά τής φιλοπαιίας αυτών την περιουσίαν του οι μεγάλοι τού Έθνους υιόργηται Εωάγγελος και Κωνστ. Ζάππας.

Οικονομική άποψις

Η Ρουμανία διεξάγει μέγα έμπο-

ριον δημητριακών ή κτηνοτροφία έν αυτή εινε λίαν άνεπτυγμένη και ή μέλισοτροφία διαδεδομένη άρκύνεται. Τά άση αυτής παρέχουσι ικανήν ποσότητα ζυλικας, τὰ δε άλατοωργεία αυτών παρέχουσι μεγίστην ποσότητα ζλατος.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑ ΚΡΑΤΗ

Ταυτα εινε, πλέον των κρατών τής Έλλάς. Χερσονήσου, ή Ιταλία, (Ιταλική Χερσονήσος), ή Ισπανία και Πορτογαλία (Ίβηρική Χερσονήσος).

ΙΤΑΛΙΑ

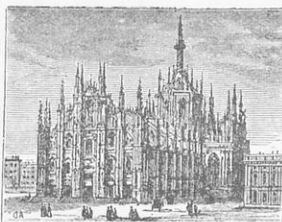
Αυτη άρχεται από τών Κεντρικών Άλπεων και καταλήγει εις τή Ίόνιον πέλαγος.

Έκτασις. 286,600 τετ. χιλ. Έλλάς 65,119.

φυσικών καλλωγών και άριστοτεργαμάτων τέχνης ελκυντών τον θαυμασμόν πολυπληθών περιηγητών και διακρίεται εις 69 επαρχίας.

Κυριώτεροι πόλεις

Έν τῇ Ἐνω Ἰταλίᾳ. Τουρίνον (360 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Πάδου. Γένοβα, μέγας λιμὴν ἐπὶ τοῦ ὁμιώνου κόλπου και πατὴρ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Μεδιόλανα (Μιλάνον) 482 χ. κ. ἔχουσα βιομηχανίαν μετ' ἄλλης, μεγαλοπρεπέστατα ὀγκίσια μέγαρα, δημόσιον θέατρον και μεγαλοπρεπέστατον ναὸν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ὅστις εἶνε μετὰ τὸν ἅγ. Πέτρον τῆς Ρώμης ἡ μεγίστη τῆς Ἰταλίας Ἐκκλησία, ὁσώθεν και ἐξώθεν διὰ λευκοῦ μαρμάρου ἐνδοσημένη και ἔχουσα ἐπὶ τῆς στέγῃς ἀλγῆς μαρμάρων δάσος πύργων και ἀνδριάντων.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Πανία (Τίβον) 30 χ. κ. ἔχουσα πανεπιστήμιον. Πάρμα (40 χ. κ.) ὀνομαστὴ διὰ τὸν τυρόν τῆς. Μοδῆνα (38 χ. κ.) Βερόνα (70 χ. κ.) Ἐνετία (155 χ. κ.) λιμὴν ἐπὶ τοῦ ὁμιώνου κόλπου, ἔκτισμένη ἐπὶ 117 νησιούρων ἔχει ἕξχα μέγαρα, ἀνάκτορον, δώματας, γασφίρας και διαφόρους σιυλόγους ἐπισημονικὰς και καλλιτεχνικὰς και τὴν μεγίστην πλατείαν τοῦ ἅγ. Μάρκου περικυλωμένην ὑπὸ στῶν και ἐστραμμένην διὰ μεγάλων τετραγώνων λίθων. Ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ ὑπάρχει ὁ θουμασιας ἀρχιεπισκοπικὸς ἀρχαῖος ναὸς τοῦ ἁγίου Μάρκου. Ἐν Βενετία ὑπάρχει ἑλληνικὴ κοινότης, ἑλληνικός ναὸς και ἑλληνοὶν ἀρχαιοτάτων τυπογραφείων. Πάδονα (Παταδῖον) 50 χιλ. κατ. ἔχουσα ἀρχαῖον πανεπιστήμιον. Βονωνία 156 χ. κ. ἔχουσα πανεπιστήμιον. Φεράρα, Ραβέννα και ἄλλα.

Ἡ μικρὰ Δημοκρατία τοῦ Ἁγ. Μαρίνου 69 τετρ. χιλ. και 10,000 κατ. κειμένη ἐπὶ τῆς ΝΑ. και Βενωκαίας ἀποτελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας.

Ἐν τῇ Μέσῃ Ἰταλίᾳ ΡΩΜΗ (500 χ. κ.) πρωτ. τοῦ κράτους και καθέδρον τοῦ Πάπα κειμένη ἐπὶ τοῦ Τιβέριου περιφύρου διὰ τὰ ἀρχαῖα αὐτῆς μνημεῖα, τοὺς διασφύτους ναοὺς ὡς ὁ τοῦ Ἁγ. Πέτρου, τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον Κρινάλιον, τὸ Βατικανὸν ἀνά-

ΠΑΛΑΤΙΑ ΤΑΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

κτορον τοῦ Πάπα, τὴν Ἀκαδημίαν, τὸ κολοσσαῖον Πάνθεον κτλ.

Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγ. Πέτρου, εἰς τὴν οἰκοδομήν τοῦ ὁποῖου διάφοροι πάπα ἰδοπάνησαν κλοισταία ποσὰ εἶνε ὁ μέγιστος ναὸς τοῦ κόσμου ἔχων μήκος 187 μ. και ὕψος 150 και ὄλον περιφύρου κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου. Ὑπὸ τὸ θουμασιότην τοῦ ναοῦ εὐρισκονται οἱ τάφοι τῶν ἀποστόλων Πέτρου και Παύλου.

Τουριναβένια πολεμικός λιμὴν και ἐπίνοον τῆς πρωτεύουσας. Φλωρεντία (213 χιλ.κ.) ἡ πρῆν πρωτ. τῆς Ἰταλίας, πόλις πλουσιωτάτῃ ἔχουσα βιβλιοθήκας, μουσεῖα και βιομηχανίαν μαρμάρων. Πισα (40 χ. κ.) ἔχουσα ἀρχαῖον πανεπιστήμιον. Λιβόρνος (100 κατ.) ἐμπορικωτάτῃ πόλις. Ἀγιόν (42 χιλ. κ.) λιμὴν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. Ἐν τῇ Κάτω Ἰταλίᾳ. Νεάπολις (540 χ. κ.) κειμένη ἐν θουμασίᾳ θίσσει παρὰ τὸν ὁμιώνου κόλπον ἔχουσα ἀνάκτορα, περικαλλεῖς ναοὺς, πανεπιστήμιον, ἀστεροσκοπεῖον κτλ. Καπρία και Ἰσθια νῆσοι παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως, ἐν αἷς ὑπάρχει ἐσθεσμένον ἤρησιτειον και θερμὰ λουτρά. Βρονησίον λιμὴν ἐπὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, δι' οὗ μεταδίνονται ἐκ τῆς δυτικῆς Βυθώρως εἰς τὴν Κέρκυραν. Ὀγράντον (Ἰδρούς) ἐνθα καταλήγουσι τὰ ἐξ Ἑλλάδος και Αἰγύπτου τηλεγραφικὰ καλώδια. Ἱρήγιον ἀρχαῖα ἑλληνικὴ πόλις. Ἐν δὲ ταῖς νήσοις πύλεις τῆς Ἰταλίας εἶνε ἡ Παλιόρον (Πίνουρον) 290 χ. κ. ἔχον πανεπιστήμιον και συνδεδεμένον διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τοῦ Ἀκράγαντος και τῆς Κατάνης ἧτις ἔχει πανεπιστήμιον. Μεσομήν 150 χιλ. κ. ἔχουσα μεταλλουργεῖα και πανεπιστήμιον. Συρακοῦσαι 20 χ. κ. Μαροῦσια

ἐξέχουσα εἰνους περιφύρους και Τραπάνη πλησίον τῆς ὁποίας ἀκτεῖνεται κοράλλια. Καργάτιον ἐν Σαρδονίᾳ ἔχει πανεπιστήμιον και συνδεδεμένον διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Ἰγγλισίας, Σασσάτης και Τερρανόνης.

Ἰσορ. Σαρ. Ἡ Ἰταλία ἦτο διηρημένη μέρει τοῦ 1861 εἰς μικρὰ κράτη ἄντια συνήνωτον ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ εἰς ἰσχυρὸν κράτος. Ἡ Βενετία κατὰ τὸν μεσάϊον ὑπῆρξε πλουσία και ἰσχυροτάτῃ κατακράτουσα πολλὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος και τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἡ Φλωρεντία εἶνε πατὴρ τοῦ διασφύρου ζωγράφου Μιχαήλ Ἀγγέλου. Παρὰ τὴν Νεάπολιν κείνται αἱ ἀρχαῖα πόλις Ἰπράκλιον, Πομπηία και Σταβία, αἱ κατήγονται ἡ λάβα τοῦ Βεσούβιου τὸ 79 π. κ. Αἱ πόλις εἶνε ἀνακαταρτίαι ἰσχυροὺς ἔτηρον εἰς τοὺς ὄλοκρον τὸν βίον τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων. Ἡ Κάτω Ἰταλία ὀνομαζέται τὸ πάλαι Μεγάλη Ἑλλάς ἐνθα ὑπῆρχον πλείεσαι ἑλληνικαὶ πόλις ὡς τὸ Ἰβήριον, ὁ Τάρας και ἑλλαί, ἐναγῶθ δὲ αὐτῆς και σήμερα εἶνε ὀλεμταῖαι ἡ ἑλληνική.

Ἡ Σικελία καλεῖται τὸ πάλαι Τρινακρία, ἀρχαῖα δὲ ἐν αὐτῇ πόλις ἑλληνικαὶ εἶνε ὁ Ἀκράγας, ἡ Κατάνη, αἱ Συρακοῦσαι, αἵτινες ἦσαν ἀποικία τῶν Κορινθίων και πατὴρ τοῦ μαθηματικῶν Ἀρχιμήδους και ἄλλαι.

Οικονομικὴ Ἀποψις

Ἡ Ἰταλία ἔχει μέγαν εἰς μέταλλο πλουτοῦν ἀλλ' ἀτελὸς ἐκμεταλλευόμενον. Εἶνε κατ' ἐξοχὴν γεωργικὸς τόπος. Ἡ πεδῖς τοῦ Πάδου (Λομβαρδία και Μιλάνον) εἶνε ἡ εὐφορωτέρη τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀμπελοφυγία αὐτῆς εὐρισκται ἐν μεγάλῃ ἀκμῇ ἡ καλλιέργεια τοῦ μεταξοσκώληκος ἐπασχολεῖ μέγαν ἀριθμὸν μεταξοσκώληκοτροφείων, ἡ δὲ ἐξαγωγή τῆς ἀκατεργίστου μετάξης ὑπερτερεῖ τὴν τῆς Σινκῆς και εἶνε τὸ κυριώτερον προῖον τοῦ βασιλείου. Ἡ βιομηχανία βραίνει βραδέως πρὸς τὴν πρόοδον αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὀρυκτῆς καυσίμου ὕλης ἐπιποτιοῦ. Τὸ ἔμποριον τῆς Ἰταλίας κατέχει δευτερευούσαν θέσιν και τοῖς τὸ ἔμπορικὸν αὐτῆς ναυτικὸν κατατάσσεται ἐν πέμπτῃ μερῇ ὡς πρὸς τὴν χωρητικότητά.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΛΕΚΗΣΕΙΣ

Ἄκσις 62.—1. Ποῖα εἶνε ἡ ἑκάστη τῆς Ἰταλίας.—2. Ποῖα εἶνε τὰ κυριώτερα αὐτῆς ὄρη.—3. Ποῖοι οἱ ποταμοί.—4. Ποῖαι αἱ λίμναι.—5. Ποῖαι αἱ πεδιάδες.—6. Ποῖαι νῆσοι εἶνε ἡ Ἰταλία.—7. Ποῖοι εἶνε οἱ κυριώτεροι αὐτῆς λιμῆνες.—8. Τί γνωρίζεις περὶ τοῦ ἡμπορίου και τῆς βιομηχανίας αὐτῆς.—9. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς.—10. Ποῖον εἶνε τὸ κυριώτερον αὐτῆς προῖον.—11. Ποῖα εἶνε τὰ ἡρασιστα αὐτῆς.—12. Εἰπὲ τρεῖς μεγάλας πόλεις εἰς τὴν Ἄνω Ἰταλίαν, τρεῖς εἰς τὴν Μέσην και τρεῖς εἰς τὴν Νότιον.—13. Ποῖος εἶνε οἱ κυριώτεροι λιμῆνες αὐτῆς.—14. Εἰπὲ τίς πόλις αἵτινες ἔχουσι πανεπιστήμιον.—15. Ποῖα εἶνε αἱ ἀποικία αὐτῆς.—16. Ποῖας πύλεις ἡνωτικῆς ἐν Ἰταλίᾳ συνδεδεμένας διὰ σιδηροδρόμου.—17. Ποῖος ἐν Σικελίᾳ.—18. Εἰπὲ διαφόρους ἀρχαῖας ἑλλῆν. πόλεις ἐν Ἰταλίᾳ.

Άποικία της Ιταλίας

Ἡ Ἰταλία μετ' ἀτυχῆ πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἀβυσσινίας, ἠναγκάσθη νὰ περιορισθῆ καὶ πάλιν εἰς τὸν λιμένα τῆς Μασαίας καὶ τῆς Ἀσόβης ἐπὶ τῆς Ἀφρικανικῆς περῆλαιας.

ΙΒΗΡΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Ὁκεανικὸν ἐν τοῖς παραλίοις καὶ Ἠπειρωτικὸν ἐν τοῖς μεσογείοις.

Ἐδαφος. καρποφόρον.

Κόλποι. Ὁ τῆς Οὐαλεντίας, ὁ τῆς Μαλλάγας, ὁ τῶν Γαδειρῶν καὶ ὁ τῆς Σετοῦβλάγας.

Λιμένες. Οἱ τῆς Βαρκελώνης, τῆς Οὐαλεντίας, τῶν Γαδειρῶν, τῆς Λισσαβώδος, τοῦ Ὀσίουον κτλ.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Φινιστέρον, τὸ τοῦ Ἀγ. Βικατίου, τὸ Τραγαλιγῶ, τὸ Γιβραλτῶ κτλ.

Νῆσοι. Βαλικαίδες, Μυόρακα, Μα-

γιόρακα καὶ Παντοῦσα ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Πορθομοί. Ὁ τοῦ Γεβραλτάρ.

Ὄρη. Τὰ Καταβραβὰ ἐν οἷς καὶ τὸ Κασιλλιανὸν ὄροσπέδιον, τὰ Πηθηναῖα, τὰ Κασιλλιανὰ, τὰ Ἀνδαλουσιανὰ (Σιέρα Μορένα) τὰ Μεσημβριανὰ ὄρη (Σιέρα Νεβάδα κτλ.).

Πεδιὰδες. Ἡ Ἱβηρικὴ, ἡ τῆς Μορένας, ἡ τῆς Μαλλάγας.

Ποταμοί. Ὁ Ἐβρος, ὁ Γουαδαλκιβίρος, ὁ Γουαδάνιας, ὁ Τάγος, ὁ Δούρος καὶ ἄλλοι.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Ἐκτασις 92600 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65119.

Πληθυσμὸς 5,700,000. Ἑλλάς 2,434,000.

Προσπολιτισμὸς 280 ἐκ. Ἑλλάς 100 ἐκστ.

Λημῶσιον χρέος 4 δισ. 300 ἐκ. φρ. Ἑλλάς 830 ἐκστ.

Πολεμικὸν ναυικὸν 34 εὐσφρα πλ.τζ. Ἑλλάς 45.

Ἐμποριον 300 ἐκ. φρ. Ἑλλάς 100 ἐκ.

Ἐμπορικὸν ναυικὸν 91 χιλ. τόν. Ἑλλάς 360 χιλ. τόν.

Σιδηόδρομοι 2350 χιλόμε. Ἑλλάς 1000 χ.

Κλίμα. Εἰς τὰ παραλία θερμὸν καὶ νεσῶδες, εἰς τὰ μεσόγεια γλυκὸ καὶ θριμενὸν.

Ἐδαφος εὐφορον ἀλλ' οὐχὶ καλῶς καλλιεργημένον.

Πολίτευμα. Συνταγματικὸν. Θρησκεια. Καθολικὸν.

Διοικητικὴ Διαίρεσις.

Τὸ Βασίλειον τῆς Πορτογαλίας διαίρεται εἰς 21 περιχίλις, ἐξ ὧν δύο ὠκεάνειοι, αἱ Ἀζόροι νῆσοι καὶ ἡ Μαδέρα.

Αἱ Ἀζόροι κτίνται ἀπέναντι τῆς Πορτογαλίας εἰς ἀπόστασιν 800 χιλόμε. Ἡ δὲ Μαδέρα κτίνται ἀπέναντι τοῦ Μαρόκου καὶ παράγει σίλον περιχίτητον.

Κυριώτερα πόλεις. Λισσαβὸν 308 χ.κ. μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, θανατίστος ὄρεος καὶ ὠρεῖται λιμὴν ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικῆς εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τάγος, πρωτ. τοῦ κράτους. Ὁμάρτεν (140 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Δούρου ἐμπορικὸς λιμὴν, ἡ βιομηχανικωτέρα πόλις.

του βασιλείου και κέντρον εμπορίας. Καίμαρξ επίσημος διά τὸ πανεπιστήμιόν της.

Οικονομικὴ Ἀποψις

Ἡ Γεωργία, ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς Πορτογαλίας εἶνε σχετικῶς ὀλίγου λόγου ἄξι.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ

Ἔκτασις 2150000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 4,270,000 κατ.

Αἱ κυριώτεραι πορτογαλικαὶ ἀποικίαι εἶνε. Ἐν Ἀφρικῇ αἱ νῆσοι τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου, ἡ Μεζμβίκη ἀπέωντι τῆς Μαδαγασκάρης. Ἐν Ἀσίᾳ ἔχει ἐπίσης κτήσεις τινάς, ἐν Ἰνδοκίᾳ καὶ Ὀκεανῷ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς τῆς Τιμόρης, μίαις τῶν νήσων τῆς Σουδῶν.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Ἔκτασις 504500 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 18,090,000 κ. Ἑλλάς 2,434,000

Προϋπολογισμὸς 770 ἐκ. φρ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Δημόσιον χρέος 7 δισεκ. 200 ἐκ. Ἑλλάς 830 ἐκ.

Στρατὸς 100 χιλ., ἐν καιρῷ πολέμου 300 χιλ. Ἑλλάς 120 χιλ.

Πολεμικὸν ναυικόν. Τὸ πλεῖστον τοῦ μεγάλου αὐτῆς στόλου καταστράφη κατά τὸν Ἰσπανοαμερικανικὸν πόλεμον καὶ σήμερον ἀριθμεῖ 48 πλοῖα ἐξ ὧν 7 θωρηκτὰ. Ἑλλάς 45.

Ἐμποσίον 1 δισ. 500 ἐκατ. Ἑλλάς 100 ἐκ.

Ἐμποσίον ναυικὸν 470000 τόν. Ἑλλάς 360,000 τόν.

Σιδηρόδρομοι 14,100 χιλόμε. Ἑλλάς 1000 χιλ.

Ἐλευθερίων θρησκευμ. Καθολικόν. Πολίτευμα Συναγματικόν.

Κλίμα ποικίλον.

Διοικητικὴ Διαιρέσις.

Τὸ Βασίλειον τῆς Ἰσπανίας διαίρεται εἰς 49 ἐπαρχίας. Αἱ Βαλεαρίδες νῆσοι (Μαγιόρκα, Μινόρκα, Ἴβικη) καὶ αἱ Ἀρκανικά νῆσοι τῶν Καναρίων ἀποτελοῦσι δύο ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων.

Κυριώτεραι πόλεις. ΜΑΣΡΙΝΗ (512 χ.κ.) πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου πόλις ὡραία μετὰ μουσεῖον, πανεπιστημίον καὶ ἀστεροσκοπεῖον.

Βασιλεύσην (272 χιλ. κ.) ὁ πρῶτος λιμὴν τῆς Ἰσπανίας καὶ εἰς τῶν κυριωτέρων τῆς Μεσογείου. Εἶνε δὲ ἡ βιομηχανικωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα

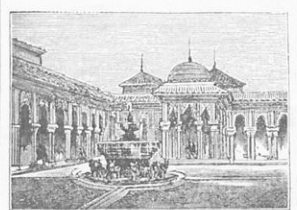
πόλις τῆς Ἰσπανίας. Βαλεντία (204 χιλ. κατ.) πόλις βιομηχανος.

Σεβίλλη, (150 χιλ. κ.) μετὰ πανεπιστημίον, ἡ πρωτεύουσα τῆς ὡραίας Ἀνδαλουσίας, ἐν ἧ σφάζεται τὸ ἀραβικὸν ἀνάκτορον τοῦ Ἀλκαζάρ.

Γρανάδα (75 χιλ. κ.) ἡ ἄλλοτε καθέδρα τῶν Μαυριτανῶν βασιλέων.

Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ ὤμοισιν ὑπάρει ἡ συνοικία Ἀλάμβρα, ἔνθα τὸ καταρροῦν βιωματικὸν ἀνάκτορον τῶν μαύρων βασιλέων, οὕτως ἐρημίζοντο αἱ λαμπρόταται αἰθούσαι καὶ οἱ μαγικτοὶ ἀέραντοι κήποι διὰ πύθκων κεκοσμημένοι.

Μαλάγα (135 χιλ.κ.) ἐπὶ τῆς Μεσογείου δεύτερος λιμὴν τῆς Ἰσπανίας. Γάδικα λιμὴν ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ,

ΑΛΑΜΒΡΑ

παράγουσα οἶνον καὶ σταφίδα. Ἄλλαι πόλεις. Νέα Κασχιδόν (Κασθαγιένη) πόλις ὄχυρᾶ. Σαρωάσσα μετ' ἀκρόπολιν καὶ πανεπιστημίον. Τολιδόν, Βαλλιάδολιδον, Μουρία κτλ.

Τὸ ἀκρωτήριον Γιβραλτάρ μετ' ὤμοιων πόλιν καὶ φρούριον ἰσχυρότατον ἀνήκει εἰς τοὺς Ἀγγλοῦς.

Οικονομικὴ ἀποψις. Ἡ Ἰσπανία ἔχει πλεονεξίατα μεταλλεῖα, ἀλλ' ἡ ἐμεταλλεύσει αὐτῶν γίνεται ἀτελῶς. Ἡ γεωργία ἐν γένει εἶνε παρεμυλημένη, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον προῖον αὐτῆς, κατὰ δεύτερον λόγον τὰ μέταλλα καὶ οἱ καρποί. Ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον ὀλίγον ἀμάρχουν.

Ἰσπανικαὶ ἀποικίαι. Οἱ Ἰσπανοὶ διασπέρντες ἄλλοτε ὡς κατακτηταὶ καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὰ μεγάλα τοῦ Εἰρηνικοῦ ἄρχιπελάγῃ ἀπεπέσθησαν κατ' ὄλιγον τῆς Ἰσπανίας ἀποτελέσαντας ἴδια κράτη, τὸ δὲ ὕπολοιον τοῦ μεγάλου αὐτῆς ἀποικιακοῦ κράτους ἀπόλεσαν ἐπίσης ἡ Ἰσπανία κατὰ τὸν πρῶτον Ἀμερικανὸν πρό πενταετίαν πόλεμον καταστραφέντος ἐν Κούβα καὶ Μανίλλῃ ἅπαντος τοῦ Ἰσπανικοῦ στόλου ὑπὸ τῆς ἑνωτέρας ναυτικῆς δυνάμεως τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἰς

ἧς καὶ περιήλθεν ὅπαν σχεδὸν τὸ τεῖος Ἰσπανοαποικιακῶν κρατῶν. Ἐλόχνηται δὲ τινες κτήσεις ἐν Ἀφρικῇ ὅσων ὀλίγον σημαίνουν πλῆν ἐἰς τὴν Ἰσπανικὴν Κυβέρνησιν ὡστε ἀπεράσειε καὶ τὴν καθήρησιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν Ἰσπανικοῦ Ὑπουργείου.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ταῦτα εἶνε 1) ἡ Γαλλία μετὰ τοῦ Μονακίου καὶ τῆς Ἀνδόρρας. 2) Ἡ Ἑλβετία, 3) τὸ Βέλγιον, 4) ἡ Ὀλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον, 5) ἡ Γερμανία, 6) ἡ Ἀδριανουργγία.

Γ Α Λ Λ Ι Α

Ἔκτασις 529000 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 68119.

Πληθυσμὸς 38 1/2 ἐκατ. κατ. Ἑλλάς 2434000.

Προϋπολογισμὸς 3 δισεκ. (Περσίαν 30 ἐκατ.). Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Ἐμποσίον 7 δισεκ. 700 ἐκατ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Δημόσιον χρέος 30 δισεκατ. Ἑλλάς 830 ἐκατ.

Στρατὸς 3 ἐκατμ. Ἑλλάς 120 χιλ.

Στόλος 110 θωρηκτὰ καὶ καταδρομικά, Ἑλλάς 45 θωρηκτὰ, ἐξ ὧν 5 θωρηκτὰ καὶ καταδρομικά.

Ἐμποσίον ναυικὸν 980 χιλ. τόν. (1212 ἀτμόπλ.). Ἑλλάς 360 χιλ. τόν. (160 ἀτμόπλοια).

Σιδηρόδρομοι 41 χιλόμε. Ἑλλάς 1000 χιλόμε.

Πολίτευμα δημοκρατικόν. Θρησκευμα. Καθολικόν.

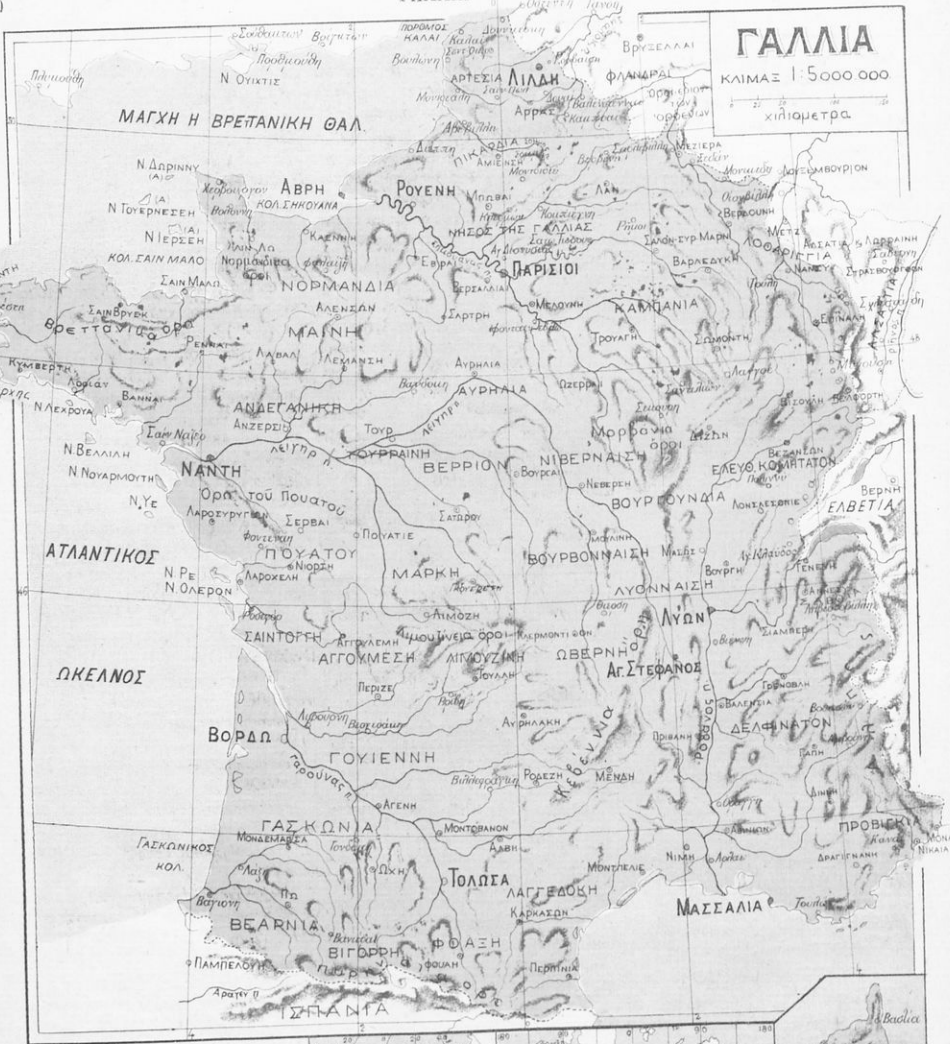
Κλίμα θερμὸν καὶ ἴσχυρὸν πρὸς Ν. συγκεκαρμένον πρὸς Β.

Ἐδαφος εὐφορον καὶ καλῶς καλλιεργημένον.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΘΗΣΕΙΣ

Ἄσκησ. 63—1. Πόλις πρωτεύουσα ἀποτελεῖ μέρος ἡ Ἰσπανίας.—2. Πόλις εἶνε ἡ ἑκτασις τῆς Ἰσπανίας καὶ ποῖα τῆς Πορτογαλίας;—3. Ποῖον εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς Ἰσπανίας;—4. Πόλις ἡ πλείουσι χωρίζει ὁ πορθμὸς τοῦ Γιβραλτάρ;—5. Εἰς ποῖον ἀνήκει τὸ Γιβραλτάρ;—6. Κατὰ ποῖον πλοῖον ἀπέλασε ἡ Ἰσπανία τὸ πλεῖστον τοῦ ἀποικιακοῦ αὐτῆς κράτους;—7. Ποῖα εἶνε ἡ βιομηχανικωτέρα πόλις τῆς Πορτογαλίας;—8. Εἰς ποῖαν πόλιν ἄπαρχαι πανεπιστημίον;—9. Ποῦ κένεται αἱ Ἀζόροι νῆσοι, ποῦ δὲ ἡ Μαδέρα;—10. Ποῖα εἶνε ἡ πρῶτ. τῆς Ἰσπανίας καὶ ποῖα ἡ τῆς Πορτογαλίας;—11. Πόλις ἑκτασις ἔχουσα αἱ πορτογαλικαὶ ἀποικίαι καὶ ποῖαι εἶνε αἱ κυριώτεροι αὐτῶν;—12. Εἰπὶ τοὺς μεγάλους λιμένας τῆς Πορτογαλίας. —13. Εἰπὶ τὰς ἑλώσας πανεπιστημίον Ἰσπανίας πόλεις. —14. Εἰπὶ μίαν πόλιν τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τοῦ Γουαθαλαιβίου. —15. Εἰπὶ μίαν πόλιν βιομηχανικὴν ἐπὶ τοῦ Δούρου. —16. Πόλις εἶνε τὸ κυριώτερον προῖον τῆς ἐλαγωγῆς τῆς Ἰσπανίας;

ΓΑΛΛΙΑ

Φυσική άποψη.

Κόλποι. Ο Καλβados, ο Σαιν-Μαλω, ο Γασκωνικός, ο Δυσηικός.
Άκρωτήρια. Τό Καλαίσιον, το τής Χάρτης, το του άγ. Ματθαίου.
Χερσόνησοι. Η Κοκιντή και η Βρετινή.
Όρη. Τό ήμισυ περίπου τής Γαλλίας είνε πεδινόν ή λοφώδες, τό δ' επίλοιπον όρεινόν, έν ώ διακρίνονται αι εξής όροσειραι.

Τά Πυρηναία χωρίζοντα τήν Γαλλίαν από τής Ισπανίας. Αί Άλπεις, έν αις τό Λευκόν όρος και ή Σενή, δι' ου διερχεται ή σιδηροδρομική συ-

ργής (12 χιλιόμε.) θέτουσα εις συγκοινωνιών την Ιταλίαν μετά της Γαλλίας, ὁ Ἰόρδας, ἡ Κρήνη, τὰ Βόσγια, τὰ Ἀρδανὰ, τὸ Χρυσῶν ὄρος.

Ποταμοί. Ὁ Ῥοδῶν (1760 χιλίωμ.) πηγάζων ἐκ τοῦ ἄγ. Γεωργίου ἐν Ἑλβετία καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Μεσόγειον, ὁ Γαρονας (560 χιλ.) πηγ. ἐκ τῶν Πυρηνῶν καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, ὁ Λείγηρ (875 χ.) ἐκ τῶν Κρηενῶν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, ὁ Σηκουάνας (770 χιλίωμ.) ὅστις διερχόμενος διὰ τῶν Παρισίων ἐκβάλλει εἰς τὴν Μάγχην.

Διοικητικὴ Διαίρεσις.

Ἡ Γαλλία διαιρεῖται εἰς 86 νομούς. Κυριώτεροι πόλεις: ΠΑΡΙΣΙΟΙ (2,540,000 κατ.) πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας κειμένη ἐπὶ τῶν ὄρων τῶν Σηκουάνας εἶνε μετὰ τὸ Λονδίον ἡ πολυπληθεστάτη πόλις τοῦ κόσμου. Οἱ Παρισιοὶ εἶνε πόλις βιομηχανικωτάτη, πλουσιωτάτη καὶ λίαν ὀχυρὰ ἐκλούσα τὴν προσέγγιον ὄλου τοῦ κόσμου, ἔχει λαμπρὰ πρόστασια, ὅλησιν καὶ καταρτίσας πεδύδας, ἀνάκτορα πολυτελέστατα, μέγα πανεπιστήμιον, ἀκαδημία, μουσεῖα καὶ θεωρεῖται ὡς κέντρον τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. Πλησίον τῶν Παρισίων κείνται αἱ Βερσαλλίαι (55 χιλ. κατ.) ἡ πόλις καθέδρα τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας, ὁ Ἄγιος Διονύσιος (54 χ. κ.) ἐνθα οἱ τάφοι τῶν βασιλέων, αἱ Σέρβα καὶ Φοντανβλιό. Λίλη (216 χιλ. κ.) ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ. Καλαί (57 χιλ. κ.) ὄπθην ἐκ Γαλλίας μεταβαίνουσιν εἰς Ἀγγλίαν. Χερβοπόγγ (40 χιλ. κ.) λιμὴν πολεμικῆς. Καὴν ΝΔ. τῆς Ἀδρῆς ἔχουσα πανεπιστήμιον. Ρέναι (70 χιλ. κ.). Ἐπεροὺ ὀνομαστὴ διὰ τοῦς καμπανίτας σίτους τῆς. Βελανῶν κέντρον ὄρολοποιίας. Δουνκέρκη πολεμικῆς λιμὴν παρὰ τῶν πορθῶν τοῦ Καλαί. Ρουέν (123 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Σηκουάνας βιομηχανικωτάτη καὶ χρησιμεύουσα ὡς λιμὴν τῶν Παρισίων. Ἀβρη (119 χ. κ.) παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σηκουάνα λιμὴν ὀχυρῶς. Βρυῆν πολεμικῆς λιμὴν συνδέσμενος τηλεγραφικῶς μετὰ τῆς Ἀμερικῆς. Νάνη (124 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Λείγηρος διενεργουσα μέγα ἐμπόριον μετὰ τῶν Ἰνδῶν καὶ Ἀφρικῆς. Ἀνζήλια (Ὁρλεάνη) (67 χ. κ.) ἔχουσα ἐργοστάσια ὑφασμάτων. Νανὸ (96 χ. κ.) παρὰ τὰ γερμανικὰ σύνορα. Λιζὼν (65 χ. κ.) κέντρον τοῦ σίτου τῆς Βουργουνδίας.

Ἐν τῇ Νοτίῳ Γαλλίᾳ πόλεις ὀνο-

μασταὶ εἶνε: Λυὸν (466 χ. κ.) πέντε πόλις τῆς Γαλλίας ὀχυρὰ καὶ βιομηχανικωτάτη. Ἄγ. Σιέφανος (136 χ. κ.) πολλὰ ἔχουσα μηχανουργεῖα καὶ ἐξάγουσα γαλιόθρακας. Ρουερόβρη (34 χ. κ.) πολεμικῆς λιμῆν. Βορδὸ (257 χ. κ.) περιώνυμος διὰ τοῦς σίτους τῆς. Τολόσσα παρὰ τὰ σύνορα τῆς Ἰσπανίας ἔχουσα πανεπιστήμιον, ἐν αὐτῇ λέγεται ὅτι κατέθεσεν ὁ Βρέννος τῶν Γαλατῶν μέρος τῶν θησαυρῶν τοῦ μαυεῖου τῶν Δελφῶν ὅπερ ἐσύλησεν. Μοντιπελι ἐπίσημον διὰ τὴν ἱατρικὴν σχολὴν του. Σιτῆ (32,700 χ. κ.) πρὸς Δ. τῆς Μασσαλίας. Λιμὸζή (78,000 χ. κ.) Γρενὸβίλη (64 χ. κ.) ἔχουσα πανεπιστήμιον. Κλερμόνη (51 χ. κ.) πρὸς Δ. τῆς Λυὸνος. Μασσαλία (442 χ. κ.) εἰς ἐκ τῶν πρώτων λιμένων τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς ὀρηλίου κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Φυλακίων. Τουλὸν πολεμικῆς λιμῆν. Νίκαια ὀνομαστὴ διὰ τὸ γλυκὺ αὐτῆς κίμα. Ἀντίσσο (Αἰάκειον) (17 χ. κ.) πρὸς τῆς νήσου Κύρου.

Οἰκονομικὴ Ἀποψις

Ἡ Γαλλία οὕσα χώρα πλουσιωτάτη ἔχει ἐδαφὸς γονιμωτάτων διουρούμενον ὡς πρὸς τὴν παραγωγὴν εἰς ζῶνας τρεῖς ἦτοι τὴν ζῶνην τοῦ σίτου εἰς τὰ βόρεια, τὴν ζῶνην τῆς ἀμπέλου καὶ ἀραβισσίου εἰς τὴν μέσην Γαλλίαν καὶ τὴν ζῶνην τῆς λαίας, κασάνων καὶ σίκακος εἰς τὰ νότια. Καθ' ὅλας ταύτας πρέφονται ἀριστα εἶδη κατοικίδων ζῶων, ἀλλὰ τὰ μεταλλικὰ προϊόντα πλὴν τοῦ σιδήρου καὶ λιθάνθρακος δὲν ἀφθονοῦσιν ἐν αὐτῇ. Ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἡ Γαλλία εἶνε δευτερεύουσα χώρα τῆς Ἑβρώπης, καίτοι εἶνε περιώνυμη τὰ προϊόντα αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν μεταξουργίαν, ἐριουργίαν, σινοποιίαν, βυρσοδεψίαν καὶ χαρτοποιίαν. Ἐχουσα δὲ ἡ Γαλλία μεγάλαν καὶ ταχεῖαν συγκοινωνίαν πρὸς τε τὰς πολλὰς κτήσεις αὐτῆς καὶ πρὸς ἅπαντα τῶν κόσμων γενικῶς ἄσκει μέγα καλ' ὄλα τὰ εἶδη ἐμπορίου καὶ δύνανται ἀ θεωρηθῆ ὡς ἐν τῶν ἐμπορικωτάτων κρατῶν.

ΑΠΟΙΚΙΑΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Ἐκταίς 3 ἑκατ. 800 χ. τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 43 ἑκατ.

Ἐν Ἀφρικῇ τὴν Ἀλγερίαν 3 ἐκ. τὴν Σενεγάλην 1 ἐκ. καὶ μέρος τοῦ Σουδάν, τὸ Γαλλικὸν Κογκόν, τὴν μεγάλην νήσον Μαδαγασκάρην 3 1/2 ἐκ. καὶ ἄλλας.

Ἐν Ἀσίᾳ πέντε πόλεις εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Γαλλικὴν Κοκχινῶν καὶ τὸ Τεχάινον.

Ἐν Ὀκεανίᾳ τὴν Νέαν Καληδονίαν μετὰ τῶν νήσων Ταϊτοῦ καὶ Μαροαίας.

Ἐν Ἀμερικῇ τὰς νήσους Ἄγ. Πέτρον καὶ Μικελόνην εἰς τὰς Μιαρῆς Ἀντίλλας τὴν Μαρινιάν, Γουαδελούπην καὶ ἄλλας μικροτέρας.

Αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλίας προστατευόμεναι χώραί εἶνε:

Ἐν Ἑυρώπῃ. Ἡ ἀπόλυτος ἡγεμονία τοῦ Μονακοῦ (22 τετρ. χιλ. καὶ 15 χ.) ἔχουσα ὡς πρωτεύουσαν τὸ Μόντε Κάρλο σφαιροζόμενον διὰ τὰ τυχερὰ παιχνίδια. Ἡ δημοκρατία τῆς Ἀνδόρρας (385 τετρ. χιλ. καὶ 12 χιλ. κ.) ἦτις κείτα ἐπὶ τῶν Πυρηνῶν καὶ ἀποτελεῖται ἐκ χωρίων.

Ἐν Ἀφρικῇ. Ἡ Ἀντιβασιλεία τῆς Τύνιδος καὶ Αἰθιοπικὰ τινα κρατίδια κείματα παρὰ τὴν Σενεγάλην.

Ἐν Ἀσίᾳ Ἡ αυτοκρατορία τοῦ Ἀνὰμ (6 ἐκ.) τὸ βασίλειον τῆς Καμβόδης κτλ.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Ἐκταίς 41,350 τετρ. χιλ. Ἐλλὰς 65,419.

Πληθυσμὸς 3,120,000. Ἐλλὰς 2,434,000.

Προθυπολογισμὸς 166 ἐκ. Ἐλλὰς 100 ἐκ.

Ἐμπορίων 1 ὀνοσκ. 700 ἐκ. Ἐλλὰς 100 ἐκ.

Σιγατὸς 480 χιλ. ἀνδρῶν Ἐλλὰς 120 χιλ.

Σιδηοδρομοὶ 3,824 χιλίωμ. Ἐλλὰς 1000.

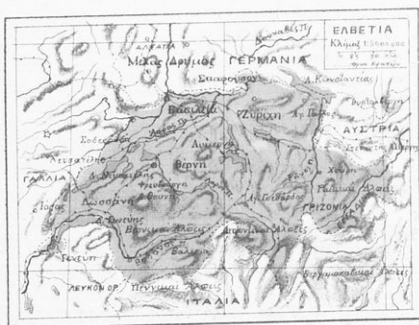
Ἐυκρατοῦν θηζόμενα τὰ 6/10 διαμαρτυρούμενοι καὶ τὰ 4/10 καθόλοι.

Ἐυκρατοῦσα γλῶσσα τὰ 2/3 ὀμιλοῦσι τὴν γερμανικὴν καὶ τὸ 1/3 τὴν γαλλικὴν.

Ἐκπαιδευσις ἀρίστη διενεργουμένη διὰ πλείστον σχολείων, 4 πανεπιστημίων, 2 ἀκαδημιῶν καὶ 1 πολυτεχνείου.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκη. 64.—1. Ὀνόμασον τὰς ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα πόλεις τῆς Γαλλίας.—2. Πόλιον εἶνε τὸ ἐμπόριον τῆς Γαλλίας.—3. Πόλις εἶνε ὁ ὀχυρὸς λιμὴν.—4. Πόλις εἶνε αἱ ἐν Ἀμερικῇ κτήσεις αὐτῆς.—5. Πόλις ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ.—6. Πόλις αἱ ἐν αὐτῆς προστατευόμεναι χώραί.—7. Πόλις εἶνε ὁ κυριώτερος ποταμὸς αὐτῆς.—8. Πόλις τὰ ὄρη.—9. Πόλις ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς.—10. Πόλις αἱ κατὰ ἔτην αἱ κατὰ θέλασαν ὄνομασι τῆς.—11. Εἶπὲ 4 μεγάλας πόλεις ἐν τῇ βορείῳ Γαλλίᾳ.—12. Εἶπὲ 5 τοιαύτας ἐν τῇ Νοτίῳ Γαλλίᾳ.

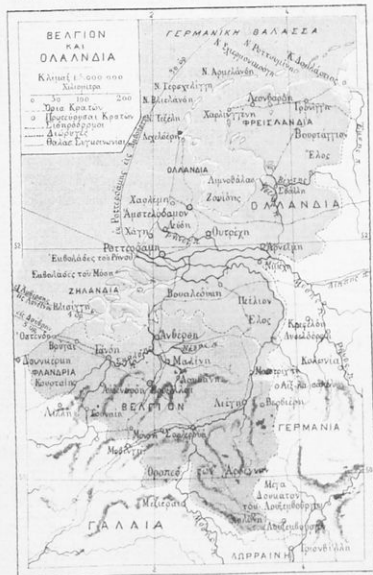

Κλίμα εύκρατον και υγρύνον.
 Έδαφος καρποφόρον και καλώς
 καλλιεργημένον.

Φυσική Άποψις

Όρη. Ό Όρος και αί Άλπεις,
 των οποίων η ύψηλότερα κορυφή είνε
 τό λευκόν όρος τό ύψηλότερον των έν
 Ευρώπη.

Ποταμοί. Ό Ρήνος παρέρχον έκ
 των Άλπεων και δεχόμενος άπειρούς

παρποτάτους έκβάλλει εις την Γερ-
 μανικήν θάλασσαν. Ό Ροδανός, ό
 Ίνος και ό Άσας.

Λίμνη. Η Γενεύη (578 τετρ.
 χιλ.), ή Βοδενσή (546 τετρ. χιλ.),
 ή Ζυρίχη (88 τ. χ.), ή Νεοσαίη
 και άλλαι.

ρολογισποίας, μεταξουργίας και πανε-
 πιστήμιον.

ΒΕΡΝΗ (55 χιλ. κατ.) πρωτ. της
 όμοσπονδίας, πόλις βιομηχανος έχουσα
 πανεπιστήμιον.

Βασιλεία, μεγάλη έμπορική άποθήκη
 του έλθετικού έμπορίου μετά της
 Γερμανίας έχουσα πανεπιστήμιον.

Δοξάνη πλάσιον της λίμνης Γενεύης
 έχουσα πανεπιστήμιον, άσπεροσκεπείον
 και προκαλούσα πληθύν επί-
 περιγητών. **Νεοσαίη** επί
 της όμοσπονδίας έχουσα
 έργαστάσια όρωρολογισποίας.
Ανκέρη τό κέντρον των πε-
 ριρηγών της Έλθετίας, Ζυ-
 ρίχη έχουσα πανεπιστήμιον
 και άμυαία βιομηχανία.

Οικονομική Άποψις

Τά όρη της Έλθετίας είνε
 πτωχά εις μεταλλεία. Τό
 λίαν όρεινόν αυτής έδαφος
 δεν λυσitelεί άπαρκώς εις
 την γεωργία, άλλ' αί νομαί
 είνε εξαίρετοι και έν αύταίς
 πολυέριθμα κτήνη διατρέ-
 ρονται.

Έπί του έλθετικού Όρα
 κατασκευάζεται εξαίρετος
 τυρός γνωστός υπό τό όνομα
 γαβιέρας.

Η Έλθετία είνε χώρα
 βιομηχανικωτάτη, ή όρω-
 λογισποία κατέχει την πρώ-
 τήν θέσιν. Πλήν των έκ του
 έμπορίου προσόδων προσ-
 θενται και αί προερχόμεναι

εκ των πολυαριθμών περιρηγών, οί-
 τινες όπως θαμνάσαι τάς φυσικάς της
 χώρας καλλόνιας έπισκεπτόνται την
 Έλθετίαν.

Τό έμπορίον της Έλθετίας είνε
 σημαντικώτατον και ηρώθη τό μέ-
 γιστα από της διατρέσεως του άγ-

Γουθάρδου, ήτις θέτει την Έλθετίαν
 έν συγκοινωνία μετά της Ίταλίας.

Άποικία. Η Έλθετία δεν έχει
 άποικίας.

ΒΕΛΓΙΟΝ

Έκτασις 29,500 τετρ. χιλ. Έλ-
 λας 65,119.

Πληθυσμός 6,670,000 κατ. Έλ-
 λας 2,434,000.

Προϊπολογισμός 430 εκ. φρ. Έλ-
 λας 100 εκ. φρ.

Αμύσιαον χρέος 2 δισεκ. 300 εκ.
 Έλλάς 830 εκ. φρ.

Στρατός 300 χιλ. άνδρών. Έλλάς
 120 χιλ.

Έμπόριον 3 δισεκ. 300 εκ. Έλ-
 λας 100 εκ.ατ.

Στόλος δεν ύπάρχει.
 Έμπορικόν ναυτικόν 93 χιλ. τόν.

Έλλάς 360 χιλ. τόν.
 Σιδηρόδρομοι 4600 χιλόμε. Έλ-
 λας 1000 χιλ.

Πολύημισια συνταγματικόν μετά
 δύο βουλιών.

Θρησκείμα επικρατούν τό των δια-
 μορτηριζόμενων.

Γλώσσα λαϊκόν ή γερμανική
 και ή γαλλική.

Έκπαίδευσις λίαν προηγμένη.

Κλίμα συγκεκριασμένον και υγρύν.
 Έδαφος εύχ ή πολύ καρποφόρον.

Πρωτόια, δημητριακά καρποί, λι-
 νον, κανόνις, μέταλλα και γαϊάν-
 θρακες.

Φυσική Άποψις

Όρη. Τά Άρδεννα.

Ποταμοί. Ό Μαύρος και ό Σκά-
 δος έκβάλλοντες εις την γερμανικήν θά-
 λασσαν.

Διοικητική Διαίρεσις

Τό Βέλγιον διαίρεται εις 9 έπαρ-
 χίας. Πρωτεύουσα αυτού είνε αί ΒΡΥ-
 ΞΕΛΛΑΙ (207 χιλ. κ.) ώραιωτάτη πόλις
 έχουσα μεγάλην βιομηχανία και διε-
 ξάγουσα μέγα έμπορίον. Πήσιον αυ-
 του κείται τό Βατελφρον, ένθα ήτήθη
 τή 1815 ό Μίγας Ναπολέων. Αμ-
 βέρσκι 262 χιλ. κ. επί του Σκάλδου
 εις έκ των πρώτων έμπορικων λιμε-
 νων.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκησ 61.—1. Ποία είνε ή πρωτεύουσα
 της Έλθετίας;—2. Ποία πόλις έχουσι πανε-
 πιστήμιον;—3. Είπτε τάς επί λιμνών κειμένας
 πόλεις.—4. Διατεί οι έννοι έπισκεπτόνται την
 Έλθετίαν;—5. Ποία είνε τά όρη της Έλθε-
 τίας;—6. Ποιοι οι ποταμοί;—7. Τις ο πληθύν-
 σαι;—8. Ποία ή επικρατούσα γλώσσα και
 ποιόν τό επικρατούν θρησκείμα;—9. Είς τί ο-
 ρείλεται ή αύθις του έλθετικού έμπορίου;

νον μετά τους της Αγγλίας, της Νέας Υόρκης, του Αμβούργου και της Μασσαλίας. Γάβδη (162 χ. κ.) επί του Σκάλδης, Βελγίων κέντρον της κατασκευής βαμβακερών και λιγνών υφασμάτων, έχουσα πανεπιστήμιον και πολυτεχνείον. Λιέγη (Λυτήχη) 170 χ. κ. επί του Μείθου, έχουσα εργοστάσια όπλων και πανεπιστήμιον. Μαϊνί έχουσα βιομηχανίαν τρυφάτων. Ναϊρόν, Μόνη και Καρλεόδη εντός πλουσίου γαιανθρακώχου λεκανοπέδιου. Οτινίδη δεύτερα παράλιος πόλις έχουσα Ιαματικά λουτρά. Λουβάνη έχουσα πανεπιστήμιον.

Οικονομική άποψη

Ποσεία μεταλλεία γιάνθρακος, σιδήρου, ψευδαργύρου και χαλκού, πολυάριθμα κλωστήρια βάμβακος, έριου και λίνου. Η γεωργία είναι λίαν ανεπτυγμένη. Το Βέλγιον δέν έχει άποικίας, άλλ' ό βασιλείς των Βελγίων είναι κυρίαρχος του ανεξαρτήτου Κράτους του Κόγγου εν Άφρική.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Έκτασις. 33.000 τετ. χιλ. Έλλάς 65,419.

Πληθυσμός. 5,075,000 κατ. Έλλάς 2,434,000 κατ.

Προόπολις. 280 έκ. Έλλάς 100 έκ.

Αημόσιον χροίος. 2,300,000,000 φρ. Έλλάς 830 έκ. φρ.

Σιγάτος. 190 χιλ. Έλλάς 120 χιλ.

Στόλος 100 πλοία διάφορα. Έλλάς 45.

Έμπορικόν ναυτικόν 830 χιλ. τόν. Έλλάς 360 χιλ. τόν.

Έμποσιον. 5 1/2 δισεκ. Έλλάς 100 έκ.

Σιδηρόδρομοι. 2,700 χιλίωμ. Έλλάς 1000 χιλ.

Κλίμα. Υγρόν και όμηχλωδες.

Έδαφος Λίαν καρποφόρον.

Έπικρατούσν θρηόδευμα. Το των διαμετρωμένων.

Πολίτευμα. Συνταγματικόν μετά βουλήν και γερουσίας.

Φυσική άποψη

Όρη. Η Όλλανδία πεδινή ούσα στεριάν όρέων.

Ποταμοί. Ο Ρήνος, ό Μείθουσι και ό Σκάλδης.

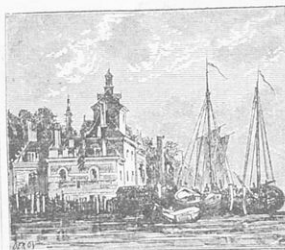
Νήσοι. Η Βαλχίση, ή Σχοούθη, ή Αρβάνθη, ή Βέρην και άλλα κείμενα εν τω Δέλτα του Σκάλδης.

Τό Έδαφος της Όλλανδίας είναι κατά

μέγα μέρος χαμηλότερον ή όσον χρειάζεται κατά τας μεγάλας παλιρροίας από των όπίων προφυλάσσεται διά προχωμάτων παχυμεγίστων. Ό πληθυσμός είναι λίαν συμπυκνωμένος.

Διοικητική διαίρεσις

Η Όλλανδία διαίρεται εις 11 έπαρχίαι. Πρωτεύουσα αυτής είναι το ΑΜΣΤΕΡΔΑΔΑΜΟΝ (513 χιλ. κατ.) σημαντικώτατος λιμήν επί ώθωρουσιν συνδεούσης τον κόλπον της Ζυιδερχέης μετά της Γερμανικής θαλάσσης· είναι εκτισμένη επί πασσάλων και διαίρεται εις 90 νησίδαια διά γεφυρών συγκοινωνούσα προς άλλα· αποτελεί την βιομηχανικώτατην πόλιν του βασιλείου και εν αυτή γίνεται σπουδαία καταργασία και έμποριον ζαχαρινών. Ρότερντάμη (309 χ. κ.) Έπί

ΑΠΟΡΙΣ ΡΟΤΤΕΡΔΑΜΗΣ

του Μείθου, πρώτος λιμήν του κράτους. ΚΑΡΠ (186 χ.κ.) πρωτεύουσα του βασιλείου. Λουδύδουρον (Λέιδεν) πόλις βιομηχανος. Ουτρέχτη και Γρόνηγγεν έχουσι άμφοτεροι Πανεπιστήμια.

Οικονομική άποψη

Η βιομηχανία της Όλλανδίας είναι όλιγου λόγου αξία· άλλα το έμποριον είναι λίαν άκαμίον και συνίσταται ίδιαι εις είδη προεργασίω εν των λιμνών αυτής άποικίω (πέπερι, καφέ, κιννάμωμον, κασσίτερος, ζυλεία) και εις έντοπίους τυρούς. Η Όλλανδική ναυτιλία ένω κατά τον 17ον αιώνα κατείχε την πρώτην θέση εν τη Εύρωπη, σήμερα άπέναντι των άλλων κατέχει δευτερευούσαν.

ΟΛΛΑΝΔΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ

Έκτασις. 2 έκ. τετ. χιλ.

Πληθυσμός. 35 1/2 εκατομ.

Αι Όλλανδικαί άποικίαι είναι πλουσιώτατα υπό έποψιν πληθυσμού και πλώτου. Αι κυριώτεροι κείμενοι εν Ωκεανεία είναι ή μεγάλη και ωραία νήσος της Ιάβας (24 έκ. κατ.), ή Νη-

σαυρός της Όλλανδίας, ή Σουμάτρα, και άλλα. Η Όλλανδία κατέχει έπίσης και νήσους τινάς εις τας Αντίλλας ως και την Ολλανδικήν Γουϊανήν εν τω Β. μέρει της Νοτ. Αμερικής.

ΜΕΤΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

Έκτασις. 2,587 τετρ. χιλ. Πληθυσμός. 217 χιλ. κατ.

Τό Μέγα Δουκάτον του Λουξεμβούργου κείται προς Α. της Νοτ. γαλιών του Βελγίου και έχει ως πρωτεύουσαν τó ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΝ. Είναι κράτος ολιθέτερον διοικητικόν συνταγματικώς και ανεξαρτήτως. Οι κάτοικοι του Δουκάτου είναι Γερμανοί καθολικοί.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Έκτασις. 540,667 τετρ. χιλίωμ. Έλλάς 65,419 κατ.

Πληθυσμός. 52,280,000 κατ. Έλλάς 2,434,000 κατ.

Έμποσιον. 9 δισεκ. φραγ. Έλλάς 100 έκ.

Γαϊάνθρακος. 100 έκ. τόν. Χνιός σιδήρος. 4 1/2 έκ. τόν.

Προόπολις. 4 δισεκ. 100 έκ. Έλλάς 100 έκ.

Αημόσιον χροίος. 15 δισεκ. 460 έκ. φράγκα Έλλάς 830 έκ.

Σιγάτος. Εν κυρίω είρηνης 590 χ. εν κυρίω πολέμου 2 έκ. 250 χιλ. άνδρων. Έλλάς 120 χιλ.

Πολεμικόν ναυτικόν. 42 φρεγάτα. Έλλάς 5.

Έμπορικόν ναυτικόν. 1 1/2 έκ. τόν. (1223 άτμόπλοια). Έλλάς 360 χιλ. τόν. 160 άτμόπλοια.

Σιδηρόδρομοι. 50,265 χιλίωμ. Έλλάς 1,000 χιλίωμ.

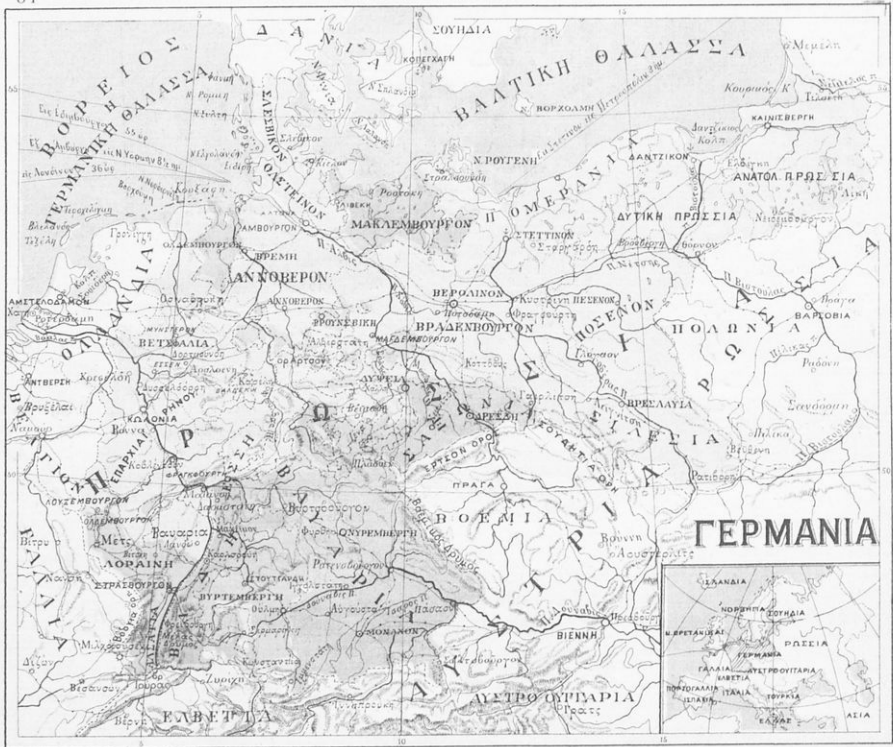
Θρηόδευμα. Τα 2/3 διαμετρω. και τό 1/3 καθολικοί.

Πολίτευμα. Αυτοκρατορική έμοσπονδία συνταγματική.

Κλίμα. Εύκρατον και προς μέν τας Α. είναι ήπειρωτικόν, προς Δ. δέ ώκεανείον.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΘΕΙΣ

Άσκη. 66 — 1. Πολύν έκτασιον έχει το Βέλγιον και πολύν ή Όλλανδία· 2. Ποίος είναι ό πληθυσμός έκαστου των κρατών τούτων; — 3. Ποιον το έμποριον; — 4. Ποιον το έμπορικόν ναυτικόν; — 5. Ποία είναι ή σπουδαιότερη των άποικίω της Όλλανδίας; — 6. Είπτε τας κυριώτερας πόλεις του Βελγίου και της Όλλανδίας· — 7. Ποία όρη έχει το Βέλγιον και ποίους ποταμούς; — 8. Τίνος κράτους είναι κυρίαρχος ό βασιλεύς των Βελγίων; — 9. Ποία χώρα προφυλάσσεται από της παλιρροίας διά προχωμάτων; — 10. Ποία είναι τα κυριώτερα είδη της Όλλανδίας; — 11. Είπτε τας διαφόρους κτήσεις της Όλλανδίας.

Φυσικά Ἄποψις

Κόλλιοι. Ἐν τῇ Βαλτικῇ, ὁ τῆς Δανubiᾶς, τῆς Ἀνβέρης, τοῦ Κιόλου, τῆς Πομερανίας. Ἐν τῇ Γερμανικῇ ὁ τῆς Ἐλχολάνδης, ὁ Ἰάδιος, ὁ τῆς Βοήμης.

Λιμένες. Ὁ τῆς Ἀνβέρης, ὁ τοῦ Ἀμβούργου, ὁ τοῦ Κιόλου καὶ ὁ τῆς Βοήμης.

Ὄρη. Τὰ Βόσγια, ὁ Γερμανικὸς Ἰόρας ὁ Μέλας Ἀερμός, ὁ Βοημικὸς Ἀερμός, ὁ Θουρίγγιος Ἀερμός, τὰ Σουηδῆται καὶ τὰ Γαίτια.

Πεδιᾶδες. Ἡ Μαγδεβουργικὴ ἢ Βαναυικὴ, ἡ μεγάλη κοιλάς τοῦ Κάτω Ἄλβου καὶ ἄλλαι.

Ποταμοί. Ὁ Δοίναβις, ὁ μεγαλύτερος πάντων, ὁ Ρήνος, ὁ Ἄλβις, ὁ Ὄδερως, ὁ Οὐιστολάς καὶ ἄλλοι.

Λίμνη. Ὑπέρχουσι πάμπόλλαι λίμναι, ἐξ ὧν ἡ μεγίστη εἶνε ἡ Στεδλίνχη.

Νῆσοι. Ἡ Ρουγίνη, ἡ Φλινδάρχη, ἡ Οὐσεδάμη καὶ ἡ Βολλίνη.

Πολιτικὴ κατάστασις

Ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία συνεκράθη μετὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τῷ 1871. Ἡ αὐτοκρατορικὴ ἔξουσία ἀνήκει τῷ βασιλεῖ τῆς Πρωσίας, ὅστις κανονίζει τὰ ζητήματα τῆς εἰρήνης, τοῦ πολέμου, τῶν εἰσνομικῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου ὑποδιχοζωμένων ὅστω εἰς τάξιν ὑποτελή ὄλων τῶν βασιλείων καὶ ἡγεμονῶν τῆς παλαιᾶς Γερμανικῆς Ὀμοσπονδίας. Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία περιέχει 26 μικρὰ καὶ μεγάλα κράτη, ἧτοι 4 βασιλείαι (τὸ τῆς Πρωσίας, τῆς Βυρτεμβέργης), 18 Δυνατεῖα καὶ ἡγεμονίας, 3 ἐλευθέρως πόλεις καὶ ἐν αὐτοκρατορικῶν ἐξάρτημα, ἧτοι τὴν Ἀλσατίαν καὶ Λωρραίνην. Πλὴν τῶν ἐλευθέρων πόλεων, ἕκαστον κράτος ἔχει ἴδιον ἡγεμόνα, κυβερνήτην, καὶ προὔπολουργόν.

1) ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΣΙΑΣ

Ἐκτασίς 348,355 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 32 ἑκατ. κατ.

Πόλεις. ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ 667,000

πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας, βιμεχανικὴ καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα πανεπιστήμιον, μουσεῖα, πινακοθήκην, ἀνάτορα κ.τ.λ. **Ποσοδάμη** πόλις στρατιωτικῆ—Μαγδεβουργον (215 χιλ. κ.) παράγει ἄφθονον ἄκχαρον. **Φραγκφούρη** (59 χιλ. κ.) λίαν βιομηχανία. **Στιπτόν** (140 χ. κ.) **Λειψίχη** (125 χ. κ.) ἔχουσα ὄχυρον λιμένα. **Καννέβιχη** ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 165 χ. κ. **Βουδαυία** (378 χ. κ.) βιομηχανικωτάτη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα πανεπιστήμιον. **Ποσόνη** (73 χ. κ.) πρωτ. τῆς Πρωσιακῆς Πολωνίας. **Γοττίνχη** (25 χιλ. κ.) ἔχουσα πανεπιστήμιον. **Νάλλη** (116 χ. κ.) ἔχουσα γαιανθρακωρυχία. **Μαγδούργον** μετὰ πανεπιστημίου. **Φραγκφούρη** (230 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Μίνου ποταμοῦ (τῆς ἑτέρας

ήμωνίμου ελευθερομένης επί του Όδε-
ρου) κλητέρα της πρώην Γερμανικής
έμοσπονδίας και πατρίς πολλών εβό-
λων ανδρών. **Κολωνία** (329 χιλ. κ.)
έχουσα μέγιστον Γερμανών νών και
σημειωμένη διά τὸ ἑρματώδες ὕδωρ,
εἰς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἀγχολλοῦνται
πάμπολλα ἐργαστήσια. **Βόννα** (434
χιλ. κ.) σημειωμένη διά τὸ πανεπιστή-
μιον της. **Δουσελόδηρ** (176 χιλ. κ.)
έχουσα ἑνεραστήν ἀκαδημίαν. **Ανώ-
βερον** (209 χιλ. κ.) ὑπέρθε πρωτεύουσα
τοῦ ἡμιονίου βασιλείου, ὅπου κατα-
κλιθῆ ὑπὸ τῆς Πρωσίας τῷ 1866
καί εἰνε ὠριστάτα, βιομηχανοῦς καὶ ἐμπο-
ρικῆς. **Κιόλον** (85 χιλ. κ.) ἔχουσα πανε-
πιστήμιον καὶ λιμένα ὀχυρωτάτων.

Πόλεεις. ΣΤΟΥΤΓΑΡΗ (158 χιλ.
κατ.) πρωτ. τοῦ βασιλείου ἔχουσα
πολλὰ ἀνάκτορα, βιβλιοθήκας, πολυ-
τεχνεῖον καὶ ἀκαμίαν βιομηχανίαν.
Τυρὶνγκ (12 χιλ. κ.) ἔχουσα πανεπι-
στήμιον. Ὀλλντ παρὰ τὸν Δούναβιν,
ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα πολλὰ ἐκ-
παιδευτήρια. Παρὰ τὴν πόλιν ταύ-
την ὁ Δούναβις ἀρχίζει νὰ καθίσταται
πλωτός.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΔΟΥΚΑΤΑ

Ταῦτα εἶνε ἐξ καὶ διοικούνται ὑπὸ
συνταγματικῶν ἡγεμονίων, εἰς τῆς κα-
λοῦνται μεγάλαις δούκαις.

1) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ ΤΗΣ ΒΑΒΗΣ

Ἐκτασίς 15,081 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 1,725,000 κατ.
Πρωτεύουσα αὐτοῦ εἶνε ἡ ΚΑΡΑ-
ΡΟΥΗ (84 χιλ. κ.) μία τῶν ὠριστερῶν
πόλεων τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας
έχουσα πολυτεχνεῖον. **Φρεϊβούργ** (53
χιλ. κ.) ἔχουσα πανεπιστήμιον. **Βάδεν-
Βάδεν** ἑνεραστή ἰδιὰ τὰ ἱματικά αὐ-
τῆς λουτὰ. **Αὐδαβέργ** ἔχουσα ἀκα-
μίον πανεπιστήμιον. **Μαγχιόμ** (105
χιλ. κ.) πόλις ἐμπορικῆς.

2) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ ΤΗΣ ΕΣΣΗΣ

Ἐκτασίς 7,682 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 1,040,000 κατ.
Πρωτεύουσα ΔΑΡΜΣΤΑΤΗ (65 χιλ. κ.)
έχουσα πολλὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστή-
ματα. **Μάιντς** (77 χιλ. κ.) ἔθα το
μνημεῖον τοῦ ἐπισημάνοντος τῷ 1440
τὴν τυπογραφίαν Γουττενβέργου. **Γέ-
σσεν** (23 χιλ. κ.) ἔχουσα πανεπιστήμιον.
Ἰοηγεμῆτις. **Βόμης**.

3) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ

ΤΟΥ ΜΕΚΑΜΒΟΥΡΓΟΥ ΕΒΕΡΙΝΟΝ
Ἐκτασίς 13,127 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 898 χιλ.
Πρωτεύουσα αὐτοῦ εἶνε ΕΒΕΡΙΝΟΝ
(36 χιλ. κ.) Ρωσία (50 χιλ. κ.) ἔχουσα
πανεπιστήμιον.

4) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ

ΜΕΚΑΜΒΟΥΡΓΟΝ ΣΤΕΡΑΙΤΗΣ
Ἐκτασίς 2,930 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 101 χιλ. κατ.
Πρωτεύουσα ΝΕΑ ΣΤΕΡΑΙΤΣΗ (13
χιλ. κατ.)

5) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ

ΤΗΣ ΣΑΞΟΝΙΚΗΣ ΒΕΥ-ΜΑΡΗΣ
Ἐκτασίς 3,615 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 339 χιλ. κατ.
Πρωτεύουσα ΒΕΥ-ΜΑΡΗ (25 χιλ. κ.)
Ἰένα 15 χιλ. κατ.

6) ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ

ΟΛΔΕΜΒΟΥΡΓΟΥ
Ἐκτασίς 6,427 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 374 χιλ. κατ.
Πρωτεύουσα ΟΛΔΕΜΒΟΥΡΓΟΝ πα-
τρίς τῆς πρώτης βασιλείας τῆς Ἑλ-
λόδος Ἀμαλαίας.

Τὸ δούκατον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν
μεγάλων κμηῶν ἐπὶ διαφόρων σημείων τοῦ
Πρωτοῦ κράτους. α) τοῦ Δουκάτου Ὀλδε-
μβούργου κμηῶν παρὰ τὸν κλιόν τῆς Βεβί-
5) τῆς ἡγεμονίας Ἀνδίκης πρὸς Β. τῆς ἑνε-
θέρας πόλεως Δουδίκης, γ) τῆς ἡγεμονίας Βερ-
κιμπελθης ἐπὶ τῆς Ν. πλευρᾶς τοῦ Χουνορικού.

ΤΑ ΔΟΥΚΑΤΑ

Ταῦτα εἶνε 5 τῶν ἀριθμῶν καὶ διο-
κούνται συνταγματικῶς ὑπὸ δούκων.

1) Τὸ Δουκάτον Βρονοβούργης (434
χιλ. κ.) μετὰ πρωτεύουσαν ΒΡΟΥΣΒΙΚΗΝ
(120 χιλ. κατ.).

2) Τὸ Δουκάτον τῆς Σαξονικῆς
Μεϊνίγγης (234 χιλ. κ.) μετὰ πρωτ.
ΜΕΙΝΙΓΓΕΝ (12 χιλ. κ.) πόλιν βιομη-
χανῶν.

3) Τὸ Δουκάτον τῆς Σαξονικῆς
Ἀλεμβούργης (180 χιλ. κ.) μετὰ πρωτ.
τῆν βιομηχανῶν ΑΛΤΕΜΒΟΥΡΓΗΝ (34
χιλ. κ.).

4) Τὸ Δουκάτον τῆς Σαξονικῆς
Κοβοούργης καὶ Γόθας (210 χιλ. κ.)
συνιστάμενον ἐκ τῆς Κοβοούργης μετὰ
δουκίμου πόλεως καὶ Γόθας μετὰ
ὁμων πόλεως.

5) Τὸ Δουκάτον Ἀνχάλτης (293
χιλ. κ.) μετὰ πρωτ. ΔΕΣΣΑΟΝ (35 χιλ. κ.)
πρὸς Β. τῆς Χάλλης.

ΑΙ ΗΓΕΜΟΝΙΑΙ

Αἱ ἡγεμονίαι αὗται εἶνε μικραὶ
ἐπὶ τὰ τῶν ἀριθμῶν καὶ κυβερνοῦνται
συνταγματικῶς.

- 1) Ἡ Σονδερχάουζεν 83 χιλ. κατ.
- 2) Ἡ Ρουδολφστάττ 90 χιλ. κατ.
- 3) Ἡ Βαλδίκη 70 χιλ. κατ.
- 4) Ἡ Παλαιῶ Ρέσσου 75 χιλ. κ.
- 5) Ἡ Νέον Ρέσσου 123 χιλ. κατ.
- 6) Ἡ τῆς Αἰππης 115 χιλ. κ.
- 7) Ἡ τῆς Σαουμβούργης Αἰππης
μετὰ τῆς Ἀνοθερού καὶ Μίνδης.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

* Ἀρχαί, 67.—4 Εἶπε ἡ βρολίαι τῆς Γερ-
μανίας.—2 Τὸ 6 μεγάλα Δουκῆτα μετὰ τῶν
πρωτοῦτον αὐτῶν.—3 Τὰς ἡγεμονίας αὐτῆς.
—4 Τὰς 3 ἐλευθέρας πόλεις.—5 Εἶπε εἰς πόλις
πόλεις ὑπάρχη πανεπιστήμιον.—6 Εἶπε τὰς
βιομηχανοῦς πόλεις.—7 Πόθεν κατέγυτο ὁ Ὄ-
θων.—8 Πόθεν ἡ Ἀμαλαία.—9 Πόθεν εἶνε τὸ
ἐμπόριον τῆς Γερμανίας καὶ ποῦ ἡ βιομηχανία
αὐτῆς.—10 Πόθεν τὸ ἐμπορικὸν αὐτῆς ναυτι-
κῶν.—11 Ποῖος εἶνε οἰ κριωτότερον λιμένας τῆς
Γερμανίας.—12 Ποῖος εἶνε οἰ κριωτότερον αὐ-
τῆς ποταμοῦ.—13 Ποῖα τὰ κριωτότερα ὄρη.—
14 Ποῖα εἶνε αἱ ἀποκίαι τῆς Γερμανίας.

Ἐλευθεραὶ πόλεις

Αὗται εἶνε τρεῖς διοικουμένηαι δημοκρατικῶς.

1) Ἀμβούργον (680 χ. κ.) λιμὴν ἐλευθερὸς παρὰ τὰς ἐπιβολὰς τοῦ Ἀλβίος.

2) Βρέμη 220 χ. κ. ἔχουσα ἐμπόριον καὶ ἀκριβίαν ναυτικῶν.

3) Λυβέκκη (85 χ. κ.)

Ἡ αὐτοκρατορικὴ χώρα ΑΛΣΑΤΙΑ ΚΑΙ ΛΟΡΡΑΙΝΗ

Προσarthηθεῖσα τῇ Γερμανίᾳ μετὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τῷ 1871, διοικεῖται ὑπὸ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου τῆς Γερμανίας, πόλεις αὐτῆς εἶνε τὸ Στρασβούργον (140 χ. κ.) πόλις ὄχυρά καὶ βιομηχανικὴ ἔχουσα πανεπιστήμιον. Μικρὴ πόλις ὄχυρά (60 χ. κ.).

Οἰκονομικὴ Ἀποψη

Ἡ Γερμανία εἶνε ἡ χώρα, ἥτις μετὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς τοῦ μεγαλύτερον μέρος σιδήρου καὶ

λιθάνθρακος καὶ κατέχει πλοῦσια μεταλλεῖα ψευδαργύρου καὶ μολύβδου. Ὁ πλοῦτος δὲ οὗτος τῶν μεταλλείων τῆς συνετέλεσεν εἰς τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας, ἥς κυριώτερα εἶδη εἶνε τὰ διάφορα προϊόντα ἐκ σιδήρου καὶ γαλβανός, τὰ βαμβάκερα ὑφάσματα καὶ τὰ διάφορα μηχανήματα.

Τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν κατέχει τὴν πρώτην θέαν μετὰ τὴν Ἀγγλίαν, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας. Ἐσχάτως δὲ τὸ πολεμικὸν αὐτῆς ναυτικὸν τείνει νὰ καταλάβῃ σπουδαιότητα θέαν μεταξὺ τῶν ἄλλων ναυτικῶν Δυνάμεων.

Ἐδαφος. Ἐργασία ὑπεράνθρωπος μεταβαλε τὸ φύσει ἄγονον εἶδος τῆς Γερμανίας εἰς παραγωγὴν πλοῦτου καὶ εὐμάρειας. Αἱ κυριώτεραι φυτεῖαι εἶνε ἡ τῶν ὀμητριακῶν, ἡ τῶν γεωμήλων, τοῦ γογγυλίου, τοῦ λίνου, τῆς καννάβου καὶ τοῦ καπνοῦ. Ἡ Γερμανία τρέφει πολλὰ ζῷα κατοικί-

αῖα, ἵππους, βίαι, πρόβατα καὶ κατέχει μεγάλας ἐκτάσεις ἀγρῶν.

Ἄποικια. Ἡ Γερμανία μόλις ἀπὸ τοῦ 1884 ἤρχισε νὰ σχηματίζῃ ἀποικίας. Ἐνέπηξεν τὴν σημαίαν αὐτῆς ἐπὶ τῶν Δυτ. ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς ἥτις εἶνε τὴν Γουίνεαν, εἰς τὴν Κομπορόνι καὶ νοτιώτερον εἰς τὴν Ἀγγραν Πεκουένγη. Ἐπὶ δὲ τῶν ἄκτων τῆς Ἀφρικῆς ἐκτείνεται ὀνοῦν ἐπὶ τῆς ἀπέναντι Ζανζιβάρης. Καὶ ἐν Ὀκεανίᾳ δὲ κατέλαβε μέρος τῶν ἀκτῶν τῆς Νέας Γουίνεας ὡς καὶ νήσους τινὰς περὶ τὴν Νέαν Βρετανίαν ὀνομασθείσας Βισμάρκειον ἀρχιπέλαγος. Τελευταίαν δὲ πρὸς Β. ἤγγράσε καὶ τὰς νήσους Καρολίνας.

ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ἐκτασίς. 676 000 τετ. χιλ. Ἐκτ. 65, 119.

Πληθυσμὸς. 43 ἐκ. κατ. Ἑλλὰς 2 ἐκ. 434 χιλ.

Έμπορων. 4 δισεκατ. φρ. Έλλάς 100 έκ.

Λάση 190000 τετρ. χιλίωμ.
Προϊπολογισμός. 2,500,000,000 φρ. Έλλάς 100 έκ.

Λημόνων χρέος. 15 δισεκ. Έλλάς 830 έκ.

Σιτάσις. 360 χιλ. έν κειρώ εϊρήνης και 1,872,000 έν κειρώ πολέμ.

Πολεμικόν ναυικόν. 18 θωρηκτά και καταδρομικά, Έλλάς 5 θωρηκτά.

Έξαγωγή γαιωθρακίου. 30 έκατ. τόνους.

Έξαγωγή σιδήρου. 1 1/2 έκ. τόν.

Έμπορων. 3 1/2 δισεκ. φρ. Έλλάς 100 έκ.

Έμπορικόν ναυικόν. 240 χιλ. τόν.

Έλλάς 360 χιλ. τόν.

Σιδηρόδρομοι, 31,000 χιλίωμ

Κλίμα. Συγκριθερισμένον.

Εδαφος. Καρποφόρον και καλλώς καλλιεργημένον.

Θρησκείμα. Έπικρατοῦν καθολικόν.

Γλ.ῶσσα. Έπικρατεστέρα ή Γερμανική.

Πολίτευμα. Μοναρχικόν.

Φυσική άποψη

Όρη. Αί Τρωασθρικαί και αϊ Ανατολικάί Άλπεις, έξ ών σχηματίζονται και τὰ όρη τής Έλληνικα. Χερσονήσου, τὰ Βοιωτικά, τὰ Σουθητικα και τὰ Κασσάθια.

Ποταμοί. Ό Λούταβις, ό Άλβις, ό Όδερως, ό Βιστοῦλας και ό Ρήνος διαδρέχουν έλάχιστον μέρος τής χώρας παρά τὰς πηγάς αυτών.

Λίμνες. Η Βαλαωνή και ή Φιρτωσις.

Κόλποι. Ό τής Τεργέστης και ό Φλαμανικός (Κουενρέρον).

Νήσοι. Αϊ Αιολιακαί (Άίονος, Λεσβία κτλ.)

Λιμένες. Ό τής Τεργέστης, ό τής Φιούμης, ό τής Διόσης και ήλλι.

Πολιτική κατάσταση

Η Αδστροσυγγική Μοναρχία διαίρεται: 1) εις τήν Αδστριακήν Μοναρχίαν προς Δ. και τήν Ογγαριαν προς Α. 2) Είς 17 πολιτικά τμήματα, τών οποίων 14 μόν άνήκουν εις τήν Αδστριαν και 3 εις τήν Ογγαριαν, εις ήν προστίθεται ή Έλευθερά πόλις Φιούμη και ή Διοίκηση τής Βενετίας και Έρζεγοβίνης. Η Αδστροσυγγική άποτελείται εκ άφάρων λαών αι αφερμένους και δι ήθρικών διακεκμημένους προς άλλήλους. (Σλάβοι, Γερμανοί, Ογγροι, Ρωμοῦνοι, Ίταλοι κλπ.) Η

κατάστασις αυτη όσχημέρι δεινυμένη, ίσωτερικώς παρέχει πρόγματα εις τήν διαίκαν τής χώρας και άποδίνει αιτια πολιτική έξασθενήσεως.

ΑΥΣΤΡΙΑ

Έκτασις. 300,232 τετρ χιλίωμ.
Πληθυσμός. 25 1/2 έκ.

Πόλεις. ΒΙΕΝΝΗ λιμήν παραποτάμιος επί ένός βραχίονος του Δουναβίως (1,565,000 κ.) μετά τών προστασιών πρωτ. τής Αδσκρατορίας, πόλις ύψαια και βιομηχανος έγχευσα Πανεπιστήμιον. Άκαθιδμίαν, περικαλλίει ναυσις και άστροσκοπιών. Η Βιέννη θεωρείται ώς κέντρον τών σιδηροδρόμων τής Εύρώπης. Βιδή επισήμως διά τὰ λευρά της. Προς Ν. τής Βάδης κείται ή Νέα Βιενναία πόλις (25 χ. κ.) και ταύτης νοτιώτερον ή Αίνιχη (48 χ. κ.) έγχευσα βιομηχανίαν καλλίων ύφασματών. Γράτις (120 χ. κ.) έν Στυρία πόλις βιομηχανος μετά Πανεπιστημιου. Έρσιβέρη έγχευσα μεταλλεία σιδήρου, Βλαβίερη έγχευσα μεταλλεία μολύβδου, Λαβαράχη ή Έμόνα ένθα συνεκροτήθη τὸ συνέδριον τὸ άπεκρίθησεν τὰ γεγονότα του 1821, Ίδρια ένθα εξαγεται ύφραγγος, Τεργέστη (163 χ. κ.) ό πύξ τών λιμν τού κράτους, Πόλα (39 χ. κ.) όχυρος λιμήν, Ίνσβρουκ έγχευσα Πανεπιστήμιον. Πράγα (193 χ. κ.) πρωτεύουσα τής Βοημίας έγχευσα άρχικόν Πανεπιστήμιον. Έν Βοημία ύπέχρουσι τὰ διάσημα λουτρά Καρλσβαδη και άλλα άτινα επισκεπτόνται κατ' έτος πλήθος άσθενών. Βρόνη (94 χ. κ.) έν Μοραβίη, όνεμαστή διά τὰ καλλίνα αυτης ύφασματα, Αδστέραν όνεμαστή διά τήν νίκην του Μεγάλου Ναπολεόντος, Κρακοβία έγχευσα Πανεπιστήμιον. Λεμβέρη (130 χιλ. κ.) πλησίον τών Ρωσικων συνόρων έμπορικη πόλις.

χρυσου και άργύρου, Κροστάνη (30 χ. κ.) πλησίον τών συνόρων τής Ρωμονιαίας, Κλασποβίη έγχευσα Πανεπιστήμιον, Οδαγράμη έγχευσα Πανεπιστήμιον. Φουίμη (29 χ. κ.) λιμήν έλευθερος επί του Φλεμανικου κόλπου. Πετερβουάδη φρούριον ίσχυρών προς τὰ ΒΔ του Βελιγγραδίου, Σερλίον επί του Δουναβίως και άπέναντι του Βελιγγραδίου.

Οικονομική Άποψη

Η Αδστροσυγγική Αδσκρατορία όφελείται σπουδαίως εκ τών μεταλλείων της, άτινα παρέχουσι σίδηρον, γαιώθρακας κλπ. Η γεωργία εις λίαν άνεπτυκμένη ιδίως έν Αδστρία. Η άμπελος καλλιεργείται κυρίως έν Ογγαρία τὰ άσση τής χώρας κατέχουσι μεγίστην έκτασιν, ή δε παραγωγή ήπων εις ένταῦθα σημαντική και ευδύομας. Τὸ κράτος τής Αδστροσυγγικας στερείται άποικίων. Διά τής συνθήκης του Βερολίνου ή Αδστρία κατέλαθε τας χώρας Βοσνίαν, Έρζεγοβίνην και Νόβι-Παζάρ, άτινες επί φιλό όνηματι άνήκουν εις τήν Τουρκίαν.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ταῦτα εις 5. 1) Τὸ Ήνωμένον Βασίλειον τής Μεγάλης Βρεττανίας και Ίρλανδίας, 2) Η Δανία, 3) Η Σουηδία, 4) Η Νορβηγία και 5) Η Ρωσία μετά τής Φινλανδίας.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΙΡΑΝΔΙΑ

Έκτασις 314,600 τετρ. χ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 40 1/2 έκ. κατ. Έλλάς 2,434,000

Προϊπολογισμός. 2 1/2 δισεκ. Έλλάς 100 έκατ.

Λημόνων χρέος. 17 δισεκ. Έλλάς 830 έκατ.

Σιτάσις. 258 χιλ. άνδρες έν κειρώ εϊρήνης. 900 χιλ. έν κειρώ πολέμου, Έλλάς 120 χιλ.

Στόλος. 450 πλοία έξ ών 92 θω-

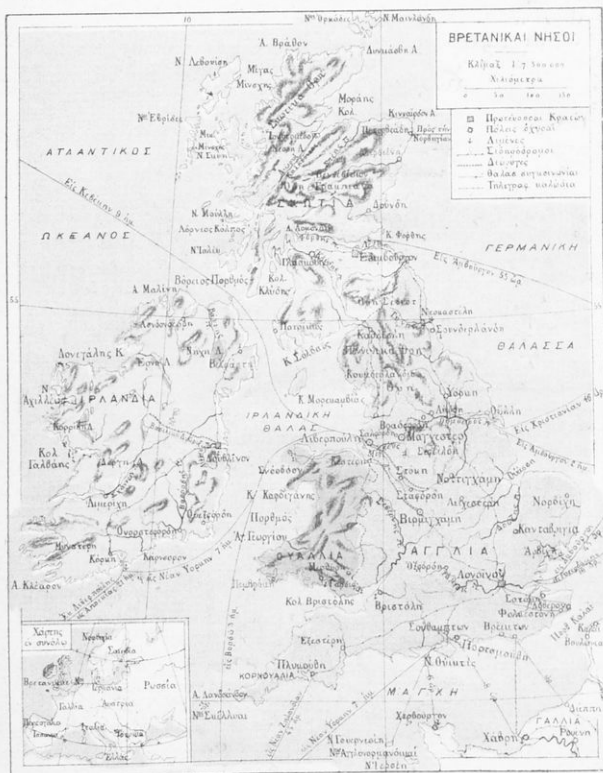
ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Έκτασις. 325,324 τετρ. χιλ.
Πληθυσμός. 18,770,000 κατ.

Πόλεις. Βουδαπέστη (618 χ. κ.) ένωσις δύο πόλεων επί του Δουναβίως συνδεμένη διά γεφύρας 600 μέτρων μήκους, εις πόλις έμπορικη και βιομηχανος έγχευσα Πανεπιστήμιον και Πολυτεχνείον. Προσβούργον (52 χ. κ.) άλλοτε πρωτεύουσα τής Ογγαρίας. Κρομνίτση έγχευσα μεταλλεία

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΘΕΙΣ

Άσκη 68.—1 Πόλις εις ή έκτασις της Αδστροσυγγικας.—2 Πόλις ό πληθυσμός της και ποία ή έκτασις της γλώσσας.—3 Πόσιον γλιότρονον σιδηροδρόμου έχει.—4 Πόλις εις τὰ όρη αυτης.—5 Πόλις οι ποταμοί.—6 Πόλις οι κυριώτερον αυτης λιμίνες.—7 Πόλις εις αι κυριώτερον πόλις της Αδστρίας και ποία της Ογγαρίας.—8 Είπτι δύο ύφρας πόλις της Αδστρίας.—9 Τί παρέχουσι τα μεταλλεία της Αδστροσυγγικας.—10 Είπτι τας πόλις άτινες έγχευσα πανπιστημιον.—11 Είπτι δύο πόλις κειμένας επί του Δουναβίως.—12 Πόσιον στρατόν έχει ή Αδστρία και πόσον στόλον;

ρηκτά, Ἑλλάς 45 πλεία, ἐξ ὧν 5 θαρρηκτά καὶ καταδρομικά.

Ἐμπορίου. 19 1/2 δισεκατομύρια. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυικόν. 10 ἑκατομ. τόν. (12,090 ἀτόμπλια). Ἑλλάς 360,000 τόν. 160 ἀτόμπλ.

Γαϊνθήσασκε. 190 ἑκατ. τόν. Χυτὸς αἰθέρου. 8 ἑκατ. τόν.

Σιδερόδρομοι. 38,000 χιλ. Ἑλλάς 1000 χιλόμε.

Κλίμα. Νησιωτικὸν λίαν ὑγρὸν ἰδιωκίαι τὴν ἀνοιξὶν καὶ τὸ φθινόπωρον, γλυκύτατον δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα.

Ἐπικρατοῦν θρόσκεινμα. Τῶ τῶν διαμετρομενῶν.

Γλώσσα. Ἡ Ἀγγλική.

Πολίτευμα. Συναγματικόν.

Φυσικὴ Ἀποφίς

Τὰ ἠνωμένα Κράτη τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἀποτελοῦνται ἐκ δύο μεγάλων νήσων ἦτοι τῆς Ἀγγλίας μετὰ τῆς

τῆς Ἰρλανδίας 2) Ἐκ νήσων ἢ συμπλεγμάτων νήσων μικροτέρων. Αἱ νήσοι ἢ τὰ συμπλέγματα ταῦτα τῶν νήσων εἶνε αἱ Σχετλανδικαὶ νήσοι, αἱ Ὀρκάδιαι καὶ αἱ Ἐβρῳίδες πρὸς Β. τριακίσια τὸν ἀριθμὸν ἀνήκουσαι ἅπασα μετὰ τῶν Ὀρκάδων καὶ Σχετλανδικῶν εἰς τὴν Σκωτίαν. Αἱ νήσοι τῆς Μάγχης καὶ τῆς Ἀγγλοίας μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας, ἡ Ὀβάλει πρὸς Ν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, αἱ Νορμανδικαὶ νήσοι Ἰσπίη καὶ Γουαρσεσίη καὶ ἡ Ὠρήη μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας.

Ἡ Ἀγγλοσία χωρίζεται ἀπὸ τῆς Οὐαλλίας διὰ στενοῦ περσμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ὑπάρχει γέφυρα σεληνουειδῆ· διὰ τῆς γεφυρᾶς ταύτης διέρχεται σιδηρόδρομος, ὅστις θεωρεῖται ὡς ἐν ἐκ τῶν θαυμάσιων τῆς μηχανικῆς.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Λάνδορν, τὸ Λαζάρδον, τὸ Κλέαρν καὶ ἄλλα, τὸ Λαζάρδον (ὁ ἰσχυρὸς ὁ φῶς ἢ τὸ μεγαλύτερον κέντρον τοῦ

καὶ ὁ τοῦ Ταμείσεος ἐν τῇ ἀν. πλευρῇ, ὁ τῆς Βριστόλης, καὶ ὁ Καρθάγνης, ὁ τῆς Λιβερπούλης, ὁ Κλάιβ ἐν τῇ Δ. πλευρῇ, ὁ Σάρον, ὁ Γαλιῶς καὶ ὁ Λονγῳίλιν ἐν Ἰρλανδίᾳ.

Πορθμοὶ Ὁ τοῦ Καλαί, τοῦ Ἀγ. Γεωργίου καὶ ὁ Βόρειου.

Ὄρη. Τὰ ὄρη τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὄν ἐν πολὺ ὑψηλᾷ, τὸ ὑψηλότερον αὐτῶν Βέν-Νεβίς ἔχει ὕψος 1330 μ. (ἐν Σκωτίᾳ). Τὰ κυριώτερα εἶνε τὸ Σγρόβδον ἐν Οὐαλλίᾳ καὶ τὸ Καρποϊάλον ἐν Ἰρλανδίᾳ.

Πεδιᾶδες. Ἡ Σκωτικὴ πεδιάς τῆς Γλασκῳβης, ἡ πεδιάς τῆς Ἰόρκης, ἡ πεδιάς τοῦ Χέστερ πλησίον τῆς Λιβερπούλης. Ἐν δὲ τῇ Ἰρλανδίᾳ ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς νήσου εὐρισκαμένη.

Λίμναι. Ἡ Τῆ, ἡ Νέισον, ἡ Λομῳνὸν κλπ.

Πολιτικὴ Διαίρεσις

Αἱ Βρετανικαὶ νήσοι πολιτικῶς διακροῦνται εἰς 4 μεγάλα μέρη ἦτοι : εἰς τὴν Σκωτίαν πρὸς Β., εἰς τὴν κυρίως Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Οὐαλλίαν πρὸς Ν. καὶ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν πρὸς Δ.

Ἐκτὸς τούτου αἱ Βρετανικαὶ νήσοι ὑποδιαιροῦνται εἰς 17 κομητείας.

Πόλεις τῆς Ἀγγλίας καὶ Οὐαλλίας. ΛΟΝΔΙΝΟΝ (4,500,000 κ.) ἐπὶ τοῦ Ταμείσεος 18 λιύγας μακρὰν τῆς θαλάσσης, πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου, ἡ πολυπληθεστέρη πόλις καὶ ὁ ἐμπορικώτερος λιμὴν τοῦ κόσμου.

Ἐχεῖ πανεπιστήμιον, τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, βιβλιοθήκας, πινακοθήκας, περικαλῆς ναοῦ, θέατρα κτλ. Γραῖνς παρὰ τὸ Λονδίον, ἔθνα εὐρίσκειται ἀστεροσκοπεῖον, πανεπιστήμιον καὶ βιβλιοθήκη. Ὁσφόρδη ἐπὶ μαγευτικωτάτης θέσεως, κειμένη ἔχουσα ἀρχαῖον πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην καὶ δύο ἀστεροσκοπεῖα.

Βιουωχάμη (510 χ. κ.) κέντρον βιομηχανίας αἰθέρου. Λειδίωρη (208 χ. κ.) ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα πανεπιστήμιον. Βριστόλη (228 χ. κ.) πόλις ἐμπορικῆ. Νοιργάμη (236 χ. κ.) ἔχουσα ἐργαστῆσια περινημίδων.

Βράιτον κειμένη ἐπὶ τῆς Μάγχης καὶ ἔχουσα θαλάσσια λευτρά. Ποστωμοῖθον (186 χ. κ.) ὄχυρὸς λιμὴν ἐπὶ τῆς Μάγχης. Λίβρποου ἔχουσα λιμένα τεχνιτῶν (55 χ. κ.) Λιβερπούλη (634 χ. κ.) παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μερσεῖ, ὁ δεύτερος ἐμπορικὸς λιμὴν καὶ ἡ μεγαλειότερα ἀγορὰ βάμβακος, ἔριων καὶ δερμάτων. Μάγχεστερ (539

χ. κ.) τὸ μεγαλύτερον κέντρον τοῦ

καὶ ὁ τοῦ Ταμείσεος ἐν τῇ ἀν. πλευρῇ, ὁ τῆς Βριστόλης, καὶ ὁ Καρθάγνης, ὁ τῆς Λιβερπούλης, ὁ Κλάιβ ἐν τῇ Δ. πλευρῇ, ὁ Σάρον, ὁ Γαλιῶς καὶ ὁ Λονγῳίλιν ἐν Ἰρλανδίᾳ.

Πορθμοὶ Ὁ τοῦ Καλαί, τοῦ Ἀγ. Γεωργίου καὶ ὁ Βόρειου.

Ὄρη. Τὰ ὄρη τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὄν ἐν πολὺ ὑψηλᾷ, τὸ ὑψηλότερον αὐτῶν Βέν-Νεβίς ἔχει ὕψος 1330 μ. (ἐν Σκωτίᾳ). Τὰ κυριώτερα εἶνε τὸ Σγρόβδον ἐν Οὐαλλίᾳ καὶ τὸ Καρποϊάλον ἐν Ἰρλανδίᾳ.

Πεδιᾶδες. Ἡ Σκωτικὴ πεδιάς τῆς Γλασκῳβης, ἡ πεδιάς τῆς Ἰόρκης, ἡ πεδιάς τοῦ Χέστερ πλησίον τῆς Λιβερπούλης. Ἐν δὲ τῇ Ἰρλανδίᾳ ἡ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς νήσου εὐρισκαμένη.

Λίμναι. Ἡ Τῆ, ἡ Νέισον, ἡ Λομῳνὸν κλπ.

Πολιτικὴ Διαίρεσις

Αἱ Βρετανικαὶ νήσοι πολιτικῶς διακροῦνται εἰς 4 μεγάλα μέρη ἦτοι : εἰς τὴν Σκωτίαν πρὸς Β., εἰς τὴν κυρίως Ἀγγλίαν, εἰς τὴν Οὐαλλίαν πρὸς Ν. καὶ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν πρὸς Δ.

Ἐκτὸς τούτου αἱ Βρετανικαὶ νήσοι ὑποδιαιροῦνται εἰς 17 κομητείας.

Πόλεις τῆς Ἀγγλίας καὶ Οὐαλλίας. ΛΟΝΔΙΝΟΝ (4,500,000 κ.) ἐπὶ τοῦ Ταμείσεος 18 λιύγας μακρὰν τῆς θαλάσσης, πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου, ἡ πολυπληθεστέρη πόλις καὶ ὁ ἐμπορικώτερος λιμὴν τοῦ κόσμου.

Ἐχεῖ πανεπιστήμιον, τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, βιβλιοθήκας, πινακοθήκας, περικαλῆς ναοῦ, θέατρα κτλ. Γραῖνς παρὰ τὸ Λονδίον, ἔθνα εὐρίσκειται ἀστεροσκοπεῖον, πανεπιστήμιον καὶ βιβλιοθήκη. Ὁσφόρδη ἐπὶ μαγευτικωτάτης θέσεως, κειμένη ἔχουσα ἀρχαῖον πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην καὶ δύο ἀστεροσκοπεῖα.

Βιουωχάμη (510 χ. κ.) κέντρον βιομηχανίας αἰθέρου. Λειδίωρη (208 χ. κ.) ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα πανεπιστήμιον. Βριστόλη (228 χ. κ.) πόλις ἐμπορικῆ. Νοιργάμη (236 χ. κ.) ἔχουσα ἐργαστῆσια περινημίδων.

Βράιτον κειμένη ἐπὶ τῆς Μάγχης καὶ ἔχουσα θαλάσσια λευτρά. Ποστωμοῖθον (186 χ. κ.) ὄχυρὸς λιμὴν ἐπὶ τῆς Μάγχης. Λίβρποου ἔχουσα λιμένα τεχνιτῶν (55 χ. κ.) Λιβερπούλη (634 χ. κ.) παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μερσεῖ, ὁ δεύτερος ἐμπορικὸς λιμὴν καὶ ἡ μεγαλειότερα ἀγορὰ βάμβακος, ἔριων καὶ δερμάτων. Μάγχεστερ (539

κόσμου διά τὰ κλωστήρια βώμβακες. *Σχεφφάδη* (370 χ. κ.) κέντρον μαλίνων ύφασμάτων. *Νοκιάουπλις* (207 χ. κ.) έπονομαζόμενη πόλις του άνθρακος, ό σημαντικότερος λιμάν του κόσμου διά τήν φόρτωσιν του άνθρακος. *Καταβάρια* έδρα του πρώτου αρχιεπισκόπου της Άγγλίας. *Γρόου* έδρα του δεύτερου αρχιεπισκόπου της Άγγλίας. *Καρόδη* έπισκοπή λιμάν διά τήν εξαγωγήν σιδήρου και γιάνθρακος. *Λούθη* λιμάν επί του περσικού του Κελαι.

Πόλις της Σκωτίας. *Εδιμβούργου* (263 χ. κ.) πρωτ. της Σκωτίας πόλις έπονομαζόμενη *Νέι* *Αθηνά* διά τήν πληθύν των έπιστημονικών έταιριών. Έπίκειον αυτού είνε ή *Λούθη Γλασκώδη* (658 χ. κ.) μέγα έμπορικώς λιμάν, κέντρον βιομηχανίας και ναυπηγείων. *Λούθη* και *Αβερρόδη* λιμένες σημαντικοί. *Πάθη* κειμένη επί της όρεινης Σκωτίας, ή άλλοτε καθέδρα των βασιλέων της Σκωτίας.

Πόλις της Ίρλανδίας. *Ιουβόν* (363 χ. κ.) πρωτεύουσα της Ίρλανδίας έχουσα πανεπιστήμιον και *Ακαδημία*. *Βελφόιση* (286 χ. κ.) ό πρώτος της νήσου λιμάν και κέντρον της βιομηχανίας των εκ λίνου ύφασμάτων. *Κόρρη* εξαίρετος λιμάν.

Οικονομική Άποψις

Η Άγγλία κατέχει τήν πρώτην θέσιν εν τώ κόσμω κατά τήν βιομηχανίαν, τό εμπόσιον, τό πολυμικρόν ναυτικόν, τήν εξαγωγήν γιανθράκων (τό ήμισυ της παραγωγής όλοκληρου του κόσμου), τήν παραγωγήν του χρυσου σιδήρου και τήν άποικιακήν δύναμιν.

Η ύφαντουργία (βώμβακρά, λινώ, έριούχα), ή μεταλλουργία (μυχαναί, εργαλεία), ή ναυπηγική, είνε αί τρείς μεγάλαί άγγλικαί βιομηχανίαί, αΐτινες έπισχελοῦσι 130 χιλ. έργοστάσια.

Η Άγγλία εισάγει προς κατάναλωσιν όμηρικακά, άποικιακά, ζωα, ύλας άκατεργάστους (βώμβακα, έριον, δέρματα και ζυλείαν). Έξάγει δέ βιομηχανικά προϊόντα ήτοι ύφασματα, μυχαναί, σίδηρον, μόλυβδον, γιάνθρακας, κασιότερον.

Τό εμπόριον της Άγγλίας διεξάγεται ίδίως προς τας Άγγλικάς άποικίας (5 δισεκ. φρ.) προς τας Ήνωμένας Πολιτείας (3 δισεκ. φρ.) προς τήν Γαλλίαν (1 1/2 δισεκ.) και προς τήν Γερμανίαν πλέον του 1 δισεκ. φρ.

Τό άγγλικόν έδαφος παρέχει μεγάλας έκτάσεις προς καλλιέργειαν. Ο φυσικοί και τεχνητοί λιμάνες, εν εις άκατέργητον εξαίρετον βίος, πρόβατα και περιώνυμοι ίππαι, κατέχουσι τό μέισον μέρος του καλλιεργήσιμου έδάφους.

Η Άγγλία όφείλει τήν βιομηχανικήν και έμπορικήν αύτήν ύπεροχήν εις τό έδαφος αύτης, όπερ είνε πλουσιώτατος εις γιάνθρακας και εις σίδηρον, εις τὰ νησιωτικά πλεονεκτήματα αύτης, εις τὰ έξοχα ιδρύματα άπαι ένισχύουσι τήν πνευματικήν όρμάν, εις τό σωτήριον πνεύμα του συνεταιρισμού και τέλος εις τας άπεράστους αύτης άποικίας, αΐτινες παρέχουσι διαφιλιές τας άκατεργάστους ύλας και καταναλώσκουσιν έξ άλλου τὰ βιομηχανικά αύτης προϊόντα.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ

*Έκτασις 28 εκατομ. τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 315 εκατομ. κατ.

Έν *Εθιοπία*. Δύ στρατιωτικοί σταθμοί, ή σημαντική θέσις του *Γιβαλιώ* προς Ν. της *Ισπανίας* και ή νήσος *Μελίτη* εν τή *Μεσογείω*.

Έν *Λοία*. Η νήσος *Κίπρος* εν τή *Μεσογείω*, τό άποικιακόν κράτος των *Άγγλικών Ίνδιών*, ή νήσος *Κούβαν*, μέρος των *Ίνδιών*, ή νήσος *Χουρόνχη* εν τή *Σινική θαλάσσω*.

Έν *Άφρική*. Αί νήσοι της *Αναλήφους* και της *Άγ. Ελένης* εν τώ *Ατλαντικώ Ωκεανω*. *Εμπορικοί σταθμοί* επί της δυτικής παραλλήλης της *Άφρικής*. Τά *Ιδάρη* της *Ανατ. Αφρικής*. Τά της *Νοτίων Άγγλικών Άφρικής* από της λιμνής *Ταγκανίκα* μέχρι της άποικίας του *Άροισίου*. Η νήσος *Μανρόιας* εν τώ *Ινδικώ Ωκεανω*.

Έν *Οκεανώ*. Η *Ανταρκτία*, ή *Νέα Ζηλανδία*, ή *Ταοζανία* και άλλαι μικραί νήσοι.

Έν *Άμερική*. Ο *Κανδάς*, ή νήσος *Νέα Γη*. Αί *Άγγλικαί Αντίλλαι*. Η *Άγγλική Γουιάνα*, αΐ νήσοι *Φακλίνου*.

ΔΑΝΙΑ

(Βλπε χάρτην Σκανδιναβικής χερσονήσου)

*Έκτασις 38,340 τετρ. χιλ. Έλλάς 65,419.

Πληθυσμός 2,200,000. Έλλάς 2,434,000.

Προσπολιτισμός 95 εκατ. φρ. Έλλάς 100 εκ.

Λημόσιον χρόσις. 230 εκατ. φρ. Έλλάς 830 εκ.

Σιγατός 66 χιλ. άνδρων. Έλλάς 120 χιλ.

Στόμας 13 θωρακτά και καταδρομικά. Έλλάς 5 θωρακτά και καταδρομικά.

Επιτόμιον 890 εκατομ. Έλλάς 100 εκατ.

Εμπορικόν ναυτικόν 320 χιλ. τόν. (469 άτιμόπλοια). Έλλάς 360 χιλ. τόν. 60 άτιμόπλοια.

Σιδηρόδρομο 2,510 χιλόμε. Έλλάς 1000 χιλόμε.

Θωροκονια. Τό των έιμαρτυρομένων.

Πολίτευμα. Συνταγματικόν.

Κλίμα, όμοιον προς τό της Άγγλίας.

*Έδαφος. Εύφορον και καλώς καλλιεργημένον.

Φυσική Άποψις

Τό Βασίλειον της Δανίας συνίσταται εκ της μικράς χερσονήσου *Τουτλάνδη*, εκ των νήσων του *Δανικού Άρχιπέλαγους*, ον έπισχετότεροι είνε ή *Σελάνδη* και ή *Φινία*.

Όρη. Η Δανία καθή χώρα πεδινή και λοφώδες δεν έχει όρη, τό δε ήφίστατον αύτης Έκλα άνήκει εις τήν κρήσιν αύτης *Ισλανδία*.

Ποταμοί. Ποταμοί εν *Δανία* ήκουσι πολλοί μιν άλλά μικροί και άσημαντοι.

Λίμναι. Όραϊται και μεγάλαί ύπόρχουσιν ίδίως εν *Τουτλάνδη* ή *Λιμνόςδη*, ήτις μετά άισφρόν άλλων λιμνών σχηματίζει άσθηθίστατον, εκ του συγκατανοεί έκταστέρητα μετά της *Γερμανικής θαλάσσης*.

Πορθμοί ό της *Σουήδης*, προς Α. της *Τουτλάνδης* και άλλου.

Πόλις. ΚΟΠΕΝΧΑΓΗ (408 χ. κ.) επί της νήσου *Σελάνδης* και της παρακειμένης νησίος *Άμαλέρης* πρωτεύουσα του βασιλείου *πολεμικός* και

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

**Άσκησις* 69.—1 Πολίαν έκτασιν έχουσιν αΐ *Βρετανικαί νήσοι*;—2 Πολίαν ή *Δανία*;—3 Πολίαν ή *Σκανδιναβική χερσονήσος*;—4 Πολίος είνε ό *πληθυσμός* έκαστου των *Κρατιών* τούτων;—5 Πολίον τό *εμπόριον*;—6 Πολίον τό *εμπορικόν ναυτικόν*;—7 Πολία ή *βιομηχανία* αυτών;—8 Πολία είνε ή *ομοσούδης* των *άποικιών* της Άγγλίας;—9 Εκ πόλων μεγάλων και μικρών νήσων αποτελείται τό *βασιλείον* της Άγγλίας;—10 Είς πόσα μέρη διαίρεούνται;—11 Είπεί τας *κωρυμβόλας* πόλις και τήν *βιομηχανία* αυτών;—12 Πολία όρη έχει και πόσους *ποταμούς*;—13 Είπεί τας εν *Ευρώπη* κτήσις αυτής;—14 Τας εν *Άφρική*;—15 Τας εν *Ασία*;—16 Τας εν *Οκεανώ*;—17 Τας εν *Άμερική*.

εμπορικός λιμάν. Έχει πανεπιστήμιον, ακαδημία, μουσεία, πολυτεχνείον καὶ ἀστεροσκοπείον. Ἐν δὲ τῷ ἑσωτερικῷ τῆς νήσου κείνται αἱ πόλεις Ροσιούδη καὶ Ροσιούδη. Ἐπὶ τῆς Φινλανδίας κείνται ἡ Ὀθενάη (30 χιλ. κ.). Ἐπὶ τῆς Γουτλάνδης κείνται ἡ Ροσδέρση (17 χιλ. κ.) ἔχουσα ἐργαστάσια χειρουργίας, ἡ Ἀροσίο (33 χιλ. κ.) ἡ ἐντεράς πόλις τοῦ κράτους καὶ Ἀλβόρη λιμένες.

Ἐν Δανίᾳ βασιλεύει νῦν ὁ Χριστιανός ὁ Θ' ὅστις εἶνε πατὴρ τοῦ ἡμετέρου βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'.

Οἰκονομικὴ ἀποφικ

Ἡ Δανία εἶνε γεωργικὴ χώρα παράγουσα δημητριακὰ, γαῖφιμα, κτηνοπύον. Ἡ κτηνοτροφία, ἡ ἄλιεια καὶ ἡ ναυτιλία εἰνε αὐτῇ εἶνε λίαν προσημένια. Τὰ κυριώτερα βιομηχανικὰ προϊόντα εἶνε τὰ Δανικὰ ἔξτρακτα καὶ τὰ περηντισμένα Δανικὰ χειρουργία.

Χῶροι ἐξ αὐτῆς ἐξαρθόμε-

ναὶ καὶ ἀποικία. Ἡ Δανία ἔχει ὡς ἐξαρθόμενος χώρας, ἐν Ἑυρώπῃ τὴν Ἰσλανδίαν (104,785 τετρ. χιλ.) καὶ 69 χιλ. κατ.) ἡραστευμένη νήσον με προτεύουσαν τὴν Ρεϊκιάδη κώμην κατ'ἀρχαίαν με 3,300 κατ. καὶ τὰς Φαρέας νήσους (1333 τετρ. χιλ. καὶ 13 χιλ. κ.) κειμένης ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ πρὸς Β. τῆς Σκωτίας. Ὡς ἀποικία δὲ ἐν Ἄμερικῇ τὴν μεγάλην νήσον τῆς Γροιλανδίας καὶ μικρὰς τινος νήσους εἰς τὴς Ἀντίλλας.

ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

Ἐκτασίς 772,874 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 6,800,000 κατ.

Ἀσθή 240,000 τετρ. χιλ.

Ἡ μεγάλη αὕτη χερσονήσος τῆς Ἑυρώπης ἀποτελεῖται ἐκ δύο βασιλείων, τοῦ τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ τῆς Νορβηγίας, κυβερνοῦμεναι ἀμφοτέρων ὑπὸ ἑνὸς βασιλέως.

Φυσικὴ ἀποφικ

Κλίμα. Τὸ κλίμα τῆς χερσονήσου εἶνε γλυκύτατον ἐν σχέσει πρὸς τὴν γεωγραφικὴν αὐτῆς θέσιν, καθὼς αἱ ἀκταὶ αὐτῆς θερμαίνονται ὑπὸ τοῦ θερμοῦ βελάματος (ὄρ. σελ. 12 § 80). Ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦτῃ κατὰ μὲν τὸ θέρος αἱ ἡμέραι εἶνε βρογία καὶ αἱ νύκτες μακρὰι, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὸ ἀνεύθετον, ὡς τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ἄλλας ὑπερθερμους χώρας. Ἐπὶ τῆς νήσου Μαγέρας, ἔθθα τὸ βόρειον Ἄκρωτήριον, ἡ μακροτάτη ἡμέρα διαρκεῖ 72 ἡμέρας καὶ 10 ὥρας, τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν μακροτάτην νύκτα.

Θεμ. Τὰ ὄρη τῆς Σκανδιναυικῆς Χερσονήσου ὀνομαζόμεναι γενικῶς ὀνόματι Σκανδιναυικαὶ Ἄλπεις καὶ διατερούται εἰς τὰ ἐξῆς 4 τμήματα πλήρη ποταγέτων.

1) Τὰ Ἀποικιακὰ πρὸς Β. ἐν Νορβηγία.

2) Τὰ Κοιλλίνα μεταξὺ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΘΕΙΣ

Ἄσθ. 70.—1 Ἐπὶ πόλις νήσου κείνται ἡ Κοπενχάγη.—2 Ἐκ πόλιον νήσου καὶ χερσονήσου ἀποτελεῖται ἡ Δανία.—3 Ἐκ πόλιον κράτος εἶνε ἡ Ἰσλανδία.—4 Πῶς εἶνε τὸ θέρος τῆς Δανίας.—5 Πῶς εἶνε αἱ ποταμοὶ τῆς Σκανδιναυικῆς χερσονήσου.—6 Πῶς κείνται ἡ Σκωθία, ἡ Χριστιανία, ἡ Μαζαρία καὶ ἡ Βιργίν.—7 Ἐπὶ τὰς πόλεις, αἵτινες ἔχουσι πανεπιστήμιον ἐν Ἀγγλία, ἐν Δανία, ἐν Σουηδία καὶ ἐν Νορβηγία.—8 Πῶς εἶνε τὰ κυριώτερα ἀερόπτερα τῆς Σκανδιναυικῆς χερσονήσου.—9 Πῶς εἶνε αἱ κυριώτεροι λιμένες τῆς Ἀγγίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Νορβηγίας καὶ τῆς Δανίας.

3) Τα Νορβηγικά διατέμνοντα τήν Νορβηγίαν.

4) Τα Μεσοβιοτικά εκτεινόμενα ἐν τῇ Νοτίῳ πλευρῇ.

Ἀκρωτήρια. Τοιαῦτα ὑπάρχουσι περὶ τὰ Ἐπισημότερα δὲ αὐτῶν εἰν. τὸ Βόρειον, ἐν τῇ Β. ἄκρῃ, τὸ Κόρον πρὸς Α. τοῦ προεξηγεμένου καὶ τὸ Φάλσιον ἐν τῇ ἄκρῃ τῆς Σουηδίας.

Ποταμοί. Οἱ ποταμοὶ τῆς ἕως συνήσου εἰνε μικροὶ καὶ καταρρακτώδεις, οἱ δὲ ἐπισημότεροι εἰνε ὁ Γλώμμος ἐκβάλλων εἰς τὸν Σκαγεργράκην, ὁ Γαπαλόρης εἰς τὸν Καττεγάτην καὶ ὁ Δολβίτης εἰς τὸν Βεθνικὸν κόλπον.

Κόποι. Ὁ Βοθνικός, ὁ μέγιστος, καὶ ὁ τῆς Στοκχόλμης πρὸς Ν. τῆς Νορβηγίας.

Πορθμοί. Ὁ Σκαγεργάκης, ὁ Κατεργάκης καὶ ὁ τῆς Σουηδίας.

Λίμναι. Ἡ Βίνερ (6,238 τετρ. χιλ.) πλήρης καταρράτων νησίδων καὶ ἡ Βίνερ (1938 τετρ. χιλ.) τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα εἰνε διαυγίστατα καὶ πλείστα ἄλλα.

Διώρυγες. Ἡ Σκανδιναυκὴ Χερσονήσος ἔχει πολλὰς διώρυγας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐπισημότερα εἰνε ἡ τῆς Γαίτας, ἥτις ἀρχαία ἀπὸ τοῦ Καττεγάτου παρὰ τὴν Γεττεβόργην, διέρχεται διὰ τῶν λιμνῶν Βεττέρης καὶ Βενέρες καὶ καταλήγει εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν.

ΣΟΥΗΔΙΑ

Ἐκταίς 450,574 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 5 ἐκ. Ἑλλάς 2,434,000. Προῦπολογισμὸς 150 ἐκατ. Ἑλλάς 100 ἐκατμ.

Δημόσιον χρέος 400 ἐκ. Ἑλλάς 830 Στρατός 450 χ. ἀνδρ. Ἑλλάς 120 χ. Πολεμικὸν ναυτικὸν 69 πλῆτα, ἐξ ὧν 16 θωρηκτά. Ἑλλάς 45 ἐξ ὧν 5 θωρηκτά καὶ καταδρομικά.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 550 χιλ. τόν. (786 ἀτρ.) Ἑλλάς 360 χιλιάδ. τόν. (160 ἀτμόπλ.)

Ἐμπορίον 920 ἐκατ. φρ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Σιδηρόδρομοι 9,750 χιλ. Ἑλλάς 1,000 χιλίμ.

Διοικητικὴ Διαίρεσις.

Ἰσχύουσιν τρεῖς μεγάλοι διαίρεσεις. Ἡ Νορβωλάνδία, ἡ κυρίως Σουηδία καὶ ἡ Γοθία. Αἱ μεγάλοι αὐτὰ διαίρεσεις ὑποδιαιροῦνται εἰς 25 νομαρχίας.

Κυριώτεροι πόλεις. ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ (295 χ. κ.) στρατιωτικὸς καὶ ἔμπορικὸς λιμὴν, πρωτεύουσα τοῦ κράτους ἔχουσα βιεμχανίαν, ἔμποριον, πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν, ἀνάκτορον κλπ. Ἡ Στοκχόλμη ὀνομάζεται Βόρειος Βενετία, διότι εἰνε ἐν μέρει ἐκτισμένη ἐπὶ πολλῶν νησιδίων. Οἰκιστὴ ἔχουσα σπουδαίωτα πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν, βιβλιοθήκας καὶ περιώνυμον βοτανικὸν κήπον. Λαμνικὴ ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου. Φαιούνη ἔχουσα μεταλλεῖα χαλκοῦ. Λοιούνη (16 χ. κ.) Μαλμαία (58 χ. κ.) ἔμπορικὸς λιμὴν ἐπὶ τῷ Σουίνδου. Κασλοκρήνη καὶ Κολμόρη πολεμικὴ λιμένες. Γουεμβόργη ἐπὶ τοῦ Καττεγάτου (115 χ. κ.) ὁ δεύτερος ἔμπορικὸς λιμὴν τοῦ κράτους συνδεδεμένος διὰ αἰθέρωδους μετὰ τῆς Στοκχόλμης. Νορκοπίγγη πρὸς Ν. τῆς Στοκχόλμης ἔχουσα ἀμυαίαν βιεμχανίαν.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ

Ἐκταίς 322,300 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119.

Πληθυσμὸς 2 ἐκατ. κατ. Ἑλλάς 2,434,000.

Προῦπολογισμὸς 90 ἐκατ. Ἑλλάς 100 ἐκατμ.

Δημόσιον χρέος 200 ἐκατ. Ἑλλάς 830 ἐκατμ.

Στρατός 38 χιλ. ἀνδρ. Ἑλλάς 120. Στόλος 55 πλῆτα διάφορα. Ἑλλάς 45 διάφ.

Ἐμπορίον 500 ἐκατ. φρ. Ἑλλάς 100 ἐκατμ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 1,600,000 τόν. (1200 ἀτρ.) Ἑλλάς 360 χ. τόν. Σιδηρόδρομοι 1800 χιλίμ. Ἑλλάς 1000 χιλ.

Διοικητικὴ Διαίρεσις.

Ἡ Νορβηγία διαίρεται εἰς 20 νομαρχίας. Τὸ πολίτευμα αὐτῆς εἰνε ὡς τὸ τῆς Σουηδίας συνταγματικὸν μοναρχικὸν ὑπὸ τὸν βασιλεῖα τῆς Σουηδίας μετὰ ἰσῆς βουλῆς καὶ κυβερνήσεως.

Πόλεις. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΑ ἔμπορικὸς λιμὴν πρωτεύουσα τοῦ κράτους ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 203 χιλ. κ. Χριστιανιάδην παρὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Σκαγεργάκου λιμὴν πολεμικὸς. Βεργήνη (54 χιλ. κ.) ἔχουσα πολεμικὸν λιμένα ἔμποριον ἰχθύων καὶ ζυλίας καὶ βιεμχανίαν. Ἄφρονθίμη καὶ Τρονθίμη ἔμπορικὸι λιμένες. Χαμμεφσθίμη ἡ βιοραιοτάτη τοῦ κράτους ἐπὶ νήσου.

Οἰκονομικὴ ἄποψις

τῆς Σκανδιναυκῆς χερσονήσου.

Ἐν τῇ Σκανδιναυκῇ γῇ ὑπάρχει ἐξαιρετικὸς σιδήρος, ἀπέριστα δὲ ὄσσην πηλὸν καὶ ἑλατῶν κλιπτοῦσι τὸ τρίτον σχεδὸν τῆς Σκανδιναυκῆς χερσονήσου. Τὸ ἔμποριον τῆς ἄλλεῖας ἀκμῶζει ἐν αὐτῇ. Ἡ ἐπιμετᾶλλευσίς τῶν ὄσσην καὶ ἡ ἄλλεῖα εἰνε αἱ μεγάλοι πρῶσοδοὶ τῆς Νορβηγίας καὶ ἀντιπρῶσοδοὶ τὰ 1/3 τῆς ἄλλης ἐξαγωγῆς τὸ δὲ ἔμπορικὸν ναυτικὸν αὐτῆς κατέχει τὴν τρίτην θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ τοῦ τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία δὲν ἔχουσιν ἀποικίας.

ΡΩΣΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ἐκταίς 22 1/2 ἐκατ. τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119 χ.

Πληθυσμὸς 129 ἐκατ. κατ. Ἑλλάς 2,434,000 χιλ. κ.

Ἡ Ρωσικὴ Αὐτοκρατορία περιλαμβάνει 1) τὴν κυρίως Ρωσσίαν ἢ Ἐυρωασιάνην, 2) τὸ μέγα δουκάτον τῆς Φινλανδίας, 3) τὴν Κανκάσιον Ρωσσίαν, 4) τὴν Σιβηρίαν, 5) τὰς Ρωσικὰς κτήσεις τῆς Κεντρ. Ἀσίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΡΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Ἐκταίς 5,390,000 τετρ. χιλίμ. Ἑλλάς 65,119.

Πληθυσμὸς 115 ἐκατμ. Ἑλλάς 2,434,000.

Προῦπολογισμὸς 3 δισεκ. 800 ἐκ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Δημόσιον χρέος 16 1/2 δισεκ. Ἑλλάς 830 ἐκατ.

Στρατός 870 χιλ. ἀνδρ. ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ 2 1/2 ἐκατμ. ἐν καιρῷ πολέμου. Ἑλλάς 120 χιλ.

Στόλος 385 πλῆτα, ὧν τὰ 45 θωρηκτά. Ἑλλάς 45, ὧν τὰ 5 θωρηκτά καὶ καταδρομικά.

Ἐμπορίον 3 δισεκ. 400 ἐκατμ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Δημητριακὰ 675 ἐκ. ἐκατοντάδ. Ἀσίη 2 ἐκατμ. τετρ. χιλίμ.

Ἰπποὶ 16 ἐκατ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 600 χ. τόν. (390 ἀτρ.) Ἑλλάς 360 χ. τ.

Σιδηρόδρομοι 43,700 χιλίμ. Ἑλλάς 1000.

Πολίτευμα. Ἀπόλυτον μοναρχικὸν. Θρησκευμα. Ὁρθόδοξον.

Ἐκπαίδευσις, Μελοῦντι Ἰδρυθῆσαν πλείστα σχολεῖα καὶ ὑπάρχουσι 40 πανεπιστήμια καὶ ἄλλα ἀνώτερα σχολεῖα ἢ ἐκπαίδευσις εἶνε ἑλλειπστάτη.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κλίμα. Ἑπιρωτικόν, ζῆρὸν, θερμότατον τὸ θέρος καὶ δριμύτατον τὸν χειμῶνα εἰς τὰ βόρεια μέρη παγερόν. Εἰς τὰς πρὸς τὸν πύλον χώρας τὸ ἔτος συνίσταται ἐκ μιᾶς ἐξαμήνου ἡμέρας καὶ μιᾶς ἐξαμήνου νυκτός.

Ὅρη. Τὰ κυριώτερα ὄρη τῆς Ρωσίας εἶνε τὰ *Οὐράλια* χωρίζοντα τὴν Ρωσίαν ἀπὸ τῆς Ἀσίας. Τὰ *Καυκάσια*, τὰ *Ταυριά.*

Ποταμοὶ. Ὁ Ὀνέγας, ὁ Ἀβρόος, ὁ Πεταγόσας, ἐκβάλλοντες εἰς τὸν Παγ. Ὁ Κεανόν, Ὁ Βόλγας ὁ μέγιστος τῆς Εὐρώπης ἐκβάλλων εἰς τὴν Κασπίαν Θάλασσαν. Ὁ Λόν (Τάναϊς), ὁ Δορέτης, ὁ Αἰνέπρος (Βορσθίνης) καὶ ὁ Αἰνέπρος ἐκβάλλοντες εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον, ὁ Οὐισοσίνας καὶ ὁ Νεῖβας εἰς τὴν Βαλτικὴν, ὁ Νεῖβας εἰς τὸν Φινλανδικὸν κόλπον.

Λίμναι. Ὑπάρχουσι πολλαί, αἰ κυριώτεραι εἶνε ἡ Ὀνέγα, ἐκ τῆς ὁποίας παγάζει ὁ Νεῖβας ποταμὸς, καὶ ἡ Ἀλόχα ἢ μέγιστος πασῶν (18,130 τετρ. χιλ.)

Ἐδάφος. Ἀλλαγὴ μὲν εἶνε εὐφρον ἢ ἀσάωδες, ἀλλαγὴ δὲ ἀδενδρον καὶ στεπεπώδες.

Κόλλοι. Ὁ Βοθνικός, ὁ Φινλανδικὸς καὶ ὁ Λιβονικός.

Ἀκρωτήρια. Τὸ *Κάννον* καὶ *Ρούσων Ζαβορότ* πρὸς Β. καὶ ἄλλα πρὸς Ν.

Νῆσοι. Ἡ *Νοβάρια*, ἡ *Νέα Ζιμβία* καὶ ἡ *Σταπόβιγγ* κείμενοι ἐν τῷ Β. Ὁκεανῷ κεκαλυμμένοι ὑπὸ παγετόνων καὶ χρησιμεύουσι ὡς σταθμοὶ εἰς τὰς ἐξερρευτὰς τοῦ Β. Πόλου. Αἱ νῆσοι τῆς Ἀλάνδης, ἡ *Οὐσίλη* καὶ ἡ *Λαρόν* κείμενοι ἐν τῇ Βαλτικῇ.

Πολιτικὴ Διαιρέσις

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ρωσία διαιρεῖται εἰς τρία τομῆματα τὴν κυρίως Ρωσίαν καὶ τὴν Πολωνίαν διακομμένας εἰς 60 κυβερνεῖα, καὶ τὸ μέγα δοικατὸν τῆς Φινλανδίας, ὅπερ ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρον κράτος συνταγματικὸν ὑπὸ τῆς Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας.

Πόλις κυριώτερος εἶνε. Ἡ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ (1,270,000 κατ.). Ἐπὶ τοῦ Νεῖβα ὁ πρῶτος ἑμπορικὸς λιμὴν τῆς Ρωσίας, προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ λιμένος τῆς

Κροστάνδης ἐν τῷ Φινλανδικῷ κόλπῳ, πρωτεύουσα τοῦ κράτους. Ἐχει ἀνάκτορον, πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν, ἀστεροσκοπεῖον, μουσεῖον κλπ. Ἦγα (283 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Δύνα ὁ δεύτερος ἑμπορικὸς λιμὴν τῆς Ρωσίας μετὰ τὴν Πετρούπολιν. *Χελαγγφόρος*, ἔρα τῆς βουλῆς τοῦ δοικατοῦ τῆς Φινλανδίας ἔχουσα πανεπιστήμιον. *Δοσπάνη* (Ἰουρίετ 42 χ. κ.) καὶ *Λίβαο* (64 χ. κ.) πόλις οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν Γερμανῶν. *Βαρσοβία* (635 χ. κ.) πρωτεύουσα τῆς Πολωνίας σημαντικὸς ἑμπορικὸς λιμὴν ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῶν Οὐισοσίνας παρήχουσα μεγίστην ἐξαγωγήν ὀμητριακῶν, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ κατοικοῦμένη ὑπὸ πολλῶν Ἰουδαίων. *Μόσχα*, (1,036,000 κατ.) ἐν τῷ κέντρῳ, ἔθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ πρωτεύουσα τῆς Αὐτοκρατορίας, μέ-

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΡΕΜΛΙΝΟΥ

γα βιομηχανικὸν καὶ ἑμπορικὸν κέντρον. Ἐν Μόσχῃ ὑπάρχει ἡ ὄχιρὰ συνοικία τοῦ Κρεμλίνου, ἔνθα τὰ ἀρχαῖα ἀνάκτορα τῶν Αὐτοκρατόρων καὶ ἡ μητρόπολις, ἐν ἣ στέφονται αἱ αὐτοκράτορες. *Νδσον* - *Νοβγορόδ* ἐπὶ τοῦ Βόλγα (95 χ. κ.) πόλις ἑμπορικὴ ἔνθα τελεῖται κατ' ἔτος ἑμπορικὴ πανήγυρις, προσελθούσα πλείον τῶν 150 χιλ. ξένων. Αἱ ἐν αὐτῇ ἑμπορικαὶ ἐργασίαι φθάνουσι εἰς 600 ἑκατμ. φρ. ἀεζάγουσι ἐπὶ εἰδῶν Ἀσιατικῆς προελεύσεως (μάταλλο, σίδηροι, τέτοι) καὶ εἰδῶν ρωσικῆς βιομηχανίας, (βαμβάκη, κερὰ, ἐρίουχα). *Λοχαγγέλος* πρὸς Β. παρὰ τὸν ὁμώνυμον κόλπον πόλις ἑμπορικὴ. *Καζάν* (130 χ. κ.) ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ ἀρχαῖον ἐμπόριον. *Πέρμη* (40 χ. κ. κέντρον τῶν σιδηροδρόμων τῆς Σιβηρίας. *Σαμίρα* (92 χ. κ.) κέντρον τοῦ ἑμπορίου τῶν σιτηρῶν. *Σαρατόβη*, λιμὴν ἐπὶ τοῦ Βόλγα. *Λοχαζάν* (113 χ. κ.) λιμὴν ἐπὶ τοῦ Βόλγα καὶ σταθμὸς τῆς ἁλιείας τῶν ἰχθύων, ἐξ ὧν ἐξάγεται τὸ χαβιάρον. *Κιέρον* (547 χ. κ.) ἡμέρὰ τῶν Ρούσων

πόλις ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ πλείουσι μαγὰς. *Πονλιάβα* (53 χ. κ.) ὀνεραστὴρ διὰ τὴν νίκην τοῦ μεγάλου Πέτρου κατὰ Καρόλου τοῦ Β'. *Χάρκοβο* (180 χ. κ.) ἔχον πανεπιστήμιον βιβλιοθήκην, μουσεῖα καὶ πολλὰς ναυὰς. Ὁδησός (410 χ. κ.) σημαντικὸς ἑμπορικὸς λιμὴν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἔχουσα μεγίστην ἐξαγωγήν ὀμητριακῶν. Ἐν αὐτῇ κατοικοῦσι καὶ πολλοὶ Ἕλληνας. *Ταϊράνο* (52 χ. κ.) ἐν τῷ μυχῷ τῆς Ἀζερβιχῆς ἐξάγον πολλὸν σίτην καὶ κατοικοῦμενον ἐπίσης ὑπὸ πολλῶν Ἑλλήνων. *Κισνόβο*, ἡ σημαντικώτερα πόλις τῆς μεταμυθρινῆς Ρωσίας μετὰ τὴν Ὀδησόν. *Νικολαίεβο*, πολεμικὸς λιμὴν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. *Σεβαστοπόλις* ὄχιρὰ καὶ ἑμπορικὴ πόλις ἐν Κριμαίᾳ.

Οἱ Ρωσικοὶ λιμένες Πετρούπολις, Ἦγα, Ὀδησός ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς μεγάλους λιμένας τῆς Ἀγγλίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Γερμανίας καὶ Γαλλίας ἔχουσι δευτερευομένους ἀξίαν ὡς πρὸς τὴν ἑμπορικὴν κίνησιν.

Οἰκονομικὴ Ἀποψις

Τὸ εὐρύτερον ἔδαφος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας δύναται ὡς διακερθῆ εἰς 4 κυριώτερας ζώνας. 1) Εἰς τὴν ζώον τῶν Τουνδρασίων παγομέναν ἐλῶν παρὰ τὸν Παγ. Ὁκεανόν. 2) Εἰς μίαν εὐρείαν ἀσάωδον ζώον πρὸς Ν. τῆς Τουνδρασίου ἐκτεινόμενην ἀπὸ τοῦ Βοθνικοῦ κόλπου μέχρι τῶν Οὐράλιων ὄρων. 3) Εἰς τὴν ζώον τῶν ὀμητριακῶν, τοῦ λίου καὶ τῆς καννάθως, ἀποτελούντων τὸν σπουδαιότερον πλεόν τῆς χώρας. Ἡ ζώον αὕτη ἐκτείνεται ἀπὸ τῶν Γερμανικῶν καὶ Λύστριακῶν συνόρων μέχρι τοῦ Δόν. 4) Εἰς τὴν ζώον τῶν στεπεπῶν, ἐν αἷς βόσκουσι ἀπεριόριστοι ἀγέλαι κατέγει δὲ αὕτη ἐκτετατομένη εἰδῆ φθάνοντα μέχρι τῆς Κασπίας θαλάσσης.

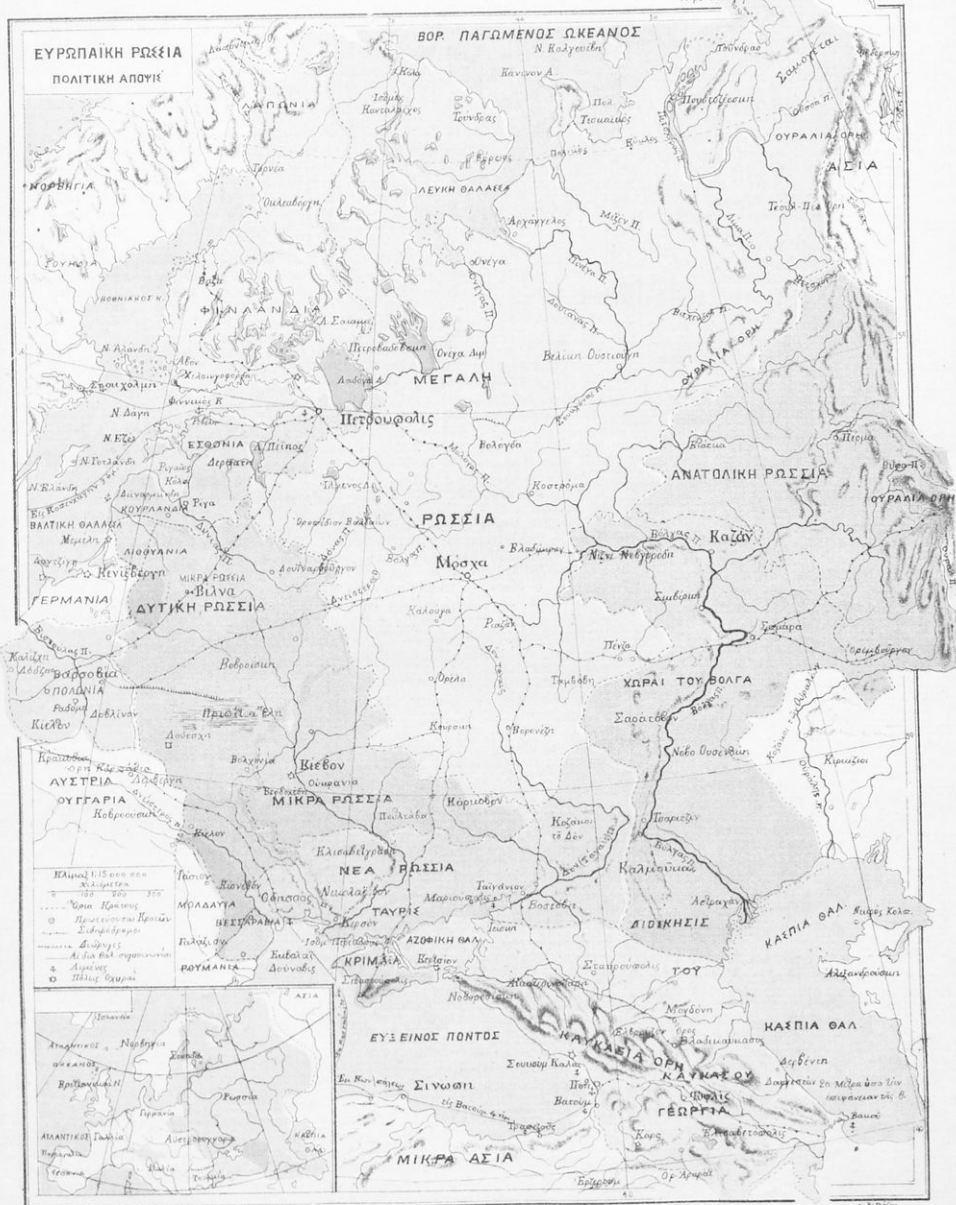
Τὰ Οὐράλια ὄρη ἐγκλινοῦσι μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, χαλκοῦ καὶ ἄλλοις ὄρυκτοι.

Ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς Ρωσίας σήμερον σχετικῶς περιορισμένα χωροῦσι ταχέως πρὸς τὰ ἑμπόρια.

Σημ. Τὰ περὶ Σιβηρίας κλπ. ὅρα ἐν Ἀσίᾳ.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκ. 71.—1 Πόλις ἐπὶ ὁ πληθύνει τῆς Ρωσίας.—2 Εἰς πόσα κυβερνεῖα διαιρεῖται αὕτη.—3 Πόλις εἰς ὁ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι αἰετῆ.—4 Πόλις εἰς ἡ πρωτεύουσα Φινλανδίας.—5 Εἰς μίαν μεγάλην πόλιν ἐπὶ τοῦ Βοσπόλου. 6 Εἰς 4 πόλιν ἐπὶ τοῦ Βόλγα.—7 Εἰς μίαν

πόλιν εν τῇ Ἀζορική θάλασσῃ.—8 Εἰπέ 2 πόλεις ἐπὶ τοῦ Βόρθεου.—9 Ἐπὶ τίνος στρατιωτικοῦ λιμένος προστατεύεται ἡ Πετροπόλις.—10 Εἰπέ μίαν μεγάλην πόλιν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ρωσσίας.—11 Εἰπέ τοὺς διαφόρους λιμένας.—12 Εἰπέ διαφόρους πόλεις ἔχουσας πανεπιστημιακὴν ἐκπαίδευσιν.—13 Εἰπέ ἓνα ποταμὸν ἐκβάλλοντα εἰς τὴν Κασπίαν καὶ μίαν πόλιν ἐπὶ τοῦτου ἐν ἡ-λίται ἱμπορικῇ πανήγυρι.—14 Πότις εἶνε ὁ δεύτερος λιμὴν.—15 Πόσον στρατὸν ἔχει αἰ πόσον στόλον.—16 Ποία εἶνε τὰ κυριώτερα αὐτῆς προϊόντα;

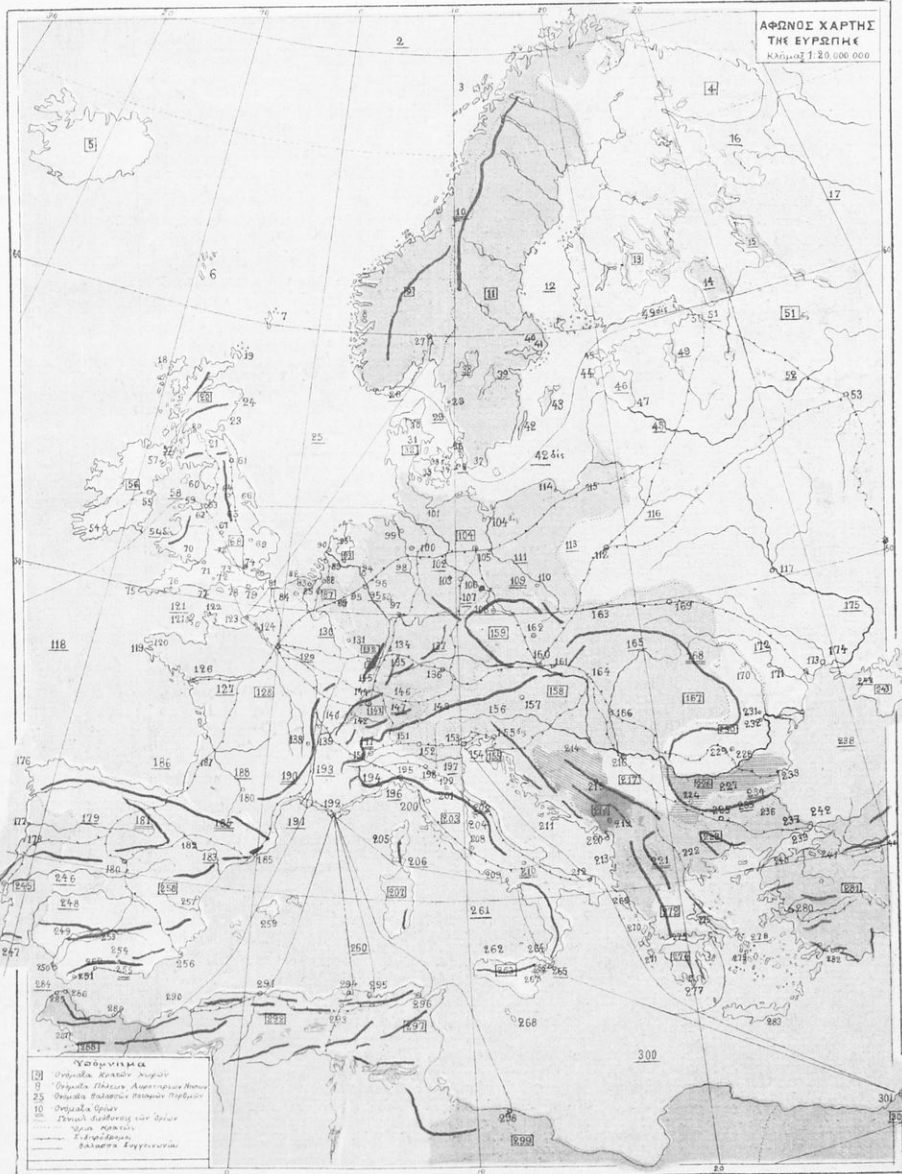
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΑΦΩΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Σημ. Επί του γράμμου τα όματα των χωρών και των κρατών παραστάται ή άριθμώ εν πλαίσω. Τα όματα των όσμων ή άριθμώ ήτοι όσμων ή ατόμων. Τα όματα των θαλασσινών ποταμών, πορθμών, κόλπων, λιμένων ή άριθμώ ήτοι μόνοι χωρημίη αι πόλεις και αι νήσοι ή έως άπλω άριθμώ

1 Βόρειον άκρονόστον, 2 Βόρειοι χωρημίνοιοι, 3 Λαρόντιοι νήσοι, 4 Χερσονήσοι Κολά, 5 Ίταλία, 6 Φεράροι νήσοι, 7 Σχιδανωική νήσοι, 8 Βερηνί, 9 Νορβηγία, 10 Κιελίνη όρει, 11 Σουηδία, 12 Βοθνική κόλπω, 13 Φινλανδία, 14 Λαδοία λίμη, 15 Ό νήγα λίμη, 16 Αευαή θαλάσσα, 17 Δουβλάς, 18 Ή Εβέρδοι νήσοι, 19 Όρκάδοι νήσοι, 20 Γλασκωφί, 21 Εβέρδοονον, 22 Σκωτία, 23 Δουβλίη, 24 Αδερβίνι, 25 Γερμανική θαλάσσα, 26 Σχεκχτεργά, 27 Χριστιανία, 28 Γοτεβόργου, 29 Καπτεργά, 30 Ααλβόργου, 31 Ουάλάνδία, 32 Δανία, 33 Φιννία νήσοι, 33βίσι Μέγχι Βάλτι, 34 Σελαννία, 35 Κοπεναγκά, 36 Πορθμοί Σουόδοι, 37 Μάλμα, 38 Λίμη Βίνερ, 39 Λίμη Βίτεργ, 40 Ουάλάν, 41 Σουοιλάν, 42 Νήσοι Ουλάνν, 42 βίσι Βαλτική θαλάσσα, 43 Νήσοι Γουλάνν, 44 Νήσοι Βοσλί, 45 Νήσοι Δαγν, 46 Ρίγατι κόλπω, 47 Ρίγα, 48 Δουβλάς, 49 Πίπας, 49 βίσι Φινλανδική κόλπω, 50 Πετρούπολις, 51 Νέκσιπ, 51 βίσι Ρωσία, 52 Βόλγκας, 53 Μόσχα, 54 Κόρκ, 54βίσι Πορθμοί Αγ Γεωργίου, 55 Δουβλίη, 56 Ίταλνία, 57 Βιλτράτι, 57 βίσι Βόρειοι Πορθμοί, 58 Ή Ιταλική θαλ. 59 Ν. Αγγλιάν, 60 Ν. Μάν, 61 Νεοκάστον, 62 Δαδερπόλι, 63 Μαγγεστέρ, 64 Αβόρ, 65 Σερπριέδη, 66 Χούλλη, 67 Βισμαγατ, 68 Αγγλία, 69 Κανδερινίω, 70 Κέρβρι, 71 Βριστόλ, 72 Όσβέρδη, 73 Γάμπος ποτ. 74 Λονδίον, 75 Δουβλίηον άκρονόστον, 76 Παρμπούη, 77 Σουάμπιον, 77 βίσι νήσοι Ουόγι, 78 Πορτσμουσί, 79 Νευιάνα, 80 Δουβέρ, 81 Πορθμοί του Καλά, 82 Όστένδη, 83 Λανδία, 84 Αλλή, 85 Βρεξέλλια, 86 Αβέρ, 87 Βελγίον, 88 Αβέρδον, 89 Ρότερδαμ, 90 Χάγρη, 91 Αμστερν, 92 Ζυριχίρη, 93 Κάνω Χώροι, 94 Ρώσσον, 95 Κολωνία, 95βίσι Ρήνον ποτ. 96 Ή Εβέρδοη-Βάρμιν, 97 Φραγκφούρτι, 98 Οσέρτη, 99 Βοιμ, 100 Άννδερόν, 101 Άννδερόν ποτ. 102 Άδδβι, 103 Λειψία, 104 Γερμανία, 104βίσι Στεττινον, 105 Βερολίον, 106 Δοσούδη, 107 Μεταλλικά όρη, 108 Πάρια, 109 Ρισσογιέρρη, 110 Βρεξελία, 111 Όσπρόν ποτ. 112 Βαρσοβία, 113 Βιστούλα ποτ. 114 Δανία νήσοι, 115 Κεντρίβέρη, 116 Νευρένια π 117 Κιέβον, 118 Ατλαντικός Όκεανός, 119 Άκουη Άγιου Ματθαίου, 120 Βισπίτη, 121 Άγκυ, 121 βίσι Αγγλογορμανδική νήσοι, 122 Χερσοδούργου, 123 Χάρβη, 124 Ρουσίη, 125 Παρίσιω, 126 Νάντ, 127 Λαγν ποτ. 128 Γαλλία, 129 Σπουβινία ποτ. 130 Μόισως ποτ. 131 Μέτς, 132 Άλσατία και Λορζάν, 133 Σπραδοβούργου, 134 Καρλσρούη, 135 Στουτγάρδη, 136 Μόναχον, 137 Δουβλάς ποτ. 138 Άγος Στεφάνω, 139 Λών, 140 Γενεύη, 141 Αευχων όρει, 142 Αουζάν, 143 Εβελτία, 144 Βίρρη, 145 Βάλη, 146 Ζυρίχη, 147 Άγιος Γεοργκόδος, 148 Ίνος ποτ. 149 Άλπει, 150 Τουρνον, 151 Μολάν, 152 Βερνί, 153 Βενετία, 154 Κόλπω Τεργιέτις, 155 Τεργι, 155 βίσι Τεργιήτι, 156 Άρδις ποτ. 157 Γράτσον, 158 Αυσουστριαία, 159 Βοηνίαν, 160 Βίεννη, 161 Πετροβούργου, 162 Βρόνη, 163 Κρακοβία, 164 Βουδαπέτι, 165 Φιλοσι ποτ. 166 Σεγιέδοι, 167 Τρανσυβάνια, 168 Καρπάθια όρη, 169 Λεμβόρη, 170 Λίττον, 171 Κλοβόν, 172 Δουβροπότς ποτ. 173 Όζάρδοι, 174 Νικολάιη, 175 Δουβροπότς ποτ. 176 Φιντιερον άκρωτ. 177 Όσπόρον, 178 Κορμπα, 179 Δουβρος ποτ. 180 Μακρίτη, 181

Όσπρικά όρη, 182 Σαραγόσσα, 183 Ή Βόρος ποτ. 184 Παρνακία, 185 Βαρκαλώνη, 186 Γασκωνική κόλπω, 187 Βορζώ, 188 Γαρβόνας ποτ. 189 Τολόσσα, 190 Κηλέντιον ποτ. 191 Λουδική κόλπω, 92 Μασσαλία, 193 Ρουβάνος ποτ. 194 Άλπει, 195 Γίνουα, 196 Κόλπω Γενούης, 197 Παδός ποτ. 198 Πάρμα 199 Βολανία, 200 Λιβόρνον, 201 Φλωραντία, 202 Άπέννινα, 203 Ίταλία, 204 Τερόντος ποτ. 205 Κορκιική, 206 Πορθμοί του Βοισπίτι, 207 Σαρβνία, 208 Ρωμη, 209 Νεαπόλι, 210 Όρος Βερούτιον, 211 Άδριατικόν πλάγω, 212 Βρενθίνω, 213 Πορθμοί του Όργάνου, 214 Σάουος ποτ. 215 Σπαργιόν, 216 Βελγρυάδον, 217 Σερβία 218 Μαυροβόνον, 219 Κεττίρη, 220 Άντιβερι, 221 Όσσερά τη Πόντου, 222 Θεσσαλονίκη, 223 Τουρκία, 224 Σέρβ, 225 Φιλιππούπολις, 226 Βουλγάρη, 227 Τρόνδοι, 228 Ρουσσικόον, 229 Βουκοβρινία, 230 Ρουμανία, 231 Γαλλία, 232 Βαυλία, 233 Βάρνα, 234 Βαλκανία όρη, 235 Μαριτα ποταμοί, 236 Άδριατικόν πλάγω, 237 Κωνσταντινούπολις, 238 Εβζοντιόντος, 239 Θαλάσσα του Μαζμαρ 240 Πορθμοί του Δαρδανελίου, 241 Προσκα, 242 Βοσπορος, 242 βίσι Κόλπωσ και Ίσθητι της Περακοπής, 243 Κρημία, 243 βίσι Άφρικη θαλάσσα, 244 Λατινάω, 245 Πορτογαλία, 246 Τάγος ποτ. 247 Άκρονόστον του Άγιου Βικεντίου, 248 Γουανιάνας ποταμοί, 249 Μάλάγα, 250 Λάβια, 251 Γιβραλτάρ, 252 Μαλέγχα, 253 Γκόνα, 254 Γρανάδα, 255 Σίβιρα Νεβιά, 256 Καρθαγένη, 257 Βαλεντία, 258 Ίταπνία, 259 Βαλεαρική νήσοι, 260 Μεσσιγίω θαλάσσα, 261 Τεργεντικόν πλάγω, 262 Παλιέρον, 263 Σικελία, 264 Μεσσινίω, 265 Πορθμοί της Μεσσινίω, 266 Όρος Άτνα, 267 Κατάνη, 268 Νήσοι Μάλτη, 269 Κίβιρο, 270 Ίβια νήσοι, 271 Ζακύνθος, 272 Ελλάς, 273 Πάτρα, 274 Πελοπόννησος, 275 Διωρή Κορσίω, 276 Άθηναι, 277 Τάϊνρον άκρονόστον, 278 Άλβιον πλάγω, 279 Σπόρ, 280 Σουέδων, 281 Μοξά Άστια, 282 Ράδοι, 283 Κελτόν, 284 Πορθμοί Γιβραλτάρ, 285 Ταγγερί, 286 Κέρτα, 287 Φε, 288 Μαρινον, 289 Μελίση, 290 Ορζά, 291 Άλγυρον, 292 Άλγυρία, 293 Κωνσταντινή, 294 Φιλιππούπολις, 295 Βόνη, 296 Τίνος (πόλις), 297 Τίνος (χωρ.), 298 Τεργιόλις (πόλις), 299 Τεργιόλις (χωρ.), 300 Μεσσιγίω θαλάσσα, 301 Άλέξανδρεια, 302 Αλυτρός, 303 Κάιρον, 304 Πόρτ Σάιτ, 305 Διωρή Σωκί, 306 Σωκί,

λίοι 64; 18) Ή πόλις 63; 19) Ή πόλις 65; 20) Ή πόλις 67; 21) Ή πόλις 69; 1) Πόντιοι ειναι προς Ή Σκανδιναβική χερσονήσου του Κράτος; 2) Ποιοι θωμαζέται ή μικρά χερσονήσοι, επί της όποιας κείται το Κράτος; 3) Ποία ειναι εν τη χερσονήσου ταύτη ή πόλις 30; 4) Ποία ειναι ή νήσο 35; 5) Ποιος ειναι ο πορθμώ 33βίσι 6; Ποία ειναι ή νήσο 34; 7) Ποία ειναι εν τη νήσου ταύτη ή μεγάλη πόλις 35; 8) Ποιοι ονομάζεταί ο πορθμώ 36, όστις χωριζέται άνω από της Σουηδία; 9) Ποιοι ειναι οι πορθμοί 29 και 26, τίτωσι αποσταλείσιν συνέλαρον του πορθμώ 30; 10) Ποι ειναι εν τω Β μέρει του Άτλαντικού Όκεανού ή μεγάλη νήσο 5; 11) Είσι πόλιω άνω και αυτη; 12) Τι διανοίη ή δια στεγνων γραμμή ή ύπερνω της νήσο 5 κειμένη; 13) Τι διανοίη ή γραμμή 20, ήτις διαπερρέ την νήσο 5; 14) Ποιος ειναι εν τω Β μέρει της Εβέρδοιοι Όκεανού; 2) Ποιος ειναι αι νήσοι 6; 16) Είσι πόλιω άνωίνω αυται; 1) Ποιον ειναι του άργυπέλαγος 3; 2) Το άκρ. 1; 3) Ποι ονομάζεταί ή μεγάλη χερσονήσοι ή περριαιθούσων τα Κρέτη 9; 11) 4) Ποιον ειναι του Κράτος 9; 5) Ποία ειναι εν το Κράτος ταύτη ή πόλις 8; 6) Ή πόλις 27; 7) Ποι ειναι ή όσσοια ή εκτείνουση εν τω Κρέτη 9. 8) Ποιον ειναι του κράτος 11; 9) Ποια ειναι εν το Κράτος ταύτη ή πόλις 40; 10) Ή πόλις 41; 11) Ποια ειναι εν ταύτη 28; 12) Επί τίνος πορθμώ ο άριθ. 29 κείται; 13) Ποια ειναι ή πόλις 37; 14) Ποιος ειναι περί τής Σκανδιναβική χερσονήσου ο πορθμώ 33; 15) Ό πορθμώ 29; 16) Ή νήσο 34; 17) Ό πορθμώ 36; 18) Ή θαλάσσα 42β; 19) Ό κόλπω 12; 20) Ποια ειναι εν το Κράτι 11 ή λίμη 38; 21) Ή λίμη 39) 1) Ποια ειναι ή πόλις 95βίσι και 130, ότιτωσι διέκρονετα την Ουλάνννιαν; 2) Ποιος ειναι εν Ουλάνννι ο κόλπω 92; 3) Ποιος ειναι εν Ουλάνννι ο άκρ. 91; 4) Ή πόλις 90; 5) Ποια ειναι ή πόλις 89; 6) Τι παριεταί ο άριθ. 82; 7) Ποια ειναι ή πόλις 83 επί του Σκαλιόνο; 8) Ή πόλις 88 επί του Σκαλιόνο; 9) Ή πόλις 86; 10) Ή πόλις 85 ποταμοί του βασιλείου της Ουλάνννις; 11) Επί τίνος ποταμώ κείται ή πόλις; 1) Ποιος ειναι ο ποταμώ 416; 2) Ποιος ειναι ο ποταμώ 113; 3) Ποιος ειναι ο λιμήν 114; 4) Ποιος ειναι ή όσρμη πόλις 115. 5) Ποιος ειναι ο ποταμώ 41; 6) Ποια ειναι ή πόλις 116; 7) Ποιος ειναι ο ποταμώ 103; 8) Ποιος ειναι επί του ποταμώ τούτου ο μέγας λιμήν 101; 9) Ποια ειναι επί του ποταμώ τούτου ή πόλις 106; 10) Τίνος βασιλείω ειναι προέκτατος; 11) Ποια ειναι μεταξύ του Άλβιος και του Όσέρου ή πόλις 105; 1) Ποιος ειναι ο ποταμώ 98; 2) Ποια ειναι επί του ποταμώ τούτου ή Δουβρόβία πόλις 99; 3) Ποιος ειναι μεταξύ του ποταμώ Βίερε και Άλβιος αι πόλις 100 και 103; 4) Ποιος ειναι ο ποταμώ 95βίσι; 5) Ποια χωρία διεκρονετα πρό της διόδοις αυτών; 6) Ποια ειναι επί του ποταμώ τούτου ή πόλις 95; 7) Ποια ειναι αι πόλισιν του Ρήνω βιομηχανικά πόλις 94 και 96; 8) Ποια ειναι ή πόλις 97 πόλισιν του Μάινων παραποτάμιου του Ρήνω; 9) Ποια ειναι πόλισιν του Ρήνω ή πόλις 134; 1) Τίνος μεγάλου Δουκάτου πρωτεύουσα ειναι ή πόλις 134; 2) Ποια ειναι ή πόλις 133; 3) Τίνος χωρία προέκτατος ειναι αυτη; 4) Ποια ειναι ή πόλις 135; 5) Τίνος βασιλείου πρωτεύουσα ειναι; 6) Ποιον ειναι το όρη του κελαινον μεταξύ της πόλις; 134 και ή πόλις 135; 7) Ποια ειναι ή πόλις 136; 8) Τίνος βασιλείου πρωτεύουσα ειναι; 9) Ποια όρη χωριζόντων την Γερμανία από τής Αυστριας; 1) Ποιος ειναι ο παρά την Ισπανία κόλπω 186; 2) Το άκρονόστον 180; 3) Το άκρονόστον 247 ποτ. το Βλ; 4) Ό πορθμώ 284; 5) Πόντιοι ειναι εν τη χερσονήσου του βασιλείου 542, 6) Το βασιλείον 258; 7) Ποιοι ειναι εν τω βα-

σιλέτω 245, οι λιμένες 244 και 177; 8) Η πόλις 178; 9) Ποίσις είνε εν τῷ βασιλεῖω 258 ὁ λιμὴν 185; 10) Η πόλις 257; 11) Οἱ λιμένες 256 καὶ 252; 12) Η ἄγγλικὴ πόλις 251; 13) Ὁ λιμὴν 250; 14) Ποίσις είνε εν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ πόλις 180; 15) Ἡ πόλις 249; 16) Ἡ πόλις

256; 17) Ποίσις είνε εν τῇ ἰσπανικῇ χειρουργίῳ ὁ ποταμὸς 179; 18) Ποίσις είνε ἡ διώρυγ 305; 19) Ποίσις πόλις παρισταιται διὰ τοῦ ἀριθ. 306; 20) Ποίσις πόλις εν Αἰγύπτῳ παρισταιται διὰ τῶν ἀριθ. 306-303 καὶ 304; 21) Τὶ παριστω-σιν εν τῇ ἀφρικανικῇ ἀκτῇ οἱ ἀριθ. 296-297 καὶ

298; 22) Διὰ τίνας ἀριθ. παρισταιται εν Ἰσπανίᾳ ἢ Γρανάδα; 23) Διὰ τίνας ἢ ὄροσειρά 255; 24) Ποίσις ἰσπανικαὶ πόλις παρισταιται διὰ τῶν ἀριθ 256 καὶ 257; 25) Ποίσις θαλάσσιος παριστώων οἱ ἀριθ. 260 καὶ 261; 26) Ποίσις είνε ἡ εν τῇ Σικελίᾳ πόλις 262; 27) Ποίσις ὁ-

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ὁλόκληρος σχεδόν ἡ Εὐρώπη κείται ἐν τῇ εὐκρατῇ ζώνῃ, πλὴν μικροῦ τινος μέρους, ὅπερ προχωρεῖ μέχρι 500 χιλιομέτρ. εἰς τὴν βόρειο καταψυγμένην ζώνην. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μόνη Ἠπειρος, ἣτις οὐδαμῶς ἐγγίζει εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην.

Τὰ ἴσθητα τὰ καθορίζοντα τὰς ἰσοθέρμους ζωνμάς τῆς Εὐρώπης (ὄρα σελ. 9 § 65) εἶνε τὸ πλάτος, τὸ μὴ πολὺ ἴσως τῶν ὄσοπεδίων ἢ θέρμασις τῶν ὀρεινῶν ὄσειων ἐπὶ τοῖς θερμοῦ ἔγκλιον δειγμάτων καὶ ἡ τῶν μεσημβριῶν ὄσειων ὑπὸ τῶν καυστικῶν ἀνέμων τῆς Ἀφρικής. Ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν ἐν τούτοις τὸ αὐτὸ κλίμα πᾶσι αἱ χώραι τῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχουσι δὲ τρεῖς διάφοροι κλιματικαὶ διατάξεις.

α') Τὸ **Ἰαπαιρωτικὸν κλίμα** περιλαμβάνει τὴν Ῥωσίαν καὶ τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην, ἣτις **Γερμανίαν**, **Αἰθιοπία** καὶ **Ἑλβετίαν**. Εἰς τὰς χώρας ταύτας τὸ μὲν θέρος εἶνε καυστικόν, ὁ δὲ χειμὼν ψυχρότατος.

β') Τὸ **θαλάσσιον κλίμα**, περιλαμβάνει τὴν Νορβηγίαν, τὴν Δανίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ὀλλανδίαν, τὴν Μεγάλ. Βρετανίαν καὶ τὴν Δυτικὴν Γαλλίαν. Εἰς τὰς χώρας ταύτας τὸ θέρος εἶνε μετρίως θερμὸν καὶ ὁ χειμὼν μετρίως ψυχρὸς.

γ') Εἰς τὸ θερμὸν καὶ μεσόγειον

θαλάσσιον κλίμα, ὅπερ περιλαμβάνει τὰς χώρας τὰς καίμανας εἰς τὰ παράλια τῆς Μεσογείου ἦτοι τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Μεσημβριανὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Πληθυσμός. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης ὑπολογίζεται εἰς 360 ἑκατ. κατοίκους, ἣτις τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῆς Οἰκουμένης.

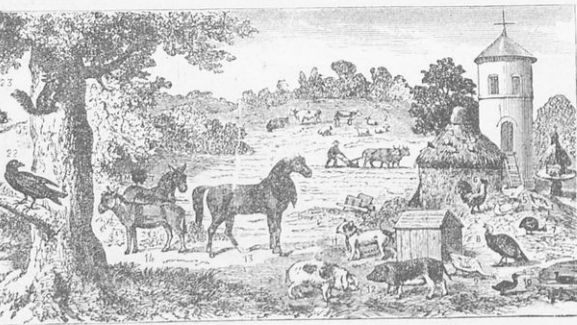
Οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης ἀνήκουσιν ἅπαντες εἰς τὴν Λευκὴν ἢ Καυκάσιαν φυλὴν καὶ διακρίνονται ἰσχυρότερος εἰς τρεῖς διακεκριμένας ἔθνεσιν τῆν Γερμανικὴν, τὴν Ἑλληνολατινικὴν καὶ τὴν Σλαβικὴν καὶ εἰς δύο δευτερευούσας: τὴν Μογγολικὴν καὶ τὴν Κέλτικην.

Ἡ Γερμανικὴ ἔθνεσις (100 ἑκ.) περιλαμβάνει τοὺς Γερμανοὺς, τοὺς Αὐστριακοὺς, τοὺς Σκανδιναυικοὺς λαοὺς (Σουηδοί, Νορβηγοί, Δανοί) τοὺς Ὀλλανδοὺς, μέρος τῶν Βέλγων (Φλαμανδοί) καὶ τῶν Ἑλβετῶν, τοὺς Ἀγγλοὺς. Πρεσβεύει δὲ ἡ Γερμανικὴ ἔθνεσις κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ δόγμα τῶν διακρινόμενων.

Ἡ Ἑλληνολατινικὴ ἔθνεσις περιλαμβάνει τοὺς Ἕλληνας, τοὺς Ἰταλοὺς, τοὺς Ἀλβανοὺς, τοὺς Ἰσπανοὺς, τοὺς Πορτογάλους, τοὺς Γάλλους, τοὺς Ῥωμειοὺς καὶ μέρος τῶν Βέλγων καὶ τῶν Ἑλβετῶν.

- 1 Ἄγελις.—2 πρόβατα.—3—4 Περιοστερῶν.—5 ὄρνις.—6 Ἀλέκτωρ.—7—8 Ἰνδοκαὶ ὄρνιθες.—9 Χίρ.—10 Νῆσσα.—11 Ποιμενικὸς κύνων.—12 Χοῖρος.—13 Ἴππος.—14 ὄνος καὶ ἀνοσθὴν ἀνοσθὴ ἠμίονος 15 Ἐχθρῶν.—16 Ἀνοσθὸς ὄφις.—17 Ἐνδορῆς.—18 Σκοιόλια.—19 Πέρδξ.—20 Κίσσα.—21 Μυγαλιῆ.—22 Κόραξ.—23 Σκόριος.—24 Ἰαίξ.—25 Κυνηγετικὸς κύνων τῆς Ἰσπανίας.—26 Λαγῶδες.—27 Ἀλώπηξ.—28 Στάγρος.—29 Ἐλαφος.—30 Ἐλαφος (Φήλις).—31 Κύνων τοῦ Ἁγίου Βεγράδου.—32 Αἴξ.—33 Γενάτιος.—34 Ἰέραξ.—35 Ἀετός.—36 Λόκος.—37 Ἀλεξ (ἱακίλαφος)—38 Ἄρκτος.

1 Λάπων.—2 Σουηδία.—3 Σουηδία.—4 Σκωτία.—5 Λορική Ουαλλία.—6 Έλβετία.—7 Έλβετία.—8 Κυρία της Τουρκίας.—9 Γερμανός.—10 Ολλήγος.—11 Πολωνός.—12 Πρώσος.—13 Ίσπανός.—14 Ίσπανός.—15-16 Γάλλος.—17 Ρώσος (χωρικός).—18 Τούρκος.—19 Έλληνας.

Ἄπαντες οἱ λαοὶ τῆς ὁμοθυμίας ταύτης ἀνέρχονται εἰς 140 ἐκ. Πλὴν δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν Ρωμανῶν, ὧσπερ εἶνε ὀρθόδοξοι, οἱ λοιποὶ ἀνήκουν εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ Σλαβικὴ ὁμοθυμία περιλαμβάνει τοὺς Ῥώσους, τοὺς Πολωνοὺς, τοὺς Βουλγάρους, τοὺς Σέρβους, τινὲς τῶν λαῶν τῶν περιλαμβανόμενων ἐν τῇ Αὐστροουγγρικῇ αὐτοκρατορίᾳ (Μοραβίαι, Βοημοί, Κροάται, Δαλματοὶ, Βοσνίαι, Ἐξβεγοβίνιοι) καὶ τοὺς Μαυροβούνους. Ἀνέρχονται δὲ ἅπαντες εἰς 100 ἑκατ.

Ἡ Μογγολικὴ ὁμοθυμία (15 ἐκ.) περιλαμβάνει τοὺς Οὐγγυροὺς, ἢ Μογγάρους, ὧσπερ εἶνε λείψανα τῶν μετὰ τοῦ Ἀτίλα εἰς τὴν Εὐρώπην εἰσβαλόντων λαῶν, τοὺς Τούρκους, τοὺς Φινλανδοὺς, τοὺς Καλμύκους (παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Κασπίας) τοὺς Βακάρους (μεταξὺ Βέλγα καὶ Οὐζβέκ). Οἱ Οὐγγυροὶ εἶνε καθολικοί, οἱ δὲ λοιποὶ Μογγολικοὶ εἶνε Μωρμεθνοί.

Οἱ Λάπωνες καὶ Σαμιόται εἰ κατοικοῦντες τὸ βόρειον τῆς Ῥωσίας καὶ Σουηδίας, σχηματίζουν τὴν βόρειον φλὴν, ἧτις συγγενεὶ πρὸς τὴν Μογγολικὴν.

Ἡ Κελτικὴ ὁμοθυμία λείψανα τῶν λαῶν, ὧσπερ ἄλλοτε ποτε κατήκοντο τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, περιλαμβάνει σήμερον ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ τοὺς Ἰθαγενεῖς· τῇ Κίτῳ Βρετανίαν, ἐν δὲ ταῖς Βρετανικαῖς ἤντις τοὺς Ἰθαγενεῖς τῆς Οὐαλλίας, τοὺς Ἰρλανδοὺς καὶ τοὺς ἐν τῇ Σκωτίᾳ.

Ἐπιτὸς τούτων καθ' ἅπαντα τὴν

Εὐρώπην καὶ ἰδίως ἐν Πολωνίᾳ εἶνε διεσκοπισμένοι περὶ τὸ 6 ἐκ. Ἑβραίοι.

Ἡ Εὐρασίαν ἐννοουμένη ὑπὸ συγκεκριμένου ὀνόματος κτεῖται ἐν ἑσχατίᾳ τινὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ ἀπέναντι τοῦ Νέου. Ἡ θάλασσα, ἢ καταλλοτέρα τῶν ὄνων, εἰσχωρεῖ πανταχόθεν εἰς αὐτὴν καὶ οὐδέποτε ἡ συγχωνιστὴ διακοπτεται ὑπὸ βηλοτάτων ὄρων. Ἐν αὐτῇ εἶνε ὑπάρχουσι, ὡ ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀμερικῇ, ἱερῶν πλήθων γερῶν εὐροποτάτων, ἀλλὰ πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης θεοπόουσι τῆς φράσεως οἱ ἄνθρωποι ὅταν καὶ ἐπὶ λαλοῦσιν ἀκούσθαι ἐν αὐτῇ καὶ προῦθεναι ἴδια πνευματικὸς ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον εἰς ὁμοίαν ἄλλην ἤγειρον. Ἡ φυσικὴ καὶ ἡ διανοητικὴ ἐργασία καὶ ἡ ἠθικὴ δράσις οὐδαμῶ παρασιάζουσι τοσαύτην ἐπίτασιν ὅσην ἐν τῇ γηρατίᾳ Εὐρώπῃ. Διὰ δὲ τῶν ἀποικίων αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμπορίου ἡ Εὐρώπη ἴδιαισιν μέγροι τοῦτο ἀπολαύει τοῦ κόσμου.

Προῦθεναι. Τὸ ἔδαφος τῆς Εὐρώπης ὀλίγον πλούσιον εἰς μέταλλα ἐγγλέει περὶ πάντων τὰς πρώτας διὰ τὴν βιομηχανίαν ὕλας, γυάνθημακας, σίδηρον, μάλυθον, χυλόν, κασίτερον, φενδύγγυρον, μάρμαρα. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν γραυθόων καὶ τοῦ σιδήρου ἐξάγεται ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάγῃ. καὶ ταῦτα εἶνε τὸ χρησιμώτερον

προϊόντα διὰ τὴν νεωτέραν βιομηχανίαν.

Εὐρίσκειται δὲ μάλυθον καὶ κασίτερον πρὸ πάντων ἐν Ἀγγλίᾳ, χαλκὸς ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ρωσίᾳ, ψευδύγγυρος ἐν Πρωσίᾳ καὶ Βέλγίῳ, ὕδραργυρος ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἄλλας ὀρυκτῶν ἐξάγεται σχεδὸν πενταχοῦ.

Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ καλλιεργεῖνται καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἀλλ' ἡ κυριώσα παραγωγικὴ χώρα εἶνε ἡ Ρωσία. Τὰ γογγύλια, τὰ λίνον, ἡ κριθαρία, εἶνε προϊόντα τῆς βορείου Εὐρώπης ὡς ἐπὶ τοῦ πολυ.

Κατ' ἐξοχὴν ἰσάωνος γῆρα τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ βορειοανατολική, ἧτοι ἡ Ρωσία καὶ ἡ Σκανδιναυία. Ἡ Αὐστροουγγαρία ἔχει ἐπίσης λίαν ἐκτετατωμένη ἄστυ· τὰ δὲ κυριώτερα δένδρα τῶν ἄστων εἶνε πρὸς Β. μὲν αἱ ἐλάται καὶ αἱ σφαινοί, ἐν δὲ τῷ κέντρῳ ἡ ὄρυς, ἡ καρύα, ἡ καστορέα καὶ ἰδίως ἡ πίττυς, ἡ ἄμπελος, ἡ ἐλαία, ἡ πορτοκαλεὶα καὶ ἡ συκερμόσα.

ΠΥΡΡΟΦΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- Ἄσκησις 61.—1 Τὸ σημαίνει ὁ ὄρος κλίμα ἡπειρωτικὸν καὶ κλίμα θαλάσσιον (πρὸς κελθθ).
- 2 Ὀνόμαζον γῶρας τινὰς ἕξοχας κλίμας ἢ περιποτικῶν.—3 Ἐβραῖος ἱερότης κλίμα θλάσ.
- πυρ.—4 Εἶς πᾶσι τὸ μάλυθον διαφύεται οἱ καρποὶ τῆς Εὐρώπης.—5 Πολὴ εἶνε ἡ περὶ τὸν ἑλαϊκὸν ἄστυ.—6 Πολὴ ἡ γερμανικὴ ὁμοθυμία.—8 Πολὴ ἡ μογγολική.—9 Πολὴ ἡ κελτικὴ.—10 Πᾶσι ἐκ πόλων ἐκπορευόμενον ἀποπέλειται ἐκείνη ὁμοθυμία.—11 Διατί οἱ κτεῖται τῆς Εὐρώπης προῦθεναι καὶ ἐπὶ λαλοῦσιν ἀκούσθαι.—12 Πολὴ εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης.—13 Πολὴ εἶνε ἡ κυριώτατος παραγωγὸς γῶρας.—14 Πολὴ εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν βασιλικὴ γῶρα.—15 Πολὴ εἶνε οἱ μάλυθον αὐτοκρατορικὴ γῶρα.—16 Πολὴ εἶνε τὰ ὀρυκτῶν εἶδη τῶν κατοικησίων ζῶων.

Ἡ ἕμπελος αὐξάνει μέχρι τῆς 49⁰ πλάτους, ἡ δὲ Ἰταλία, ἡ Ἰσπανία καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Ἀδριατικὴ καὶ ἡ Γαλιλία εἰναι αἱ χώραι αἱ μᾶλλον οἰονοπαγωγαί.

Ἡ δὲ τοῦ μεταξοκλήρης κλιματικῆς εὐνοίας ἐπὶ τοῦ κλίματος καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γαλλίας προΐεν.

Ζῶα Τὰ κατοικίδια ζῶα σπανίζουσιν ἐν Εὐρώπῃ, καταστραφέντος ἤδη μεγάλου ἀριθμοῦ αὐτῶν, τὰ δὲ κατοικίδια ὡς ἐκ τῶν ἰσχυρότερων τῆς κτηνοτροφίας γνώσεων καὶ φροντίδων ἀνεπτυχθῆσαν μεγάλως κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ὠριότητα.

Τὰ ἄγρια ζῶα τὰ μὴ ἐξ ὀλοκλήρου καταστραφέντα εἶναι ἡ λευκὴ ἀρκτος (βόρειος Εὐρώπη) ἡ μεγάλη ἀρκτος (ὄρειναι χῶραι), ὁ λύκος (Ρωσία) ἀρπακτικὰ τινα πτηνά, ὡς ὁ ἰέραξ, ὁ γριπαετός. Τὸ κυνῆγιον τῆς ἰσπελάρου (εὐποίας μεγάλης ἐλάφου τῆς βορείου Εὐρώπης) τῆς ἐλάφου, τοῦ σάγκρου καὶ τῆς ἀλώπεκος διενεργεῖται μετ' ἰδιαιτέρας ὀρεινότητος εἰς τινὰς θαλάσσιαις χώρας.

Τὰ ὠριότερα εἶδη τῶν κατοικίδιων ζῶων εἰναι οἱ ἀγγλικοὶ ἵπποι, οἱ ἰσπανικοὶ ἄμμοιοι, αἱ ἰθελτικαὶ ἀγελάδες καὶ τὰ ἰσπανικὰ πρόβατα τὰ λεγόμενα μερόν.

A Σ Ι Α

Θέσις. Ἐκτασίς. Ἡ Ἀσία κεῖται μεταξὺ τῆς 77⁰ καὶ τῆς 1⁰ βορ. πλ. μεταξὺ τῆς 24⁰ ἀνατολ. μῆκ. καὶ τῆς 172⁰ δυτικῷ μῆκους.

Ἡ ἔκτασις τῆς Ἀσίας εἶναι 44, 572, 250 τετρ. χιλ.

Ἄκται. Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἠπειρος κατατέμεται ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἰδίας πρὸς τὰ Δ. Ν. καὶ Α. παράλια. Καὶ πρὸς Α. μὲν ἔχει τὴν Βεργίαν θάλασσαν, τὴν Ὀγοσκιανήν, τὴν Ἰσποκιανήν, τὴν Κατρίνην, τὴν Ἀνατολικήν, τὴν Σινικήν καὶ τὸν κόλπον τοῦ Σιάμ. Πρὸς Ν. τὸ Βεργαλικὸν κόλπον, τὴν Ἀραβικὴν θάλασσαν ἢ τὸν Ὀμίον, τὸν Περιστικὸν κόλπον καὶ τὴν Ἐσθρῶν θάλασσαν. Πρὸς Δ. τὰ πελάγη Σινδικῶν, Κελδικῶν, Παμφυλικῶν, Ἰακίων καὶ Αἰθαϊῶν.

Χερσόνησοι. Αἱ κυριώτεραι εἶναι ἡ Καματωσία καὶ ἡ Κοχία πρὸς Α. Ἡ Ἰνδοσικανική, ἡ Ἰνδική καὶ ἡ Ἀραβία πρὸς Ν. καὶ ἡ Μικρὰ Ἀσία πρὸς Δ.

Ἀκρωτήρια. Τὰ κυριώτερα εἶναι

τὸ Τσεκλινοσκίον πρὸς Β. Τὸ Ἀνατολικὸν πρὸς ΒΑ. Τὸ Λοσιάντα πρὸς Ν. τῆς χερσονήσου Καματωσίας καὶ ἡ Καμφοδγα πρὸς Α. ἡ Ῥωμανία πρὸς Ν. τῆς χερσονήσου Μιλάκας, τὸ Καμοσίον καὶ τὸ Ἄδερ πρὸς Ν.

Ἠορῆμοι. Οἱ μᾶλλον ἀξίωση μείωσις περιῆμοι εἶναι ὁ Βεργίανος χωρίζων τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Μαλάκας ὁ μεταξὺ τῆς χερσονήσου Μιλάκας καὶ τῆς νήσου Σουμάτρας. Ὁ Ὀρμουζιος περὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ ὁ περῆμος τοῦ Βαβυλ-Μανδὴ εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Γενικὴ Ἀποφίξις τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀσίας

Αἱ ἀκταὶ τῆς Ἀσίας ὀλίγων πολυσχιδοῦς πρὸς Β. παρουσιάζουσιν πρὸς Α. τρεῖς μεγάλαις προεκτάσεσι ἀνίσουσιν, ἡ μία τῶν ὀπίστων (ἡ τῆς Σιντικῆς) παρέχει ὄψιν ἀληθῶς κυκλωτερῆ. Πρὸς Ν. δὲ παρουσιάζουσιν αἱ ἀπὸ οὐταὶ βαθυτάτας ἐντομάς, μεταξὺ τῶν ὀπίστων προβάλλουσι τρεῖς χερσονήσοι (Ἰνδοκίνα, Ἰνδία καὶ Ἀραβία) αἵ τινες φρονιταὶ ἐχρυσαι ἀναγκαστικὰ πρὸς τὰς τρεῖς Νοτίους χερσονήσους τῆς Εὐρώπης (ἐλληνικὴν χερσονήσον, ἰταλικήν, καὶ ἰβηρικὴν). Ἄλλ' αἱ Ἀσιατικαὶ χερσονήσοι εἶναι εὐρύτεραι καὶ ὀρεινότεραι τῶν εὐρωπαϊκῶν ὄν τρόπον καὶ ἡ Ἀσιατικὴ ἠπειρος εἶναι κατὰ πλὴν ὀρεινότερη καὶ εὐρύτερη τῆς εὐρωπαϊκῆς.

Νῆσοι. Αἱ κυριώτεραι νῆσοι εἶναι ἐν τῷ Β. Παγωμένω Ὀκεανῷ αἱ νῆσοι τῆς Νέας Σιβηρίας (ἀνέχουσαι εἰς τὴν Ρωσίαν) κεκαλυμμέναι ὑπὸ χιόνος κατὰ τοὺς 10 μῆνας τοῦ ἔτους. Εἰς τὸν Εἰρηρικὸν Ὀκεανὸν ἡ πολυδρυσμὸς νήσος τῆς Σικελιανῆς (ἀνήκουσα εἰς τὴν Ρωσίαν) καὶ αἱ νῆσοι τῆς Ἰαπωνίας (Ἰεσός, Νίρῶν, Σκόκη, Κίου-Σιού) αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ ὄρη τῆς Ἰαπωνικῆς θαλάσσης. Αἱ Σινδικαὶ νῆσοι τῆς Φομοῦς καὶ ἡ Χαϊνάη. Εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὀκεανὸν εἶναι ἡ μεγάλη καὶ πλουσία νῆσος τῆς Κελδικῆς (ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους), ἐν τῇ Μεσογείῳ ἡ Κύπρος, ἡ Ῥόδος, ἡ Χίος, ἡ Σάμος, ἡ Λέσβος καὶ ἄλλαι.

Φυσικὴ Διάπλασις

τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους

Ἠορῆσις καὶ ὄρη. Ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἀσίας ὑπάρχει σειρὰ συνεχῆς χέρσον ὀρεινῶν ἀνίσων κατὰ τὸ ὕψος· τὸ σύνολον τούτων σχημα-

τίζει τὸ Μέρα κεντρικῶν ὀρεινῶν, ὅπερ εἶναι τὸ μεγαλύτερον τῆς Γῆς.

Τὸ σπουδαιότερον ὄρη εἶναι τὸ Θιβῆτ ἢ ἡ Θιβητία, οὗτινος τὸ ὕψος ἰσοῦται σχεδόν πρὸς τὸ τοῦ λευκοῦ ὄρους (4,810 μ.), τὸ ὀρεινῶν τοῦ Θιβῆτ πρόκειται πρὸς Δ. εἰς ὀρεινῶν μικρότερον μὲν ἀλλὰ μᾶλλον ὑψηλόν, ὅπερ εἶναι τὸ ὕψιστον τοῦ Παμίρ ὅ ἐστι ἡ στήλη τοῦ κόσμου· κατὰ τὴν ἐκφρασιν τῶν Ἰνδῶν. Τὸ ὕψιστον τοῦτο ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ λίαν ἐκτεταμένου ἀλλὰ χρομολοπέου ὀρεινῶν τῆς Μεγγολίας, ἐν τῷ ὁποίῳ κεῖται ἡ φεβρὰ ἔρημος Κόβι ἢ Χίμοος σχηματικῶσα ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς χωρῶν ὁμοιωδὲς βαθύπεδον οὗτινος τὸ ὕψος θῆναι κατὰ μέσον ὄρον εἰς 800 μέτρα ὡς ἕγγιστα.

Τὰ λοιπὰ ὀρεινῶν τῆς Ἀσίας χαμηλότερα ἢ ὄρη ἵκτανται οὐτῶς τῆς Θιβητίας εἶναι

πρὸς ἐν Ἰταλίᾳ παρτάται διὰ τὸ ἀριθ. 266; 288 ἵκταν μικρὰ νῆσον πρὸς Ν τῆς Ἰταλίας παρτάται ὁ ἀριθ. 208; 209; Διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται αἱ Ἰόνιοι νῆσοι;

Ποῖα ἀκρωτήρια εἶναι τῶν Ἀτλαντικῶν παρτάται ὁ ἀριθ. 247; Διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται ὁ Ἑλλάσποντος; Ποῖας πόλεις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας παρτάται ὁ ἀριθ. 241; Ποῖα εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Τουρκίας καὶ διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται; Ποῖα Ῥωμανικαὶ πόλεις παρτάται διὰ τίνος ἀριθ. 231-232 καὶ 229; Ποῖα ὄρη εἶναι ἐν τῇ Βαλκ. χερσονήσῳ παρτάται διὰ τὸ ἀριθ. 234; Ποῖον κρῆτος ἐν τῇ Βαλκ. χερσονήσῳ παρτάται ὁ ἀριθ. 226 Ποῖα ἄλλα κρῆτα ἐν τῇ αὐτῇ χερσονήσῳ παρτάται διὰ τίνος ἀριθ. 223 καὶ 218; Ποῖα εἶναι ἡ πρωτεύουσα τοῦ κρῆτους 218; Ποῖα νῆσοι πρὸς Δ τῆς Ἰταλίας παρτάται διὰ τίνος ἀριθ. 207 καὶ 205; Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθ. 204 ὁ διερχόμενος παρὰ τὴν Ῥωμῆν; Ἡ Φλωρεντία διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται; Διὰ τίνος τὸ Βορρῶν τῆς Γαλλίας; Ποῖος εἶναι ὁ ἐν Γαλλία ποταμὸς 188; Ποῖα πόλις τῆς Ἑβελτίας παρτάται διὰ τὸ ἀριθ. 146; Ποῖα ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τίνος ἀριθ. 150 καὶ ποῖα διὰ τὸ ἀριθ. 151; Ποῖα Ἰταλικαὶ πόλεις παρτάται διὰ τίνος ἀριθ. 153 καὶ 152; Τὸ παριστικὸν ἐν Ἀστρίᾳ ὁ ἀριθ. 163 καὶ 164 καὶ τὸ ὁ 166 καὶ 167; Διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται ὁ κόλπος 46; Ποῖαν πόλιν τῆς Ρωσίας παρτάται ὁ ἀριθ. 47; Ποῖαν ἄμυρον παρτάται ὁ 49; Διὰ τίνος ἀριθ. παρτάται ἡ πρωτεύουσα τῆς Ρωσίας; Ποῖοι ποταμοὶ ἐν Ρωσίᾳ παρτάται διὰ τίνος 51 καὶ 52, ποῖα πόλις διὰ τὸ ἀριθ. 53; Τὸ παριστικὸν ὁ ἀριθ. 40 καὶ 37;

4 Ποῖον εἶναι τὸ ἑμπορίον τῆς Ἀγγλίας; 2 Τὸ ἔλαιον ἡ Γαλλία; 3 Τὸ Βέλγιον; 4 Τὴ Ἡ Γερμανία; 5 Τὴ ἡ Ρωσία; 6 Τὴ ἡ Ἀγγλία; 7 Ποῖα χώρα ἐξάγει μεγάλα ποσότητες γαιθάνων;—8 Ποῖα χώρα ἐξάγει τὴν μεγιστήν ποσότητα δημητριακῶν;—9 Ποῖον σίδηρον παράγει ἡ Ἀγγλία;—10 Ποῖον εἶναι τὸ ἑμπορίον ναυτικῶν τῆς Ἀγγλίας;—11 Ποῖον τὸ τῆς Γαλλίας;—12 Ποῖον τὸ τῆς Ἰταλίας;—13 Ποῖον τὸ τῆς Ἑλλάδος;—14 Ποῖα εὐρωπαϊκὰ γῆρας ὑπερτερεῖ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸ ναυτικόν;—15 Εἰς ποῖαν τινὰς εὐρύσσει μακροτέρην ἔκτασιν τῆς Ἑλλάδος;—16 Ποῖα εἶναι ὁ πληθύνει τῶν χωρῶν τούτων;—17 Ποῖα χώρα κατεχεῖ μεγίστην ἔκτασιν θαλάσσης;—18 Ποῖα εἶναι ἡ μᾶλλον οἰονοπαγωγὸς χώρα;—19 Ποῖα χώρα ἐξάγει τὴν μεγαλύτερον ποσότητα μεταξί;

πρός Δ. τὸ ὄροσπεδίου τοῦ Ἰρὰν ἢ τῆς Περσίας, καὶ τὸ τῆς Ἀραβίας, πρὸς Ν. τὸ ὄροσπεδίου τοῦ Δεκάτ ἐν ταῖς Ἰνδίας.

Τὸ ὄροσπεδίου τοῦ Θιβέτ ὑπέρκειται πρὸς Ν. πῶν Ἱμαλίων ὄρων, τῆς ὑψηλοτέρας ὄροσειρᾶς τοῦ κόσμου καὶ ἧς τὸ μήκος εἶνε ὅσον τὸ μήκος εὐθείας ἐκ Λισσαβῶνος εἰς Κωνσταντινούπολι. Πρὸς Β. τοῦ Θιβέτ ἐκτείνονται τὰ Κουελόνια ὄρη ἐπίσης ὑψηλά καὶ ἐκ τεταμένα.

Τὸ ὄροσπεδίου τοῦ Θιβέτ διατέμνεται πλὴν τούτων ὑπὸ ἀναρριμῆτων ὄροσειρῶν, γωστωτέρα τῶν ὁποίων εἶνε ἡ τοῦ Καρακουρούμ.

Αἱ τρεῖς αὗται ὄροσειραὶ (Ἱμαλία, Κουελόνια καὶ Καρακουρούμ) ἀποτε-

λοῦσι τὸν σκελετὸν τῆς Ἀσίας προεκβάλλουσαι πρὸς Δ. καὶ ΝΑ. ἐν εἰδει μεγάλου βεβηδίου ἀπειραξήθους διακλαδῶσαι εἰς τὴν Σινικήν καὶ τὴν Ἰνδοκίαν. Αἱ διακλαδῶσαι αὗται φέρουσι πρὸς Δ. τὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν ὄροσειρὰν τοῦ Ἰνδοκίου προεκτεινομένην μέχρι τῆς Μεσογείου ὑπὸ ἀφόρους προσωπμίας (Αραράτ, Ταῦρος) καὶ συνεχίζεται ΒΑ. μετὰ τῶν Οὐρανίων ὄρων καὶ ἄλλων τινῶν ὄροσειρῶν ποικιλομῶρων σχημάτων μέχρι τῆς Βεργιγγεῖου θαλάσσης.

Τὸ Ἐβερῆστον ἢ Γουαριζακὰν ἀνὰ τὰ Ἱμαλία ὄρη ἐστὶ τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῆς γῆνης ἐπιφανείας, φθάνον εἰς ὕψος 8840 μ. ἤτοι εἰς δι-

πλάσιον ὕψος ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ τοῦ λευκοῦ ὄρους.

Ἐν Ἀσίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα τινὲς ὄροσειραὶ αἰτίνας εἰνε 1) ὁ Καϊκάσος, ὄρος ὑψηλόν, μετὰ τῆς Μαύρης καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης· τούτου μία κορυφή, Ἐλβρούζον ὄρος καλουμένη φθάνει εἰς ὕψος 5,644 μ. 2) Τὰ Ὀθράλια ὄρη κατὰ πολὺ χαμηλότερα τῶν ἄνωτέρω χωρίζοντα τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης. 3) Τὰ ἄνὰ τὴν παραλίαν τῶν Ἰνδῶν ὄρη καὶ 4) τὰ Ἰαπωνικά.

Ἠφαίστεια. Ἐπισπουτέρα ἡφαιστία τῆς Ἀσίας ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ «πυθίνου κύκλου» τοῦ Εἰρηγίου εἶνε· τὰ ὄρη Καμιαϊάκα τὰ

των Κοιλιών νήσων, τὸ Ἰαπωνικὸν (ἰραίσιον τοῦ Φούσι Ἰάμα ἐν τῇ νήσῳ Νιγόν) Ἐν τῇ νήσῳ Βάγγου πρὸς Α. τοῦ συμπλέγματος τῶν Ἀνδαμάνων νήσων (ἐν τῷ Ἰνδικῷ ἢ κενῷ) ὑπάρχει εἰς τὸν εὐρύτερον κρατῆρα τοῦ κόσμου. Εὐν δὲ τὴν Ἀσίαν ὑπεργενεῖσι ἐπίσης ἰραίσιον π.να ἐβδισμένα ἦτοι τὸ ὄρος Ἀραράτ (ἐν Ἀρμενίᾳ) καὶ τὸ Λεβανθίδιον πρὸς Ν. τῆς Κασπίης θαλάσσης.

Πεδιάδες. Ἡ Ἀσία ἔχει πλείστας ἐκτάσεις μεγάλων πεδιάδων, ὧν κυριώτερά εἶνε ἡ πεδιάς τῆς Σιβηρίας, ἡ εὐρύτερα καὶ ψυχρότερα τοῦ κόσμου, συνεχίζουμένη πέραν τῶν Οὐραλῶν ὄρειον διὰ τῆς μεγάλῃ ΒΑ. πεδιάδος τῆς Εὐρώπης. Ἡ πρὸς τὸν Β. παγωμένη Ὠκεανὸν ἐκτεταμένη ζώνη τῆς Σιβηρικῆς πεδιάδος εἶνε ἡ χώρα τῶν παγωμένων ἐλῶν ἢ Τουνδράς.

Αἱ λοιπαὶ πεδιάδες τῆς Ἀσίας ὀλιγώτερον σημαντικαὶ τῆς Σιβηρικῆς, καί τῃ ἑπιφάνεια αὐτῶν ἰσοῦται πρὸς τὴν τῆς Γαλλίας, εἶνε αἱ ἐξῆς: ἡ γόνυμος πεδιάς τῆς Μεσοποταμίας, ἡ κατὰ μέγα μέρος ἄγονος πεδιάς τοῦ Τοποικιστῶν καὶ αἱ ἀξιολάμπαι πεδιάδες τοῦ Ἰνδοστῶν καὶ τῆς Κίνας, αἱ κοίτιδες τῶν δύο μεγάλων λαῶν (Ἰνδῶν καὶ Σινῶν) καὶ δύο πολιτισμῶν τῆς Ἀρχαίας εποχῆς.

Γενικὴ ἰδιότης τῆς φυσικῆς διαπλάσεως τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τοῦ Ἀσίας. Ὁ γήινος φλοιὸς φαίνεται ὅτι ὑπέστη ἐν Ἀσίᾳ ὑποσεισμὸν ἢ συνιζήσεις, τῶν ὁποίων ἡ γενικὴ διεύθυνσις κλίνει ἐκ Δ. πρὸς Α., ἐν ᾧ ἐν Ἀμερικῇ εἰς ἑναντίας ἐκτείνονται αἱ τοιαύται συνιζήσεις ἀπὸ Β. πρὸς Ν.

Τὸ Μέγα κεντρικὸν ὑψέλιον διὰ τοῦ ἀπεραντοῦ ὕψους καὶ τῆς πυκνότητος αὐτοῦ καθιστᾷ ἄγενον τὸ τέταρτον τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀσίας, παρενθεται μεταξύ τῶν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνων ἀπεριμακρομένων ἀπ' ἄλλῃ ἡλων λαῶν (ἴσως οἱ Σινῶν) καὶ καθιστᾷ ἑαυτὸν καὶ σήμερον δυσκολώτατην τὴν διὰ ἐξῆς συγκοινωνίαν.

Ποταμοὶ καὶ λίμναι.

Ποταμοί. Οἱ πλείστα τῶν ποταμῶν κατῆρξαν ἐν τῶν μεγάλων ὑψέλιον, οὗτοι δ' ἐπισημότεροι εἶνε οἱ ἐξῆς: ὁ Ὅρις, ὁ Γευωσιῆς (5500 χιλύμ.), ὁ Λίκας ἐν τῇ Σιβηρίᾳ χυόμενοι ὅπαντες εἰς τὸν Παγωμένον Ὠκεανόν. Ὁ Ἀμοὺρ (Σινική καὶ Σιβηρία) καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὴν Ὀχεοσικὴν θάλασ-

σιν. Ὁ Χορζόγρης ἢ Κίτωνος ποταμὸς καὶ ὁ Ἰουραϊσκόγρης ἢ κισαῖος ποταμοὶ φέρονται, τὰ ὕδατά των εἰς τὴν Κιτρῆνην καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν θάλασσαν. Ὁ Σορκόγρης ἢ Κουσίγος ποταμοί. Ὁ Καρμθόδγρης ἢ Ἀιταγκόγρος καὶ ὁ Μενάγρης (Ἰνδοστῶν) ἐκβάλλονται εἰς τὴν θάλασσαν Σινικήν. Ὁ Ἰουανθόδγρης, ὁ Βαχαμασιόγρης καὶ ὁ Γίγγρης (Ἰνδοστῶν) χυόμενοι εἰς τὸν Βαγγαλικόν. Ὁ Σίνδγρης ἢ Ἰνδὸς (Ἰνδοστῶν) ἐκβάλλων εἰς τὸν Ὠκεανὸν κέλιον. Ὁ Τίγγρης καὶ ὁ Εὐφράτης (Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ) ἔρχονται τὴν κοινὴν αὐτῶν ἐκβολὴν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Ὁ Ἀμοῦ-λίμα καὶ ὁ Σαρδάρια (Δ. Τουρκεστῶν) χυόμενοι εἰς τὴν Ἀραβίαν θάλασσαν.

Λίμναι. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσιατικῆς Ρωσίας εὐρίσκονται: ἡ Ἀράλως λίμνη ἢ θάλασσα κειμένη 48 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Ἡ Βαϊκαλιῆ λίμνη καὶ ἡ Βαϊκάλη.

Δυνάμει ἐπίσης ἠ ἀναφερόμεν τὴν Ἀσφαλιτίδα λίμνην ἢ Νεκραν θάλασσαν παρὰ τὴν Μεσόγειον· αὕτη εἶνε περιεργωτάτη διὰ τὴν ἐπὶ βαθείας τινὸς σφραγίσαν τῆς γῆ· θείαν τινος ἐπιφάνειαν 400 μ. κάτω τῆς ὁκεανίου ἐπιφάνειας.

Κλίμα. Ἡ Ἀσία ὡς ἐν τῆς μεγάλῃ: αὕτης ἐκτάσεως ἔχει διάφορα κλίματα. Καὶ εἰς μὲν τὴν Τουνδρῶσιον ζώνην τὸ κλίμα εἶνε κατεψυγμένον· εἰς ἄπαντα δὲ τὴν Σιβηρίαν ψυχρότατον — ἐπὶ τὸν Κεντρικὸν ὑψέλιον ὄρημ καὶ ξηρὸν. — Ἐν τῷ Ἰνδοστῶν, Ἰνδοκίνα καὶ Ἀραβίᾳ εἶνε τὸ κλίμα τῶν τροπικῶν χωρῶν — ἐν Σινικῇ καὶ Ἰαπωνίᾳ θερμὸν καὶ ψυχρὸν κατὰ τὰς διαφόρους εποχὰς — καὶ εὐκρατον ἐπὶ τῆς ἐκτῆς τῆς Μεσογείων ἀκτῆς.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΑΓΡΕΨΙΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Ἡ Ἀσία τοπογραφικῶς διαιρεῖται εἰς 4 τμήματα.

1) Εἰς τὴν Ἀπικὴν Ἀσίαν περιλαμβάνουσιν τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Ἀραβίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἀφγανιστῶν, τὸ Βελουχιστῶν, τὸ Τουρκεστῶν, τὴν Βουζράν καὶ Χίβαν.

2) Εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν, περιλαμβάνουσιν τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Σινικήν, καὶ τὴν Κορέαν.

3) Εἰς τὴν Μεσημβρίαν Ἀσίαν περιλαμβάνουσιν τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὴν Ἰνδοκίνα.

4) Εἰς τὴν Βόρειον Ἀσίαν περιλαμβάνουσιν τὴν Ἀσιατικὴν Ρωσίαν.

ΔΥΤΙΚΗ ΑΣΙΑ

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ἐπιπέδ. 1,684,700 τετ. χιλ.
Πληθυσμὸς. 17,430,000 κατ.

Διαίρεσις τῆς χώρας. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία διαιρεῖται τοπογραφικῶς: 1) Εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, 2) εἰς τὴν ὀρεινὴν χώραν τῆς Ἐξωτερικῆς, 3) Εἰς τὴν χώραν τῆς Ἀρβηκίης, 4) Εἰς τὴν Συρίαν μετὰ τῆς Παλαιστίνης, 5) Εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, 6) Εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀραβίας τουρκικοὺς τομοὺς.

Φυσικὴ Ἀποψις

Ἡ Μ. Ἀσία ἀποτελεῖ ὄροπέδιον 1000 μέτρ. ὕψους διασπείζομενον ὑπὸ καλλῶδων διευθυνόμενον πρὸς τὸ Ἀνατολὸν πέλαγος, ἔνθα αἱ ἀκταὶ εἶνε ἀποκρίνου.

Κόλποι. Ὁ Ἀσιατικὸς ὁ Ἀδραμυτικὸς, ὁ Ἐρμαϊκὸς, (κλι. τῆς Σμύρνης) ὁ τῆς Ἐρζουρούμ, ὁ τῆς Νικαίας, ὁ τῆς Νικομηδείας, ὁ τῆς Ἀταλαιας, ὁ Ἰουκὸς (Ἀλεξανδρείτας) καὶ ἄλλοι.

Χερσόνησοι. Αἱ κυριώτεροι εἶνε ἡ Κιλικίη ἐν τῇ Προποντιδί, ἡ Ἐρζουρούμ ἀπέναντι τῆς Χίου καὶ ἡ

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκ. 10. Τίνας αἱ ὑπὸ τῆς 40^{ῆς} τοῦ Β. πλάτους διατεταμέναι χώραι — 2. Μέγρη ποῦ πλάτους προχωρεῖ ἡ χερσόνησος Μαλάκκας; — 3. Ποῖον τὸ ἔγχατον ὄριον τοῦ Β. πλάτους τῆς Ἀσίας. — 4. Εἰς τίνας μοῖρας μήκους κείται αὕτη; — 5. Ποσῶν αἱ Εὐρώπαι εἶνε μικροτέρα τῆς Ἀσίας — 6. Εἰπὲ τὰς διαφόρους θαλάσσας καὶ τοὺς διαφόρους κόλπους, οὗς σχηματίζει ἡ Ἰνδικὴ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀσίας — 7. Ὀνόμασον τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς ὑπὸ τῆς Ἐρζουρούμ σχηματίζομενους κόλπους. — 8. Δείξον τρεῖς μεγάλας πόλεις Ν. Χερσονήσου. — 9. Δύο ἑτέρας πόλεις Α. — 10. Εἰς τίνα ἀκροῦσινα καταλήγει ἡ Ἰνδικὴ ἢ χερσόνησος Μαλάκκας. — 11. Ποῖον τὸ βορειότατον σημεῖον τῆς Ἀσίας. — 12. Ποῖα ἡ εὐδοσία τοῦ ΒΑ. καὶ ποῖα ἡ τοῦ ΝΑ. — 13. Εἰπὲ πορθῶν δι' οὗ συγκοινωνεῖ ἡ Ἐρζουρούμ τὸ κέλιον τοῦ Ἄδεν, καὶ ἑτέρας δι' οὗ συγκοινωνοῦσι ὁ Περσικὸς μετὰ τοῦ Ὠκεανικοῦ κόλπου, ὁ Ἰνδικὸς μετὰ τῆς θαλάσσης τῆς Σίνδγρης, καὶ ὁ παγωμένους Ὠκεανὸς μετὰ τῆς Βεργγίγῶν θαλάσσης. — 14. Ὀνόμασον τρεῖς ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν Σινικήν. — 15. Δύο ποταμοὺς ἱκανοὺς τὴν κοινὴν αὐτῶν ἐκβολὴν εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον.

Ἄσκ. 11. 1. Ὀνόμασον τὰς κυριώτερας νήσους ἀρχόμενας ἀπὸ τῆς Μεσογείων εἰς τὴν Ὀχεοσικὴν θάλασσαν. — 2. Πῶς ὀνομάτῃται ἡ διαδοχικὴ σειρά τῶν ὀροπέδων, ἀπὸ κατιώτερου τοῦ κεντροῦ τῆς Ἀσίας; — 3. Ποῖον τὸ κατιώτερον τῶν ὀροπέδων τοῦτον; — 4. Διὰ τίνας ὀροπέδου συνέταται ΒΑ καὶ διὰ τίνας Δ; — 5. Ἐπὶ τίνοιο ὄρειον ἀνάκειται τὸ ὀροπέδον τοῦ Φιτίε. — 6. Τίνας αἱ διακλαδισθεῖς τῶν Ἰμαλίων πρὸς Α. καὶ ΝΑ; — 7. Τίνας αἱ πρὸς Δ. — 8. Εἰπὲ ἄλλας ὄρους ἐν Ἀσίᾳ — 9. Ποῖα εἶνε αἱ κυριώτεραι λίμναι καὶ τὰ διάφορα κλίματα αὐτῆς.

της Ἀλικαρνασσοῦ καὶ Κρίθου ἐκατέ-
ρῳθεν τῆς Κῆς.

Νῆσοι. Αἱ σημαντικώτεροι εἰ-
σὶν ἡ Προκόννησος, ἡ Λήμνος, Μιτιλήνη,
Χίος, Ψαρά, Ἰκαριος, Λέρος, Κάλυμ-
νος, Πάμος, Κῆς, Ρόδος, Κάρπα-
θος, Σάμος, Σύμη, Νήσος καὶ ἡ
Κύπρος.

Ἀκροπόρεια. Τὸ Ἰσθμόν, τὸ
Ἰσθμικόν καὶ ἄλλα ἐν τῷ Εὐξείνῳ
Πόντῳ, τὸ Σίγγιον παρὰ τὴν εἰσοδὸν
τοῦ Ἑλλησπόντου, ἡ Μινιάκη, ἡ Μέ-
λιαινα, ἡ Κινὸς ἄρα ἐν τῷ Αἰγαίῳ
πελάγει, τὸ Ἀνεμοῖσιον ἐν τῷ Παμ-
φυλίῳ πελάγει καὶ ἄλλα.

Πορθοῖ. Ὁ τοῦ Βοσπόρου, ὁ
τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ἄλλοι.

Ὄρη. Τὸ Ἀραράτ (5,171 μ.)
ἐν Ἀρμενίᾳ, τὸ ὅποιον εἰναίφρασιον
ἐθεσμεύον, ὁ Ταῖρος (3,477 μ.)
ὅστις κἀμπεῖται πρὸς τὰ ΒΑ. καὶ τὸ
σχηματίζει τὴν ὄροσειάν του Ἀντι-
όχορον (3,570 μ.) κειμένη μεταξὺ
τῶν κοιλῶδων τοῦ Σάμου καὶ τοῦ
Ἄλλου ποτ. ὁ Ἀβῆμος (3,060 μ.) καὶ
ὁ Ἀντιάβημος, ὅσοι παράλληλοι ὄρο-
στοίχῃ ἀσπάζονται τὴν Συρίαν,
Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην, τὸ Θα-
βῆθ ἔπισπρον διὰ τὴν μεταμόρφωσιν
τοῦ Σωτήρος, ὁ Ὀλυμπος, ἡ Ἴδη, τὸ
Σίσκιον, ὁ Τιμόδος ἐκτείνονται ἐν τῇ
Δ. πλευρᾷ τῆς μικρᾶς Ἀσίας.

Ποταμοί. Ὁ Εὐφράτης (2,775
χιλόμε.) καὶ Τίγρις (1,870 χιλόμ.)
οἵτινες διαρρέουσιν τὴν Μεσοποταμίαν
καὶ ἐνούμενοι παρὰ τὴν Κοῦρναν πλη-
σίου τῆς ἀρχαίας Κτησιφώντος καὶ
Σελευκείας ἀποτελοῦσι τὸν σύρρον
Σάτ-ἐλ-Ἀράβ (Πασίτιρον) ἐκβάλ-
λοντα εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Ὁ
Ἰσθμ. ὁ Ἄλις καὶ ὁ Σαγγάριος ἐκβάλ-
λοντες εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον. Ὁ
Μάσιτος καὶ ὁ Γράνδος ἐκβάλλου-
ντες εἰς τὴν Ἠρποντίδα· ὁ Σάμαρ-
δος εἰς τὸν Ἑλλησπόντον, ὁ Ἐρ-
μος μετὰ τὸ παραποτάμιον αὐτοῦ
Πασιολοῦ εἰς τὸν κόλπον τῆς Σμύρ-
νης, ὁ Μαϊσῶδος εἰς τὸ Αἰγαίον ΝΑ
τῆς Σάμου, ὁ Εὐρωμέδιον εἰς τὸ Παμ-
φυλίον πέλαγος καὶ ὁ Κρόνος εἰς τὸ
Κιλικίον πέλ. ὁ Ἰορδάνης πηγάζων
ἐκ τοῦ Ἀντιλίβανου καὶ χυόμενος
εἰς τὴν Νεκρὰν θάλασσαν.

Ἀίματα. Ἡ Βάνη (ἄλυμρά) ἐν
Ἀρμενίᾳ. Ἡ Ἀσφαλίτις ἡ Νεκρὰ
θάλασσα ἐν Συρίᾳ, ἐκ τῶν πυθμένες
τῆς ὁποίας ἀναβλύζει ἄσφαλτες. Ἡ
Τιβεριὰς (Γεννησαρέτ) ἐν Παλαιστίνῃ.
Ἡ Ἀσκανία καὶ ἄλλαι.

Ἰστ. σημ. Ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀραράτ ἐστάθη
ἡ κτίσις τοῦ Νῶε. — Εἰς τὰ ὑψῆρα ὄρη
τοῦ Κρόνου λουθεῖς ἤσαντες ὁ Μέγας Ἀ-
λέξανδρος.— Παρὰ τὰς ἰσθμίδας τοῦ Εὐρωμέδι-
ου καὶ Κίμων τὸ 465 π.χ. ἐκίκησε τὸν Πέρ-
σαι κατά τῆσαν καὶ θάλασσαν.— Ἰσθμὸν τοῦ
Σαγγάριου ποταμοῦ ζήτησε ἡ πόλις Ἰσθμόν
ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπὶ ἄλλοτεσσι ἄματὶς ταῦτες τῆς Κῆς
ἐν συνείδη μετὰ τὸ ἤμισθον ἐπὶ τῆσιν ἐφ' ὅ-
κρανται οὗτω περιπελεγμένους ὡστε οὐδὲ ἀρ-
χῆ οὔτε ἄλλοι αὐτοῦ ἐβλήθησαν ἀρχαίαι ἐξ
ἰσχυρῶς ἔλαγον ὅτι ὁλόμας τοῦτον τὸν Ἰσθ-
μὸν θεοῖν ἤθελον ἀρῆ τῆς Ἀσίας ὁ Μέγας
Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ μάτην προσπαθῆσαι να τὸν
λόγη, ἔκοθεν αὐτὸν διὰ τῆς σπῆδος του.— Ἐν
τῇ θήσει τῆς Ἀσφαλίτιδος ἡμῆς ἐκτενο κῆ-
τα τὴν Ἰερὰν Γραφήν τὸ Σόδομα καὶ τὸ Γό-
μορρα.— Ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐσταθισθὲ ὁ Κρόνος
ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Προφῆτου.— Τὸ πάλαι ἡ Μι-
κρὰ Ἀσία διαιρετο εἰς 14 χώρας τὰς ἑξῆς:
Πόντον, Παλαγγιάν καὶ Βιθυνίαν πρὸς Β.
Καρίαν, Ἀσσίαν καὶ Μυσίαν πρὸς Δ. Λυκίαν
Παμφυλίαν καὶ Κιλικίαν πρὸς Ν. Περσίαν,
Λυκαονίαν, Φρυγίαν, Γαλατίαν καὶ Καπαδο-
κίαν μεσοτείας.

Διοικητικὴ Διαίρεσις

Ἡ Ἀσιατικὴ Τευρκία διαιρεῖται
εἰς 22 νομοὺς (βιλαΐτια) καὶ εἰς 6
διοικήσεις.

Νομοί. 1) Αἰγαίου πελάγους, 2)
Ἀιδίνου, 3) Προύσης, 4) Κασταμῶ-
νος, 5) Τραπεζούντος, 6) Σεβαστίας,
7) Ἀγκύρας, 8) Ἰκονίου, 9) Ἀδά-
ναν, 10) Μυζυμερέ-Ουλ-αζίζ, 11)
Ἐζερούμης, 12) Βάν, 13) Βιελί, 14)
Διαρθεβίλης, 15) Χαλπίου, 16) Μο-
σοῦλης, 17) Βαγδάτης, 18) Βασού-
ρας, 19) Βυρζοῦ, 20) Δαμασκῶ, 21)
Χεδζάζ 22) Ἰεμενίου.

Διοικήσεις. 1) Χρυσόπολεως, ὑ-
παχμένῃς εἰς τὸν νομὸν Κωνσταντι-
νουπόλεως, 2) Νικαμηδείας, 3) Ἑλ-
λησπόντου (Βίγας), 4) Ζόρ, 5) Ἰε-
ρουσαλήμ, 6) ἡ προνομιοῦχος τὸν
Λιβάνου.

ΝΗΣΟΙ

1) **Νομὸς τοῦ Αἰγαίου Πε-
λάγους.** Οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν
ἑξῆς νήσων. Ρόδος (1,460 πετρ. χιλ.,
35 χιλ. κ.) εὐφροτάτῃ νήσῳ ἔχουσα
ἐξαιρετικὸν κλίμα καὶ ὄσο ἀσημένσι-
αίμενος. Εἶνε ἡ πρωτεύουσα τοῦ νο-
μοῦ τοῦ Αἰγαίου καὶ ἔδρα Μητροπο-
λίτου.

Χίος (827 πετρ. χιλ. καὶ 68 χ.
κατ.) εὐφροτάτῃ παράγουσα ἐσπε-
ροειδῆ μαστίχην, ἀμύγδαλα καὶ ἔλαιον
καὶ ἔχουσα λαμπρότατον καὶ εὐρῆχω-
ρον λιμένα. Ἡ Χίος ὑπόκειται εἰς
σεισμούς ὅψ' ὄν πολλὰκις καταστράφη.
Ὁ κάτοικος αὐτῆς εἶνε φιλοπόδοι,
εὐφροσται καὶ φιλέμμεσοι διατηροῦν-
τες λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια, ἑλλ. γυμ-
νάσιον, νεοσκεμῖον καὶ βιβλιοθήκην.

Λέρος (1750 πετρ. χιλ. καὶ 120
χ. κ.) εὐφροτος καὶ πλουσία. Πρωτεύ-

ουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Μυτιλήνη (ἔδρα Μη-
τροπολίτου 25 χ. κ.) ἔχουσα ὄσο λι-
μένας, ὄσοιαν φρυκτὴν ἀπολίαν καὶ λαμ-
πρὰς οἰκοδομὰς, ἐν αἷσι διατρέπει τὸ
Ἑλλήν. Γυμνάσιον.

Ἰμβρος (254 πετρ. χιλ. 10 χ. κ.)
ἀνήκουσα τοπογραφικῶς εἰς τὴν Θερ-
ρακικὴν χερσονήσον. Ἀἴμας (476 πετρ.
χιλ., 23 χιλ. κ.) ἡ μεγαλύτερα τῶν
Σποράδων νήσων διατηροῦσα λαμπρὰ
Ἑλλήν. ἐκπαιδευτήρια. Ἡ νήσος αὐτὴ
εἶχε τὸ πάλαι πολλὰ ἡφαίστιον ἐσθε-
σμένα σήμερον, ἐν ᾧ καὶ ἐμυθολογεῖ-
το ὅτι ἐν αὐτῇ εἶχον ὁ Ἡρακλῆος τὰ
εργαστήρια του. Τένεδος (41 πετρ. χιλ.
1 χιλ. κατ.) κειμένη ἀπέναντι τῆς
ἀρχαίας Τροίας.

Ἰαβρία (267 πετρ. χιλ. καὶ 6 χ.
κ.) νήσος ἀσπῶδης παράγουσα ξυλάν-
θρακος.

Πάμος (40 πετρ. χιλ. καὶ 5 χ.
κ.) νήσος πετρώδης ἐν ἡ ὑπάρχει καὶ
Μονὴ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἔ-
χουσα περὶ ὄνομον βιβλιοθήκην χειρο-
γράφων.

Λέρος (49 πετρ. χιλ. καὶ 5 χ. κ.)
Κῆς (286 πετρ. χιλ. καὶ 10 χιλ.
κατ.) νήσος εὐφροτος, κατόικτος ὑπὸ
ἀμπελοπόνων.

Νήσος ἔχουσα ἰαμικτικὰ-λουτρὰ
καὶ μικρὸν ἡφαίστιον ἐν ἐνεργείᾳ.

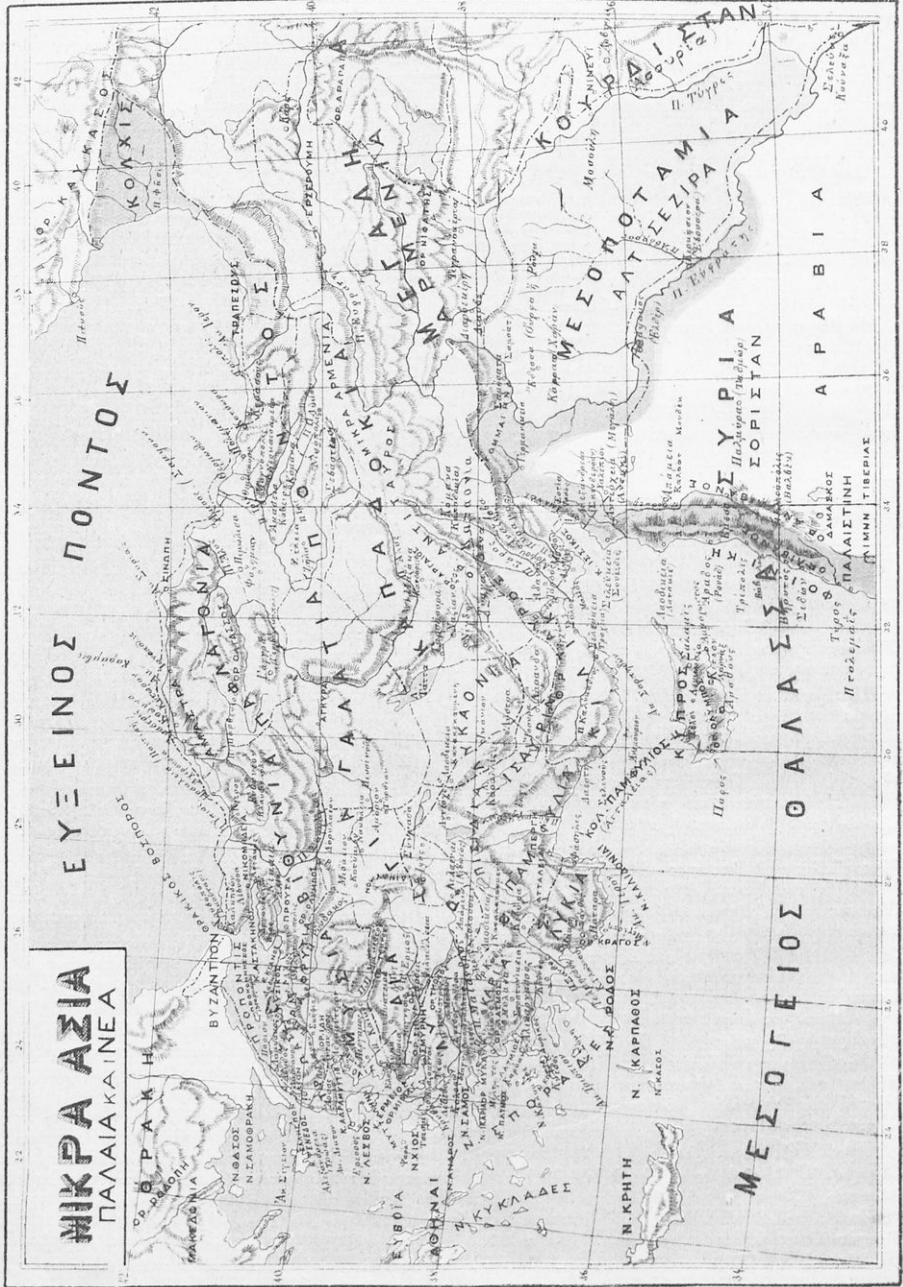
Σύμη (69 πετρ. χιλ. καὶ 19 χιλ.
κατ.) καὶ Κάλυμνος (109 πετρ. χιλ.
καὶ 17 χιλ. κατ.) νήσοι βραχυπέδῃς
ἔχουσαι καλὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ πλου-
σίον ἐμπορίον σπόγγων ἐνεργηθῶμενον
εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Εὐρώπης.

Ἀσιυπάλαια, Κάρπαθος, Κίος, Κι-
σιπολίτιδος κατενομένη ἀπασα ὑπὸ
Ἑλλήνων καὶ αἱ πλείεσται τούτων προ-
νομιοῦχοι.

Πρὸς τὸ ΒΔ. τῆς Χίου κεινται τὰ
Ψαρά νήσοι ἐνδοξῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

ΝΑ. τῆς Χίου κείται ἡ νήσος Σά-
μος ὑποτελής τῇ Τευρκίᾳ ἡμετέρι
ἔχουσα ἑκτασίαν 468 πετρ. χιλ. καὶ
πληθυσμὸν 53 χιλ. κ. Εἶνε αὐτοδίοικη-
τικῆς διοικουμένη ὑπὸ Χριστιανῶν ἡγε-
μόνος καὶ ὄρισμένον φόρον τελοῦσα
τῷ Σουλτάνῳ. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶ-
νε Βαθὴ ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν
ἀρχῶν ἔχουσα ἑλλήν. γυμνάσιον. Ἡ
Σάμος εἶνε νήσος εὐφροτάτη παρά-
γουσα σταφίδα, οἶνον, ἔλαιον κατ. Οἱ
κάτοικοι αὐτῆς εἶνε δραστήριοι, νοήμο-
νοι καὶ φιλέμμεσοι διατηροῦντες πλεί-
εστα λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια.

Ἡ Σάμος ἔχει ἰδίαν σημαίαν καὶ
κλιμαίαν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν.

2) **Νομός Αϊδινίου** (54000 τετρ. χιλ. 1,396,500 κ.). Κυριότεροι αὐτοῦ πόλεις εἶνε: **Σμύνη** (230 χιλ. κατ.) ἡ μείζιστι πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἔχουσα ἄκματον ἐμπορίαν καὶ ἀκμάαν βιομηχανίαν, κίλπον γραφικῶν, λιμένα ἀσφαλῆ, ἀποὺν φυσικὴν ἐξάρτητον, λαμπρὰ πρόστασι, περικαλλεῖς εἰκοδόμησι, τὴν περιώνυμον προεκμίαν καὶ δὴ σιδηροδρόμου, δι' ἣν συνδέεται πρὸς πολλὰ μέρη τοῦ ἐσωτερικοῦ. Παράγει ἐξάρτητα καὶ περιζήτητα οὐκα καὶ ἀγίγερτον ὄριαν σταφυλήν. Οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων αὐτῆς Ἑλληνικῆς καταγωγῆς φημιζονται ἐπὶ τῇ φιλεμουσίᾳ καὶ τῇ φιλοξενίᾳ αὐτῶν, διατηροῦσιν ἀξιόλογα ἐκπαιδευτήρια, ἑλληνικὸν γυμνάσιον, τὸ περιώνυμον τῆς ἀνατολῆς Ἑλλάν. νοσοκομεῖον καὶ διάφορα φιλανθρωπικὰ καταστήματα. **Παλιά** καὶ **Νέα Φόνη** αἱ ἔχουσαι ἄλαστροπηγεῖα. **Κιλιόμενά** (Βουρλά) 24 χ. κ. **Κοίμη** (Γεσημῆ) 15 χιλ. κ. **Ἀγία-Σουλῶν** χωρίον ἐστὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Ἐφέσου. **Κοῦς-Ἀδασί** (Νέα Ἐφεσο) 8 χ. κ. **Θήρα** (21 χ. κ.) ἔχουσα μικράν βιομηχανίαν, **Φιλαδάκεια** (Ἄλως Σελίχ) 30 χιλ. κ. συνδεσμένη διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Σμύνης. **Πέγραμος** (23 χ. κ.) **Μαργησία** (40 χ. κ.) πόλις ἐμπορικὴ συνδεσμένη διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Σμύνης. **Αἰδίνιον** (Τράλλεις) 32 χιλ. κ. **Ἀλικαρνασός** (Βουδρούμη) παρὰ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Μαιάνδρου.

3) **Νομός Ηροόλης** (73,800) τετρ. χιλ. 1,627,000 κατ.) πόλις μεσόγειος ἔχουσα βιομηχανίαν μετ' ἄλλης καὶ ταπεινῶν. Ἐπίνετον αὐτῆς εἶνε ἡ **Κίος** (Γκεμλί) ἐν τῇ Προποντιδί, συνδεσμένη μετ' αὐτῆς διὰ σιδηροδρόμου. **Κιουτάχεια** (30 χ. κ.) ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος. **Νίσινα** (Ἰσνί) (5 χ. κ.) παρὰ τὴν Ἀσκανίαν λίμνην. **Κνωδία** (Αἰβαλί) 23 χ. κ. πόλις ἑλληνικῆς διατηροῦσα Ἑλλ. γυμνάσιον. **Ἀδραμίτιον** (16 χιλ. κ.) **Καραχίω** (40 χ. κ.) ἐμπορικὴ πόλις ἐξάρτουσα ὄπιον. **Κόζικος** παρὰ τὴν Προποντιδί.

ἴστω. Σημ. Ἐν Ρόδῳ ὑπῆρχεν ἄλλοτε μίσησι ἀφῆρσι πενήτηντα πηλῶν φέουσι μακαριστοῦς εἰς ὀργάνιστον τοῦ τῶν Λατρῶν καὶ ἰστέωνος ἐπὶ τῆς αἰσίου τοῦ γυμνασίου (κολλοσθῆ τῆς Ρόδου) ὃ ἀνδρῶς οὗτος φημιζομεν ἐν τῶν 7 θανάτων τοῦ κορυμνο καὶ κτεπέσιων τῶν σισιού τῶν 224 π. κ. — Τὰ Ψαρά εἶνε ἡ πατρίς τοῦ Κανάρη. — Ἡ Ἄτσοι εἶνε πατρίς τοῦ Πικταζοῦ, τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Ἀρίστου, τοῦ Ἀλκιόου καὶ τῆς ποιητικῆς Σαπφούς. — Ἡ Κόκ εἶνε πατρίς τοῦ λατροῦ τῆς ἀρχαιότητος Ἰπποκράτους. — Ἡ Σάμη

ἐρημίσθη τὸ πάσι ὡς πατρίς τοῦ Νιρέου τοῦ εὐεστέωτου μετὰ τῶν εἰς Τροίαν ἐκστρατευσάντων βασιλέων.

Πρὸς Ἄ. τῆς Σμύνης εἶνε τὴν προπόσιον τοῦ Ἰσθίου καὶ ἐπὶ τοῦ Πακιστοῦ ποταμοῦ τὸ ἄνωθεν κατὰ τὴν ἀσβολογίαν γραμμὴ κινεῖται τὰ εἰρήνια τῶν ἀργίων Σάβωνος τῆς προποσίτου τοῦ Κρούσι. Ἐν Ἐφέσῳ ὑπῆρχον 6 περικαλλῆς ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, ὧν κατεῖχον οἱ Ἐπιδάροι. ἐν αὐτῇ συνεκροτήθη καὶ ἡ Ἰ. Οἰκουμένη Σύνοδος Ἐν Περγῶνι κατεσκεύαστο ἐκ ἑβραίων οἱ περιγαμῶς γάστρε ἡ παραγαμῆ καὶ ὑπῆρχε λαμπρὰ βιβλιοθήκη. Πλησίον τῶν ἐκδοτῶν τοῦ Μαιάνδρου εἶνετο ἄλλοτε ἡ Μήλιτος, μεγάλη Ἰλ. ἀποικία καὶ πατρίς τοῦ φιλοσόφου Ὀάλγητος. Ἡ Νίκαια ἐγγράμεισεν ἐβρα τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατορῶν ἀπὸ τοῦ 1204—1261 μ. κ. καὶ ἐν αὐτῇ ἐγένοντο ἡ Ἀ' καὶ ἡ Ζ' οἰκουμένη συνόδοι.

4) **Νομός Κασταμόνως**. (49 700 τετρ. χιλμ. 1,019,000 κατ.) Κασταμόν (27 χ.κ.) ἔχουσα ὡς ἐπίνετον τὴν Ἰνέπολιν ἐπὶ τοῦ Εὐζεῖνου. **Σινώπη** παράλιος (13 χ. κ.) **Ποντοπόρεια** (Ἐβεργίλι) ἐπίσπουσι διὰ τὰ ἄνηρωκορχεια τῆ.

5) **Νομός Τραπεζοῦνης**. (30, 700 τετρ. χιλμ. 1, 048, 000 κατ.) **Τραπεζοῦς** (35 χιλ. κατ.) ὧν οἱ πλείστοι Ἀρμένιοι. **Ἀμωός** (Σαμψύς) 17 χιλ. κατ. παράλιος καὶ ἐμπορικὴ παράγουσα ἐξάρτητον καπνῶν. **Κερασοῦς** (Φενανκία) 11 χιλ. κατ. **Ἰσχυροπόλις** (Γαιουμοῦ-Χανῆ) ἔχουσα μετὰ λεία ἀργύρου.

6) **Νομός Σεβαστείας**. (62, 800 τετρ. χιλμ. 1,086,000 κατ.) **Σεβαστία** (43 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Ἄλως. **Τουκιάη** (32 χ. κ.) ἐν μέσῳ βαθεῖς κοιλάδης ἔχουσα γαλιωκορχεια. **Ἀμάσσια** (40 χ. κ.)

7) **Νομός Ἀγκύρας**. (67,500 τετρ. χιλμ. 893 χιλ. κατ.) Ἀγκυρα (44 χιλ. κ.) ὄνεμαστὶ διὰ τὸ λεπτὸν ἔριον τῶν αἰγῶν τῆς. **Κισαρία** (72 χ. κ.) διατηροῦσα λαμπρὰ ἐκπαίδευσι τήρια. Ἐν αὐτῇ κατασκευάζονται ἀλίπαστα κρέατα (παστεριμάδες).

8) **Νομός Ἰκονίου**. (102,800 τετρ. χιλμ. 1,088,000 κατ.) Ἰκόνιον (60 χ. κ.) παράγουσα ἀφῆθους δημητριακοῦς καρποῦς καὶ ἔχουσα εἰρήνια τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων τῶν Σελτζουκιδῶν. **Σάστη** (25 χ. κ.) ὧν οἱ 7 χιλ. Ἑλλῆνες ὀμιλοῦντες τὴν Τουρκικὴν. **Ἀτάλεια** πόλις παράλιος, παράγουσα ζυλεῖαν καὶ δημητριακοῦς καρποῦς. Ἐκ τῶν 25 χιλ. αὐτῆς κατ. οἱ 9 χιλ. εἶνε Ἑλλῆνες ἔχοντες φησι καὶ ἔθμα Τουρκικὰ καὶ γλώσσαν τὴν Τουρκικὴν.

9) **Νομός Ἀδώνων**. (37,200 τετρ. χιλμ. 403,000 κατ.) Ἄδανα (60 χ. κ.) ὧν οἱ περισσότεροι Ὀθω

μανοὶ καὶ Ἄραβες, πόλις ἀρχαία παράγουσα βόμβικα καὶ ὀμητριακά. **Ταρσός** (17 χ. κ.) ὧν οἱ πλείστοι Ὀθωμανοὶ καὶ Ἄραβες, παράγουσα βόμβικα. **Μερούα** (20 χ.κ.) ἐπίνετον τῆς Ἀδῶν συνδεσμένη μετ' αὐτῶν διὰ σιδηροδρόμου. εἶνε νέα πόλις κατοικοκρημὴ ὑπὸ πολλῶν Ἑλλῶνων καὶ Εὐρωπαίων ἔχουσα μικρὸν λιμένα καὶ διενεργουσα μέγα ἐμπορίον ὀμητριακῶν, βόμβικα καὶ μετ' ἄλλων.

ἴστω. Σημ. Ἡ Σινώπη ὑπῆρχε καθέθρα τῶν βασιλέων τοῦ Πόντου καὶ εἶνε πατρίς τοῦ κυνοῦ Λογέωνος.— Ἡ Ἀράσια εἶνε πατρίς τοῦ γεωγράφου Στράβωνος.— Ἡ Καισάρια εἶνε πατρίς τοῦ Μεγάλου Βασιλέων πλεόντων αὐτῆς εἶνε ἡ Ναζιανζοῦ, ἡ πατρίς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.— Ἡ Ταρσός εἶνε πατρίς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

10) **Νομός Ἐρζερούνης**. (51,000 τετρ. χιλ. 57 κιλ. κατ.). Ἐρζερούμη (Θεοδοσιούπολις) 70,000 κ. παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Εὐφράτου καὶ Ἀράξου, χρησιμοποιουσα ὡς κέντρον τοῦ μεταξὺ τῆς Περσίας καὶ Εὐρώπης ἐμπορίου.

11) **Νομός Βάνης**. (40,200 τ. χιλ. 430,000 κατ.). Πρωτ. Βάν (35 χ. κ.) πλησίον τῆς ἱμανῶνμου λίμνης.

12) **Νομός Βίτιζας**. (26,800 χ. 399,000 κ. (Πρωτ. Βίτιζας 39 χ.κ.)

13) **Νομός Μαχμουδιῆ-Οὐλ-Ἄζιζ**. (34,300 τετρ. χιλ. 575,000 κ.) **Χαρσιπὸν** ἔχουσα βιομηχανίαν βυρσαν καὶ 20 χιλ. κατ.

Οἱ τέσσαρες τελευταῖαι νομοὶ ἀνηκουσιν εἰς τὸ πάσι βασιλείων τῆς Ἀρμενίας, οἱ δὲ πλείστοι τῶν κατοίκων αὐτῆς εἶνε Ἀρμένιοι.

14) **Νομός Διαρβεκίρης**. Πρωτ. Διαρβεκίρη (Ἀμικῆ) 50,000 κατ. ἐπὶ τοῦ Ἰγγρῆτος ποταμοῦ παράγουσα ἀπῆθον μετ' ἄλλων.

15) **Νομός Μοσδούλης**. Πρωτ. **Μοσούλη** (62 χ. κ.) ὄνεμαστὶ διὰ τὰ λεπτὰ αὐτῆς ὑφάματα τῆς μουσουλίνης, πλησίον αὐτῆς κινεῖται τὰ εἰρήνια τῆς ἀρχαίας Νίνευς τῆς πρωτεύουσας τῶν Ἀσσυρίων.

16) **Νομός Βαγδατίου**. **Βαγδατίον** (145 χιλ. κ.) πόλις ἐμπορικὴ. Πλησίον αὐτῆς κινεῖται τὰ εἰρήνια τῆς Σελευκειῆς καὶ Κτησιφῶτος. Χιλ. 30 χ. κ.) ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Βαβυλώνας. **Κέβελια** (65 χ.κ.) ΒΔ. τῆς Βαβυλώνας.

17) **Νομός Βασσόρος**. Πρωτεύουσα **Βάσρα** (20 χιλ.κ. κατοικ.) ἐπὶ τοῦ Ἰγγρῆτος. Ἐν αὐτῇ σταθμίζουσι τὰ διὰ τοῦ Ἰγγρῆτος διε-

χόμενα ἀρμόπλεια. Εἰς τὸν Νομόν τῆς Βασούρας ὑπάγεται καὶ τὸ Β. τμήμα τῆς Ἀραβικῆς παραλίας, τὸ ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ὅπου καλεῖται Ἐλ-Χαρά καὶ ἔχει πρωτεύουσάν τὴν Ἐλ-Καίφρ.

Οἱ Νομοὶ Διαρθεβικῆς, Μεσοσύλης, Βαγδότης καὶ Βασούρας ἔχουσιν ἐν ὅλῳ ἔκτασιν 344,700 τετρ. χιλ. καὶ 1,450,000 κατ. καὶ κείνται μεταξύ τῶν ποταμῶν Τίγρητος καὶ Εὐφράτου ἐπὶ τῆς χώρας, ἣτις ἐκαλεῖτο Μεσοποταμία. Καὶ τὸ μὲν βόρειον τῆς χώρας ταύτης καλεῖται Ἐλ-Τεζία καὶ εἶνε ὀρεινόν, τὸ δὲ νότιον Ἰράκ Ἀραβί καὶ εἶνε πεδινόν. Ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἔκιντο τὸ πάλαι ἡ Βαβυλωνία, ἡ Ἀσσυρία καὶ ἡ Χαλδαία.

18) **Νομὸς Δαμασκίου** (61,700 τ. χιλ., 950,000 κ.). Πρωτ. Δαμασκός (154,000 κ.), πόλις ἐμπορικῆ, ἔδρα τοῦ Πατριάρχου Ἀντιχείας, ἔχουσα βικμηχανίαν ἔξωθεν καὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν ὑφασμάτων.

19) **Νομὸς Βυρθοῦ** (30,500 τ. χιλ., 533,600 κατ.). Βυρθὸς εὐλίμενος καὶ ἐμπορικῆ (110 χ. κ.). Τετ-πόλις, Λαοδικαία, ἀμφότεραι παράλιαι πόλεις.

20) **Νομὸς Χαλεπίου** (78,600 τ. χιλ., 996,000 κ.). Πρωτ. Χαλέϊνον ἔχουσα ἀμειν ἐμπορίαν καὶ ἀξιόλογον βικμηχανίαν (127 χ. κ.). Χάμη (πάλαι Ἐπιφάνεια) 40,000 κ.). Χόμε (πάλαι Ἐμοσα 60,000 κ.). Βαβίβκ (Ἡλιοπόλις) ἐνθα ὑπῆρχε τὸ πάλαι λαμπρὸς ναὸς τοῦ Ἥλιου. Ἀλεξανδροῦται παράλιος ἐξάγουσα σιτηρά. Σελεούκεια (Περίαι) παράλιος ἐξάγουσα σιτηρά (25,000 κ.). Ἀντιόχεια (25,000 κ.). Ἀσρα (Πελοπλαζία). Σάβα (Σιδών) καὶ Σοιδά (Ἵβρος) ἄπασαι παράλιαι καὶ ὀνομασταὶ πόλεις τῆς Φενίκης.

Ἰστορ. σημ. Παρὰ τὴν Νινεὴ ἐκίετο τὸ χωρίον Γαυγαμίλα καὶ ἡ πόλις Ἀρβίλα, παρὸς ἡνικῆθ Δαρείου ὁ Κοδομανὸς τὸν 331 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρου.—Ἡ Βαβυλωνίη ἦτο ἡ μέγιστη πόλις τοῦ κόσμου ἐν αὐτῇ ὑπῆρχον οἱ κρεμαστοὶ κήποι τῆς Σεμράμιδος καὶ ἀπέθανε ὁ Μέγας Ἀλεξανδρος. Ἡ Ἀντιόχεια εἶνε πατρις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ εἶνε τὸ πάλαι 700 χ. κ. Ἡ Τύρος κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξανδρου ἐκπορθητικῶς αὐτῆν μετὰ περιστάσιν ἄγωνα.

Οἱ νομοὶ Δαμασκίου, Βυρθοῦ, Χαλεπίου καὶ αἱ διοικήσεις Ἰερουσαλήμ καὶ Λιβάνου κ' ἵνται ἐπὶ τῶν χωρῶν, αἵτινες καλοῦνται Συρία καὶ Ἐλ-Βέκα (Κοίλη Συρία), καὶ Συρία μὲν καλεῖται ἡ μεταξύ Εὐφράτου καὶ Μεσογείου θαλάσσης, ἔκτεινεμένη χώρα, ἐν τῇ ὅποιε ἡ Φενίκη καὶ Παλαιστίνη,

Ἐλ Βέκα δὲ ἡ μεταξύ τῶν ὀρέων Λιβάνου καὶ Ἀντιλίβανου, πρὸς Ἀ. τῆς ὁποίας ὀικονοίεται ἡ Συριακὴ ἐρημος.

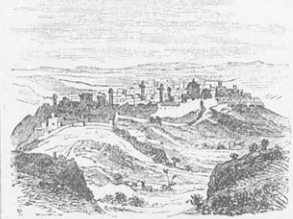
(Περὶ νομῶν Χαδζας καὶ Ἰερμένης ὄρα Τουρκικὴν Ἀραβίαν).

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

1) Διοικήσις Ἐξολοπόλεως

(Βίγας) (6,800 τετρ. χιλόμε. 130 χ. κατ.) πρωτ. Δαρδανείλια (Ἰσανά Καλεσί) (10 χιλ. κατ.) ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου ἔχουσα ὀχυρὰ φρούρια, σιμμεῖον στρατηγικώτατον. Διμψακός (10 χ. κ.). Βίγας. Τὴν διοίκησιν ταύτην διαίρειται τρεῖς ποταμοὶ ὁ Σιμμεῖος, ὁ Σάκμανδρος καὶ ὁ Σατινίσιος.

2—3) Διοικήσις Χρυσοπόλεως καὶ Νικομηδείας (11,200 τετρ. χιλόμε. 223 χιλ. κατ.) Σκούταρι (Χρυσοπόλις) ἀνήκειν εἰς τὸν νομόν Κωνσταντινουπόλεως. Χαλκιδῶν (15 χ. κ.) Νικημήδεα (Ἰσμίτ)

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

20 χ. κ. συνδεσμένη διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Χρυσοπόλεως.

4) Διοικήσις Ζάφ (85 χ. τετρ. χιλόμε. 100 χ. κατ.) Ντεϊλ-ιλ-Ζαφ (20 χ. κ.). Πληστον αὐτῆς κείνται καὶ τὰ ἔρειπτα τῆς ἀρχαίας Παλμύρας. Ταμνοῦ κόμη ἐν τῇ ὀπιορῶνται τὰ ἔρειπτα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἥλιου.

5) Διοικήσις τοῦ Λιβάνου (6,500 τετρ. χιλόμε. 400 χ. κατ.) Δέρ-εὶλ Κάμ ἀπέχουσα 5 ὄρας τῆς Βυρθοῦ, οἱ κάτοικοι τῆς ὀικουμένης ταύτης εἶνε Μαρωνῖται ὀρθόδοξοι ἄλλ' ἀναγνωρίζοντες τὸν Πάπαν, καὶ Δρουσὸν αἵτινες εἶνε βίαιοι καὶ φιλοπληροῦται. Ὁ Διοικητῆς αὐτῆς εἶνε χριστιανός καὶ ἐκλέγεται κατὰ τετραετίαν ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν Δυνάμεων.

6) Διοικήσις Ἰερουσαλήμ

(21,300 τετρ. χιλόμε.) Ἰερουσαλήμ (43 χιλ. κατ.) ἔδρα Ὁρθόδοξου Ἀρμενίου καὶ Καθολικῶν Πατριάρχων. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ Σωτῆ

ρος ἡμῶν περιχλωμένος ἐν ἰδιαιτέρῳ ναῷ καὶ περιχλωτόμενος ὑπὸ μαρμαρίνης πλάκας. Βυθλίειν ἡ ἡ ἔγεννηθῆ ὁ Σωτῆρ. Νασαρέθ ἐνθα δεικνύεται ἡ εἰκία τῶν γενεῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὑπάρχει ναὸς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Χερσὼν, Βυρθοῦ, χωρίον τῆς Γαλιλαίας. Καπεργαοῦμ, παρὰ τὴν Τιβερούσα λίμνην. Σαμάρια, Σνχέμ, Ἰσθ (Ἵβρα) παράλιος καὶ ἐμπορικῆ συνδεσμένη διὰ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς Ἰερουσαλήμ. Γάζα ἀρχαία πόλις τῶν Φιλοσταίων.

Ἡ διοικήσις τῆς Ἰερουσαλήμ ἐξορτάται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Τουρκίας καὶ ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Παλαιστίνης (Χαναάν) καταλαμβάνουσα στενήν λωρίδα τῆς Ν. Συρίας. Ἡ χώρα αὐτῆ ἀρθείεται ὑπὸ τοῦ Ἰερουδῶν ποταμοῦ καὶ διηρεῖτο τὸ πάλαι εἰς τὴν Ἰουδαίαν, Σαμάρειαν, Γαλιλαίαν καὶ Περσίαν ἐν αὐτῇ ἐκτείνονται τὰ ὀνομασταὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὄρη Κάρμηλον καὶ Θαβόρ καὶ εὐρίσκονται αἱ λίμναι Γενναρετὴ ἡ Θεβερίας καὶ Νεζρά θάλασσα.

Ἰστορ. σημ. Παρὰ τὰ Δαρδανείλια ἔκιντο ἡ Ἀσίος, ὅπου ἐν Ἰβρήνι ἰχθύρια καὶ κατασκευαὴ γέφυραν, ὅπου ὀίλλουσι τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος στρατεύματα του.— Πληστον τῶν ποταμῶν Ἰμμόντος καὶ Σκαμάνδρου ἔκιντο ἡ ἀρχαία Τροία.— Ἡ Παλμύρα ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ ὑπῆρξε καθέδρα τῆς βασιλείας τῆς Ζηροίας.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΙΣ

* Ἀσκη. 72.— Εἰς πᾶσα χώρα διαρρέεται ἡ Δ' Ἀσία; Ποῖοι εἶνε οἱ κρησίντες πόλεις τῆς Ἀσίας; Ποῖα εἶνε ἡ γερουσίαν ἐν τῇ Προποντίᾳ, μὲν ἀπάνται τῆς Ἄσιας καὶ δὴ ἐκἀπὸθεν τῆς Κῆς. Ποῖα ἀκρωτήρια ὑπέκρουον ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, ποῖα ἐν τῷ Λιγύῳ πελάγῳ; Εἰπὶ δὴ πᾶσι τοῖς ὄροις τῆς Ἀσίας, Τουρκίας; Ποῖα ὀροσύντα σχηματίζονται διὰ τοῦ Ταύρου καὶ μεταξύ τίνων κολλῶν εὐρίσκονται αὐτῆ; Εἰπὶ δὴ ὀροσύντα ἡ διασημῶσας τῆν Συρίαν, Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην. Διατὶ τὸ τοῦ Θαβόρ ἀναρρέεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ; Εἰπὶ τῆσάρα ποῖα ἱκανοῦμενα ἐν τῇ Δ. πλευρῇ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

* Ἀσκη. 73.— Ὑπὸ τίνων ποταμῶν διαρρέεται ἡ Μεσοποταμία; Ὑπὸ τίνων ποταμῶν ἀποτελεῖται ὁ Πασιτικός καὶ ποῖ ὄνομα ἐκβάλλει; Εἰπὶ τρεῖς ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὸν Εὐξείνῳ πόντον, δὴ εἰς τὴν Προποντίαν, ἴνα εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἴνα εἰς τὸν κόλπον τῆς Σμύρνης. Ποῦ ἐκβάλλει ὁ Μαιάνδρος ποταμός; Εἰπὶ ἴνα ποταμὸν ἐκβάλλουσα εἰς τὸ Παμφύλιον πελάγος καὶ ἔτερον εἰς τὸ Κιλικίον πελάγος. Ποῖος ποταμὸς πηγάζει τὸ ἄνω Ἰουδαίον; Εἰπὶ μὲν λίμνην ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ. Ἐκ τοῦ πηγῶν τίνος λίμνης ἀναβάλλει ἀπάρτατος; Ποῦ κείται ἡ Θεβερίας ἡ καὶ πῶς ἄλλως αὐτῆ καλεῖται; Εἰ τίνος ὄρους ἰστέθη ἡ κωδοῦς τοῦ Νῶε; Ἐπὶ συνθήκῃ κατὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Βόρρομῶντος; Ποῦ κείνται τὰ Σάβωμα καὶ τὰ Ἰόμωρα; Εἰς πᾶσα χώρα τὸ πάλαι ὑπῆρτε ἡ Μικρὰ Ἀσία;

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΛΕΞΗΜΕΙΣ

'Επί ὄψεως τῆς πολιτικῆς Ἀσίας.

Ἀσκήσ. 1. —Ποῖα πόλις ἔκετο πλησίον τοῦ Σαρχαρίου ποταμοῦ καὶ ἰσχυροτέρως γινώσκεις περὶ αὐτῆς; Εἰς πόσιον νομόν διαίτεται ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία καὶ εἰς πόσιον ὀνομαζομένην; Ἐκ ποσῶν νήσων ἀποτελεῖται τὸ νομόν τοῦ Αἴγαίου; Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια καὶ τὸ νομόν τοῦ Αἴγαίου; Ποῖα νήσα ἐπέκειντο ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Τροίας. Ποῖα νήσα οἱ κάτοικοι καταγίνονται εἰς τὴν σπογγώδη; Ποῖα εἶνε ἡ πρόνια τῆς Σάμου; Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια αὐτῆς; Ποῖος ἀνδρῶς ἐβρῆκε τὸ πάλαι ἐν Ρόδῳ;

Ἀσκήσ. 2. Ποῖα εἶνε αἱ κυριώτεραι πόλις τῶν νομῶν Αἰθιοπίας; Ποῦ κείται τὰ εἰρηναία τῶν ἀρχαίων Σάρδων; Ποῖος ναὸς ἐπεβίη ἐν Βέρειο; Ποῖα ἑλληνικὰ ἀπομνηνεύματα πλησίον τὸν ἐκεῖνον τοῦ Μαιάνδρου;

Ἀσκήσ. 3. Τίνος πόλιος ἐπέκειντο εἰς τὴν Ἰνδοπόρον; 2 Εἰς ποῖον πόλιν τῶν νομῶν Κασταμονίου ἐπεκρίθησαν ἀνεπίσημοι καὶ εἰς ποῖαν ἀποκρίθησαν μεταλλοὶ ἀνείηται καὶ εἰς ποῖαν κείται ἡ Καππάδος; 4 Εἰς ποῖον πόλιν ἐν τῷ νομῷ Ἰωνίου; 5 Δὺο ἄλλαι ἐν τῷ νομῷ Αἰθιοπίας; 6 Ποῖα πόλις κείται εἰς τὸ νομόν Σουδάν; 7 Ποῦ κείται ἡ ἀρχαία Τρόις; 8 Ποῖα πόλις συνόριον ἀστυνοπέδον μετὰ τῆς Χρουσσοπόλεως; 9 Ποῦ κείται τὰ εἰρηναία τῆς ἀρχαίας Παμφυλίας; 10 Ποῖα πόλις ἔκετο παρὰ τὰ Δαρδανελιά; 11 Εἰς ποῖον ἰστορικῷ γένει ἐν τῇ Διοικίῃ τῆς Ἰερουσαλῆμ; 12 Τι γινώσκεις περὶ τῶν κατοίκων τῆς Διοικίης τοῦ Λιβάνου;

Ἀσκ. 4. Ποῖα εἶνε ἡ ἐκτασις καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας; —2. Εἰς ποῖα μέρη τοπογραφικῶς διαίρεται αὐτή; —3. Ὀνομαζομενον διαφόρων νομῶν μετὰ τὸν πρωτεύοντα Αἴγαίου. 1. Ἐκ ποσῶν νήσων ἀποτελεῖται τὸ νομόν Αἰθιοπίας. —5. Ποῦ ἐκείνη αἰ ἀρχαία Σάρδεσις; —6. Εἰς πόσιον γῶρας διαίτεται τὸ πάλαι ἡ Μικρὰ Ἀσία καὶ ποῖα εἶνε αὐτή; —7. Εἰς τὰ ποσῶν πόλιν τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας αἰτινες διαφέρουσιν ἀστυνοπέδον; —8. Εἰς τρεῖς πόλιν τῆς Ἀσίας Τουρκίας ἐβύλας ἐλλογὴν γυνώσκου; — 9. Ὀνομαζομενον τὰς διαφόρους ὀνομαζομας πόλιος τῆς Διοικίης τῆς Ἰερουσαλῆμ;—10. Ποῖον νομῶν κείται μετὰ τὸν Βιφράδου καὶ Ἰερρούτος.

Ἀσκήσ. 5. 1 Τι γινώσκεις περὶ τῆς ἐκλήσεως τῆς Κύπρου; 2 Ποῖος εἶνε ὁ ἀνωτάτος ὄρειος τῆς Κύπρου; 3 Ποῦ εἶνε ἡ Κύπρος παρρηγορήθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τί αὐτὴ πληρώνει ἐπιτήρει εἰς τὴν Τουρκίαν; 4 Ποῦ ἐβύθη τὸ λείψανον τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα; 5 Ποῖα εἶνε ἡ προτεύουσα τῆς Κύπρου; 6 Εἰς ποσὰς ἄλλας πόλιν ἐν τῇ νήσῳ; 7 Τι γινώσκεις περὶ τοῦ κλίματος καὶ τί περὶ τὸν ποταμὸν τῆς Ἀραβίας; 8 Πόσιον εἶνε αἱ ἀκταὶ τῆς Ἀραβίας καὶ ποῖα τὰ μεσότης αὐτῆς; 9 Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια τῆς Ἀραβίας καὶ ποῖα ἐξ αὐτῆς βούθιον ἐν αὐτῇ; 10 Εἰς τί ἔχησαν ἄλλοις αἱ Ἀρσές καὶ εἰς ποῖαν διαγοντικῶν κατέκατον ἐβρῆκατον σήμερον; 11 Εἰς ποσὰς τάξεις διαίρειται ὁ Ἄραβι; 12 Εἰς τί διαίρεται ἡ Ἀραβία πολιτικῶς; 13 Ποῖα εἶνε αἱ κυριώτεραι πόλις τῆς τουρκικῆς Ἀραβίας; 14 Ποῖον Σουλτανικὸν ἐβόλακεται ἐν τῇ ἐσθῶν τοῦ Περσικοῦ κλίματος; 15 Ἐκ ποσῶν κρατῶν ἀποτελεῖται ἡ ἀνεξαρτήτως Ἀραβία; 16 Ποῦ κείται ἡ λαμὰ τῶν Ἀδεν καὶ εἰς ποῖος ὅσος ἀνείηται; 19 Ποῦ ὄψα νησις εἶνε Ἰβάρημ τῶν Ἀδεν;

Ἀσκήσ. 6. 1 Ποῦ κείται τὸ ὄρησιον τοῦ Ἰράν; 2 Ποῦ ὄρη ἐκτείνοντα ἐν τῷ ὄρησιον Ἰράν; 3 Ποῖα εἶνε αἱ λιμένα καὶ ποῖα οἱ ποταμοὶ τοῦ ὄρησιον; 4 Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια τοῦ ὄρησιον; 5 Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει τὸ ὄρησιον; 6 Ποῖαν ὀρησκάν προ-

τεύουσιν οἱ Πέρσαι; 7 Εἰς ποῖον λιμένα τῆς Περσίας ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου; 8 Διαίτερεται ἡ περσικὴ πόλις Σιράξ; 9 Ποῖα εἶνε ἡ προτεύουσα τῆς Περσίας; εἰς τί ἄλλας πόλιν ἐν Περσίῳ; 10 Ποῖον κράτος ἀπετέλει ἄλλοτε τὸ ὄρησιον τοῦ Ἰράν; 11 Ποῦ ἐκείνη τὸ Ῥούδαντα; 12 Τι ἦτο ἡ Σιράξ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἄραβου; 13 Τίνος κράτος πρωτεύουσα ἡ Καδούβη; 14 Ποῖα πόλις ἐβόλαται ἡ κλίμας τῆς δόου τῶν Ἰνδίων; 15 Ποῖα πόλις κείται Ν.Α. τῆς Χερᾶτης; 16 Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἄλλοτε τὸ Ἀργαυάντα καὶ ποῖα πόλις ἐκείνη ἐπὶ αὐτῶ ἐβρον κτεῖται ὑπὸ τῶ Μ. Ἀλεξανδρου; 17 Ποῖαν πόλιν κατέκεινον οἱ Ἀγγλοὶ ἐν τῷ Βελουγιστῶν; 18 Ποῦ κείται ἡ ἑρημος Γέρσοια;

Ἀσκ. 7. Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Μεσ. Ἀσία; 2 Ποῦ ὀνομαζομένη ἡ γεωκόστος τῶν Ἰνδίων; 3 Τι περιλαμβάνει ἡ Ἰνδοκίνα; 4 Τι ἡ Ἰνδοκίνα; 5 Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια τῆς Ἰνδοκίνας; 6 Εἰς ποῖον τῶν αὐτῶ ἐν τῇ Ἰνδοκί. 7 Ποῖα εἶνε ἡ ἐκτασις τῶν ἀγγλικῶν Ἰνδίων καὶ ποῖος ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν; 8 Ποῖα ἐκτατον. τὸν γαίνφανα ὄρησιον εἰς ἀγγλικῶν Ἰνδίας; 9 Ποῖα ὀρησκάν περιλαμβάνει ὁ Ἰνδὸς; 10 Ὑπὸ τίος κυβερνήτοισιν αἱ ἀγγλικῶν Ἰνδοί; 11 Εἰς ποῖα κυριώτερος πόλις ἐν αὐταῖς; 12 Κατὰ τί οὐκλείται ἡ Ἀγγλία ἐν τῶν Ἰνδίων αὐτῆς ὄρησκάν; 13 Ποῖα εἶνε τὰ ἐπὶ τὸν Ἰμπαλιον ἀνεξαρτήτως κράτος; 14 Ποῖα πόλις κατέγει ἡ Πορτογάλλ; 16 Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Γαλλικὴ Ἰνδοκίνα; 17 Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τοῦ Τορκίνου; 18 Ποῖος ὁ τῶν Ἀνὰ;

Ἀσκ. 8. Τίνος βασιλ. πρωτ. ἐστὶν ἡ Δελχί. Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Ἀγγλικὴ Ἰνδοκίνα; 2 Ποῖα εἶνε αἱ κυριώτεραι πόλις; 3 Ποῖα κλίματις οἱ Ἀγγλοὶ ὀνομαζομένη ἀποκλίαν τὸν Πορθημῶν; Εἰς ποῖα κυριώτερα πόλις τῆς ἀποκίτας τοῦ Πορθημῶν; 4 Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Ἄνατ. Ἀσία; Ποῖον νήσον ἐν τῷ Κεριστῶν τῆς Ἄνατ. Ἀσίας εἶνε τὸ μάλιστα πληθυσμένον καὶ εἰς ποῖον νήσον ἀποτελεῖται τοῦτο; 5 Ποῖον εἶνε τὸ ἑμπορικόν ναυτικὸν τῆς Ἰαπωνίας; 6 Ποῖα ἡ ἐκτασις αὐτῆς; 7 Τις ὁ πληθυσμὸς καὶ τίνα τὰ πρόνια τῆς Ἰαπωνίας; 7 Ποῖαν ὀρησκάν περιλαμβάνει ἡ Ἰαπωνία; 8 Εἰς ποῖα νήσον κείται οὖν οἱ Ἰαπωνες; 8 Εἰς ποῖα νήσον κείται οὖν οἱ Ἰαπωνες; 9 Ποῖα εἶνε αἱ κυριώτεραι πόλις τῆς Ἰαπωνίας;

Ἀσκ. 9. Εἰς ποῖα Χερσονήσ. κείται ἡ Κορέα; Ποῖος ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς; 2 Ποῖα ἡ πρωτ. τῆς Κορέας καὶ ποῖος ὁ κυριώτερος αὐτῆς λιμῆς; 3 Ποῖαν ὀρησκάν περιβάλλουσι οὖσι καὶ εἰς τίνος Ἀυτοκρατορία; 4 Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Σινεὶ Αὐτοκρατορία; 5 Ποῖα εἶνε τὰ κυριώτερα μέρη αὐτῆς; 6 Εἰς ποῖα μέρη αὐτῆς περικλείονται οἱ κάτοικοι Πετσιλῆς καὶ Βούντουν; 7 Ποῖα εἶνε ἡ ἐκτασις τῆς Σινεὶ; 9 Ποῖος ἐστὶν ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰνδὸν τοῦ ἱμερόνιο αὐτῆς; Ποῖα τὰ κυριώτερα προῖνά τῆς; 10 Ποῖος ἔβρον διακινουμένη εἰς τοῖς ἐλευθέρως αὐτῆς λιμένας; 11 Ποῖα εἶνε τὰ εἶδη τῆς Σινεὶς ὀρησκάν; 12 Ποῖον τῆλος ἐκτείνεται πρὸς Β. τῆς Σινεὶς; 13 Ποῖον μέρος τῆς Σινεὶς κατέγει ἴδιος ἡ Σινεὶ ἀυτοκρατορία;

Ἀσκ. 10. Ποῖα αἱ κυριώτερες πόλις τῆς Σινεὶς; 2 Ποῖα εἶνε ἡ πρωτ. τῆς Μαντσορίας; 3 Ποῖα ἄλλας πόλιν ὄνομασι ἐν τῇ Μαντσορίας; — 4 Ποῖα γῶρα τῆς Σινεὶς κείται 5000 μ. ὅσοι τῶν ἐπιπέδων τῆς θαλάσσης; 5 Ποῖα εἶνε πρωτ. τῆς Σινεὶς βετας; 19 Ποῖα γῶρα τῆς Σινεὶς κατέγει ἐν ὄσο τῆς ἐρήμου ὄρησις; 6 Εἰς 2 πόλιν τῶν Ἄνατ. Τουρκιστάν. 7 Εἰς ποῖαν γῶρας ἀνέχονται αἱ πόλιν Οὐρμούστια καὶ Κεδούβα;

Ἀσκ 11. Ποῖα γῶρας περιλαμβάνει ἡ Ἀσιατ. Ρωσία; Τι γινώσκεις περὶ τοῦ κλίματος αὐτῆς;

Εἰς ποῖα τρεῖς νήσους εἰς τὴν Ἀσι. Ρωσίαν. Ποῦ ἐβόλακεται τὸ Κλιματικὸν φαινόμενον. Ποῖο ποταμὸς τῆς Βόρειας ἑκτείνουσι εἰς τὸν Παγ. Ἰνδοκίνα; Ποῖος ποταμῶς τῆς Σιβερίας εἶνε πλανεύον κατὰ τὸ πλάτος; Ποῖα γῶρας εἶνε πλανεύον κατὰ τὸ πλάτος; Τι γινώσκεις περὶ τοῦ ὄρησιον τῆς Σιβερίας; Ποῖα εἶνε τὰ πρόνια αὐτῆς; Εἰς 4 πόλιν ἐν τῇ Καυκάσιῳ Ρωσίῳ. 11 Ποῦ ἐκτείνεται τὸ Δ. Τουρκιστάν. Εἰς ποῖος πόλιν ἐν αὐτῷ;

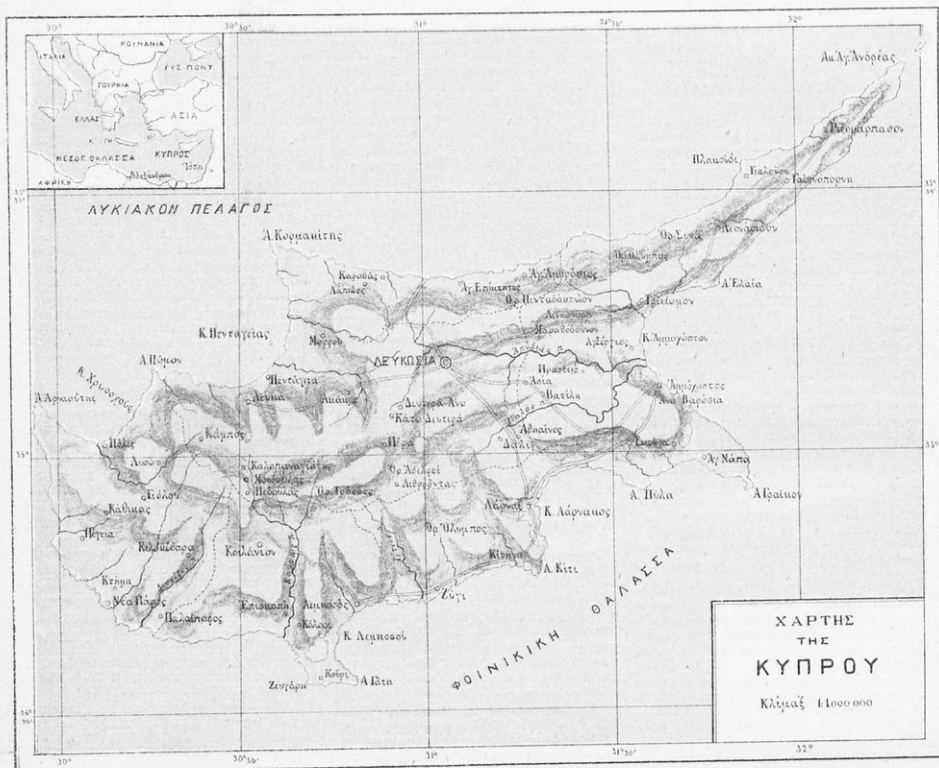
Ἀσκ. 12. Ποῖον μέρος τῆς Ἀραβίας καλεῖται ἡ Ἀλῆα; Ποῖαν πόλιν ἐβόλακεται κείνη ἡ Χουδέιβ τῆς Ἀραβίας; Ποῖος λιμῆς ἐν Ἀραβίᾳ χαρακτηρίζεται ὡς σταθμὸς τῶν ἀποκλινομένων ἐν Βεροῖαν θαλάσσαν ἀποκλινομένων; Ποῖα εἶνε τῆς Βεροῖαν θαλάσσης ἀποκλινομένων Ἀραβία ἡ προτεύουσα τῆς Ἀνεξαρτήτως Ἀραβίας; Ποῖα πόλις κείται πρὸς Δ. τοῦ Σουλτανικῶν Ὄρειν; Ποῦ κείται ἡ ἐπὶ ἡμῶν Χαροῖν; Ποῖα λιμῆ κείται ἐν τῇ Β. γωνίᾳ τοῦ ὄρησιον Ἰράν; Τι γινώσκεις περὶ τὸν ποταμὸν τοῦ ὄρησιον Ἰράν;

Ἀσκ. 13. Ποῦ καλεῖται ὁ Μονάολις τῆς Περσίας; Ποῖαν ὀρησκάν περιβάλλουσι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀργαυάντων; Ποῦ καλεῖται ὁ ἱμερόνιο τῶν Ἀργαυάντων; Πλησίον ποσῶν ποταμῶν κείται ἡ πόλις τῶν Ἀργαυάντων Καυκάβη; Τίνος γῶρας περιβάλλουσι τὴν Ἰνδοκίνα; Τίνος προτεύουσα εἶνε ἡ Κακούσια; Ποῖος εἶνε ὁ κυριώτερος λιμῆς τῆς Ἰνδοκίνας; Ποῖα πόλις ἐκτείνεται πρὸς τὸν ἑμπορικόν μαργαροῦν καὶ Ἰνδοκίνας ἐβρον; Ποῖα γῶρας προτεύουσα εἶνε ἡ Τασπινοῦσι; Εἰς ποῖον εὐρωπαϊκὸν κράτος ἀνείηται ἡ Ἰνδοκίνα πόλις Ἡονδερῶν; Ποῖα πόλις ἀνεῖχεται εἰς τοῖς Γάλλους κείται πλησίον τῆς Κακούσιας;

Ἀσκ. 14. Εἰς ποῖον ἀνείηται ἡ Ἰνδοκίνα πόλις Γκα; Ποῖαν ἄλλας πόλιν τῆς Ἰνδοκίνας ἀνεῖχεται εἰς τοῖς Πορτογάλους; Ποῖος ἐκ τῶν Βεροῖαντων ἀνεῖχεται πρώτος εἰς τῆς Ἰνδοκίνας; Ποῖος κάτοικος συγγαμιζομένων ἐν τῇ Ἰνδοκίνας; Ποῦ ἀνεῖχεται εἰς ὁ πόρμος τῆς Μαλάκκας; Ὀνομαζομενον ἐπὶ ἄλλοις πόρμους ἐν τῇ Ἰνδοκίνας; Ὑπὸ ποῖον ποταμὸν διαίρεται ἡ Ἰνδοκίνα; Ποῖαν ὀρησκάν περιβάλλουσι οἱ κάτοικοι τῆς Ἰνδοκίνας; Εἰς ποῖον ἀνείηται ἡ Ἰνδοκίνα πόλις Σαγγῶν; Ὀνομαζομενον μίαν πόλιν τῆς Ἀνεξαρτήτως Ἰνδοκίνας; Ἐκ τίνος βασιλείου ἀποτελεῖται ἡ ἀνεξαρτήτως Ἰνδοκίνας;

Ἀσκ. 15. Εἰς ποῖον εὐρωπαϊκὸν κράτος ἀνεῖχεται ἡ Ἰνδοκίνα πόλις Ρεγόν; παρὰ τὸ πρῶτον τίνος ποταμῶν ἐβόλακεται αὐτὴ καὶ τί εἶδή; Ποῦ ὀνομαζομένη αἱ ἐπὶ τῆς Μελανητικῆς χερσονήσῳ κλίματις τῆς Ἀγγλίας; Ἐπι ποῖων νήσων κείται ἡ πόλις Γεωργεντῶν; Εἰς ποῖον λιμένα τῆς ἀποκίτας τοῦ πορθημῶ κατεργάζονται τὰ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Σινεὶ καὶ τὴν Μελανητικῶν διευθυνόμενα εὐρωπαϊκὰ πλοία. Ποῖα ἀποκλίματα εἰρήμην τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τῆς Ἰαπωνίας. Ποῦ ὀνομαζομενον τὸ ἀνοκῆστων τῶν Ἰαπωνίων. Εἰς μίαν πόλιν ἐν τῇ Ἰαπωνία ἔβρονται πανκιστικῶν. Εἰς μίαν νήσον τῆς Ἰαπωνίας ἔβρονται ἡμμαντικὸν λιμένα ἑλευθέρων εἰς τοῖς ζέιτους. Εἰς ποῖος πόλιν ἐν τῇ νήσῳ Ἰγού;

Ἀσκ. 16. Ποῖαν γῶρας οἱ Ἰαπωνες ἀπέκασαν ἀπὸ τῆς Σινεὶς ἀυτοκρατορίας; Ποῖα εἶνε ἡ προτεύουσα τῆς Κορέας. Ποῖος εἶνε ὁ κυριώτερος λιμῆς τῆς Κορέας; Ποῖος ποταμὸς ἐν Σινεὶ μετὰβαλλει κοτῆν καὶ ἐπιτήρει εἰς τὴν γῶραν δεινὰς καταστράφει. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς Φορμῶς; Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς Σινεὶς ἀυτοκρατορίας. Μετὰ τίνων γῶρων διενεργεῖται τὸ ἑμπορικὸν τῆς Σινεὶς ἀυτοκρατορίας.

ΚΥΠΡΟΣ

*Έκτασις 9,600 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 230 χιλ. κατ. ὧν οἱ 169 χιλ. εἶνε Ἕλληνες ὀρθόδοξοι.

Ἐκκλησία. Ἡ Ἑλληνική Ἐκκλησία τῆς Κύπρου εἶνε ανεξάρτητος, ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος αὐτῆς αὐτοκέφαλος, πρὸς ἀγορευμένους Μακαριότατος καὶ ἐργάμενος πέμπτος κατὰ τὴν τάξιν, ἦτοι μετὰ τοὺς Πατριάρχας Οἰκουμενικῶν, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων. Πλὴν δὲ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πάσης Κύπρου ὑπέρχονται καὶ τρεῖς Μητροπολίται ἤτοι Πάφου, Κιτίου καὶ Κερυνείας.

Ἐκπαίδευσις. Οἱ Κύπριοι, ὅστινες διακρίνονται ἐπὶ φιλοπατρίαν καὶ μαρφώσει, διατηροῦσι πλεῖστα ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ παρθεναγωγεῖα καὶ ἄριστον γυμνάσιον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νήσου Λευκωσίᾳ.

Προϋπολογισμός 5 ἐκατ. φρ.

*Ἐμπορίων 16 1/2 ἐκατ. φρ.

Προϊόντα. Δημητριακὰ, ζυλικέρατα, ὀίνος, μέταξα, δέρματα.

Κλίμα. Γλυκύτατον.

Ἐδαφος. Εὐφορώτατον.

Φυσικὴ Ἀποψις

Κόδοποι. Ὁ τῆς Ἀμμόχωστου, ὁ τῆς Λάρνακος, ὁ τῆς Λεμεσοῦ καὶ ἄλλοι.

Ἀκρωτήρια. Τὸ Πηγάδιον, τὸ Κίτιον, τὸ Δρέπανον καὶ ἄλλα.

ὄρη. Τὸ Πενταδάκτυλον, ὁ Ὀλυμπος.

Ποταμοί. Ὁ Κλάριος, ὁ Βόκωρος καὶ ἄλλοι.

Διοικητικὴ Διάρθρωσις

Ἡ Κύπρος παραχωρήθησα τῷ 1878 εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἀγγλίας, ἧτις πληρῶναι φέρου εἰς τὴν Τουρκίαν ἐτησίως 92 χιλ. λίρας στερλίας, διαιρεῖται εἰς 6 διοικήσεις τὴν τῆς Λευκωσίας, Λάρνακος, Λεμεσοῦ, Πάφου, Κερυνείας καὶ Ἀμμόχωστου.

Ἀνώτατος ἀρχὼν τῆς Κύπρου εἶνε

ὁ Ἀγγλος Ἀρμοστής ἔχων νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν συμβουλίαν ἐξ 20 μελῶν.

Κυριώτεροι πόλεις: Λευκωσία (πάλαι Λήδρος ἢ Λεντεύων) πρωτ. τῆς νήσου (16,000 κ.) ἔχουσα λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ φιλοanthropικά καταστήματα. Κιθηθία πρὸς τὰ ΒΑ τῆς νήσου (1,700 κ.) Ἀδράφαί (8 χιλ κ.) ἐπίνειον τῆς Λευκωσίας πόλις ἐμπορικῆ Ἀμμοχώστου (13,000 κ.) παράλιος ἐμπορικὴ κεντρικὴ ἐν καταφύτῳ καὶ μυγευτικωτάτῃ θέσει. Λιμῆρος ἐν μέσῳ πυκνωτάτων κήπων (2,600 κ.) Πάφος κωμὴ παράλιος. Ἀμμόχωστος ἢ Φαμαγοῦσια (11 χιλ κ.) κωμὴ ἔχουσα τὸ πάλαι τὸν καλλίτερον καὶ μυγαλιέτερον λιμένα τῆς νήσου.

Ἱστορ. Σημ. Παρὰ τὴν Ἀμμόχωστον ὑπάρχει ἡ μὴν τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, ἔνθα εὐρήθη τὸ λείψανον αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου, ἔνεκα τοῦ ὁποῦ αὐτὸ κεντρικῶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔκαμε τὸ 487 τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου αὐτοκέφαλον. — Παρὰ τὴν Πάφον ἔκτιστο ὁ ναὸς τῆς Ἀφρο-

δίτης, ενώ εκ διαφόρων μερών του κόσμου προσέρχονται και προσέρχονται μεγάλα και πολύτιμα εμπορεύματα· εν τούτοις όμως και το όνομα Παρία.—'Εν Κούβραϊ υπάρχει επίσης ναός της 'Αφροδίτης, ήτις εκ τούτου και Κούβραϊ ονομάζεται.—'Η Αράβια είναι έκτετατη επί των Ισπανίων του αρχαίου Κιτους, ενώ επιλεγμένη και άπλησαν ο Κόσμος πολιόρκων αὐτοῦ.

Α Ρ Α Β Ι Α

*'Εκτασις. 3,156,000 τετρ. χιλ. Πληθυσμός. 5 1/2 εκατ. κατ.

Κλίμα. 'Η 'Αραβία έχει κλίμα θερμότατον και ξηρόν, διότι εν αυτή πνέουσιν άνεμοι σφοδρώτατοι και θερμοί, ών σφοδρότερος είναι ο Σαμυρηνός πνέων εις τα βόρεια και εγείρειν νέφη θερμότητος άμμου.

Κόλλος. 'Ο Περασιός προς Δ.

Πορθοί. 'Ο του Βαβίλ· Μανδιβ ΝΑ. διά του οποίου προσεγγίζει αυτή προς την 'Αρδικήν, και ο 'Ορμόζιος, οστις χωρίζει αυτήν από της 'Ασίας προς ΝΔ.

'Ισθμός. 'Ο του Σουέζ ('Αραινός) διά του οποίου ήνωτο αυτή μετά της 'Αρδικής.

'Ορη. Τά όρη της Χαδζάζ (1,800 μέτρ.) τά όρη του 'Αδεν (2,400 μ.) τά όρη του 'Ομάν (3,000 μετρ.) τά Κεντρικά όρη (Χάιλ 1000 μ.).

Ποταμοί. Μικροί και άσημαντοί ξηραίνόμενοι ποταμοί κατά τας μεγάλας άνωμείας.

'Εδαφος. Αί άκται της 'Αραβίας είναι στεππώδεις, τά δέ μεσόγεια έρημοι ψαμμάδεις, αΐτινες φέρουσιν εύφορωτάτας όάσεις.

Προϊόντα. Φοίνικες, καπνός, λινάκιον (λουλάκι), καφές εξαιρετός, λαματικά φυτά, σίδηρος, μύλυθος, χαλκός, θείον, ΐλας μαγειρικών, πολυτίμητοι λίθοι και μαργαρίται άλιυόμεναι προς τά παραλία του Περσικού κόλπου.

Ζώα. 'Ιπποι περιώνυμοι, όρμηάδες, κόμηλοι, λέοντες, πάνθηρες, γαζέλλοι, πθηκοί, όρεις ιβελκοί και άκρίδες.

Θρησκεία. 'Η Μωσμενική.

Γλώσσα. 'Η 'Αραβική.

Οι 'Αραβες, οτινες από του γ' μέχρι του ια' αιώνος ήμσαν εις τας έπιστάμας, σήμερον διατελούν εις νηπιόδη διανοητικήν κατάσταση και διαποιούν εις όιο τάσεις· α) εις 'Αραβας ζώνας νομαδικάς και χαλομυνοί Βεδουίτους (τέκνα της έρημου) και β) εις 'Αραβας οικότας τας πόλεις και όάσεις. Οι νομαδες 'Αραβες οίκουσι ίδίως την Χαδραμωύτου χώραν έκτεταμένην επί της θαλάσσης του 'Ομάν, την Συριακήν έρημον και την 'Ελ·Χαμάδ.

Πολιτική διαίρεσις

'Η 'Αραβία διαίρεται εις τήν Τουρκικήν 'Αραβίαν, εις τήν άνεξάρτητον 'Αραβίαν και εις τήν 'Αγγλικήν 'Αραβίαν.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

(Δουική άκτή)

*'Εκτασις. 455,000 τετρ. μ. Πληθυσμός. (1,050,000 κατ.)

Διοικητική Διαίρεσις

Νομοί Χαδζάζ και νομός 'Υεμένης (250 τετρ. χιλ. και 300 χιλ. κατ.)
1) **Νομός Χαδζάζ.** (250,000 τετρ. χιλ. 300 χιλ. κατ.)

Ο νομός ούτος περιλαμβάνει άπασαν τήν πάλα Πετρίαν 'Αραβίαν και τήν 'Ανατολικήν παραλίαν χώραν της 'Ερυθράς θαλάσσης μέχρι του νομού 'Υεμένης. Πόλεις του νομού είναι ή Μέκκα (60 χ. κ.) έκτισμένη εντός κοιλάδος 47 χιλόμε. προς Δ. της 'Ερυθράς θαλάσσης πατρίς του Μωάμεθ. Αζάδα (12 χ. κ.) έμπορική πόλις επί της 'Ερυθράς θαλάσσης, έπίκεινται της Μέκκα και σταθμός των διαπλέοντων τήν 'Ερυθράν θάλασσαν άμπελιών. Μεδίνα (23 χ. κ.) περιβαλλομένη υπό όχυρου φρουρίου και περιέχουσα τους τάφους του Μωάμεθ και των διαδόχων αυτού 'Αβού· Βεκήρ και 'Ομάδ.

Νομός 'Υεμένης (200,000 τ. χιλ. 750 χιλ. κατ.)

Ούτος περιλαμβάνει τήν προς Ν. του Νετζίτ μέχρι του 'Ινδικού 'Ωκεανού έκτεταμένην χώραν (πάλα εν δαιμονία 'Αραβίαν). Πόλεις του νομού είναι· Σανά πρωτ. (40 χ. κ.) όχυρά πόλις έκτισμένη επί εύθύρου πεδιάδος και ενεργούσα σπουδαίον έμπόριον μετά της 'Ινδικής. Χοδειδά (20 χ. κ.) έμπορική και βιομηχανία πόλις παρά τήν 'Ερυθράν θάλασσαν, έπίκεινται της Σανά. Μόκκα εύλιμενος και έμπορική πόλις έκτισμένη εντός της εισόδου της θαλάσσης, όνομαστή δια τον καφέν αυτής.

Τό Β. μέρος της 'Αραβίας τό έκτεταμένον επί της παραλ. του Περσικού κόλπου καλεΐται 'Ελ·Χασά και ύπάγεται εις τον νομόν της Βασόρας. Πρωτεύουσα αυτής είναι τό 'Ελ·Καλίφ έξον 20 χ. κ.

'Η ΒΔ. γωνία της 'Αραβίας άποτελεί τήν εις τήν Τουρκίαν ύπεκείμενην Σινωικήν Χερσόνησον, ένδοκο όνομαστών εν τή Παλαιά Διαιθήκη όρος Σινά, εις τας ύπώρειάς του οποίου εγείρεται ή περιώνυμος προ-

νομός·ος όρθόδοξος μονή της άγιας Αικατερίνης.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΑΡΑΒΙΑ

*'Εκτασις. 2,500,000 τετρ. χιλ. Πληθυσμός. 4 έκ. κατ. περίπου.

Πολιτική κατάσταση

Τό έσωτερικόν της 'Αραβίας κωτοικείται υπό 'Αράβων νομάδων άποτελούντων τά κράτη του Σαμάν και των Ουαλιτών. 'Εν τή εισόδω του Περσικού κόλπου εφίσταται τό Σουλτανάτον του 'Ομάν κείμενον εις τό μέλλον εύφορον μέρος της 'Αραβίας.

Κριωότεραι πόλεις είναι ή Μοσάϊνη (50 χ. κ.) σημαντικός έμπορικός λιμην δεσπόζων του Περσικού κόλπου. Μεταίτην πρωτεύουσα της μαργαριτοφόρου νήσου Βορείν εν όνομαζομύ κόλπω προς Δ του Σουλτανάτου 'Ομάν.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

*'Εκτασις. 206,509 τετ. χιλόμε.

Πληθυσμός. 340 χιλ. κ.

Κριωότερα πόλεις. 'Αδεν (20 χ. κ.) λιμην όχυρός δεσπόζων της εισόδου της θαλάσσης, σημαντικωτάτη έμπορική θέσις επί της όδου του 'Ινδικού εκ του λιμένος τούτου γίνεται μερίστη εξήσωνγη καφί Μόκκα.

'Εξάρτημα του 'Αδεν είναι ή όχυρά νησίς Περίμ, διαχόουσα εις δύο τον πορθμόν Βαβέλ·Μανδέβ.

ΤΟ ΟΡΟΣΗΜΙΟΝ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

Θέσις. Τό όροςήμιον του 'Ιράν (5,5. 1200 μετρ.) κείται μεταξύ των Ρωσικών κτήσεων και της Κασπίας θιλ. προς Β., της 'Ινδικής και του 'Ανατολ. Τουρκεσταν προς Δ., της 'Ομανικής θαλάσσης προς Ν., της 'Ασιατικής Τουρκίας προς Δ. και του Περσικού κόλπου προς ΝΔ.

Κλίμα. Αί βροχαί πίπτουσι μόνον επί των όρειων, τό δ' έπιλοιπον του όροςήμιου είναι στεππώδεις.

'Ορη. Προς Β. ή όροσειρά του 'Ελβόραϊόν, έφ' όύ τό ήρμιστερον Λεμαβένδον (6120 μ.) Τά όρη του Κοραβάνον (4 χ. μ.) 'Η σειρά του Χεράτ και του 'Ινδικού Κανζιάσον (4. χ. μ.) προς Δ. ή σειρά του Σουλεϊμάν (3,900 μ.) προς Ν. ή σειρά του Μεκράν και του Βελχισιάν· προς Δ. τό όρος 'Ελβενδον. 'Εν δέ τό κέντρον ή όροσειρά του Κανζαχάδ (4,200 μ.)

Λίμνη. Χαμουίν, έλώδης δεχο-

μένη τὰ ὕδατα τοῦ Χιλιμένδου ποταμοῦ. Ὀθρμία κειμένη ἐν τῇ ΒΔ. γωνίᾳ τοῦ ὄρεσπεδίου.

Ποταμοί. Οἱ ποταμοὶ τοῦ ὄρεσπεδίου εἶνε ἀσφμαντικοκαπνιζόμενοι ὑπὸ ἐλαθῶν κίμων. Ὁ σφμαντικώτερος ὄλων τούτων εἶνε ὁ Χιλιμένδης.

Ἐδαφος. Τὸ ἔδαφος εἶνε εὐφρόνιμον ἐντός κελιάδων καὶ ἐπὶ τῶν κλιμακωτῶν πεδίων τῶν ὑδροσφρών ὄρεων. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αἰ ἔρημοι τῆς Περσίας εἶνε ἀκατοικητοί.

Προϊόντα. Δημητριακὰ καρποί, βόμβαι, ὄπωρα πολλά, μάρμαρα ἀεφρόφρων χρωμάτων, ἀρώματα, μεταλλεῖα χαλκοῦ, σιδήρου, κολλόδου, ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, πετρέλαιον, ἄλας καὶ μαργαρίται ἀλιευόμενοι ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ. Ἐκ τῶν ζῶων τῆς φημιζονται αἱ ἵπποι καὶ οἱ κόμηλοι.

Διαιρέσις τῆς χώρας. Τὸ Ἰράν περιλαμβάνει τὴν Περσίαν (Δ. Ἰράν) τὸ Ἀφγανιστάν (ΒΔ. Ἰράν) καὶ τὸ Βελουχιστάν (ΝΑ. Ἰράν).

ΠΕΡΣΙΑ

Ἔκτασις 1,645,000 τετρ. χιλμ.
Ἑλλάς 65,119.

Πληθυσμὸς 9 ἑκατομ. κατ. ὧν τὰ 2 1/2 ἑκατ. εἶνε νομάδες. Ἑλλάς 2,434,000.

Διοικητικὴ διαιρέσις.

Ἡ Περσία εἶνε κράτος δεσποτικὸν ὑπὸ μονάρχην καλούμενον Σάχην καὶ διαίρειται εἰς 20 κυβερνεῖα.

Προβιολογισμὸς 40 ἑκ. φρ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Σταθμοὶ 54 χ. ἄν. Ἑλλάς 120 χ.
Ἐπιτόμιον 130 ἑκατομ. φρ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Ἐκπαιδευτικὸν θεόσκευμα Ἰσλαμισμὸς Σχμητικός.

Πόλεις. ΤΕΧΕΡΑΝΗ (230 χ. κ.) κειμένη πρὸς Ν. τοῦ Δεμαβένδου διεξέχουσα μέγα ἐμπορίον. Ταυρὶς (200 χ. κ.) πρὸς Α. τῆς Οὐρμίας λίμνης. Ἰσαχάν (90 χιλ. κ.) πρὸς Ν. τῆς Τεχεράνης πάλαι πρωτεύουσα τοῦ κράτους ἔχουσα βιμυχανίαν. Βονιχ λιμὴν ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου. Σιράς πρὸς Δ. τῆς λίμνης Νιρὶς φημιζομένη διὰ τὴν ωραϊότητα τῶν γυναικῶν, τὸν καθαρότητα ἀέρα, τὸν οἶνον καὶ τὸν καπνὸν. Χαμαδάν μικρὰ πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἐβένδου.

Ἱστορ. σημ. Τὸ ὄρεσπεδόν τοῦ Ἰράν ἀπετελε ἄλλοτε τὸ Μέγα Περσικὸν κράτος, τὸ ὅποσον κατακαταμιεθὴν κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἀπέπεσε τὰ διαίτερα κράτη Ἀφγανιστάν καὶ Βελουχιστάν. Τὸ δὲ νέον Περσικὸν κράτος ἰδρύθη ὑπὸ Ἰσμαὴλ Σαφφὶ καὶ ἐπι-

εῖθη ὑπὸ τῶν διαδόχων αὐτοῦ Ἀβέκ καὶ Ναδὴ. Ἐπὶ τῆς Χαμαδάνης ἔκιντο ἀλλοεῖα τὰ Ἐκβάτανα ἢ μερίστη καὶ πολιτευστάτα καθ' ἑξῆρα τῶν βασιλέων τῆς Περσίας. Ἡ Σιράς ἐπὶ τῆς ἐπιτομῆς τῶν Ἀράκων ἦτο ἡ ἴσρα τῆς πολιτευστάς, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ποιήσεως.

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Ἔκτασις 558,000 τετρ. χιλμ.
Ἑλλάς 65119.

Πληθυσμὸς 5 ἑκατ. κατ. Ἑλλάς 2,434,000.

Θεόσκευμα Μωαμεθανοὶ Σουνίται.
Πολίτευμα Ἡγεμονία ἀπόλυτος ὑπὸ ἡγεμόνα καλούμενον Ἐμίρην.

Πόλεις. ΚΑΒΟΓΑΗ ἐντός εὐφρόνου κελιάδος ἔχουσα 60 χ. κ. Χεράτ ἡ κλεις τῆς ὁδοῦ τῶν Ἰνδιῶν (30 χιλ. κατ.) Κανδαχάρ ΝΑ. τῆς Χεράτης παρὰ τὸν Χιλιμένδην ποταμὸν πόλις ὄχυρα καὶ ἐμπορικὴ (30 χ. κ.)

Ἱστορ. σημ. Τὸ Ἀφγανιστάν ἀπέπεσε τὴν Δρακινίην καὶ Ἀραχωσίαν γῶνας τῶν ἀρχαίων. Αἱ πόλεις Κανδαχάρ (Χαλιζάνδρια ἢ Ἀραχωσίος) καὶ Χεράτ (Αλεξάνδρεια Ἀρίων) ἐκείσθησαν ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

ΒΕΛΟΥΤΧΙΣΤΑΝ

Ἔκτασις 315,000 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119
Πληθυσμὸς 500,000 κατ., ὧν οἱ πλείστοι μωαμεθανοὶ τὸ θεόσκευμα, συγγενετὰ ἐπαναστατοῦντες κατὰ τοῦ ὑποπέλου τῆ Ἀγγλίας Χάνου τῆς Κελάτης.

Κυριώτερα πόλις εἶνε ἡ ΚΕΛΑΝΗ (15 χ. κ.) ἔδρα τοῦ Χάνου διεξέχουσα ἀξιολόγον ἐμπορίον. Τὴν δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βολάν δεσπόζουσαν Κουατάνην κατέχουσιν οἱ Ἀγγελοι.

Ἐν Βελουχιστάν ὑπάρχει ἡ ἔρημος Γεδρωσία, ἐν τῇ ὁποία ὁ Μέγας Ἀλεξάνδρος ὑπέστη πολλὰς κακουχίας κατὰ τὴν ἐξ Ἰνδιῶν ἐπιπόδου τού.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ ΑΣΙΑ

Ἡ Μεσημβρινὴ Ἀσία περιλαμβάνει τὴν Ἰνδικὴν καὶ τὴν Ἰνδοκίαν.

Ἐνίστη πρὸς διακρίσειν τοῦ ηπειρωτικοῦ μέρους ἀπὸ τῆς ἠερσινήσου ὁδοῦ τὸ ὄνομα Ἰνδοστάν εἶνε τὰς Ἰνδίας καὶ Δεκάς εἰς τὴν ἠερσινήσον αὐτῶν.

Ἡ Ἰνδικὴ περιλαμβάνει 1) τὰς ἀμέσως ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας κυβερνοῦμενας ἐπαρχίας, 2) τὰ ἔθνη τῆς Ἀγγλίας προσπατευόμενα κράτη, 3) τὰ δύο Ἡνωμένα Κράτη Νεπαλῶν καὶ Βοντάν, ἅτινα κείνται ἐπὶ τῶν Ἰνδοσίων καὶ εἶνε ἀνεξάρτητα, 4) τὰς Γαλλικὰς κτήσεις, 5) τὰς Πορτογαλικὰς κτήσεις.

Ἡ Ἰνδοκίαν περιλαμβάνει 1) τὴν Γαλλικὴν Ἰνδοκίαν, 2) τὴν ἀνεξάρτητον Ἰνδοκίαν καὶ 3) τὴν Ἀγγλικὴν Ἰνδοκίαν.

ΙΝΔΙΚΗ

Κλίμα. Ὁμοιον πρὸς τὸ τῶν τροπικῶν γῶων θερμότης μερίστη καὶ βροχὴ ἀφθονοί.

Ἐδαφος. Εὐφρόνιστον παράγον πλούσια καὶ ποικίλα προϊόντα καὶ ἐγκλίσειν σιδήρον, γρανίθιον καὶ λίθου πολυτιμοῦ.

ὄρη. Τὰ Ἰμαλάω, τὰ Ἀραβίλια, τὰ Βίνδια, τὰ Ἀνισοκόα Γουαῖα, τὰ ὄνικα Γαταῖα, τὰ ὄρη τῆς Κεράτης.

Ποταμοί. Ὁ Γάγγης (ἑρὸς ποταμὸς), ὅστις καθιστᾷ εὐφρόνιστην τὴν γῶραν καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Βεγγαλικὸν κόλπον. Ὁ Ἰνδὸς ἐκβάλλων εἰς τὸν Ὑμανικὸν κόλπον. Ὁ Βραμπούρα σκευβάλλων μετὰ τοῦ Γάγγου καὶ ἄλλοι.

Νῆσοι. ΚεϿκίλη, Μαϊεδίβα, Λακεδιβα.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΙΝΔΙΑΙ

Αἱ Ἀγγλικαὶ Ἰνδία περιλαμβάνουσι 1) Κτήσεις ἡμέσως καὶ Κράτη ὑποτελῆ ἐν τῷ Ἰνδοστάν καὶ τῇ Ἀνιζιῇ Ἰνδοκίαν, 2) τὴν ἠῆσον ΚεϿκίαν, 3) τὰς ἠῆσον Ἰακεδίβας, Μαϊεδίβας, Ἀνδαμάνην καὶ Νισοβόρην μετὰ τῶν παρακειμένων μικρῶν ἠῆσον.

Ἔκτασις 5 ἑκατ. τετρ. χιλ. μετὰ τῶν ὑποτελῶν κρατῶν. Ἑλλάς 65119.

Πληθυσμὸς 294 1/2 ἑκ. μετὰ τῶν ὑποτελῶν κρατῶν. Ἑλλάς 2434000.

Προβιολογισμὸς 1700,000,000.
Ἀμύσιον κρέος 4 δισ. φρ. Ἑλλάς 830 ἑκατ.

Σταθμοὶ 73 χιλ. εὐρωπαϊκὸς στρατός καὶ 166 χιλ. Ἰθαγενεῖς. Ἑλλάς 20 χιλ.

Ἐπιτόμιον 3 1/2 δισκατ. φρ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Γαῖθῶνον 40 1/2 ἑκατ. τόν. τὸ δὲ γαῖθῶνον σπέρμα τοῦ Ἰνδοστάν κατέχει ἑκατοστὴν 100,000 τ χ.

Προϊόντα. Δημητριακὰ, βόμβαι, ὄπιον, ὄρη, τέϊον, κίναβας κτλ.

Ζῶα. Ἐλέφας, ἀρκόδεϊλος, τίγρης, λέων, βόας κ.τ.λ.

Φηοσκεία. Πλέον τῶν 200 ἑκατ. εἶνε Βραχμανιστὰ, 60 ἑκατ. μωαμεθανοὶ καὶ 200 χιλ. Εὐρωπαϊοὶ χριστιανοί, ὧν τὰ δύο τρίτα Ἀγγελοι.

Πολίτευμα. Αἱ Ἀγγλικαὶ Ἰνδία κυβερνοῦνται ὑπὸ ἀντιβασιλείας ἀποστελλομένου ἐξ Ἀγγλίας καὶ ἔχουσι ἐκτελεστικὸν καὶ διοικητικὸν συμβούλιον.

Τὰ 230 ἑκατ. κατ. τῶν Βρετανικῶν κτήσεις ἐν ταῖς Ἰνδίας καὶ τὰ 60 ἑκατ. κατ. τῶν

υποτελών χωρῶν ὑπακούουσιν εἰς κράτος τοῦ ὁποῦο ἡ πληθυσμὸς ἥλις ἀνέρταται εἰς 40 ἑκατ. καὶ κείττα εἰς ἀποστασιν 3000 λεῶνιν.

Κυριώτεροι πόλεις ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ

(860 χ. κ.) Καθεῖρα τοῦ ἀντικασι λέως, μεγίστη, ἑμπορικὴ καὶ βιομηχανοῦς ἔχουσα ἰσχυρὰν ἀκρόπολιν, πανεπιστήμιον, ὑπερκατασκευὴν καὶ βετανικὸν κήπον. **Βομβάη** (820 χ. κ.) ἡ κυριώτερος λιμὴν τῆς Ἰνδίας, κέντρον τοῦ μετὰ τῆς Εὐρώπης ἑμπορίου, συνδεσμένη μετὰ τῆς Καλκούττας καὶ ἄλλων πόλεων διὰ σιδηροδρόμου. **Μαδράς** (453 χ. κ.) κέντρον ἑμπορίου μαργαριτῶν καὶ πολυτιμῶν λίθων. **Καϊδεραβάδῃ** (415 χ. κ.) πρωτεύουσα τοῦ ὑποτελοῦς κράτους τῆς Νιζάμ. **Λακνῶ ΒΔ.** τῆς Καλκούττας (270 χ. κ.) ἔχουσα ἀνάκτορα πολυτελεῖα καὶ πολλὰ τζαμιά. **Βενγκίς** (220 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Γάγγου ἱερὰ πόλις τῶν Ἰνδῶν. **Δελχί** (190 χ. κ.) **Μανδάλῃ** (190 χ. κ.) **Καμποῦρ** (120 χ. κ.) **Ραγροῖν** (180 χ. κ.) **Βαγαλόουρ** (180 χ. κ.) **Ἀλαχαβάνδῃ** (173 χ. κ.) **Λαχώρα** (177 χ. κ.) ὀνομαστὴ διὰ τὰ λαχούρια τῆς. **Ἀρορταίωρ** (157 χ. κ.) κέντρον τοῦ ἑμπορίου μετὰ τοῦ Ἀφγανιστάν, Τουρκιστάν καὶ τοῦ κεντρικοῦ ὄρειοῦ. **Κασμίρ** (120 χ. κ.) ΒΔ. τῶν Ἰμαλαίων (ὑποτελεῖα) ὀνομαστὴ διὰ τὰ καμρίνα ὑδάσματά τῆς (120 χ. κ.) **Πάνα** ἐπὶ τοῦ Γάγγου, ἡ Περσία τῆς Οὐαλλίας ἐν τῇ νήσῳ Κεϋλάνης.

Ἡ Ἀγγλία διὰ τῶν Ἰνδικῶν αὐτῆς κτήσεων ἐξήρπασεν ἐαυτῆς ἐπιταμένους τόπους πρὸς κατανάλωσιν τῶν προϊόντων τῶν ἐργοστασίων τῆς· τὰ εἰς Ἰνδίας ἀποστελλόμενα ἀγγλικά καὶ ὑδάσματα ἀνιέρχονται εἰς 500 ἑκ. φρ. περίπου.

ΤΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΙΜΑΛΑΪ ΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΚΡΑΤΗ

Νεπαῦλον. Ἐκτασις 154,000 τετρ. χιλ. Πληθ. 3 ἑκατμ. κατ. Τὸ κράτος τοῦτο κατακίετα ὑπὸ Βουδδιστῶν καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν ΚΑΣΑΜΑΝΑΟΝ (56 χ. κ.)

Βουτάν. Ἐκτασις 34,000 τετρ. χιλ. Πληθ. 200 χ.κατ. Τὸ βασίλειον Βουτάν εἶνε γῶρα ἀγρία καὶ δασώδης. Πρωτ. αὐτοῦ εἶνε ΤΑΣΣΙΣΟΥΔΑΝ.

ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

Ἡ Γαλλία ἦτις ἦτο ἄλλοτε τὸσον ἰσχυρὰ ἐν Ἰνδίας κατέχει μόνον 5 πόλεις ἐν αὐταῖς καὶ τινα χωρία. **ΠΟΝΑΥΚΕΡΑ** (40 χ.κατ.) πρωτ. τῶν γαλλικῶν κτήσεων. **Υαναῶν, Χαν-**

δενγαῶν πληροῦν τῆς Καλκούττης, **Κιρκάτ καὶ Μαχῆ.**

Ἐκτασις ἐν ὅλῳ 500 τετρ. χ. Πληθυσμὸς 280 χιλ. κατ. Ἐμπορίων 21 ἑκατμ.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

Μελοῦντι οἱ πρώτοι ἀποικίζσαντες Εὐρωπαῖται ἐν Ἰνδίας ἦσαν οἱ Πορτογάλοι, σήμερον κατέχουσιν ἐν αὐταῖς μόνον τὸν ὄχυρον νησίδα **Διοῦ** καὶ τὴν **Δίμαν** ἐκατέσθρων τῆς εἰσόδου Κομβαῖν καὶ τὴν **Γόαν** ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Μιλαβέρης.

Ἐκτασις ἐν ὅλῳ 3,658 τετρ. χιλ. Πληθυσμὸς 515 χιλ. κατ. Πρωτεύουσα **Γόα** (20 χ. κ.).

ΙΝΔΟΚΙΝΑ

Κλίμα θερμὸν, ἡ δὲ βλάστησις πλουσιωτάτη.

Κόλποι. Ἡ Ἰνδοκίνα διασχίζεται βεβαίως ὑπὸ τῆς θαλάσσης παρουσίας πολλοῦς κόλπου, ὧν κυριώτεροι εἶνε· ὁ τοῦ Τεγγίνου, ὁ τῆς Σιάμης καὶ ὁ τῆς Μαρταβάνης.

Πορθοῖ. Ὁ τῆς Μαλάκκας καὶ ὁ τῆς Σιγγαπόρης.

Ἰσθμοί. Ὁ τῆς Κεῖα καὶ ὁ τῆς Λιγούρης.

Χερσόνησοι. Ὁ τῆς Κόμης καὶ ὁ τῆς Μαλάκκας.

Ὄρη. Ἡ ὄρεισις τῆς Ἀσωνίας Ὑόμα πρὸς Δ. (2,164 μ.) καταλήγουσα εἰς τὸ ἀκροτήριον Νεγκρούς καὶ ἡ Χαν-Υόμα (3,194 μ.)

Ποταμοί. Ὁ **Γαροαδῆς** καὶ ὁ **Σελουῖ** ἐκβάλλοντες εἰς τὸν κόλπον **Μαρταβάνης**, ὁ **Μενάμ** εἰς τὸν κόλπον τῆς **Σιάμης** καὶ ὁ **Μεγκού** εἰς τὴν **Σινικήν** θάλασσαν.

Ἐδάφος. Εὐφρατότατον.

Προϊόντα. Βμβάξ, ὄρυζα, κινάμων, σάκχαρις, μέταλλα καὶ πολυτίμητοι λίθοι.

Κάτοικοι. Οἱ πλείστοι τῶν κησῶν τῆς εἶνε **Μαγγόλοι**· οἱ δὲ λοιποὶ **Μαλαῖοι.**

Θρησκείμα ἐπικρατοῦν ὁ βουδδισμὸς.

Πολιτικὴ Διάρθρωσις

Ἡ Ἰνδοκίνα διαιρεῖται εἰς τὴν ὑποτελῆ εἰς τοὺς Γάλλους καὶ Ἀγγλοῦς Ἰνδοκίαν καὶ εἰς τὴν ἀνεξάρτητον Ἰνδοκίαν.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΙΝΔΟΚΙΝΑ

Αὕτη περιλαμβάνει τὴν ἀποικίαν τῆς **Κοχχίνας**, τὸ προστατευόμενον βασίλειον τῆς **Καμβόδης** καὶ τὸ προστατευόμενον Κράτος τοῦ Ἀνάμ, οὗ-

τινος τὸ πλουσιώτερον μέρος, τὸ Τεγγίνου, ὀικισταὶ ἄμείσως ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ἐκτασις 700,000 τετρ. χιλῶν. Πληθυσμὸς 23 ἑκατ. κατ. ἐξ ὧν 2 ἑκατ. εἰς **Κοχχίαν**, 14 ἑκατ. εἰς **Τεγγίνου**, 6 ἑκατ. εἰς Ἀνάμ καὶ 800 χιλ. εἰς **Καμβόδην**.

Ἐμπορίων 130 ἑκατμ.

Πόλεις. Ἀνάμ (150 χ. κ.) πρωτ. τοῦ Τεγγίνου. **Σαϊγόνῃ** (65 χ. κατ.) πρωτ. τῆς **Κοχχίνας**, **Λουῖ** (30 χ. κ.) πρωτ. τοῦ Ἀνάμ, **Πίν** πρωτεύουσα τῆς **Καμβόδης**.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΙΝΔΟΚΙΝΑ

Βασίλειον τοῦ Σιάμ

Ἐκτασις 630 χ. τετρ. χιλῶν. Πληθυσμὸς 5 ἑκατ. κατ.

Ἐμπορίων 130 ἑκατμ. φρ.

Σιδηροδρομοὶ 150 χιλῶν. Πρωτεύουσα **Βεγγῶν** (400 χ. κ.) ἡκροδωμένη ἐπὶ πασσάλων ἐν τῷ πεταμφί Μενάμ.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΙΝΔΟΚΙΝΑ

8) Ἄνω καὶ κάτω **Βιρμανία**.

Ἐκτασις 630,000 τ. χιλ.

Πληθυσμὸς 6 ἑκατ. κατ.

Πόλεις. **Ραγῶν** (180 χ.κ.) παρὰ τὸ στόμιον τοῦ Ἰραβῶνι ἐξάγουσα μεγίστην ποσότητα ὄρυζης, **Μανδάλῃ** ἡ πρωτ. τοῦ πάλαι ἰσχυροῦ βασιλείου τῆς **Βιρμανίας**. **Μαϊμαῖ** παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ **Σαλουῖν**.

2. Ἀποικία τοῦ Πορθοῦ

Οἱ Ἀγγλοὶ ὀνομάζουσιν οὕτω τὰς κτήσεις αὐτῶν, αἵτινες κίονται ἐπὶ τῆς **Μιλακικής** χερσονήσου καὶ ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τῆς **Μαλάκκας**. Αὐταὶ δὲ εἰς ἠ Ουελοστέμῃ με πρωτ. **Γεωργεντῶν** (60 χ. κ.) ἐπὶ τῆς νήσου **Πούτα-Πογγῶ** Ἡ **Τουλό** **Σαγγῶ**. Ἡ **Μαϊάνα** με πρωτ. ὀνομάζουσιν (20 χ. κ.). Ἡ νήσος **Σιγγαποῦρ** (185 χ. κ.) με πρωτ. **Σιγγαποῦρ** ἔχουσα λιμένα σπουδαίωτον· εἰς τὸν λιμένα τοῦτον καταφεύγουσι τὰ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν **Σινικήν** ἡ τὴν **Μελανησίαν** διεθυνημένα **εὐρωπαϊκά** πλοία.

Ἐκτασις 90,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 1,250,000 κατ.

Ἐμπορίων 1 ἑκατ.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΣΙΑ

Αὕτη περιλαμβάνει τρεῖς ἰσχυρὰς λίαν ἀνίσου ἐκτάσεως· τὴν **Ἰαπωνικήν** ἀδιοκρατορίαν, τὸ βασίλειον τῆς **Κορέας** καὶ τὴν **Σινικήν** αὐτοκρατορίαν.

ΙΑ Π Ω Ν Ι Α

Ἡ Ἰαπωνία ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων μεγάλων νήσων, αἵτινες εἶνε Ἰεσά, Χιού, Σικού καὶ Κιουσάι μετὰ τῆς Φορμάξης καὶ ἐκ πινῶν ἄλλων ὀλιγοτέρων συμπληρωτικῶν. Ἀπασαί σχεδὸν οἱ νῆσοι αὗται εἶνε ἡμιστεταγμέναι (ἡμιστεταγμένη Φουσιγιάμα ἐν Νιφῶν).

Ἐκτασίς 417,500 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65.119.

Πληθυσμὸς 45 ἑκατομ. Ἑλλάς 2,434,000.

Προϋπολογισμὸς 800 ἐκ. Ἑλλάς 100 ἐκατ.

Λημισίων χροῖος 1 δισεκ. 800 ἐκ. Ἑλλάς 830 ἐκ.

Στρατὸς 300 χ. ἀνδ. Ἑλλάς 120 χ. Στόλος 75 πλοῖα διάφορα. Ἑλλάς 45 διάφορα.

Ἐμπορίων 1 1/2 δισεκ. Ἑλλάς 100 ἐκατομ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 3 ἑκατ. τόν. Ἑλλάς 360,000 τόν.

Σιδηροδρομοὶ 4,750 χιλόμε. Ἑλλάς 1000 χιλόμε.

Κλίμα θαλάσσιον καὶ ὑγμένον. Ἐδάφος. Εὐφορον.

Προϊόντα μέταλλα, τέξον, ὄρυζα, χαλκὸς καὶ βιομηχανικὰ προϊόντα.

Θηοσκευα. Βουδδαϊσμός.

Πολίτευμα. Μοναρχία ὑπὸ αὐτοκρατορῶνα καλούμενον Μικεδόν.

Κυριώτεροι πόλεις. ΤΟΚΙΟ (πάλαι Ἰεδῶ) 1,400,000 κατ. ἐν τῇ νήσῳ Νιφῶν ἔχουσα πανεπιστήμιον ἀκαδημίαν, ἐμπόριον καὶ μεγάλην βιομηχανίαν.

Υποκοχάμα, λιμὴν ἀξιόλογος, συνδεμένη ἐκ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς πρωτεύουσας. Κότο (280 χ. κ.) συνδεμένη ἐκ σιδηροδρόμου μετὰ τῆς πρωτεύουσας καὶ ἔχουσα βιομηχανίαν πορφυρῶν ἀργεῖων. Ὀσάκα (490,000 κ.) ἐμπορικὸς λιμὴν ἐλευθερός εἰς τοὺς ξένους. Ναγασάκη ἐπὶ τῆς νήσου Κιουσάι.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἄλλων νήσων εἶνε ἐλευθεροὶ εἰς τοὺς ξένους. Καγούμα ἐπὶ τῆς αὐτῆς νήσου. Τοκουάικα καὶ Κόνση ἐπὶ τῆς νήσου Σικού. Χοκοδάι καὶ Μαμασί ἐπὶ τῆς νήσου Ἰεσά.

Οἱ Ἰάπωνες εἶνε δραστήριοι, νηύμοιοι καὶ φιλόπονοι. Μόνον δὲ οὗτοι μεταξὺ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Ἀσίας ἀσχολοῦνται μετ' ἐπιμελείας ὅπως εἰσαγωγῶν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν τὰς νέας βιομηχανικὰς ἐφευρέσεις. Ἡ ἐκ παιδείας τιμῆται μεγάλως παρ' αὐτοῖς, δὲν παύονται δὲ ἰδρύοντας κατ' ἔτος νέας σχολὰς. Ἦδη ἔχουσι κατασκευασίαι σιδηροδρόμους καὶ εἰσάγονται

τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα καὶ τοὺς φάρους, οἱ ὅλων δὲ τούτων ἐν γένει προεργασίαι ὅτι ὁ Ἰάπων κέλῃται ὅπως διαδροματίσαι σπουδαιότατον ἐν Ἀσίᾳ πρόσωπον.

Κ Ο Ρ Ε Α

Καμμένη ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου χειρσίνου ἀπασπασθῆ ἀπὸ τῆς Σινικῆς κυριαρχίας ὑπὸ τῆς Ἰαπωνίας διὰ πικροπόδους πολέμου. Ἡ ἐπιρροή ὅμως τῆς Ἰαπωνίας ἐπὶ τῆς Κορέας προσκρούει πρὸς τὴν τῆς Ρωσίας.

Ἐκτασίς 720,000 τετρ. χιλ. Πληθυσμὸς 7 1/2 ἑκατ.

Ἐμπορίων 50 ἑκατ. Προϊόντα ὄρυζα, βόμβαξ καὶ χρυσός.

Πρωτεύουσα—Σεούλ (200 χ. κ.) κεντρικὴ ἐντὸς εὐφύρου πεδίου.

Κυριώτερος λιμὴν Τσευσιπού.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κορέας εἶνε Βουδδαϊσταὶ καὶ συγγενεῖς τῶν Ἰαπώνων.

ΣΙΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Ἡ Σινικὴ αὐτοκρατορία περιλαμβάνει 1) τὴν Μαντζουρίαν, 2) τὴν κεντρικὴν Σινικήν, 3) τὰς ὑποτελεῖς χώρας Μογγολίαν, Τουγγουρίαν, Θιβητίαν καὶ Ἀνατολικὸν Τουρκιστάν.

Κλίμα ἡπειρωτικόν, πρὸς δὲ τὰ μεσημβρινὰ μέρη ὀλίγον θερμὸν.

Ἄσπρη—ὁ ὄρειός τοῦ Χωϊνγκ-χὸ ἢ Πάι-χὸ — ἡ ὄρειος τῆς Πανγκ-ταϊ-Κιάνγκ—ἡ ὄρειος τῆς Νάν-λιν καὶ τῆς γιου-λιν πρὸς Ν. τῆς προηγούμενης.

Ποταμοί—ὁ Χωϊνγκ-Χὸ (Κίτρινος) πηγάζων ἐν τῆς Θιβητίας καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν κόλπον Πετσιλῆν. Ὁ ποταμὸς αὗτος οὐχὶ σπανίως μεταβάλλει καίτην καὶ ἐπιφέρει εἰς τὴν χώραν δεινὰς καταστροφάς. Γιαγκ-ταϊ-Κιάνγκ (Κουνοῦς) πηγάζων ἐκ τῆς Θιβητίας καὶ χυόμενος εἰς τὴν Σινικήν θάλασσαν. Ὁ Ἄμφορ ἐκβάλλων εἰς τὴν Ὀρχηστεικὴν θάλασσαν.

Λίμναι.— Γιαγκ-ταϊ-Κιάνγκ.

Κόδοποι.— Ὁ Πηταιλῆς. Ὁ Βροῦχ-των.

Νῆσοι.— Φορμόζα ἡμιστεταγμένη (38,000 τετρ. χιλ. καὶ 3 ἑκατ. κατ.) ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰάπωνες. Χαϊν-Νάν, Χόγγ-Κόγγ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐκτασίς τῆς αὐτοκρατορίας 11 ἑκατομ. τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 360 ἑκατομ. ἦτοι τὸ τέταρτον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Προϊόντων 500 ἑκατομ. φρ. Ἀμύδιον χροῖος 1 δισεκ. 200 ἑκατ.

Στρατὸς 400 χιλ. ἀνδ.

Ἐμπορίων 1 δισεκ. 200 ἑκατ. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ διεναγίνεται μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἀπικίων αὐτῆς.

Στόλος 24 πλοῖα.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 40,000 τόν.

Τέξον. Ἡ Σινικὴ παράγει τὰ τρία τέταρτα τοῦ καταναλισκόμενου τέξου ἐν τῷ κόσμῳ.

Μεταξά. Ἡ Σινικὴ εἶνε ἡ χώρα, ἣτις παράγει τὴν μεγαλύτεραν ποσότητα μεταξῆς καὶ μετ' αὐτῆν εἶνε ἡ Ἰταλία.

Ἔξου διαμενόντες εἰς τοὺς ἐλευθέρους λιμένας 10,000, ὧν αἱ 4 χιλ. Ἀγγλοί.

Προϊόντα. Δημητριακὰ, βόμβαξ, τέξον, ὄρυζα, σακχαροκάλαμον, μέταλλα, σίδηρος, χαλκός, γαϊόθρακες.

Ἡ βιομηχανία ἐν Σινικῇ ἀνεπτύχθη εἰς λίαν ἀρχαιότατην ἐποχὴν καὶ εἶνε μεγάλως προηγμένη ἐν αὐτῇ. Εἶδη δὲ τῆς Σινικῆς βιομηχανίας εἶνε τὰ μεταξωτὰ καὶ βουβακίαι ὄρυζα, τὰ ἐξ πορσελάνης ἀγγεῖα, τὰ ἐξ ἰνδοκαλλίων ἐργάζεμα κτλ.

Ἡ Σινικὴ πρὸ ἑτῶν ἦδη ἀνιεχθεῖσα εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν ἔμπροσθεν νέαν ἀπὸ τοῦ 1900 ἐγκαινίζει ἐποχὴν διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων καταλήψεως τῶν κυριωτέρων τῆς Σινικῆς ἀκτῶν.

Τὸ ἔδαφος τῆς Σινικῆς διατέμενεται ὑπὸ διαίρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξέχει καίτοι ἐφαρμένη ἡ μεγάλη διαουὺς συνδουσα τὸ Σαγκαῖς μετ' ὁ Πεκίνου (1000 χιλόμε. μήκος). Ἐγεῖ ἦδη λίαν ἐκτεταμένον τηλεγραφικὸν δίκτυον καὶ σιδηροδρόμους ἀπὸ τοῦ Τειν-τόν εἰς Πεκίνου.

Πρὸς τὸ Β. μέρος τῆς Σινικῆς ἐκτείνεται τὸ μέγα Σινικὸν τεῖχος (2,400 χιλόμε. μήκ.) τὸ ὅποιον ἀμνησθῆν τὸν γ' πρὸ Χ. αἰῶνα, ὅπως ἐμπροσθὴ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Μογγόλων.

ΠΙΘΑΞ ΣΙΝΙΚΗ. Αὕτη κατέχει τὴν Ν. Α. γωνίαν τῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἔχει ἑκτασιν 4 ἑκατομ. τετρ. χιλ. καὶ πληθυσμὸν 345 ἑκατομ. κατ. Πρωτεύουσα εἶνε τὸ ΠΕΚΙΝΟΝ 1,600,000.

Τέξον τῶν ἐπίνευον τοῦ Πεκίνου (950 χ. κ.) Σαγγάι (400 χ. κ.) κέντρον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ἔμπροσθεν καὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς μεταξῆς καὶ τοῦ τέξου. Ναγκιὼν (500,000 κ.) παρὰ τὰς ἐκβο-

λάς του Κισανού ποταμού, έβρα ύψους περίπου εκ παραρμ. γής 84 μέτρ. ύψ. Σουαίον-φου μεγάλη έμπορικὴ πόλις. Κατων (1,600,000 κ.) μεγάλη έμπορικὴ πόλις πρό πολλοῦ ελευθέρα εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς. Τογγ-Κάγγ (135,000 κ.) Χάγγ-Τσιόν (800,000 κ.) Νιγγ-Πὼ (250,000 κ.)

ΜΑΝΤΖΟΥΡΙΑ χώρα εὐφορὸς καὶ δασοφ. ἔχουσα ἔκτασιν 942,000 τετ. χιλ. καὶ 7 1/2 ἑκατ. κατ. Πόλις ἀξία λόγου εἶνε ἐν αὐτῇ ἡ Γερσίη.

ΜΟΓΟΛΙΑ ἔχει ἔκτασιν 3,543,000 τετρ. χιλ. καὶ 2 ἑκ. κ. Πόλις αὐτῆς ἀξία λόγου εἶνε ἡ Μαϊμτσιουη παρὰ τὰ βωσικὰ σύνορα.

ΘΙΒΕΤΙΑ. Αὕτη κειμένη 5 χιλ. μέτρα ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ἔχει ἔκτασιν 1,200,000 τετρ. χ. καὶ 1/2 ἑκατ. κατ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε ψυχρὸν, τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε μεταλλεφόρον. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ Λάσσα ἔδρα τοῦ ἀρχηγοῦ Δάλαι-Λάμα, ὅστις θεωρεῖται προσέτι καὶ ὡς πνευματικὸς ἀρχηγός.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ ἢ ΤΟΥΡΦΑΝ

Ἔχει ἔκτασιν 1,426,000 τετ. χ. καὶ 1 ἑκατ. κατ. Ἡ χώρα αὕτη εἶνε ὀλιγον εὐφορὸς, διότι τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος κατέχεται ὑπὸ τῆς ἐρήμου Γάβης. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε Τουρκικὴ νομάδες. Πόλις αὐτῆς εἶνε ἡ Κόγκαρ

(80,000 κ.) πρωτεύουσα καὶ ἡ Ἰαοκινὴ (50,000 κ.).

ΤΣΟΥΓΓΑΡΙΑ ἔχουσα ἔκτασιν 383,200 τετρ. χιλ. καὶ 600,000 πληθυσμὸν. Σημαντικώτερα πόλις αὐτῆς εἶνε ἡ Ουρούμψη καὶ ἡ Κούϊδα.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΣΙΑ

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΡΩΣΙΑ

Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία περιλαμβάνει τρεῖς χώρας. 1) Τὴν Σιβηρίαν, 2) τὴν Καναδόων Ῥωσίαν, 3) τὴν Α. Τουρκεσίαν.

ΣΙΒΗΡΙΑ

Κλίμα Ψυχρότατον.

Άκρο-ύψισα. Ταϊμίριον, Τσελιουσκιόν, Ανατολικόν και Τοπάικα.

Κόλλοι. Ο του Όθιος, ο του Αναδόβου, ο τής Περζίκου.

Νήσοι. Η Νέα Σιβηρία, ή νήσος του Βράγγελ και ή Σοκχαλίνα.

Όρη. Τά Όφράλια και τή Αλιτάια, των οποίων προεκτάσεις είνε τά Σαϊτανικά κτλ. και τά όρη τής Καμτσάτκα, ένθα τω χιονοσειπέε ένεργόν ήρρίσκειν Κλιούτσερβον (4800 μ.ψ.).

Ποταμοί. Ο Όθιος με διάφορους παραποτόμους (Ιρτίσκη, Τοβόλσκη, Τόμσκη κτλ.) Ο Ίενουσίη, ο Λένια, ο Ίνδιγίλιας, εκβάλλοντες εις τόν Παζ. Ολιανόν. Ο Τογγρούσκιος γυόμενος εις τόν Ίενουσίη και ο Αμοιου πλωτός κατά τώ πλείστον γυόμενος εις τόν Όχρσκιόν κόλπον.

Πορθός. Ο Βοθρίως χριζών την Αμερικην από τής Σιβηρίας έχων πλ. 75 χιλίμ.

ΕΛΚΗΣΦΟΝ ΣΙΒΗΡΙΑΣ

(Είδος άμιάς άνευ τροχών μετά εχρήτης ολιθαίων επί τού παρωμένου ύδατος και χρησιμίων ώς μέισι σερκαινωίας).

Λίμνη ή Κασπία, ή Αράλη και ή Βαϊκάλη, ήτις κείται εν μέσω βορρικών όρέων.

Τό έδαφος τής Σιβηρίας καλύπτεται υπό πορυτάτης χιώνος, τώ δε πλείστον μέρος αυτής είνε άκατοίχητον. Έν τούτοις έχλκειει πομμάγιστα άσκη και χώρας γονίμους εις δημητριακά.

Τά κυριώτερα προϊόντα είνε δημητριακά καρποί, γαϊώφια, κάνναβις, χρυσός, άργυρος, σίδηρος, χαλκός, γαϊάνθρακας, λίθοι πολύτιμοι, μινιάστις άξιας σίδηροι και όρυκτόν ήλεφάντιων όσπου έν εξαγόμενον εκ των ήλεφάντιων, ότινες εις παλαιστάτους χρόνους συνεχώθησαν έν τώ έλώδει και παγωμένω έδάφει τής Σιβηρίας και διατηρούνται μετά τού τριχίματος αύτων.

Η Σιβηρία κατοικείται υπό Άσιανών βαρβάρων καταγεγεμένων συνήθως εις τήν θύραν και άλιείαν και άνηκόντων εις τήν Μογγολικην φυλήν, και υπό Ρώσων άποίκων ή έξορίστων κατοικούντων ίδίως τήν Δ. Σιβηρίαν.

Έκτασις 12 1/2 έκταμ. τετ. χιλ.

Πληθυσμός 9 έκταμ. κατ.

Διοικητική διαίρεσις

Η Σιβηρία διαίρεται εις 14 κυβερνεία.

Κυριώτερα αυτής πόλεις είνε ή Ίερκούβλη (50 χ. κ.) διεξάγουσα μέγα έμποριον μετα τής Σινική; και κέντρον των χρυσωρυχείων. Τόμσκη (45 χ. κ.) παρά τήν δεξιάν όχθην του Όθιος έχουσα χρυσωρυχέα. Βασινούλη παρά τόν Όθιον κέντρον μεταλλουργίας. Ιακούσκη παρά τόν Λέναν ποταμόν άποθήκη σιτηρών και όρυκτού ήλεφάντινου όστου. Κιάγια πέραν τής Βαϊκάλης λίμνης παρά τά Μογγολικά σύνορα.

Ολόκληρος ή Σιβηρία συνδέεται τηλεγραφικώς, σιδηροδρομική δε γραμμή μέχρι του Βιρηνίου κατασκευάσεται ήδη και μετ' άλλων ή Ιερκούβλη θά διατελή εις άμεσον συγκοινωνίαν μετά τής Πετρούπολεως και τής Μόσχας. Ο σιδηρόδρομος αύτος τή μέγιστα θά συντελήτ εις τόν άπαιρητόν τής Σιβηρίας και εις τήν εδύδωσιν των στρατηγικών σχεδιών τής Ρωσσίας επί τής άνω Ανατολής.

ΚΑΥΚΑΣΙΟΣ ΡΩΣΣΙΑ

Η Καυκάσιος Ρωσσία κείται μεταξύ τής Κασπίας θαλάσσης; και του Εύξεινου Πόντου. Ονομάζεται δε αύτος εκ του διατεμένοντος αύτην διαχωρίως; όρου Κανκάσος. Έν αύτ ή πόλις υπήρχον τά βασίλεια τής Κολχιδος, τής Ίθρηίας και τής Αλβανίας.

Κλίμα συγκερασματόν

Όρη. Η όρεισκή του Κανκάσος.

Ποταμοί. Ο Κορβίτης εκβάλλων εις τόν Εύξεινον, ο Τεοίκης εις τήν Κασπίαν, ο Κήρος, όστις δεχόμενος τόν Αράζην εκβάλλει εις τήν Κασπίαν.

Λίμνη. Η Σεβάγγια.

Έκτασις 472,500 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 9,700,000 κατ. (Ο πληθυσμός αύτος αποτελείται εκ Ρώσων, Γεργάνων, Αρμενίων, Ίουζάων, Γερμάνων κτλ.)

Θρησκείμα επικρατούς τώ χριστιανικόν ορθόδοξον.

Πολιτική διαίρεσις.

Η Καυκάσιος Ρωσσία αποτελεί έν γενικά κυβερνεϊόν υποδιαιρούμενον εις κυβερνεία και επαρχίας. Κυριώτερα πόλεις: Τυφλίς (160 χ. κ.). Πρωτεύουσα κειμένη επί του Κούρου ποτ. άριστάτη έμπορική και βιομηχανος πόλις. Στανουπόλις 40 χ. κ. πόλις όχυρά. Βακού (112 χ. κ.) κειμένη επί τής χερσονήσου Αζερών, διενεργούσα μείριστην εξαγωγήν πετρελαίου εν αύτ ή αναθλιζόντες. Πολλοχού τής χερσονήσου Αζερών εκπέμπονται φλόγες άποτοσους φωταερίου, ότινες άποτελοῦσι τώ άντικείμενον τής λατρείας των πυρολατρών. Κήος πόλις όχυροτάτη. Βλαδικαύκαςος πόλις όχυρά (45 χ. κ.). Εριβάνη (15 χ. κ.) ΝΔ. τής Σεβάγγης λίμνης. Αλεξάνδροπόλις μεθόριος όχυρά πόλις. Ελισαβόπολις επίσης όχυρά κειμένη εν τή Γεωργία. ής οι κάτοικοι διακρίνονται επί καλλήν.

ΔΥΤΙΚΟΝ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ
ή ΤΟΥΡΑΝ

Τό Δυτικόν Τουρκεστάν είνε χώρα χθηνική και στεππώδης εύφορος ούσα μόνον παρά τας έκβολάς και τας κειλάδας τών ποταμών.

ΚΑΡΑΒΑΝΙΟΝ ΕΝ ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ

Κλίμα συγκερασματόν.

Ποταμοί. Ο Ρέος (Άμυρ-Δάρις) και ο Ιαδούτης (Συρ-Δάρις) εκβάλλοντες εις τήν Αράλην λίμνην.

Λίμνη. Η Αράλη, ή Βαϊκάχη και άλλα.

Έκτασις 3,600,000 τετρ. χιλ. (μετά τής Χίβας και Βουζάρης).

Πληθυσμός 4,175,000 κατ. άποτελούμενος εκ Περσών, Τούρκων, Τουρκμενών και Κιργισίων μωραβιανών τώ θρησκείμα.

Διοικητική διαίρεσις.

Τό Δ. Τουρκεστάν διαίρεται εις δύο γενικά κυβερνεία και εις 4 επαρχ.

1—2 Σιβηριανοί—3 Τουρκουμοσ. 4—5 Τοϋρκοι.— 6 Πέρσοι. 7—8—9 'Ινδοί. 10—11—12 Σίνοι, 13—14—15 'Ιάπωνες, 16—Κοχινχίνος.

χίας· εἰς τὰ κυβερνεῖα περιλαμβανόμεναι αἱ ὑποτελεῖς ἡγεμονία Βουχάρα καὶ Χίβα.

Κυριώτεραι πόλεις : ἡ Ταοκέντη (156 χ. κ.) ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ πόλις, πρωτ. γενικῷ κυβερνεῖου. Σαμαρκάνδη (55 χ. κ.) κέντρον τοῦ μετὰ τῆς Σινικῆς ἐμπορίου καὶ ἱερὰ πόλις τῶν Μουσουλμάνων. Ἡ Σαμαρκάνδη ὑπέρξε πρωτεύουσα τοῦ κα-

τακτητοῦ Τομεράνου, τοῦ ὁποίου πόλις ἐστὶ ἐν αὐτῇ ὁ πύργος καὶ τὸ ἀνάκτορον. Χοκάνδη (54 χ. κ.) ἐντὸς εὐφροσυαῖδος. Ὡμοκί (30 χ. κ.) πρωτ. γεν. κυβερνεῖου καὶ Μέρβη.

ΧΑΝΔΑΟΝ ΤΗΣ ΧΙΒΑΣ

*Ἐκταῖος 60,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 800,000 κστ.

Κυριώτερα πόλις ἡ Χίβα ἐπὶ ὠ-

ραίας ὁσέως· ἔχουσα μεγάλας μουσουλμανικὰς σχολὰς (30 χ. κ.).

ΕΜΠΡΑΤΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΧΑΡΑΣ

*Ἐκταῖος 205,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 1,250,000 κ.

Πρωτεύουσα ἡ Βουχάρα 70 χ. κ. μέγας σταθμὸς τῶν καραβανίων τῶν Ἰνδῶν, ἱερὰ πόλις.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ

Πληθυσμὸς, 830 ἑλ.

Φυλά. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀσίας ἀνήκουσι εἰς δύο μεγάλας φυλάς τῆν κινθρὴν καὶ τὴν λευκὴν ἢ Κανκασιανὴν φυλὴν.

Οἱ εἰς τὴν κινθρὴν ἢ Μεγγολικὴν φυλὴν ἀνήκουσες ὑπερτεροῦσι τῶν λευκῶν. Ἐἴνε δὲ οὗτοι οἱ Τουρανοὶ λαοὶ τοῦ Τουρκεστάν ἢ Τουραν καὶ οἱ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας (Τούρκαι Ὄθωμανοί). Οἱ κάτοικοι τοῦ Κεντρικοῦ ἡμισφαιρίου (Μογγόλοι Θεβετιανοί), οἱ κάτοικοι τῆς Κορίας, οἱ τῆς Ἰαπωνίας, οἱ τῆς Σινικῆς, οἱ τῆς Ἰνδοκίνας, (Ἀνωμίται, Σιμμίται, Βιρμανοί) καὶ οἱ τῆς Νήσου Κεϋλάνης.

Ὁ Ἰνδοευρωπαϊκὸς κλάδος τῆς λευκῆς φυλῆς περιλαμβάνει τοὺς Ἰνδοὺς (Ἰνδία), τοὺς Πέρσους, τοὺς Ἀφγανούς (Ἀφγανιστάν) τοὺς Βελουχιστανούς (Βελουτιστάν) τοὺς Κοχινθίους (Ἀσιατικὴ Τουρκία) καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ Κανκάσου.

Εἰς τὸν σημαντικὸν κλάδον τῆς λευ-

κῆς φυλῆς ἀνήκουσι ἐπίσης οἱ Ἀραβῆς, οἱ Ἕλληνας, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἄλλοι.

Ἡ Χερσονήσος τῆς Μαλάκκας κατοικεῖται ὑπὸ τῆς Μιλαϊνῆς φυλῆς, τὸ βόρειον τῆς Σιβηρίας ὑπὸ τῆς βορείου φυλῆς (Σουμογέται.)

Ὁ Ἐυρωπαϊκὸς ἀποικισμὸς συγκεροῦται ὑπὸ Ρώσων, Ἀγγλῶν, Γάλλων, Πορτογάλων, Γερμανῶν.

Προϊόντα. Τὰ μεταλλικὰ προϊόντα τῆς Ἀσίας εἴνε ποικίλα, ὁ χρυσοῦς, ὁ ἄργυρος καὶ ὁ χαλκὸς ἀφρονουσί μεγάλως ἐν τῇ Σιβηρίᾳ, Σινικῇ καὶ Ἰαπωνίᾳ, ὁ σίδηρος εὐρίσκειται εἰς διατὸ μέρη αὐτῆς· στρώματα διγαυανθῆσιον ὄντινα πιστεύεται ὅτι εἴνε μέγιστων ἐκτάσεων, ὑπάρχουσιν ἐν Σινικῇ, Ἰαπωνίᾳ καὶ ἐν τῷ Ἰνδοστάν, ἔνθα καὶ ἐνεργεῖται καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις. Ἐκτῶν δημητριακῶν ἡ κριθὴ καὶ ἡ ἄβαλις χρησιμεύουσιν ὡς τροφῆ εἰς τοὺς ψυχροὺς τόπους. Ὅμοιος καλλιεργεῖται ἐν Σινικῇ, Ἰαπωνίᾳ καὶ ἐν Περσίᾳ ἢ δὲ ὄρνιθα καὶ ὁ ἀραβόσιτος εὐδοκίμω-

σιν ἰδίᾳ εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους.

Τὰ πολυτίμητα ξύλα (ἔβενος κτλ.) τὰ ὀνηνοὶ καὶ κοιμιοφόρα (καουτσού, κερμίδιον καὶ νεπάλιον) ἀπαντῶσιν εἰς τὴν Μεσημβρινὴν Ἀσίαν. Ὁ Ἰνδοκάλυμπος βαμβύδι χρησιμοποιεῖται πολὺ ἐν τῇ Δυτικῇ καὶ Μεσημβρινῇ Ἀσίᾳ εἰς τὴν οἰκοδομικὴν. Εἶδος τι συκῆς τὸ Ἀβιανῶν, ὡς ἐκ τῆς εὐκαλίας μεθ' ἧς ἀναπαράγεται, ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας τῶν Ἰνδῶν. Ὁ κοκκοροσθίς εἶδος φοινίκου καὶ ἡ βανανία εὐδοκίμουσιν εἰς τὰς Μεσημβρινὰς Ἰνδίας καὶ εἰς τὴν νήσον Κεϋλάνην, ἔνθα ἀφρονεῖ ἐπίσης καὶ τὸ πέπερο. Μεταξὺ τῶν λοιπῶν φυτῶν δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν τὸ γιγγηβερρον ἔχον τὴν βίξαν ἀρωματικὴν καὶ τὸ καμφορόδενδρον τῆς Σινικῆς καὶ τῆς Ἰαπωνίας· τὸ τίσιον, ὀθάνος καταγωγῆς σινικῆς, τὸν καρπὸν καὶ τὴν φωνικοβόλιαν τῆς Ἀραβίας.

Πλὴν τούτων εὐδοκίμει ἐνταῦθα ὁ μετασοκολῆς, ἡ δὲ βιμβακία καλ-

λιεργείται εις όλους τους θερμοὺς τόπους τῆς Ἀσίας.

Ζῷα. Ἡ Σιβηρία κέκταιται ζῶων ἢ ἀθηρῶν εἶνε περιζήτητος· τοιαῦτα δὲ εἶνε : ἡ *κναιή ἀλώπηξ*, τὸ *εἰμίον*, ὁ *αἰμω* ἢ τὸ *αμοῖον* κτλ. Πλὴν τούτων ὑπάρχουσιν ἀπειράριθμα λεῖψανα *παλαιοντολογικὰ* (ὄρα περιτδ. 7). Τὸ *αργάλιον* ἢ *πρόβατον ἰωνόριον* καὶ ἡ *ἵππουρος* (εἶδος βοῦς) ἀπαντοῦν εἰς τὰ νότια τῆς Σιβηρίας, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸ Μέγα Κεντρικὸν ὄρεπείον. Ἡ *Θηβεία* αἰεὶ κάτοικος τῶν Ἰνδιάνων, διὰ τῆς μεταξείσεως τοῦ χρόνου ὅποιος κατασκευάζουσι τὸ ὄρειον καμίριον τῶν Ἰνδιάνων.

Ἡ *κίμηλος* χρησιμεύει ὡς ζῶον φορητὸν εἰς ἅπαντα τὴν δυτικὴν Ἀσίαν, σπανιότερον δὲ καὶ ἐλαττον χρησιμεύει ἐν Σινικῇ, ἔθνα οἱ βύρακες καὶ αἱ διάφορες χρησιμεύουσιν ὡς ἱκανὸν μέσον συγκοινωνίας.

Ὁ *ὄρειότερος πολεμικὸς ἵππος* εἶνε ὁ τῆς Ἀραβίας. Ὑπάρχουσι δ' ἐπίσης καὶ εἰς τὸ Τουρκεστάν πλείστοι ἵπποι. Ὁ *ἡμίονος* χρησιμεύεται εἰς τὸ Ἰνδοστάν. Εἰς τὰ ἄγρια ζῷα τῶν Ἰνδιάνων καὶ τῆς Ἰνδοκίνας ἀνήκουσιν ἰδιαιτάτα ὁ *ἀνόκειρος*, ὁ *γεβοῦς*, *κατοικίδιος βοῦς* ἔχων ἐπὶ τῆς ὠμοπλατῆς αὐτοῦ ἐν ἧ ὄσῳ ἐκ πινελῆς κυρτώματα. Τὸ *μαραβοῦ*, εἶδος πελαργου, οὕτως τὰ περὰ εἶνε λίαν περιζήτητα. Ὁ *ὄφις νάγια* οὕτως τὸ εἶγμα φωνεῖται σχεδὸν αὐτοστιγμῆ. Τὸ *παγκοιλίον*, ζῶον ἐνὸς μέτρου μήκους,

κεκαλυμμένον ὑπὸ λεπίδων. Ὁ *λοφοφόρος*, πτηρὸν ἔχον πλοσυρώτατον πτέρωμα καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ πτέρᾳ σχηματίζοντα λόφον. Τὸ γρίκιον, ἔρπετόν ἀβλαβές, ἔχον τὸ μήκος σαύρας. Ὁ *γαβιάλης* τοῦ Γάγγου, εἶδος κροκοδείλου 6—8 μέτρων μήκους τρέφεται ἀποκλειστικῶς δι' ἐλφθῶν, ἡ *βασιλική τίγρις* καὶ ὁ *ἐλέφας* τὸ ἀγχινοῦστερον καὶ ἰσχυρότερον μεταξύ τῶν ζῶων.

Θρησκώματα. Τὰ διάφορα ἐν τῇ Ἀσίᾳ θρησκώματα εἶνε : ὁ *Ἰουδαϊσμός*, ὁ *Χριστιανισμός*, ὁ *Μοαμητανισμός*, ὁ *Βουδδισμός*, ὁ *Κομφουκιανισμός*. Οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων εἶνε εἰδολάτραι ὁ δὲ χριστιανισμὸς ἐλάχιστα ἔχει διαδόχῃ εἰς αὐτὴν (15 ἐκ.).

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.— Πότες εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀσίας; 2 Πότες λαοὶ ὑπάρχοντες εἰς τὴν Μεσσηρικὴν σελήν; 3 Πότες λαοὶ περιλαμβάνει ὁ Ἰνδο-ευρωπαϊκὸς κλάδος; 4 Πότες εἶνε τὰ μεταλλικὰ προϊόντα τῆς Ἀσίας; 5 Πότες καλλιέργεται ὁ σίτος; 6 Πότες καλλιέργεται ἡ ἄραβιστος; 7 Πότες φυτόν ἀποκτείνει τὸ ἀντικείμενον τῆς λαρείας τῶν Ἰνδιάνων; 8 Πότες φυτὰ εὐδοκίμουνα ἐν Ἀσίᾳ; 9 Εἰς πόσους τόπους τῆς Ἀσίας καλλιέργεται ἡ βασιλική; 10 Πότες γὰρ βοσκὴ ἐν Σιβηρίᾳ; 11 Πότες ζῷα ἀπαντοῦνται εἰς τὰ νότια τῆς Σιβηρίας καὶ εἰς τὸ μέγα κεντρικὸν ὄρειπείον; 12 Πότες εἶνε ὁ ὄρειότερος πολεμικὸς ἵππος; 13 Πότες ἄγρια ζῷα ἀπαντοῦνται εἰς τὰς Ἰνδίας; 14 Πότες ζῷον εἶνε ὁ γαβιάλης τοῦ Γάγγου; 15 Τὴν γένωσκας περὶ τοῦ λοφοφόρου; 17 Πότες εἶνε τὸ ἀγχινοῦστερον καὶ ἰσχυρότερον μεταξύ τῶν ζῶων; 17 Πότες εἶνε τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ θρησκώματα; 18 Πότες θρησκῶν περεδδοῦνται οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων τῆς Ἀσίας; 19 Πότες ἀποκαθάρματα Χριστιανῶν ὑπάρχουσιν ἐν Ἀσίᾳ;

- 1 Ἑρεβία Ἰνδικά.— 2 Ταῦς.— 3 Μαραβοῦ.— 4 Φασιανός.— 5 Γαβιάλης.— 7 Ἐλέφας.— 8 Οὐραγογιάκος.— 9 Γεβοῦς.— 10 Λοφοφόρος.— 11 Παγκοιλίον.— 12 Ὄφις Νάγια.— 13 Ρινόκερος.— 14 Καροδέδρον.— 15 Ὄρνυξ.— 16 Γαγγίβρον.— 17 Πεπερὶς.— 18 Τίγρις ἢ βασιλική.— 19 Ἀραβικὸς ἵππος.— 20 Ἡμίονος.— 21 Βανιά.— 22 Κάμηλος.— 23 Βανανία 24 Κομοφοῖνι.— 25 Σαλαμάνδρα.— 26 Μεταξοκόλληξ.— 27 Βαμφοῦ.— 28 Χελώνη.— 29 Νήσσα ἢ κροκοφόρος.— 30 Ἀλέκτωρ τῆς Κομφουκίας.— 31 Τερόδενδρον.— 32 Τολαῖον σινικόν.— 33 Ἀρκατοπίθκος.— 34 Γαλι.— 35 Αἰξ.— 36 Πρόβατοβοῦς 37 Λέκος.— 38 Σίμω.— 39 Ἐρμίον.— 40 κναιή ἀλώπηξ.— 41 Ἀργάλιον πρόβατον.

ΑΦΡΙΚΗ

ΦΥΣΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

Θέσις — Επιφάνεια.

Ἡ Ἀφρική καίται μεταξύ τῆς 37⁰ τοῦ Βορείου πλάτους καὶ τῆς 34⁰ τοῦ Νοτίου πλάτους. Μεταξὺ τῆς 20⁰ τοῦ Δυτικοῦ καὶ τῆς 49⁰ τοῦ Ἀνατολικοῦ μήκους.

Ἡ Ἀφρική ἔχει ἐπιφάνειαν 30 ἑκατομ. τετρ. χιλμ. καὶ εἶνε τρεῖς εὐρύτερα τῆ: Εὐρώπης.

ΑΚΤΑΙ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Γενική Ἀποψις

Ἡ Ἀφρική εἶνε χερσονήσος ἐνομένου μετὰ τῆς Ἀσίας ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ.

Ὁ Ἰσθμὸς τοῦ Σουέζ παρῆρξέ ποτε μέγα κώλυμα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μετὰ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ὡστε τὰ ἐξ Εὐρώπης: εἰς Ἀσίαν διευθυνόμενα πλοῖα εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκη νὰ παραπέσωσι τὴν παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς κόμην τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος. Ὁ μακρὸς οὗτος διάπλους ἐξέλιπε ἀπὸ τοῦ 1869 ὡς ἐν τῆς κατασκευῆς τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ, ἣτις ὀφείλεται εἰς τὸν Γάλλον Φερδινάνδον Λεσέπ. Ἡ θαλάσσιος διώρυξ τοῦ Σουέζ ἐκτίθειται ἀπὸ Πόρτ-Σαΐδ ἐπὶ τῆς Μεσογείου ἕως Σουέζ ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς: ἔχει δὲ μήκος 160 χιλμ. περίπου καὶ 80 μέτρ. πλάτος κατὰ τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειάν τῆς. Πρὸς κατασκευὴν τῆς διώρυγος ταύτης, εἰς ἣν ἔδειξε νὰ ἐργασθῶσι δέκα δόξα ἄρα ἐτη, ἐδαπανήθησαν 500 ἑκατομ. φρ.

Κόλλοι. Κυριώτεροι εἶνε ὁ Γαβέσος κόλπος ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Τύνιδος, ὁ κόλπος τῆς Σίρως ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Τριπλίως: ὁ μέγας κόλπος τῆς Γουινίας ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὑκεανῷ, ὁ κόλπος Ἀδεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ἀκρωτήρια. Κυριώτερα εἶνε: τὸ Καλὸν Ἀκρωτήριο, ὅπερ εἶνε τὸ βραχύτερον σημεῖον τῆς Ἀφρικῆς: τὸ Πρώτον ἀκρωτήριο, τὸ δυτικώτατον σημεῖον αὐτῆς: τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος καὶ τῶν Βελονῶν, νεώτατα σημεῖα, καὶ τελευταῖον τὸ Γουαρδαγαῖον ἀκρωτ. τὸ ἀνοτικώτατον σημεῖον τῆς Ἀφρικῆς.

Τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ἐκλήθη ὕψω ὑπὸ τοῦ ναυτοῦ τῆς Πορτογαλίας Βάσκο-ἡ-Γάμα, ὅστις ἀποσταλεῖς ἐν ἀνακάλυψιν

θαλασσίαν ὁδὸν πρὸς τὰς Ἰνδίας παρῆκαμψε πρῶτος τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο τῇ 20 Νοεμβρίου 1497. Τὸ δὲ ἀκρωτήριον τῶν Βελονῶν ἐκλήθη οὕτω ὅτι εἰς τὸ πρῶτον ἐπιβήσαντες πρὸς αὐτὸ οἱ Πορτογάλοι παρατήρησαν ἀλλοίωσιν ἐπὶ τῆς μαγνητικῆς βελόνης.

Πορῶσι. Κυριώτατοι εἶνε: ὁ τοῦ Γιβραλτάρ, μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς, εἰ πορῶσι τοῦ Βαβέλ-Μανδὲβ μεταξύ Ἀφρικῆς καὶ Ἀραβίας καὶ ἡ πλατεῖα διώρυξ τῆς Μοζαμβίκης μεταξύ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς νήσου Μαδαγασκάρης.

Ὁ πορῶσις τοῦ Γιβραλτάρ ἔχει 15 χιλῶν. πλάτος εἰς τὸ στενότερον μέρος αὐτοῦ καὶ 60 χιλμ. μήκος.

Ἡ Ἀφρική ἐξ ὄλων τῶν λοιπῶν ἡπείρων τοῦ κόσμου ἔχει παραλίαν ἥμισυτα ἀνεκκευμένην. Στερεῖται χερσονήσων πρὸς δὲ καὶ κόλπων πολλῶν.

ΝΗΣΟΙ

Μεταξὺ τῶν εἰς τὴν Ἀφρικήν προσαρκόμενων νήσων αἱ μάλιστα ἄξιοι λόγου εἶνε: Ἐπὶ τῆς Δ. πλευρᾶς αἱ Ἀζόροι νήσοι καὶ αἱ Μαδέροι ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Πορτογάλους: αἱ Κανάριοι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς: αἱ νῆσοι τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου εἰς τοὺς Πορτογάλους, τὸ νησίον τῆς Γουινίας εἰς τοὺς Γάλλους: αἱ Πορτογαλικαὶ καὶ Ἰσπανικαὶ νῆσοι τοῦ κόλπου τῆς Γουινίας, ἡ Ἀνάημις καὶ ἡ Ἄγ. Ἐλένη εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ἡ μεγάλη νήσος τῆς Μαδαγασκάρης ὑπὸ τὴν Γαλιτικὴν προστασίαν, ἡ νήσος τῆς Ἐνώσεως ἀνήκουσα εἰς τοὺς Γάλλους, ἡ νήσος τοῦ Μανουῖου εἰς τοὺς Ἀγγλους, αἱ μικραὶ νῆσοι τῆς Ὀσίας Μαρίας καὶ τοῦ Νοσοβί εἰς τοὺς Γάλλους: αἱ Κομόροι νῆσοι, ὧν μία ἡ Μαγυῖτι ἀνήκει εἰς τὴν Γαλλίαν, τῶν λοιπῶν τεθεισῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς: αἱ Σαχίλλοι νῆσοι καὶ αἱ Σικωτοῖαι εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Φυσικὴ Διάπλασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους

Ἀρκτικὸν ὄροπέδιον. Τὸ μεταξύ Μεσογείου καὶ κόλπου τῆς Γουινίας Β. μέρος τῆς Ἀφρικῆς ἀποτελεῖ εὐρὸ ὄροπέδιον περιοριζόμενον πρὸς Β. ὑπὸ τῆς ὀροσειρῆς τοῦ Ἀτλαντος (3,800 μέτρ.) πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν ὄρων τῆς παραλίας τῆς Γουινίας καὶ ΝΑ. ὑπὸ τῶν ὄρηκατάων ὄρων τῆς Ἀβρυσσῆας.

Σαχάρα καὶ Σουδάν. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὄροπέδιου κατέχεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν ἔρημων ὤψιπεδων τῆς Σαχάρας ἢς δεσπόζουσι χωραὶ τινες

ὄρειναι ὡς ἡ Ἀχαγίρη καὶ ἡ Τασσάλη, πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν πλουσιῶν πεδιάδων τοῦ Σουδάν, ἐνθα ἴσκει ὁ Νίγηρ, τοῦ ὁποῦ το βραχύτερον μέρος κατέχει ἡ λίμνη Τασσά.

Νεῖλος Πρὸς Α. τοῦ ὄροπέδιου τῆς Β. Ἀφρικῆς ὁ Νεῖλος πηγάζων ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἰσημερίου Ἀφρικῆς διέρχεται ἀπὸ Ν. πρὸς Β. τὸ Σουδάν καὶ τὴν Σαχάραν διὰ μέσου στενῆς κοιλιάδος.

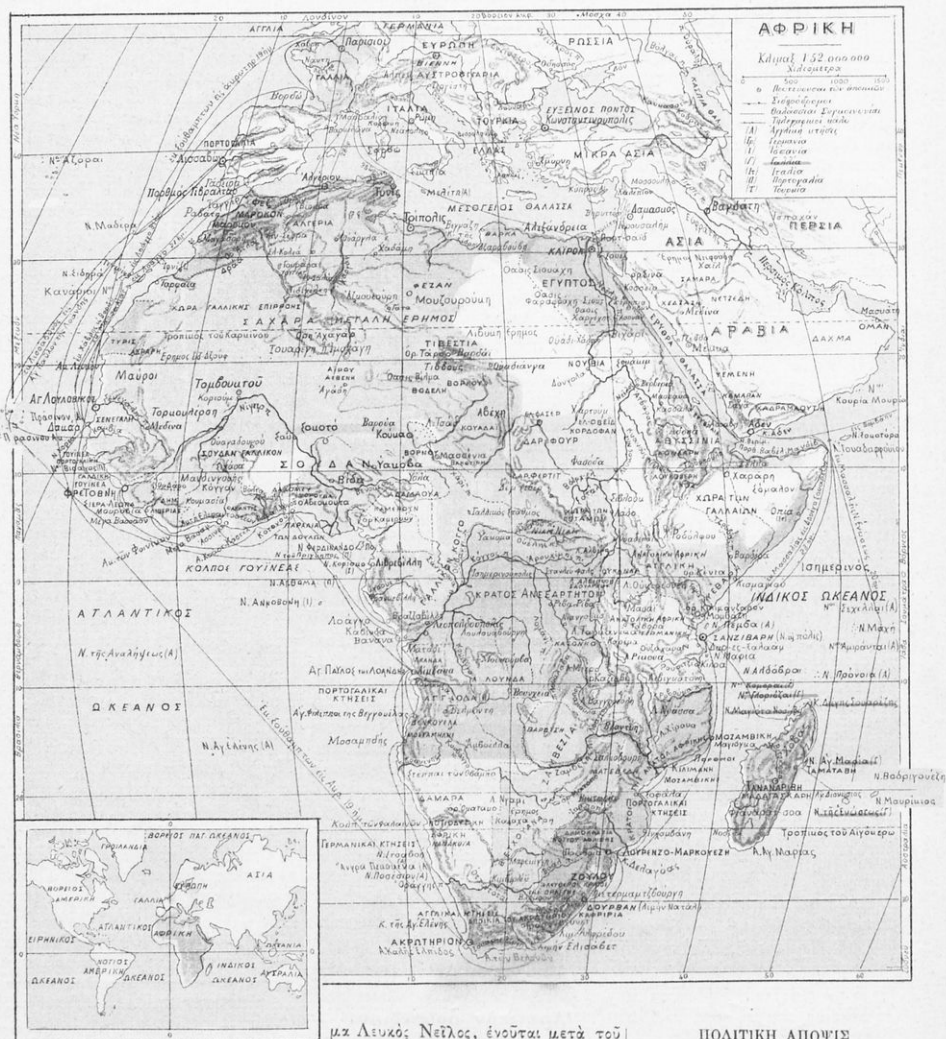
Νότιον ὄροπέδιον. Ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Ἀδεν καὶ τῆς Γουινίας ἄρχεται σχηματιζόμενον δευτέρου ὄροπέδιον ὑψηλότερον τοῦ πρώτου καὶ ὄντινος τὸ κατὰ μέσον ὄρον τῆς αὐτῆς καὶ ὅσον διευθύνεται πρὸς Ν. Εἰς τὴν Ν. ἐσχατίαν εὐρίσκονται τὰ ὄρη τοῦ ἀκρωτηρίου, ὧν κορυφαὶ τινες ὑπερβαίνουν τὰ 2,000 μέτρα.

Παράκτια ὄρη. Τὸ ὄροπέδιον τοῦτο ὀρίζεται ἐκ Δ. καὶ Α. ὑπὸ παραλίαν ὄρων, ὧν σημαντικώτερα εἶνε τὰ ἀνατολικά σχηματιζόμενα ὑπὸ τὸν Ἰσημερινὸν ἐκτεταμένον ὄροσειρον, ὧν ὑψηλότεροι κορυφαὶ εἶνε τὸ Κένιον καὶ τὸ Καλιμάντζερν φθίνοντα εἰς ὕψος 6,000 μέτρ. περίπου καὶ περιλαμβανόμενα ὑπερμεγέθεις λίμνας, αἵτινες ἔχουσιν ὕψος κατὰ μέσον ὄρον 1000 μέτρων.

Ποταμοὶ καὶ λίμναι. Ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε: ὁ Σενεγάλις (1,580 χιλῶν. μέτρ.), ὁ Γαμβίας (1,850 χιλῶν. μέτρ.), ὁ Νίγηρ ἢ Διοσυβας (4,900 χιλῶν. μέτρ.), ὧν αἵτινες κατεργάζονται ἐκ τῆς ὑψηλῆς χώρας Φούτα-Ἀζαλὸν καὶ χυνομένοι εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὑκεανόν, ὁ Ὀροσίης (Γουινία), ὁ Κόγκος ἀνεκδέσματος ποταμὸς τῆς Γῆς (2,200 χ. μ. μήκ. καὶ 3,200,000 τετραγ. χιλῶν. ποτ. χωρ.) πλωτὸς μόνον ἐπὶ 1500 χιλῶν.), ὁ Ὀράγγης (ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου) χυνομένοι εἰς τὸν

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκ. 78.—1 Ποιῆσις ἡ Ἀφρική εἶνε μεγαλύτερη τῆς Εὐρώπης; 2 Διὰ τίνας ἰσθμῶν ἡ Ἀφρική Ἰνδοῖα πρὸς τὴν Ἀσίαν; 3 Ποῖον εἶνε τὸ μήκος τῆς διώρυγος ταύτης; 4 Τίς ὁ γενικὸς χαρακτήρ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς; 5 Ὅμιλον τὸν μόνον ἐπισημὸν ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς κόλπου. 6 Ποῖον εἶνε τὸ ἀνατολικώτατον ἀκρωτήριο; 7 Ποῖον εἶνε τὸ δυτικώτατον; 8 Ποῖον τὸ νοτιώτατον; 9 Ποῖον τὸ βορειώτατον; 10 Ἐπὶ τίον μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς πορῶσιν. 11 Ποῖον πλάτος ἔχει αὐτός; 12 Ὅμιλον τῶν πορῶσιν, δι' οὗ συγκαταστήσεται ἡ Ἐρυθρὰ μετὰ τοῦ Ἰνδικῶ Ὑκεανῶ. 13 Ὅμιλον μασον ἑτέρον πορῶσιν μεταξύ τῆς παραλίας τῆς ἡπείρου καὶ τῆς νήσου Μαδαγασκάρης. 14 Ὅμιλον τῆς διαφόρου νήσου μετὰ τῶν κατώων αὐτῶν.

ίδιον ωκεανόν, ὁ Διμπολος (Τρηνβήλα καὶ Καρφερία), ὁ Ζαμβέσης (νότιον ὀρεπεδίον τῆς Μεζμβικῆς) χυόμενος εἰς τὴν Μεζμβικὴν θάλασσαν, ὁ Νεῖλος εἰς ἐκ τῶν μακροτέρων ποταμῶν τῆς Γῆς (6 170 χιλ.) ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ σημαντικώτερος ὡς πρὸς τὸν ὄγκον τῶν ὑδάτων αὐτοῦ, (2.810.000 τετρ. χιλ. ποτ. χωρ.) πηγάζων ἐκ τῆς χώρας τῶν μεγάλων λίμνων. Ὁ Οὐδεκοῦσης-Λούχα-Νεζίρης καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα

μα Λιτικός Νεῖλος, ἐνοῦται μετὰ τοῦ Κουανὸ Νεῖλου πηγάζοντος ἐκ τοῦ ὀρεπεδίου τῆς Ἀθυσσινίας. Ὁ Νεῖλος καθιστᾷ γόνιμον τὸ ἔδαφος τῆς Αἰγύπτου καὶ καταλήγει εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν σχηματίζων ἐνρὸ Δέλτα.

Λίμναι. Ἡ Ἀφρικὴ παρουσιάζει μεγάλαις λίμνας, ἀνάξιστοιχώτερα εἶνε: ἡ *λίμνη Ταῖδα* ἐν τῷ Σουδάν, αἱ *λίμναι Λούχα Νεζίρη* ἢ *Ἀθβέρση*, ἡ *Ὀθκεροῦνη* ἢ *Βικτωρία Νυάουη*, ἡ *Ταγκανίκα*, ἡ *Νυόσα* καὶ ἡ *Βαγκουέλη* ἐν τῷ μεγάλῳ νοτίῳ ὀρεπεδίῳ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΨΙΣ
Τὰ ὄρια τῶν χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς δὲν εἶνε ἀκριβῶς ὁρισμένα ὡς εἰς ἄλλας ἡπείρους τοῦ κόσμου. Αἱ Εὐρωπαῖοι γενόμενοι κύριαι δλησ σχεδόν τῆς παραλίης ἔκτισαν ἐπ' αὐτῆς εἰς ἄλλορα σημεῖα ἀποικίας καὶ ἐμπορικῶς σταθμούς. Ἐν δὲ τῷ ἐσωτερικῷ ἀπανταχοῦ, ὅπου ἡ ἐξουσία τῶν ἐρέμων δὲν κατέστηρῃν εἰσέτι τὸ ἔδαφος ἀπρόσμιον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀπαντοῖσι μεγάλα πτῖρη συνεπειρωμένων Ἀράβων, οἵτινες ἀποτελοῦσι τοὺς βαρβαρικῶς λαούς.

Η ΑΝΑ ΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟΝ ΕΚΤΕΙΝΟ-
ΜΕΝΗ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Τὰ ἐπὶ τῆς εἰς τὴν Μεσόγειον ἐκτει-
νεμένης παραλίας τῆς Ἀφρικῆς κεί-
μενη Κράτη εἶναι: Τὸ **Μαρόκον**, τὸ Ἰ-
αγερία, ἢ **Ἀντιβασιλεία τῆς Τρίποδος**, τὸ
Βιλαΐτιον τῆς Τριπόδος καὶ ἡ **Αἴγυ-
πτος**.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

***Έκτασις** 800,000 τετρ. χιλ. ὧν
αἱ 600,000 ἀνήκουσι εἰς τὴν ἔρημον
Σαχάραν. Ἐλλάς 65,119 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 8 ἑκατ. κατ. περίπου.
Ἐλλάς 2,434,000.

Κυριώτεροι πόλεις. **ΦΕΖΑΝ** καθέδρα
τοῦ Σουλτάνου τοῦ Μαρόκου ἔξουσια
150,000 κατ. **Μαρόκον** (50,000 κ.)
πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ χιονοσκεπῆς
Ἄτλαντος. **Τάγγερ** ὁ κυριώτερος λι-
μὴν τοῦ Μαρόκου ἐπὶ τοῦ περσμοῦ τοῦ
Γιβραλτάρ. **Μογαδόρη** λιμὴν ἐπὶ τοῦ
Ἀτλαντικοῦ Ὑκεανοῦ. Ἐπὶ δὲ τῆς
παραλίας τοῦ Μαρόκου καὶ ἔναντι τοῦ
Γιβραλτάρ εὐρίσκεται ἡ **Κίοντα**, πόλις
ὄχυρὰ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς.
Τὸ Μαρόκον παράγει τὰ περιφραγὰ μα-
ροκινὰ δέρματα ἐκ τῶν λεπτομῶλων
πρόβατων, τὰ ὅποια φέρονται εἰς τοὺς
εὐφύρους αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ.

Α Λ Γ Ε Ρ Ι Α

Ἡ Ἀλγερία, ἦτις ἄλλοτε ἀπέτε-
λει τὴν φεβερὰν δημοκρατίαν τῶν πει-
ρατῶν, κατεκτήθη ὑπὸ τῆς Γαλλίας τῷ
1830 καὶ ἦδη ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν
μᾶλλον προσοδοφόρων αὐτῆς κτήσεων.

***Έκτασις** 800,000 τ. χ. Ἐλλάς
65,119 τ. χ.

Πληθυσμὸς 2,434,000 κ. Ἐλλάς
2,434,000 κ.

Προϊόντα. Δημητριακὰ, σταφυλαί,
ὄρυζα αἰθέρου.

***Έμποδίων** 540 ἑκατ. φρ. Ἐλλάς
100 ἑκατομ. φρ.

Σιδηρόδρομοι 2,900 χιλίμ. Ἐλ-
λάς 1000 χιλίμ.

Κυριώτεροι πόλεις. **ΑΛΓΕΡΙΟΝ** πρω-
τεύουσα τῆς Ἀλγερίας καὶ ἔδρ. τοῦ
διοικητοῦ αὐτῆς, λιμὴν ἐπὶ τῆς Με-
σογείου 97,000 κατ. ***Οράνη** (85 χ.
κ.) σημαντικώτατος ἐμπορικὸς λιμὴν.
Κωνσταντίνη 52,000 κ.

Τ Υ Ν Ι Σ

***Ἀντιβασιλεία** διατελοῦσα ὑπὸ τῆν
προστασίαν τῆς Γαλλίας.

***Έκτασις** 100,000 τετρ. χιλ. Ἐλ-
λάς 65,119 τ. χ.

Πληθυσμὸς 1,500,000 κ. Ἐλλάς
2,434,000 κ.

Θυόδικεμα ἐπικρατοῦν μωαμε-
θανισμὸς.

***Έμποδίων**. 90 ἑκ. φρ. Ἐλλάς 100
ἑκ. φρ.

***Έμπορικὸν ναυτικόν**. 45,000 τόν.
Ἐλλάς 360,000 τ.

Σιδηρόδρομοι 400 χιλίμ. Ἐλλάς
1000 χιλ.

Προϊόντα. Δημητριακὰ, μαλλίον,
φρούκεις.

Πρωτεύουσα ΤΥΝΙΣ (170 χ. κ.)
πρωτεύουσα τῆς αντιβασιλείας, πόλις
ἐμπορικημετὰ λιμένες ὄχυροὶ παρὰ τὴν
ἀρχαίαν Καρχηδόνα. Σφάξ, Βιζέτη.

ΤΡΙΠΟΛΙΣ

(Τουραϊκὸν Βιλαΐτιον)

***Έκτασις** 1,033,000

Πληθυσμὸς 1,000,000

Πρωτεύουσα **Τρίπολις** (30 χ. κ.)

ὄχυρὸς λιμὴν ἐπὶ τῆς Μεσογείου. **Βεγ-
γιάξ** (πάλαι Βερενίκη) ἐμπορικὴ πό-
λις πρὸς Ἀ. τῆς Τριπόδος πρωτ. τῆς
Ἐπαρχίας Βάρκας, ἔχουσα φρούριον
ὄχυρον, ἀρχαιοτάτης καὶ 7 χιλ. κατ.
Ἄραβας καὶ Ἑβραίους· εἰς τὰς ἀ-
κὰς αὐτῆς ἑλληνικὰ πλοῖα ἀλιεῦσαι
κατὰ τὸ ἔαρ σπόγγους.

Πρὸς Ν. τῆς Τριπόδος ἀπλοῦται
ἡ χώρα **Φεζάν** ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ
Βιλαΐτιου καὶ εὔσα κατὰ τὸ πλεί-
στον ἔρημος καὶ κατάστιτος ὑπὸ εὐ-
φορατῶν ὄσσεων. Πρωτεύουσα αὐ-
τῆς εἶνε ἡ **Μουρζούχη**.

Αἱ χῶραι **Μαρόκον**, **Ἀλγερία**, **Τύ-
νις** καὶ **Τρίπολις**, κείμεναι μετὰ τῶν
Σαχάρας καὶ Μεσογείου ἀποτελοῦσι
τὰ ἐκ τοῦ Κυρηναϊκοῦ καὶ τοῦ Βερ-
βηρικοῦ ὄρεοπέδιου.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Ἰστορικὴ Ἀποψις

Ἡ Αἴγυπτος ἀπὸ τῶν παναρχαιο-
τάτων χρόνων ὑπῆρξεν ἡ ἑστία τῶν
φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοι-
αυτὴ ἐπέτελες μέχρι τοῦ 535 π. Χ.
ὅτε ὑπέπεσεν εἰς τὸν (υγὸν τῶν Περ-
σῶν, ἀπὸ τοῦ ὅπου ἀπῆλλαξεν αὐτὴν
Ἄλεξάνδρος ὁ Μέγας τῷ 322 π. Χ.
Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου

ἐκληρονόμησαν αὐτὴν οἱ Πτολεμαῖοι
βασιλεύσαντες μέχρι τοῦ 30 π. Χ.
ὅτε κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων καὶ
ἀπὸ τούτων περιήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν
τῶν Βυζαντινῶν. Τῷ 640 μ. χ. κα-
τεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων, μετὰ τὴν
παρακμὴν τῶν ὅπουλον περιήλθεν εἰς
τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, τῷ δὲ
1882 κατέλαβον αὐτὴν οἱ Ἀγγεῖοι,
ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὴν τῶν ὀσείων κυ-
βερνᾶ τὴν χώραν ὁ ἀντιβασιλεὺς (Νε-
θὴς) ἀπόγονος τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ.

***Έκτασις** 994,300 τ. χιλ. Ἐλλάς
65,119 τ. χ.

Πληθυσμὸς. 10,000,700. Ἐλλάς
2,434,000.

Στρατός. 17,000 ἀνδρ. Ἐλλάς 20 χ.
Ἐμποδίων. 640 ἑκατ. φρ. Ἐλλάς
100 ἑκατ.

***Έμπορικὸν ναυτικόν**, 60 χιλ. τόν.
Ἐλλάς 360 χιλ. τόν.

Σιδηρόδρομοι 3,280 χιλίμ. Ἐλ-
λάς 1000 χιλίμ.

Κλίμα. Θερινόν, ἐν δὲ τῇ κάτω
Αἴγυπτῳ θερινὸν καὶ νοσηδές.

Ἔδαφος. Λίαν καρποφόρον ἕνεκα
τῶν κανονικῶν πλημμυρῶν τοῦ Νεί-
λου.

Προϊόντα. Βάμβάξ ἐκλεκτῶς,
δημητριακὰ καρποί, ὄρυζα, ὄσπρια,
Ζαχαροκάλυμα, φρούκεις κλπ.

Κάτοικοι. Ἐκ τῶν κατοικῶν τὰ
5 1/2 ἑκατ. εἶνε Φελλάγχοι, 700,000
Κόπται, 100 χιλ. Ἐκκελλῆνες, οἱ δὲ
λοιποὶ Ἀραβες, Ἑβραῖοι, Τούρκοι καὶ
ἀλλοφροῖ Ἑβραῖοι. Οἱ Φελλάγχοι καὶ
οἱ Κόπται εἶνε ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων
Αἰγυπτίων, ἄλλ' οἱ μὲν Φελλάγχοι εἶνε
Μωαμεθανοί, οἱ δὲ Κόπται χριστιαν-
οὶ ὀρθόδοξοι.

Θρησκεία. Ἡ Μωαμεθανική.
Γλῶσσα. Ἡ Ἀραβική.

Φυσικὴ ἀποψις.

***Ὄρη** Ἡ Αἴγυπτος εἶνε χώρα
ποτινὴ καὶ στερεατὰ ὄρεον.

Ποταμοὶ. Ὁ **Νεῖλος**, ὅστις συ-

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΣΚΗΣΕΙΣ

***Ἀσκη.** 76.—1) Τὴν παρατηρεῖ τις κατὰ τὰς
ἀκὰς πρὸς Δ καὶ Ν τοῦ Νεῖλου ὄρεοπέδιου; 2
Εἰς ποῖον ὄρος καταλγεῖ ἡ Δ ὄρεοσειρά καὶ εἰς
ποῖον ἡ ἀνατολική; 3 Ποῖα ἡ ὑπερ τῶν Ἰση-
μερῶν φυσικὴ διάπλασις τοῦ ἔδαφους; 4 Ὄνομα
ὄρεοσειρᾶν τινα Βλ. 5 Εἰπέ τοὺς ἐπισημο-
τέρους ποταμοὺς τῆς Ἀφρικῆς. 6 Πόθεν πη-
γεῖται ὁ Νεῖλος;

***Ἀσκη.** ἐπὶ τοῦ μακροπρόθετου.—Συγ-
βιογράφου τὰς ἀκὰς τῆς Ἀφρικῆς μετὰ τῶν
κεδόνων τῶν ποταμῶν, σημειῖται τὰς θέσεις τῶν
κυριωτέρων ὄρεοπέδιων καὶ τῶν κυριωτέρων ὀ-
ρέων καὶ λιμῶν.—Σημειῖται τοὺς κυριώτε-
ρους ποταμοὺς τῆς Ἀφρικῆς δεκτικῶν ἐπιτοπῶν
καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῶν διαρροήσοντας τόσσους ὡς
καὶ τὰς βαλλάνους, εἰς αἷς ὅδοι γίνονται.

νίσταται ἐκ δύο βραχίωνων, τοῦ Κνωποῦ πηγάζοντος ἐκ τῶν ὄρειων τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τοῦ λευκοῦ πηγάζοντος ἐκ τῆς λίμνης Νουζίνης. Ἀμφότεροι οὗτοι ἐν Νουβία ἐνοῦνται εἰς ἓνα, ὅστις διερχόμενος δι' Αἴγυπτον καθιστᾷ αὐτὴν εὐφορώτατην καὶ ἐκβάλλει διὰ πολλῶν σερμίων Δέλτα καλλομέναν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. Ὁ Νείλος ἔνεκα τῶν ἐν τοῖς ἐνοστέροις τῆς Ἀφρικῆς ἀφύωναν βροχῶν, πλημμυρῶν κατὰ τὸ θέρος κατακλύζει ὀλόκληρον τὴν πεδιάδα τῆς Αἴγυπτου, ἢ δ' ἐν τοῖς ὕδασι αὐτοῦ ἐμπεριεχόμενη ἴλις λιπαίνει καὶ καθιστᾷ τὸ ἔδαφος γονιμώτατον.

Τοπογραφικὴ διαίρεσις.

Τοπογραφικῶς ἡ Αἴγυπτος διαίρεται εἰς Ἄνω, Μέσην καὶ Κάτω Αἴγυπτον.

Κυριώτεροι πόλεις. ΚΑΪΡΟΝ ἐν τῇ Μέσῃ Αἴγυπτῳ (570 χ. κ.) πρωτεύουσα τῆς Αἴγυπτου καὶ καθεστὸς τοῦ Χεδίβου ἔχουσα θεμερίων ἀλλ' ὕγιενόν κλίμα, μαγνητικώτατα ἀνάκτορα, λαμπρῶς περιεπαιστος, πλουσιώτατον μουσεῖον κτλ. καὶ συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου μὲθ' ὅλων τῶν πόλεων τῆς Αἴγυπτου. Πρὸς Ν. τοῦ Καΐρου εὐρίσκειται τὰ εἰρηικά τῆς Ηλιουπόλεως καὶ τῆς Μέμφιδος τῆς καθεστῶρας τοῦ Φαραῶ. Ἀλεξάνδρεια ἐν τῇ Κάτῳ Αἴγυπτῳ (320 χ. κ.) ἐπὶ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, πόλις Ἑυρωπαϊκωτάτῃ ἔχουσα μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, λιθοστρώτους ὁρμιάς ὁδοὺς καὶ μεγίστην ἐμπορικὴν κίνησιν. Πόρτ-Σαῖδ (42 χ. κ.) ἐπὶ τῆς βορείου εἰσόδου τῆς διώρυγος. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπικρατεῖ μεγίστη ἐμπορικὴ κίνησις ὡς ἐκ τῶν διαπλοκῶν τὴν διώρυγα ἀποπλοῖαν. Σουῖζ (15 χ. κ.) Ἐπὶ τῆς Ἐρυθρᾶς. Τάντα ἐμπορικὴ πόλις καὶ κέντρον τῶν σιδηροδρόμων (57 χ. κ.) Δαμίη, Σιούη, Ροσσέη, Ζαχαζέη, Ἰσμαηλῆ, Ἀσσουάν κλπ. Ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ Αἴγυπτῳ ἐρήμῳ κειμένων ὁσέων κυριώτεροι εἰνε ἡ Σιβά, ἡ Ἀράβη, ἡ Μπαχαρή, ἡ Λαχέη καὶ ἄλλαι.

ΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΒΡΕΧΟΜΕΝΑΙ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΧΩΡΑΙ

Αἱ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀτλαντικοῦ κειμένα χωρὰ εἰνε ἡ Σενεγαμβία, ἡ Γουινέα, ἡ παραλία τῶν Ὀυτεντίων καὶ ἡ ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου.

Σενεγαμβία. Ἡ Σενεγαμβία περιλαμβάνει τὴν Γαλλικὴν κτῆσιν Σενεγάλην. Αὕτη εἰνε χώρα θερμὴ καὶ υἱεσθῆς καὶ κατοικεῖται ὑπὸ Αἰθίοπων

μωμαμεθάνων τὸ θρησκειακῶς. Κυριώτεροι πόλεις αὐτῆς εἰνε Ἀγ. Λουδοβίκος καὶ Δακάρ (ἀπέτανται τοῦ νησοῦ τῆς Γορέας). Μετὰ τῆς Σενεγαμβίας συνάπτεται πρὸς Α. τὸ Γαλλικὸν Σουδάν (132,000 τετρ. χιλ. καὶ 284 χ. κ.) καὶ διάφορα ἰθαγενῶν Κράτη διατελούσαν ὑπὸ τῆν Γαλλικὴν προστασίαν (Σαμόρα καὶ Τιεβᾶ ὅμοῦ 440 χ. τετρ. χιλόμε. καὶ 360 χιλ. κατ.).

Γουινία ὅπου Ἀγγλικοὶ, Γάλλοι καὶ Πορτογάλικοὶ ἔχουσι διάφορα ἰδρύματα. Πόλεις ἐνταῦθα ἐπίσημοι εἰνε ἡ Βαθούραη (Ἀγγλική).

Γουινέα. Ἡ Γουινέα διαίρεται εἰς Β. καὶ εἰς Ν. Γουινέαν.

Ἡ Β. Γουινέα (μεταξὺ Σενεγαμβίας καὶ κλίπου τῆς Γουινέας) περιλαμβάνει 1) τὴν Ἀγγλικὴν κτῆσιν τῆς Σιέρας Λεόνης μὲ πρωτεύουσαν τὴν Φρεξόβην 2) τὴν Αἰθιοπικὴν δημοκρατίαν τῆς Λιβηρίας κατοικουμένην ὑπὸ Μαζῶν ἐλευθεροθιέντων δούλων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἰδρυθεῖσα τῷ 1822 μ. Χ. (85,350 τετρ. χιλόμε. καὶ 170 χ. κ.) πρωτεύουσα αὐτῆς εἰνε ἡ Μονροβία. 3) Τὰ Ἀγγλικά καὶ Γερμανικά ἰδρύματα τῆς παραλίας τῶν Ἐλεφαντοστίων, τῆς παραλίας τοῦ χερσοῦ καὶ τῆς παραλίας τῶν Δούλων.

Ἡ Γαλλία κατέλαβεν ἐσχάτως τὸ βασίλειον τῆς Λαχοῖνης. Ἡ Ἀγγλία εἰνε κυρίαρχος τοῦ κἄτω Νίγηρος.

Ἡ Μεσημβριὴ Γουινέα (μέχρι τοῦ Κονένου ποταμοῦ) περιλαμβάνει πρὸς Β. τοῦ ποταμοῦ Κόγγου τὴν Γαλλικὴν ἀποικίαν ἢ Γαλλικὸν Κόγγον, τὴν Πορτογαλικὴν ἀποικίαν τοῦ Καβίνδα καὶ τὰς ξένας ἐμπορικὰς διόδους τῶν Πηλών τοῦ Κόγγου. Πρὸς Ν. τοῦ ποταμοῦ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Βεργολιὴ ὧν ἐπιστημώτεροι πόλεις Ἀγ. Παῦλος τῆς Λαίνδης. Ἀγ. Φίλιππος τῆς Βεργολιῆς καὶ Μοσσαμῆς.

Τὸ Βελγ. κρ. τοῦ Κόγγου ἰδρυθὲν ὑπὸ ἐμπορικῆς τινας ἀταξίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ βασιλέως τοῦ Βελγίου καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἡγεμονικὸν κράτος τῷ 1885. Ἡ ἐπιφάνειά του εἰνε 3 ἐκ. τετρ. χιλ. Ἐπιστημώτεροι δ' ἐνταῦθα σταθμοὶ εἰνε Βανόνα Σινάιν, Παῦλος καὶ Σινάιν - Φάλλ.

Ἐπὶ τῆς ἀγόνου παραλίας τῆς κἄτω Ὀυτεντίων οἱ Γερμανοὶ κατέχουσι τοὺς ἐμπορικοὺς σταθμοὺς τῆς Ἀγκρας Πακουένας καὶ οἱ Ἀγγλικοὶ τοὺς σταθμοὺς τοῦ θρῆμον τῶν Φαλιανῶν.

Ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου ἢ Καπλάνδον.

Ἐκαστος 756,800 τετρ. χιλόμε. 2,100,000 κ. Ἡ ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου κατέχει ἅπαν τὸ μεσημβριῶν μέρος τῆς Ἀφρικῆς πρὸς Ν. τοῦ ποταμοῦ Ὀράγγης καὶ διατείνεται ὑπὸ πολλῶν ὄρειων, ὧν ὕψιστον εἰνε τὸ ὄρος τοῦ Δαβήτον (2,500 μέτρ.) Ἐκ τῶν διαρρέοντων τῆς χώρας ποταμῶν κυριώτεροι εἰνε ὁ Ὀράγγης καὶ ὁ ποταμὸς τῶν Ἐλεφάντων εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ἐκβάλλοντες. Ὁ Γάουρος καὶ Μέγας Ἰχθυοπάσιμος, ὁ Κάι καὶ ἄλλοι ἐκβάλλοντες εἰς τὸν Ἰνδικόν. Πάντες οὗτοι ἔνεκα τοῦ ἀβαθοῦ τῶν ὕδατων τῶν εἰνε ἥμισυ κατὰλίχου πρὸς ναυπηλίαν. Τὸ κλίμα εἰνε ὑγιεινώτατον, ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῶν ὕψηλων ὄρειων πίπτει χιῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Ἀπριλίου ἐπικρατεῖ θέρος ἀκαθότως ἀνεμωχόμενον ὑπὸ τῶν θαλασσίων μεταμ.

ΠΑΥΣΙΣ ΑΜΑΜΑΝΤΩΝ

Τὸ ἔδαφος εἰνε πολλὰ μέρη εἰνε εὐφορώτατον, πρὸς Α. ὑπάρχουσι ἐκτεταμένα μαγνητικώτατα δάση καὶ κατὰ τὸ ΝΑ. μέρος πλουσιώτατα βοσκαί.

Ἡ χώρα δὲ αὕτη μελονεῖ ἀνεκαλύφθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Πορτογάλων δὲν κατέληθη ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ βραδύτερον Ὀλλανδοὶ ἠρωσικοί (Μπόρς) ἴδρυσαν εἰς αὐτὴν ἀποικίαν, τῷ δὲ 1814 ἐκυριεύθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, ἥτις ἐσχάτως (1899) ἐκίχουσι τὸν πόλεμον κατὰ τῶν δύο δημοκρατιῶν τῆς Ὀράγγης καὶ τῆς Τρανσβάλης ἐπίσης ὑπὸ Μπόρς ἰδρυθεῖσαν τῷ 1852 καὶ ἐκήρυξε ταύτας ἐπαρχίας τῆς Καπλάνδης.

Ἡ ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου ἔχει πλουσιώτατα ὄρυγμα ἀσφαίντων καὶ χρυσοῦ, ποίμνια προβάτων παρέχοντα ἄφθονον ἔρην δι' ἐξαγωγήν καὶ στρουθοκαμηλούς, κἄς ὅσους χρῆσιμοποιούσιν

ώ: κτήνη περίπου κατοικίδια και ανατρέφονται διά τὸ ὄριον πέρασμά των.

Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ λαοὶ παράλλαι, εἰσάγγελαι, βινόκεροι, ἱποπότεις (κούρτζα) λέοντες, πάνθηρες, θύακι κτλ.

Αἰχῶραι *Ναυάη* καὶ *Καφροῖα* (τῶν Ζουλου) εἶνε ἐξαρτήματα τῆς ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου.

Ἡ *Τρανσβάλη* κατέχει πλειοψηφάτα μεταλλεῖα χρυσοῦ.

ΧΩΡΑΙ ΒΡΕΦΟΜΕΝΑΙ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΝΔΙΚΟΥ ΘΕΛΕΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΣ

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ βρεχόμεναι χώραι εἶνε :

1) Ἡ **Παραλία τῆς Μοζαμβίκης** πορτογαλικὴ ἀποικία, εἰς τὴν ποταμῆς λόγῳ ἄξιον ἔχει τὴν ἐκβολὴν αὐτοῦ. Πόλεις δὲ κυριώτεραι εἶνε : *Σόφραο*, *Κονιάμπάν*, *Μοζαμβίκα*.

2) Ἡ **νῆσος Μαδαγασκάρη** ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν προστασίαν ἔχουσα ἐκτασι μαιζλιτέραν τῆς Γαλλίας. Πρωτεύουσα τῆς νήσου ταύτης εἶνε ἡ *Ταναναρίβα*.

3) Ἡ **παραλία τῆς Ζαγκουεβάρις** ἢς ἄρχει ὁ Σουλτάνος τῆς *Ζανζιβάρης*. Ὅπισθεν τῆς παραλίας ταύτης ἡ Γερμανία κατέχει ἐκτεταμένους τόπους, οὓς διακτείνει ἡ ἐμπορικὴ ὁδὸς ἀπὸ τῆς *Ζανζιβάρης* εἰς τὰς λίμνας. Ἡ νῆσος τῆς *Ζανζιβάρης* ἀνήκει εἰς τοὺς Ἀγγλοῦς.

ΑΒΗΣΣΥΝΙΑ

Αὕτη κεῖται παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ εἶνε τόπος ὄρεινός.

*Ἐκτασις 508,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 4 1/2 ἑκατ. (Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀβησσυνίας ἔχουσι χρομὰ καστανοχρόου, εἶνε χριστιανὸι μονοθεῖσται καὶ κεινόνουσι μεγίστην τάσιν εἰς τὸν πολιτικόν).

Πολίτευμα μοναρχία ἀπόλυτος (ὁ μεγίστος αὐτὸν καλεῖται Νεγούς Νεγούτ ἤτοι βασιλεὺς τῶν βασιλείων).

Κυριώτεραι πόλεις αὐτῆς εἶνε ἡ **ΛΑΔΗ-ΑΒΑΘΑ** (50 χ. κ.) πρωτ. τῆς αὐτοκρατορίας, ἡ *Γουδάρα*, ἡ Ἀδοῖα καὶ ἡ *Αγκωβάρα*.

Αἱ πρὸ τῆς Ἀβησσυνίας παράλλαι χώραι καλοῦνται Ἐρυθραῖα (κατ. 47,300 τετρ. χιλ. καὶ 199 χιλ. κατ. κ.) ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν *Μασαῖνα* ἔχουσα 8 χιλ. κ.

Ἡρὸς Ν. τῆς Ἀβησσυνίας ἐκπτεῖται ἡ χώρα τῶν φιλοπολέμων Γαλιών, οἵτινες ἐνεγκλοῦσι συχνοῖς τοὺς Ἀβησσυνίους. Ὁ λιμὴν τῆς Ὀυδίας καὶ ὁ ὄριος τῆς Γαζζουράκης παρὰ τὸν Βαβελ-Μονδὸ προστατεύονται ὑπὸ τῶν Γαλιών.

Σ Α Χ Α Ρ Α

Ἡ Σαχάρα ἢ Μεγάλῃ ἐρημος ἐκτείνεται ἐνθην μὲν μεταξὺ τῶν ἀπὸ τῆς Μεσογείου κρατῶν Σενεγάλης καὶ Σουδάν, ἀπ' ἑτέρου δὲ μεταξὺ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Ἡ Σαχάρα δὲν εἶνε, ὡς ἐπί μακρὸν ἐπισταύτου, ὁ βοθρὸς ἀρχαίας θαλάσσης ἀποξηρανθείσης. Ἡ ἄμμος ἡ καλύπτουσα μόνον τὰς παρακειμένας τῶν Ἀτλαντικῶν χώρας κατέχει τὸ δέκατον μίλις τῆς ἐπιφανείας τῆς Σαχάρας καὶ προέρχεται ἐκ τῆς διαλύσεως τῶν βράχων ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τῶν παγετῶν καὶ τῆς νυκτερινῆς ὄψεως. Ὑπὸ τὴν ἄμμον ταύτην εὐρίσκειται ἕσχατος στέρων μὴ σπερούμενον ἔντελως βλαστήσεως.

Φυσικὴ διάπλασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τῆς Σαχάρας. Ἡ Σαχάρα ὡς πᾶσα ἄλλη χώρα ἔχει τὰ ὄρη τῆς, τὰ ὄρη αὐτῆς καὶ τὰς κοιλάδας τῆς καὶ σχηματίζει ἐυρύτατον ὄρησιον ὕψους 300 μέτρ. περίπου. Τὸ κέντρον τοῦ ὄρησιου τούτου ἀποτελεῖται ὑπὸ τῆς γρανιτώδους ὄρησιος τῆς *Αχζαγγάρης* ἔχουσης κορυφὰς ὕψους (3,000μ.) καλυπτομένης ἐνθίτου ὑπὸ χιόνος καθ' ὅλην τὴν χειμῶνα.

Τὰ ὕδατα τῆς Σαχάρας. Ἡ ἀπέραντος ἐκτασις τῆς Σαχάρας (10 ἑκατομ. τετρ. χιλ.) εἶνε ἐρημος οὐχί ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους τῆς, ἀλλὰ ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦσα ἀρμόσφαιρα εἶνε ξηρὰ καὶ καυστικώτατη. Ἄλλοτε ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἐρήμῳ αἱ βροχαὶ ἐπιπίου ἤρηναι καὶ παρήγαγον τοὺς ποταμοὺς, ὃν ἡ κοίτη διατελεῖ σήμερον ξηρὰ. Ἄλλ' ὑπὸ τὴν ξηρὰν ταύτην κοίτην τὸ ὕδωρ κυκλοφορεῖ εἰσὶ τῆς παρῆγον ζωνῆς εἰς τὰς διαφόρους ὄσεις τῆς Σαχάρας. Εἰς τὸ ὕδωρ τοῦτο ὀρεῖονται προσεῖται αἱ πηλαγοὺς τῆς ἐρήμου ἄβησιν νεμῆ, ἐνθα πείρματα πρόβάτων, ἀντιλόπων καὶ κίμηλοι εὐρίσκουσι τροφήν.

Κάτοικοι τῆς Σαχάρας Ἡ Σαχάρα ἐγκλείει 3 ἑκατμ. κ. οἰκόνυ-

των εἰς τὰς ὄσεις, τούτων οἱ μὲν ἀσχυροῦνται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, οἱ δὲ εἶνε νεμίδες ληστεύουσας πολλάκις τὰ καραβάνια. Ἐκ τῶν πρώτων οἱ μάλιστα γνωστοὶ εἰς ἡμᾶς εἶνε οἱ Μζαβίτοι οἰκόντες πρὸς Ν. τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τῶν ὄσεων τῆς Μζάβης, ὡν κυριώτερα εἶνε ἡ Ὀυδία. Ἐκ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Τεουερέτοι οἱ ἄσποδοι ἔχθροι τῶν Γαλιών οἱ σφάζουσιν τῷ 1891 μεγάλην γαλλικὴν ἀποστολήν.

Ἐμπόριον. Ἡ Σαχάρα ἐξάγει ὄρησιον ἄιας καὶ κέγγρον, τὸ δ' ἐμπόριον ἀνεργεῖται ὑπὸ τῶν Μζαβιτῶν διὰ καραβάνια.

ΟΑΔΙΣ ΕΝ ΣΑΧΑΡΑ

Ὅσεις. Ἡ Σαχάρα περιλαμβάνει σημαντικὰς ὄσεις ἤτοι : τὰς Ἀλγερινὰς ὄσεις, τὴν Τονάτην, ἢς ἐπίσημος πόλις ἡ Ἰνδαλάη, τὴν Γάτην, τὸ Φεϊάν, τὰς Αἰγυπτιακὰς ὄσεις τῆς Αἰθιόπης ἰσημόν τὴν Ἀρδαφῆν καὶ τὴν Ἀφρῆ ἢς ἐπίσημος πόλις Ἀγάδη.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Τὸ ἐσωτερικόν τῆς Ἀφρικής εἶνε ἤμιστος γησιόν. Αἱ κυριώτεραι φυλαὶ εἶνε : ἐν τῷ Σουδάν ἡ Κάτικαι τοῦ Ἀσοῦ, τοῦ Βοηροῦ καὶ τοῦ Βαρονοῦ, πόλεις ἐπισιμύτεσαι Σιγῶν

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

***Ἀσκη. 17.**— 1 Ὀνόμασον ἐξ ἀνατολῶν πρὸς Δ τὰ παρὰ τὴν Μεσογείαν καὶ Ἐρυθρὰν κρήτη μετὰ τὸν ἱστογραφῶσαν πόλεον αὐτῶν. 2 Ἐπίβλεξ Ν πρὸς Β τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κουβίη μετὰ τῆς Σενεγάλης. 3 Ὀνόμασον ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Γουαρδαφουλο μετὰ τῆς Εὐβελπίδος ἄκρας τὰς ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ διαβρογίματας χώρας. 4 Εἰπέ τίς ἐν Ἀφρῇ ἀγγλικῆς κρήτης, τὰς γαλλικὰς καὶ τὰς πορτογαλικὰς.

***Ἀσκη 18.**— 1 Σχετίσον ἐν συνόφει τὸν γῆρην τῆς Ἀφρικής σημειῶν ἰδιαιτέρας τοὺς ἐπὶ τῶν ἀκῶν αὐτῆς εὐρωπαϊκὰς ἐμπορικὰς σταθμοὺς. 2 Εἰπέ τοὺς κυριώτερας ποταμοὺς καὶ τὰ ἀξιολογώτερα ὄρη τῆς Ἀφρικής. 3 Ὀνόμασον τὰς κυριώτερας ὄσεις τῆς Σαχάρας καὶ τὰς κυριώτερας φυλάς τῆς Ἀφρικής. 4 Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισιμύτεροι σύγγρονοι ἱερεῖοι τῆς Ἀφρικής;

ἐπὶ τοῦ Νίγηρος, *Τορμποκίου*, *Σοκότου*, *Κάνου* καὶ *Κούκα*, εἰς τὴν χώραν τοῦ *Νουέιλου* ἢ *Νάμ*, *Νάμη*, εἰς τὴν χώραν τῶν μεγάλων λιμνῶν εἰς *Μολονσίον* καὶ εἰς καὶ τοῦ *Καζίμβη*, εἰς τὸ λεκανοπέδιον τοῦ *Ζαμβίζη* εἰς *Μακαλόσσον*. Πρὸς Β. τοῦ *Οράγγη* εἰς *Βεταχουάνει* καὶ εἰς *Όπτεντότσι*.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΑΦΡΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΑΠΟΙΚΙΩΝ

ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ

- 1) Γαλλικαὶ ἀποικία τῆς *Σενεγάλης*, τοῦ *Σουδάν* καὶ τῆς *Γουίνείας*.

**Εκτασίς* 1 1/2 ἑκατ. τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 3 ἑκατομ.

Κυριώτερα κέντρα

1) *Σενεγάλη*. Ἀγ. Λουδοβίκου (πρωτεύουσα). *Δακάρ* κυριώτερος λιμὴ τῆς *Σενεγάλης*. Σέδριον ἐπὶ τῆς *Καζαμάνης*.

2) *Γαλλικὸν Σουδάν*. Καίγε πρωτεύουσα, ἔνθα ἄρχεται ἡ μέξις τοῦ Νίγηρος σιδηροδρομικῆ γραμμῆ. *Τορμποκίου* ἐπὶ τοῦ Νίγηρος, κέντρον τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ Δυτικοῦ Σουδάν καὶ τῆς *Σαχάρας*.

3) *Γαλλικὴ Γουινέα*. Κορίνθον πρωτεύουσα παράλιος.

4) *Ἀκτιὸν τῶν Ἐλεφάντων*. Μέγα Βεσσόμ, πρωτ. παράλιος.

5) *Δαχομέν-Πόρτο-Νόβο* πρωτ. *Κόπος* λιμὴν.

Προϊόντα. Κασούτι καὶ κόμμι τῆς *Γαλ. Γουινείας*.

Σιδηρόδρομοι 400 χιλόμε.

**Εμπορίον* 55 ἑκατομ.

- 2) Ἀγγλικαὶ ἀποικία ἐν τῇ Δυτικῇ Ἀφρικῇ

1) *Γαμβία*. **Εκτασίς* 10,000 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 50 χιλ. κατ. Προϊόντα, κόμμι. **Εμπορίον* 5 ἑκατ. φρ. Πρωτεύουσα Ἀγία Μάρθα Βατούρστη.

2) *Σιέρρα Λεόν*. **Εκτασίς* 72,000 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 130 χιλ. κατ. Προϊόντα, κόμμι, *Κολά*. **Εμπορίον* 20 ἑκ. φρ. Πρωτ. *Φρεσθίνη*.

3) *Παραλία τοῦ Χρυσοῦ*. **Εκτασίς* 100,000 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 1,500,000 κατ. Προϊόντα, φουινέλιον. **Εμπορίον* 50 ἑκατ. πρωτ. *Κάπ-Κόαστ-Κάστλ*. *Λιμὴν Ἀκκρα*.

4) *Λάγος*. **Εκτασίς* 1500 τετρ. χιλόμε. *Πληθυσμὸς* 100000 κατοικ.

Προϊόντα φουινέλιον. **Εμπορίον* 40 ἑκατ. Πρωτεύουσα *Λάγος*.

5) Ἡ ὑπὸ προστασίαν περιοχὴ τοῦ Νίγηρος. Προϊόντα φουινέλιον. **Εμπορίον* 40 ἑκατομ. φρ.

6) *Ἐδάφη τῆς Ἐταίριας τοῦ Νίγηρος*. **Εκτασίς* 1,300,000 τ. χιλ. *Πληθυσμὸς* 35 ἑκ. κ. Κυριώτερον πόλεις *Σοκότιον*, *Βίδα*, *Υακόβα*, *Υόλια*, *Αουάδρα*, κυριώτερος στρατιωτικὸς σταθμὸς, *Ασάβα* ἔνθα ἰδρύεται ἡ κυβερνήσις τῆς Ἐταίριας. Προϊόντα κόμμι, γουταπέρκα. **Εμπορίον* 20 ἑκατομ.

- 3) Πορτογαλικαὶ ἀποικία τῆς *Σενεγαμβίας*.

Πορτογαλικὴ Γουινέα. Μετὰ τῶν νήσων *Βισαγος*. **Εκτασίς* 37000 τ. χιλ. *Πληθυσμὸς* 800 χιλ. κατ. Προϊόντα καφές. **Εμπορίον* 1,250,000. Πρωτεύουσα *Βουλιμ*.

- 4) Γερμανικὴ ἀποικία ἐν *Τοκολάνδη*.

**Εκτασίς* 60000 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 3 1/2 ἑκατ. κατ. Προϊόντα φουινέλιον. **Εμπορίον* 6 ἑκ. Πρωτ. *Σέβρη*.

Η ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΑΦΡΙΚΗ

- 1) Ἀγγλικαὶ ἀποικία.

**Εκτασίς* 7,000,000 τ. χιλ.

Πληθυσμὸς 5 ἑκατ. κατ.

Κυριώτερα προϊόντα. Ἐλεφαντόδους, καουτσού, κόμμι.

Πρωτεύουσα *Μομφάη*.

ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ σουλτανάτου τῆς *Ζανζιβάρης* (Νῆσοι τῆς *Ζανζιβάρης*).

**Εκτασίς* 2,500 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 200,000 κατ.

**Εμπορίον* 60 ἑκατ. φρ. Ἡ *Ζανζιβάρη* εἶνε τὸ κυριώτερον κέντρον τοῦ ἐμπορίου ἀπάσης τῆς παράλιας. Προϊόντα *Ζανζιβάρη*.

Ἡ ὑπὸ προστασίαν *Οθιγάνδη*.

**Εκτασίς* 150,000 τ. χιλ. *Πληθ.* 1 ἑκατ. Πρωτεύουσα *Μένγιο*.

2) Γερμανικὴ ἀποικία.

**Εκτασίς* 905 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 1 ἑκατ. Κυριώτερα προϊόντα, ἔλεφαντόδους, δέρματα, καουτσού. **Εμπορίον* 15 ἑκατ. Πρωτεύουσα *Αδο-εσ-Σαλίμ*. λιμὴν *Βαγαμάρα*.

- 3) Γαλλικὸν Κόγγον.

**Εκτασίς* 1,200,000 τετρ. χιλ. *Πληθυσμὸς* 5 ἑκατ. **Εμπορίον* 3 1/2 ἑκατ.

Πρωτεύουσα *Λιβρεβίλλη*. *Λιμὴν* ἐπὶ τοῦ *Κόγγου* *Βραζανβίλλη*.

- 4) Τὸ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ βασιλέως τοῦ Βέλγου Κράτος τοῦ *Κόγγου*.

**Εκτασίς* 5,250,000 τετρ. χιλ. *Πληθ.* 14 ἑκατ.

Προϊοπολογισμὸς 21 ἑκατ. φρ.

Λημισθὸν χρέος 400 ἑκατ. φρ.

Στατός 6 χιλ. ἀνδρῶν ἀσκούμενος ὑπὸ εὐρωπαϊκῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἰδίων Βέλγων.

Στάτος ἐπὶ τοῦ *Κόγγου* 19 ἀτιμολογία.

Προϊόντα, Ἐλεφαντόδους, καουτσού, ζυλέλα, φουινέλιον.

**Εμπορίον* 25 ἑκατομ. φρ.

Κυριώτερα ἰδρύματα. *Βόμπα* ἢ πρωτεύουσα *Βαντίνα* καὶ *Βίβη* ἐπὶ τοῦ *Κάτω Κόγγου*. *Αεσιλόδον* πόλις ἐπὶ τοῦ *Σιάντιν* *Ποδλ*. *Ισημερινοῦ* πόλις *Σιάντιν* *Φάις*. *Σιδηρόδρομοι* 200 χ. ἀπὸ *Μαζανάνης* εἰς *Σιάντιν* *Ποδλ*.

- 5) Ἡ Πορτογαλικὴ Ἀγκουλα

**Εκτασίς* 1 1/2 ἑκατ. τετρ. χιλ. *Πληθ.* 20 ἑκατομ. κατ.

Προϊόντα Ψήγματα χρυσοῦ καὶ ἔλεφαντόδους.

**Εμπορίον* 50 ἑκατ. φρ.

Κυριώτερα ἰδρύματα. Ἀγ. *Παῦλος* τῆς *Λουδώνης*. Ἀγ. *Φίλιππος* τῆς *Βεγγουέλας*, *Μοσσαμβίζης*.

Σιδηρόδρομοι 300 χιλόμε. ἐκ τοῦ ἁγ. *Παύλου* τῆς *Λαουδώνης* εἰς Ἁμβάραν.

ΜΕΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΦΡΙΚΗ

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

- 1) Ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου.

**Εκτασίς* 720,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 1,765,000 κατ.

Προϊοπολογισμὸς 140 ἑκατ.

Λημισθ. χρέος 700 ἑκατ.

Κυριώτερα προϊόντα. Ἐριον, χαλκός, ἀδάμαντες, πετρά στροβυλοκρήλυ.

**Εμπορίον* 450 ἑκατομ.

Σιδηρόδρομοι 4,000 χιλόμε.

Κυριώτερον πόλις. *Ακρωτηρίου* (80 χ. κ.). *Κιμβερλιόν* (30 χ. κ.) ἔχουσα ἀδαμαντωρυχεῖα. *Λιμὴν* Ἐλισσάβετ.

- 2) Ἀποικία τῆς *Νατάλης* μετὰ τῆς *Ζουλουλάνδης*

**Εκτασίς* 70,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 750,000 κατ.

Προϊοπολογισμὸς 30 ἑκατομ.

Λημισθὸν χρέος 200 ἑκατομ.

Κυριώτερα προϊόντα. Ἐριον, γαιάνθρακες.

**Εμπορίον* 80 ἑκατομ.

Σιδηρόδρομοι. 650 χιλίωμ.
Κυριώτεροι πόλεις. Παιερμαρισ-
βούρη, πρωτεύουσα (20 χ. κ.) Αν-
βόνη (26 χ. κ.) ὁ πρώτος λιμὴν.

3) Τερριτόριον τῆς Βαζουτο- λάνδης

*Εκταίς 26,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 250 χιλ.
Ἐμπορίον 8½ ἐκατ. φρ.

4) Ἡ προστατευομένη χώρα τῆς Βετχουαναλάνδης

*Εκταίς 1 ἐκατομ. τετρ. χιλ.

5) Ζαμβεζία

*Εκταίς 2 ἐκατομ. τετρ. χιλίωμ.
Κυριώτερα προϊόντα. Χρυσός, ζάχ.
Σιδηρόδρ. 700 χιλίωμ.
Κυριώτερον ἔδραμα. Φρούριον Σα-
λοβουρή.

6) Νουασαλάνδη

*Εκταίς 400,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 850,000 κατ.
Ἐμπορίον 2½ ἐκατ.
Κυριώτερον ἔδραμα. Βλαντίρη.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΙ ΤΩΝ ΜΠΟΡΣ

(Διατελούσα νῦν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς
Ἀγγλίας.)

1) Δημοκρατία Τρανσβάλης

*Εκταίς 325,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 850 χιλ. κατ.
Προϊπολογισμὸς 240 ἐκατ.
Λημισίον χροῖος. 60 ἐκατ.
Ἐμπορίον 450 ἐκατ.
Κυριώτερον προϊόν. Ὁ χρυσός.
Σιδηρόδρομοι 1000 χιλίωμ.
Κυριώτερα πόλεις. Πραιτόρια (8
χ. κ.) πρωτεύουσα Ἰωαννιςβούρη
κέντρον τῶν χρυσορυχείων.

2) Ἐλευθέρον κράτος τῆς Ὁράγγης

*Εκταίς 130 χ. τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 200 χιλ. κ.
Προϊπολογισμὸς 20 ἐκατ.
Ἐμπορίον Ἐξωτερικὸν 100 ἐκ.
Σιδηρόδρομοι 1000 χιλίωμ.
Πρωτεύουσα Μπίκοριεν.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

*Εκταίς 770,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμὸς 800 χιλ. κατ.
Ἐμπορίον 20 ἐκατ.
Σιδηρόδρομοι 250 χιλίωμ.

Κυριώτερα ἔδραμα. Μοζαμβίκα,
Κουλιμάνη, Σένα, Δοβένζο—Μαρκίς
λιμῖν.

ΑΙ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

1) Μαδαγασκάρη

*Εκταίς 600,000 τετρ. χιλίωμ.
Πληθυσμὸς 3½ ἐκατομ. Προϊπο-
λογισμὸς 18 ἐκατ. Κυριώτερα πρὸς
ὄντα καυσσού, ὄρυζα, ἔξιματα.
Ἐμπορίον 12 ἐκατ. φρ. Κυριώτεροι
πόλεις. Ταναριβὰ 100 χιλ. κατ.,
Ταματάρη. Φαναραντόα.

2) Ἡ Νήσος τῆς Ἐνώσεως

*Εκταίς 1,980 τετραχ. χιλίωμ.
Πληθυσμὸς 168 χιλ. Κυριώτερον
πρὸς ζάχαρις. Ἐμπορίον 36 ἐκατ.
Σιδηρόδρομοι 126 χιλίωμ. Κυριώτε-
ραι πόλεις. Ἀγ. Λιονόσιος (40 χ. κ.)
πρωτεύουσα τῆς νήσου, Ἀγ. Πέτρος.

3) Μαγιόττα καὶ Κομόριοι νῆσοι.

*Εκταίς 1,970 τετρ. χιλ. Πλη-
θυσμὸς 60 χιλ. Κυριώτερον πρὸς
ζάχαρις.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

1) Σοκοτόρα

*Εκταίς 3,579 τετρ. χιλ. Πλη-
θυσμὸς 12 χιλ. Προϊόντα ἄλλα. Ἡ
νῆσος αὕτη κατέχεται ὑπὸ Σουλτάνου
ἀναγνωρίζοντος τὴν προστασίαν τῆς
Ἀγγλίας.

2) Νῆσοι τοῦ Μαυρικίου μετὰ τῶν ἔξαρτημάτων Ροδωγίτζ, Ἰμριαντόν καὶ Σεσιγίλλα

*Εκταίς 2,655 τετρ. χιλίωμ. Πλη-
θυσμὸς 392 χιλ. Πρωτεύουσα ὁ λι-
μὴν Λυδοβίκου. Προϊόν ζάχαρις.
Ἐμπορίον 150 ἐκατομ. Σιδηρόδρο-
μοι 170 χιλίωμ.

3) Ἁγία Ἐλένη

*Εκταίς 123 τετρ. χιλίωμ. Πλη-
θυσμὸς 4 χιλ. Ἐν τῇ νήσῳ τοῦτῃ
ἐξορισθὶ ὁ μέγας Ναπολεὼν τῷ 1815.

4) Ἡ Ἀνάληψις

*Εκταίς 88 τετρ. χιλίωμ. Πληθυ-
σμοὶ 149 κατ.

5) Τριζάν Δά-Κούμχα

*Εκταίς 116 τετρ. χιλίωμ. Πλη-
θυσμοὶ 61 κατ.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

1) Νῆσοι τοῦ κόλπου τῆς Γουϊνέας

Αὗται εἰνε αἱ νῆσοι τοῦ Ἀγ. Θωμᾶ
καὶ τοῦ Πρίγκηπος. *Εκταίς 1,080
τετρ. χιλίωμ. Πληθυσμὸς 21 χιλ.

2) Νῆσοι τοῦ Πρασίνου

ἀκρωτηρίου
*Εκταίς 3,850 τετρ. χιλ. Πλη-
θυσμὸς 111 χιλ. Προϊόντα εἰνος, ζάχ-
χαρις.

3) Μυδέρα

*Εκταίς 815 τετρ. χιλίωμ. Πλη-
θυσμὸς 134 χιλ. Πρωτ. Φουγκιῶδη
Προϊόντα εἰνος, ζάχαρις.

4) Αἱ Ἀζόροι

*Εκταίς 2,400 τετρ. χιλ. Πλη-
θυσμὸς 255 χιλ. Προϊόντα εἰνος.

ΙΣΠΑΝΙΚΑΙ ΝΗΣΟΙ

1) Αἱ Κανάριοι νῆσοι

*Εκταίς 7,300 τετρ. χιλ. Πλη-
θυσμὸς 292 χιλ. Πρωτ. Λὰς Πάλλας,
Προϊόν εἰνος.

2) Νῆσοι τοῦ κόλπου τῆς Γουϊνέας

Φερνάνδο-πό καὶ Ἀνοβίον. *Εκταίς
2,300 τετρ. χιλ. Πληθυσμὸς 30 χιλ.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ἄσκησις 79.—1 Ποία Κράτη βρέγονται ὑπὸ
τῆς Μεσογείου θάλασσης; 2 Ποία εἰνε αἱ κυριώ-
τεροι πόλεις τοῦ Μαρσού; 3 Ποία πόλις ἐπὶ τῆς
παρὰ τῆς τοῦ Μαρσού ἀκροῦ εἰς τοὺς Ἰσπανί-
ους; 4 Εἰς πόλις ἀνέκει ἡ Ἀλγερία; 5 Ποιαν
δημοκρατίαν ἀπετέλει ἄλλοτε; 6 Εἰπὶ τίαν
ἄλλην χώραν παρὰ τὴν Ἀλγερίαν διατελούσαν
ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας; 7 Εἰπὶ τὴν
τοικικὸν νομόν ἐπὶ τῆς Β. Ἀφρικής; 8 Ποία
χώρα ἀποτελοῦνται ἐπὶ τοῦ Κορναβίκου καὶ
Βερβερίκου ὀρεινοῦ; 9 Πότε ἡ Ἀίγυπτος κα-
τεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων; 10 Εἰς τίαν κα-
τοχὴν περιήλθε σήμερον τῆς Αἰγύπτου; 11 Τί
νῆσους περὶ τῶν κατοικῶν τῆς Αἰγύπτου;
12 Εἰς τί διαίρεται; τοπογραφικῶς ἡ Αἴγυπ-
τος; 13 Ποίος εἰνε ὁ μεγαλύτερος λιμὴν
τῆς Αἰγύπτου; 14 Ποία ἡ πρωτεύουσα αὐ-
τῆς; 15 Ποία πόλις ἐβρίσκειται παρὰ τὴν
διώρυγα; 16 Ποία πόλις εἰς τὸ κέντρον τῶν
σιδηρόδρομων τῆς Αἰγύπτου; 17 Εἰπὶ τρεῖς
ὄψεις ἐν τῇ δου. Ἐρμῶν. 18 Ποίας κτήσεις
περιλαμβάνει ἡ Σενεγαρία; 19 Ποία χώρα
συνάπτεται πρὸς Α. μετὰ τῆς Σενεγαρίας;
20 Εἰς τί διαίρεται ἡ Γουϊνέα;

Ἄσκησις 80.—Ποίας κτήσεις περιλαμβάνει
ἡ Β. Γουϊνέα; 2 Ποίον βασιλεῖον κατέλαβεν
ἐσχάτως ἡ Γαλλία; 3 Ποίον εὐρωπαϊκὸν κράτος
κυριαρχεῖ ἐπὶ τοῦ κάτω Νήγρου; 4 Ποίας κτήσεις
περιλαμβάνει ἡ μεσημβρινὴ Γουϊνέα; 5
Ἐπὶ τίον ὄρεθον τὸ βελγικὸν κράτος; 6 Ποίος
ἐμπορικὸς σταθμὸς κατέστυσεν ὁ Γερμανὸς
ἐπὶ τῆς παρὰ τῆς τῶν Ὀυτεντότων; 7 Ποῦ
κεῖται ἡ ἀποικία τῶν Ἀκρωτηρίων; 8 Ποῦ ἄλ-
λος ὀνομάζεται αὕτη; 9 Ποιοί εἰνε οἱ κυριώ-
τεροι ποταμοὶ καὶ τὰ κυριώτερα ὄρη ἐν τῇ ἀ-
ποικίᾳ τῶν Ἀκρωτηρίων; 10 Τί νῆσους περὶ
τοῦ κλάματος τῆς ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου;
11 Ποία χώρα κατέχει πλουσιώτατα μετα-
λλεῖα χρυσοῦ; 12 Ποία χώρα βρέγονται ὑπὸ
τοῦ Ἰνδικοῦ Ὀκεανοῦ; 13 Εἰπὶ τὸ Κράτος
παρὰ τὴν Ἐρθεβαν οἰκούμενον ὑπὸ Χριστι-
ανῶν ὀρθόδοξων. 14 Ποία εἰνε ἡ πρωτεύου-
σα τοῦ Κράτους τούτου; 15 Ποία χώρα ἐκτείνε-
ται πρὸς Ν. τῆς Ἀφρικής;

1 Μαροκινός.—2 Άραβ.—3—4 Καβύλια.—5 Άλγερινός.—6—7 Αιγύπτιος.—8 Άβησσινός.—
9 Τσαράτος.—10 Μαύροι.—11 Κάφρος.—12—13 Μπίτες.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Κλίμα. Αί χώραι, εις ἃς οἱ Εὐρωπαῖοι ὀνειδίζονται νὰ ἐγκαταστήθωσι, εἶνε: 1) αἱ παρὰ τὴν Μεσόγειον (Μαροκόν, Ἀλγερία κ.τ.λ.) κείμεναι ἐπὶ τῆς βορείου εὐκράτου ζώνης. 2) Ἡ χώρα τοῦ ἀκρωτηρίου ἢ καμεινὴ ἐπὶ τῆς νοτίου εὐκράτου ζώνης. 3) τὸ ὁροπέδιον τῆς Ἀθιοπίας, τὸ ὅπεον καίτοι περιλαμβανόμενον εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην ἀποτελεῖ χώραν γεωγραφικῶς ὕψηλν.

Ὁ πλῆθος οἱς τῆς Ἀφρικῆς ὁ πολυγίνεται εἰς 200 ἑκατ. κ. ὧν οἱ πλείστοι κατοικοῦσι τὸ Σουδάν· αἱ λοιπαὶ φυλαί, αἵτινες διανέμονται τῷ Ἀφρικανικῷ ἔδαφος εἶνε, αὐτόχθονες τοῦ Ἀτλαντος Βερβέρου (Καβύλια καὶ Τουλζέρι). Οἱ Κόπται ἀπέρχονται τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, οἱ Ἀθιοπιοὶ, οἱ Ἀραβὲς καταγόμενοι ἐξ Ἀραβίας ἀποκατασταθέντες περὶ τὸν ὄδον αἰῶνα πρὸς Β. τῆς Ἀφρικῆς, ὄντες ἐπίσης πολυάριθμοι ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾷ, οἱ Μαῦροι μίγμα Ἀράβων καὶ Βερβέρων, οἱ ὄτταντότοι κατοικοῦντες τὰ ΝΔ., οἱ Χοθάσιοι καταγωγῆς Μαλακῆς ἐν τῇ Μαδαγασκάρῃ.

Οἱ ἐν Ἀφρικῇ ἐγκαθιδρυθέντες Εὐρωπαῖοι ἢ ἀπόγονοι τούτων εἶνε οἱ Γάλλοι ἐν τῇ Ἀλγερίᾳ, ἐν τῇ Σενεγάλῃ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Ἐνώσεως. Οἱ Ἀγγελοὶ ἐν τῇ Ἀποικίᾳ τῆς Ἀκρωτηρίου. Οἱ Ὀλλανδοὶ ἐν τῇ Τρανσβαλίᾳ καὶ ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τῆς Ὀράγγης καὶ οἱ Πορτογάλοι ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ρουινέας καὶ ἐν τῇ Μεζαμπικῃ.

Γεωγραφικὰ ἔρευνα. Ἡ Ἀφρικὴ ὑρίσασται παντοχόθεν τὴν ἐπίδρασιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις διαρκῶς προχωρεῖ ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς Γαλλίας Βορειοανατολικῶς, ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας πρὸς Νότον, καὶ ἀπὸ τῶν Πορτογάλων, Γερμανῶν καὶ Βέλγων ἀπὸ Β. πρὸς Ν. οἱ δὲ γεωγραφικοὶ ἔρευναι ἐλαττώνουσι ὀλοὺν τὸν ἀριθμὸν τῶν νέως ἀγνώστων χωρῶν.

Ἐπισημότεροι δὲ σύγχρονοι ἱερευνηταὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε οἱ Ἀγγελοὶ Σπέκι καὶ Μπλερ ἱερευνησάντες τὰς μεγάλας λίμνας τοῦ Νείλου—ὁ Λίβερτον ἱερευνησας τὸν Λαμβίζον—ὁ Κάμπερην (τὴν λίμνην Ταγκατάιν) ὁ Ἄσερ κἀντὶς Στάλλου τὸ Κόζου.—Ὁ Ράλλου Λαφόρό τὴν Μαδαγασκάρην καὶ ἄλλοι ἄλλοι.

Προϊόντα. Ἐν τῷ Νότιῳ μεγάλῳ ὁροπέδιῳ εὐρίσκειται ζάχαρῃς· εἰς ἄλλας δὲ πολλὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἰδίως εἰς Ἀλγερίαν εὐρίσκονται σίδηρος καὶ χαλκός, μολύβδος δὲ εἰς τὰς ἀνὰ τὴν Μεσόγειον χώρας. Ἐπίσης ὑπάρχεισι πλούσια ὄρυγμα χρυσοῦ καὶ ἀδάμαντος εἰς τὴν ἀποικίαν τοῦ Α. Ἀκρωτηρίου.

Τὰ σιτηρὰ εὐδοκμοῦσιν εἰς ὅλους τοὺς ἀνὰ τὴν Μεσόγειον τόπους ἐν τοσούτῃ ἀφθονίᾳ ὥστε εἰς τινὰς χώρας ὧν Ἀίγυπτον γίνεται ὅτις τοῦ ἔτους ἡ συγκομιδὴ. Τὰ σιτηρὰ κληρονομεῖται ἐπίσης καὶ ἐν Ἀθιοπίᾳ καὶ ἐν τῇ χώρῃ τοῦ Ἀκρωτηρίου. Ἡ ὄρυχα, ὁ ἀραβόσιτος, ὁ κέγγρος καὶ ἡ τακίκα ἀντικαθιστοῦσι τὸν σίτον ἐν τῇ διατροφήῃ τῶν ἰθαγενῶν τῶν τὰς τροπικὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς οἰκούντων.

Ἡ πορτοκαλεῖα, ἡ ἑλιαια, ἡ συκὴ

καὶ ἡ ζιζυφία ἀφθονοῦσιν ἐπὶ τῆς ἀνὰ τὴν Μεσόγειον παραλίας καὶ ἐν τῇ Ἀθιοπίᾳ· ἡ φελόδους, ἡ θύγγα (εἶδος κυπελλίστου) παρὰ τὴν ὄρειαν τὸν Ἀτλαντος. Ἐν Αἰγύπτῳ ὑπάρχεισι φρένικες πελοσυχοῖς γινώσκται ὑπὸ τὸ ὄνομα φοινῆ πομῆ καὶ φυτὸν ὑδρόθεν καλούμενον ἱπόπ.

Τὸ ἔδατον σχεδὸν τῆς ἑπιφανείας τῆς Ἀλγερίας εἶνε κεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ χάρτου ἄλλα γνωστωτάτου ὡς χρησιμοποιούμενου εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ χάρτου.

Αἱ ὄσεις τῆς Σαχάρας παράγουσι φρονικεβαλάντους.

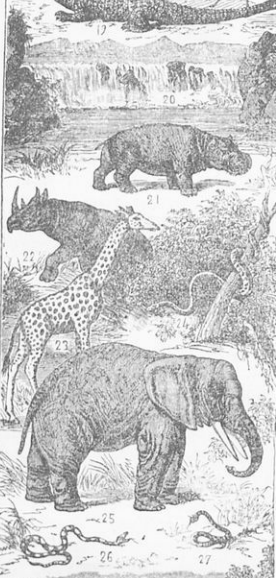
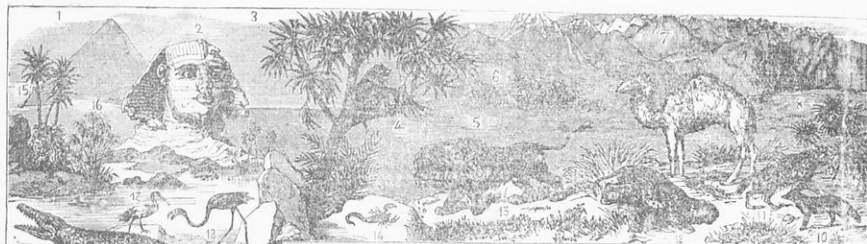
Εἰς δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ Ἀφρικῆν εὐδοκμοῦσι τὸ βοσβίβ τὸ βοτηροδένδρον ὄνομασθῆν οὕτω ἐκ τοῦ χυμοῦ τοῦ, τὸ ἀποκαρποδένδρον, οὗτινος ὁ καρπὸς ἔχει τὴν γεῦσιν τοῦ λεπτοκαρίου, τὸ ἑλαστικὸν κόμμη, τὸ ζαχαροκάδιον, ὁ καρπὸς, τὸ πέπρη, τὸ ἰνδικόν καὶ ὁ πᾶνδατος θάμνος, οὗτινος τὰ φύλλα χρησιμοποιοῦνται εἰς ἐπικαλύμματα ἀποστολῆς καφῆ καὶ ζαχάρους.

Ὁ κοκοροσίτης, ὁ ἐλαυδὸς φοινῆ, ἡ ἀλόη καὶ ὁ εἰθροβος εἶνε κοινὰ εἰς τὴν μεσημέριον Ἀφρικῆν.

Τὰ ἀρχαῖονα καλλιεργεῖται εἰς τὴν χώραν τοῦ Σενεγάλη καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Ρουινέας· ἕα τοῦ ἀμυγδαλοῦ τοῦ φυτοῦ τούτου ἐξάγεται ἔλαιον περιζήτητον εἰς τὸ ἔμπροσθεν.

Ζῶα. Τὰ μᾶλλον ἀξιοσημείωτα ζῶα τῆς ἀφρικανικῆς Ἡπείρου εἶνε.

Ἐν τῇ Β. Ἀφρικῇ ἡ ὄρμας κάμηλος ἀπαραίτητος πρὸς μεταφορὰν

των ἐμπορευμάτων διὰ τῆς ἐρήμου Σαχάρας, ὁ ἵππος, ὁ ὄνος, τὸ πρόβατον, ἡ αἰετὶς, τὰ ἄλλα πείρματα τῶν γαελῶν καὶ ἀντιλοπῶν. Ἄγρια θηρία ἦτοι: ὁ λέων, ὁ πάνθηρ, ἡ θάνα, ἐν ζῶον ἀλητηριώδες ὁ σκορπιός, καὶ ἐν ὑπερμεγέθεις ἐρπετὸν ὁ κροκόδειλος. Πτηνὰ δὲ εἶνε: ὁ Φλαμανδός, μὲ τὸ ἀλευργόν χρώμα του πτελώματος καὶ ἡ ἴρις, τὴν ὅποιαν ἐλάτρευον τὸ πάλαι εἰ Αἰγύπτου.

Εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰσμερίου Ἀφρικῆν ζῶα εἶνε: ὁ ἵπποπόταμος, οὗτινος εἰ ὀδόντες παρέχουσι ὠραίστατον σμιλῶδες ὄστου, ὁ θινόκωρος, οὗτινος ἡ βίς εἶνε ὠπλισμένη διὰ δύο κεράτων, ἡ καμηλοπάρδαλις, ὁ ἐλέφας, μικρότερος τοῦ τῆς Ἀσίας καὶ τὸν ὁ ποῖον δὲν ἠδυνήθησαν μέχρι σήμερον νὰ ἐξημερώσῃσι. Πολλοὶ ψιττακοὶ καὶ ἄλλα εἶδη πτηνῶν ἔχοντα πλούσιον καὶ ὠραῖον πτελώμα, τεράστια εἶδη ἐχθιδῆς κλαν ἐπικινδύνου φεροῦσης ὑπεράνω ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν τῆς μικρῶν ὀξὺ κεράτιον, ὑπερμεγέθεις πίθηκοι εἰὸν ὁ χιμπατζῆς καὶ ὁ γορίλλας,

κατοικοῦντες τὴν Γουινέαν καὶ τὸν Γόβονα ποταμόν.

Ἐν δὲ τῇ μεσημβρινῇ Ἀφρικῇ ἀπαντῶσιν ἐπίσης πλείστα ζῶα ἐκ τῶν τῆς Βορείου καὶ τῆς Μέσης Ἀφρικῆς, ἦτοι ὁ λέων, ὁ ἐλέφας, ἡ θάνα, ἡ καμηλοπάρδαλις κτλ. Πλὴν τούτων ἀπαντῶσιν ἐπίσης ὁ ζέβρος (εἶδος ἵππου), πλείστοι βόες, βούβαλοι, περιεργόν τι ζῶον γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα γρηῶ, τὸ ὅποιον φαίνεται μετέχον τῆς ἀντιλόπης καὶ τοῦ ἵππου· αἱ ἀντιλόπαι, ἡ ἀλικη, ἡ στρονθοκάμηλος, ὁ φακχογῶρος (εἶδος ἀγρίου χαιρῶτος ἔχοντος ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς σαρκία καὶ τοὺς ὀδόντας ἀγκιστρευοῦσι) θαλάσσιον τι μέγα πτηνὸν ἀλάβατρος καλούμενον, γνωστὸν ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς ἀποικίας τοῦ Ἀκρωτηρίου.

Τέλος εἶδος τι μίας ὀνομαζομένης τζέτζε, ἥς τὸ ὀληγηθῆρον θανατώνει καὶ ἦτις εἶνε ἀληθῆς μάλιστα διὰ τῆς ἀνατολικῆς καὶ κεντρικῆς χώρας τῆς Ἀφρικῆς.

1 Πνευμαδὸς Αἰγύπτου.—2 Σφίγξ.—3 Φοινὴ Ντοῦμ.—4 Μαγῶτος ὁ κωνός.—5 Ἐρημος.—6 Ὅσιος.—7 Ὅση Ἀίλατος.—8 Πανδανοειδὴ φνιά.—9 Λορῶς κάμηλος.—10 Θῶς.—11 Ὑαυα.—12 Πάνθηρ.—13 Λέων.—14 Σκορπιός.—15 Φοῖνικας.—16 Πάνθηρ.—17 Ἴρις.—18 Φλαμανδός.—19 Κροκόδειλος.—20 Πῶμα τοῦ Ζαμβέζη.—21 Ἴπποπόταμος.—22 Ρινόκωρος.—23 Καμηλοπάρδαλις.—25 Ἐλέφας.—26 Τριγωνοκέφαλος.—27 Ἐχθιδῆ κροσφορός.—28 Ἀντιλόπη.—29 Γρηῶ.—30 Ζέβρος.—31 Χιμπατζῆς.—32 Γορίλλας.—33 Πελεκάνος.—34 Βαοβάβ.—35 Φακχογῶρος.—36 Στρονθοκάμηλος.—37 Ἀλικη τοῦ Ἀκρωτηρίου.—38 Ἀλάβατρος.—39 Ἀποικίς τῆς πόλεως καὶ τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλιῆς Ἐλλάδος.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΦΥΣΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ

Θέσις *Η Β.* Αμερική κείται μεταξύ της 71^ο και της 80^ο του βόρειου πλάτους συμπεριλαμβανόμενου και του 1^{ου} μέχρι του Παναμά.

Έκτασις 25 εκατομ. τετρ. χιλ.

ΑΚΤΑΙ

Γενική Αποψις. Το σχήμα της Β. Αμερικής είναι λιαν άκανόνιστον ενυψόμενον να παραβληθῆ ἐν τούτοις πρὸς τὸ σχήμα τριγώνου.

Θάλασσαί και κόλποι. Ὀβόρειοι Παγωμένοι Ὑκεανὸς σχηματίζει τὴν Βαρίωνον και τὴν Οὐδασώνιον θάλασσαν.

Ὁ Ἄτλαντικός Ὑκεανὸς τὸν Μεξικανὸν κόλπον και τὴν θάλασσαν τῶν Ἀντιλλῶν, ὁ δὲ Εἰρηνικός ὕκεανὸς τὸν κόλπον τῆς Καλιφρνιας.

Χερσόνησοι. Αἱ κυριώτεραι χερσόνησοι εἰνε: ΒΑ. μὲν ἡ χερσόνησος τῆς Λαβραδορίας ἐν τῷ Καναδῷ. Πρὸς Α. ἡ χερσὸν τῆς Νέας Σκωτίας ἐν τῷ Καναδῷ, τῆς Φλωρίδος ἐν ταῖς Ἠνωμ. Πολιτείαις και ἡ Ὑουκαϊάκη ἐν τῷ Μεξικῷ.

Ἀκρωτήρια. Κυριώτερα ἀκρωτήρια εἰνε: Τὸ Καρόλιον ἀκρωτήριο ἐπὶ τῆς Ἀνατολ. ἄκρας τῆς Λαβραδορίας και ΒΑ. τὸ Βόρειον και τὸ τοῦ Πρίγκηπου τῆς Οὐαλλίας.

Πορθμοί. Ἐπισημότεροι πορθμοὶ εἰνε: ὁ τοῦ Λαβις και ὁ Οὐδασώνιος.

Σημ. Ἐν τῇ ΒΑ. ὁδῷ δι' ἧς γίνεται ἡ διαβάσις ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὑκεανὸν ὑπάρχει σειρά πορθμῶν μεταξύ τῆς Β. Αμερικής και τῶν κυρίως Πολιτικῶν χωρῶν.

Ἰσθμοί. Εἰς, ὁ τοῦ Παναμά συνδέων τὴν Β. μετὰ τὴν Ν. Αμερικής.

Νῆσοι. Αἱ μάλλον ἀξιολογησῆσαι τῆς Β. Αμερικής εἰνε: Ἡ Παγωμένη γῆ ἢ Γροιλανδία, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Δανούς και ἡ Νέα γῆ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους, κείμενα εἰς τὸν Ἀρκτ. Ὑκεανόν.

Αἱ Λοσιάνιοι Νῆσοι (εἰς τοὺς Ἀγγλους) και αἱ Μεγάλαι και Μεκράαι Ἀντίλλαι κείμενα ἄπασαι μεταξύ τοῦ Ἀτλαντικοῦ και τῆς Ἀντιλλικής θαλάσσης. Βαγουβιένη (εἰς τοὺς Ἀγγλους), τὸ Ἀρχιπέλαγος τῆς Βασιλείας Καρόιδας (εἰς τοὺς Ἀγγλους) και αἱ Ἀλεουδιάναι νῆσοι (εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας) κείμενα ἄπασαι εἰς τὸν Εἰρηνικόν Ὑκεανόν.

Φυσικὴ διάπλασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Ὅρη, ὄροπέδια και ἠψαί-στεια. Ἀπασα ἡ Δ. πλευρὰ τῆς Β. Αμερικής διατέμεται ὑπὸ συστηματικῶς ὄρειων, ἄτινα κατ' ἀρχὰς μὲν πρᾶς τὸν ὀρειὸν κύκλον βαίνουσι κατὰ μίαν ὄροστοίχην, εἴτα δὲ χωρίζονται εἰς δύο μακρὰς ἄλλυσις παραλλήλους ὧν ἡ μὲν μία παραπλεύρωσ τῆς Σίερας Νεβάδας και ἐφεξῆς, ἡ δὲ ἕτερα ἐστὶ ἀπώτερον κειμένη καλεῖται Βραχίωδη Ὅρη, ἄτινα πολλοῦ ἐστὶν ἰσοπέδου και πῆχρη θερμοῦ πηγῶν.

Ἡ ὑπὸ τῶν δύο τούτων ἄλλυσεων περιβεβλημένη χώρα σχηματίζει ὄροπέδων ἐνρὸ και ἐκτεταμένον, τὸ ὅστιον πρὸς Β. μὲν καλεῖται ὄροπέδιον τῆς Οὐτάχης πρὸς Ν. δὲ Μεξικανικὸν ὄροπέδιον.

Αἱ δύο παράλληλοι ἄλλυσις συγκλίνουσι ἀκροῦθως εἰς τὴν Μέσην Ἀμερικήν, ταπεινοῦνται κατὰ τὸν Ἰσθμὸν τοῦ Παναμά και εἰσδύουσι εἰς τὴν Ν. Αμερικήν, ἐνθα συνεχίζονται ἀπὸ τὸ ὄνομα Κορδιλλέρας τῶν Ἀνδῶν. Καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰρην. Ὑκεανῶ διαβερχομένη πλευρᾷ τῆς Αμερικής εὑρίσκονται πλείστα ἠψαί-στεια (τὸ Ποσοκατάπετον κλ.).

Αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ τῶν ὄρειων εἰνε: Τὰ Μεξικανικὰ Ἠψαίστια ἄτινα ὑψοῦνται πέραν τῶν 5000 μέτρων, τὸ ὄρος Μπάρων (4876 μ.) και τὸ ὄρος Ἀγ. Πίτας (4568 μ.)

Ἡ Β. Αμερική ἔχει ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω και ἑτέρας δύο ὄρεινάς χώρας ὧν ἡ μὲν μία ἤμιστα γνωστὴ εἰνε ἡ τῆς Γροιλανδίας, κειμένη ΒΑ. αὐτῆς, ἡ δὲ ἕτερα ἡ χώρα τῶν Ἀλλυμένων ὄρειων κειμένη εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τῆς Ἀνατολ. παραλλας τῆς Ἠπείρου.

Μεδιάδες. Ἐν τῇ Β. πλευρᾷ τῆς Β. Αμερικής ὑπάρχει ζώνη ἐκτεταμένη κεκαλυμμένη ὑπὸ παγωμένων ἑλῶν (ἢ Τουνδράσιος ζώνη). Πρὸς Ν. τῆς ζώνης ταύτης εἰνε ἡ χώρα τῶν Λεμυῶνων ἐκτεταμένη πεδῶς διαρρομένη ὑπὸ τοῦ Μισσισιππὶ και τῶν παραποτάμων αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Ἀλλυμένων ὄρειων ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὑκεανῶ ἐκτείνεται ἄλλη τις πεδῶς μακρὰ, ἐν ᾗ ἀνεπτύχθη κατὰ πρῶτον ἡ δύναμις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ποταμοί. Οἱ μεγάλαι ποταμοὶ τῆς Β. Αμερικής εἰνε: Ὁ Ὑδιῶν (μῆκ. 2800 χ.) φέρων τὰ ὑδατὰ του

εἰς τὴν Βερίγγειον θάλασσαν. Ὁ Μακίνης (3,700 χιλ.) ἐκβάλλων εἰς τὸν Β. Παγωμένον Ὑκεανόν. Ὁ Ἄγιος Λαυρότιος (μ. 1140 χιλ.) γινόμενος εἰς τὸν Ἀτλαντικόν Ὑκεανόν. Μισσισιππὶς (6,200 χιλῶμ. μῆκ. και 3,496,000 τετρ. χιλ. ποτ. χωρ.), ὁ παμειστότος οὗτος ποταμὸς λαμβάνων τὸν ὄγκον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Μισσοῦρη και τῶν μικροτέρων παραποτάμων τοῦ Ἀρκιάνου και τοῦ Ὄχιου, ἔχει τὰς ἐκβολὰς του εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον. Ἔτερος οὗχὶ τὸσον ἄξιος λόγῳ εἰνε ὁ Κολοραῖδος χυόμενος εἰς τὸν κόλπον τῆς Καλιφρνιας, ὁ Κολομβίας ἢ Ὁρεγὸν ἐκβάλλων εἰς τὸν Εἰρηνικόν Ὑκεανόν και ἄλλοι τινές.

Λίμνη. Αἱ κυριώτεραι λίμναι εἰνε: Αἱ παρωμένης ἤτοι ἡ Μεγάλη Ἄρκος, ἡ Λίμνη τῶν Ἀσθῶν και ἡ Οὐνιπέγη, ἔπειτα αἱ λίμναι Μείζων και αἱ μικρότεροι τούτων Ἐρὴ και Ὀνιτάριο συγκεινωμένας ἐκ Δ. πρὸς τὰ ὑδατὰ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου.

Μεταῦ τῶν λίμνῶν Ἀρῆς και Ὀνιτάριο σχηματίζεται ὁ περιλάλητος καταρράκτης τῆς Νιαγάρας, ὅστις ῥίπτει τὰ ὑδατὰ αὐτοῦ ἐς ὕψους 47 μέτρων ἡ ποσότης τοῦ ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καταπίπτοντος ὕδατος ὑπολογισθῆ εἰς 100 εκατ. τόνους.

Εἰς τὸ ὄροπέδιον τῆς Οὐτάχης ὑπάρχει λίμνη ἁλμυροῦ ὕδατος καλυμμένη Ἐνάλιος λίμνη.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ

Θέσις. Ἡ Ν. Αμερική κείται μεταξύ τῆς 12^ο Β πλάτους και τῆς 56^ο Ν. πλάτους.

Έκτασις. 18 εκατ. τετρ. χιλῶμ.

ΑΚΤΑΙ

Γενική Αποψις

Ἡ Ν. Αμερική ὡς και ἡ Β. ἔχει σχήμα τριγωνικόν, αἱ δὲ ἀκταὶ αὐτῆς παρουσιάζουσι ὄψιν πολυσηχῆ.

Ἀκρωτήρια. — Πορθμοί Εἰς τὴν Ν. ἄκραν εἰνε τὸ ἀκρωτήριο Χόρον κείμενον ἐπὶ νησοῦρίοντιος, πρὸς Ν. τὸ ἀκρωτήριο τῆς Γῆς τοῦ πυρὸς χωρίζομένης ἀπὸ τῆς Ἠπείρου διὰ τοῦ Μαγελλανίου πορθμοῦ. Πρὸς Δ. εἰνε τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Ἀγ. Ρίβου.

Φυσική Διάπλασις
τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἑδάφους

Ὄρη, ὄροπέδια, ὑψίστοια.

Ἡ κυριώτερη ὄροσειρά τῆς Ν. Ἀμερικῆς, ἥτις εἶνε πρὸς τὰς τῶν Ἀλπειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς καλεῖται *Κοκκὸν δὲ λέγεται* τῶν Ἀνδεῶν εὖσα λίαν μακρὰ. Ἡ ἄλσις αὕτη ἀεικλύει ἐν τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἄσσαν τὴν Δ. πλευρὰν τῆς Ν. Ἀμερικῆς καὶ παρουσιάζει κατὰ μέσον ὄρον ὕψος καταπληκτικόν. Ἀπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ μέχρι περίπου τῆς κορυφῆς Ἰσοχάριου ἀποτελεῖται ἐκ παραλλήλων ὄγκοσειρῶν, αἵτινες ἐνιαχοῦ μὲν σχηματίζουσι ἀξιολόγητα ὄρη ὡς ἐν τῇ Κολομβίᾳ, ἀλλὰ καὶ δὲ σχηματίζουσι λίαν ὑψηλὰ ὄροπέδια ὡς τὸ Ὑψίπεδον τῆς Βελιβίας. Πρὸς Ν. αἱ Ἀνδεῖς, ἔχουσι μόνον μίαν ὄχιν, ἥς τὸ ὕψος ἐλαττοῦται βαθμῶδὸν μέχρι τοῦ Χάρου ἀκρωτηρίου. Ἐπί τῆς ὑπὸ τοῦ Βόρειου Ὠκεανοῦ βρεχθεμένης πλευρᾶς εὐρίσκονται ἀπεφθάρμα κρήνησσεια.

Ἐκ τῶν ὕψιστων κορυφῶν τῶν ὄρων τούτων ἀξιολογώτερον εἶνε ἡ *Σουάτι* (6550 μ.) ἡ *Ακοχάριου* (6830 μ.) καὶ τὸ *Χυβόραζον* (6, 530 μ.).

Πρὸς τὰ ΒΑ. μεταξύ τοῦ Ὁρενόκου καὶ τοῦ Ἀμαζονίου ἐκτείνονται ὄρη δευτερευόντα.

Ἡ κεντρικὴ καὶ ἡ Ἀνατολ. πλευρὰ τῆς Ν. Ἀμερικῆς σχηματίζει ἐπέραν τινὰ ὀρεινὴν ὄραν, τὴν *Βραζιλίαν* ἔνθα ὑπάρχει ὄροπέδιον μέτριον τὸ *Μάτο Γρόσσον* καὶ τινες ὄροστοιχίαι ὀλιγον ὑψηλαί.

Πεδιάδες. Ἡ Νοτ. Ἀμερικὴ ἔχει λίαν ἐκτετασμένας πεδιάδας, ἐπισημωμένην τῶν ὁπίων εἶνε ἡ πρὸς Β. αἱ πεδιάδες τοῦ Ὁρενόκου καλούμεναι *Λιάνος* ἔχρανόμεναι ἐν ὄρη θερούσι καὶ χλωδύουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βροχῶν. Εἰς τὸ κέντρον εἶνε ἡ πεδιάς τοῦ Ἀμαζονίου ἰση σχεδὸν πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς Ἑυρώπης καὶ κεκαλυμμένη ὑπὸ γυαντιλίωδων δασῶν (Σιλβάς), πρὸς Ν. δὲ ἡ πεδιάς τῆς Ἀργεντινῆς δημοκρατίας ἀπέραντος νομῆ καλούμενη *Πόνταξ*.

Ποταμοὶ καὶ λίμναι. Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Ν. Ἀμερικῆς εἶνε: Ὁ Ὁρενόκος ἐν τῇ Βενεζουέλα, ὁ Ἀμαζόνιος (6400 χμ.) εἶνε ὀν συμβάλλουσι διάφοροι ἀξιολόγητοι παραπόταμοι ὡς ὁ *Ριονόρος*, ὁ *Μαδέρα*, ὁ *Τοκαρίτιος* κτλ. Ὁ Ἀρ. Φαγανόκος (ἐν τῇ Βραζιλίᾳ) καὶ ὁ Ρο-

δείαλιάνος (ἐν τῇ Ἀργεντινῇ Δημοκρατίᾳ) ἀποτελούμενοι ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ *Παρανά*, τοῦ *Παραγούα* καὶ τοῦ *Οὐραγουάη*.

Πολιτικὴ ἀποψις τῆς Β. Ἀμερικῆς
Ἡ Β. Ἀμερικὴ περιλαμβάνει τὴν *Γροιλανδίαν* (εἰς τοὺς Δανούς) τὴν *Ἀγγλίαν* Ἀμερικῆν, τὴν *Γουιάνας Πολιτείαν*, τὴν *Χριστιανισμὸν* τῆς Ἀλάσκας (εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας) τὸ *Μεξικὸν* καὶ τὴν δημοκρατίαν τῆς *Κεντρικῆς Ἀμερικῆς* καὶ τὰς νήσους τῶν Ἀντιλλῶν.

ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ

Ἡ Γροιλανδία (Δανικὴ κτῆσις) κατὰ μέγα μέρος κεκαλυμμένη ὑπὸ πάγων ἀποτελεῖ μέρος μεγάλως τινὸς νήσου. Ἐχει ἑκτασίαν 2,170,000 τετρ. χιλ. καὶ 12 χιλ. κατ. αἵτινες εἶνε Ἐσκιμῶι πλὴν 250 Ἑυρωπαίων κατοικοῦντων ἀπάντων εἰς δύο κέντρα τὴν *Τουλμαναυάβην* καὶ τὴν *Χριστιανσαυάβην*.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἐκτασις 8767000 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65119 τ. χ.
Πληθυσμὸς 5083000 καὶ προϋπολογισμὸς 230 ἐκ. Ἑλλάς 2,434 000.
Δημοσίων χρεὸς 1270 ἑκατμρ. Ἑλλάς 830 ἑκατ.

Στρατός. 37 χιλ. Ἑλλάς 20 χιλ.
Ἐπιπέδιον. 1 δισεκατομ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυικόν. 1 ἑκατομ. τόν. Ἑλλάς 360000.

Σιδηρόδρομοι. 25,000 χιλόμε. Ἑλλάς 1000.

Ἡ Ἀγγλικὴ Ἀμερικὴ περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς κτῆσεις. Τὴν Ὀμοσπονδίαν τοῦ Καναδά καὶ τὴν νήσον τῆς Νέας γῆς.

Ἡ Ὀμοσπονδία τοῦ Καναδά εἶνε Ἀγγλικὴ δύναμις σχεδὸν αὐτόνομος ἀποτελούμενη ἐξ ἐπαρχιῶν, ὧν πλείστα (ζῶο καὶ κῆνο Καναδά) ἀνήκον ποτε εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Νέα Γαλλία. Ἡ ἀπέραντος αὕτη χώρα περιλαμβάνει γαίαις κεκαλυμμένην ὑπὸ πάγου καὶ ἀκατοικητοῦ πρὸς Β καὶ εἰς τὸ κέντρον, σημαντικὰς δὲ πόλεις κυρίως εἰς τὴν Ἀν. πλευρὰν (Καναδάς). Διαίρεται δὲ ἡ ἐπικρατεῖται τοῦ Καναδά εἰς 7 πολιτείας, ἐκάστη τῶν ὁπίων ἔχει ἴδιαν βουλήν καὶ 4 ὀνομαζόμενα (περιτρόχια).

Ἐπισημωτέρας πόλεις εἶνε Ἡ *Μοντρεάλ*. (217 χιλ. κατ.) κέντρον ἐμπορίου, ἐν ἣ ἐπικρατεῖ τὸ γαλλικὸν στοιχεῖον. *Κουβερέκ* (63

χιλ. κατ.) ἐπὶ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πόλις κατὰ τὸ ἥμισυ γαλλικῆ.

ΟΤΤΑΒΑ πρωτεύουσα τῆς Ὀμοσπονδίας τοῦ Καναδά. *Τορόντο* (131,200 κατ.) ἐπὶ τῆς Ὀντάριο λίμνης.

Κιργασὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς λίμνης. Ἀγ. Ἰωάννης ἐν Ν. Βρετανσίᾳ καὶ *Χαίλουα* ἐν Ν. Σκωτίᾳ.

Ὁ Καναδὸς τόπος ψυχρὸς ἀλλ' ἰσχυρὸς κίετται πόρους μεγάλους (δάσν, αἰλίαι, μεταλλεῖα). Τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ θαλασσοπλοία κατ' ἐξοχὴν ἐνεργούσασιν ὄραστηρίαις ὡς ἐκ τῆς γεωκεντρικῆς τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν καὶ τῶν μετὰ τῆς Ἀγγλίας σχέσεων. Ἡ εἰς τόνους χωρητικότης τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τὸν ὑπερβαίνει ἐν μέρει τὴν τῆς Γερμανίας.

Κυριώτερα προϊόντα ἐξαγωγῆς εἶνε ζυλεῖα, ζῆα καὶ σιτῆρα.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

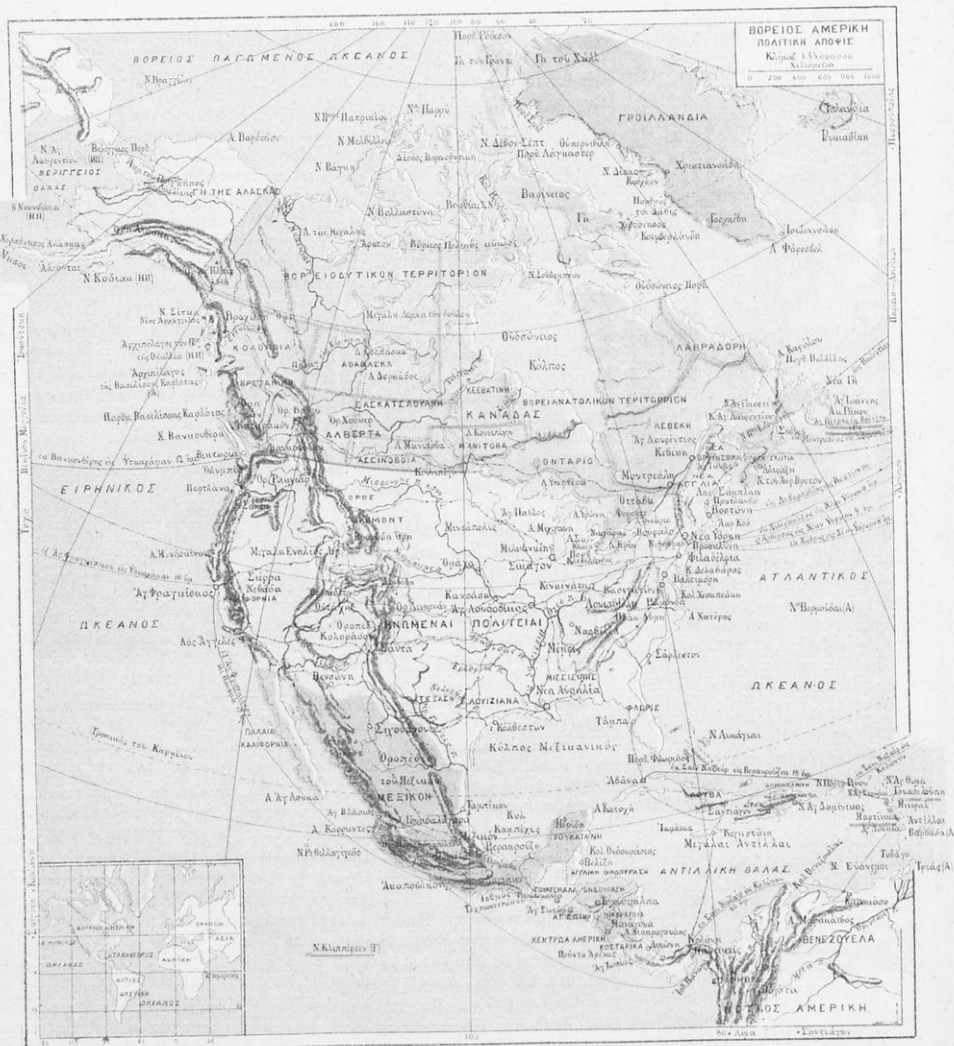
Ἡ *Νέα Γῆ* εἶνε μεγάλη νήσος κειμένη εἰς τὴν ἐσοδὸν τοῦ κόλπου Ἀγ. Λαυρεντίου ἐξαρτομένη κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας, εἶνε σημαντικὴ τῆς διὰ τὴν ἀλιείαν τοῦ ἀντακίου (μουρούνας) ἥτις ἐνεργεῖται ἐπὶ ὄροπέδου ὑποβρυχίου (100 λευγ. μήκους καὶ 60 λευγ. πλάτους) κειμένου Α τῆς νήσου καὶ γρωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Σφόρις τῆς Νέας Γῆς. Ἡ ἑκτασις τῆς Νέας Γῆς εἶνε 110,670 τετρ. χιλ. ὁ πληθυσμὸς τῆς 210 χιλ. κατ. καὶ αἰ σιδηρόδρομοι 600 χιλόμε. περίπου. Πρὸς Ν. τῆς Νέας Γῆς εὐρίσκονται αἱ νήσοις Ἀγ. Πέτρος καὶ *Μικελόν* ἀνήκουσαι εἰς τὴν Γαλλίαν.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

Ἐκτασις 10 ἑκατομρ. τετρ. χιλ. (μετὰ τῆς Ἀλάσκας) Ἑλλάς 65,119
Πληθυσμὸς 74 ἑκατ. κατ. Ἑλλάς 2,434,000 κ.

Ἐπιπέδιον 10ῖσεκ. Ἑλλάς 100ῖεκ.
Ἐμπορικὸν ναυικόν 4,800 000 τόν. Ἑλλάς 360,000 τόν.
Δημητριακὰ 1 δισεκ. καὶ 100 ἑκατομρ.

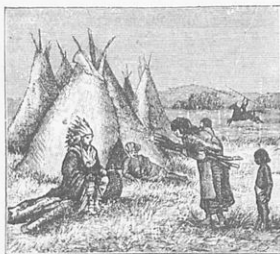

Προϊπολογισμός 1 1/2 δισεκατμ.
 Έλλάς 100 έκτα.
 Αημόσιον χροίος 1/4 δισεκ. Έλλάς 830 έκτα.
 Στρατός τακτικός 120 χιλιάδ. έν καιρω πολέμου 10 έκτατμ. Έλλάς 120.000.
 Στόλος 18 θωρηκτά και 63 διάφορα, Έλλάς 45.
 Σιδηρόδρομοι 292,500 χιλίσμ. Έλλάς 1000 χιλ.

Θηόσκημα έκταρατοῦ. Τό των διαμνηστυρμένω.
Κλίμα ανάλογον πρός τό τη Μεσημβριανή Εὐρώπησ έν Καλιφορνία, ψυχρότατον έν τας ΒΑ. Πολιτείας. Θερμόν επί των όθων του Μεξικανικού κόλπου.
Πολιτική Διαίρεσις
 Αί 'Ηνωμένα Πολιτεία σύγκεινται σήμερον εκ 35 κρατων άποτελούντων όμοσπονδιακήν δημοκρατίαν,

έν μίας έπαρχίαι, έν ή πρωτεύουσα της όμοσπονδίας και εκ 5 τερριτορίων.
 Ένταυθα προσθετέον και την μεγαλόνησον Κούβαν, τό Πορτορικό, την Άιτήν, τας νήσους Φιλιππίνας, όπου μεταξύ των ίθαγενών και των κατακτητών 'Αμερικανών πεισματοδεις και αίματηροί διεξήχθησαν άγώνες.
 Επισμόστροι πόλεις των 'Ηνωμένων Πολιτειών ένε ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ (1,855,000 κατ.) επί νήσου τινός έν

τὸ στόμιον τοῦ Ὀυδώνωος, εἶνε ἡ πρώτη, ἑμπορικὴ πόλις τῆς Ἀμερικῆς· καὶ ὁ τρίτος ἑμπορικὸς λιμὴν τοῦ κόσμου μετὰ τὸ Λονδῖνον καὶ τὴν Λιβερπούλιν. Ἡ πόλις Βροῦάολον (806,000 κατ.) ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον τινὰ τὸ πρῶτον τῆς Νέας Ἰόρκης μετὰ τῆς ἰπείας εἶνε συνδεδεμένη εἰς λαμπρὰς κρημαστῆς γεωφύρας. Ζήροου-Σίν ἐμπορικὴ πόλις (170 χιλ. κατ.) Φιά δίδωται παρὰ τὸν ὄμιον τῆς Δελαγουάρας (1,470,000) μέγας ἑμπορικὸς λιμὴν καὶ ἡ μᾶλλον ἀξιοσημειωτοὺς πόλις τῶν Ἦνομένων Πολιτειῶν μετὰ τὴν Νέαν Ἰόρκην.

ἸΝΔΟΙ ΤῶΝ ΑἸΜΑΝΑΝ (Ἦνομένη Πολιτεία)

Ἐν Φιλαδέλφειᾳ ἐκνήσθη τὸ 1776 ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἦνομένων Πολιτειῶν, αἵτινες πρότερον ἦσαν ἀποικία τῶν Ἀγγλων.

Σιάουον (1,800,000 κατ.) ἐπὶ τῆς λίμνης Μιχίγγάνης λιμὴν μέγιστος ἔχων μέγα ἑμπόριον σιτηρῶν καὶ τεταρχειυμένων χειρῶν κρεάτων.

Βοσῶνη (448 χιλ. κατ.) ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντ. Ὀκεανῶος. Ἀγ. Λουδοβίκος (452 χιλ. κ.) ἐπὶ τοῦ Μισσισιππῆ, πόλις ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν Γάλλων, μέγας ἑμπορικὸς σταθμὸς τοῦ μετὰ τῆς Δύσεως ἑμπορίου.

Βαϊκίμωη (435,000 κ.) λιμὴν σημερινῆς ἔθνης ἡ βιομηχανία τοῦ χαλκοῦ ἀνεργεῖται πολὺ ὀραστῆριως. Κινκωνάτια (300 χ. κ.) ἐπὶ τῆς Ὀχιο, κέντρον βιομηχανικῶν καὶ ἑμπορικῶν, μέγα ἑμπόριον ἐκ τεταρχειυμένων χειρῶν κρεάτων. Ἄγιος Φραγκίσκος (300,000 κ.) μέγας ἑμπορικὸς λιμὴν ἐπὶ τοῦ Πέρινκου Ὀκεανῶος, κέντρον τῶν μεταλλείων τῆς Σιέρρας Νεβιάδας. Νέα Ὁυάδα (242 χ. κ.) ἐπὶ τοῦ Μισσιππῆ παρὰ τὸ στόμιον αὐτοῦ, μέγας λιμὴν καὶ μεγάλη ἀποθήκη τοῦ βιάμβου, σακχάρου καὶ καφέ. Πιτσβούρη (240,000 κ.) ἔθνη ὑπάρχοντα σημαντικὰ γαιωνοκαρκευθῆ.

Κλεβελάνδη λιμὴν ἐπὶ τῆς λίμνης Ἐρρις. Μάλβακία λιμὴν ἐπὶ τῆς λίμνης Μιχίγγάνης. Δετροῦα, Λου-

αβίλλη, Καναὸς Σίν, Μινεάπολις, Ἀγ. Παῦλος, Νεβιάχη καὶ Βοϊνγκτόν, παρὰ τὸν καταρράκτιον τοῦ Νιγάρα (276,000 κ.) Ὀυάσκωον ἐκ τῶ ἀμερικῆς τῆς Κολομβίας ΝΔ. τῆς Βαλτιμόρης καθέδρα τοῦ πρῶτου τοῦ Συμπολιτείας (250 χιλ. κ.) ἔχουσα ἀστεροσκοπεῖον καὶ πανεπιστήμιον. Σαρκάτωον ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικῶος Ὀκεανῶος δινεργεῖται μέγα ἑμπόριον ὀρυζῆς καὶ βιάμβου. Πρὸς Δ. ταύτης κείνται διάφοροι γεωργικὰ πολιτεία ὡς ἡ Γεωργία, ἡ Ἀλλὰμπά, ἡ Ἀρκάνσαι, ἡ Λουϊζιάνη καὶ ἄλλαι.

Οἰκονομικὴ ἀποψις.

Αἱ Ἦνομένη Πολιτεία ἔχουσι γαιωνοκαρκευθῆ ἀπέροτον, ἀνεξαντλήτους πηγὰς πετρελαίου, μεταλλεῖα χρυσοῦ (Καλιφορνία) ἀργύρου (Βραχούαϊ ὄρη) σιδήρου, χαλκοῦ καὶ ἀφθονοῦς ὕδατος ὕδατος.

Ἡ γεωργία τελειοποιεῖται ἐν τῷ χρόνῳ ὄσεν. Τὰ εἰς σιτηρὰ συνιστάμενα προϊόντα τῆς ἀποτελοῦσι κατα μέγα μέρος τὸ ἑμπόριον τῶν Εὐρωπαϊκῶος ἀγορῶν. Τὸ πλείστον μέρος τοῦ βιάμβου, ὅπερ κυκλοφορεῖ εἰς τὸν κόσμον, παρεργεῖται ἐκ τῶν Νετῶν Πολιτειῶν (Λουϊζιάνη, Ἀλαβάμη, Μισσισιππῆ κτλ.) Ἡ κολλιέργεια τοῦ καπνοῦ, τοῦ ζαχαροκαλάμου καὶ ἡ κτη-

ΕΥΡΩΜΕΝΗ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

νοτροφία εἶνε εἰς μέγαν βαθμὴν ἀνεπτυκταὶ κατὰ τὰς Β. Πολιτείας ἔθνη αἱ νομαὶ ἀφρονούσι.

Ἡ Ἀμερικανικὴ βιομηχανία ἔχουσα εἰς τὴν ἰσχύειν τῆς ἐν ἀφρονίᾳ τῶν λαβίνθηκα ἔλαθεν ἐνταυθα ἀνάπτωξιν θαυμασίαν· τὰ δὲ προϊόντα αὐτῆς ἀνταγωνίζονται καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον πρὸς τὰς Ἀγγλίαι, Γαλλίας καὶ Γερμανίας.

Τὸ ἑμπόριον τῶν Ἦνομένων Πολιτειῶν (10 ἀισεκατομ.) εἶνε ἐν τῶν σημαντικωτέρων τοῦ κόσμου, ἔρχεται ἀμείωσις μετὰ τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας.

Αἱ Ἦνομ. Πολιτεία εἰσάγουσι : ἀποικιακὰ (καφῆν, ὄρυζαν, ἀρωματικὰ) ὕδατα καὶ ὄδατα, καὶ ἐξάγουσι εἰς αἰῶς βιάμβου, σίτον, ἄλευρον, ἔτι δὲ καὶ τεταρχειυμένων χειρῶν κρέας, πετρέλαιον, καπνὸν, πολὺ τιμα μεταλλὰ, ὀρυζῆρας, ὄδατα καὶ κτήνη.

Αἱ Ἦνομένη Πολιτεία κατέχουσι τὴν δευτέραν ἐν τῷ κόσμῳ θέαν (μετὰ τὴν Ἀγγλίαν) ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἑμπορικὸν ναυτικόν.

Α Λ Α Σ Κ Α

Τὸ ὑπὸ πάγων κεκαλυμμένον τεταρτόρον τῆς Ἀλάσκας ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς ἀνήκει εἰς τὰς Ἦνομένης Πολιτείας. Ἐν αὐτῇ ἀνεκαλύθησαν κατὰ τὸ 1888 πλούσια χρυσοφυγεῖα.

ΜΕΞΙΚΟΝ

Ἐπίσκις 1987324 τετρ. χιλ. Ἑλλὰς 65,119.

Πληθυσμὸς 12630000 κατ. Ἑλλὰς 2,434,000 κ.

Κλίμα θερμότερον ἐπὶ τῶν ἀκτῶν, εὐκράτον εἰς τὰ μεσώγεια.

Προϊτόλογισμὸς 126 ἑκατομ. Ἑλλὰς 100 ἔλ.

Στρατός 37 χιλ. ἐν καιρῷ εἰρήνης· καὶ 157 χ. ἐν πόλεμῳ Ἑλλὰς 120 χ.

Στόλος. Ὅστος σφαιρικὸν ἐκ 5 μόνων σκαφῶν. Ἑλλὰς 45.

Ἐμπόριον 400 ἑκατομ. Ἑλλὰς 100 ἔλ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 20 χιλ. τόνν. Ἑλλὰς 310,000 τόν.

Σιδηροδρομοὶ 11500 χιλ. κμ. Ἑλλὰς 1000 χιλ.

Τὸ Μεξικὸν κατέχει τὸ πρὸς Ν τῶν Ἦνομ. Πολιτειῶν τριγωνικὸν ὄρεινόν, ὅπερ εἶνε πολλαχθῶ ἡρασιτωιδῶος εἰς τὸ ὄρεινόν τοῦτο προσθετὰ καὶ τὰ ἐξῆς δύο παραρτήματα ΒΑ ἡ χειρονήγος τῆς Παλαιῆς Καλιφορνίας καὶ ΒΑ ἡ χειρονήγος Ἰουκατάν.

Ἐπισημότεραι πόλεις

ΜΕΞΙΚΟΝ (330000 κ.) πρωτεύουσα τῆς δημοκρατίας κείμενον εἰς ὕψος 2000 μέτρων ἐν μέσῳ λιμνῶν καὶ γαιωνοκαπνῶ ἡρασιτωιδῶος.

Γουαδαλαγιά μετὰ πανεπιστημίου. Πονβίλα πόλις ὄχυρά καὶ ἑμπορικὴ. Γουαναχάτο.

Βερακρούξη λιμὴν ἐπὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου.

Ἀγ. Λουδοβίκος Ποτόσης πρὸς Β τοῦ Μεξικοῦ ἔχων μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Οικονομική άποψις

Τὸ Μεξικὸν εἶνε τύπος πλουσιώτατος εἰς ὄρυγμα (ἀργύρου, χρυσοῦ, θείου) καὶ εἰς γεωργικὰ προϊόντα (βανίλλην κακάο, ἀραβόσιτον). Ἡ βοιωμηχανία ἤρριστα ἀκμάζει ἐνταῦθα. Οἱ κάποιαι αὐτοῦ εἶνε Ἰνδιάνοι, κρεολοὶ καὶ μιγάδες ἐμιλοῦντες τὴν Ἰσπανικὴν καὶ ὄντες καθολικοὶ τὸ θρησκειακά.

ΚΕΝΤΡΩΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Κλίμα θερμάτατον.

Ἐκτασίς 750 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119 χιλ.

Πληθυσμὸς 3,170,000. Ἑλλάς 2,434,000.

Προϊοπολογισμὸς 76 ἑκατομ. Ἑλλάς 100 ἐκ.

Στρατὸς 160000. Ἑλλάς 120,000.

Ἐμπορίον 170 ἐκ. Ἑλλάς 100 ἐκ.

Σιδηροδρομοὶ 1050 χιλιομ. Ἑλλάς 1000 χιλ.

Θρησκειακά καθολικόν.

Ἡ Κεντροῦ Ἀμερικὴ σὴν ματιζέοι ορροπεῖο ἀνανοῦσιν ἀνοσχιζόμενοι ὑπὸ ὀρέων ἡρρισιτωῶν καὶ περριανθάνει 5 μικρὰς ἡμοκρατίας ἀνεξαρτήτους τὴν ἡμέτερον αἰτίνας εἶνε:

1ον Γουατεμάλα 125,000 τετρ. χιλ. 1,535,000 κατ.) πρωτ.

Γουατεμάλα (75χιλ.κατ.) συνδεμένη σιδηροδρομικῶς μετὰ τοῦ Ὀκεανοῦ.

2ον Ὀνδούρα (119,829 τετρ.χι. 400 χιλ. κατ.) πρωτ. Τερονκαργάλα (10 χιλ. κατ.)

3ον Σαλβαδόρ (21,070 τετρ.χι. 800 χιλ. κ.) πρωτ. Σίν Σαλβαδόρ 50 χιλ. κατ. μεσόγειος πόλις καταστροφαιῖτα πολλὰκις ὑπὸ σεισμοῦν.

4ον Νικαρόγωνα (123,009 τ. χιλ. 350 χιλ. κατ.) τῆς ὀπίως τὸ ΒΑ. κατέχεται ὑπὸ τῆς ἡμης Νικαράγως πρωτ. Λεόν (34 χιλ. κ.)

5ον Κόστα Ρικα (59,570 τετρ.χι. 310 χιλ. κατ.) πρωτ. Γουα (20 χιλ. κατ.) ἑπίς πόλις Πούινα Ἀρένας ἡμην σημαντικῶς.

Οἱ Ἀγγλοι κατέχουσι ἐπὶ τῆς ἀν. πλευρῆς τῆς Γουατεμάλας τὴν ἀ. περικὴν τῆς Ἀγγλ. Ὀνδούρας μετὰ πρωτ. Βαλβέρ.

Οικονομική άποψις

Ἡ γεωργία, τὸ ἔμποριον, ἡ βοιωμηχανία εἰς τὰ κράτη τῆς Μέσης Ἀμερικῆς ἤρριστα ἀκμάζουσι. Τὰ κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶνε: καφίς, καουτσού, κόμμι Ἰνδιόν, μέταλλα. Ζάχαρις, ζυλιὰ καὶ ὄβερτα.

ΑΝΤΙΛΛΑΙ ἢ ΔΥΤΙΚΑΙ ΙΝΔΙΑΙ¹⁾

Αἱ Ἀντίλλα εἶνε νῆσοι ἡρρισιτωῶνδε ὄντιναι ὡς ἐπὶ τὸ πολλὸ εἰς τὰ ὕψηλά μέρη καὶ νοστροὶ εἰς τὸς παραλίαι αὐτῶν. Τὰ προϊόντα αὐτῶν εἶνε τὰ τῶν τροπικῶν χωρῶν (ζάχαρις, καφίς, καπνὸς, κακάο, καρποὶ, πολλύτιμα ζυλι.)

Αἱ Ἀντίλλα κείνται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὀκεανὸν μετὰ τῆς Βορειῆς καὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ διακροῦνται α) εἰς τὰς Βαχαμάς ἢ Λουκαίας νῆσους, β) εἰς Μεγάλας Ἀντίλλας καὶ γ) εἰς Μικρὰς Ἀντίλλας.

Ἐκτασίς ἐν ὄλω 265,652 τ. χιλ. Πληθυσμὸς ἐν ὄλω 5,579,000

κατ. ὧν οἱ πλείστοι μαυροὶ ἢ κινέζοι ἐργάται.

Πολικὴ κατάσταση. Πλὴν τῆς Αἴτης καὶ τινῶν νησίδων τῆς Βενεζουέλης, ἅπασαι αἱ Ἀντίλλα ἡρρισιτωῖν εἰς Ἑὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἡ δὲ Κούβα καὶ τὸ Πορτο-ΡΙκον αἰτίνας ἀνῆκαν τῆ Ἰσπανίᾳ περριῆλλον μετὰ τὸν Ἰσπανοαμερικανικὸν πόλεμον ὑπὸ τῆν προστασίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσι γενικὸν δικαιοτήν, ὅτερον προϋπολογισμὸν καὶ στρατόν.

1) ΚΟΥΒΑ ΚΑΙ ΠΟΡΤΟ-ΡΙΚΟΝ

Ἐκτασίς 128,000 τετρ.χιλ. Ἑλλάς 65,119.

Πληθυσμὸς 2,430,000 κατ. Ἑλλάς 2,434,000.

Προϊόντα ζάχαρις καὶ καπνός.

Πόλις. Ἐν Κούβα: Ἀβάνα (200 χιλ. κατ.) ἔχουσι μέγαν ἡμην, τὸν τῶρον τὸ Κελόμβου, ὄχυρον φρούριον καὶ πανεπιστήμιον.

Σανταόγο (70 χιλ. κ.) ἐξέχον εὐοδῆστα σάφρα. Μαυίνος (27 χιλ. κ.)

Σιενφουάνγο (27 χιλ. κ.) Πονότο

Προσπίτη (30 χιλ. κ.) Ἐν Πορτω Ρικῶ Πόνρη (42 χιλ. κ.) Ἀρ. Γουόννης

(26 χιλ. κ.) πρωτ. τῆς νῆσου.

Ἐμπορίον. 900 ἑκατομ.

Σιδηροδρομοὶ 1600 χιλ. κ.

2) ΑΓΓΑΙΚΑΙ ΑΝΤΙΛΛΑΙ

Ἡ Ἀγγλῆ κατέχει τὴν Ἰαμάικαν, τὰς Βεχάμας νῆσους καὶ μέγαν ἡρριθρὸν τῶν μικρῶν Ἀντιλλῶν.

Ἐκτασίς ἐν ὄλω 56,000 τετρ.χιλ. Πληθυσμὸς. 1,500,000 κατ.

Ἐμπορίον. 300 ἑκατ.

(1) Δυτικαὶ Ἰνδίαὶ ὀνομάσθησαν ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, διότι θεωροῦσαν αὐτὰς κατὰ πρῶτον ὡς νῆσους τῶν Ἰνδιῶν τῆς Ἀσίας.

Προϊόντα, ζάχαρις, θανόναι, καφίς, σπύγγοι.

Κυριώτεροι πόλις. Κιγγστονῆ (46 χιλ. κ.) πρωτεύουσα τῆς Ἰαμάικας, Νασσό (εἰς τὰς Βεχάμας).

3) ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΑΝΤΙΛΛΑΙ

Αἱ Γαλλικαὶ Ἀντίλλα περιλαμβάνουσι τὴν Γουαδελούπαν μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῆς καὶ τὴν Μαρτινικαν.

1. Γουαδελούπα καὶ ἐξαρτήματα.

Ἐκτασίς. ἐν ὄλω 2,070 τετρ. Πληθυσμὸς. 380 χιλ. κατ.

Ἐμπορίον. 90 ἑκατομ.

Κυριώτεροι πόλις Μπας τέρ (10 χιλ. κ.) πρωτ. τῆς Γουαδελούπας-Πουάντ-α-Πιέρ (17 χιλ. κ.)

Κυριώτερον προῖον. Ζάχαρις.

Ἐμπορίον 35 ἑκατομ. φρ.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

*Ασκ. 81. Δεῖθον ἐν Ν. πρὸς Β. τρεῖς γεροσῆσεις ἐπὶ τῆς Α. πλευρῆς τῆς Β. Ἀμερικῆς. 2 Ὀμόσπον ἀκόπον τινὰ μετὰ τῆς Γουατεμάλας καὶ Φλωρίδος. 3 Πόλις εἶνε ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Β. Ἀμερικῆς; 4 Εἶπὶ τρεῖς εἰς τῶν παραποτάμων αὐτοῦ. 5 Εἶπὶ δύο θαλάσσια συμπλέγματα ὑπὸ τοῦ παρρημοῦ Ὀκεανοῦ. 6 Ὀμόσπον μίαν χερσονῆσον ἐπὶ τῆς Δυτικῆς πλευρῆς. 7 Πόλις καλεῖται ἡ μετὰ τῆς Β. Ἀμερικῆς καὶ τῶν Πολιτικῶν χωρῶν σείρα πορριῶν. 8 Ὀμόσπον τὸν πορριῶν ὄτις κείται μετὰ τῆς Βαρρηνίου θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὀκεανοῦ. 9 Ὀμόσπον ἑτερον μετὰ τῆς Ὀυδονοῦν θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀτλ. Ὀκεανοῦ. 10 Δεῖθον μεγάλην νῆσον πρὸς Α. τῆς Λαβροῦρης. 11 Ὀμόσπον 3 συμπλέγματα νῆσων μετὰ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀτλ. Ὀκεανοῦ. 12 Πόλις γῶραι καὶ πόλις εὐρισκονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλάτους ἐφ' οὗ καὶ αἱ δύο Ἀμερική;

*Ασκ. 82. Εἶπὶ ὀρροσῆσινα τινὰ συνουροῦσαν πρὸς τὴν Δ. πλευρῆν τῆς Β. Ἀμερικῆς. 2 Ὀμόσπον μίαν ὀρροσῆσινα ἀποτότερον τῆς ἑτέρας κείμεν. 3 Τὶ σχηματίζει τὸ μετὰ τῶν δύο ὀρροσῆσινα περιτομῶν διάστημα; 4 Εἶπὶ ἐν ὀρροσῆσινα ὄντιν οὐχὶ μακρὰν τῆς Α. πλευρῆς. 5 Πόλις ὀρροσῆσινα πείθας εὐρισκείται ἐξ ὀρροσῆσινα τῶν συμπλεγμάτων τούτων; 6 Ὀμόσπον τὰς ἡμην εἰς τὴν Α. πλευρῆν. 7 Πρὸς πόλιον μέγαν ποταμὸν συγχινοῦσιν αἱ ἡμην αὐτῆς; 8 Τὶ παραρτηρεῖται μετὰ τῆς ἡμην Ἐρρις καὶ Ὀυάρο;

*Ασκ. 83. Εἶπὶ μίαν νῆσον εἰσῆν νότιον ἄκραν τῆς Ν. Ἀμερικῆς. 2 Εἶπὶ ἐν ἀκροτήτων. 3 Ὀμόσπον μίαν μέγαν ποταμὸν τῆς Ν. Ἀμερικῆς καὶ τρεῖς πόλις ποταμοῦ αὐτοῦ 4 Εἶπὶ τῆσσορας ἄλλους ποταμοῦ τῆς Ν. Ἀμερικῆς. 5 Εἶπὶ τὰς πόλεις τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς. 6 Πόλις εἶνε ἡ μακρὰ ὀρροσῆσινα ἡμην διελούσιν ὀρροσῆσινα τῆς Δ. πλευρῆς τῆς Ν. Ἀμερικῆς; 8 Ὀμόσπον ἐν ἀκροτήτων συμπλέγμα μετὰ τῶν Ὀυδονοῦν καὶ τοῦ Ἀρακτονῶν 9 Δεῖθον ἑτερον ὀρροσῆσινα γῶραι εἰς τὴν Α. πλευρῆν. 10 Πόλις χείρας ὀρροσῆσινα μετὰ τῶν δύο Ἀμερικῶν ὀρροσῆσινα ἀπὸ τῆν φυσικὴν ἀπέλασιν τῶν ἰσθμῶν;

Χαρτογραφία Ἰγνορήθησον ἐπὶ τοῦ μαυροσῆσινα τῶ ὄρη, τὰς περριῆσας τῶν κυριώτερον ποταμῶν καὶ τὰς μεγαιτέρας ἡμην τῆς Β. καὶ τῆς Ν. Ἀμερικῆς.

2. Μαρτινίκα.

"Εκτασις 990 τετρ. χιλμ.
Πληθυσμός 180 χιλ. κατ.
Κυριώτεραι πόλεις. Φόρ-ντέ Φράνς
(15 χιλ. κατ.) πρωτ. τής Μαρτινίκας.
"Αγ. Πέτρος (24 χ. κ.)
"Εμπορίον 55 έκταμ. φρ.
Προϊόντα Ξύχαρξς.

4) ΔΑΝΙΚΑΙ ΑΝΤΙΛΛΑΙ

Αί Δανικάι 'Αντίλλα περιλαμβάνουσι τὰς νήσους "Αγ. Σταυρός, "Αγ. Θωμάς, "Αγ. Ίωάνης.
"Εκτασις ἐν ὅλῳ 358 χ. τετρ. χιλμ.
Πληθυσμός ἐν ὅλῳ 34 χιλ. κατ.
Πρωτεύουσα Καρόλινα, "Αμαλία, μέγας ἐλευθέρος λιμὴν ἐν τῇ νήσῳ τοῦ "Αγ. Θωμά.

5) ΟΛΛΑΝΔΙΚΑΙ ΑΙΟΙΚΙΑΙ ΤΩΝ ΔΥΤΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ

Αί κτήσεις αὐταί, αἵτινες καλοῦνται ὑπὸ τῶν "Ολλανδῶν ἀνοικία τοῦ Κυρασσοῦ περιλαμβάνουσι πολλὰς νήσους τῶν "Αντιλλῶν ὡς τὴν "Οσοϊβάν, Κυρασσοῦ Βοναϊρη, "Αγ. Ελισάβηθ κτλ.
"Εκτασις ἐν ὅλῳ 1430 τετρ. χιλμ.
Πληθυσμός ἐν ὅλῳ 48 χιλ. κατ.
"Εμπορίον 16 έκταμ. φρ.
Πρωτεύουσα Βιλλεμοστάτη ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Κυρασσοῦ ἐνθα κατασκευάζεται ἐκ φλιῶν μανδραρίων τὸ γλυκὺ καὶ εὐώδες ποτὸν κυρασσοῦ.

6) Η ΝΗΣΟΣ ΑΪ ΤΗ

Πρὸς Α. τῆς Κούβας καὶ "Ιαμάικας κεῖται ἡ νήσος "Αἰτή διαφρομένη εἰς δύο δημοκρατίας Μαύρων ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων· τὴν τῆς "Αἰτῆς καὶ τὴν τοῦ "Αγ. Λορέντζου.
"Εκτασις ἐν ὅλῳ 77,254 τετρ. χ.
Πληθυσμός ἐν ὅλῳ 1,377,000 κ. ὧν αἱ πλείους Μαυροὶ καὶ μιγάδες.

α') Η Δημοκρατία τῆς "Αἰτῆς.

Πληθυσμός 960 χιλ. κατ.
Προϋπολογισμός 45 έκτα.
Αημόσιον χρέος 100 έκταμ.
Στηράξις. 7 χιλ. ἀνδρ.
Κυριώτερον προϊόν καφές.
Πρωτ.-Λιμὴν-Πιρίκπος (60 χ. κ.)

"Επικρατοῦσα γλῶσσα ἡ Γαλλικῆ.
"Εμπορίον. 70 έκτα. φρ.
6.) Η Δημοκρατία τοῦ "Αγ.

Δομίγκου.

Πληθυσμός 417 χιλ. κατ.
Προϋπολογισμός 7 έκτα.
Αημόσιον χρέος. 8 έκτα. φρ.
Κυριώτερον προϊόν. καπνός.
Πρωτ. "Αγ. Λορέντζου.
Γλῶσσα ἐπικρατοῦσα ἡ "Ισπανικῆ.
"Εμπορίον καπνός.

7. ΕΥΡΩΠΑΙΚΑΙ ΓΟΥΙΑΝΑΙ

Πρὸς Α. τῆς Βενεζουέλης καὶ πρὸς Β. τῆς Βραζιλίας κεῖται ἡ εὐφρὴς χώρα τῆς Γουιάνης ἣτις ἀνάγεται ὑπὸ τῶν γεωγράφων εἰς τὰς Δυτικὰς "Ινδίας— Ἡ χώρα αὕτη ἢ ἐν μέρει ὀ-

ΟΙΣΤΑΝΛΕΪ

("Ἐξερευνητὴς τοῦ Κόγκου)

ρεινὴ καὶ ἐν μέρει πεδινὴ εἶνε ἡ μόνη ἐκ τῶν τῆς Νοτίου "Αμερικῆς χωρῶν ἣτις κατέχεται ὑπὸ Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. Τὸ κλίμα ἐν αὐτῇ εἶνε νοσηρὸν, ὅθεν ἀναπτύσσεται ὁ θανατηφόρος κίτρινος πυρετός.

Ἡ χώρα τῆς Γουιάνης πολιτικῶν διαίρεται εἰς τὴν "Αγγλικὴν Γουιάνην εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ εἰς τὴν "Ολλανδικήν.

1) "Αγγλικὴ Γουιάνη

"Εκτασις. 229,600 τετρ. χιλ.
Πληθυσμός 285,000 κατ.
Πρωτεύουσα Γεωργιούπολις.
"Εμπορίον. 107 έκτα.
Σιδηρόδρομοι. 34 χιλμ.

2. Γαλλικὴ Γουιάνη

"Εκτασις. 78,900 τετρ. χιλ.
Πληθυσμός. 30 χιλ. κατ.
Ἡς Γουιάνη ἀποστελλοῦσι οἱ Γάλλοι τὸν (ξερῶτος.)
Πρωτ. Καζάνην.
"Εμπορίον. 16 έκτα.

3. "Ολλανδικὴ Γουιάνη

"Εκτασις 92,000 τετρ. χιλ.
Πληθυσμός 117,000
Πρωτ. Παραμαρίθον.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

"Ασκη. 83.—1 Ποῖα εἶνε αἱ κατοικημένοι χῆραι τοῦ Καναδά; 2 Ἐὰ πόσον καιρῶν ἀποτελοῦνται αἱ "Ηνωμέναι Πολιτεῖαι; 3 Ποῖαν θέταν κατεῖχε ἡ Νέα "Ὑρκη ὡς λιμὴν; 4 Τίνας εἶνε οἱ μετὰ τὴν Νέαν "Ὑρκην ἐπίσημοι λιμένες τῶν "Ηνωμ. Πολιτειῶν; 5 Ποῖα εἶνε τὰ δύο ἰσχυρὰ σημεῖα τῶν ηπειρωτικῶν σιδηροδρόμων; 6 Ποῖα εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς ἀρχαίας Δουσιάνης; 7 Εἰπὲ ἄλλας πόλεις τῶν "Ηνωμ. Πολιτειῶν; 8 Ποῖα νῆσοι περιέχον ἰσχυρὰ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν "Ηνωμ. Πολιτειῶν; 9 Διατί αἱ Δυτικαὶ "Ινδίαὶ ὀνομαζέσθαι οὕτως; 10 Ποῖα χώρα κειμένη πρὸς Α. τῆς Βενεζουέλας ἀνάγεται εἰς τὰς Δυτικὰς "Ινδίας καὶ ὑπὸ τίνων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων κατέχεται αὕτη; 11 Ἐκ ποίων δημοκρατιῶν ἀποτελεῖται ἡ Μέση "Αμερική;

"Ασκη. 84.—1 Εἰς ποῖαν χώραν τῆς "Αμερικῆς τὸ κλίμα εἶνε κατεφθηνόν καὶ εἰς ποῖαν εὐκρατον; 2 Εἰς ποῖαν χώραν εἶνε θερμότερον; 3 Ὑπὸ τίνος ὀφείλονται ἀντιπροσωπεύεσθαι ἡ αὐτόφρων φυλὴ τῆς Β. "Αμερικῆς; 4 Ὑπὸ τίνων ἰθὺων ἀποκρίθη πρωτὸν ἡ Μέση "Αμερική καὶ τὸ Μείζιον; 5 Ὑπὸ τίνων ὁ Καναδάς καὶ ἡ κοιλία τοῦ Μισσιππι καὶ ὑπὸ τίνων αἱ "Ηνωμένα Πολιτεῖαι; 6 Ποῖα εἶνε τὰ κυριώτερα γεωγραφικὰ προϊόντα τῆς Δ. χώρας καὶ ποῖα τῆς Ν. χώρας τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν; 7 Τίνα τὰ τῆς Καλιφορνίας; 8 Τίνα τὰ τοῦ Μείζιον καὶ τῆς Μέσης "Αμερικῆς καὶ τίνα τὰ τῶν "Αντιλλῶν;

"Ασκη. 85.—1 Εἰς τί ὀφείλει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἡμερικανικῆς βιομηχανίας; 2 Πρὸς ποῖα εἶδη εὐρωπαϊκῆ ἀναγωγῆς τὰ προϊόντα τῶν "Ηνωμ. Πολιτειῶν; 3 Ποῖα μεταλλικὰ ὀστία ἐξάγονται ἐκ τοῦ Ἰδακῶς τῶν "Ηνωμ. Πολιτειῶν; 4 Ποῖον ὄρυκτον ἰσχυρῶν; 5 Τίνα ἴθνη κατέχουσιν αἱ "Ηνωμένα Πολιτεῖαι ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔμπορικόν ναυτικόν; 6 Τίνα εἶνε τὰ κυριώτερα ἴθνη αὐτῆς;

"Ασκη. 86.—1 Εἰς ποῖον κράτος ἀνήκουσι αἱ Χερσονήσοι τῆς παλαιῆς Καλλιφορνίας καὶ τῆς "Γουαμάνης; 2 Τίνας αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ Μείζιον; 3 Τίνας αἱ ἀνεξαρτήτους δημοκρατίας τῆς Μέσης "Αμερικῆς; 4 Εἰπὲ τὰς νήσους τῶν Μεγάλων "Αντιλλῶν, αἵτινες σημεῖον ἀνήκουσι εἰς τὸς "Αμερικανούς; 5 Εἰπὲ δύο νήσους τῶν Μικρῶν "Αντιλλῶν, αἵτινες ἀνήκουσι εἰς τὴν Γαλλίαν; 6 Εἰς τίνας ἀνήκουσι αἱ λοιπαὶ Μικραὶ "Αντίλλα;

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Κλίμα. Το κλίμα τῆς Β. Ἀμερικῆς εἶνε ἥττον θερμὸν συγκρινόμενον πρὸς κλίματα τοῦ Παλαιοῦ κόσμου ἀνήκοντα εἰς τὰ αὐτὰ πλάτη. Τούτω δὲ συμβαίνει τῷ ὄντι διότι οὐδεμία ὄροσειρὰ προφυλάττει τὴν Ἠπειρὸν ταύτην ἐκ τῶν ψυχρῶν ἀνέμων τῶν Πόλων καὶ διότι τὸ θερμὸν ἐγκόλπιον ῥεύμα (σελ. 12 § 80) ρεύγει μακρὰν τῶν ἁψῶν.

Εἰς τὰ Β. τῆς Καναδαίας ἡμισπονοδίας τὸ κλίμα εἶνε κατεψυγμένον, εἶνε δὲ εὐκρατεν εἰς τὰ Ν. αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλείστον μέρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ εἰς τὴν Μείσην Ἀμερικὴν εἶνε θερμότερον καὶ νοσηρὸν ἐξαιρουμένων τῶν ὄρειων θέσεων αὐτῶν.

Πληθυσμός. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Β. Ἀμερικῆς ἀνέρχεται εἰς 90 ἑκατ. ἐξ ὧν τὰ 63 κατοικοῦσι τὰς Ἠνωμένους Πολιτείας.

Φυλάξαι. Ἡ θηγενὴς Ἀμερικανικὴ φυλὴ ἀποτελεῖται ὑπὸ τῆς εὐσθητου ἡμοειθείας τῶν ἐρυθροδέριμων εἰταίης ἔχουσι πλατεῖαν τὴν ἴννα, ὄρεται τὴν κεφαλὴν καὶ χρομα χαλκοῦν καὶ ἐρυθροκόκκον, ζῶσι δὲ ἐκ τῆς ἀλιείας καὶ τῆς θήρας.

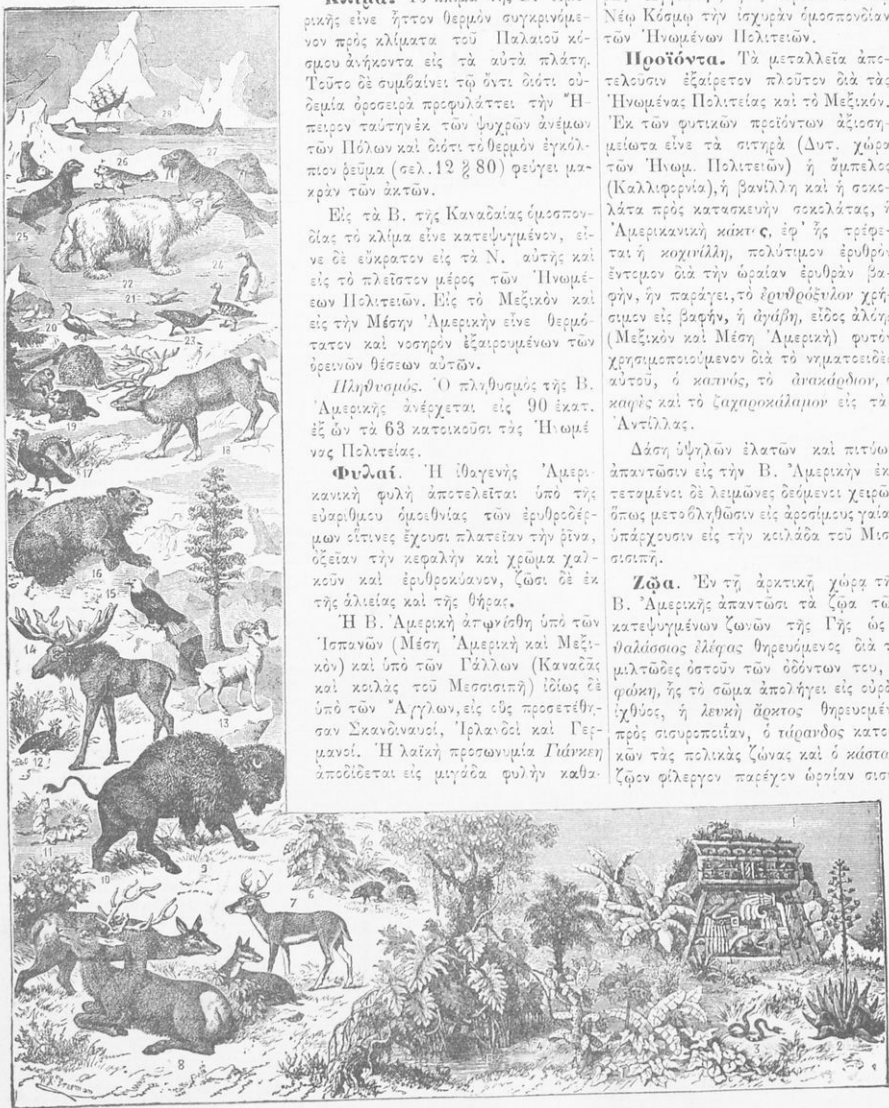
Ἡ Β. Ἀμερικὴ ἀφανίσθη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν (Μείση Ἀμερικὴ καὶ Μεξικόν) καὶ ὑπὸ τῶν Γάλλων (Καναδάς καὶ κοιλὰς τοῦ Μεσσισιπῆ) ἰδίως δὲ ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν, εἰς εὖς προσετέθησαν Σκανδιναυί, Ἰρλανδοὶ καὶ Γερμανοί. Ἡ λαϊκὴ προσωπιμία Γίνκη ἀποδίδεται εἰς μιγάδα φυλὴν καθα-

ρῶς Ἀγγλικήν, ἥτις ἴδρυσεν ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ τὴν ἰσχυρὰν ἡμισπονοδία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ἠνωμένα. Τὰ μεταλλεῖα ἀποτελοῦσιν ἐξαιρετεν πλούτεν διὰ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὸ Μεξικόν. Ἐκ τῶν φυτικῶν προϊόντων ἀξιοσημειώτα εἶνε τὰ σιτηρὰ (Αὐτ. χώρα τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν) ἡ ἄμπελος (Καλιφορνία), ἡ βασιλῆ καὶ ἡ σοκολάτα πρὸς κατασκευὴν σοκολάτας, ἡ Ἀμερικανικὴ κόκκις, ἐφ' ἧς τρίφεται ἡ κορνιλλή, πολύτιμον ἐρυθρὸν ἔντερον διὰ τὴν ὄρειαν ἐρυθρὰν βαφὴν, ἢν παράγει, τὸ ἐρυθροκόκκον χεῖρισεν εἰς βαφὴν, ἡ ἀγάθη, εἶδος ἀλγῆς (Μεξικόν καὶ Μείση Ἀμερικὴ) φυτὸν χρησιμοποιοῦμενον διὰ τὸ νηματοειδὲς αὐτοῦ, ὁ κανὸς, τὸ ἀνικάρδιον, ὁ καρπὸς καὶ τὸ σαζαροκάλλιον εἰς τὰς Ἀντίλλας.

Δάση ὑψηλῶν ἐλατῶν καὶ πιτύων ἀπαντῶσιν εἰς τὴν Β. Ἀμερικὴν ἐκτεταμέναι δὲ λειμώνες δέονται χειρῶν ὄπως μεταβληθῶσιν εἰς ἀρόσιμους γαίαις ὑπάρχουσι εἰς τὴν κοιλιάδα τοῦ Μεσσισιπῆ.

Ζῷα. Ἐν τῇ ἀρκτικῇ χώρῃ τῆς Β. Ἀμερικῆς ἀπαντῶσι τὰ ζῷα τῶν κατεψυγμένων ζῶων τῆς Γῆς ὡς ὁ θαλάσσιος ἔλεφας θηρευόμενος διὰ τὸ μιλτωδες ὄστεον τῶν ὀδόντων του, ἡ φώκη, ἥς τὸ σῶμα ἀπολήγει εἰς εὐρὰν ἰχθύος, ἡ λεικὴ ἄρκτος θηρευομένη πρὸς σισυροποιεῖν, ὁ τάρανδος κατοικῶν τὰς πολτικὰς ζῶνας καὶ ὁ κάστωρ ζῶον φλεγγρον παρῆχον ὄρειαν σισυ-

1 Μεξικανικὸν Ἐρετίον. — 2 Ἀγάθη. — 3 Κροταίαις. — 4 Ἰνδοσικὴ φέρονσα κορνιλλήν. — 5 Πικροί. — 6 Καπνός. — 7 Ἐλεφὸς τῆς Βαργίας. — 8 Ἐλεφὸς Βασιλί. — 9 Βόνασος. — 10 Βαμφαξία. — 11 Κύνες τῶν Λειμώνων. — 12 Κολλίτιον. — 13 Μοσφίλων (ἄρκτος κρός). — 14 Ἀρκη. — 15 Λευκοκόκκιος αἰετός. — 16 Ἀρκτος ἡ φαύδρος. — 17 Ἀρκταί Ἰνδικαὶ ὄρνιθες. — 18 Τάρανδος. — 19 Κάστωρ. — 20 Ἐίδωρ. — 21 Ἀρκταί νῆσοι. — 22 Πολικὴ ἄρκτος. — 23 Ἀρκταί χήνες. — 24 Ἀπτηροδότης. — 25 Ὀταρία ἡ μέλαινα φώκη. — 26 Φύκιον. — 27 Θαλάσσιος ἔλεφας. — 28 Φάλινα.

1—2 Γουαράνο (έπι τοῦ Ὀρενόκου, Βραζιλία).—3 Βραζιλιάνος.—4 Μαύροι.—5 Περονβιανός.—6 Περονβιανός.—7—8 Ἄγριοι τῆς Περονβίας.—9 Κάτοικοι τῆς Αστιάδας.—10 Κάτοικοι τῆς Παναγονίας.

ραν, ἡ εἰδικὴ εἶδος νήσους τῆς ὁπίας τὸ πῆλιν χειρμενεῖ εἰς κατασκευὴν χειμερινῶν ποδικαλυπτῶν, ἡ ἱστορία ἢ μύθου φύσης καὶ ὁ ἀπειροδότης Η Β. Ἀμερικὴ ἔχει εἶδη ζώων ἀνάλογα πρὸς τὰ τοῦ Παλαιοῦ κόσμου. ἅτινα εἶνε ὁ λευκοκόταλος ἀετός, ὁ βόσασσος εἶδος ἀγρίου βοῦς μὲ χαίτην καὶ κύρωμα ἐπὶ τῆς ῥάχως, τὸ κολλίνον (εἶδος πέρδικας), αἰέλουφοι βασιαὶ οἱ μὲρσαι τῶν ἐλάφων, αἱ ἐλαφοὶ τῆς Βιργινίας, παρμεριεὶς πρὸς δοράκαλα, τὰ πεκαρι ἐμελάζοντα πρὸς μικροὺς ἀγριογίρου, οἱ κροστιάδι τῶν ὀπίστων τὸ ἄγμα εἶνε λίαν ἐπιβόητον.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΦΙΣ ΤΗΣ Ν. ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Πλήν τῶν Γουαϊανῶν καὶ τῆς Βραζιλίας ὅλαι αἱ ἄλλαι χώραι τῆς Ν. Ἀμερικῆς εἶνε ἑξαίρη Ἰσπανικαὶ ἀποικίαι, ὅστινες σήμερον ἀπέτελεσαν ἀνεξάρτητους ἑθνοκρατίους.

Γουιάνα. Ὑπέροχον τρεῖς Γουιάνα: ἡ Ἀγγλική, Γουιάνη πρωτ. Γεωργιοπούλις, ἡ Ὀλλανδικὴ Γουιάνη πρωτ. Παραμαρίβον καὶ ἡ Γαλλικὴ Γουιάνη πρωτ. Κανέην. Αἱ Γουιάνα ἔχουσιν κλίμα θερμὸν καὶ ὑγρὸν. Τὰ εὐρωπαϊκὰ ἰδρύματα εὐρίσκονται ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ἐπὶ τῶν παραλίων. Αἱ Γουιάνα ἀφενεοῦσιν εἰς διάφορα περὶ τὸν Καίχαρι, βόμβαξ, πολυτίμημα ἔλαια.

Λετομερεῖαι βλεπεῖ ἐν τῷ τίτλῳ τῆς Β. Ἀμερικῆς.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ

Κλίμα. Θερμότερον καὶ νεσώδες. Ἐκτασίς 1,044,000 τετρ. χιλ. Ἑλλ. ἄς 65,119 τετρ. χιλόμετ.

Πληθυσμὸς 2,500,000 Ἑλλ. ἄς 2,434,000.

Προϊοτολισμὸς 40 ἑκατ. Ἑλλ. ἄς 100 ἑκατ.

Ἀγροτικὸν χρεῖος 140 ἑκ. Ἑλλ. ἄς 830. Στρατός 4 χιλ. ἄνδρ. Ἑλλ. ἄς 20 χ.

Ἐμπορικὸν 185 ἑκατ. φρ. Ἑλλ. ἄς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 3,500 τόν. Ἑλλ. ἄς 360,000 τόν.

Σιδηρ. 650 χιλόμετ. Ἑλλ. ἄς 1000.

Πολιτικὴ κατάσταση

Ἡ Βενεζουέλα εἶνε ἑθνοπολιτὴ ἀποτελεσματικὸν ἐξ 9 κρατῶν καὶ τεσσάρων περιφερῶν καὶ διαρρέεται ὑπὸ τοῦ Ὀρενόκου ποταμοῦ, εὐθὺς τὸ Δεῖλτα εἶνε εὐφρατέστατον.

Κυριώτεροι πόλεις. ΚΑΡΑΚΑΣ (72 χιλ. κατ.) πρωτ. ἔχουσα ὡς ἐπίπετον τὴν Γουαϊαν. Βολενκία, Μαρακάϊβον, Πόρτο Καβέλλο, λιμὴν ἐμπορικῶν. Κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶνε ὁ καφῆς καὶ τὸ κακάο. Ἡ βιμεχανία εὐθὺς ὁλοῦς ἀκμάζει.

ΗΝΩΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ

Ἡ Δημοκρατία τῆς Κολομβίας διεκλίνεται παραλλήλως πρὸς τὴν παραλίαν ὑπὸ τριῶν διακλαδῶσεων τῶν Κεβιλλέριων τῶν Ἄνδεων καὶ διαρρέεται πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ εἰς τὸ Καραϊβεῖον πέλαγος ἐκβάλλοντος ποταμοῦ Μαχ-δαλίην.

Κλίμα θερμὸν καὶ συγκεκρισεμένον ἐπὶ τῶν ὀρέων.

Ἐκτασίς 1,330,875 τετρ. χιλόμετ. Ἑλλ. ἄς 65,119.

Πληθυσμὸς 3,800,000 κατ. Ἑλλ. ἄς 2,434,000.

Προϊοτολισμὸς 70 ἑκατμ. φρ. Ἑλλ. ἄς 100.

Ἀγροτικὸν χρεῖος 130 ἑκατμ. Ἑλλ. ἄς 830.

Στρατός 5,500 ἄνδρ. Ἑλλ. ἄς 20 χ. Ἐμπορικὸν 120 ἑκατμ. Ἑλλ. ἄς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 1100 τόν. Ἑλλ. ἄς 360,000.

Σιδηροδρομὸς 560 χιλόμετ. Ἑλλ. ἄς 1000 χιλόμετ.

Διοικητικὴ διαίρεσις

Ἡ Κολομβία περιλαμβάνει 9 νομούς, ὧν ὁ εἰς ἀνατίθεται ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ.

Κυριώτεροι πόλεις. ΒΟΓΟΤΑ (96 χ.) πρωτεύουσα, ἔχουσα πανεπιστήμιον. Βαρονγκουίλα κυριώτερος λιμὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῶν Ἀντιλλῶν.

Παναμάς ἐπὶ τοῦ Εἰρηκικοῦ. Κολομβία ἢ Ἀσπινάλλη ἐπὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης.

Τὰ κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶνε: ὁ καφῆς, ὁ κίβρος, ἡ κίνα, ὁ καννός καὶ ὁ κούφι. Ἡ βιμεχανία εἶνε ἀσπρηνκτος.

Ἡ Κολομβία εἶνε ἑθνοπολιτὴ ἀποτελεσματικὸν ἐξ 9 κρατῶν καὶ τεσσάρων περιφερῶν καὶ διαρρέεται ὑπὸ τοῦ Ὀρενόκου ποταμοῦ, εὐθὺς τὸ Δεῖλτα εἶνε εὐφρατέστατον.

Κυριώτεροι πόλεις. ΚΑΡΑΚΑΣ (72 χιλ. κατ.) πρωτ. ἔχουσα ὡς ἐπίπετον τὴν Γουαϊαν. Βολενκία, Μαρακάϊβον, Πόρτο Καβέλλο, λιμὴν ἐμπορικῶν. Κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶνε ὁ καφῆς καὶ τὸ κακάο. Ἡ βιμεχανία εὐθὺς ὁλοῦς ἀκμάζει.

Κλίμα θερμὸν καὶ συγκεκρισεμένον ἐπὶ τῶν ὀρέων.

Ἐκτασίς 1,330,875 τετρ. χιλόμετ. Ἑλλ. ἄς 65,119.

Πληθυσμὸς 3,800,000 κατ. Ἑλλ. ἄς 2,434,000.

Προϊοτολισμὸς 70 ἑκατμ. φρ. Ἑλλ. ἄς 100.

Ἀγροτικὸν χρεῖος 130 ἑκατμ. Ἑλλ. ἄς 830.

Στρατός 5,500 ἄνδρ. Ἑλλ. ἄς 20 χ. Ἐμπορικὸν 120 ἑκατμ. Ἑλλ. ἄς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 1100 τόν. Ἑλλ. ἄς 360,000.

Σιδηροδρομὸς 560 χιλόμετ. Ἑλλ. ἄς 1000 χιλόμετ.

Διοικητικὴ διαίρεσις

Ἡ Κολομβία περιλαμβάνει 9 νομούς, ὧν ὁ εἰς ἀνατίθεται ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ.

Κυριώτεροι πόλεις. ΒΟΓΟΤΑ (96 χ.) πρωτεύουσα, ἔχουσα πανεπιστήμιον. Βαρονγκουίλα κυριώτερος λιμὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῶν Ἀντιλλῶν.

Παναμάς ἐπὶ τοῦ Εἰρηκικοῦ. Κολομβία ἢ Ἀσπινάλλη ἐπὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης.

πανών και προς άπεργυγή των δύο μεταφορτώσεων.

ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ Η ΕΚΒΑΤΟΡΙΟΝ

Η Δημοκρατία του Ίσημερινού άνωρίσθη όσα ώς έκ της επί του Ίσημερινού θέσεως της.

Κλίμα θερμότατον.

Έκτασις 307,245 τετρ. χιλ.

Έλλάς 65,119 τετρ. χιλμ.

Πληθυσμός 1,400,000 κατ. Έλλάς 2,434,000 κατ.

Προϊπολογισμός 22 έκτα. φρ. Έλλάς 100 έκτα.

Αμύσιον χρόσις 90 έκτατος. φρ. Έλλάς 830 έκτα.

Στρατός 3 1/2 χιλ άνδρ. Έλλάς 120 χιλ.

Έπιπόριον 100 έκτα. φρ. Έλλάς 100 έκτα.

Σιδηόδρομοι 96 χιλμ. Έλλάς 1000 χιλμ.

Διοικητική διαίρεσις. 17 έπαρχίαι.

Κυριόταται πόλεις. ΚΟΥΥΤΟΝ (80 χ. κ.), πρωτ. έκτισμένη 3000 μ. όπερ την έπιρράειαν της θαλάσσης.

Γουαγακίλη έπίκεινται του Κουΐτου και είς έκ των σημαντικώτερων λιμένων του Είρηνηκού.

Εΐδη εξαγωγής είναι τὸ κακάο, τὸ κόμμι καὶ ὁ καφέ. Ἡ βιομηχανία ένταυθα είναι άσημαντος.

Είς τήν Δημοκρατίαν του Ίσημερινού ύπάγονται αί παρακείμεναι νησιδες *Γαλαπάγοσις* ἢ τῶν *Χελονῶν*, αἱ τινες είναι ἱερουσιτεγενεΐς έχουσαι πληθύν έθιβεσμένων κρατήρων. Επί τῶν νήσων τούτων ύπάρχεισι περιεργότατα ζῆα καὶ φυτὰ καὶ πολλὰ θηλάσσιαι χελώναι.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Αυτή είναι άρχαία Πορτογαλική άποικία κατέχουσα τὸ ἤμισυ της Νοτ. Αμερικής. Ἡ χώρα έκτείνεται είς δύο μεγάλας ζώνας: τήν ζώνην τῶν *Σέλβας* ἢ *Λασών* ΒΔ. καὶ τήν όρεινήν ζώνην ΝΑ. Αί *Σέλβαι* έκτείνονται είς τήν άγανήν πεδιάδα του λεκανοπέδιου του Ἀμαζονείου. Ένταυθα φυτὰ καὶ δένδρα ποικιλιώτατων μορφῶν παρυσιάζουσι σπάνιον φαινόμενον βλαστήσεως καὶ καλλονής: μεγάλα δὲ πλεία διερχόμενα τόν Ἀμαζόνειον, τόν Παρανά καὶ τοὺς μεγάλους παραποτάμους αὐτῶν δύνανται νά πλεύσωσι μέχρι τῶν ένδοσάτων τοῦ τύπου τούτου.

Κλίμα θερμόν συγκεκριασμένον μόνον είς τὰ ύψηλά μέρη.

Έκτασις 8,337,200 τετρ. χιλμ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 16 έκτα. κατ. Έλλάς 2,434,000

Προϊπολογισμός 500 έκ. Έλλάς 100 έκτα.

Αμύσιον χρόσις 3 όσεκ. Έλλάς 830 έκτα.

Στρατός 35 χιλ. Έλλάς 120 χιλ.

Στόλος 10 θωρηκτά, Έλλάς 5 θωρηκτά.

Έπιπόριον 1 όσεκ. 650 έκ. Έλλάς 100 έκτα.

Έπιποριόν ναυτικόν 140 χ. τόν. Έλλάς 360,000 τόν.

Σιδηόδρομοι 19,000 χιλμ. Έλλάς 1000 χιλ.

Θρησκείμα καθολικόν.

Πολίτευμα Όμοσπονδία άποτελου μένη εξ 20 κρατῶν.

Κυριόταται πόλεις. ΡΙΟΝ ΙΑΝΕΙΡΟΝ (560 χ. κ.) πρωτεύουσα καὶ έπίσημος λιμήν επί του Ἀτλαντικού διεσχόρουσα μέγα έμπορίον καφέ καὶ άδωμάτων. Βαζία μετά τὸ Ρίον Ἰανείρον ὁ σπουδαιότερος λιμήν της Βραζιλίας. Πανεμποριόν παραθαλάσσιος πόλις επί του Ἀτλαντικού. Μάνσας επί της συμβολῆς του Ρίου Νέγρο καὶ του Ἀμαζονείου. Κοιάρια επί τινος διακλάσεως του άνω Παραγουάη.

Ἡ Βραζιλία εξάγει ζάχαριν καὶ καί βόμβακα, ίδίως δὲ μεγάλας ποσότητας καφέ. Είς τήν Βραζιλίαν ύπάρχεισι πλουσιώτατα όρυχεία άδωμάτων ίδίως καὶ άλλων πολυτίμων λίθων, πλὴν τούτων έχει καὶ πολλὰ χρυσαρυχεία.

ΠΕΡΟΥΒΙΑ

Ἡ χώρα της Δημοκρατίας της Περούβιας καλύπτεται έν μέρει υπό των Κορδιλλιέρων των Ἀνδεών.

Κλίμα θερμότατον.

Έκτασις 1,137,000 τετρ. χιλμ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 3 έκτα. κατ. Έλλάς 2,434,000.

Προϊπολογισμός 26 έκτα. Έλλάς 100 έκτα.

Αμύσιον χρόσις 800 έκτα. Έλλάς 830 έκτα.

Στρατός 6 χιλ. Έλλάς 20 χιλ.

Στόλος 1 θωρηκτόν, Έλλάς 5.

Διοικητική Διαίρεσις

19 Νομοί.

Κυριόταται πόλεις. ΛΙΜΑ (102 χ. κ.) πρωτεύουσα. Κοδόκον άρχαία πρωτ. του βασιλείου των Ι-

θγωνών ἱγμόνων Ἰνκας καλούμενων. Κάλσιν έπίκεινται της Λίμας επί του Είρηνηκού.

Ἡ Περούβια έχει: όρυχεία άργύρου χαλκού καὶ χρυσοῦ, μεγάλας δὲ αποθήκας γουανιάς (λιπασματικῆς κόπρου πτηνῶν) είς διάφορα μέρη της παραλίας. Εΐδη κυριότατα της εξαγωγής: είναι ἡ κόπρος γουανιά, μεταλλοκα καὶ τὸ έριον της λίμας (προβατοκαμήλιον).

ΒΟΛΙΒΙΑ

Κλίμα θερμότατον επί των άνωτ. αλιτύων των Ἀνδεών συγκεκριασμένον επί του όρειπέδιου.

Έκτασις 1,334,000 τετρ. χιλμ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 2,270,000 κατ. Έλλάς 2,434,000.

Προϊπολογισμός 21 έκ. Έλλάς 100 έκτατος.

Αμύσιον χρόσις 30 έκτα. Έλλάς 830,000.

Στρατός 3,000 άνδ. Έλλάς 20 χ.

Έπιπόριον 130 έκτα. Έλλάς 100

Σιδηόδρομοι 800 χιλμ. Έλλάς 1000 χιλ.

Θρησκείμα καθολικόν.

Διοικητική διαίρεσις

8 Νομοί.

Κυριόταται πόλεις. Σούκρη (25 χιλ. κατ.) Λιαπάη, Κοζάμβη έπίσπουσας ώς γεωργικόν κέντρον. Ποπόνη κερμαίν επί ύψους πλείον των 4 χιλμ. εν τῷ όρειπέδι της Βολιβίας.

Εΐδη εξαγωγής. Τα κυριότατα είναι ὁ άργυρος, ὁ χαλκός καὶ ἡ κίνα.

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ

Ἡ Δημοκρατία της Παραγουάη έκτείνεται μεταξύ των δύο ποταμῶν του Παραγουάη καὶ του Παρανά.

Κλίμα βροχερόν καὶ θερμόν.

Έκτασις 253,100 τετρ. χιλμ. Έλλάς 65,119.

Πληθυσμός 430,000 χιλμ. Έλλάς 2,434,000.

Προϊπολογισμός 4 έκτα. Έλλάς 100 έκτα.

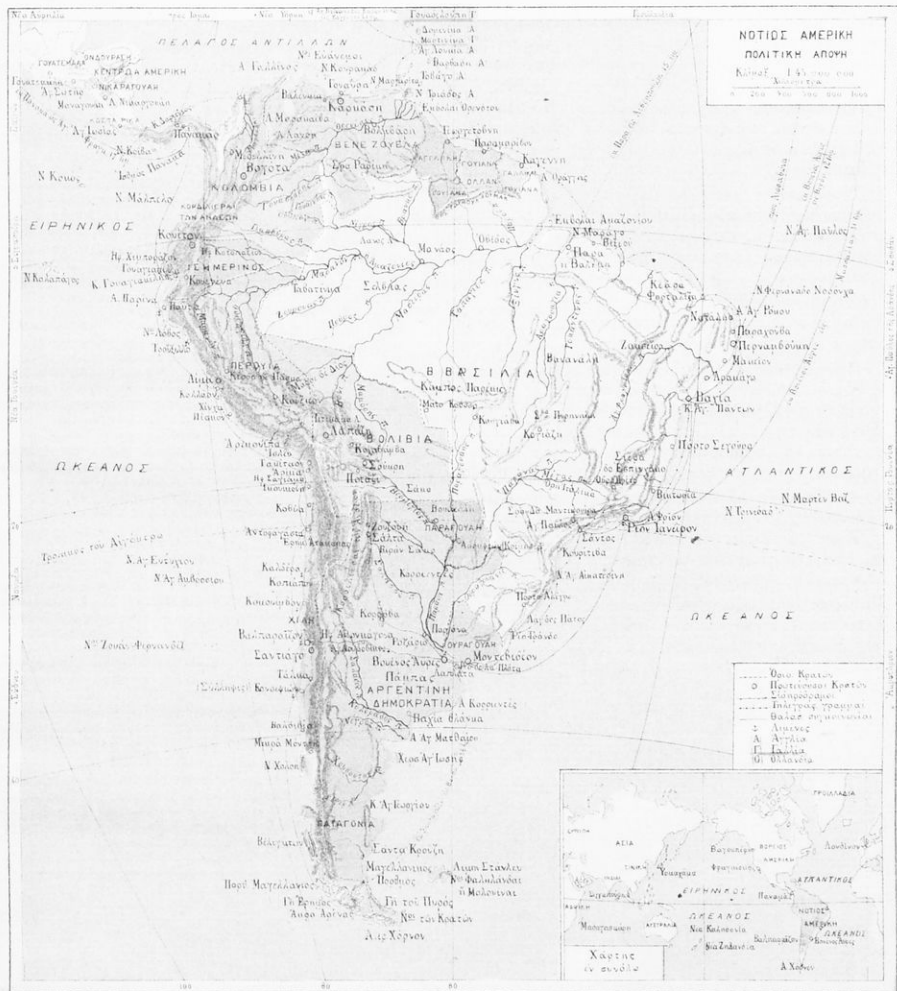
Αμύσιον χρόσις 103 έκτα. Έλλάς 830 έκτα.

Έπιπόριον 20 έκ. Έλλάς 100 έκ.

Σιδηόδρομοι 250 χιλμ. Έλλάς 1000 χιλμ.

Προτείνουσα. ΑΝΑΔΗΨΙΣ (45 χ. κ.) επί του Παραγουάη.

Ἡ Δημοκρατία της Παραγουάης εξάγει καπνόν, τίλιον καὶ ματίον, εί-

δος πίνου, το όποιον πίνουν οι ιθαγενείς αντί τείου.

ΟΥΡΑΓΟΥΑΝ

Κλίμα συγκεκριασμένον.
 *Έκτασις 186,928 τετρ. χιλ. Έλ-
 65,119
 Πληθυσμός 825,000 κατ. Έλλάς
 2,434,000.
 Προϋπολογισμός 75 εκατ. Έλλάς
 100 εκ.
 Δημόσιον χρέος 600 εκατ. Έλλάς
 830 εκατ.
 Στρατός 6,700 άνδρ. Έλλάς: 20χιλ.

*Εμπορίον 300 εκ. Έλλάς: 100 εκ.
 *Εμπορικόν ναυτικόν 17 χιλ. τόν.
 Έλλάς 360000 τόν.
 Σιδηρόδρομοι 2,000 χιλίωμ. Έλ-
 λάς 1000 χιλίωμ.
 Πρωτεύουσα ΜΟΝΤΕΒΙΔΕΟΝ (175χ.)
 μέγας λιμήν επί της άριστερας όθης
 της στοματικής του Ρίο-δε-λα-
 Πλάτα.
 Κυριώτερα είδη εξαγωγής της Δη-
 μοκρατίας της Ουραγουάης είνε τα
 προϊόντα των άπειραρίθμων ποιμνίων
 της (δέρματα, έριον, λίπος κτλ).

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΗΣ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗΣ

Η Άργεντινή Όμοσπονδία Α. του Λαπλάτα χωρίζεται από της Χιλής διά των Άνδεων.
 Κλίμα συγκεκριασμένον είς τα παρακτία μέρη, θερμόν και βροχερόν εν τη Β. πεδιάδι, ξηρότατον τουναντίον εν τη μεσημβρινή πεδιάδι.
 *Έκτασις 287,000 τετρ. χιλ. Έλ-
 λάς 65,119.
 Πληθυσμός 4 εκατ. κατ. (Ό πληθυσμός της όμοσπονδίας αυξάνει

κατ' έτος κατά 80 χιλ. ως εκ των μεταναστεύσεων). Έν αυτῇ δὲ ὑπάρχουσι πολλὰ στοιχεῖα Γάλλων καὶ ἰταλῶν Ἴταλῶν.

Προϋπολογισμὸς 240 εκ. Ἑλ. 100. Στρατὸς 15 χιλ. ἐν καιρῷ εἰρήνης 480 χιλ. ἐκ καιρῷ πολέμου. Ἑλλάς 120,000.

Ἐμπορίον 1 δισεκ. Ἑλλάς 100εκ. Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 200,000 τόν. Ἑλλάς 360,000. Σιδηροδρόμοι 15 χιλίωμ. Ἑλλάς 1000.

Θρησκείμα. καθολικόν. Πολίτευμα Ὁμοσπονδία ἀποτελουμένη ἐκ 15 πολιτειῶν ἢ ἐπαρχιῶν καὶ 9 τερριτορίων.

Κυριώτεραι πόλεις. Βουένος Ἀϊρες (900 χ.) λιμὴν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τῆς στοματικῆς τοῦ Ρίο-δε-Λαπλάτα, ἡ μεγίστη πόλις τῆς Ν. Ἀμερικῆς ἔχουσα πανεπιστήμιον. Λαπλάτα, Κορδόβα, Τουκουμάν, Ροζάριο (100 χ. κ.) λιμὴν τοῦ Περανᾶ.

Κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς εἶνε τὰ προϊόντα τῶν περμιῶν. Ἡ Ἀργεντ. Ὁμοσπονδία καὶ ἡ Βραζιλία εἶνε αἱ δύο χώραι τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς, αἰτνες διατελοῦσιν εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑυρώπης.

ΧΙΛΗ

Ἡ Δημοκρατία τῆς Χιλῆς ἔχει ὡς ὄρη Α. μὲν τὴν ἄλυσιν τῶν Ἄνδεων, Δ. δὲ τὴν ἄλυσαν καὶ σχηματίζει μακρὰν καὶ στενὴν ταινίαν ὑγιενοῦ κλίματος ἀειρουμένην εἰς τρεῖς ζῶνας διακερούσας ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ φυσικῆς ἀπόψεως.

Ἡ Β ζώνη, θερμὴ καὶ ξηρὰ, εἶνε ἡ τῶν ὄρυγων (χαλκός, χρυσός, ἀργυρός). Εἰς τὴν ἔρημον Ἀντακάμιν ὑπάρχουσι πολλὰ ἀποθήκαι νιτρικῆς

σάκος. Ἡ κεντρικὴ ζώνη εἶνε ἡ τῶν σιτηρῶν καὶ ἡ Νοτ. ζώνη εἶνε ἡ τῶν δασῶν.

Ἔκαστος 853,000 τετρ. χιλ. Ἑλλάς 65,119

Πληθυσμὸς 3,500,000, κατ. Ἑλλάς 2,434,000

Προϋπολογισμὸς 350 ἑκατ. Ἑλλάς 100.

Λημύσιον χρέος 660 ἑκατ. Ἑλλάς 830.

Στρατὸς 9 χιλ. ἐν εἰρήνῃ, 50 χ. ἐν πλεῖφῳ. Ἑλλάς 120 χιλ.

Ἐμπορίον 500 ἑκατ. Ἑλλάς 100 ἑκατ.

Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 100 χιλ. τόν. Ἑλλάς 360,000

Σιδηροδρόμοι 2,900 χιλίωμ. Ἑλλάς 1000 τετ. χιλίωμ.

Θρησκείμα. Καθολικόν.

Διοικητικὴ Διάρθρωσις.

Ἡ Δημοκρατία τῆς Χιλῆς διαίρεται εἰς 23 ἐπαρχίας καὶ ἐν τερριτόριον.

Κυριώτεροι πόλεις ΣΑΝΤΙΑΓΟΝ (350 χ. πρωτ. καὶ Βαϊταγαῖσον ὄλιμν κεντρικὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ζώνην. Ὁ γαλκός καὶ τὸ νίτρον εἶνε τὰ κυριώτατα εἶδη τῆς ἐξαγωγῆς· ἄλλαι πόλεις εἶνε Βαϊθέρβα καὶ Χιλάνη.

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ

Ἡ Παταγονία εἶνε εὐρεῖα χώρα ψυχρὰ καὶ ἀνυμρὰ διανεμομένη μετὰ τῆς Χιλῆς καὶ Ἀργεντ. ὁμοσπονδίας, καταλήγει δὲ εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἀρχιπέλαγος τῆς Γῆς τοῦ Πυρός. Ἡ Παταγονία κατοικεῖται ὑπὸ ἡμιγαγρίων ἰθαγενῶν ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ἡ δὲ Γῆ τοῦ Πυρός ὑπὸ ἡμιγαγρίων ἁλιέων. Πρὸς Α τοῦ Μαγνηλανεῖου πορθμοῦ, ὅστις

χωρίζει τὴν Γῆν τοῦ Πυρός κεντρικὰ εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς ἀνήκονσαι Φαλκλανδικαὶ νῆσοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅτιον διακίτωνται θαλάσσιοι ἵπποι καὶ κύνες καὶ θαλάσσια πτηνά.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΣΧΗΣΙΣ

Ἄσκη. 37. — 1 Ἐκ ποίου εὐρωπαϊκοῦ κράτους ἐξήρτηντο ποτε αἱ πλείστα τῶν δημοκρατιῶν τῆς Ν. Ἀμερικῆς; 2 Ὑπο τίνας ἀποκίθη τὸ πρῶτον ἡ Βραζιλία; 3 Ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς Βενεζουέλας; 4 Ποία πόλις χρησιμεῖ ὡς ἐπίκειον αὐτῆς; 5 Ποία αἱ ἐπὶ τῶν δύο ἄκρων τοῦ Παναμᾶ κείμεναι πόλεις; 6 Ποῖον ἥμισυ ἔχει ὁ σιδηροδρόμος ὁτός; (75 χιλίωμ.) 7 Ἐνὸς πόσου ἡριστοῦ διαστρώματος διέρχεται τὸν Ἰσθμὸν; 8 Εἰς ποῖον κράτος ἀνήκουσιν ἡ Ἀσπινδάλη καὶ ἡ Παναμᾶ; 9 Τίνος δημοκρατίας πρωτεύουσα εἶνε τὸ Κουβάν; 10 Εἰς σημερινὸν λιμὴν τοῦ κρατοῦς τοῦτο; 11 Πόσου καθολικός ἔχει ἡ Βραζιλία; 12 Ποῖον μέρος τῆς Βραζιλίας κατέχουσι αἱ Σέλλας καὶ ποῖον τὰ ὄρη; 13 Ὁμόσπου μὲν εἶνε καὶ σπουδαῖον πολιτικὸν διαίρησιν τὴν Βραζιλίαν; 14 Εἶνε ὁ ποταμὸς οὗτος πλείους εἰς μεγάλα ποτα; 15 Τίνα ἄλλων ποταμῶν ὄντων αἰ διακρίσιν μεγάλα πόλις; 16 Τίς ἡ πρωτ. τῆς Βραζιλίας; 17 Εἰπὶ τοῦ δύο ἐν τῇ χώρᾳ ταυτὶ μεγάλους ἐμπορικὰς λιμένας; 18 Τίνα τὰ ἐν τῇ Βραζιλίᾳ ὄρυγια καὶ τίνα τὰ προϊόντα αὐτῶν.

Ἄσκη. 38. — 1 Ὑπο τίνας ὄρους τῆς κλιματικῆς ἡ Περούβια; 2 Ποία ἡ πρωτεύουσα τῆς Περούβιας; 3 Ποία πόλις χρησιμεῖ ὡς ἐπίκειον τῆς Ἀμαξ; 4 Τίνα τὰ κρυφτότερα προϊόντα αὐτῆς; 5 Διὰ τίνας μέσου ἐκτελεῖται ἡ μετὰ τὸ Ἰκεανὸν συγκοινωνία τῆς Βολιβίας; 6 Τίνας τὸ ὄρυγο; τῆς Βολιβίας, πείθῃ ἡ ὄρυπιον; 7 Εἰπὶ ἐνταῦθα πόλιν κειμένην εἰς ὄρυς 4 χιλ. μέτρον. 8 Ὁνόμασον τὰς λοιπὰς ἐπισήμους πόλεις τῆς Βολιβίας; 9 Τίνα τὰ κυριώτερα εἶδη ἐξαγωγῆς; 10 Μεταρῶ τίνον ποταμῶν ἐκτελεῖται ἡ Παραγουάρι;

Ἄσκη. 39. — 1 Τίνων χωρῶν πρωτεύουσαι εἶνε τὸ Μοντεβιδεο, τὸ Βουένος Ἀϊρες, τὸ Σαντιάγο καὶ ἡ Ἀνάλχη; 2 Τίνας αἱ ἐπὶ τῆς στοματικῆς τοῦ Ρίο-δε-Λαπλάτα ἐκτελεῖται δύο πόλεις; 3 Ὑπο τίνας ὄρους εἶνε χωρίζεται ἡ Ἀργεντικὴ δημοκρατία; 4 Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς Χιλῆς; 5 Εἰπὶ ἕνα λιμὴν τῆς Χιλῆς; 6 Ποία ἡ εὐδαμνοτέρα δημοκρατία ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ; 7 Τίνας αἱ τῆς Ν. Ἀμερικῆς δύο χώραι, αἰτνες ἐξήρτησαν εἰς στενοὺς ὁρίων ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑυρώπης.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Κλίμα. Τὸ κλίμα τῆς Ν. Ἀμερικῆς ὡς καὶ τῆς Βαρ. ἀναλόγως τῆς Γεωγραφικῆς αὐτῶν θέσεως δὲν εἶνε πολὺ θερμὸν, καὶ τοῦτο, διότι οὐδὲν ὀλιγάκι ἀποκλείει τὴν ὄσον εἰς τοὺς ψυχροὺς ἀνέμους τοὺς κατερχομένους ἐκ τῆς Ν. Πολικῆς ζώνης. Ἡ δυτικὴ πλευρὰ ἀπὸ τοῦ Μαγνηλανεῖου πορθμοῦ μέχρι τῆς Περούβιας εἶνε πρὸς τοὺς ἄλλους ἐκτεθειμένη εἰς ἐν ψυχρὸν βεῦμα

(τὸ Ὁριζόδιον βεῦμα). Αἱ πεδιάδες τοῦ Ὁρενόκου καὶ τοῦ Ἀμαζονεῖου εἶνε χωρὶς θερμὰ· τὰ ὄρη πείθῃ τῶν Κορδιλιέρων τῶν Ἄνδεων καὶ αἱ πεδιάδες τῆς Ἀργεντ. δημοκρατίας ἔχουσι κλίμα εὐκραές. Αἱ δὲ κορυφαὶ τῶν Κορδιλιέρων τῶν Ἄνδεων, τὰ Νοτ. τῆς Παταγονίας καὶ αἱ συνορεύουσαι νῆσοι ἔχουσι κλίμα ψυχρὸν.

Πληθυσμὸς. Ὁ πληθυσμὸς τῆς

Νοτ. Ἀμερικῆς ὑπολογίζεται εἰς 35 ἑκατ. κατ.

Ψυλαί. Ἡ γαλκός ὄρυς Ἰνδοί τῆς Ν. Ἀμερικῆς δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ δύο ἑκατομ. Αἱ κυριώτεραι πολικεῖαι τῆς φυλῆς ταύτης εἶνε ἡ Γουαρινάισι ἔχοντες κεφαλὴν τετραγωνικὴν καὶ βραχυχίαν ὄνα (Παργουάκη). Οἱ Κιχουάισι καὶ οἱ Αἰμαραῖσι τῶν Ἄνδεων ἔχοντες κεφαλὴν ἐπιμήκη καὶ πρόσωπον βαρῶ

καί σκυθρωπόν καί οἱ Παταγόνες, ὕψη-
λοι τὸ ἀνάστημα καί τραχείς τὸν σχη-
ματισμόν. Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι
καί πολυθήριμα μινιάδες καί Ἄρ-
ρες εἰσαχθέντες ἐκ τῆς Ἀφρικής.

Μεταξὺ δὲ τῶν Εὐρωπαίων ἀποί-
κων ἐπικρατοῦσιν οἱ Ἴσπανοὶ καί οἱ
Πορτογάλιοι.

Προϊόντα. Ὁ μεταλλικὸς πλοῦτος
τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς εὐρίσκεται συσσω-
ρευμένος ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν εἰς τὰς Ἄνδεας
τῶν Κερδίλλιερων ἐνθα ἐξάγεται ἄρ-
γυρος, χαλκός, νίτρος καί χρυσός. Ἐν
Βραζιλίᾳ εὐρίσκονται ἄδωμαντες.

Ἐν τῇ Κολομβίᾳ καί κυρίως ἐν τῇ
Βενεζουέλα ἀπαντῶσιν αἱ λιάνουσι ἧται
κατὰ φύσιν πεδιάδες, ὅπου αὐξάνει ἐν
ἀρθρινῇ ἢ εὐδοσθητῇ ἀκακία φυτὸν
ἀρεῖον τὴν προσωμίαν του εἰς τὸ
εὐερίθιστον τῶν φύλλων του μαρινο-
μένων εἰς τὴν ἐλαγίστην ἐπορῆν. Ἡ
Κολομβία ἔχει καί αὐτὴ δάση πυκνὰ
πλήρη δένδρων τροπικῶν. Τὸ λακανοπέ-
διον τοῦ Ἀμαζονίου (Ἰσημερινῆς Βρα-
ζιλίας) εἶνε κατὰ μέγα μέρος κεκαλυμ-
μένον ὑπὸ τῶν Σέλβας ἧται ἀδιαβάτων
δάσων ἐνθα ἀναπτύσσονται πολύτιμα
ξύλα ὡς ὁ ἔβενος, τὸ βραζιλίον ἧται
ἀνθρακίαιδες ξύλον, ἔξ οὗ καί ἡ χώρα
ἐλαθε τὸ ὄνομα καί τὸ ἐλαστικὸν κόμμι
(καουτσού). Ἐνταῦθα τὰ παράσιτα
φυτὰ καί οἱ ἀμερικανικοὶ κίρκιοι συμ-
φύρτουντο σχηματίζουσι ἄβατον ἔδαφος
συνιστόμενον ἐξ ἄνθων καί φυτῶν.

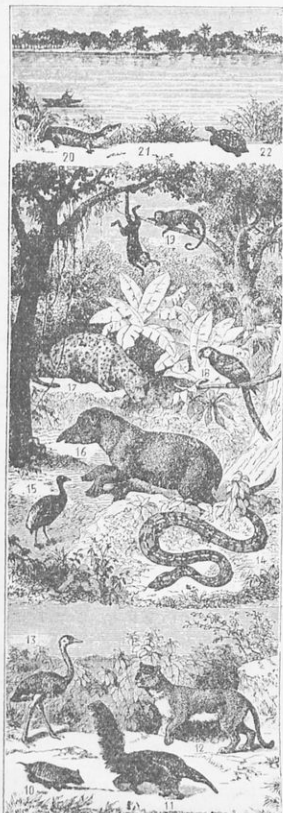
Περαιτέρω ἐν τῇ Ν. Βραζιλίᾳ καί
Παραγουάᾳ ἀπαντῶσι δάση, ἔλη καί
φρυτεῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ καρφῆ

καί ζαχαρέως καί βόμβακος καί κα-
πνοῦ καί κακάου καί βανίλλης καί τέτοις
τῆς Παραγουάης. Αἱ Ἄνδεαι τῆς Πε-
ρουβίας εἶνε γυμνοὶ καί ἄγονοι εἰς τὰ
ὕψηλὰ ὄρησέλαι, μόνον δὲ ἐπὶ τῶν
κλιτικῶν καί παρὰ τοὺς πρόσοδος φύ-
ται ἡ κίνα ἐνδεικνυμένη κατὰ τοῦ πυ-
ρατοῦ ἢ κόκα, ἧς τὰ φύλλα μασσῶσιν
οἱ Ἰνδοὶ ὡς ἔχοντα μεθυστικὴν ἰδιό-
τητα, ὁ ἀραβόσπος, ἡ ματίγκα δην-
δρούλλιν, οὗ αἱ βίβαι περιουσίαν ὀμυ-
λων χρησιμοποιοῦμενον πρὸς κατασκευὴν
ἄρτου, καί τὸ ὄπειον ξηρανόμενον ἀ-
ποτελεῖ τὴν ταπιόκαν, τὰ γεώμηλα καί
τὸ περουβιανὸν κίθαριον τὸ λεγόμε-
νον καποσίσιον.

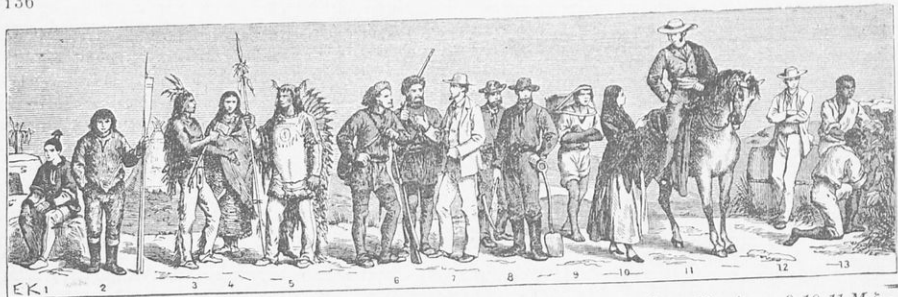
Ἐν τῇ Ἀργεντ. Δημοκρατίᾳ ὑπάρ-
χουσι πεδιάδες ἐξαιρετικῆς ὀμαλότη-
τος καλούμεναι Πάμπας.

Τὸ ἔδαφος τῆς Χιλῆς ἐνθα ἐπικρα-
τεῖ γενικῶς κλίμα εὐκραεῖς, εἶνε λιαν
κατάλληλον εἰς καλλιέργειαν τοῦ σί-
του, τῆς ἄμπέλου, τῆς ἐλαίας ἀργύ-
τερον εἰσαχθείσης ἐν αὐτῇ. Αἱ Νότ.
Ἄνδεαι εἶνε κεκαλυμμέναι ὑπὸ δασῶν
ἀναλογικῶν πρὸς τὴν Νοτ. Εὐρώπην.

Ζῷα. Τὰ εἶδη τῶν ζῴων τῆς Νοτ.
Ἀμερικῆς ἔχουσι καθὼς τὰ τῆς Βο-
ρείου ἀναλογίαν πρὸς τὰ τοῦ Παλαιοῦ
Κόσμου, καίτοι δὲν ἔχουσι πλήρη ὁμοί-
τητα. Τεταῦτα εἶνε ὁ ἀλιγάτωρ ἢ
καίμιν ὁμοειδῶν πρὸς τὸν προκείμενον,
οἱ κεκοιτῆθικοι χρησιμοποιοῦντες τὴν
οὐρὰν ἀντὶ χειρὸς, ὁ ἰαγονιάς, ὁ ἀράς
ὁ ὠραϊότερος τῶν ψιττακῶν, ὁ πάπιος
ἀνάλογος πρὸς τὸν χεῖρον καί ἐλέφαν-
τα, τὸ ἀγγάμιον ἢ ἀμερικανικὸς γέ-

- 1 Μαγελλάνιος πορθμός.—2 Φουσιή.— 3 Ἄγριοι ἔπιοι.— 4 Βόες τῆς Λαπλάτας.—5 Λάμα.—6 Χιγκα-
λάς.—7 Ἰνδικὸς γότρος.—8 Προβατοκίχμιλος.— 9 Κόνδορ.— 10 Λαούπος ἢ ζαννοφόρος.—11 Μνε-
μμοφόρος.—12 Ποίμας ἢ Περουβιανὸς λέων.— 13 Ναρδός.—14 Βόας.—15 Ἀγάμη ἢ Ἀμερικανικὸς
γέφανος.—16 Τάπιος.—17 Ἰαγονιάς.— 18 Ἀράς (ψιττακός).—19 Κεκοιτῆθικοι.—20 Ἀλιγάτωρ ἢ
Ἀμερικανικὸς Κροκόδειλος.—21 Ἀμαζόνιος ποταμός.—22 Χιλόνη.

1—2 Έσκιμώοι.—3-4-5 Ίνδοι, Έθνηθρόοι.—6 Καναδοί.—7-8 Αμερικανοί της Βορείου.—9-10-11 Μεξικανοί.—12 Αμερικανός της Νοτίου.—13 Μαύροι.

Εανος, χρησιμοποιών ως κλών ποιμενικός, ή μέγας βόας, εύτινος τό μήκος υπερβαίνει τά 12 μέτρα πολλάκις, ή νανδός είδος άστρουζακμήλου καί ή περιουσιανός λέον λεγόμενος ποίμας. Τά λαϊκά ζώα τής Ν. Αμερικής είναι ή δισόκτους ή ζουγοφόρος κεκαλυμμένος

ύπό λεπιδών, ή μυρμηκοφόρος, ή κόνδωρ των Άνδεων, τό μέγιστον μεταξύ των πτηνών, ή προβατοκόμηλος καί ή λίμα κατοικία ως επί τό πολύ καί των όπειών τό έριον χρησιμοποιείται εις κατασκευήν ύφασμάτων, ή ίνδικός χοίρος, ή χιγκαλάς είδος ποντικού έχων τό μέ-

γεθος του λαγιδίου. Τέλος εις τής άπειράτου; Πάντας του Λαπλάτα ζώων αναριθμητοι άγριου βόες καί ύπαγοροι καταγωγής ευρωπαϊκής. Παρά τον Μαγγελλάνειον πορθμόν άπαντων οι φυσητήρες μεγάλοι ώς φάλαινα, των οποίων αι σιαγάρες φέρουσιν οδόντας.

ΩΚΕΑΝΙΑ

Φυσική άποψη

Η Ωκεανία είναι έκτεταμένον άρχιπέλαγος κείμενον Ν.Α. τής Ασίας καί περιλαμβάνον την Αυστραλίαν, ήτις ως έκ τής έκτάσεώς της κατατάσσεται μεταξύ των ήπειρων.

Πορθμοί. Κυριώτεροι πορθμοί είναι: ο τής Μαλάκκας μεταξύ τής ήμισυ νήσου ασιατικής χερσονήσου καί τής νήσου Σουμάτρας, ή Βόσσειος πορθμός μεταξύ τής Αυστραλίας καί Τασμανίας. Ο πορθμός του Κοκιν μεταξύ των σχηματισμών τήν νέαν Ζηλανδίαν δύο νήσων καί ή Τορόσιος μεταξύ Αυστραλίας καί τής Νέας Γουινέας.

Όροπέδια, όρη, πεδιάδες. Τά όρη τής χερσονήσου Μαλάκκας συνεχίζονται υπό τον Ωκεανόν σχηματίζοντα τας μεγάλας νήσους τής Σούνδης (Σαμάτρα, Τάβα) τήν νήσον Βόρνεο καί τας Φιλιππίνας, των οποίων τό σύνολον είναι γνωστόν συνήθως υπό τό όνομα Ίνδοσινικόν άρχιπέλαγος. Επί των όρεινστάτων τούτων νήσων υπάρχουν πλείστα ήρσιστεία.

Η Αυστραλία έξ έναντίας παρουσιάζει πεδιάδας έκτεταμένας καί όροπέδια όλίγων ύψηλά. Τά ιδιαίτερον χαρακτηριστικόν του εδάφους τής ήπειρου ταύτης είναι ή έλλειψις όρεισμάτων. Μόνη δέ ή Δ. πλευρά παρουσιάζει

όρη όλίγων άξιώλογα, άτινα είναι αι Αυστραλικαί Αλπεις ή Κοκινά όρη. Η Τασμανία καί ή Νέα Ζηλανδία είναι καί αύται νήσοι όρειναι.

Ήφαίστεια. Πλήν των ήρσιστείων των νήσων τής Σούνδης άξιοσημείων είναι ή Μασίνας Αόας επί τής νήσου Χαβάης, όστις είναι ή ύραιότερος των κρατήρων τής γής.

Ποταμοί. Ο μόνος αξιούλογος ποταμός τής Αυστραλίας είναι ή Μορράης δεχόμενος τά ύδατα του Δαρλίγγιου ποταμού καί καταχρόμενος έκ των Αυστραλικών Αλπεων.

Λίμνη. Έν τή Μεσημβρινή Αυστραλία υπάρχει σύμπλεγμα λιμνών άτινες είναι όλίγων βαθείας, άλλ' έχουσιν άριστήν έκταση.

Πολιτική διαίρεσις.

Αι νήσοι τής Ωκεανίας ανήκουσιν ύπασαι εις τας εξής επτά Δυνάμεις: Αγγλίαν, Όλλανδίαν, Ισπανίαν, Γαλλίαν, Ηνωμένας Πολιτείας, Γερμανίαν καί Πορτογαλίαν καί έχουσιν έν όλω 45 εκατομ. πληθυσμόν.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

*Έκτασις. 8,216,000.

Πληθυσμός. 4 1/2 εκατ. κατ.

Αι κυριώτεραι άγγλικαί κτήσεις είναι ή Αυστραλία.

Διοικητικά Διαίρεσις

Η Αυστραλία διαίρεται εις εξ διακεκριμένα κράτη. 1) τήν Νέαν Ουαλλίαν 2) τήν Βικτωρίαν 3) τήν Κοουεσολανδίαν 4) τήν Μεσημβρινήν Αυστραλίαν 5) τήν Ανατήν Αυστραλίαν 6) τήν Τασμανίαν.

*Έκτασις. 7,700,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός. 3,600,000.

Προβόλοισμός. 600 έκκατομ.

Λημόσιον χρός 3 άσιακτομ.

*Έμποσιον. 2 1/2 άσιακ.

Σιδηρόδρομοι 19 χιλ. χιλιόμετρα.

Κυριώτεραι πόλεις ΔΕΛΑΒΟΥΡΝΗ (500 χιλ. κατ.). ΣΥΔΝΕΪ (425 χ.κ.) οι δύο πρώτοι λιμένες τής Αυστραλίας. ΑΔΕΛΑΪΔ (153 χ. κ.) λιμήν εξαγωγής σίτου. ΒΑΛΛΑΡΙΑΤ (33 χιλ. κατ.) κέντρον έμποριου χρυσού. ΒΡΩΣΒΑΝΗ (95 χιλ. κ.) λιμήν εξαγωγής γαιάνθρακος.

Οικονομική άποψη

Τό εδαφος τής Αυστραλίας περικλείει όρυχεται χρυσού, χαλκού, άργύρου καί γαιάνθρακος. Αι νομίαι του εδάφους τής τρέσουσιον ύπέρ τα 75 έκ. προβάτων άτινα δίδουσι 200 έκκατομ. χιλιόγραμμα έρίου κατ' έτος. Τά κυριώτερα είδη τής εξαγωγής είναι: τό έριον (500 έκ. φρ.) ο χαλκός καί ή χρυσός.

ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ
 Αυτή αποτελείται εκ δύο νήσων χωρισμένων απ' ἀλλήλων διά του πορθμού του Κούκ. Ένταυθα τρέφονται πολλά ποίμνια προβάτων.

Έκτασις 270,000 τετρ. χιλ.
 Πληθυσμός 750,000 κατ.
 Έμποδιον 345 εκαταμ. Κυριώτερα προϊόντα. Έριον, σίτος, χρυσός, ζυλεία.

Σιδηρόδρομοι 3,500 χιλίωμ.
 Κυριώτεροι πόλεις. Λονδεδίνον (46 χ. κ.) Ωκλάνδη (36 χ. κ.) Χριστούχουεχη (48 χ. κ.) Βέλλιγγτον (31 χ. κ.) άπασαι πόλεις έμπορικάι.

1—Μαλαισίος—2 * Αποικιοί 3 4 Αυστραλιανοί 5 Παπούς 6 7, Νεο-Καληδόνοι 8 9 Νεο Ζηλανδοί 10-11 Ταϊνέσιοι
12 Διωματοί του ναυτικού.

Νήσοι Βίτι ή Φίτζι.

* Έκτασις 20,800 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 120 χιλ.

Κυριώτερον προϊόν: κοκκιάρια χρ.

ΑΒΕΘΚΑ.

Κτήσεις εν Μαλαισία

Ἡ Ἀγγλία προσήρτησεν ὡσαύτως εἰς τὰς κτήσεις τῆς τῆν Β ἄκραν τῆς Βόρνεο καὶ τῆν Δ. ἄκραν τῆς Νέας Γουινέας

* Έκτασις 170,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 130 χιλ. Ἐμπορίων 40 ἑκατ.

Ἡ μικρὰ νῆσοι Λαβουήνη καμμένη παρὰ τὴν Β.Δ. ἀκτὴν τῆς Βόρνεο ἐφορᾶται τὰ ἐν τῇ Σινικῇ θαλάσῃ πλεόντα πλοία διὰ γυναικρῶνας ἐξαγομένου ἐκ τῶν ἀνθρωποκυνηγιῶν τῆς.

Οἱ Ἀγγλοὶ ἐπέστησαν ὡσαύτως τὴν σημαίαν των ἐπὶ πολυαριθμῶν νησιῶν ἐπισημασμένων ἐν τῷ Εἰρημῶ.

ΟΛΛΑΝΔΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

* Έκτασις 1,915,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 34,318,000 κατ.

Αἱ Ὀλλανδικαὶ κτήσεις περιλαμβάνουσι τὰς νήσους: Ἰάβαν καὶ Μαδούραν (18 ἑκ. κατ.), τὸν μαργαρίτην τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Σόλωνος μετὰ πλουσίας γεωργικῆς παραγωγῆς (ὄρυζα, καφέ, ζάχαρις κτλ.) Ἐνταῦθα πρωτεύουσα εἶνε ΒΑΤΑΒΙΑ, ἡ ὄρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων. Τὴν Σουμάτραν. Τὸ ἤμισυ τῆς Τιμόρης. Τὴν Βίνγκαν μετ' ὀρυκτῶν κασιτέρου, τὸ ἤμισυ τῆς νήσου Βόρνεο, πλουσιωτάτην νήσον εἰς μέταλλα καὶ εἰς λίθους πολυτιμίας, τὴν νήσον Κελέδην, τὸ ἀρχιπέλαγος τῶν Μαλοῦκων καὶ ἐν μέρος τῆς Νέας Γουινέας.

Ἡ Βόρνεο καὶ ἡ Νέα Γουινέα γιγαντιαία κτήματα διεσπασμένα εἰς δύο ἐπισημασμένα τῆς Ἑλλάδος. Αἱ δὲ Ὀλλανδικαὶ ἀποικίαι εἰνε 58 φορές μεγαλειότεραι τῆς Ὀλλανδίας.

Κυριώτερον εἶδος ἐξαγωγῆς τῶν Ὀλ.

λανδικῶν κτήσεων εἶνε: καφέ, ζάχαρις, κηπνοί, δέματα, κασιτέρες, κηρύφι ἢ λλα, μηχανικῶν τέτων καὶ ὄρυζα.

Προϊότολογισμός 300 ἑκατ.

Στασίς 50 χιλ. ἄνδρας (τὸ ἤμισυ εὐρωπαιοὶ ἐθελονταί).

* Ἐμπορίων 750 ἑκατ.

MIA OORDEEN BATAVIA

* Ἐμπορικῶν ναυτικῶν 230,000 τόνους.

Σιδηροδρομοὶ τῆς Ἰάβας 1,800 χιλ. τῆς Σουμάτρας 300 χιλῶν.

ΙΣΠΑΝΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

Ἡ Ἰσπανία κατέχει ἐν Μαλαισίᾳ τὰς Φιλιππίνας νήσους (πρωτ. ΜΑΝΙΛΑ) τὰς Καρολίνας νήσους καὶ τὰς Μαριάνας νήσους ἄλλ' ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν Ἀμερικανὴν πόλεμου αἱ μὲν Φιλιππίναι παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς Ἀμερικανούς, αἱ δὲ Καρολίνας εἰς τὴν Γερμανικὴν αυτοκρατορίαν.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

Ἡ Πορτογαλία κατέχει τὸ ανατολικὸν μέρος τῆς Τιμόρης.

* Έκτασις. 1630 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός. 300 χιλ.

ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ

* Έκτασις 24,193 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 96 χιλ. κατ.

Ἡ Γαλλία κατέχει 1) τὴν Νέαν Καληδόνην μετὰ πρωτ. Νουμέας καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ἐξαγομώμενας νήσους, 2) τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Ἑταιρίας ὠν ἐπισημοτέρα νῆσοι εἶνε ἡ Ταχίτη. Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας ὀικητοῦσιν ἐπίσης καὶ αἱ νῆσοι Τουαμοτοῦ, Γαμβιόνη, Τουβουά καὶ Βαλλία.

Κυριώτερον προϊόντα εἶνε τὸ νέκλι ἐν τῇ Νέᾳ Καληδόνη.

* Ἐμπορίων 28 ἑκατ. μ. χρ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΑΠΟΙΚΙΑΙ

Ἡ Γερμανικὴ αυτοκρατορία κατέλαβε τὴν Δ. ἄκραν τῆς Νέας Γουινέας καὶ τὸ πορ' αὐτῆ ἀρχιπέλαγος Νέας Βρετανίας, ὀικησθέν ἐπ' αὐτῶν ἀρχιπέλαγος Βισμάκειον καὶ ἀρχιπέλαγος τῶν αυτοκρατορίας Γουλιέλμου.

* Έκτασις 256,000 τετρ. χιλ.

Πληθυσμός 400 χιλ. κατ.

Προϊόντα κοκκιάρια καὶ κηπνοί.

Αἱ Ἡωμίνοι Πολιτεῖαι ἐπέβησαν τὴν κυριώτην αὐτῶν ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ μικρῶν νήσων τὸ Βιρηνικῶν, ἐσχάτως δὲ παρεχωρήθησαν εἰς αὐτοὺς αἱ νῆσοι Φιλιππίναι (296,180 τετρ. χιλ. Πληθ. 6 ἑκατ.) οἵτινες εἰνε εὐφοροτάται παρ' ὅσους τὸ ζάχαρι, κηπνοί καὶ εὐώδη κηπνοί.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑΙ ΔΕΚΗΣΕΙΣ

* Ἀσκ. 90. Ἡ Αὐστραλία εἶνε ἐπιπέδος ἡ ὀρεινὴ; 2 ἰσίοι εἶνε ὀμοίως ἀξόλογοι ποταμοὶ αὐτῆς; 3 Εἶπὶ τὰς Ὀλλανδικὰς κτήσεις μετὰ τῶν προτεσουσῶν αὐτῶν. 4 Ὀνόμασον τὰς Ἰσπανικὰς, τὰς Ἀγγλικὰς καὶ τὰς Γαλλικὰς. 5 Τίνα τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς Αὐστραλίας. 6 Ποῖοι εἶνε οἱ πληθυσμοὶ τῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν; 7 Ποῖα εἶνε τὰ κυριώτερα προϊόντα τῶν νήσων τῆς Ἰνδίας; 8 Ποῖα εἶνε ἡ μεγαλύτερη τῶν νήσων; 9 Ὀνόμασον δύο ἀνεύρητα κράτη; 10 Εἰς ποῖας νήσους ὑπάρχουν σιδηρόδρομοι; 11 Εἰς ποῖα τμήματα διαίρεται ἡ Ἰνδία καὶ εἰς ποῖων νήσων ἀποτελεῖται ἕκαστος τμήμα;

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΚΡΑΤΗ

Ἡ Δημοκρατία τῆς Χαβάης καὶ τῶν Σαμόων εἶναι τὰ μόνον ἀνεξάρτητα Κράτη ἐν τῇ Ὠκεανίᾳ. Ἡ δὲ ἀνεξαρτησία τούτων ὀφείλεται εἰσὶν εἰς τὰς μεταξὺ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων ὑφισταμένης διένεγκ.

Ἡ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΧΑΒΑΗΣ

Ἔκτασις 16,946 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 100,000 κατ.

Κυριώτερα πόλις ΧΟΜΟΛΟΥΑ ΠΡΤ.

Ἐμπορίων 70 ἑκατ.

Προῦν ζάχαρις.

Ἐμπορικῶν ναυικῶν 23 χιλ. τῶν Σιδηρόδρομοι 114 χιλ.

ΣΑΜΟΑΙ ΝΗΣΟΙ

Βασίλειον προστατευόμενον ὑπὸ τῶν

τρίων Δυνάμεων τῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν.

Ἔκτασις 2,787 τετρ. χιλ.

Πληθυσμὸς 35 χιλ.

Πρωτ. ΑΠΗΑ

Προῦν κοκκοκάρφα.

Ἐμπορίων 3 ἑκατ.

Τὰς πελαγίους ταύτας νήσους τῆς Ὠκεανίας διαιροῦσιν οἱ γεωγράφοι πρὸς διάκρισιν εἰς 4 συμπλέγματα ἵτινα εἶνε: αἱ νῆσοι τῶν Μαλαίων, ἡ Μελαηρία, ἡ Πολωνηρία, καὶ ἡ Μικρονησία.

1) Αἱ νῆσοι τῶν Μαλαίων, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μαλαϊκὴν φυλὴν περιλαμβάνουσι τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Σόνδης (Ἰάβα, Σουμάτρα, Βάνα, Τιμόρη) τὴν Βόρρουν,

τὴν Κελέβην, τὰς Μολούκας καὶ τὰς Φιλιππίνας.

2) Ἡ Μελαηρία ὀνομαζομένη οὕτω ὡς ἐκ τοῦ Ἀφρικτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς, περιλαμβάνει τὴν Ἀδοσιαίαν, τὴν Νέαν Γουίνιαν, τὴν Ταομανίαν, τὴν Νέαν Καληδονίαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Σιλεμῶντος.

3) Ἡ Πολωνηρία περιλαμβάνει τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, τὰς νήσους Βιτὴ ἢ Φαϊτῆ, τὰς Μαροχιάσις νήσους, τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Ἐταιρίας, τὰς νήσους Ταομοιοῦ, τὰς νήσους Γαμφιένη, τὰς Σανδῆσιαις νήσους, τὰς Σαμόας καὶ τὰς νήσους Τόγκα.

4) Ἡ Μικρονηρία περιλαμβανομένη καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Πολωνηρίαν ἀποτελεῖται ἐκ τῶν Καρολίνον καὶ τῶν Μαριάνων νήσων κτλ.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΩΚΕΑΝΙΑΣ

Κλίμα. Τὸ Ἰνδοσιναϊκὸν ἀρχιπέλαγος ἔχει τὸ τροπικὸν κλίμα τῆς Μεσημβρινῆς Ἀσίας. Ἡ Ἀυστραλία κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος, ἡ Ταομανία καὶ ἡ Νέα Ζηλανδία ἔχουσι κλίμα εὐκρατές. Αἱ δὲ λοιπὰ μικρὰ νῆσοι ἔχουσι κλίμα ὑγρὸν καὶ μέτριον.

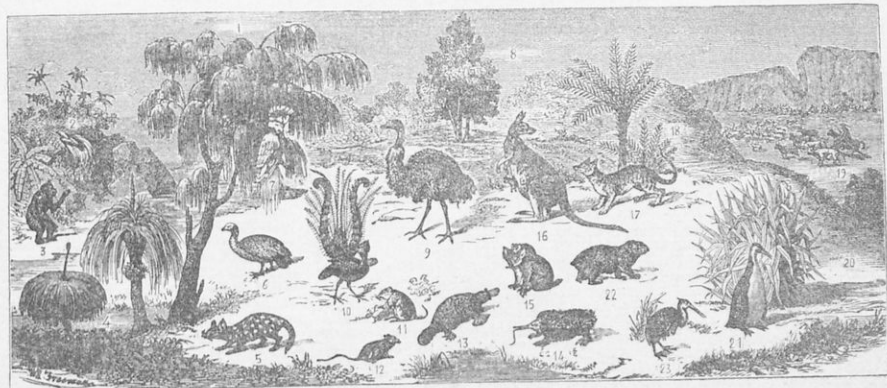
Φυλάι. Οἱ αὐτόθρονες τῆς Ὠκεανίας ἀνήκουσιν εἰς τὰς 4 κυριώτερας φυλάς, αἵτινες εἶνε: οἱ Μαλαῖοι, σχεδὸν ἀγένετι, μικρῶσμι καὶ χρομάτος ἐρυθροσφαίου. Οἱ Πολωνῆσοι ἔχοντες τὸ χροῶμα ἀνικτότερον καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ κανονικότερα (Καίκοι τῆς Νέας Καληδονίας καὶ Μαρίσοι τῆς Νέας Ζηλανδίας). Οἱ Πα-

πούοι (Νέα Γουίνέα) ἔχοντες τὸ χροῶμα μέλαν καὶ τὸ τρίχωμα ἄσπρ καὶ οἱ Ἀυστραλινοὶ, ἄθλιον τι εἶδος αἰθίοπων.

Προϊόντα. Αἱ νῆσοι τῆς Σόνδης, ἡ Βόρρουν καὶ αἱ Φιλιππίνας παράγουσι τὰ προϊόντα τῆς Ἀσίας (ὄρυζα, καφές, ζάχαρις) καὶ τὰ ἀρωματικὰ φυτὰ (καρύφυλλα, πέπερι, κιννάμωμον, μουσκόκάρφα, γιγγίβερρον). Τὸ ἔδαφος τῆς Ἀυστραλίας, ἔθνα τὰ διάφορα εἰς τὸ φυτικὸν βασιλεῖον τῆς Εὐρώπης εὐκόλως ἐγκλιματίζονται, διακρίνεται διὰ τὰς εὐρείας αὐτοῦ νομάς. Ἀξιοσημειωτόν εἶνε ἐπίσης τὸ ταχέως αὐξανόμενον μέγα δένδρον

τῆς Ἀυστραλίας, ὁ *Εὐκάλυπτος*. Ἐν τῇ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ εὐδοκίμει τὸ ὄρειον φυτὸν σχήματος ῥηπίδιου, *φθμοιο τέναξ* καλούμενον καὶ παρέχον ἵνας μεταξοειδεῖς.

Ζῶα. Εἰς τὰς νήσους τῆς Σόνδης, εἰς τὴν Βόρρουν καὶ εἰς τὰς Φιλιππίνας ἀπανθῶσιν ἡ τίγρις καὶ ὁ μέγας πύθιος γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Οὐραγκοτάγρης. Εἰς τὴν Ἀυστραλίαν ἀπαντᾷ τὸ καρχαρῶδον ζῶον μαροισοφόρον, ὁ δονυθόωνος καὶ ἡ ἀγίδην, ζῶα τετραπόδα γεννῶντα ὡς καὶ ἔχοντα βάρματα πτηνῶ, καὶ ὁ Μόντρος, οὗτινος τὰ πτερά συστρέφονται τοξοειδῶς ἐν σχήματι λῦρας.

Ζῶα καὶ φυτὰ τῆς Ὠκεανίας.

386 'Ινδικός Ωκεανός, 387 Αυστραλία, 388 'Αδελία, 389 Βρισβάνη, 390 Αυστραλικοί 'Αλιες, 391 Σίβηρ, 392 Μορρέπη, ποτ. 393 Μαλόουρη, 394 Βάιστος ποτ. 395 Νία Καλθόνη, 396 'Ουάιλντ, 397 άρχιπέλαγος τής 'Εταιρίας, 398 Κελέρις, 399 Χιλιά, 400 Βαλ-παρίζον, 401 Σαντίαζο, 402 'Αργεντινή δη-μοκρατία, 403 Κορδιέλινα τών 'Ανδεών, 404 Βουίνος 'Αγος, 405 Παραγουά, 406 Παρα-γουά ποτ. 407 Ρίον-Ιανέρου, 408 Ουαγουάγι-ποτ. 409 Ουαγουά, 410 Μοντάβίδο, 411 Γιο-δελ-Πλάτ, 412 Ταρμαία, 413 Νία Ζηλανδία, 414 Βελγικόν, 415 πορθμός του Κούκ, 416 Δουνέτιον, 417 Παταγονία, 418 νήσι Φακλάνδω, 419 Μαγιελανικός πορθμός, 420 Γη του Πορός, 421 Χόρνον άρκοσι.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ἐπι τῶ ἀφώνιῳ ἐπιπεδοσφαίρου.

'Ασκ. Ποῖα γῶραι παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 1 καὶ 2. — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρίσταται ὁ Βοθνικός κόλπος; — Ποῖα ἔρη παριστά- ὁ ἀριθ. 4; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 5 καὶ 12; — Ποῖας νήσους παριστῶσι οἱ ἀριθ. 6, 7 καὶ 8; — Ποῖος ποταμὸς παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 9; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται τὰ Ουρά- λια ἔρη καὶ ὁ Πεισγῶρας π.; — Ποῖος ποτα- μὸς παριστῶσι οἱ ἀριθ. 13-14 καὶ 16; — Ποῖα γῶρα πρὸς Β. τῆς 'Ασίας παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 18; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρί- στανται ὁ Βεργίγγος πορθ.; — Τί παριστά ὁ ἀριθ. 20; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ 'Α- λάσκια καὶ διὰ τίνος τὰ ἐν αὐτῇ ἔρη;

'Ασκ. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθμοὶ 23 καὶ 24; — Ποῖας λίμνας παριστῶσι οἱ ἀριθ. 27- 28-29 καὶ 30; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 26- 28 καὶ 30; Ποῦ καὶ τῆς Βαρίντος θάλα.; — Ποῖα γῶραι παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 31-32-33 καὶ 34; — Διὰ τίνων ἀριθμῶν παρίστανται ἡ Μάγγη καὶ ὁ Γασκωνικός κόλπος; — Ποῦ καίτοι τὸ Φινίετρον καὶ διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρίστα- ται; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται ἡ πρώτη τῆς Πορτογαλλίας;

'Ασκ. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 40-41- 42-43-44 καὶ 45; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρί- στανται ἡ 'Ολλανδία; — Διὰ τίνος ἡ Γερ- μανία; — Ποῖους ποταμοὺς παριστῶσι οἱ ἀ- ριθμοί, 48 καὶ 50; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστα- τὸ Βερολίον, διὰ τίνος τὸ Βέλγιον καὶ διὰ τίνος ἡ 'Ελβετία; — Ποῖος ποταμὸς πα- ριστῶσι οἱ ἀριθ. 52 καὶ 53; — Διὰ τίνος ἀ- ριθ. παρίστανται αἱ 'Αλιες, διὰ τίνος τὰ Κροάκια καὶ διὰ τίνος τὰ 'Αλβάνια ἔρη; —

'Ασκ. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 56-57-58- 59 καὶ 60; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται τὸ Μαυροβούνιον; — Διὰ τίνος ἡ Σερβία; — Διὰ τίνος ἡ Πετρούπολις. — Ποῖοι ποταμοὶ παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 64-65-67 καὶ 68. — Ποῖον Κράτος παριστά ὁ ἀριθ. 70 — Διὰ τίνος ἀ- ριθμοῦ, παρίστανται τὰ Βαλκάνια ἔρη — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 72 καὶ 73; — Ποῖα θά- λασσα παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 74; — Ποῦ

καίτοι ὁ Ουράλεις π.; — Ποῦ ὁ Καύκασος ὄ- ρος; — Ποῖας πόλεις παριστῶσι οἱ ἀριθ. 82 καὶ 83. Ποῖα ἔρη παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 89; —

'Ασκ. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 92 καὶ 93; Ποῦ καίτοι ὁ 'Αμούρ π.; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται ἡ Μογγολία; — Ποῖα θάλασσα παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 102 καὶ 103; — Ποῖον γερῶνον παριστά ὁ ἀριθ. 104; — Ποῖα νῆσι παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 105 καὶ 106; — Ποῖας θάλασσας παριστῶσι οἱ ἀ- ριθμοὶ 107-116-138 καὶ 149; — Ποῦ καίτοι αἱ 'Αλκαίαι νῆσι; — Ποῦ τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς βραχίλλος Καλιφόρνια; — Ποῦ ὁ νήσος Παν- κούβηρη; — Ποῦ ὁ Καναδάς; — Διὰ τίνος ἀ- ριθμοῦ παρίστανται τὰ Βραχώδη ἔρη;

'Ασκ. Διὰ τίνος ὁ Μισσοῦρις π.; — Διὰ τίνος ὁ Μισσοῦρις π.; — Ποῖας λίμνας παριστῶσι οἱ ἀριθμοὶ 117-121-123 καὶ 129; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρίστανται τὸ Σινκίον; — Διὰ τίνος τὸ Βούρλιν; — Διὰ τίνος ἡ Μοντάβη; — Διὰ τίνος ἡ Κελέξ; — Διὰ τίνος ἡ Φιλαδέλφεια; — Διὰ τίνος ἡ Νέα 'Υόρκη; — Διὰ τίνος ἡ Βο- στόν; — Διὰ τίνος ἡ Νία Γη; — Ποῖας γῶ- ρας παριστῶσι οἱ ἀριθμοὶ 131 καὶ 135; — Ποῦ καίτοι ὁ πορθ. 136. — 'Ο 'Αλιανός 138; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται τὸ Μαρό- κων καὶ διὰ τίνος ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ;

'Ασκ. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 141-143- 145-146-147 καὶ 148; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται ἡ ὄροστοιχία τοῦ 'Ατλαντός; — Ποῖας γῶρας παριστῶσι οἱ ἀριθμοὶ 150 καὶ 151; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται ἡ Προύσσα; — Διὰ τίνος ἡ Σμάρν; — Διὰ τίνος τὸ Χαλέπτον; — Διὰ τίνος ἡ 'Ιερουσαλήμ; — Διὰ τίνος ἡ Δα- μασκός; — Ποῦ καίτοι ἡ 'Ερζερόμ; — Ποῦ ἡ Λαμπίτη; — Ποῖα πόλεις τῆς Αἰγύπτου παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 161-163 καὶ 165; — Ποῖος ποταμὸς διαρρέει τὴν Αἴγυπτον; — Ποῖα πόλεις τῆς 'Αραβίας παρίσταν- ται διὰ τῶν ἀριθ. 168 καὶ 169; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ὁ Τίγγρις π.; — Διὰ τίνος τὸ 'Ελδοῦρον ἔρη; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ πα- ριστῶσι αἱ πρωτεύουσαι τῆς Περσίας;

'Ασκ. Ποῖα πόλις αὐτῆς, παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 174; — Ποῖον κῆλον παριστά ὁ ἀριθ. 178; — Ποῦ καίτοι ὁ πορθμός 179; — Ποῖας πόλεις παριστῶσι οἱ ἀριθ. 180-181 καὶ 182; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 183 καὶ 184; — Ποῖον ὄροστοιον παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 185; — Ποῖα εἶναι αἱ πρωτεύουσαι τῶν γερῶν 186 καὶ 188; — Ποῖας πόλεις παριστῶσι οἱ ἀριθ. 189 καὶ 190; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ πα- ριστῶσι τὸ Βελουγιστάν; — Διὰ τίνος ἡ Λα- χόρη; — Διὰ τίνος ὁ 'Ινδὸς ποταμὸς; — Διὰ τίνος ἡ Δελχί; — Ποῖος εἶνε ὁ ποταμὸς 195; Γ' παριστῶσι οἱ ἀριθ. 197-198-199 καὶ 200;

'Ασκ. Ποῦ καίτοι ὁ Βραζιλιανός π.; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ, παρίστανται τὰ 'Ιμαλάια ἔρη; — Ποῖας πόλεις παριστῶσι οἱ ἀριθμοὶ 203-204-205 καὶ 206; — Διὰ τίνος ἀριθ. πα- ριστῶσι αἱ Βιρμανίαι; — Διὰ τίνος ἡ πρωτεύ- ουσα τῆς Σινκίης; — Ποῖα εἶνε ἡ πόλις 209; — Ποῖον ποταμὸν παριστά ὁ ἀριθ. 210; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 211 καὶ 212; — Ποῖα

Σινκαί πόλεις παρίστανται διὰ τῶν ἀριθμῶν 213-214 καὶ 215; — Ποῦ καίτοι ἡ νῆσος Φορ- μόζα; — Ποῦ τὸ Τορκίον; — Ποῦ ἡ νῆσος Χόνγκ-Κόνγκ. — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ Κορέα; — Διὰ τίνος ἡ Κίτινιν θάλασσα, 'Ασκ. Ποῖα 'Ιαπωνικὴ πόλις παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 222; — Ποῖας πόλεις παριστῶσι οἱ ἀριθ. 223 καὶ 225; — Ποῖαν θάλ. παριστά ὁ ἀριθ. 226; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 227-228 229 καὶ 230; — Ποῖα εἶνε ἡ γερῶνος 231; — Ποῖος ὁ κόλπος 232; — Διὰ τίνος ἀριθ. πα- ριστῶσι τὸ Μελάν; — Διὰ τίνος ὁ 'Αγ. Λου- δωικός; — Διὰ τίνος ἡ Λουδοβίλλ; — Διὰ τίνος οἱ Κίρκωνται; — Ποῖον ποταμὸν παριστά ὁ ἀριθ. 237; — Ποῖα ἔρη ὁ ἀριθ. 238; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 239 καὶ 240; — Ποῦ καί- ται ἡ γερῶνος Φλωρίδος; — Ποῖος ἀριθ. παριστά τὸν Μελικανικὸν κόλπον; — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρίστανται ἡ 'Αδύνα. — Διὰ τίνος ἡ Βαλτικώρη; — Διὰ τίνος ἡ Βάισκίτων;

'Ασκ. Διὰ τίνος οἱ Μεγάλοι 'Αντίλλαι; — Ποῦ καίτοι τὸ Πράσιον 'Ακροτόριον; — Ποῦ ὁ 'Αγ. Αουρόβιτος; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 249 καὶ 250; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ Σενεγάλη καὶ διὰ τίνος ὁ Σενεγάλης π.; — Ποῦ καίτοι ἡ Τορβοουκό; — Ποῦ ὁ Νίγηρ π.; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 255-256 καὶ 257; — Ποῖα γῶραι παρίστανται διὰ τῶν ἀριθ. 259 καὶ 260; — Τί παριστά ὁ ἀριθ. 261; — Τί ὁ 262. — Τί ὁ 263. — Ποῖα πόλεις παρίσταν- ται διὰ τῶν ἀριθ. 264 καὶ 279; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ λίμνη Ταϊβία; — Διὰ τίνος τὸ Σουδάν; — Διὰ τίνος ὁ κόλπος τῆς Γου- νίας; — Διὰ τίνος ἡ 'Ερυθρὰ θάλα.; — Ποῖα εἶνε αἱ πόλεις τῆς 'Αθηνωνίας 270 καὶ 271; —

'Ασκ. Ποῖα εἶνε ἡ λίμνη 274; — Ποῖος εἶνε ὁ πορθ. 275; — Ποῖον εἶνε τὸ ἀκροτόριον 276; — Ποῖα εἶνε ἡ πόλις 277; — Ποῖα τὰ ἔρη 278; — Ποῦ καίτοι τὸ Κομορτιν ἀκροτόριον; — Ποῦ ἡ Περσία τῆς Ουαλλίας; — Ποῦ ὁ Βερ- γαλικὸς κόλπος; — Τί παριστά ὁ ἀριθ. 283; — Τί ὁ 284. — Τί ὁ 285. — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρίστανται ὁ κόλπος τῶν Σιάμ; — Διὰ τίνος ὁ πορθμός τῆς Μαλάκκας. — Διὰ τίνος ὁ Καρόβόνης π.; — Ποῖα πόλις παρίστανται διὰ τοῦ ἀριθ. 289; — Ποῖον Κράτος διὰ τοῦ ἀριθ. 290; — Ποῖα γῶραι παρίστανται διὰ τῶν ἀ- ριθ. 291 καὶ 292. — Διὰ τίνος ἀριθμοῦ παρί- στανται ἡ Σινεθ θάλασσα; — Ποῖας νήσους πα- ριστῶσι οἱ ἀριθ. 295 καὶ 296; — Ποῖαν πό- λιν ὁ ἀριθ. 297; — Ποῖον 'Ουακόν παριστά ὁ ἀριθ. 298; — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 299-300 καὶ 301; — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ Ρουατεμάλα; — Ποῖα Κράτη παριστά ὁ ἀριθ. 303. Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 304-305 καὶ 306. — Τί οἱ ἀριθ. 307 καὶ 308. — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ὁ λιμνὸν τῶν Πιργίγγης; — Διὰ τίνος ὁ Παναρῶν; — Διὰ τίνος αἱ Μικραὶ 'Αν- τίλλαι. — Διὰ τίνος ἡ θάλασσα τῶν 'Αντί- λλων. — Τί παριστῶσι οἱ ἀριθ. 313 καὶ 314; — Τί οἱ 315 καὶ 316; — Τί οἱ 317-318 καὶ 319. — Διὰ τίνος ἀριθ. παρίστανται ἡ ἀγ- γλικὴ Γουάνα διὰ τίνος ἡ Γαλλικὴ καὶ διὰ τίνος ἡ 'Ολλανδικὴ. Τί παριστά ὁ ἀριθ. 322.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1. ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Αθηναίων	Αθήναι	72	128,735
Αχαρνών	Μενίδιον	8	4,889
Κρωπίας	Μαρκόπουλον	15	9,827
Λαυρεωτικής	Έργαστήρια	6	11,185
Μαραθώνος	Μαραθών	21	5,159
Πειραιώς	Πειραιεύς	7	51,020
Φυλής	Καλύβια-Χασιάς	2	2,901
Ωρωπίων	Σκόλα Όρωποῦ	12	3,298
Θερμικών	Κερατιά	16	7,109
Αιγίνης	Αίγινα	11	8,231
Αγκιστριού	Μεγαλοχώριον	3	713
Μεγαρέων	Μέγαρα	3	6,529
Βύλλιας	Βύλλια	1	2,205
Έλευσίνος	Μάνδρα	4	4,978
Έρυσθρών	Κρεκούκιον	1	2,566
Σαλαμίνος	Σαλαμίς	8	6,633
Σύνολον		190	255,978

2. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Θηβαίων	Θήβαι	7	6,586
Ακαραιφνίου	Καρδίτσα	6	1,649
Αυλίδος	Μεγάλα Χάλια	11	2,394
Θεσπιών	Έργομάκαστρον	7	6,321
Θισβης	Δεμυραΐνα	7	4,689
Πλαταιών	Καπαρέλιον	6	3,232
Τανάγρας	Χλεμυδοστέριον	13	4,859
Λεβαδείας	Λεβαδεία	8	8,476
Αραχώδης	Άράχωβα	1	3,224
Διστομίων	Δίστομον (χειμ.)	4	3,400
	Κυριάκι (θεριν.)		
Όρχομενού	Πετρυμαγούλα	1	3,379
Πέτραις	Άγ. Γεώργιος	16	5,293
Χαιρωνείας	Αλύσια	5	3,589
Σύνολον		92	57,091

3. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Λαμιών	Λαμία	14	11,662
Ήρακλειωτών	Άλποσπητα(χειμ.)	20	5,661
	Μοσχοχώρι(θερινή)		
Κρεμαστής-Λαρίσι	Γαρδικιον	9	2,479
Μακρικομάκης	Βαρυμπόπη	13	5,922
Νέας Μιτζέλης	Νέα Μιτζέλη	1	685
Όμιχλίων	Γαρδικί	8	4,262
Παραχλωιδιτών	Λιανοκλάδι	6	2,315
Πτελεατών	Σούρπη (θερινή)	8	3,134
	Πτελεών (χειμερινή)		

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Τυμφρηστού	Μαυρίλλου	15	5,922
Σπερχειιάδος	Άγιά	10	5,271
Υπάτης	Υπάτη	22	7,132
Φαλάρων	Στυλις	14	4,641
Θαυμακῶν	Δεμοκός	20	6,250
Ευωνιάδος	Όμβριακή	9	2,231
Μελιταίας	Άβαρίτσα	10	3,458
Αταλάντης	Αταλάντη	9	3,555
Λαφουσιών	Λειθανάτες	7	2,538
Δρυμίας	Δρύϊ	4	4,603
Έλατειάς	Έλάτεια	8	3,240
Θερμοκυλών	Μώλος	8	3,644
Θρονίου	Ρυγίνη	10	2,044
Λαρόμυνης	Μακρίτιον	9	3,902
Νέας Πέλλης	Πέλλη (Κάτω)	3	843
Τιβορίας	Βελίτσα	4	3,370
Σύνολον		251	98,865

4. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Άμφισσης	Άμφισσα (Σάλωνα)	8	8,311
Αντικύρας	Δεσφίνα	3	2,577
Γαλαξειδίου	Γαλαξειδίον	2	4,092
Δωριέων	Γραβιά	15	7,258
Καλλιέων	Μαυρολιθάρι	4	4,081
Κρίσης	Χρυσόν	7	2,847
Μυονίας	Άγία Εύθυμία	4	3,503
Παρνασσίων	Τοπόλια	2	1,592
Αιγινίου	Λαιωφάκι	11	4,608
Βοιωτίας	Άρτοτινα	6	3,633
Εὔπολλου	Κλήμα	16	3,950
Κροκυλίου	Παλιοκατόνιο	7	4,084
Ποσειδωνείας	Παλιοζάριον	5	2,300
Τελοσφωνίων	Βυτρινίτσα	13	4,399
Υπίας	Γρανίτσα	7	3,237
Σύνολον		109	60,471

5. ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Μεσολογγίου	Μεσολόγγιον	17	11,015
Αιτωλικού	Αιτωλικόν	8	4,045
Μακρυνείας	Γαβαλόν	15	6,897
Παραχλωιδίδος	Νισχωρί	4	2,732
Όλιβείας	Στοιμνά	8	3,223
Άμβρακίας	Καρθασαράς	11	5,744
Όζάμου	Σύντακτον	10	3,521
Όδομίνης	Δούνιστα	12	4,982
Στρέτου	Λεπενού	8	3,122

ΔΗΜΟΙ	Προτείνουσαι	Χωριά	Κάτοικοι
'Επ. Πελοπόννησος	'Αγρινίου	8	9,609
	'Αμφρακίας	12	2,585
	Θέρμου	15	5,237
	Παμφιλίας	16	6,345
'Επ. Ήπειρος	Ναυπάκτου	22	7,066
	'Αποδοτίας	16	6,111
'Επ. Νεστωρίαι	Κλεπακίδος	7	4,899
	'Οριονίας	8	4,219
'Επ. Δυτική και Επικρήνη	Παρευνητίαν	2	1,236
	Προσγίου	9	3,577
	Πυλάργης	9	3,150
	'Ανακτοριών	19	8,471
'Επ. Δυτική και Επικρήνη	'Αστακού	13	5,479
	Εχίνου	11	6,932
	Οινιάδος	5	3,500
	Σολλίου	7	3,201
Σύνολον		262	126,898

6. ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Καρπενησίων	Καρπενήσιον	28	9,710
'Αγριζίων	Κεράσσηον	14	5,776
'Αγράφων	'Αγραφα	6	3,363
'Απεραντίων	Γρανίτσα	12	5,134
'Αρακυνθίων	Προυσός	11	4,146
Δελωτών	Καρποπέσιον	7	2,645
Εβρυτανίων	Κρικέλλου	13	4,867
Κτημενίων	Φευρῶν	8	5,061
Παρακαμπυλίων	'Αγ. Βλάσιος	11	2,965
Σύνολον		110	43,667

7. ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Παγσών	Βόλος	2	16,788	
'Ιωλκού	'Ανακασιά	5	3,754	
'Ορμενίου	Παρταριά	2	3,753	
Μακρυνίτης	Μακρυνίτσα	2	5,196	
Βοΐνης	Κανάλη	3	2,785	
Φερῶν	Βελεστώνος	9	3,018	
Ζιγοράς	Ζιγορά	5	4,639	
Κισσού	Κισσός	3	2,118	
Μυρσειού	Ταυγαράδα	5	3,293	
Μηλεῶν	Μηλιαῖς	6	4,290	
Διαντείου	Τρίκερι	2	1,362	
Σπαλάθρων	'Αργαλαστή	8	3,978	
'Αφειτών	Νισχωρί	3	2,168	
Νηλείας	Λαγώνια	11	10,176	
Σηπιάδος	Λαυκος	4	3,391	
'Επ. Αίγιον	'Αλμυρός	20	6,839	
	'Οθρους	Γκούρα	4	1,475
	Πλάτάνου	Πλάτάνος	15	4,067

ΔΗΜΟΙ	Προτείνουσαι	Χωριά	Κάτοικοι	
'Επ. Στερεά	Σκόπελου	Σκόπελος	4	3,779
	'Αλωνήσου	Λιαδρόμινα	5	653
	Γλώσσας	Πλατάνο	2	1,516
	Σκιαθίου	Σκιάθος	2	2,790
Σύνολον		119	91,828	

8. ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

'Επ. Λαρίσιος	Λαρίσης	Λάρισα	11	17,115
	Κρανιῶνος	Τοσρακλή	16	4,023
	Νέσσωπος	Μέγα-Κεσερλή	12	4,728
	'Αμπελακίων	'Αμπελάκια	6	3,213
'Επ. Λαρίσιος	Σουκουρίου	Τουσουλάρι	8	2,901
	'Ογκηστου	Μαίμαυλη	7	3,794
	'Αρμενίου	Γκιερλή	16	2,794
	Φακίου	Νεμπεργιάρ	9	2,418
'Επ. Λαρίσιος	Τυρνάβου	Τυρνάβος	40	11,960
	Γρόννου	Δρεβλή	3	1,941
	'Ολύμπτου	Ραψάνη	9	5,965
'Επ. Αργείο	Δωτίου	'Αγριά	17	10,473
	Κασθαναίας	Κεραμίδι	9	3,985
	Εύρομενίων	Τσάγτσι	5	1,338
'Επ. Φθιώτι	Φαρσάλων	Φάρσαλα	18	4,121
	Ευθύριου	Μέγα Γκουσγουάρι	14	3,524
	Σκοτούσης	'Ανω Δουβλατάν	21	2,728
Σύνολον		194	36,513	

9. ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ

'Επ. Τρικκαλιών	Τρικκαίων	Τρίκαλα	24	30,387
	Παραληθαίων	'Αρδάν (θερινή)	17	5,384
'Επ. Τρικκαλιών	Φαρακάνδος	Ζαχλάνια (χειμ.)	12	7,007
		Τοτότι	29	7,955
	Πιλαίων	Βαρυπόπη (χειμ.)	15	7,036
		Πρόδρομος (θερινή)	16	4,561
'Αθίων	Τύρνα	16	4,561	
	Κεθωνίων	Βιτσιότσα	6	5,121
'Αθαμάνων	Γαρδικί	19	8,535	
	Αίγινιου	Καλαμπάκα	10	3,952
'Επ. Καλαμπότικος	Χαλκίδος παρ'	Κλεινοβός (χειμ.)	5	2,277
	'Ασπροποτάμης	Κρανιά (θερινή)	13	3,641
	Λάκμωνος	Κύσορι (χειμ.)	15	3,934
'Επ. Καλαμπότικος	Καστανιάς	Μηλιά (θερινή)	10	2,928
		Μαλακασίου	17	4,289
	Μαλακασίου	Μερίτσα	13	3,641
	Τυμπαίων	Κονιστός	17	4,289
Σύνολον		208	96,007	

10. ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Καρδίτσης	Καρδίτσα	18	16,663
'Ιθώμης	Φανάρι	16	8,599
Φύλλων	Κοτσαρή	16	3,879

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Σιλώνων	Παραπράστινα	10	5,910
Κιριού	Σοφάδες	12	5,060
Γόμφων	Μουζάκι	12	6,503
Καλλιφώνιου	Καλλιφώνι	11	3,871
Τιτανίου	Παλιμάς	11	7,327
Νευροπόλεως	Μεσσηνιάδα	11	6,697
Ίτόμου	Ζογλόπι	9	3,694
Άρριθιάς	Κομπουριανά	20	6,557
Μενελόιδος	Ρεντίνα	7	3,106
Τομασίου	Δρανίστα	10	2,900
Σύνολον		163	80,766

11 ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Άρτης	Άρτα	10	9,675
Πέτα	Πέτα	5	3,592
Ήρακλείας	Σκουληκαριό (χειμ.) Δημαριό (θερινή)	9	3,959
Τετραφυλίας	Μπότση	8	3,351
Άγναντων	Άγναντα	12	5,986
Προμάντων	Πρόμαντα	2	4,257
Καλαρρυτιών	Καλαρρύται	3	1,666
Θεοδορίας	Βουργαρέλιον	11	6,658
Σύνολον		60	39,144

12 ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Ναυπλίου	Ναύπλιον	20	10,907
Επίδαυριον	Ν. Επίδαυρος	5	1,777
Άσκληπείου	Λυγουριό	2	1,617
Μινώας	Τολόν	4	463
Μιδείας	Μέριμπακα	12	3,933
Άργείων	Άργος	8	12,524
Άλείας	Μπουγατί	6	3,172
Λυρκείας	Καρυά (θερινή)	8	3,435
Μυκητών	Μπέλεσι-Κάτ. (χειμ.)	7	3,117
Προσηματιών	Κουτασιότι	7	2,937
Υσίων	Μπερμπάτη	5	2,452
	Άχλαδόκαμπος	5	2,452
Σπετιών	Σπέτσαι	2	4,432
Διδύμων	Δίδυμοι	1	1,603
Ερμιόνης	Ερμιόνη	2	2,802
Κρανιδίου	Κρανίδιον	7	8,236
Υδρας	Υδρα	3	7,177
Δρυόπης	Κάτω Φανάρι	9	1,365
Μεθάνων	Κουσιπίτσα (χειμ.) Μέθανα (θερινή)	4	2,211
Τροιζήνης	Πόρος	9	6,535
Σύνολον		121	80,695

13 ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Κορινθίων	Κόρινθος	33	12,567
Ευρύσστινης	Λερθέσι (χειμαρινή) Κουσιάνικα (θερινή)	17	7,037

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσai	Χωριά	Κάτοικοι
Κλεωνών	Χιλιμερόδι	12	4,192
Νεμίας	Άγιος Γεώργιος	12	5,079
Πελλήνης	Κημενίτη	6	3,870
Περαχώρας	Περαχώρα (χειμ.) Λουτράκι (θερινή)	8	3,352
Σικυώνος	Κιάτοιν	19	8,855
Στυμφαλίας	Καλιάνη	9	5,178
Σελυγείας	Σοφράκι	10	3,026
Τρικαλίων	Τρικάλα (θερινή) Ευλόκαστρον (χειμ.)	36	6,945
Φενεού	Γκισόρα	15	4,476
Σύνολον		177	64,577

14 ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Πατρών	Πάτρα	37	50,158.
Δύμης	Κάτω Άχαΐα	50	10,201
Ερινεού	Σαλμενίκου	22	4,550
Τριταίας	Προστοθίτσα	23	5,178
Φαρών	Καλανδρίτσα	36	8,356
Αίγιος	Αίγιον	33	16,648
Αιγείρας	Άρραρά	3	1,394
Άκράτας	Άκράτα	7	1,395
Βουρών	Διακοπιτίτικα	11	2,407
Καλαβρύτων	Καλάβρυτα	6	3,540
Άρσανίας	Σοπωτών	7	2,426
Καλιφωφίας	Κέρτεζη	5	2,777
Κερπινής	Κεσινή	13	5,345
Κλειτορίας	Μαζίτικα	14	4,963
Κρήνης	Βαλιμή (θερινή)	9	2,315
Λαπαθών	Πλάτανος (χειμ.)	19	5,509
Λευκασίου	Μάνεση	6	4,317
Νονάκριδος	Φίλια	6	4,317
Παίων	Περιστέρι	8	1,827
Συδενών	Στρέζεβα	7	3,303
Φελλόνης	Συδενά	5	2,127
Ψωφιδος	Σελιάνη	7	3,189
	Λειδάρετζι	10	3,201
Σύνολον		338	144,826

15 ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΪΑΣ

Αετρίνων	Πόργος	31	26,771
Βουπρασιών	Μαυλαάδα	25	5,201
Ήλιος	Γαστούνη	18	14,467
Λαμπείας	Δίβρη	15	7,379
Μορτσουντιών	Λεγαλιά	22	12,464
Όλυμπιων	Κρεκούκιον (χειμ.) Δούκα (θερινή)	29	11,573
Πηγαίων	Δελιμπαλη	42	7,610
Ωλώνης	Λαυτζά	19	5,960
Σύνολον		201	94,425

16 ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΦΥΓΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύονσαι	Χωρία	Κάτοικοι
Κυπαρισσίας	Κυπαρισσία	16	10,256
Αδλώνος	Σιδιρόκαστρον	23	4,593
Ἄετου	Ἄετος	6	3,558
Δωρίου	Σουλιά	13	5,671
Ἐράνης	Φιλιχτρά	9	11,507
Πλαταμιώδους	Γαργαλιάνοι	7	7,825
Τριπόλης	Ραφτόπουλον	12	2,848
Φλεσιάδος	Αιγούδιστα	8	4,128
Ἀνδριτσαινίης	Ἀνδριτσaina	19	7,717
Ἀλιφείρας	Ζάχα	17	4,468
Ἀρήνης	Ζαχάριω	13	5,592
Βόλακος	Ἀγυλινίτσα	5	4,626
Σκυλλούντος	Κρέσταινα	13	7,726
Φυγαλείας	Ζυρούτα	18	5,956
Σύνολον		179	86,471

17 ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τριπόλεως	Τρίπολις	14	15,901
Βαλτετσίου	Καντρέβα	15	5,110
Καλτεζών	Κελλίνα	5	2,431
Κορυθίου	Ἀγιογρήτικα	7	4,825
Μανθραέας	Βλαχοκρασιά	4	3,109
Μαντινείας	Πικέρφη	7	7,127
Νάσων	Δάρα	5	2,130
Ὀρχομενοῦ	Λεβίδ(ον)	9	5,487
Τεγέας	Πιλι	20	7,423
Φυλάκθου	Πιάνα	13	4,926
Λιμναίου	Λεωνίδιον	6	5,644
Βερβαίνων	Βέρβαινα	3	2,085
Βρασιῶν	Ἄγ. Ἀνδρ. (χειμ.)	6	2,609
	Πραστός (θερινή)		
Γλυπίας	Παλησχώρα	3	2,492
Δελιανῶν	Δελιανά	1	1,649
Θυρέας	Ἄστρος (χειμερινή)	9	2,984
	Ἄγ. Ἰωάν. (θερ.)		
Ἰάρνανος	Ἄγ. Πέτρος	2	4,557
Σελινούντος	Κομαῖς	5	2,673
Μαριῦ	Πεζούθηρα	8	2,603
Ἰανίας	Ἄγ. Νικόλαος	10	6,103
Δημητσάνης	Δημητσάνα	11	5,833
Γόρτυνος	Καρούταινα	17	4,799
Ἐλευσίνος	Κοντοβάσινα	14	6,670
Ἡραίας	Παλούμπα	28	5,183
Θελοπούσης	Χώρα	7	2,376
Κλειτόρος	Βαλτεσαινίου	7	5,195
Λαγκαδίων	Λαγκαδία	4	7,494
Μυλάοντος	Μαγούλιανα	6	1,787
Νυμφασίας	Βυτίνα	5	2,790
Τρικόλωνων	Στεμνίτσα	7	4,502
Τροπαίων	Βερίβιτσα	13	5,331

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύονσαι	Χωρία	Κάτοικοι
Μεγαλοπόλεως	Μεγαλόπολις	16	5,406
Ἰσκαρῶν	Ἰσκαρ	19	7,520
Φαλιχτίδας	Λεωντάρ(ον)	28	10,338
Σύνολον		332	167,592

18 ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ

Σπάρτης	Σπάρτη	42	13,472
Βρυσηῶν	Ἀναβρυτή	3	1,531
Γερονθρῶν	Γεράκι	5	2,762
Θεροντιῶν	Γκορτσά	14	6,142
Καστορέου	Καστανιά	6	2,894
Κροκεῶν	Λεβέτσουβα	9	4,567
Μελιτινῆς	Ἄγ. Νικόλαος	15	3,228
Οινοῦντος	Βρέσθενα	7	5,809
Πελλήνης	Γεωργίτσι	9	5,126
Σπυλασίας	Βρυλλιάς	6	2,855
Τριτάσου	Σκάλα	4	2,103
Φαρίδος	Σηροκόμπι	19	4,576
Φελλίας	Γοράνοι	7	3,138
Μονεμβασίας	Μονεμβασία	26	5,123
Ἄσσωπυ	Μολάοι	12	7,395
Βεζιῶν	Νεάπολις	9	5,196
Ἐλους	Ἀπητιά	12	4,555
Ζύρακος	Κρεμαστή (θερινή)	11	3,457
	Κυπαρισσία(χειμερ.)		
Σύνολον		216	86,929

19 ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΚΗΣ

Γυθείου	Γύθειον	18	6,049
Καρυστούλεως	Σκουτάρι	18	2,804
Τεθρῶνης	Κότρωνας	19	2,819
Λαγείας	Λαγεία	23	2,287
Μαλευρίου	Πάντισσα	28	4,882
Οιτύλου	Ἀρεόπολις	52	9,511
Ἄθειας	Κόμπος	22	5,182
Καρδαμύλης	Καρδαμύλη	23	3,733
Λεύκτρου	Πλάτσα	26	8,072
Μέσσης	Κίττα	36	5,194
Κυθρηίων	Κύθηρα	33	6,571
Ποταμίων	Ποταμός	26	5,735
Σύνολον		324	62,839

20 ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Καλαμών	Καλάμοι	18	20,309
Ἀλαγονίας	Σίτσουβα	6	3,771
Ἀμφείας	Ἄρφαρά	12	4,995
Ἄριος	Ἄσλάναγα	11	5,495
Θουρίας	Θουρία	7	5,302

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσα	Χωριά	Κάτοικοι
*Επ. Μεσσηνίας	Παμίσου	Μεσσήνη	5 8,122
	Ανδανίας	Διαβολίτσι	15 7,622
	Αρισταμένους	Αρισταμένης	26 5,900
	Εύζας	Ανδρούσα	16 6,373
	Ίθωμης	Μαυρομαμάτι (Θερ.) Καρήμπασα (χειμ.)	23 6,124
	Οιχαλίας	21 10,139	
*Επ. Ηλείας	Πυλίων	Πύλος	20 6,403
	Βουφράδος	Καντζή	29 8,460
	Κολωνίδων	Κορώνη	28 8,606
	Αίπειας	Λογγά	17 3,515
	Κορώνης	Παταλίδι	9 2,073
	Μεθώνης	Μεθώνη	29 6,118
Σύνολον		292	119,317

21. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

*Επ. Λακωνίας	Χαλκιδέων	Χαλκίς	12 15,989
	Αίγαιων	Αίγινη	18 3,956
	Διρφύων	Στενή	9 4,354
	Κηρέων	Μαντούδι	15 3,359
*Επ. Σφηρ.	Αηλαντίων	Καθενί	16 4,303
	Μεσσαπίων	Ψαχνά	18 4,355
	Νηλέων	Άγια Άννα	14 4,753
	Νέων-Ψαρών	Ήριτρα	2 652
*Επ. Σφηρ.	Ίστιαιών	Σηροχώριον	19 7,791
	Αιδηψίων	Αιδηψός	7 3,961
	Τελερύριου	Κομάρι	16 4,076
*Επ. Κορινθίας	Κυμαίων	Κύμη	8 7,615
	Αύλωνών	Αύλωνάριον	20 6,216
	Ταμυνέων	Άλιθέριον	23 7,112
	Καρυστίων	Κάρυστος	27 8,053
	Κονιστρίων	Κονίστρας	13 3,876
	Κοτυλαίων	Καλημεριάνοι	20 5,739
	Μαρμαρίου	Κατσαράνι	24 3,179
	Σκύρου	Σκύρος	1 3,512
Στύρων	Στύρα	14 3,926	
Σύνολον		296	106,777

22. ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

*Επ. Σίφου	Έρμουπόλεως	Έρμουπολις	2 18,760
	Μυκόνου	Μύκονος	8 4,403
	Σύρου	Άνω-Σύρος	66 9,014
*Επ. Κίεω	Κέας	Κέα	7 5,019
	Δροσπίδος	Δροσπίς	1 2,386
	Κύθνου	Κύθνος	1 1,967
	Σερίφου	Σέριφος	13 3,851
*Επ. Ανδρου	Άνδρου	Άνδρος	24 8,603
	Άρνης	Μπαταί	6 2,257
	Γαυρίου	Κωμόπολις	15 3,184
*Επ. Κορθίου	Κορθίου	16 4,765	

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσα	Χωριά	Κάτοικοι
*Επ. Τήνου	Τήνου	Γήγος	12 4,747
	Πανόριου	Ψόγγος	5 2,888
	Περαίας	Κώμη	16 2,769
	Σωσθενίου	Στενή	10 1,896
*Επ. Νήσου	Νάξου	Νάξος	3 1,944
	Άπειρανθίας	Άπεράθου	2 2,145
	Βίβλου	Τρίποδος	9 4,194
	Κερωνίδος	Κωμιακή	4 2,894
	Μαρπησσης	Τσιπίδος	4 1,363
	Ναούσης	Νάουσα	3 1,827
*Επ. Νήσου	Πάρου	Παρούκια	3 3,314
	Γραχιάς	Χαλί	15 4,431
	Υφρίας	Λευκαί	1 1,832
	Θήρας	Φηρά	7 4,454
*Επ. Θίβης	Αιγιάλης	Λαγκαδά	7 1,460
	Άμοργού	Άμοργός (Χώρα)	8 2,826
	Άνάφης	Άνάφη	1 643
	Έμπορείου	Έμπορείον	8 2,789
	Θηρασίας	Μανωλάς	4 855
	Ίου	Νζός	2 2,171
	Καλλιθέτης	Πύργος	5 3,874
	Οίας	Οία (Άνω Μεριά)	4 2,500
*Επ. Μήλου	Μήλου	Μήλος (Πλάκα)	7 4,637
	Άδάμαντος	Άδάμας	2 673
	Κίμωνος	Κίμωνας	1 1,655
	Σίκινης	Σίκινος	2 697
*Επ. Μήλου	Σίφνου	Άπολλωνία	7 4,060
	Φολεγάνδρου	Χώρα	6 1,000
Σύνολον		305	134,747

23. ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

*Επ. Κερκυράς (Όρος καί Μίση)	Κερκυραίων	Κέρκυρα	13 29,135
	Διαποντίων	Ώθωνί	3 1,455
	Ποταμογεγιτώνων	Ποταμός	14 4,964
	Λευκιμυκίων	Ριγγιάδες	23 7,619
	Μελιτείων	Βουσιατάδες	17 4,741
	Μεσοχωριτών	Καστελλάνοι	19 10,077
	Παρελίων	Γιαννάδες	6 2,085
	Άηγλιωτών	Σκριπερό	7 7,252
	Άκρολοφίων	Κερκυράδες	13 6,130
	Μεσογαγιτών	Μαγουλάδες	14 5,544
*Επ. Κερκυράς	Ίστοναίων	Άρχατάδες	21 6,004
	Κασσωπαίων	Περίβεια	11 5,866
*Επ. Λακκ.	Γαϊανών	Γάϊον	29 1,869
	Λακκιωτών	Λάκκα	35 1,945
Σύνολον		225	94,686

24 ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσαι	Χοριά	Κάτοικοι
Λευκαδίων	Λευκίς	7	8,483
Ἀπολωνίων	Ἄγιος Πέτρος	11	3,964
Ἐξανθείας	Ἄνω Ἐξάνθεια	4	2,410
Ἐλλομένου	Κατοχώρι	6	2,218
Εὐγέριου	Σύβρος	9	3,480
Καρυῶς	Καρυά	9	4,978
Σφακιωτῶν	Λαψαράτα	7	2,899
Τοφίων	Βαθῶ	5	1,460
Ἰθακῶν	Ἰθάκη	3	5,724
Καρνίων	Κάλυμνος	5	1,877
Νηριτῶν	Κίονι	2	2,105
Πολυκορῶν	Σταυροί	11	3,580
Σύνολον		79	43,178

25 ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσαι	Χοριά	Κάτοικοι
Κρανίων	Ἄργεστόλιον	8	10,086
Δειληριτῶν	Δειληνάτα	4	3,500
Ἐλιεῦ	Χρυόντα	10	2,221
Ἄνω Λιβαθεῦς	Πεσάδες	13	4,255
Κάτω Λιβαθεῦς	Λακίθρα	13	4,134
Ὀμαλῶν	Βαλσαμάτα	9	3,242
Πρόνοιον	Πάστρα	32	4,211
Φαρακλήτων	Φαρακλήτα	3	1,792

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσαι	Χοριά	Κάτοικοι
Ἠγαλίων	Ληζούριον	33	15,655
Ἐπὶ Πυλῆς	Καρδακῆτα	9	3,273
Ἐπὶ Σάμης	Σαμιάων	16	3,908
	Ἄϊνον	8	2,048
	Ἄσσοι	15	3,522
	Φισκάριον	38	3,139
Ἐπὶ Πυλαρέων	Ἄγ. Εὐφροσύνη	22	5,091
Σύνολον		233	70,077

26 ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΔΗΜΟΙ	Πρωτεύουσαι	Χοριά	Κάτοικοι
Ζακύνθου	Ζάκυνθος	10	17,478
Ἀρκαδίων	Γερακάριον	6	3,570
Ἀρτεμισίων	Φιολήτι	5	2,381
Ἐλάτου	Βολίμακας	7	2,746
Λιθακῶν	Πισινόντα	5	4,271
Μεσογαίων	Σκουληκάδος	5	2,520
Ναφθίων	Κοιλιτομένους	7	2,933
Ὀπιταίδων	Μαχαριάδων	4	2,590
Υφριαίων	Καταστῆρι	3	2,259
Ψωφίδος	Βανάντα	9	4,284
Σύνολον		61	45,032

Ἀριθ. } Πρωτ. 9100
 } Διεκπ. 8914

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1901.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κ. Γ. Μεταξῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν νόμον ΒΤΓ' τῆς 12^{ης} Ἰουλίου 1895 περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 10^{ης} Ὀκτωβρίου 1895 καὶ τὴν ἔχθεισιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, τῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα εἰσακτέων, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας ταύτης, ὅπως τὸ ὑμέτερον σύγγραμμα «ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, τὸ κατὰ τὸν εἰρημένον Νόμον ἐγκριθέν, εἰσαχθῆ ἔν τοις δημοσίαις, δημοσυντηρήτοις καὶ ἰδιωτικοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις, ἐπὶ πέντε σχολικὰ ἔτη, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1901—1902.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΤΑΗΣ

ΣΤΕΦ. Μ. ΠΑΡΙΣΗΣ